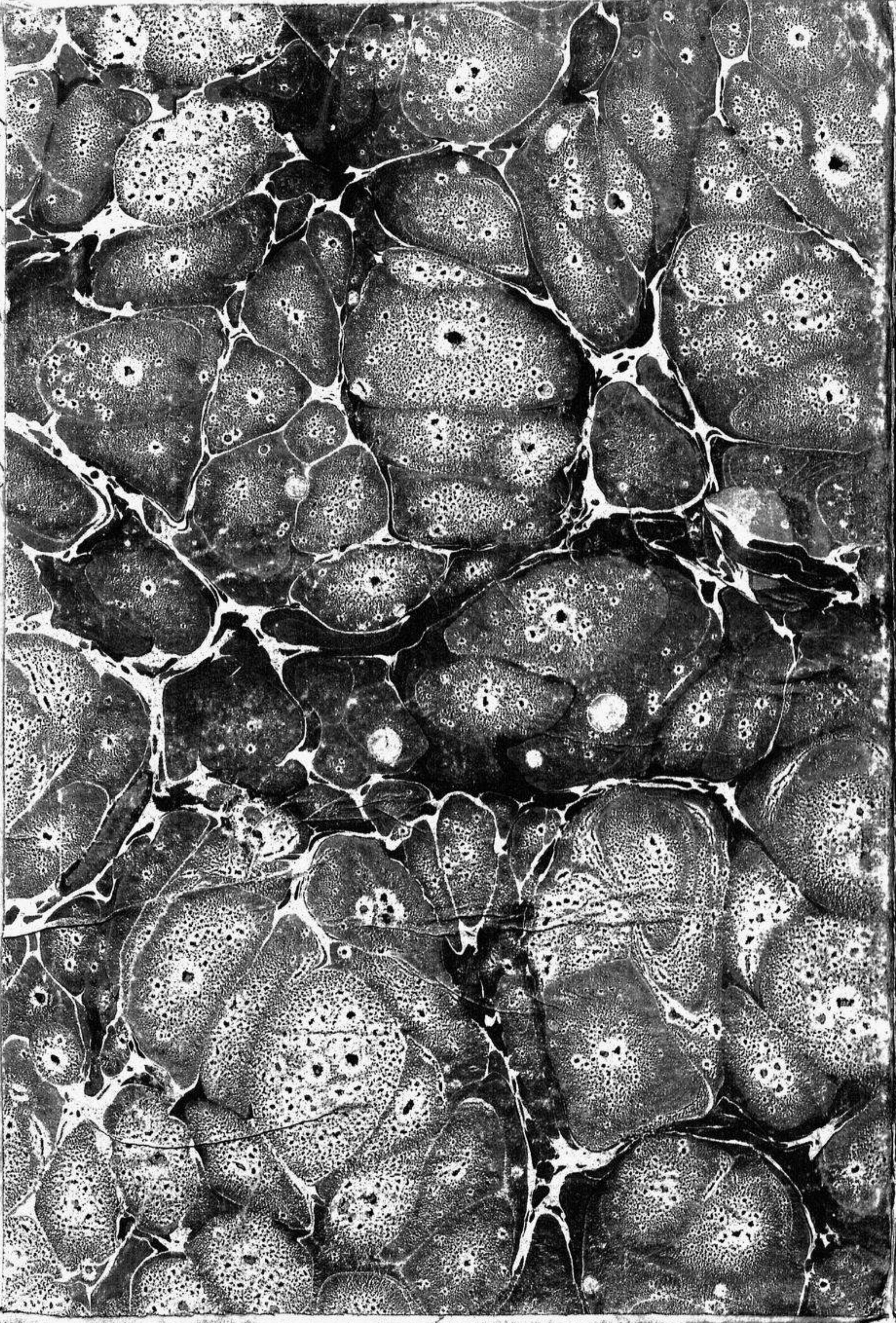

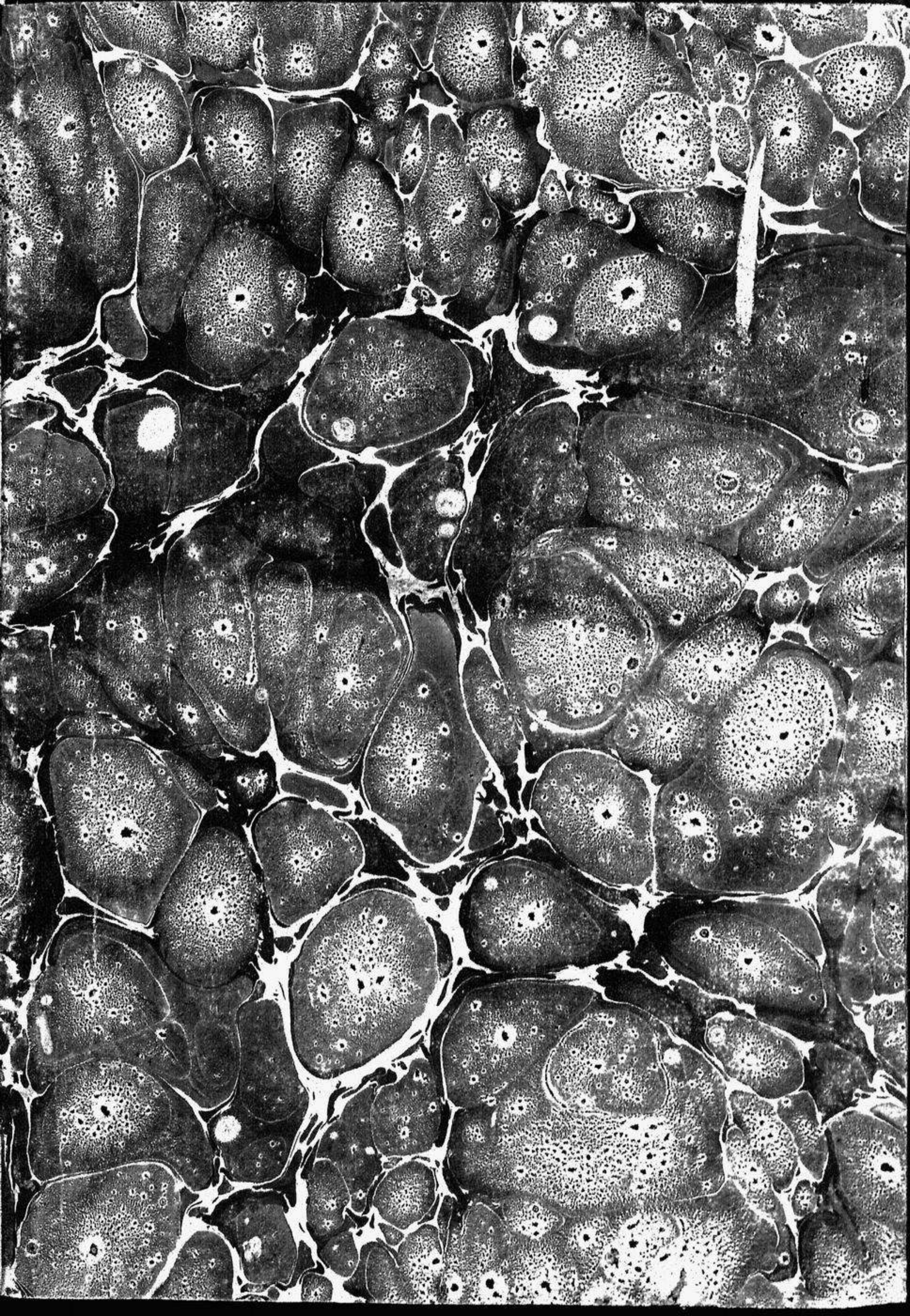
Ind 326

no 97

Tracholosis

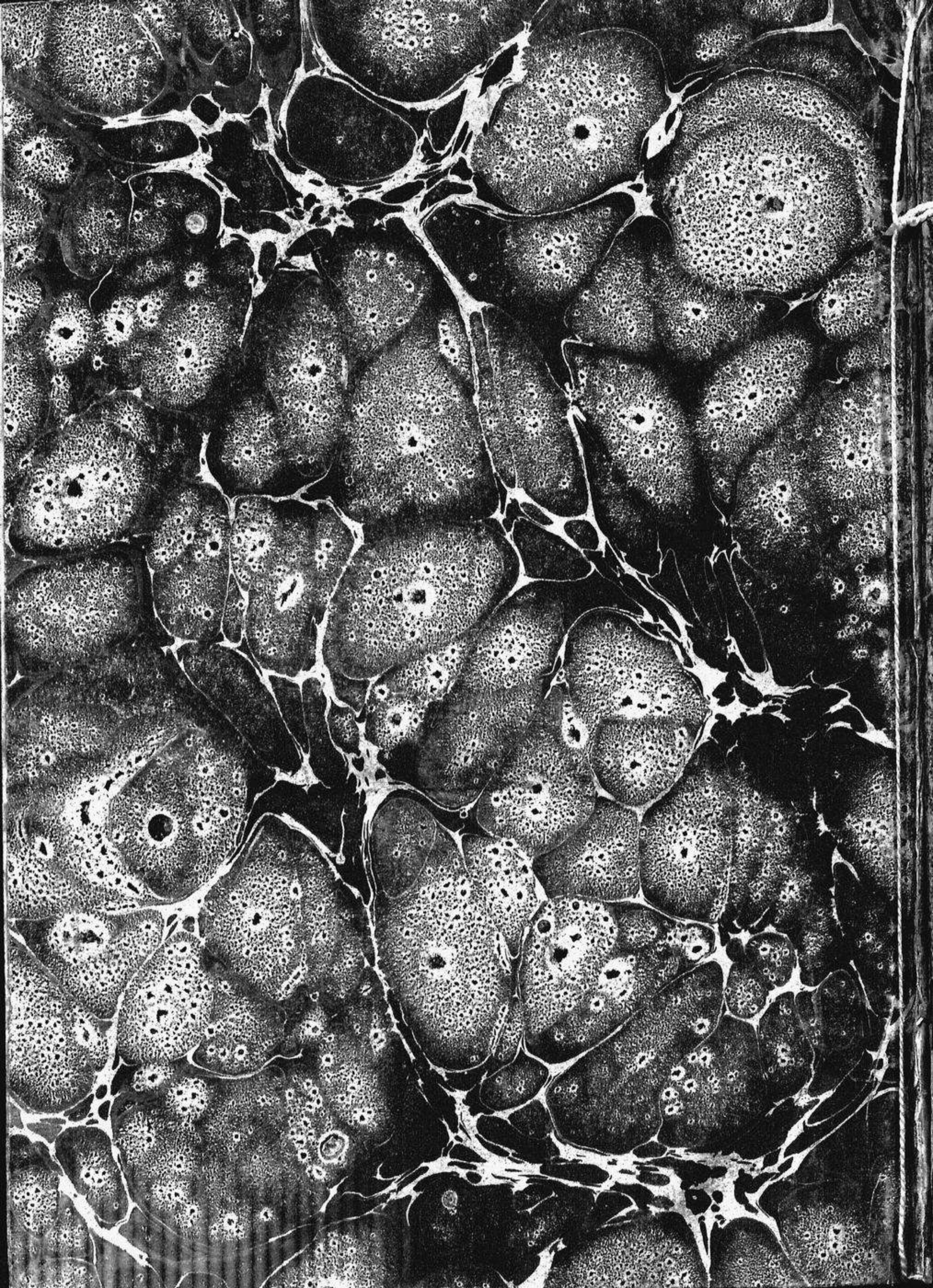
Cat. 153 (10) - 252 (20) - 162 (20) - 40 (40) - 258 (5)

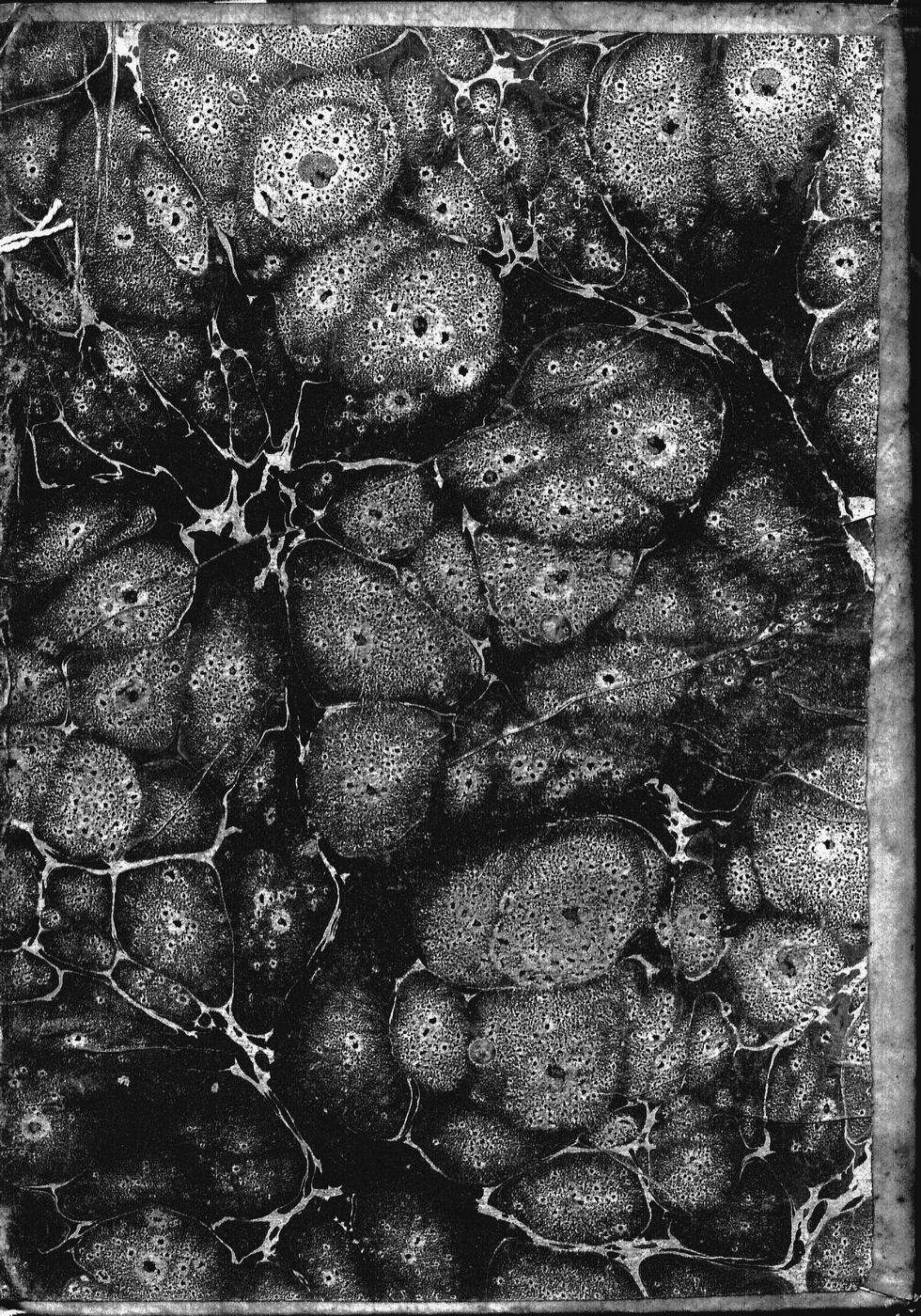

118559335

cat. 453

10/11

Margarita decreti seu ta
bula martiniana decreti

Margarita decreti seu tabula martina
na edita p fratrem Martinum ordinis predica-
torum. domini pape penitentiarii et capel-
lanum.

Inter alia que

cumque ad fidelium christi doctrinam scripta sunt liber decretorum ad ipsorum doctrinam et consolationem conscriptus reperitur. Huius enim libri doctrina ad hoc est tradita, ut per ipsam tam clerici quam laici regulantur. per ipsam enim circa fidem sacramentorum et circa scientiam scripturarum repulsa falsitate iniquitatis perducitur quilibet ad veram perfectamque cognitionem veritatis. Item per ipsam animatur quilibet ne frangatur in adversis. et ne dissolvatur in prosperis. Recordationemque habeat de preteritis et cautelam de futuris. Item per ipsam inferunt quilibet ad exemplum sancte imitationis. Instruitur ad exercitium virtutum atque ad executionem cuiuslibet bone operationis. Et quia tam utilis huius libri doctrina quam plurimum diffusa cognoscitur Ego frater. de ordine predicatorum domini pape penitentiarii et capellani per eius facilitatem inveniendi et comprehendiendi ad meam potissime utilitatem dictiones quaslibet huius libri cum suis significationibus per alphabetum secundum ordinem cum multa diligentia et magno labore studii compilare. Vix quia forte huius compilationis aliqui voluerunt esse principes, ut circa opus huiusmodi meam intentionem et modum adverteret. hunc prologum permittendum curari. Floueret ergo lector quod non fuerit principaliter mee intentionis huius libri decreti determinare sententias. sed potius per distinctiones alphabeti ipsius libri intinere materias. Et ubi in hoc libro decreti aliqua sub questione ponuntur, etiam in hoc opusculo sub questione insinuantur. Nec miretur lector si quando capitula in hoc libro decreti prius posita posterius allegentur. quia illa capitula que magis ad propositum faciebant, ubique in hoc libro essent prius posita, alia ad idem secundum magis et minus facientia posterius allegando. Fateor autem me aliqua ex certa scientia dimississe ne pleritas operis legentibus tedium generaret. In christo ergo omnium bonorum auctore. qui sicut dicit Hieronymus deus. xxxv. c. ab exordio. in fine temporum veniens. et o. que est grecorum littera ultima reduxit ad a. que est latinorum prima. quia extremitatem que est o. retraxit ad principium quod est

alpha. et principium ad extremitatem que est alpha et o. principium et finis spem ponendo. hoc opus ab a. prima littera inchoans usque ad extremam deduxi litteram alphabeti. ipso adiuvante qui est principium et finis.

Aaron

Et charitas aaron multipliciter insinuat. c. ut cognouerunt. de. pe. di. ij. s. opponitur ante medium.

Item ipsius sacerdotium approbatur. xxij. dis. sacrosancta

Item quod in suo sacerdotio statim summi pontificis representatur. xxj. dis. c. j. s. j.

Item ponitur in exemplum terroris in usurpantes platuras. vij. q. j. denique post medium

Item ponitur in exemplum quod nemo honorem plationis assumat nisi a deo vocatus. vij. q. j. in scripturis. in principio

Item ponitur in exemplum quod nullus homo potest esse sine peccato. de. pe. dis. ij. s. opponitur. circa medium.

Item ponitur in exemplum lapsis post penitentiam ad plature restitutionem. l. dis. si post ordinationem s. contra exemplis.

Item cum filiis suis in exemplum ponitur episcopis et clericis de mutua inuicem honoratone. xxv. dis. esto.

Et oblationes ecclesiarum solis sacerdotibus debentur prefiguratur. x. q. j. hanc

Et est in argumentum quod deus dat gratiam subditis per orationem sacerdotum. j. q. j. dictum est

Et virga Aaron deuorauit virgas magorum. xvi. q. v. nec mirum ante medium.

Abbas

Et abbas non ab episcopo ponitur sed a monachorum congregatone eligitur. xvij. q. ij. abbas. cl. p. z. ij. c. se

Et in abbate eligi debet qui sit dignus moribus atque actibus monasticis discipline. xvij. q. ij. abbatibus. cuiuslibet

Et in abbate electus debet esse cautus in regimine humilis. castus. misericors. discretus et sobrius. xvij. q. ij. si quis abbas

Et abbate exempto irrequisito nihil debet episcopus in monasterio eius exercere. xvij. q. ij. luminoso

Et subest correctio et dispositio episcopi non exemptus. xvij. q. ij. abbates. z. c. abbas. p. z. c. si quis abbas

Et solus habet potestatem in monasterio suo. xvij. q. ij. nullam.

Et potest consecrare duos ordines. primo sacerdos existens. dis. lxx. quoniam

Et non debet regere plures abbatias. xxi. q. j.

clericus.

Ex dispensat cū monacho vt habeat spectulā cellā, xvij, q. ij, null^{us} xx, q. iij, mōachū
Ex sine suo p̄sensu monachus vouere n̄ potest, xx, q. iij, manacho.

Ex sine sua licētia nō licet monachis aliqd habere dare vel accipe, ij, q. j, nō dicitis.

Ex abbas criminiosus potest deponi ab ep̄o etiā inuito puētu, xvij, q. ij, si quis

Ex nō licet abbati alienare vel obligare res ecclesie absq̄ p̄sensu ep̄iscopi, xvij, q. ij, abbatibus

Ex confessiones audire vel penitētiās inūgere non possunt nisi suorū subditorū, xvj, q. j, puenit, z. ij, c. se.

Ex nō licet ep̄iscopis z alijs regularibz aliter q̄ cathedralis ecclesia diuina officia decantare, xij, di. de his

De hac materia habes vbi agitur d̄ monachis.

Abbatissa. Ex in abbatissaz nō eligit nisi sexagenaria, xx, q. j, inuenculas

Ex nullam monialē velare potest, xx, q. ij statumus.

Ex volēs loqui cum aliquo debet associari p̄ vetulam monacham, xvij, q. ij, distimimus, z. c. in decima.

Abel. Ex abel placuit deo z eius oblatio, xij, q. v, scriptum, de, pe, di. v, c. j, s. semp offerat, vltra mediū

Ex ponit in exemplū patētē, vij, q. j, aduersitas, circa mediū, s. cum aut a vicijs.

Aborsus. Ex aborsus procuratio equiuale homicidio, ij, q. iij, consuluisti, xxxij, q. ij, qd̄ vero non, z in. c. se, z. e. sicut.

Abraam. Ex abraam ponit in exemplū q̄ sepulture p̄decessorū suorū nisi ex causa non sunt relinq̄nde, xij, q. ij, ebron

Item est in exemplū decimarū dandarū sacerdotibz, xvi, q. vij, decimas deo.

Ex excusatur a mendacio, xvij, q. ij, c. vtillem in fine, z. c. queritur.

Item in filiū p̄mpta immolatione ponit in exemplū obediētie, xvij, q. v, si nō licet vltra mediū, z. c. lex eterna, z. q. vij, occidit.

Item ponitur in exemplū sanctimonie conjugalis, de, pe, di. ij, s. opponit ante finem.

Ex ideo de pluralitate feminaz non culpatur quia tunc dei populū multiplicatio quere

batur, xvij, q. iij, recurrat ante finem.

Item ponit in exemplū q̄ ex bonis patribz mali filij generant, xxxij, q. iij, recurrat, et xvij, di. sicut hi, s. necesse, in fine, z. c. se.

Item quia in hospitalitate acceptorū p̄sonarum non fuit angelos recipere meruit, xij, di. quiescamus.

Item q̄ lacnō vina angelis hospitiō acceptis exhibuit, xxxv, di. sexto die in fine

Abrogatio. Ex abrogatio legū vel constitutionum fit contraria consuetudine, iij, di. in istis, z. s. proximo

Item contraria constitutione, xxxj, di. ante triennium.

Item locoꝝ varietate, xxxj, di. alit, s. p̄rio.

Item tempoꝝ disparitū successione, xxxij, di. fraternitatis.

Item maloꝝ emergentū occasiōe, lxij, di. quia sancta romana, s. vez, Exemplū ibi de serpente eneo quem Moyses bona intentione fecit, z Ezechias bona intentione destruxit

Absolutio. Quid ē absolutio peccatorū, xi, q. iij, ipse ligā di, z. c. se, z. c. p̄lexq̄.

Item quid excommunicati, xi, q. iij, debent, z iij, c. se.

Item quid iuramenti illiciti, xv, q. vj, auctoritatem.

Ex solius pape est a iuramento licito absolueri, xv, q. vi, alius, z. c. se.

Ex absolutio cū discretiōe est facienda, xvij, q. iij, si is qui

Ex minor maiorē nec ligare nec absolueri potest, xxi, di. inferior, xxxij, q. j, audiūm^{us} in fine.

Ex hereticus vel p̄cissus ab ecclia nec ligare nec absolueri p̄t, j, q. j, remissionem

Ex malus sacerdos q̄ diu toleratur absolutus, j, q. j, ita fit, z. ij, c. se.

Ex ep̄iscopus vel sacerdos pronior debz eē ad absoluendū q̄ ad ligandū, xxvi, q. vij, alligant.

Ex nō licet aliqd accipe p̄ absolutione, j, q. j, nullus ep̄iscopus.

Ex archiep̄iscopus potest absolueri excommunicatū, ab ep̄o, ij, q. j, nemo

Ex vera est absolutio sacerdotis quando fit clauē non errate, xi, q. iij, tunc vera est, z. c. p̄lexq̄.

Ex ligatus a canone potest absolui ab infir

mitate, xvij, q, liij, si quis suadente
Excommunicatus sacerdos nec ligare po-
test ne soluere, xxiiij, q, j, audiuimus.

Ex mortuo in excommunicatiōe nō debet ab-
solui si viu? n̄ penituit, xxiiij, q, ij, nec q̄sq̄

Ex absolutiōis forma ponitur, ij, q, vltia,
cum aliquis

Ex debet fieri p manus impositiōem, xxvj,
q, vij, is qui, z, c, sacerdos.

Ex absoluendus debet flectere genua, xxvj
q, vij, sacerdos.

Ex ille qui ligat debet absoluere, xxiiij, q, j,
si Petrus

Abstinētia. Ex abstinētia p̄a
est a peccatis ab-
stinere, de cō, di, v, secundū, c, nihil em̄, z, c,
se, de pe, di, iij, c, incassum, s, s, p̄ba, in fi.

Ex boni a licitis abstinent, xxx, q, liij, christi-
ano, z, c, vir cū p̄ria,

Ex duplici de causa boni d̄ licitis abstinet
xxvij, q, ij, sunt qui, s, duob; em̄ modis,

Ex nō sufficit a malo abstinere nisi bonū fi-
at, xxij, q, v, de forma, xxxv, di, eccie in fine,

Ex abstinētia ciboz multipliciter cōmen-
dat z psuadet, xxxv, di, sexto die p̄ totuz, c,
de cō, di, v, nō dico, vsq; ad, c, legimus.

Ex errores gentiliū in abstinētia sectantes
anathematizant, xxx, di, si q̄s p̄byter

Ex abstinētia respicit p̄sone valitudinem
tempis oportunitatez, cibozum q̄litatez et
quantitatē, xli, di, quod dicit

Ex discreta cōmendat, di, xli, quisquis, de
cō, di, v, nō mediocriter,

Ex maxime cōuenit ep̄iscopis z p̄dicatori-
bus, xxxv, di, ecclesie,

Ex non requirit nisi corpis sustentationez
xliij, di, cōmūsa, de cō, di, v, ne tales,

Ex auaritia ciboz q̄ntūcūq; viliū in absti-
nente arguit, xli, di, delicta, z, c, qd, dicit.

Ex tempe quadragesime maxime p̄byteri
z clerici abstinere debēt a cibis, liij, di, sta-
tuimus, cū duob; c, se,

Ex abstinētia morbos corpales curat, de
con, di, v, ne tales,

Ex cū a carnib; abstinem? a sementinis eti-
am carniū abstinere debem? liij, di, deniq;

Ex die sabbati abstinendū est a carnib; nisi
in infirmitate z festis, de cō, di, v, qz dies,

Ex monachis p̄cipue abstinētia carnis ē
apta z utilis, de cō, di, v, carnem,

Abominatio. Abominatio ē
dño elemosynā

de rapina vel symonia vl' de usura, j, q, j, n̄
est putanda, xliij, q, v, scriptum est

Ablutio. Ex ablutio peccatorū fit
p aquaz lacrimaz, de pe,
dis, j, medicina

Itē p̄ fidei feruorē, xxiiij, q, j, si Petrus

Abusus. Ex abusus p̄uilegiū pu-
nitur, di, lxxiiij, vbi ista di-
dici, xj, q, liij, p̄uilegiū.

Ex abusus clauū sacerdotaliū damnabilis
est, xi, q, liij, ipse, z, c, plezq;

Acceleratio. Ex acceleratio re-
probat in ep̄i z

clericoz ordinatiōe, xxviiij, di, de syracu-
sane, lxx, di, miramur, lxx, di, si officia, z du-
obus, c, se.

Item in sn̄e platione, ij, q, j, deus

Itē in noui honoz collatiōe, xxiiij, di, cōs,

Item in baptisimi dubia reiteratiōe, de cō,
dis, liij, cum itaq;

Item in clericoz qui lapsi sunt cōdemnati-
ōe, l, di, ponderet.

Item in cōdemnatoz restitutiōe, quia pro-
perata nimis remedia, alioz ruine nō sūt
pfutura, l, di, absit, z, c, se.

Ex acceleratio cōmendabilis est in maloz
exercenda vltione, xxiiij, q, liij, si ea,

Item in lucri animaz p̄motiōe, xxj, q, j, re-
latio, de cō, di, liij, ne qd absit,

Item in elemosinaz p̄ defunctis oblatiōe
xiiij, q, ij, qui oblationes

Item in ecclesiaz vacantium p̄uisione, lxxv
di, de p̄sona, z, l, di, postq;

Item in ecclesiasticaz rez recuperatiōe, xij, q
ij, Augustino.

Acceptio. Ex acceptio personarū
non est apud deū, xxiiij

q, liij, sicut, d̄ cō, di, liij, nec quēq;, circa me.

Ex etiā nō debet esse inter homines, xliij, di,
c, vlt, lxxiiij, di, sacroz, xxj, q, v, si q̄s cuiusli-
bet, xj, q, liij, sumopere,

Ex phibetur acceptio p̄sonaz in penitentie
impositiōe, xxvi, q, vij, sacerdos.

Item phibetur in sententie diffinitiōe,
liij, q, ix, necesse.

Item in fidei p̄dicatiōe, de con, di, j, nul-
lus ep̄iscopus,

Itē in hospitū receptione, di, xliij, q̄scam?

Item in faciēda in omnib; z maxime pro
defunctis oratione, xliij, q, ij, nō extinem?

Item in elemosynarum largitiōe, xxvj, q, j,
si cupis,

Ex munere acceptio pro oblatione orationum vel aliorum spiritualium damnabilis est i. q. j. eos qui. z. c. sequenti

Ex regulares advocati munera que secularibus advocatis licet accipere non debent exigere. xv. q. ij. observandum.

Ex quandoque scelerate accipit quod a volentibus datur. xliij. q. v. non sane

Ex gratuito et ex devotionis causa munera oblata cuilibet licet accipere. xv. q. ij. observandum.

Achab Ex achab sacerdotibus peccantibus ponit in exemplum quod post humilem penitentiam remanent in statu suo. de pe. di. j. s. contra. di. iij. c. illud vero. s. ecce. z. di. j. voluissent. s. ex his. z. s. Achab.

Item ponitur in exemplum quod malo prelato quod diu sustinetur est obediendum. j. q. j. sicut christus.

Ex quinquagenarios eius ad preces helye ignis celestis consumpsit. xliij. q. iij. sic illic. s. sed obicitur

Achor Ex Achor propter furtum anathema incurrit et israel hostibus tradidit. j. q. iij. ecclesia.

Ex quia non statim furtum luit innocens populus pro ipso punitus fuit. xliij. q. iij. si ea

Acholiti Ex acholiti grece latine ceroferarii dicuntur. xxi di. clericos. circa finem.

Ex acholiti officium est preparare lampadaria et ipsa coram ministris altaris deportare. di. xv. perlectis. xxxij. di. c. si quis. s. deseruientes

Ex acholati possunt contrahere matrimonium. xv. q. iij. sane. s. se.

Activa Ex activa vita et contemplativa commendatur. viij. q. j. in scripturis. z. c. qui episcopatum.

Ex a rectoribus ecclesiarum. et maxime ab episcopis est exercenda. lxxxvij. destin. de creuit.

Accusatio Ex accusatio non debet admitti que non procedit ex charitate. iij. q. iij. nullus introducatur

Ex eam debet precedere ammonitio charitativa. ij. q. j. si peccaverit. post medium. z. q. vij. accusatio quoque.

Ex accusationem contingit fieri vel criminaliter vel civiliter. ij. q. iij. euphemis. z. s. se.

iij. q. xj. non est credendum per totum. c.

Ex debet fieri in scriptis. ij. q. j. legum. z. q. iij. si quis iratus. z. q. viij. accusatorum

Ex debet fieri premissa inscriptione. iij. q. ix. qui accusare. iij. q. iij. nullus introducat.

Item in quibus casibus potest fieri sine inscriptione notatur. iij. q. iij. ab acti.

Ex inscriptio accusatoris debet continere criminis magnitudinem. z. tempus commissi criminis. iij. q. iij. si quis se iniuria ab aliquo. s. in alijs autem.

Ex in accusatoris libello nomen accusati est ponendum. ij. q. viij. c. per scripta. s. que vo

Ex utraque parte presente debet fieri accusatio. xj. q. iij. eorum.

Ex accusatio non admittitur contra absentem nisi sit contumax. iij. q. ix. per totum

Ex persona illustris in crimine iniuriarum per procuratorem potest accusare. iij. q. ix. absens per alium

Ex tribus modis falsa accusatio detegitur aut calumnia. aut per uariationem. aut tergiversatione. ij. q. iij. si que penituerit. s. j. s. accusatorum

Ex modus accusationis qualis esse debeat ponitur. ij. q. viij. per totum.

Ex accusare non possunt heretici. pagani. z. apostate. z. alij infideles. ij. q. vij. pagani. ij. q. vij. alieni. z. cap. sequenti. iij. q. j. cap. j. z. sequenti.

Item criminosi. vi. q. j. qui crimine. z. iij. q. v. constituimus. z. duobus. c. se.

Item nec conspiratores. iij. q. iij. conspiratores.

Item nec incestuosi. iij. q. iij. consanguineorum

Item nec male opiniones. iij. q. v. suspectos

Item nec litigiosi nec calumniatores. iij. q. v. nullus.

Item nec inimici. iij. q. iij. detractores

Item nec excommunicati. iij. q. iij. nullus. z. c. omnes. iij. q. j. per totum. ij. q. vij. in sancta nicena

Item nec infames. iij. q. v. nullus

Item impuberes mulieres z. pauperes z. huiusmodi persone excluduntur ab accusatione. ij. q. j. prohibentur. xij. q. ij. episcopus qui mancipium. z. cap. sequenti. xv. q. iij. s. j. z. tribus. c. se.

Ex sortilegi z. divinatores non possunt accusare. iij. q. v. constituimus

Ex qui sacerdotes fieri nequeunt. sacerdotes

accusare nō possunt. ij. q. vij. ipsi apostoli
vi. q. j. omnes vero. z. c. sacerdotes.
¶ Episcopum laici passim accusare nō pos-
sunt. ij. q. vij. z. c. j. c. laicos. z. c. laici
¶ Episcopus accusatus damnari non po-
teit nisi p̄ duo decim episcopos. vel p̄ lxxij
testes idoneos cōiunctus. ij. q. v. nullam
¶ Nec clericos possunt laici passim accusa-
re. ij. q. vij. nullus laicus. z. cap. sequenti. et
c. sicut
¶ Accusat⁹ reaccusare nō potest nisi p̄mo
precessisset purgatio z. nisi accusaret d̄ ma-
iori crimine. ij. q. xj. neganda. s. neganda
¶ Accusator debet esse bone vite z. liber ge-
nere nō seruus. ij. q. vij. querendum est
¶ In accusatione requirenda sunt qua cō-
scientia. quo merito. qua intentione. vtrū
scz pro deo vl' inani gloria accuset. ij. q. vij
si quis sunt. z. c. si quis episcopus
¶ Nullus accusare vel se defendere potest
in causa criminali p̄ procuratorem. v. q. iij
in criminalibus.
¶ Episcopum clerici accusare possunt. ij. q.
vij. Paulus de acliue. z. c. se. ij. q. vij. qua p̄
pter. z. c. si quis in ecclesia.
¶ Etiam laici q̄ntūcūq; infames propter
symoniā z. heresim accusare possunt. vj. q.
j. nos sequentes. z. c. se.
¶ Monachi ex charitate possunt episcopū
accusare. ij. q. vij. c. nullus monachus. s. s.
aliud est
¶ Liberis licet accusare patronū in certis
casibus. xij. q. ij. episcopus qui mancipiū
¶ Criminosus criminosum dominum po-
test accusare. ij. q. vij. pagani. z. s. se.
¶ Ad accusationem hereticorum etiā infā-
mes vtriusq; sexus admittuntur. ij. q. vij.
p̄sumunt. s. se.
¶ Mulieri licet accusare symoniam. crimē
lese maiestatis. z. quodlibet crimen publi-
cum. xv. q. iij. sane.
¶ p̄m leges mulier non potest v̄rum accu-
sare de adulterio. xxxij. q. j. apud. s. hoc in
mulieribus
¶ p̄m canones v̄r z. mulier mutuo se accu-
sare possunt licet non equaliter. xxxij. q. v.
christiana
¶ Gradus consanguinitatis vel affinitat⁹
non debent accusare nisi propinqui vl' an-
tiqui. xxxv. q. vj. c. j. z. se.
¶ Qua forma debent iurare q̄ accusant p̄-
rentelam. habetur. xxxv. q. vj. c. de paren-

tela. el. p̄mo. z. c. episcopus
¶ Accusator obligatur ad penam talionis
ij. q. vij. quisquis. z. c. qui crimen. ij. q. iij.
calumniator. z. c. qui nō probauerit. v. q.
vj. qui calumniam
¶ Zelo iusticie accusans premiatur. vj. q. j.
c. sunt plurimi. s. verum
¶ Accusans ex malicia punitur. xlvi. di. ac-
cusatores. ij. q. iij. si quem penituerit
¶ Accusans episcopū calumniose infamis
efficitur. iij. q. iij. clericus vero qui. et ca.
bi qui episcopos. ij. quest. iij. Si quis epi-
scopum
¶ Falso accusantes vel in probatione defi-
cientes vltorius accusare alios prohiben-
tur. iij. q. x. placuit. z. c. si accusatorum. iij.
q. vj. c. j. z. vlt.
¶ Item a cōmunionē vsq; ad exitum vite su-
spendunt. iij. q. x. eos qui. v. q. vj. ep̄pha-
nium. ij. q. iij. si quis episcopum
¶ Ab accusatione precio vel p̄missione de-
sistens punitur. ij. q. iij. si quem
Adam ¶ Adam p̄pter peccatus a
facie dei se abscondit de pe-
di. j. c. z. venit
¶ In hoc q̄ ipse qui melior erat muliere ex-
tra paradysum factus est. mulier intra. po-
nitur in exemplum q̄ non homo meliora-
tur a loco sed locus ab homine. xl. di. illd
z. c. sequenti.
¶ Item in hoc q̄ propter peccatū de paradiso
eiectus est ponitur in exemplum q̄ ho-
mo ignobilis effectus propter culpaz me-
retur a loco dignitatis expelli. xl. distinct.
Adam
¶ Item quia non de terra sed de ipsius costa
facta est mulier. innuitur q̄ ab ipso sicut a
principio tota deriuatur humani generis
propagatio. xxxij. q. v. nec illud ociosum.
¶ Adam in virili etate factus est. de pe. di.
ij. c. nemo potest. s. Adam vero
¶ Asserens ipsum mortalem creatum. si-
ne peccaret siue non. anathematizatur. de
con. di. iij. placuit igitur
¶ Adam in paradiso charitatem z. alias
virtutes habuit. de p̄nia. dist. ij. c. nemo. s.
colligitur
¶ In hoc q̄ q̄sdū solus erat non peccauit
solitaria et contemplatiua vita commēda-
tur. de p̄nia. di. ij. s. romanos. c. nemo po-
test. s. Adam vero
¶ Ideo Adam plus peccauit. quia omni

bona plus abundauit. de pe, di, v, c, consi-
deret. §. fieret.

Adinuentio. Ex adinuentio q̄
ius nouum impe-
dit. vt est iudicium ferri candentis vel aq̄
feruentis est in p̄sticiosa. ij, q. iij. p̄sulisti
Item que vetus ius male interpretat. xxx-
vij di, relatum

Ex adinuentio que circa constituciones ali-
quid mutat errorem corrigendo est utilis.
vij, di, veritatem.

Item que detrahunt nimio rigori. vt est dis-
sp̄latio. ij, q. vij, exigunt

Item que addit vel religioni vel grauiam
nl. ly, di, nullus

Ex adinuentio nouarū medicinarū

Item nouorū experimentorū z causarū est ne-
cessaria. l, di, vt constitueretur

Adiutorium. Ex adiutorium
non est ferendū
maxime a sacerdotibus in alterius detri-
mentū. xij, q. v. deniqz.

Ex qui in fraudem alterius quēqz suuat so-
cius est criminis. xij, q. vj, c. j. post mediū

Ex patriarū vel socios ad defendendū iura
re iusticie est. xij, q. iij. fortitudo, z ca, nō
in feren.

Ex viri ecclesiastici ne a maledictis calum-
niatoribus opprimantur sunt adiuvandi. iij
q. j. deus

Ex misericordius hominis ad peccandū ad-
iutorium subtrahitur q̄ feratur. xij, q. vj
si res, z c. hi qui

Ex prelati subditorū suorū precipui debent
esse adiutores z vltiores. xij, q. vij, scire,
vij, q. j. clemens

De hac materia habes vbi agit̄ d̄ auxilio

Admonitio. Ex admonitio de-
bet precedere ac-
cusatione vel excommunicatione. xvj, q. j.
quidam. ij, q. vij, accusatio, post medium.

Item debet precedere vindictam. xij, q. ij, i
digne.

Ex admonēdi sunt primo heretici ab erro-
re discedere q̄ tradant p̄nc. xij, q. iij. nō
inuenitur in fine.

Ex administratores secularium dignitatū
admonēdi sunt ab ep̄iscopis super pau-
perum z viduarū defensione. xij, q. v, ad-
ministratores

Ex iudices admonēdi sunt per p̄latos ad
opera pietatis. xij, q. vj, hi qui.

Ex vidue admonēde sunt ad studia casti-
tatis. xxvij, q. j. de viduis sub nulla

Adolescentia. Ex adolescentia
in malum pro-
na est. xij, q. j. c. j.

Ex adolescentētes monachi vel clerici ab ap-
probatisimo magistro debent informari.
xij, q. j. c. j.

Ex nil incertius q̄ vita adolescentium. xij,
q. j. cap. j.

De hac materia habes vbi agit̄ de etate

Adozare. Ex adozare cogebantur
iusti simulachroz a rege
Habuchodonosor, z recusatores mittebā-
tur in ignem. xij, q. iij, non inuenitur.

Ex adozando imagines non picturam, sed
picture representationem veneramur. de
cō, di, iij, perlatum

Adrianus. Ex Adrianus papa
primus Karolū ma-
gnū pro defensione ecclesie de francia i
italiam vocauit. xij, di, c. adrianus. el. ij.

Ex Adrianus papa secundus octauā syno-
dum vniuersalem procurauit celebrari. lx
ij, di, c. Adrianus. el. p̄mo

Aduentus. Ex aduentus spiritus
sancti per p̄etri apo-
stoli predicationem multorū hominū cor-
da sacrauit. de cō, di, iij, p̄te

Ex ab aduentu dñi vsqz ad octauā ep̄ipha-
nie nō est iurandū. xij, q. v, decreuit

Ex nec eo tempore nuptie sunt celebrande.
xij, q. iij, non oportet

Aduersitas. Ex aduersitas iu-
storum non est si-
gnum reprobationis sed exercitiū virtutis
vij, q. j. aduersitas

Ex pie aduersatur qui corripit vltiosus. xj
ij, q. v, c. j. circa medium.

Ex vtiliter latroni membra precidit. q̄ ipm
ex hoc a malo retrahit. xij, q. iij, si quis

Ex malum malo reddit qui inimicum suūz
ad precipitium redentem non impedit.
xij, q. iij, nimū. §. j.

Ex pie molestat medicos litargicum excita-
do z freneticum ligando. xij, q. iij, quid
faciet

Ex amicus vtiliter verberans preponitur
amico inutiliter blandienti. xij, q. iij, nē
miū, circa medium

De hac materia habes vbi agit̄ d̄ cor-
rectione.

Adulatio

Adulatio peccatorum exhibita dat audaciaz peccata augmentandi, xlvj, dis. sunt, l, dis, si quis dyaconus, z duobus, c. se.

Adulatur qui alicui tribuit bonum quod non habet hoc est mortale, quando ex certa scia fit, xxij, q. ij, primū est, s, quintus.

Item adulatur qui superiorē ut ei placeat in eo quod habet extollit, hoc est veniale xxv, di, c, vnum orarium.

Item adulatur qui approbat malum quod est in aliquo, z hoc est mortale, xlvj, dis, clericus qui.

Ad pariterem linire dicitur qui peccantibus adulatur, xlvj, di, sunt nonnulli

Ad pastor qui luporum querit laudes, oues negligit, lxxxiij, dis, nihil.

Ad clericus adulationibus vacans debet degradari, xlvj, dis, clericus qui.

Ad melius est pro veritate pati supplicium quā pro adulatione beneficiū, ij, q. iij, nemo peritorum.

Ad insidiator alienarum hereditatum adulatur regibus, xxxvij, di, none.

Adulterium

Adulterium prole est ubi celebrati conjugii iura temeratur, xxxij, q. iij, nemo.

Ad adulterium est alieni thori violatio, xxxvij, q. j, lex, s, cum ergo, s, adulterium vero

Ad grauius puniendi sunt viri quā femine pro adulterio, xxxij, q. vj, indignantur

Ad adulter vxorē adulteram non potest dimittere nec accusare, xxxij, q. vj, per totum

Ad plus peccat qui vxorem habens cū alterius nupta adulterat quā solutus alterius vxorem violando, xxxij, q. vj, quemadmodum, s, sunt

Ad permittitur potius adulterius quā vxoris adultere homicidium, xxxij, q. ij, si quod verius

Ad violenter oppressa non potest opponi adulterium, xxxij, q. v, puto.

Ad scdm canones vir z mulier pari ratione in adulterio condemnantur, xxxv, q. i, v, christiana

Ad vir vxorem de adulterio accusare non potest si ipse pariter fuerit fornicatus, xxxij, q. vj, c. j.

Item si dedit ei adulterandi occasione, xxxvij, q. ij, si tu.

Ad si credebatur ipsa virum mortuum cum altero contrahendo, xxxiiij, q. ij, si virgo

Item si fuerit vi oppressa, xxxij, q. i, v, proposito.

Item si alius sub mariti specie concubuit cum ea, xxxiiij, q. ij, in lectum.

Item si post adulterium commissum eaz ex consensu retinuit, xxxij, q. j, si quis vxorem

Ad sue vxoris amator ardentior fedus adulter iudicatur, xxxij, q. iij, origo

Ad patronus est turpitudinis qui adulterium celat vxoris, xxxij, q. j, apud, z, c, pmo.

Ad vir innocens adulteram recipere non cogitur, xxxij, q. j, de benedicto

Ad qui post adulterium vxorem suam cognouit impeditur ab ordinis promotione, xxxiiij, di, si cuius.

Ad Abraam z Jacob excusantur ab adulterio cognoscendo ancillas, xxxij, q. iij, dixit Sara, z, c, obijciuntur

Ad potest esse matrimonium cum persona quam polluit per adulterium, xxxij, q. j, denique

Ad transgressor voti castitatis peior adultero iudicatur, xxxvij, questio, j, cap, j, et per totum

Ad sacerdoti adulteranti cum filia sua spiritali grauior z perpetua penitentia imponitur, xxx, q. j, si quis sacerdos

Ad si vir dimittens vxorem suam efficitur adulter, sic episcopus relinquens ecclesiam suam, vii, q. j, sicut vir.

Ad nasci de adulterio non est culpa nascentis sed ipsius qui generat, lvi, di, nasci.

Ad nati de adulterio nec sunt in fide stabiles nec in bello seculari constantes, lvi, dis, si gens angolorum.

Ad virgo non reputatur adultera que ignoranter viro nubuit alieno, xxxiiij, q. ij, si ego

Ad adulterium committens presbyter aut dyaconus si in eo deprehensus fuerint reparari non possunt, l, dis, si quis dyaconus

Ad clericus de adulterio conuictus aut confessus ab officio depositus communione concessa toto tpe vite sue in monasterio retrudatur, lxxxj, dis, si quis clericus

Ad adultere z inceste sunt bigines que post consecrationem nupserunt, xxxvij, di, c, vlt.

Advocatus

Advocatus non debet ex suo sensu scripte aliquid proponere, xxxvij, dist, relatum.

Ad non debet opprobrijs sed ratione allegare, iij, questio, vii, ifames, s, Si quis adco procar.

¶ In ista relatione non tumultuosa voce factum debet proponere, v. q. iij. duodecim in fine. z. c. sc. s. debet ergo

¶ Non debet lucro sed iusticie intendere, iij. q. vij. infames. circa mediū, z. s. apud vrbem ro.

¶ Aduocatus secularis potest vendere iustum patrociniū, z. iuris peritus p̄siliū, iij. q. v. non sane

¶ Regularibus aduocatis nō licet pro aduocatione minima accipere, xv. q. ij. obseruandum, s. hoc autem

¶ Monachi possunt esse aduocati de abbatum suorum licentia in causis monasterij, xvj. q. j. monachi a monasterij. ij.

¶ Ob verecundiam sexus mulieri non licet coram iudice aduocare, xv. q. iij. s. j. v. legibus

¶ Clerico in causa criminali non licet aduocare coram iudice seculari, xxij. q. vltima, c. his a quibus

¶ Clericus aduocatis contra ecclesiam suā vel episcopum vel patronū amittere meretur beneficia, xv. q. vj. nos sanctorū, xxij. q. v. de form. x. xvj. dist. ii. imperator

¶ Contra inhibitionem ecclesiasticam aduocans non solum rex amissione sed etiam exilij relegatione punitur, de pe. di. j. quicumq; ausus

¶ Princeps z quilibet illustris potest ligare per aduocatū in crimine iniuriarū, iij. q. ix. absens.

¶ Christus est aduocatus noster apud patrem, de penitē, dist. ij. s. si enim inquit. ante medium

Affectus ¶ Affectus plus placet deo offerentis q̄ munus oblationis, iij. q. vij. in grauibus, xxij. q. j. odi z proleci

¶ Illa oratione flectitur deus que non consistit in multitudine verborū, sed in affectu cordis. de consecra, distin. v. non mediocriter

¶ Oratio quecumq; cum barbarissimis z soleocissimis verborū proferatur deo placet si ex effectu animi procedit, xxxvij. di. sedulo.

¶ Qui deo perfecte seruire desiderat oportet q̄ carnalem affectionem consanguineorum postponat, xij. q. j. cui porcio

¶ Qui nihil affectat perfectior est illo qui multa possidens auare. dispensat, j. q̄sti. ij

non est

Affinis ¶ Affinis in testez nisi contra affinem nō accipit, iij. q. ix. absens per alium

¶ Nec ad accusationem aliorum admittitur, quia affinis affinem accusare non potest, iij. q. v. similiter

¶ Vno coniugū defuncto in superstitē affinitas non deletur nec alia copula affinitatem prioris copule soluere potest, xxxv. q. vltima. fraternitatis, post medium. z. q. iij. per totum

¶ Qualiter affinitas sit computanda habetur, xxxv. q. iij. porro duorum

¶ Affines in quinto gradu copulari possunt defuncto vxore vel viro, in quarto si functi fuerint nō separent, In tertio autē nō licet, xxxv. q. iij. c. de p̄p̄nquis

Agatho ¶ Agatho papa quis fuerit natione, z quid fecit habetur, lxxij. dist. ca. Agatho

Agnus ¶ Per agnum christus seip̄sus representatur, non tū debet agnus in cruce depingi sed fm imaginem humanam, de penitētia, distict. iij. sextam.

¶ Agni sanguis quid sit iam non audiendo sed bibendo didicimus, qui sup vtrūq; postem ponitur quando non solum ore corporis sed etiam ore cordis hauritur, d̄pnia di. ij. quid sit

Alchimia ¶ Alchimia videtur esse ars reprobata, qz qui credit vnam speciem posse transferri in aliam vel simile nisi ab ipso creatore infidelis ē z pagano deterior, xxxvj. q. iij. ep̄scopi. circa finem.

¶ Alchimiste sunt multa discētes z ad veritatem scientie nunq̄s peruenientes, eodē c. z. q. c. nec mirum, circa medium

¶ multe virtutes insite sunt in herbis z lapidibus, xxj. q. vlti. c. fi.

¶ Insunt rebus corporeis per omnia elemento quedam occulte seu immanifeste rationes q̄bus cum data fuerit oportunitas temporalis z causalis prorumpāt in species debitas suis modis z finibz, xxxvj. q. iij. nec mirum, circa finem

Alea ¶ Alea ludere si non dimiserit inferioris gradus clerici grauitur puniuntur, xxxv. di. ep̄s

Alienatio. Alienatio rerum ecclesiasticarum potest fieri per episcopum tempore necessitatis vel meliorationis causa, xij, q. ij, placuit, et ca. sine exceptioe, et c. terrulas

Item pro redemptione captiuorum, xij, q. ij, apostolicos, et tribus, c. se.

Abbatibus non licet res monasterij sui sine episcopi sui licentia alienare, xij, q. ij, abbatibus

In alienatione rei parochialis sufficit consensus episcopi et pastoris, xij, q. ij, abbatibus

Etiam consentiente episcopo abbas nisi sit pro fabrica monasterij non potest res ecclesie alienare, xvij, q. iij, in venditionibus, etiam

Cum res ecclesie non sint episcopi, sed communes, non licet ei sine consensu capituli res notabiles alienare, xij, q. ij, sine et c. sequenti

Servi ecclesie qui retineri non possunt ab episcopo alienare possunt, xij, q. ij, fugitiui.

Ecclesia alienas res non debet inuadere, xij, q. ij, sicut ecclesia

Alienum non est quod iure possidetur, xliij, q. iij, quid dicam, et, hec enim certe.

Peccatum non dimittitur nisi res oblata restituatur, xliij, q. vj, si res, de pnia di, v, falsas

Alienas res inuadunt qui decimas que pro pauperibus fiunt auferunt, xvi, q. j, de cime

Omnis aliene rei illicita usurpatio nomine furti in decalogi prohibetur, xxxij, q. iij, meretrices.

Episcopus dicitur aliena rapere cum totum sibi retinens egenis clericis nil impertitur, xcij, dist. dyaconi sunt, post medius j, q. ij, non est

Alienas res ecclesie compellit restituere, xij, q. ij, monemus

Episcopus vel presbyter contra constitutum alienans res ecclesie deicitur de honore, xvij, q. iij, quicumque.

Mortuente episcopo non licet metropolitano res defuncti que sunt successoris occupare vel alienare, xij, q. ij, non liceat alicui metropolitano

Cuiuscumque gradus clerice qui defuncti episcopi res que sunt successoris occupauerint vel alienauerint anathema et ppiij

gradus periculum incurrit, xij, q. ij, hec habet placitum, et c. non liceat clericis

De hac materia habes infra ubi de ecclesia agitur post medium

Alimenta. Alimenta olerum et leguminum plus pro sunt corpori et anime quam delicias, de co, di, v, ne tales accipiamus

Episcopus vel presbyter si uxorem habet superstitem tenet ipsi in alimentis prouidere, xxxj, di, omnino

Clerici uxorati ecclesie deserentes ab ea alimenta percipiant, xxxij, di, si qui vero

Ecclesia tenetur illi in alimentis prouidere qui sua que habuit dedit ecclesie, xvj, q. vij, quicumque fidelium

Matri et alijs propinquis non obstante iuramento tenetur cuiuslibet in alimentis prouidere, xxxj, q. iij, inter cetera

Altare. Altare nisi sit lapideum non consecratur, de conse, di, j, altaria si non

Altare non debet erigi sine licentia episcopi, de con, di, j, nullus presbyter

Consecrari debet christumatez benedictione, de co, di, j, altaria placuit

Presbyter consecrare altare non potest, xvj, q. vj, ministrare.

Altaria inutilia que consecrata non sunt et vel in locis indebitis facta debent dirui, de co, di, j, placuit.

Oblatio et fructus altaris vendi prohibentur, j, q. iij, audiuimus.

Altare ad cuius honorem ecclesia est consecrata si motum fuerit cum ecclesia debet consecrari, de conse, di, j, si motum

In altari in quo celebravit episcopus non debet eodem die celebrare presbyter, de con, di, ij, c. ultimo.

Amor dei. Amare deum debemus plus quam nostros proximos, xij, q. j, cui porcio

Si deum amemus, omnia difficilia et aspera perficeremus, de pe, di, ij, c. charitas est, et ergo si

Amor dei nutritur per verbum dei omnium cupiditatum ligna consumit, de pe, di, ij, et si sermo meus.

Illi deum amant plus quam se quam pro eius amore salutem suam non parcunt, et ipsam mortem corporis libenter accipiunt, de pe, di, ij, c. caritas, et illi vero in fine

Amor proximi

Amam⁹ primum scicut nos qm̄ non ppter aliud sed ppter nature participationē eum tantuz diligimus, de pe, di, ij, charitas, s, proximos.

Ex nō omnis qui parit ē amicus, nec oīs qui verberat inimicus. v. q. v, non omnis z. c. se, xxij, q. iij, quid faciet

Ex amor proximi habet plagas suas q̄ dulciores sunt cum amarissime inferuntur, v. q. v, nō osculat, xxij, q. j, paratus, in fine, z. q. v, non putes.

Ex proximiū sicut nos amamus cum ad bonos mores z ad vitam eternā consequendam sicut nobis eius salutē consulimus, de peni, di, ij, post principium, c. charitas est, s, proinde.

Ex sic deberemus affici caritatis affectu ad proximos vt velimus omnes saluos fieri, xxij, q. iij, corripianē, in fine

Ex melius ē primum cum seueritate diligere q̄ cū lenitate decipe. v. q. v, non omnis

Ex non est amor sed languor vbi mali mores nō corrigunt, xxij, q. v nō putes

Ambitio

Ambitio est ad honores mundi sine suffragio temporis sine merito laboris velle pmoueri, lxj, di, miramur, in fine

Ex que per ambitionē malo inchoant principio etiā si mores z act⁹ boni fuerint difficile est vt bono peragant exitu, j, q. j, pncipatu, z. c. nullus itaqz.

Ex ad honoris suffragia non ambitiosi, s, probate vite sunt assumendi, j, q. vij, p illi citam, s, se, xl, di, multi, lix, di, qui ecclesiasticis, z. c. hoc ad nos.

Ex boni plationis honorem nō ambiūt, s, alios sibi tanqz digniores pponunt, vij, q. j, illud, xvj, q. j, nos aut

Ex episcopus vel presbyter qui ambiens celebriore sedem suam deserit z vtrāqz sedem perdit, vij, q. j, si quis episcopus, z. c. se, vij, q. j, apostolica.

Ex casum querit qui per ambitioez ad honoris fastigia postpositis gradibus per abrupta querit ascensum, xl vij, di, sicut, j, q. vj, sicut is

Ex obediētē meritū non pcpit qui in hoc obedit ad quod libido ambitionis trahit vij, q. j, c. sciendū.

Ambrosius

Ex Ambrosi⁹ horatu valentiniani

imperatoris in medtolaneū, episcopū eligitur, lxij, di, valentinianus

Item de constantia eius respectu imperatoris, z de patientia respectu aduersitatis habes, xxij, q. vij, cōuenior.

Amens

Amens qui infuriā veritus est vel diabolica afflictione veratus est nō debet pmoueri, xxxij, di, maritū, z. c. se.

Ex malū ex dementia factū z tpe dementie nō imputat, xv, q. j, aliquos, z duobz, c. se.

Ex mala nō sunt que nec crimine mētes implicant nec cōsciētiam ligant, sicut est i de mentibus, xv, q. j, illa

Ex an peccata que dementes committunt, quia nolentes z nō sciētes cōmittūt excusentur, xv, q. j, merito.

Amplexus

Amplexus persone indebite psumptionem inducit lasciuie, xxvij, q. j, nec aliqua, xxxj, di, omnino

Angelus

Angelus creatus est in gratuitis, de pe, di, ij

s, principium em.

Ex principiu eius est dissimile pncipio hominis ppter infirmitatē humane cōditōis de pe, di, ij, s, pncipiu, ante mediū

Ex in nouē ordinibus angeloz quante sint distinctiones ciuiū supernoꝝ ostendit, de pe, di, ij, s, principiu, circa mediū.

Ex diuersitas angeloz ordinū deo obsequium exemplar est hominibus q̄ fm diuinitatem graduū gereretur administratio singuloꝝ, lxxxix, di, ad hoc

Ex ab angelis qui p̄sentes sunt nostris operibus defunctis q̄nqz aliqua insinuatur, xij, q. vlt, fatendū, l, di, de his vero.

Ex angelus de celo q̄ntūcūqz de securo loco peccando cecidit, xl, di, quelibet.

Ex homini elato i terra timor incutitur qz angelus altoꝝ angeloz platus in celo p̄sternitur, de pe, di, ij, circa principium, s, quid ergo

Ex boni angeli ex casu malozum quasi territi a laude perfecta impediti fuerunt, de con, di, j, hi duo

Ex ad reparadū angeloz ordinē de⁹ hominem formauit, de cō, di, j, hi duo

Ex angeli omnes in creatione equales fuerunt, de pe, di, ij, s, q̄ aut, als q̄ vero

Ex angeli nisi essent in gratia firmati peccare possent, Ibidem.

Angelus nec primus nec alij sunt in gra cre
ati, de pe, di, ij, q, aut.

Angelus primus non ad dei similitudinem sicut
homo sed signaculum similitudinis dei creatur asse
ritur, de pe, di, ij, iuxta finem.

Angeli tam boni quam mali per celum figurantur
de pe, di, ij, circa fi, s, q, aut.

Angeli in celis gaudent super uno peccato
repentiam agente magis quam super, xcix, iustos
quia fortiter homo resurgit post penitentiam, l, di,
quia tua.

Angelorum predicatio et demonum confessio de
christi adventu multum distent, xxxviii, di, si
quid

Ananias Ananias propter defrau
dationem pecunie graviter
punitus fuit ponitur exemplum his qui vo
luendo seipsum deo retrocedunt, xvij, q, j, ana
nias, xij, q, j, dilectissimis, circa medium, xxij
q, iij, c, q, xps, s, potest, xxvij, di, q, interro
gasti, in fine

Anastasius Anastasius papa
secundus propter fauo
rem hereticis exhibitus divino nutu percussus
est, xix, di, Anastasius, j, q, dictum est, in fine

Anathema Anathema nihil
aliud est quam separatio
a deo, et ponitur per excommunicationem, xxij, q,
ij, certum est

Anathema sit qui canonicam electioni roma
ni pontificis contradicere et resistere aut ec
clesiam romanam inuadere et in gradum filio
rum eius primum presumpserit, lxxix, di, si quis
ex episcopis, et c, si quis ex sacerdotibus.

Anathema dantur anathema accipientes
habetur symoniacam heresim, j, q, j, quicumque sacros
ordines, et c, placuit

Anathema non solum a fraterna societate
sed etiam a corpore christi quod est ecclesia et a consortio
fidelium repellit, iij, q, iij, c, vlt.

Inter sacramentorum perceptionem, et sic est maior
excommunicationem, xj, q, ij, si quis episcoporum, v, q, ij, punit
xvij, q, iij, quod quis, s, si quis.

Anathema sit si quis omnem traditionem eccle
siasticam violat, j, q, vij, si quis omnem.

Anathematizatur clericos accusare non potest
ij, q, vij, in sancta, et iij, q, iij, nulli, et vj, q, j
illi qui vero, et c, omnes.

Anima Anima corpori preponitur,
xxxvij, di, sedulo, xij, q, j, p
cipimus.

Anima sine corpore corporaliter non vivit.

j, q, iij, si quis obsecravit

Anima non potest in eo corpore dici quod sensum
caret, xxxij, q, ij, quod homo non formatum

Anima infunditur nisi formato corpori, xxxij, q, ij,
quod vero non.

Anima non ex traduce neque cum semine anima infun
ditur, xxxij, q, ij, quod vero non

Anima non creditur anima esse in corpore sicut spiri
tus in idolo, non dicitur in sicco esse sed
in sanguine hominis habitare, xxxij, q, ij,
c, moyses, in fine

Anima est vita corporis, sic deus est vi
ta anime, de pe, di, j, resuscitatus, s, item si
antequam.

Anima corpori unita si baptismate lota
non fuerit, eternaliter perit, xxiiij, q, iij, si ha
bes, in fine.

Magna questio est de anima, xxxij, q, ij,
quod vero non formatum

Anima que peccaverit ipsa morietur, xxiiij
q, iij, si habes.

Animam salutem episcopus studere debet
xxxix, di, Petrus.

Anime salus est aliquando mutare locum
dum mutatur locus mutatur mentis affectus
lxxj, di, valet

Illam animam decora dicitur in qua virtutum
gratia et divine operationis effigies relucet
de pe, di, ij, illa anima.

Anime defunctorum quattuor modis salua
tur, xij, q, ij, anime defunctorum.

Annus Annus per quattuor voluit re
poni, lxxxv, di, c, j

Annus nomine facti aliquando appellatur
ij, q, vj, si quis, s, appellatore.

Item pro anno dies ponitur, xxxij, q, ij, s
ipsum.

Item pro anno ponitur tempus, de con, di, iij
si tempore

Antiochus Antiocho ven
dente iasoni sacer
dotium ignis qui septuaginta annis babilo
nice captivitatis vixerat in detestacione sy
monie extinctus est, j, q, j, sicut eunuchus

Antiquitas Antiquitas a
sanctis patribus
accepta a modernis est observanda, xij, di,
ridiculum

Antiquitati defertur in multis sed in li
bris corrigendis, ix, di, vt veterum

Item in consuetudinibus sequendis, xij, di,
consuetudo.

Item in dubijs determinandis, l. dis, dño sancto. z. xx. dis, de quibus.

Item in platis eligēdis, lxi. di. statuimus

Item in testificatiōe, xxxv. q. vi. notificamus

Item in elemosynis largiēdis, lxxxvi. dis, nō satis. §. item consideranda

Item in suspicionis remotione, xxxiiij. dis, fraternitas.

Item in excusationis admissione, viij. dis, placuit

Item in pene relaxatōe v'l mitigatōe, lxxxvi. dis, tanta, xxvi. q. viij. tpa

Antiquitas nature ducit ad defectū, xiiij. q. ij. illud, lxxxvi. dis, tanta.

Antiquitas grē ducit ad pfectū, xxxij. q. ij. ancilla, xx. dis, de quibz

Antiquitas culpe ducit ad interitū, xiiij. q. j. scismata, ij. q. viij. Paulus

Antiquitas gl'ie ducit ad thalamū sponsi, lvi. dis, sponsus

Antiquitas eternitatis ducit ad ppetuos amplexus, de cō. di. iij. nō exquo.

Antiquitas diaboli ducit ad pnosticandū multa ei demones sciūt ex antiquitate, xxvi. q. iij. sciendum

Antichristus Ex antichristus vt facilius xp'ianos z iudeos ad ritū suū attrahat diē dñi cū i fauorē xp'ianoz z i fauorē iudeoz sabbatū custodire faciet, de cō. dis. iij. puenit.

Annulus Ex spōsus sponsaz annulo debet despōsare, xxx. q. v. nostrates.

Annulus spōse a spōso z ecōtra datur i signū mutue dilectōis z fidei coniugalis, xxx. q. v. femine. circa finem.

Ideo anul' q'rto digito a spōso spōse inserit, vt sicut vena in illo digito cordi coniungit, sic eoz corda coniungantur, xxx. q. v. femine. in fine.

Appellatio Ex appellatio est re mediū q' causa viciata subleuatur, ij. q. vi. c. j.

Appellat' a minori ad maiores gradatim di. xcix. puincie, ij. q. vi. omēs. z. c. si q's putauerit, c. placuit, c. decreto, z. c. anterioruz §. illo. ix. q. iij. cōquestus.

Ad roman. se. indistincte appellat'. ij. q. vj. si q's vestz, z sex. c. se. z. c. quotiēs ep'i

Appellatiōi ad sedē apostolicā interposita ab omnibz est deferendū, ij. q. vi. decreto. z. c. quotiēs ep'i.

Appellatiōis tps decē diez assignat'. ij. q. vj. anterioruz. c. omnino.

Item tps exequēdi appellatiōē est ann' v'l ex causa biennii. ij. q. vi. si q'n. §. tps.

Appellari p't post datā v'l an' datā sniam ij. q. v. c. q' scit, §. patet. c. quotiēs ep'i. z. c. si quis iudicem.

Ab eo a q' appellatū est debent dari l're d' missorie q' dicūt apli ei q' appellauit. ij. q. vj. post appellatiōē.

Ex ea p'dente nihil innouat'. ij. q. vi. appellatiōe interposita, z. c. se.

Appellatiōi nō deferēs puniē. ij. q. vi. de creto, z. c. quotiēs ep'i.

Processus post appellatiōem factus enervatur, ij. q. vi. quotiēs ep'i.

Post secūda appellatiōez tertio appellās sup eadē cā nō audis, ij. q. vi. si aut fuerit, c. si quis in quacūqz

Appellatiōi licet renūciare, ij. q. vi. si q'n §. si p'o is.

Forma vel mod' appellatiōis an' v'l post sniam ponit', ij. q. vi. appellatiōe. §. forma.

Appellare possunt quoz interest vel q' negocium gerūt, vel quibz mandatū est. ij. q. vi. non solent.

Item vn' appellat' pdest alijs in eodē crimine cum eodem p'demnat'is, ij. q. vi. c. si quādo, §. quandoqz.

Iudex a quo appellat' nō potest esse test' in causa appellatiōis, ij. q. vi. statutū

Ab executore snic nō potest appellari nisi modū excedat executor, ij. q. vi. si quādo §. ab executore.

Possessore appellāte bona sequestrant', ij. q. vi. quotiēs post auditam.

q' p' appellatiōē nō q'rit nisi tps redimere nō est audendus, ij. q. vi. q'cunqz

A iudicibz de cōi cōsensu electis nō licet appellare, ij. q. vi. a iudicibz

Iniuste z frustra appellans punit in quadruplū expensaz, ij. q. vi. omno

Nullus debito modo citati z p' cōtumaciaz se absentantis, appellatiō recipit, ij. q. vi. si q'n. §. sunt etiam.

Nec notorij malefactoris de crimine cōnucti vel cōfessi appellatiō admittit', ij. q. vj. si q'n. §. sunt etiā. §. nullus etiā.

P'pter plura facinora condemnatus, si a maiori appellauerit, p'termisiss alijs est audendus, ij. q. vj. appellatiōe. §. si quis ex.

Apoctifa. Apoctifa scripta dicuntur, i. secreta qz i secreto et nō in publico sunt legenda, xv. dis. et xvi. per totum.

Apoctifa sunt quozū auctor secretus est et quāqz si nō ignorat tñ ab ecclia nō accipit. Idem.

Apoctifa dicuntur q in ecclia accipiunt. s. in canone scripturarū nō cōputant. Ibidē

Apostata. Apostata est transgressor legis sue eiusqz violator, iij. q. iij. beatus.

Observās divinationes z sortilegia sciat se a fide xpī apostatam, id est retro abeire, xxvj. q. vlt. nō observetis

Fideles sub Juliano apostata constituti obediebant sibi in his que erāt, p. republi ca nō contra fidē, xl. q. iij. Julianus

Enormitas criminis huius apostasie inuitur ex pena ananias, xvij. q. j. ananias, xxij. q. vij. qd in omnibz

Apostata a fide nō admittitur i testimonium contra aliquē, ij. q. vij. non potest, iij. q. iij. alieni. z. ij. c. se.

Talis omnibz infamibz z in infamia pponit. vi. q. j. infames. iij. q. iij. alieni. z. c. si qd

Apostasia religionis fit in postpositione tonsure z secularis vestis assumptione, xx. q. ij. si in qualibet

Canonice regularis si animi leuitate motus sine sui superioris licentia monachus efficit tanqz apostata redire cōpellit z punitur, xix. q. iij. mandamus.

Vouere deo religionē z castitatē z retrocedere damnabile ē, xvij. q. j. qui bona, xx. vij. dist. virgines, xx. q. j. puelle, xxxij. q. v. si paulus, post medium.

Tales apostate peiores efficiunt alijs peccatoribz, xlvij. di. qntūlibet, xvi. q. j. qdaz.

Apostatis qui professi sunt nō redduntur bona que ad ordinē portauerūt, xvij. q. vlt. quicūqz vult. s. vlt.

Apostate cogēdi sunt ad redeundum, xx. vij. di. q. interrogasti, xx. q. j. quem pgenitores, q. ij. si in qualibet, z. q. iij. p. cluis.

Reuersus in habitu z stallo z in alijs punitur, xix. q. iij. mandamus.

Redire cōtemnentes excommunicant, xx. q. ij. si in qualibet.

Item incarcerantur, xlv. dist. cum beatus. Salomon

De hac materia habes vbi ponit vagatio

Apostolica. Apostolica sedes prelatā est omnibus ecclesijs, lxij. dist. quanto.

Ipa est prima auctoritate z dignitate licet antiochena sit pōr tempe, xvij. dist. nūc aut, xxij. q. j. rogamus

Aplice sedi Constantinopolitana ecclia sub sit nemo dubitare dz, xxij. di. de statino.

Ipsius in iudicijs est maior auctoritas. ix. q. iij. patet, z. c. ipsi sunt.

Nulli permittit de eius iudicio iudicare xvij. q. iij. nemini, xxi. di. nūc aut

Immediate aplice sedi subiecti maxime qui p. inquit sunt annue se debēt p. sentare circa yd. maij. xiiij. di. iuxta, z. s. p. cedenti.

In apostolica sede neuter illoz qui ex cō certatium temeritate fuerit ordinat est p. mittendus p. mansurus, lxxix. di. si duo

Apostolica sedes peccatores z contumaces ad salutē quoqz attrahere debz, xvij. di. nec licuit.

Sine apostolice sedis licentia cōpagis. i. sandalibz dyaconis. z clericis mappul vti nō licz, xcij. di. p. uenit, ij. z. s. p. cedenti z. c. illō

Apostolice sedis auctoritate cōcilia vniuersalia sunt cōgreganda, xvij. di. multis c. regula, z. c. concessa.

Ad apostolicā sedē sunt dubia z ardua referēda, xvij. di. nec licuit, xvi. q. j. frater, xx. iij. q. j. rogamus. z duobz, c. se.

Aplica auctoritate doctorū opuscula approbant z reprobant, xix. di. si romanorū.

Apostolice sedi specialiter reseruat iudicium episcopoz, iij. q. vi. dudum

Item restitutio depositoz, ij. q. i. l. sō huc.

Item congregatio concilioz, ibidem

Item restitutio hereticoz, j. q. vij. cōueniētibz, circa principū.

Item exemptio epoz, xvi. q. j. frater.

Item determinatio questionū in fide, xxij. q. j. quotiens.

Item mutatio episcopoz, vij. q. j. mutatōes

Itē diuisio z unio epatū, xvi. q. j. z tps.

Item absolutio excommunicatoz ab eodem, xxi. dist. inferior.

Itē interpretatio antiquoz canonū z scripturarū, xvij. dist. nec licuit.

Item pallij datio, c. dist. quoniam.

Itē simoniacoz dispensatio, ij. q. iij. paulus.

Item nouaz z difficillū questionū diffinitio, xvij. dist. multis.

Itē fame restitutō, ij. q. iij. paulū, s. hic collig

Christianus pctm̄ infidelitatis seu paganitatis incurrit q̄ sedi aplice obedire p̄tendit lxxxj. dis. si p̄sbyteri. in fi. xclij. dis. q̄ cathedram. xxij. dis. c. j. Q̄ nota cōtra multíplices tyrannides hodierni tēporis.

Aplicis nolēs obedire p̄ceptis a p̄tifica lib̄ sit alien⁹ officijs. z sit ruine sue dolo p̄strat⁹. xix. dis. nulli sit fas. xxij. dis. c. j. z. xix. dis. ita dominus.

Aplicis p̄ceptis nō est superbe resistendum sed eius iugum est pie tolerandum xij. dis. c. ij. xix. dis. in memoriā.

Ab apostolicis non licet institutis recedere. xj. dis. hoc. z. c. p̄sequens.

Apostolica sedes ab omnib⁹ est honorāda z ei obediedū est in memoriā beati Petri apostoli. Et q̄suis iniustū videat quod mādāt z intolerabile. tamē pia deuotione tolerandū est. xix. dis. in memoriā. z. xxxj. dis. ante. xxxij. q. j. quid culpatur.

Apostolica tuba sonora p̄dicatiōe salus omnīū in vniuerso mundo exiit. xix. dis. in memoriā. xliij. dis. sit rector.

Aquecūq; emanāt ab apostolica sede aut dicuntur decretales epistole. xix. distinct. c. j. z. c. in canonicis.

Aut sanctiones ea. dis. c. ij.

Aut iugum vocatur. ea. dis. in memoriā.

Aut instituta z constitutiones. ea. di. enūm uero. z. xx. dis. de libellis.

Aut p̄cepta. xix. dis. nulli fas est.

Aut cōsiliū. xvij. dis. regula.

Aut synodus ea. dis. nec licuit. z. c. multis.

De hac materia vide vbi agit de ecclesia romana z de papa. z de dispensatiōe. z de sede apostolica.

Apostolus **A**postolos. id est.

ep̄os et p̄sbyteros dñs elegit. dyaconos aut post ascēsus domini in celū apli sibi p̄stituerunt ep̄at⁹ sui ministros. xclij. dis. dñs noster. c. penul.

Apostoli p̄us docti sunt a xp̄o et postea ab ip̄o ad p̄dicandū missi. In exemplū q̄ predicatores p̄us sacris l̄ris debent insistere. ne tunc querāt discere cuz ex officio alios debent docere. xxxvi. dis. s. ecce.

Apli fuerūt pares Petro in apostolatu. sed nō in administratiōe. z ipsum primuz p̄ncipē voluerūt. z septuagintaduos discipulos elegerūt loco quoz successerūt ep̄i xxi. dis. in nouo. z. xxij. dis. sacrosancta.

Aploz p̄nceps Petr⁹ fact⁹ est post pctm̄

in exemplū q̄ q̄ntūcūq; magn⁹ pctōz post p̄niam nō est repellēdus a dignitate. l. di. considerandum.

Apostoli patres ecclesie fuerunt. p̄ quib⁹ nati sunt ei filij. s. ep̄i. lxxvij. dis. quoz

Apostoloz tpe sp̄s sanct⁹ visibiliter operabatur in sacramentis. j. q. j. multe.

Aploz tempore multitudine credentiu⁹ erat cor vnum z nihil erat eis p̄rium. sed

erant eis oīa cōmunia. z omnia ante eoz pedes ponebant. quia instāte p̄secutiōe ea possidere eis n̄ licebat. xij. q. j. c. dilectissimis

Apostoli vxores suas quas ante apostolatū duxerāt sine carnali cōmixtiōe circūducebant vt mercede p̄dicatiōis sustentarent ab eis. xxxj. dis. omnino.

Apli p̄dā in iudea minime possiderūt s; vendiderūt. z p̄ta eoz tātummodo ad fouendū egentes seruabāt. qz futurā eccliaz

in gentib⁹ p̄uidebāt. xij. q. j. futuraz. z. c. se;

Aplos dñs ad p̄dicandū misit sine auro z virga vt ab eis incentiua litis z instrumenta tolleret vltiōis. xl. q. ij. ita sepe.

Aipsis omnib⁹ sacramentoz dispensationem cōmisit. xix. dis. Ita dñs.

A xps ip̄s vindictā p̄hibuit. quonā cos volentes samaritanos p̄ ignē consumere compescuit. xxij. q. iij. q̄ xps

A regulares imitatores apostoloz sūt q̄ntum ad p̄rietatū abdicatiōe. nec debent dicere meū vl' tuū est. xij. q. j. dilectissimis.

xvi. q. i. ex auctoritate

A ep̄i z supiores q̄ntū ad dignitatē z om̄is p̄sbyter q̄ntū ad eucharistie p̄fectionez z ligādī z soluendī potestatē habēt. di. xxi

in nouo. in fi. xi. q. iij. absit vt q̄c̄s

Aqua **A**qua cum sale omnib⁹ sacerdotibus b̄ndicti p̄cipit. de cōse. di. iij. aqua.

A in sabbato sancto ante crismatis immissiōnem propter aspersionē debet accipi. de cōse. dis. iij. in sabbato sancto.

A qui hui⁹ virtute aspergitur venialia delentur z insidie diaboli cū fantasmatibus fugantur. de cō. dis. iij. aqua.

A hui⁹ institutiōis efficacia ī veteri lege est mltipliciter p̄figurata. d̄ cō. di. iij. nec queq;

Arbiter **A**rbiteri sunt qui cōsensu litigantium in iudices

eligunt vt ip̄oz sentētie stent. ij. q. vi. iudicibus. s. q. z de arbitris. xl. q. j. si clericus

A n̄ licz ab ip̄is appellare. ij. q. vi. a iudicib⁹

§. arbitrarī, z. c. placuit, el. ij.

¶ nullus potest esse arbiter in ea cā in q̄ e iudex. iij. q. vij. infamis. an si. §. si quis ho
¶ seruus arbiter esse non potest. iij. q. vij. infamis. in fine

¶ infamis ab arbitrio non excluditur, nec etiā fili' i re patr'. iij. q. vij. infamis. circa fi.

¶ arbitriū liberi nos pdidit de' vt nec ad virtutē nec ad vicia necessitate trahamur de pe. di. ij. vt cognouerunt. §. liberi. circa finem

Archidiaconus. ¶ archidiacon' diacon'

nemo debet esse nisi sit dyaconus. xl. dis. nullus ep̄s, z duob. c. se.

¶ debet talī p̄ferri cui etas debita cū prudētia z vite merita suffragantur. di. xl. in nouamus. dis. xcij. legimus post mediūz

¶ archidiaconus est coadiutor ep̄scopi i ordinatione clericorū. xxij. di. subdiacon' z. c. sequenti.

¶ archidiaconi interest ministros ecclesie z parochiaz vt officia sua diligenter expleant cōmonere. xxv. di. pleccis. §. hi sunt

¶ ipsius est de archip̄sbytero p̄uidere. lx. iij. di. si in plebibus

¶ nō debet ab archip̄sbyteris vel presbyteris pecunias vel alia extorquere. xcij. di. dictum

¶ non debet p̄bendas vel ecclesias cū cura animarum sine consensu ep̄scopi conferre. xvj. q. vij. nullus omnino

Archiepiscopus. ¶ archiep̄scopus grece. summus ep̄scoporū dz latine. xxi. di. clericos

¶ archiep̄s ante pallij receptionem nec se debet vocare archiep̄scopum, nec ea que sunt pontificalis dignitatis debet exercere. c. di. quoniam quidam

¶ ultra tres menses cōsecrationis sue nō dz differre p pallio laborare. c. di. quoniam

¶ accipiens pallium p̄mo fidem catholicā dz p̄fiteri, z iurare statuta sedis aplice z p̄cilioz p̄ncipaliū custodire. c. di. q̄niaz

¶ non potest vti pallio nisi intra suā puinciam z hoc tantum in missaz solēnijs. ca. di. palliū tibi, z. c. contra morem

¶ archiep̄scopus debet primatibus obedire. xcix. dis. c. j.

¶ ep̄scopi vocati sunt in p̄tem sollicitudinīs archiep̄s. lx. q. iij. c. j. z. c. se.

¶ archiep̄s interest ep̄m p̄firmare z p̄secrare. lxiiij. di. ep̄s. z. c. extra. lxx. di. nō debet.

¶ ipsi' est cogere omnes sub eo dioceses vt in officio diuino decātāda a metropolitana ecclia nō discrepēt. xij. di. de his q̄.

¶ ep̄s puinciales debēt interesse electioni z p̄firmatiōi archiep̄s. lxiiij. di. metropolitano. lxxj. dis. archiep̄s

¶ archiep̄s nō nisi in sua ciuitate debet a puincialibz ep̄s ibidē p̄uententibz cōsecrari. l. dis. qui in aliquo. in fine.

¶ excessus suffraganeorū suorū potest punire. xij. dis. de his q̄. x. q. iij. quia

¶ omni anno semel puinciales synodū tenetur facere. sed ibi de suffraganeorū rebz nil debet extorquere. xvij. di. quoniam

¶ ipsius est causas dubias suffraganeorū diffinire. alioq̄n debet eos sedi apostolice transmittere. xvij. di. de cōsilijs. vj. q. iij. si inter ep̄scopos

¶ archiep̄s non debet iudicare causas eorum q̄ subsunt ep̄scopis, nisi p̄ p̄sultationem vel p̄ appellationē ad ip̄m fuerint deuolūte. xvij. di. multis. vj. q. iij. scitote. iij. q. vj. peregrina. ix. q. iij. p̄questus

¶ archiep̄s potest absoluere quē suus suffragane' excoicauit ordine nō seruato. xj. q. iij. si ep̄s forte. ij. q. j. nemo

¶ de his que sunt vtriqz cōmunia, archiep̄scopus sine p̄sensu xpi nō debz se intromittere. ix. q. iij. c. j.

¶ Item nec de his que sunt specialia ep̄scopi sicut beneficia p̄ferre, deponere, z excoimunicare z h̄mōi nisi ad ip̄m fuerit appellatū. ix. q. ij. nullus p̄mas. vj. q. iij. scitote. ix. q. iij. conquestus

¶ si negligēs esset suffragane' p̄missa trina admonitiōe, archiep̄s potest se de aliq̄bus intromittere. ix. q. iij. cū simus. z. c. p̄ principalem.

¶ archiep̄s suā puinciam diuidere non potest nec possunt esse duo archiep̄s in vna puincia. c. di. peruenit.

¶ solus papa suffraganeum a iurisdicōe ipsius eximit. xvj. q. j. frater noster

Arma. ¶ arma z victorie antiquorū patrū sunt nobis in exemplū spiritaliū belloz z victoriarū. xxij. q. j. nisi bella.

¶ apostoli ideo tradiderūt in ecclesia legi iudeorū historias. vt p̄ eas ad arma spiritalia infozmemur. xxij. q. j. nisi

Ex contra arma persecutorum clericis debet se munire armis orationum et lacrimarum, xxiiij q. viij, non pila querant, et c. conuentioz, ante medium, di. xxxvj, c. vlti.

Ex xps in egyptu ab herode fugiens et lapidibus iudeorum cedens docuit non arma armis, sed fugam persecutoribus opponi, xxiiij, q. iij, c. j, s. j, p totum

Ex ideo dictum est petro uerte gladium tuum in vaginam, ut clerici et prelati armis bellorum non utantur, xxiiij, q. viij, cum a iudeis et tribus, c. se.

Ex ecclesia cum a paganis impugnetur non corporalia arma, sed xpm patienter expectat, xvj, q. iij, prozo

Ex laicis ecclesiam patriam et socios defendendo licet arma sumere, xxiiij, q. iij, p totum

Ex prelati et clerici licet laicos hortari contra inimicos fidei et contra oppressores, xxiiij q. viij, igitur, et c. se.

Argumentatio **Ex** argumentatio quae

quae fit de minori ad maius, xxxviij, di. si in laicis

Item a maiori ad minus, xxxiiij, q. v, si paulus

Item a toto ad partes, xliij, q. v, penale, circa principium.

Item a parte ad totum, xxxiiij, q. iij, meretrices

Item a nouis interpretatione, xvj, q. j, placuit

Exemplum, Ibidem in interpretatione monachorum

Item ab auctoritate, xxxiiij, q. j, dixit.

Item a simili, ij, q. vi, qui se scit, ij, q. j, multi, in fine

Item ab oppositis vel contrariis, vlij, q. j, sciendum

Arrogantia. **Ex** arrogantes dicuntur qui garrulitate auctoritatem putantes humiliter nesciunt inferre quod docent, xlvj, di. c. j, et c. se, xlvj, di. hinc etenim, circa medium

Ex nihil est imprudentius arrogantia rusticorum, xlvj, di. s. j.

Ars. **Ex** ars liberalium artium debet diluere genter edoceri, quia per eam manifestantur diuina mandata, xxxviij, di. de quibusdam

Asperitas. **Ex** asperitas immoderata correctionem non inducit nec salutem, xlv, di. cum beatus, et c. recedite, et c. sincera, xxiiij, q. j, patet per me.

Ex neque multa asperitate exulcerandi sunt subditi neque nimia benignitate dissoluen-

di, xlv, di. disciplina

De hac materia habes ubi agitur de correctione et austeritate

Auaricia. **Ex** auaricia que instituitur

naturali contraria quod dicitur omnia communia, viij, di. s. differt, xlvij, di. sicut, xij, q. j

dislectissimis, et c. duo.

Ex ipsa in terrenis rebus ad sufferendum aduersa fortes facit, in celestibus debiles, xlvij di. omnes

Ex excecatur roem et gratius intuetur aux quam solem, xlvij, di. sicut, et xxxij, di. nonne.

Ex auaricia dicitur idolatria vel fornicatio, xxviij, q. j, idolatria, j, q. j, cum omnibus

Ex auaricia facit adulari regibus ut hereditates captent alienas, xxxviij, di. nonne

Ex hereticus inscius auaro scienti coequatur, vj, q. ij, quero

Ex clericis et maxime prelati inhiibetur, xxiiij di. his igitur, j, q. j, cum omnes, viij, q. j, sunt in ecclesia, x, q. j, relata, ij, q. xij, gloria.

Ex clericus aliena rape conuincitur que sibi ultra necessaria retinere probatur, xliij, di. c. j, et xlvij, di. sicut hi.

Ex pena auarorum innumerabilis, xliij, q. iij, ministri xvj, q. j, reuertimini. post medium, et cap. sequenti, circa finem.

Audacia. **Ex** audacia humana per leges coercetur instituta, iij, di. facte sunt

Auctoritas. **Ex** auctoritas regalis et sacerdotalis tenetur defendere res ecclesie, xxiiij, q. v, res omnes.

Ex auctoritate sacra pontificum regit iste mundus, xxvj, di. duo sunt

Ex plenam auctoritatem habent rectores sedis apostolice, xj, di. consequens, et c. se.

Ex longue consuetudinis non vilis auctoritas est dummodo canonibus non sit contraria, xj, di. consuetudinis

Ex auctoritati legis cedere debet usus siue consuetudo praua, maxime sedis apostolice, xj, di. c. j, et c. se.

Augurium. **Ex** augurium quod fit in consideratione auium ad sciam futurorum est ex traditione malorum angelorum, xxvj, q. ij, qui sine

Ex hac artem exercere vanitas est et superstitio, xxvj, q. ij, sed et illud.

Ex idolatrie cultus est augurii superstitionibus implicari, xxvj, q. ij, sed et illud

Ex augurii deseruientes est ab ecclesia separandus, xxvj, q. v, augurii.

Austeritas *Q* austeritas in di-
orationibus reprehenditur, de con. dis. v
non mediocriter

Q melius est p mansuetudinē peccatores
ab errore eruere q̄ p austeritatē in foueas
perditionis p̄cellere, xlv. dis. recedite

Q cū austeritate imperāt q̄ subditos suos
nō cū trāquillitate corrigere s̄z aspere re-
flectere festināt, xlv. dis. c. vera iusticia

Q quia de^o benignus est dispensator eius
auster^o eē nō d̄z, xxvi. q. vii. alligant

Aurum *Q* aurum habet ecclesia vt
regentium necessitatē sibi
z captiuoz redemptionibz deseruiat, xliii
q. ii. p totum, c.

Q sicut auri fulgor p̄ualet metallo plūbi
sic pontificalis dignitas p̄ualet regū dya-
demati, xc vi. dis. duo, in fine

Q ideo christus sine auro apostolos ad p̄-
dicandum misit, vt ipsis subtraheret cau-
sam litis, xl. q. iij. tra

Q cuz episcopat^o auro emittit anima pditur
i. q. i. cum ordinaret

Q gratius intuet^o cupid^o aur^o q̄ sole, xlvii.
dis. sicut

Q auro cito violat iusticia, xj. q. iij. paup

Auxilium *Q* auxiliū ecclesia
p̄tra hostes nō pro-
pter vltionē sed propter defensionē p̄t pe-
tere a p̄ncipe, xxiiij. q. iij. maximianus

Q vt ecclesia p̄ce adp̄iscatur vt aliquis
vtilitati multoz seruetur sicut paul^o apo-
stolus fecit vtile est petere auxiliū, xxiiij. q.
iij. sex differentie. post mediū

Q ep̄i tenentur mutuo sibi p̄bere auxiliū
p̄ pace terrarum faciendā, xc. dis. p̄cipim^o
z. c. sequenti.

Q infirmate ep̄o ipsi vicini in his que spe-
ctant ad officium pontificale auxiliū de-
bent ferre, vii. q. j. pontifices, z. c. q̄uis

Q sacerdos qui fuerit de collegio si in ad-
uersitate sue ecclesie ab auxilio se subtra-
perit magis scismatic^o q̄ sacerdos iudica-
bitur, iij. q. j. nulli

Q in p̄senti v̄tra p̄silioz z orōnum mutua
auxilia possūt fieri, xiiij. q. iij. in p̄ti. de pe.
dis. vi. s. j. añ mediū de. cō. dis. iij. queris

Q oppressis nō ferentes auxiliā cū possint
peccāt, xxiiij. q. iij. c. oñdit, z. c. nō inferēda.

Q in damnū alteri^o nulli auxiliū est dan-
dum, xxiiij. q. v. deniq̄

Q malefactoribus auxilia nō sunt ferēda
xl. q. v. per totum

De hac materia require in titulo de ad-
iutorio

Astrologia *Q* astrologia quia
nihil p̄fert ad salu-
tem sed potius mittit in errorem a quolibz
fidei est postponēda, xxvii. dis. legimus,
s. s. z p̄tra, xxvi. q. ij. illud qd. circa finem.

Babilon *Q* babilonis filia
p̄ter lubricas cogitatioes filia del
eē desinit, de pe. di. iij. cū i salicibz

Q amissio glorie virginalis designatur in
ignominiosa destructōe babilonis, xxiiij
q. v. si paulus. post mediū.

Q ignis qui per septuaginta annos baby-
lonice captiuitatis vixerat Jafone vedē-
te sacerdotiū in detestationē symonte ex-
tinctus fuit, j. q. j. sicut eunuchus

Balaam *Q* Balaam qui p mer-
cede iniquitatis ab asi-
na corripitur, ponit in exemplū q̄ p̄elat^o
p̄pter culpā a subdito z doct^o ab indocto
potest argui, ij. q. vii. secuti, z. c. nos si inco-
petenter, z. c. paulus, el. ij.

Balneare *Q* balneare se p̄fectis
z religiosis licet, xxiiij
q. j. omnis

Q in die dñico balneū cōceditur dūmodo
nō fiat p̄voluptatē sed p̄ necessitate, de cō
se. dis. iij. puenit

Balsamus *Q* balsamus a clerī-
cis sicut crisma vel
baptismus nō debet vendi, j. q. j. dictū est
solere, z. c. quibusdam

Q ep̄i de facultatibz ecclesie balsamū tenē-
tur cōparare, j. q. j. statuimus, el. j.

Q ep̄s q̄ balsamū benedictū vendit symo-
niam cōmittit z dānatōez p̄petuaz incur-
rit, j. q. j. placuit vt nullus ep̄iscopoz

Baptismus *Q* baptisim^o tri-
plex scz salutare
specificat. videlicet fluminis. flaminis, et
sanguinis. de cō. di. iij. baptisimū. z. ca. ca-
thecuminum

Q tunc p̄dest sanguinis z flaminis cuz ba-
ptismus fluminis nō p̄emptus religiōis
sed articulus necessitatis excludit de cō.
di. iij. baptisimū vicem. s. quantū itaq̄

Q latro baptisimū flaminis z sanguinis
beptizatus est qū x̄p̄m in cruce p̄fessus ē

de pe, di, vii, null^o expectet, circa pncipiuz
s. vltimo.
Ex baptism^o fluminis sumpsit simplr p^otu-
tem ex passione xpi, de co, di, iiii, p^oric.
Ex pharaon in aq submersus designat q^o
diabol^o omnes vires amittit in aq baptism^o
matis, de con, di, iiii, nec queqz, an finem.
Ex baptismi est multiplex p^orogatiua vide
licet qz p^ot suscipi sine alijs sacramentis s^z
no alia sine eo, j, q, j, si q^os p ignorantia
Item qz potest dari a quocunqz, qd non alia
xxxij, di, c, p^oter, s, ho, z, s, porro, p totum.
Item qz est fundamentu z ianua alioz sa-
cramentoz, de con, di, iiii, cu itaqz, in fine.
Item qz sine eo sal^o no habet, de co, di, iiii,
firmissime
Item qz p spm originale mortale z ventale
pctm remittit, no sic p alia, de co, di, iiii, re-
generante, z, c, sine pnia.
Item carēs eo no potest q^os cōtrahere cuz
xpiana, xxviii, q, j, caue.
Ex sine inuocatione trinitat^{is} no est baptis-
mus, de co, di, iiii, si reuera, z, c, in synodo
Ex verus est baptismus licet p impericiaz
sba substantialia corrupte pferant, de co,
di, iiii, retulerunt
Ex accedit verbu ad elementu z fit baptis-
mi sacramentu, j, q, j, detrahere
Ex no merita ministroz sed virtus christi
in baptismo operatur, de con, distinct, iiii
baptismus.
Ex character baptismi non pdit p pctm, j, q,
j, qd quidam, an mediu, xxxij, q, vii, licite.
Ex baptismus paruul^o valet ad salutē, etiaz
si no recta intentione offeratur, de con, di,
iiii, non illud
Ex in oī baptismo spūaliter renascit homo
z membz xpi efficitur, de co, di, ii, qz pas-
sus, circa finē, z di, iiii, ad hoc
Ex null^o potest salu^o fieri si ptenit baptiza-
ri, xv, q, j, s, firmissime
Ex in hoc q xps mundus a pctō baptizari
voluit exemplū baptizandi nobis in pctō
natis dedit, de con, di, iiii, si baptisata est
z, c, no regenerabantur
Ex apli fuerūt baptisati tpe xpi, de co, di, iiii,
qū no recolis, z, c, sequenti
Ex ver^o baptism^o no tm pstat in ablutione
corpis, qntū in fide cordis, z baptism^o de-
let no solū originale s^z etia actuale pctm.
de co, di, iiii, regenerante
Excepta necessitate baptism^o a sacerdoti

bus debet dari, xliij, di, dyacones, de co,
di, iiii, cōstat
Ex baptizandos catheczandi z exorzan-
di debet puenire officiu, de co, di, iiii, siue
puuli, vsqz ad, c, venit sacerdos
Ex expositio figurz sufflationū z vnctonū
z quozumlibet aliozum que in exorzismo
z cathecismo geritur, ponit de co, di, iiii,
postea, vsqz ad, c, venit, z, c, j.
Ex interrogatio articuloz fidei debet pce-
dere baptismū, de co, di, iiii, pma, in fine.
Ex baptizandis adultis indicat pnia inte-
rior z no exterior, de co, di, iiii, ois, z, ii, c,
se, z, c, sine pnia.
Excepta necessitate generalis baptism^o
no debet fieri nisi statutis temporibz, scz i
pasca z penthecoste, de con, di, iiii, no ra-
tione vsqz ad, c, pstat.
Ex in pmitina ecclesia non licebat nisi p di-
ctis teporibz baptizare, modo in necessita-
te licet omni tempore z in omni aqua, de
con, di, iiii, celebritatem
Ex antiquit^o baptizandus dabat votū suū
in scriptis, ii, q, j, legum.
Ex paruuli si ante baptismū decedūt ppter
originale peccatū damnantur, de co, di, iiii,
firmissime.
Ex ordinat^o anteqz baptisatus nihil acci-
pit, j, q, j, si q^os p ignorantia
Ex baptismus no tollit irregularitatē biga-
mic, xxxiiij, di, si quis viduam
Ex sacerdos vadēs ad baptismū sp crisma
debet portare secuz, de con, di, iiii, nullus
ministroz.
Ex adulti fidem suam an baptismū debent
pferi, de con, di, iiii, pma
Ex puulis pdest fides offerentiū, de co, di,
iiii, illud pscrutari, z, c, hi qui apud
Ex p fida parentū no obest baptizandis si
cut fides pdest, de co, di, iiii, qris a me
Ex monachi i suis monasterijs baptisteria
habere phibentur, xviiij, q, ii, pdem
Ex no licet monacho baptizare vel pueros
de baptismo suscipe, xvi, q, j, placuit cōt, z
c, ex auctoritate
Ex no licet abbati vel monacho de baptis-
mate alios suscipe nec cōmatres habere,
de con, di, iiii, no licet, z, c, se.
Ex in necessitate licite recipit baptism^o a q
cunqz, xxxiiij, q, j, si que, xxxij, q, iiii, iste, s, se,
de con, di, iiii, pstat.
Ex etiaz si in necessitate a patre conferatur

carnalis nō ideo pater in matrimonio suo
 impeditur, xxx. q. j. ad limina
 Ex a pagano vel iudeo si in forma ecclesie
 datur verus est baptisimus, de conse, dis.
 liij, romanos
 Ex a scismatico heretico si in forma ecclesie
 datur similiter recipitur, j. q. j. dictus est a
 dno. s. qd vero. cu duob, c. se.
 Ex a quocūq; malo z pueris homine dum
 modo nō puerse detur recipit, xix. di. secu
 dū, de con. di. iij. si inter z duob, c. se.
 Ex qnq; baptisat quis in fide dantis cum
 scz fidelis adultus baptisat infantē, de cō
 se, di. iij, constat
 Ex baptisat quis in fide tm accipientis, vt
 cum adultus p tritus recipit ab infideli, l
 q. vij. qui in qualibet
 Ex baptisatur quis in fide tm patrinoz cu
 puul' fideli pntatur heretico baptisand'
 j. q. iij, placuit.
 Ex q ab hereticis scienter baptisant qz tūc
 nihil grē receperunt per impositionē ma
 nus sunt ecclesie recōciliandi, j. q. j. qd q
 dam dicunt, de con. di. iij, qbus
 Ex baptisim' simulatorie vel p sanitate tpa
 li accept' verus est nec reiteratur, de con.
 di. iij, solet etiam. z duob, c. se.
 Ex talis baptisimus nō prodest ad salutem
 nisi simulatione cessante, de cō. di. iij tūc
 valere incipit
 Ex simoni mago q simulatorie baptisatus
 fuit z post nō penituit baptisimus non p
 fuit, xxvij, di. q interrogasti
 Ex baptisans z de baptismo suscipiens dz
 pater spiritualis, xxx. q. j. ad limina. s. filia
 Ex baptisandus potest ter vl' semel imergi
 fm diuersas psuetudines terraz, de con.
 di. iij, de trina, z. v. c. se, z. c. ppter vitandū
 Ex totū corpus est in baptismo imergēdū
 de con. di. iij, pma igit
 Ex baptisata muliere pregnāte fet' in ea nō
 baptisatur, de cō. di. iij, si ad matris z du
 ob, c. se, z. c. si baptisata.
 Ex in dubio quisq; baptisari debet, de cō.
 di. iij, puulos
 Ex non baptisat' baptisandum non potest
 de fonte suscipere, de cō. di. iij. i baptisate
 Ex baptisatū nō debēt plures accipere qv'
 de con. di. iij, nō plures, z. c. i cathecismo
 Ex decens est licet nō sit phibitū iuges si
 mul alterius puerum de baptismo nō le
 uare, xxx. q. iij, q aut

Ex vno iugū suscipiēte puez alterius in
 baptismo vterq; fecisse iudicat, et vterq;
 cōpater efficit, xxx. q. iij, sciscitaf, z. c. si q;
 Ex an valeat reddere debitu mulier que p
 prium filiu leuauit de baptismo, vtd, xxx.
 q. j. p totum
 Ex in baptisatis manet pcupiscentia licet
 attenuata, de cō. di. iij. p baptisimū
 Ex paruuli adulti facti tenent ad fidē quaz
 p ipis offerētes spoponderūt, de con. di.
 iij, paruuli
 Ex hi q pro baptisandis in baptismo spo
 ponderunt tenent omnes simbolū z orō
 nem dominicam z alia bona informare, d
 con. di. iij, vos ante omnia
 Ex adultus in infirmitate baptisat' qz ex
 necessitate videt fecisse nō dz ordinari, lvij
 di. si quis in egritudine
 Ex q scienter rebaptisantur deū abnegare
 dicunt, z p multam pniā reformant, de
 con. di. iij, eos quos.
 Ex catholicū rebaptisare scienter manifestis
 simū scelus est, de cō. di. iij, rebaptisare.
 Ex pscisi siue aliter apostatantes in fide nō
 sunt rebaptisandi ne fiat iurā caracteri i
 peratoris, xxij, q. vij, quēadmodū mēbrū
 Ex rebaptisat' irregularis efficitur z puni
 tur, de cō. di. iij, q bis, z. c. se.
 Ex rebaptisatus etiā ignoranter nō dz pro
 moueri, l, di. qui in aliquo, l, di. cōfirmā
 dum est, in fine

Beatitudo Ex beatitudo pa
 radisi celestis a ne
 mine extra ecclesiaz posito pcpitur, de cō
 se. di. iij, ecclia paradiso
 Ex beatitudo ē reuelatio glorie magni dei
 z saluatoris dñi nostri Jhu xpi, de cō. di.
 v, scinum
 Ex beatitudo eterna solūmodo mēbrū xpi
 parat, de pe. di. j, ois qui nō diligit
Bellum Ex bellū in hac vita du
 plex exercef, s. carnale et
 spirituale, xxij, q. j, nisi bella
 Ex a pfectis bella carnalia nō sunt pagen
 da, sed aie certamina s spirituales aduer
 saros desudanda, xxij, q. j, nisi bella.
 Ex apostoli ideo tradiderūt legi in eccia hī
 storias iudeoz vt p bella ipsoz q gesserūt
 ad bella spiritualia informemur, xxij, q. j.
 nisi bella.
 Ex ideo bella carnalia plerūq; geruntur vt
 ad pietatū iusticieq; societate vict' facili'

consulatur, xxij, q. j, paratus, in fine. z ca:
 apud
 Ex sicut antiquitus ducibus concessum fuit
 bellare sic z modernis dummodo non bellent
 desiderio fundendi sanguine, s; republicas
 p fide xpi ampliando, xxij, q. iij. si no, z, c.
 displicet, z, q. j, noli
 Qd dicitur iustum bellum z qd sit multipliciter innu-
 tur, xxij, q. ij, p totum
 Ex iustum bellum dicitur intuitu precipietis q ipsi
 us ordinariaz habet potestatem, xl, q. iij.
 Julianus.
 Ex dicitur iustum bellum intuitu obedientis vt
 sit talis q hoc obtemperare debeat, xxij, q. j.
 quid culpatur, z, q. viij, puenior.
 Ex iustum bellum dicitur intuitu illius contra quem fit
 si meruit, xxij, q. ij, cap, vltimo, z, q. v, de
 occidendis.
 Ex iustum bellum dicitur intuitu e; ppter qd fit, pu-
 ta ppter iniuriam pulsandam vel vindictam
 inferendam, xxij, q. v, cu homo.
 Ex iusta bella p pacis studio gerunt vt ma-
 li coerceant z boni subleuent, xxij, q. j, apd
 veros, z, q. iij, displicet
 Ex intentio mala licitum bellum facit iniustum
 xxij, q. j, militare
 Ex non pax querit vt bellum exerceat, s; bel-
 lum geritur vt pax acquirat, xxij, q. j, noli
 Ex capto hosti in bello est miserandus, du-
 modo futurum piculum non timeat, xxij, q. j, no-
 li, in fine, z, q. iij, est iniusta.
 Ex sarraceni bellantes contra christianos iuste
 a christianis impugnant, iudei ho q; seruiunt
 patienter sustinent, xxij, q. viij, dispar
 Ex possessiones ecclesiarum materiali gladio
 de mandato ecclie defendi debent, xv, q. vj
 auctoritatem, xxij, q. iij, Maximianus
 Ex bella p ecclesia sumpta z contra excosca-
 tos et infideles meritoria sunt, xxij, q. v
 oim, z duob, ca, se, z, q. viij, vsq; ad, s, ecce
 q, iij, sicut excellentia
 Ex morientes in bello ecclesie saluant, xxij
 q. v, oim, z, q. viij, omni timore
 Ex an epo liceat ad bellum proficisci sine licen-
 tia pape, xxij, q. viij, si vobis, z, c, si q; epus
 Ex in hoc q moyses alijs pugnantibus non
 se immiscuit, s; orauit, exemplum dedit q p-
 lati bellare non debent nec bellum interesse, xxx
 vj, di, si quis vult, xvj, q. iij, porro, xxij, q.
 viij, s, j, cu trib, c, se, z, c, conuenior
 Ex plati ppter possessiones reales principibus
 seculi obnoxij sunt tributa bellorum sine

aliarum rerum exoluere, xxij, q. viij, s, ecce
 ce, z, cap, sequenti, vsq; ad, s, quis, z, ca, si
 vobis

Benedictio Ex benedictio so-
 lennis sup plebem
 tantum datur ab episcopis, xvj, q. vi, ministrare
 de con, dis, j, cu ad celebrandas
 Ex non solennis potest dari a sacerdote cele-
 brante pntepo sed non sine eius mandato
 xxj, dis, deniq;
 Ex episcopus officio expleto dicitur dare benedictionem
 de co, dis, v, puenit
 Ex lecturis lectione benedictio debet dari, xxj
 dis, deniq;
 Ex sacerdotis est benedicere sed dei est effe-
 ctum benedictionis tribuere, j, q. j, dictum est
 a domino
 Ex psequens non est vt presbyter alijs bene-
 dicat q sua vulnera non curat, xxvij, dis,
 presbyterum
 Ex minor maior benedictione non dicitur dare.
 xxj, dis, deniq;
 Ex die dominica plures de missa an benedictionem
 sacerdotis egredi non presumat, de co, disti.
 j, missas die, z, c, se.
 Ex populus non dicitur detrahere sacerdotibus a
 quibus capit benedictionem, vj, q. j, sacerdotes
 xxvij, dis, sedulo
 Ex coniugium non benedicitur a sacerdote nisi
 virgo contrahat, xxij, di, seriatim
 Ex sponsus cum sponsa ob reuerentiam benedi-
 ctionis prima nocte debet in yginitate per-
 manere, xxij, dis, sponsus
Benefacere Ex beneficit etiam in
 vitijs quorum vtili-
 tati potius sulitur quam voluntati, xxij, q. j, pa-
 ratus post mediu, xv, dis, z qui emendat.
 Ex beneficit quis latroni membra auferendo
 quia ex hoc cogit a malo ope cessare, xxij, q.
 iij, si quis.
 Ex medicus bene facit frenetico ipsum ligando,
 z pater filium indisciplinatum castigando
 licet ipsis iniuris, xxij, q. iij, ipsa pietas,
 z, c, se, q. j, c, paratus, ante finem, v, q. v, non
 omnis, z, c, se.
 Ex benefacere non debet quis alicui in danum
 alteri, xxij, q. v, deniq; z, c, forte.
 Ex derisus maxime deo seruientibus bene fieri
 debet, xj, q. j, christianis, xij, q. j, q; tua
 Ex qui non ex amore s; timore beneficit repu-
 rat non facere, xxij, q. v, ad fide, xxxij, q. v, si
 cut enim, de con, dis, v, quicquid, lxxxvj, di, non

fatis.
Ex beneficiis si ex B aliqd malū pter suā
volūtatem ptingerit nō imputat, xxij, q, v,
de occidendis, in fine

Beneficium Ex beneficia ec-
clesie danda sūt
clericis quibz parentū bona nō suffragā-
tur, j, q, ij, clericos, z, c, se,

Ex illis debentur clericis q̄ in ecclesia vīgi-
lanter deseruiūt, j, q, ij, clerici, lxxxvi, dis, in
fatis,

Ex q̄ parentū bonis sustentari pnt si bñficia
ecclesiastica suscipiūt, sacrilegū cōmittūt,
j, q, ij, clericos, z, c, se, z, c, si, quis

Ex platus in bñficio pferendo potl^o debet
attēdere vīte meritū q̄z p sanguinitatē gra-
dum, viij, q, j, moyses

Ex sicut aīa non viuit corporaliter sine corpe
sic ecclesia nō pficit sine beneficijs corpo-
ralibus, j, q, iij, si quis obiecerit

Ex pro beneficio ecclesiastico non pastillū
nec aliud q̄ntūcūqz minimū dari debet, j,
q, iij, si quis obiecerit

Ex illi qui emūt vel vendūt ecclesiastica bñ-
ficia symoniam incurrūt, z bñficio frustra-
tur, j, q, iij, si quis dator, z, c, se,

Ex quia beneficia ecclesiastica dñi dei sunt
ideo vendi nō possunt, j, q, iij, saluator, an
medium,

Ex clerici criminosi bñficijs ecclesiasticis sē-
p̄uandī, lxxxj, dis, si quis amodo

Ex psbytero irregulari bñficiū suūz ecclie
ex dispensatiōe pceditur, l, di, istu, leat,

Benignitas Ex benignitas
nimia nō debet
resoluere subditos, nec nimia asperitas ex-
ulcerare, xlv, di, disciplina, z, c, qui sincera
z, c, licet nōnunqz, z, c, sunt nāqz,

Ex multa agenda sunt cū inuitis quadā be-
nigna aspitate, xxij, q, j, parat^o, circa finez

Ex benignitas seruāda est ī correctiōe, xxij,
q, iij, q̄ xps, xlv, di, licet nōnunqz,

Bigamus Ex bigam^o ad ordi-
nes eligi non potest
xxj, q, j, quomodo, xxij, di, seriatiz, xxij
z, xxij, di, p totum,

Ex per bigamiā quilibet irregularis effici-
tur, xxij, di, maritum, xxij, di, cogno-
scamus, z, c, se,

Ex baptismus nō delet irregularitatē biga-
mie ante p̄tracte, xxij, di, si q̄s viduam
xxvj, distinc, acutus, z, cap, vna, xxvij, q,

lū, acutus?

Ex bigam^o nō pmouetur hoc est ppter defe-
ctū sacramēti, xxvj, di, acutus, z, c, vna
Itē ppter p̄rogatiuā sacerdotalis dignitatē
xxvj, di, vna, z, s, bigamus,

Itē ppter suspitiōez future incōtinētie, lxxx
ij, di, posuisti, in fine,

Itē quia talis qui matrimonia frequenta-
uit non potest esse orator castitatis, xxvj,
di, vna, z, s, bigamus

Ex an ille sit bigamus q̄ duxit in vxorē quā
prius coitu fornicario corrupit virginem
xx, q, v, qual, xxij, di, p̄cipimus, l, di, q̄ ē
aliquo, xxij, di, nemo, xxij, distinc, ma-
ritum

Ex ille non est bigamus qui duxit sponsaz
alterius nō tamen carnaliter a primo co-
gnitam, xxij, di, valentino,

Ex bigam^o reputatur q̄ vxorē suū post ad-
ulterius scientē cognoscit, xxij, di, si cui^o
z, c, se,

Ex qui contrahit cum corrupta de facto li-
cet cōtrahere non possit de iure tanqz bi-
gamus reputatur, xxvij, di, ps byter

Ex qui credēs se cū virgine contrahere in-
uenit eam cognoscendo corruptam biga-
m^o reputat, nec dz, pmoueri, l, di, q̄ ī aliq̄,

Ex cū bigamo potest dispensari z facili^o in
ordine suscepto q̄z in suscipiendo, l, di, qui
cunqz penitens

Ex clericus per bigamiā irregularis effe-
ctus retinet priuilegiū clericale, xxij, di,
stinc, lector,

De bigamia requirere vbi agitur de ordi-
ne z vbi agitur de dispensatione

Blasphemus Ex blasphemus
mās deū de-
bet penis debet subiacere, xxij, q, iij, nō
inuenit, xj, q, iij, impatores, xxv, di, qual,

Ex ille in spiritum sanctū blasphemat q̄ sa-
cris canonibz derogat, xxv, q, j, violatores

Ex verbum dñi tunc blasphemat cū contē-
nitur, xxij, q, v, cū caput,

Ex Michael angelus q̄ diabolo noluit in-
ferre blasphemiam ponitur in exemplū q̄
a maledictione puri esse debemus, xxij,
q, iij, si igitur

Ex blasphemates baptismū xp̄i per pote-
states debent puniri, xxij, q, iij, q̄n,

Ex blasphemates exemplo apl̄i p̄ excōica-
tionē sathane debēt tradi, xxij, q, iij, apo-
stolice, xxij, q, iij, q̄ peccat, ante medium,

Bos & asinus tunc simul a d
arandum coniunguntur quoniam d
uerse professionis homines in uno officio sibi so
ciantur, xv, q, vii, in noua.

Ex deo ideo cura non est de bobus, quia facta
brutoz de non discutit, xv, q, j, c, firmissime
s, ex eo.

Brutus Ex brutis animalibus eo quod ra
tione carent peccatum non im
putatur, xv, q, j, c, firmissime, s, ex eo.

Ex in lege bruta animalia peccatis hominum
sordidata iubentur interfici non propter pec
catum, sed quia replicat memoriam facti, xv,
q, j, mulier

Caïn Ex caym quia per uarica
tionem propter fratricidium
incurrit sententiam maledictio
nis reportauit, xxxiiij, q, iij, cum ergo

s, sed qui

Ex deus despiciendo munera caym an dā
nauit fratricidium mente conceptum quasi ope ad
implet, de pe, di, j, nunquid

Ex caym qui peccatum fratricidium negauit indigno
capitali pena fuit, de pe, di, iij, Judas

Ex abel esse rennuit quem caym malicia non
exercet, xxxiiij, q, iij, hec autem uita.

Cham Ex cham qui ex eo quod patris ve
reda non operuit maledictio
est ponitur in exemplum quod maiorem dāna
tionem incurrunt qui spiritualibus patribus non de
ferunt, ij, q, vii, sacerdotes et reliqui, z, c, snia
z, c, plerumque, xv, q, v, de crimine.

Calculus Ex calculus est carbo
quo purgatus est Isa
ias propheta, vii, q, j, in scripturis, in fine.
Item calculus est determinatio snie, vi, q,
iij, si inter

Calix Ex calix et patena nullo modo de
bent esse de ligno sicut in primiti
ua ecclesia, sed ex auro et argento vel saltem stan
no de co, di, j, uasa, et, c, et calix

Ex ideo prohibetur ne fiat calix de ligno, quia po
rosus est

Item nec de vitro, quia fragile est.

Item nec de cupro, quia prouocat vomitum.

Item nec de auricalco quod contrahit rubiginem de con, di, j, uasa, z, c, calix.

Ex sacerdotibus solentur cum ministris celebrantibus non licet calicem tollere nisi ipsis per dyacones porrigatur, xcij, di, dyaconi sunt.

Calumniā Ex calumniari est falsis
criminibus intendere

ij, q, iij, si que, s, notandum

Ex incōsultus calor ex impetu mentis pro
ueniens calūnie uicio caret, ij, q, iij, si quem
s, notandum, post mediu

Ex calūniātes ad uindictā poscunt similitu
do supplicij, ij, q, vii, q, s, v, q, vi, qui ca
lumniam, z, c, se.

Ex vestis que non propter necessitatē sed propter
uenustatē accipit elationis habet calūni
am, xxj, q, iij, c, j.

Canon Ex canon grece latine regu
la nūcupat, di, iij, canon.

Ex sancti patres canones diuino instinctu
sanxerunt, xxxiiij, q, ij, hoc ipsum, xxv, q, j, vi
olatores.

Ex liber canonum apostolorum inter apocri
fos ponitur, xv, di, sancta romana, xvi, di,
canones

Ex violare canones patrum est spiritus sanctum
blasphemare, xxv, q, j, violatores

Ex secundum canones ecclesie romane tenentur ui
uere alie ecclesie, quia ab ipsis habent prin
cipium, xj, di, nolite.

Ex qui canones tanquam catholici ab omnibus
recipiendi et qui non, xvj, di, p totum, xx, di, de li
bellis, z duobus, c, se.

Ex si canones sibi quicquid tradidit illis est
standum quod antiquior et potior est aucto
ritas, xxxiiij, q, ij, hoc ipsum

Canonici Ex canonici canonice
uiuere debent, de con,
di, v, omnibus

Cantus Ex cantus ecclesie inuen
tus est ut ad prouocationem
uocet animos audientium, xxj, di, clericos,
ante finem de con, di, v, non mediocriter.

Ex in ecclesia deuotione cordis est cantandus,
et theatrales cantus non sunt exercendi, xcij
di, cantantes, de con, di, v, non mediocriter,
xxxviij, di, sedulo, xij, q, j, quia.

Ex secundum solennitatem temporum cantus est exer
cendus, xxv, di, plectis, ante finem

Ex plerumque dum in cantando ad fauorem po
puli blanda uox queritur congrua uita de
seritur, xcij, di, in sancta

Ex gloria in excelsis et alleluia non semper est can
tandum, de co, di, j, hi duo.

Ex dyaconi romane ecclesie quia solennioribus
officiis debent deseruire cantare tempore offi
cij prohibentur, xcij, di, in sancta.

Ex clericus uel presbyter inter epulas mense can
tans est excoicandus, xxij, q, j, clericum.

¶ Clerici cetibus non miscantur ubi amatorum
et turpia decantant, de conse, dis, v, nullus
presbyterorum

¶ propter festum pasce penthecostes tunc tres
psalmos ad nocturnos canimus, per totum an-
num si festum est novem, si pro feria duodecim
recitamus, de co, dis, v, in die.

¶ nemo debet obedire episcopis vel abbatibus
cum mandant cantari missas pro hereticis, xj
q, iij, si quis episcopus aut abbas

De hac materia habes ubi agit de missa
et ubi agitur de officio.

Caput ¶ caput sequi debent mem-
bra, xij, dis, non decet, xij, dis,
nolite, de con, di, iij, celebritate

¶ indecens est si membra perfectiora sunt capi-
te, lxi, dis, miramur

¶ capite languescere facilius membra cor-
poris inficiunt, vj, q, j, sunt plurimi, s, ve-
rum, et, c, ex merito.

¶ totum corpus morbus inuadit si languor
in capite curuat non fuerit, ij, q, vij, sic inquit

¶ caput dicitur romana ecclesia, xij, dis, c,
j, et se, iij, q, vj, dudum.

Character ¶ character in baptis-
mo imprimitur, xxiij, q, iij
displicet, circa medium

¶ character baptismi non potest ex quocumque
peccato, xxxij, q, vij, licite, j, q, j, quod quidam, an
medium, xxiij, q, iij, displicet, circa medium

¶ apostate a fide non sunt rebaptisandi ne
iniuriam faciant characteri impatoris, xxiij
q, vij, quemadmodum

¶ si scismaticus ab heretico vel econuer-
so in forma ecclesie baptisat characterem re-
cipit, de co, dis, iij, quoniam, ante medium

Cardinalis ¶ sanctus Sil-
vester primus vide-
tur fuisse qui ministros domini pape collatera-
les appellavit cardinales, ij, q, v, presul

¶ cardinali dyacono a subdyacono usque
ad lectores omnes exhibere debent honorem
xxij, dis, a subdyacono

¶ vacante sede apostolica episcopi cardina-
les alijs sibi adiunctis debent sine dil-
latione papam eligere, xxiij, dis, in nomine do-
mini, lxx, dis, per totum.

¶ summus pontifex non nisi a cardinalibus
et a clericis religiosis est intronizandus, lxx
ix, dis, s, j.

¶ qui sine canonica electione cardinalium
et clericorum religiosorum presentia intronizatur

fuerit non apostolicus sed apostaticus habetur
atur, lxxix, dis, c, j.

¶ olim non eligebantur papam nisi presbyteri
et dyaconi cardinales, lxxix, dis, oportet
bat, et duobus, c, se.

¶ cardinales episcopi in consecratione pa-
pe vice funguntur metropolitani, xxiij, dis,
in nomine domini

¶ cardinalibus procedit cum alijs clericis et la-
icis inuazorem sedis apostolice anathe-
matizare, lxxix, dis, si quis pecuniam

De hac materia habes ubi agitur de ele-
ctione pape

Charitas ¶ charitas quod sit et
de diuersis eius effe-
ctibus, de pe, di, ij, per totum

¶ precepta charitatis duo sunt, scilicet amor
dei, et amor proximi, vlij, q, j, in scripturis
ante finem

¶ ubi charitas non est non potest esse iusti-
cia, xliij, q, j, ubi

¶ qui charitatis iussa spernit deum qui cha-
ritas est tanquam iudas, pdit, xj, q, iij, abiit

¶ charitas que operatur multitudinem peccatorum
primus est donum bonorum, j, q, j, multe sunt,

¶ qui sunt in charitate principes sunt omnium
bonorum ecclesie, de conse, dist, iij, eccle-
sie chari.

¶ tunc perfecta charitas est in homine qua
do nihil aliud quam christum querit, de pe, di, ij,
s, hec que in fine.

¶ verba sunt postponenda que veritatem in-
flant et charitatem vulnerant, xcix, di, ecce.

¶ non est charitas sed languor ubi mali mo-
res non corriguntur, xxiij, q, v, non putes.

Carolus ¶ Karolus impator pri-
mus vocatus fuit ab a-
driano papa pro defensione ecclesie, lxxij, dist,
adrianus, xxiij, q, vij, hortatu.

Castitas ¶ castitas siue continen-
tia deo placet quam non
facit necessitas sed voluntas, xxxij, q, v,
tunc saluabitur circa medium

¶ absque castitate omnia opera sunt imperfecta
xxxiij, q, v, tunc

¶ castitas non aliter quam inspiratiue habetur
xxviij, dis, de his

¶ ipsam seruare est via artissima et difficil-
lem incedere, xxviij, dis, de his, et, xxxij, q,
v, tunc saluabitur, circa medium

¶ pauci casti et sine carnali vicio inuentur
tur, l, dis, quia tua, in fine.

Et nemo potest gloriari se castum cor habere
 de pe. di. ij. fugerat factus David, circa me.
 Et castitas mentis non auferit per violentiam
 illicitam corpori, xxxij. q. v. per totum fere.
 Et non corrumpitur corpus nisi prius animus
 corrumperetur, xxxij. q. v. non potest. z. v. c. se.
 Et virgo violenter oppressa non debet se sa-
 cris virginibus coequare, xxxij. q. v. ille
 Et sine tactu impudico castitas corporis per-
 ditur, xxxij. q. v. nec solo
 De hoc require ubi agit de pudicitia
 Et in virginali et viduali castitate excellen-
 tiaz inuenire amplior est quam in matrimonio
 experitur, xxvij. q. j. nuptiaz
 Et ordini sacro castitas est annexa, lxxxij.
 dis. cum in preterito. z. xxxj. dis. aliter
 Et quia tempore gratie non generis successio sed vi-
 te perfectio queritur, ideo sacerdotibus continen-
 tie castitas imperatur, xxxij. q. iij. recurrat, s
 his itaque. in fine
 Et clerici orientalis ecclesie ante sacros ordi-
 nes matrimonio coniuncti etiam post in sacris
 cum uxoribus licite possunt stare, xxxj. dis. c. q
 niam, s. hoc autem, z. ca. sequenti. z. xxxij.
 dis. si quis
 Et tempore sancti Gregorii sub dyacoenis et s.
 precepta est continentia, xxxj. dis. ante triennium
 Et sicut episcopi ita ministri altaris debent esse
 casti, xxxj. di. lex continentie
 Et nullus ad altaris ministerium debet accede-
 re nisi castitas eius ante fuerit approbata
 dis. xxxj. ante triennium
 Et qui fidem castitatis deo voverunt irritam
 faciendo damnationem incurrunt, xxvij.
 q. j. c. j.
 Et post professam continentiam clericus secu-
 laris vel monachus matrimonium contrahere
 non potest, xxvij. q. j. per totum.
Casus Et casum appetit qui ad sum-
 mi loci fastigia postpositis gra-
 diibus per abrupta ascensum querit, xvij.
 dis. sicut
 Et malum est cadere a proposito et postea simu-
 lare propositum, xij. q. j. certe.
 Et casus aliorum nullum debet retrahere a bo-
 no proposito, xvij. q. j. qui bona
 Et inordinatus zelus ad emendandum subdi-
 tum deterius interdum facit cadere prelatum
 xxij. q. iij. non in perpetuum.
 Et septies cadit iustus et toties surgit. de
 pe. di. iij. septies cadit, s. hac, in fine
 Et iusti vocabulum non amittit qui quoties ca-

dit toties surgit, de pe. di. iij. s. hac. in fine
 Et timor eterne pene cadere facit per penam
 de vertice superbie. l. di. quid est.
 Et si altissima sublimitas cecidit deus cade-
 re non possit, de pe. di. ij. c. opponit, in fine
 z. xl. di. quelibet
 Et qui casu occidunt non eis imputatur, lv. di.
 qui perit, l. di. qui arborum, xv. q. j. c. vi.
 Item virgo si ceciderit per corruptionem non
 est qui suscitaret eam reintegrando, xxxij. q.
 v. si Paulus
Cathedra Et cathedra non sa-
 cerdotem sed sacerdos
 cathedram, xl. di. multi.
 Et cathedra Petri super quam stat ecclesia non
 est deserenda, xcij. di. qui cathedram
 Et prelati qui super cathedram petri residet
 est obediendum, j. q. j. non quales
Cathedraticum Et cathe-
 draticus dicitur est ab honore cathedre pontificalis
 x. q. iij. c. j.
 Et episcopus nomine cathedratici ultra duos soli-
 dos non debet accipere, x. q. iij. illud te. z. c. se-
 quenti, z. c. inter, z. c. vlt.
Causa Et causa dicitur prole illius vel ad
 quem damnum vel emolumentum
 spectat, j. q. vi. viduum
 Et cessante causa debet cessare id quod factum est
 propter causam, j. q. vij. quod per remedio
 Et qui causa utilitatis ad aliam ecclesiam
 transferret ad priorem redire non debet, vij. q. j. pa-
 storalis, s. quod vero
 Et coniugium quod sit causa procreandi cessante
 causa non soluit, xxxij. q. vij. tunc
 Et pendente relatione ad superiorem in causa
 nihil est commutandum, ij. q. j. nomen, q. vi. quo-
 tiens post. z. c. quoties episcopi.
 Et non licet episcopo causas sanguinis agi-
 tare, xxij. q. vi. his a quibus
 Et episcopus nec per civilem nec per criminalem causa coram
 iudice seculari est accusandus, xi. q. j. nul-
 lus episcopus. z. c. si que cause.
 Et si in mala causa pauperi assistit tanto ex his
 nequior efficitur, xxij. q. iij. ne amisso.
 Et episcopi viduarum causas impensius fouere de-
 bent, lxxxvij. dis. licet
 Et si iustus in causam ceciderit potest est ei ad-
 iuuandum quod alteri, lxxxvj. di. non satis
 Et causarum ecclesiasticarum alia est civilis de qua
 habet, xij. q. ij. super prudentia. alia crimi-
 nal, de qua habet, xvj. q. j. frater, post medium

Cautela Quae cautela laudabilis est
in qua non furor sed ratio
totum agit, xj, q, iij, illa propositio

Quae nihil quod ad cautelam pertinet est obmittendum, lxij, dis, quanto

Quae cautela praecavet ut inter duo mala leuius committatur, xcvi, di, duo, z, c, se.

Quae cautela est habenda in cavendo peccato, xj, dis, sepe.

Item in predicando et docendo, liij, dis, sit rector, ante medium.

Item in regendis subditis, xxxix, di, Petrus

Item pro rebus ecclesie conservandis, xxviij, di, de siracusane

Quae multa sunt ad cautelam futurorum, ut non ut iuris promulgatio, xxij, di, c, j.

Item singularis prohibitio, lxxxix, di, decenter, xxij, q, vlt, pessimam

Item conditionis per scripturam professio, xij, q, ij longinquitate

Item specialis libelli conscriptio, j, q, vlt, vij quotiens

Item iuramentorum obligatio, xj, q, vlt, cum aliquis

Item specialis pro rebus ecclesie cautio, xxviii, di, de siracusane

Cecus Quae cecus, id est, indoctus non est ordinandus, xlix, di, c, vlt.

Quae cecus dicitur qui superne contemplationis lucem ignorat, xlix, di, hinc etenim

Quae cecum natum illuminavit Christus, xxliij, q, iij, s, primo

Celebratio Quae celebratio missarum absque magna necessitate non debet fieri nisi in locis sacris, de eo, dis, j, s, j, z, c, sicut.

Quae sanctius est missa carere quam in locis non sacris sine necessitate cantare vel audire, de conse, dis, j, sicut, z cap, se, z cap, nullus, et c, vnicuique.

Quae nullus debet missas celebrare extra ecclesiam sine licentia episcopi, de eo, di, j, missarum

Quae episcopus etiam magnis personis missas celebrari extra ecclesiam cum difficultate debet concedere, de con, dis, j, certum

Quae in calice ligneo vel vitreo nullus debet celebrare, de eo, dis, j, vasa, z, c, se

Quae sacerdoti missam celebrare et non communicare est peccatum gravissimum, de con, dis, ij, relatum

Quae caduco morbo laborans a celebratione missarum est prohibendus, vij, q, ij, in litteris, z

cap, sequenti

Quae sacerdos propter fortuitos casus sine adiutoribus non debet celebrare, vij, q, j, illud

Quae sacerdos qui pro defunctis ut vivit moriantur celebraverit est deponendus, xxvj, q, v, quicumque

Quae nullo casu praesens debet celebrare, vij, q, j, nihil, de con, di, ij, liquido.

Quae scienter indigno celebrans idolatris comparatur, xxxij, di, c, propter hoc aut, s, porro.

Quae sacerdos infamis est a celebratione missae prohibendus, l, di, si post

Quae quando quis post nocturnam pollutionem celebrare vel coiccare, habet, vi, di, testamentum

Quae presbyter non debet celebrare missas eodem die in altari in quo episcopus catavit, de con, dis, ij, c, vlt.

Quae in casu quando episcopus pro infirmitate missas non potest explere presbyter potest in eodem altari inceptam missam finire, vij, q, ij, nihil.

Quae in paschae et in sabbato sancto non sunt missae communiter celebrandae, quia apostoli tunc propter metum iudeorum incussum non celebraverunt de con, dis, ij, sabbato.

De hac materia habes ubi agitur de eucharistia et ubi agitur de missa

Cena domini Quae cena domini dies est solenniter celebranda, de con, dis, ij, lris.

Quae eo die reconciliantur publice penitentes, l, di, in capite, in fine de con, di, ij, in cena

Quae illo die singulis annis est crisma consecrandum, de con, di, ij, lris.

Quae in ipso die est tantum semel comedendum de eo, di, ij, non liceat, z, c, se.

Census Quae census pro agro ecclesiae, stico a clericis non est persolvendus, xxij, q, viij, secundum.

Quae debitum tributum persone ecclesiasticae domino temporalis non debet denegare, xi, q, j, si tributum z, c, se, xxij, q, viij, conventorum, z, c, tributum.

Cephas Quae cephas dicitur petrus require in titulo, p, quis quis, z, c, sequenti

Cibus Quae cibus corporalis non culpat sed cibi libido, xli, di, quod si

Quae nihil ita sensum acumen operatur nihil sicut egritudine fugat sicut cibus digestus, de con, dis, v, nihil, z, c, se.

Quae excessus ciborum putrescere facit corpus et macerat egritudine diuturna, de con, dis, v, nihil, z, c, ne tales, per totum

Quegritudo ex delicatis cibis contracta p
paupes cibos curat, de cō, di, v, legimus
Quod cibū p sbyteroz z clericoz debet pcedere
re benedictio, infra cibū lectio, post cibuz
gratiaz actio, xliij, di, qñ aut

Quod diuites nō debent cogi vti cibis paupe
rum ne ppter psuetudinem p trarioz infir
mentur, xli, di, nō cogantur

Quod nō est attendēda in paupibz ciboz mul
tiplicitas vel paucitas sz animi sinceritas
xli, di, qd dicit, Qd similiter vez est de co
mesatione z pululo

Cimiterium. **Q**uod cimiteria sē
circa ecclesias
ab episcopis ab alijs locis diuidenda et
psecranda, xliij, q, j, c, j.

Quod ppter tumulationem fidelium cimiteria
sunt amplianda, xij, q, ij, auz, post mediu.

Quod sicut ecclesie sic z cimiterij violatoz sacri
legus dz, xvij, q, liij, si quis ptumar, z, c, se
quenti.

Circūcisio. **Q**uod circūcisio leges nō
observati prepucuz
facta est, xij, q, ij, querit, post mediu

Quod magis valet apud nos baptism⁹ qz apd
veteres circūcisio, de cōse, di, liij, qd apd
z, c, sequenti

Quod circūcisio carnis erat signū iustificatōis
z purgationis anime, de cō, di, liij, ex quo

Circumstantia. **Q**uod circum
stantie attē
dende sunt in factis z in faciendis, xliij, q
vii, occidit

Quod nō possumus ad veritatē facti puenire
nisi tps, psonam, causam, respiciamus et
voluntatem Ibidem

Item in pnia faciēda vel imponēda cir
cūstantie sunt pensande, de pe, di, v, s, j.

Citatio. **Q**uod citatio debet fieri in scri
ptis, v, q, ij, vocatio

Quod legitima citatio est que ex amore pcedit
spacis tempoz ad hoc statutis observa
tis, v, q, ij, pscnti

Quod citatio debet significare causam p litte
ras vt ad responsionē venire valeat ppa
ratus, v, q, ij, si pmates

Quod effecti vel spoliati anteqz restituant, nec
citarī debent nec emulis respondere, v, q,
ij, si pmates

Quod non debent iudicari absentes nisi cita
ti venire ptempserint, v, q, ij, relatum

Quod qui post trinam vl post vnā pemptoria

citationē nō cōparuerit ptumar iudicat,
xliij, q, ij, de illicita, circa mediu

Claues. **Q**uod claves Petrus qñ acce
pisse significat, xliij, q, j, quodcuqz, d pnia
dis, j, que penitet

Quod claves quas ecclesia accepit nō sunt cō
tēnēde, xliij, q, j, oibz, xj, q, liij, nēo ptenat

Quod qui claue nō errante soluitur vel ligat i
terra erit ligatus vel solutus in celo, xj, q
liij, cepisti, xliij, q, j, manet

Quod ligandi vel soluēdi se puant q hanc in
iuste exercēt, xj, q, c, liij, illud, z, c, spe ligadi

De hac materia plura inuenies de excō
municacione vbi agitur de sententiā

Clemens. **Q**uod clemens papa pri
mus multipliciter cō
mendatur, viij, q, j, si Petrus, z, c, oportet
z, c, clemens

Clericus. **Q**uod clericus dicit a cle
ros grece quod latine
fors dz, xij, q, j, cleric⁹ xij, di, clericos, in pn.
Quod ideo clerici dicit sunt, qz in sorte dñi vo
cati sunt, xij, q, j, duo sunt,

Quod ab hostiaris vsqz ad summū ordinē cu
iuscuqz dignitatis clericoz nomine cleri
ci designantur, xij, di, clericos, lxxij, di, cleri
cum, xj, q, j, de psona.

Quod signū clericale est corona rasa in moduz
spere in capite, xij, q, j, duo sunt

Quod non tonsuratus p episcopū siue laicus
siue monachus in missa publice legere nō
debet, lxxij, di, quoniam

Quod clerici comā nutrire nō debent sed desu
per caput in modū spere tondere, xliij, di,
prohibete

Quod clerici pfectionē suā in habitu z incessu
z in moribz representare debēt, xli, di, cle
ricus, xliij, di, his igit, xxxv, di, eccle, xli,
di, eps, xliij, di, p totū, xij, q, j, qñiā, xj, q,
liij, p totum, de cō, di, v, in omnibus

Quod clerici cōmunem vitam in manducādo
z dormiendo circa ecclesias debent duce
re xxxij, di, pter hoc, xij, q, j, omnis, de cō,
dis, v, in omnibz

Quod clerici cuiuscūqz ordinis in exemplū de
bent esse laicis, vt habetur, viij, q, j, qual
vj, q, j, beatus, in medio

Quod sicut loco ita z religione debēt insecun
ozum obseruatiōe laicos pcellere, liij, di,
statuimus, z duobz, c, se,

Quod vt meli⁹ possint vacare diuinis officijs

secularibus negocijs non debent implicari, xx. q. iij. mollitibus, et duobus, c. se. xj. q. j. te. q. dē. xliij. q. iij. clerici ab indignis. lxxxvj. dis. puenit, lxxxvij. dis. p totū.

Ex horas statutas diurnas atq; nocturnas distinctis temporibus deuote debent explere, xxi dis. eleuterius.

Ex exemplo apostoli proprijs manibus possunt laborare diuino officio non negligant, xxi. dis. s. j. z. c. se. z. c. clericus.

Ex clerici sp studio litterarū intendere debent, xvi. q. j. sic viue, lxxxvij. dis. sicut. z. duobus cap. sequē.

Ex clerico nulla etas sera d; esse ad addiscendum xliij. q. iij. si habes, circa medium.

Ex assumpti vel assumendi ad regimen animarū docti debent esse in scripturis, xxxvi. di. p totū, xxxvij. di. c. lō phibet. s. vt itaq;

Ex quia res clericorum pauperum sunt. p ceteris tenentur hospitalitati et elemosinis intendere, xvj. q. j. quoniam quicquid, xliij. dist. s. j. z. c. quiescamus.

Ex castitate clericorum et continentia eorum, xxvij. di. p totū, xxxj. dis. a primo. c. vsq; ad ca. si laicus, xxxij. dis. p totū, lxxxij. di. posuisti, z. c. sequenti, lxxxij. dis. cū in pterito.

Ex clericus feminarū suspectarū frequentās domicilia est deponendus, lxxxj. di. clericus.

Ex non debent clerici mulieribus cohabitare xxxij. di. interdixit, z. c. se. lxxxj. di. clericus z. c. sequenti.

Ex clerici cū matre et sorore habitare permittunt, lxxxj. dis. volumus.

Ex fornicarū deprensi iuxta canones sunt puniendi, xxvij. dis. psbyteri, xxvij. di. de cernim⁹, z. c. de his, z. c. psbyter, xxxij. dis. eos, z. c. erubescat, xxxij. di. habuisse, lxxxj. dis. si quis amodo, z. tribus, c. sequen, lxxxij. dis. fere, p totum.

Ex ipsorum officium quā p sniam sunt damnati audiri non debet, xv. q. vlt. c. vlt. lxxxj. dis. si quis sine, xxxij. di. c. nullus, z. c. preter hoc.

Ex concubine eorum vendi vel in seruitutē redigi debent, xxxij. dis. eos, lxxxj. dis. qdam.

Ex filij ipsorum in seruitutem ecclesie vbi nati sunt debent deputari, xv. q. viij. cū multe in fine.

Ex moniales cognoscētes debent deponi, xxvij. q. j. si quis ep̄s.

Ex non debent interesse spectaculis vanis l' nuptijs, xxvij. di. psbyteri, xliij. dis. null⁹ de con. dis. v. non oportet, ij.

Ex tabernas sine necessitate non debent intrare, xliij. dis. non oportet clericos, z. c. clerici z. c. nullus.

Ex magicis artibus augurijs vel incantationibus intendentes debent deponi, xxvij. q. v. non oportet, z. duobus, c. se.

Ex clerici arma ferre non debent, xliij. q. viij. clericus. z. c. se.

Ex nec vere nec iocose pugnare debent, xliij. q. viij. quicquid clericus.

Ex nec debent iudicium sanguinis ferre, xliij. q. viij. sepe princeps, z. c. his.

De libertate clericorum data p impatores, xvj. q. j. generaliter, xliij. q. viij. ca. tributum, s. quibus.

Ex quia ad solius dei iudicium referant a nullo iudice seculari debent iudicari, xl. q. j. sacerdotibus, circa mediu, xij. q. j. futuram.

Ex defenduntur ad ecclesia, xliij. q. iij. parternarum.

Ex non accusant a laicis, xj. q. j. nemo.

Ex non debent trahi ad iudicium seculare. maxime sine consensu ep̄i, xl. q. j. c. nullus iudicum, vsq; ad, c. iudices, z. c. puenit, vsq; ad, c. clericum.

Ex clericus quicquid d; respondere coram iudice laico. videlicet cū ipse se subijcit ex pmissiōe ep̄i, xl. q. j. clericum.

Item si causa p papaz fuerit delegata, x. q. iij. relatum, xl. q. j. istud, xliij. q. v. non vos post me, z. tribus, c. se.

Ex clerici corā ep̄o sunt cōuentendi, xj. q. j. si quis, z. c. de psona, z. duobus, c. se, xvi. q. viij. filijs.

Ex clerici alios clericos ad iudicium seculare trahentes puniunt, xj. q. j. inolita. z. duobus, c. se, xj. q. j. si quis clericus.

Ex ex causa capi et ligari pnt a laicis, xliij. q. v. non vos, post me, z. tribus, c. se.

Ex clericus ep̄m suū cōtemnēs vel cōlurationē pcurās degradatus traditur iudici seculari, xl. q. j. si quis sacerdotū, z. c. plurationū, z. quattuor, c. se.

Ex de ordinatione clericorum habes, xliij. dis. per totum, z. de hoc infra vbi agit de ordine.

Ex clerici anteq̄ ordinent debent examinari et debent pmittere fidelitatem et castitatē, xliij. di. q̄q̄, xxvij. dis. nullū, z. c. qn. et. c. de his, z. tribus, c. se.

Ex non debent intitulari in duabus ecclesijs, xl. q. j. c. j. z. se.

¶ **Q**uod uiciati corpe pmoueri nō debent, xxxvi
dis. illitteratos, lv, dis. c. j. liij, liij, z. v. vi. q. j
infames circa finē
¶ **Q**uod uiciati corpe sine culpa pmouent. lv, di.
qui prem
¶ **Q**uod serui nō pmouent nisi p̄us libertati do
nentur, liij, di. c. j. z. v. c. se. z. c. si seruus, z
quattuor. c. se.
¶ **Q**uod si seruus sine scire dñi ordinatur in cle
ricū reddet dño repetēti, liij, dis. nullus, z
c. de rebz, §. ceterz, z q̄ttuor. c. se. z. c. si seru?
¶ **Q**uod qui cōiugliū p̄fecerūt cum non uirgini
bus non pmouent, xxxliij, di. curandum,
z. vj, c. sequenti.
¶ **Q**uod cōiugati nisi prius cōtinentiā uouerint
non pmouent, nec ministrare debēt in sa
cris, xxviiij, dis. assumi, z. c. se. z. c. de syracu
sane, z. xxxij, dis. eos, z. c. placuit
¶ **Q**uod curiales z histriones nō pmouent, li, di.
p̄ totum, liij, di. legem
¶ **Q**uod ab illicitis q̄stibz debent abstinere, xliij
q. liij, clericū, z duobz. c. se. xlvij, dis. om̄s
¶ **Q**uod clerici p̄ bñficio medicine dei munera
non debent accipere, xliij, di. his igitur
¶ **Q**uod usurarij nō debent esse, z de p̄nsi p̄ni
antur. xj, q. liij, si quis oblitus, xlvj, dis. se
ditionarios, z duobz. c. se. xlvij, di. ep̄s
¶ **Q**uod clerici debent res ecclesie bene dispen
sare z nō supflue expendere, xj, q. iij, ep̄s
¶ **Q**uod nō licet ei de sumptibz ecclesie filios su
os in studio phie p̄curare, xxxvij, di. legat
z. c. sequenti
¶ **Q**uod clericus de rebz hereditatis ut de labo
ribz z quisit̄ p̄t filiis uel p̄rimis subuenire
xij, q. iij, ep̄s q̄ filios, z. q. liij, placuit
¶ **Q**uod nō licet clerico h̄re beneficiū cui sufficit
patrimoniu, xvj, q. j, c. ult. in fine.
¶ **Q**uod parrochias uel ius alterius cleric⁹ non
d̄z usurpare, xliij, q. j, ecclesias, circa p̄n.
¶ **Q**uod pegrinari nō debet sine licentia ep̄i, xvj
q. j, cūctis. de con. di. v. nō oportet, j.
¶ **Q**uod nō residens p̄nit. vij, q. j, p̄uenit. z tribz
c. se. z. c. si quis in clero
¶ **Q**uod clericus nō de rebus ecclesie s̄z rebus p̄
ipsum acquisitis potest facere testamentū
xij, q. iij, c. j, z duobz. c. se. q. liij, c. j, q. v, fere
p̄ totum
¶ **Q**uod si intestatus decesserit in omnibz rebus
succedit ecclesia, xij, q. iij, quicumqz, et. q. v
sic ubi, z. c. se.
¶ **Q**uod clerici extranei nō debēt suscipi sine l̄ris
sui episcopi, lxxj, di. extraneo, z. ca. se. lxxij.

clericū. xliij, dis. nulla, xix, q. iij, alienus, xxiij
q. j, z sequenti

¶ **Q**uod transmarini clerici cū plurimis spoz te
stimonij sunt recipiēdi, xxviiij, di. p̄ totū.
¶ **Q**uod clericis non est intungenda solēnis pe
nitentia, l, dis. confirmanduz, z. §. proximo
supra.

¶ **Q**uod clerici uel nunq̄ recte penitēt, de pe.
di. j, mensuram

¶ **Q**uod melius ē habere paucos bonos clericos
q̄ multos inutiles, xliij, di. tales

Coactio ¶ **C**oactio uoluntati con
traria excusat p̄ctm, xvj,
q. j, q̄ aut. §. sed h. z. c. merito

¶ **Q**uod seruitia coacta deo non placent, xliij, q.
vj, iam uero

¶ **Q**uod p̄fessio p̄ coactionē extorta nō p̄iudicat
xv, q. vj, si sacerdotibz

¶ **Q**uod iudei ad fidem xp̄i nō sunt cogendi, xlv
dis. de iudeis

¶ **Q**uod heretici redire ad ecclesiam cogunt, naz
medicus bene ligat freneticum et excitat
litargicum, xxxij, q. liij, ipsa pietas, z. c. qd
faciet. q̄ / p̄fessio

¶ **Q**uod medicus bñ uulnera incidit ferro igni
to q̄ fomēta nō sentiūt. j, q. j, reperuntur.

¶ **Q**uod bene castigat pater filium indisciplina
tum, z magister discipuluz, xliij, q. iij, ip̄a
pietas

¶ **Q**uod Paul⁹ p̄ uolentiā intrare eccl̄iaz est cō
pulsus, xliij, q. liij, nimiu. z. c. displicet.

¶ **Q**uod in euāgelio ad nuptias nolentes cōpellū
tur intrare, xliij, q. liij, ip̄a pietas

¶ **Q**uod angelus agar ancillā ad dñam suam re
ueri cōpulsit, xliij, q. liij, q̄n

¶ **Q**uod apostol⁹ tradidit hoīem in interitū car
nis ut sp̄ritus eius esset salu⁹, xliij, q. liij
qui peccat

¶ **Q**uod qui legitime in uoto suo nō p̄mansit ut
ad illud reuertatur est cogendus, xxvij, dis.
quod interrogasti, xlv, distincti, de iudeis,
xvj, q. j, quidam.

¶ **Q**uod coactus monasteriū intrās si post nūq̄
p̄senserit liber exit, xx, q. iij, p̄ns

¶ **Q**uod nemo p̄pter iuramentū imminēte neces
sitate factū reus esse debet iuramenti, xliij,
q. liij, inter cetera.

¶ **Q**uod apostatantes in fide z alij p̄uersi cogen
di sunt p̄ flagella malū relinquere, xliij, q.
liij, displicet, vsqz ad finem questionis, et
q. v, p̄ totum

Eadem materia est de inimicis

Coadiutor. *Ex* coadiutor datur ep̄o p̄pter infirmitatem z senectutē. vij. q. j. scripsit mibi, z q̄t tu or. c. se. z. c. q̄uis.

Cogitatio. *Ex* cogitatio nō meretur penā lege etiāz civili cū suis terminis est p̄tēta. de pe. di. j. c. vulgares. §. cogitatio, z supra. e. di. cogitationis.

Ex cogitatio peccati mortal' cū p̄sensu etiāz sine ope nephario lege diuina damnatur. xlix. di. hinc etenim. ante finem.

Ex cū ex immūda cogitatione sequitur pollutio, culpa cogitatiois lacrimis est lauanda. vi. di. testamentū. z. c. se.

Ex dū in cogitatioe voluptas nō respicitur etiam in actioe dñatur. di. xlix. hinc etenim.

Ex cogitationis statū erigere nō valet quē vsus terrene sollicitudinis, curruū tenet. xl. di. hinc etenim. ante me.

Cognatio. *Ex* cognatio spūalis non est p̄sanguinitas sed inter filios spūalis quedam p̄mitas. xxx. q. iij. c. j. ij. z. iij.

Ex p̄trahitur in baptismo aliquē suscipiendo v̄l ad crisma retinendo. xxx. q. iij. si q̄s ex vno

Ex p̄pter vnionē carnis ad vnionē spūs nō trāsīt. xxx. q. iij. post vxoris

De hac materia requirē de affinitate

Cognitio. *Ex* cognitio dei in p̄nti habet p̄ fidei soliditatem. xliij. q. j. quia.

Ex ad cognoscendā verū luminis claritatē intellectus nō trī acie p̄ bonaz op̄ationez adiuvamus. xlix. di. hinc. circa me.

Ex qui infirmitatem suāz cognoscēs humiliter iacet p̄ solationez dei ad fortia opera surgit. di. q̄id est. in fine

Ex q̄ sibi p̄ arrogantia candore iusticie seu sapie tribuit. a luce sup̄ne cogitatiois se excludit. xlix. di. hinc. circa mediū

Ex p̄ fide z utilitate eccleie seculares principes quandoq̄ ad cōcilia admittunt. xcvj. di. nos. z. c. se.

Ex archiep̄s p̄t facere cōcilia provincialia sua auctoritate. xvij. di. si ep̄s. z. c. se.

Ex ep̄i fm̄ tps ordinatiois sue loca in concilijs debent tenere. xvij. di. si ep̄os

Columba. *Ex* columba d̄z materialiter. ij. q. vij. nō oīs Item dicitur spūsanctus vt illud. de icēdit

spūsanctus vt columba in ipsum. de cōn. di. iij. aliud.

Item dicitur gratia spūsancti. vt illud. elecit vendentes z emētes columbas. j. q. iij. saluator post mediū

Item dicit ecclesia colūba. vt illud. vna est columba mea. de con. di. iij. aliud. j. q. j. remissione

Item dicitur colūba simplicitas mētis. xvj. q. j. si cupis. vij. q. j. ex merito. in fine. xxxvj. di. q̄ ecclesiasticis. §. ecce.

Item d̄z columba vita p̄tēplatina. vt illud. quis dabit mibi p̄nas sicut columbe. vij. q. j. aduersitas. ante finem

Ex sicut colūba gemens a molestijs querit volare. sic bon' cupit dissolui z esse cum xp̄o. vij. q. j. aduersitas. ante fi.

Ex cathedras colūbarum vendūt qui indignis eccleie b̄nficia p̄ferūt. xvj. q. vij. z hoc circa mediū.

Ex columbas vendūt qui sacros ordines largiendo precū pecunie vel laudis q̄rūt. j. q. iij. nō solum. z. c. saluator. ante finem. z. c. ex multis

Ex p̄ gemitū columbe. i. eccleie remissio pctōrum dat. j. q. j. remissionem

Ex nō oīs q̄ dicit pax vobis q̄s colūba est audiendus. ij. q. vij. nō omnis

Ex oīs subditi simplicitatē colūbe debēt h̄re. vij. q. j. ex merito. xxxvj. di. q̄ in ecclesiasticis. §. ecce. in fi.

Comestatio. *Ex* comestatio est gula intēperāta. xliij. di. §. j. z. c. se.

Ex gulosi festa sanctorū se indigne celebrare p̄ntāt nisi cōmestatioibz deseruāt. xliij. di. c. j. in fi. z. c. comestationes

Itē si cōmestationes laicis dānabiles sunt multo magis sacerdotibz imputantur ad gehennā. xliij. di. nō liceat. §. sequenti

Similis materia est vbi agit de cibo et conuiuio.

Communicatio. *Ex* communicatio maloz nō maculat aliquē s̄ p̄sensio factorū. xxiij. q. iij. si q̄s a catholica

Ex comunicatur malo quādo facto est cōfortiū approbationis adiungit. xxiij. q. iij. a malis

Ex exemplo xp̄i cōmunicare debemus peccatoribz vt ipsos lucremur. xxiij. q. q. iij. infideles.

¶ Participes efficiunt pene qui se a comu-
nitione malorum non separant, xxiiij. q. j. dicitur
circa medium

¶ Quod nota contra adherentes inimicis
dei et ecclesie

Compassio ¶ Compassio est quoniam
tum ad penas quod
dam genus persecutiois, viij. q. j. aduersitas
ante medium

¶ Vera iusticia compassione habet, xlv. di. vera
xxij. q. iij. est iniusta

¶ Compassio siue ad peccatores siue ad egē-
res debet esse cum discretione, xxij. q. iij. duo
lxxxvj. di. pulcra

¶ Peccantibus in infirmitate compatendum
est, iij. q. ix. indicat, xlv. di. recedite

¶ Arguuntur plures qui in subditos deservunt
seueritate magis quam compassione, xlv. di. re-
cedite

¶ Vacuum nomen episcopi tenet qui necessitatem
patientibus non compatitur, lxxxvj. di. fratrem
et non satis, viij. q. j. omnis

Compaternitas ¶ Com-
paternitas efficitur quod coniungunt altero aliquem in bap-
tismo vel crismate tenere, xxx. q. iij. si quis ex

¶ Abbates vel monachi non debent esse co-
patres, de con. di. iij. non licet abbati, et c.
se, xvj. q. j. placuit communi nostro, xvij. q.
ij. puenit

¶ Vxorē copatris quis ducere potest ipsa co-
mater non fuit, xxx. q. iij. quod spiritualis

¶ Copaternitas dicitur recta ut cum quis filium al-
terius leuat de fonte, xxx. q. iij. ita

¶ Dicitur copaternitas indirecta vel emergens
ut cum sola vxor filium alterius leuat de fonte
ubi vir copater dicitur, xxx. q. iij. si quis ex

¶ Si copaternitas carnalem copulam precedit
potest quis duas comatres habere, xxx. q.
iij. post vxoris, scilicet proximo

¶ Si alter vel uterque suscipit filium alienum cum
illa non potest strahere, xxx. q. iij. sciscitat

¶ Si filius vxoris tantum suscipitur a berta
vir potest habere bertam sua mortua, xxx.
q. iij. qui spirituales

¶ De copaternitate inuentes, xxx. q. z. iij.
per totum

Compensatio ¶ Compensa-
tio fit in pena

per ecciam, quod in temporalis pena eterna suppli-
cia commutantur, de pe. di. j. s. porro

¶ Loth per filias compensare malum voluit ut

per minus malum malus sedaret, xliij. dist. q.
ait, xxij. q. viij. offerebat

¶ Obstericum mendacium in temporalis mer-
cedem est compensatum, xxij. q. ij. si quelibet

Compositio ¶ Incopositio
corporis indicat
qualitatem mentis, xli. di. s. vlti. xxij. di.
is igitur, circa medium

Concilium ¶ Pro fide et utili-
tate ecclesie secula-
res principes quousque ad concilia admittuntur
xcvj. di. nos, et c. se

¶ Archiepiscopus potest facere concilia puincia
sua auctoritate, xvij. di. si episcopus, et c. se

¶ Episcopus secundum tempus ordinatiois sue loca in concil-
ijs debet tenere, xvij. di. episcopus

¶ Concilium puinciale requirit presentiam archie-
piscopi, xxi. di. si quis episcopus vacans

¶ Puinciale concilium per archiepiscopum cum suf-
fraganeis bis in anno debet fieri, xvij. di.
propter ecclesias

¶ Omnes episcopi ad concilia tenentur venire
vel se quare non venerunt per litteras debent ex-
cusare, xvij. di. placuit

¶ Ad concilium non venientes vel de ipso ante
tempus recedentes excommunicantur, et vsque ad
sequens concilium debent remanere suspensi,
xvij. di. si quis autem

¶ Episcopus concilium per singulos annos
bis debet celebrare, xvij. di. de concilijs,
et c. puenit

¶ Sine omni exceptione saltem semel in an-
no episcopus debet facere concilium, xvij.
di. quoniam

¶ Episcopus in suo concilio debet presbyteris et cle-
ricis notificare statuta concilij puincialis,
et si non faciens per duos menses est suspenden-
dus, xvij. di. de cernimus

¶ Episcoporum concilia ante quadragesimam
et circa carnispruium debent celebrari, xvij.
di. habeatur

¶ Qui tumultu vel risu concilium perturbauerit
excoicatiois sententia punietur, v. q. iij. in loco

¶ Non debent cogi subditi a placis suis mu-
nera ad concilia deferre, xvij. di. de eulogijs

Concilium ¶ Concilium ex commu-
ni intentione dictum est

eo quod in unum dirigat communi mentis obtutum
xv. dist. synodus autem

¶ Quattuor concilia videlicet nicenum, constanti-
nopolitanum, ephesinum, et calcedonense, sunt etiam
quod quattuor euangelia fundata, xv. di. canones

ante medium

De octo concilijs generalibus que ad predicta
quattuor reducuntur. xv. dis. sancta. z. c. se.

De. xxiiij. concilijs z de temporibus z de au-

toritatibus eorundem. xvj. di. j. annotatio.
Et cum in gestis concilioz discors sententia in-
uenit illi concilio debet teneri sententia cuius an-
tiquior z potior extat auctoritas. l. dis. dno
sancto in fine

Et solus est pape privilegium posse congregare
generale concilium. xvij. dis. c. j. z. c. sequenti
ij. q. vj. ideo

Et concilium sine auctoritate pape factum nul-
lum habet firmitatem. xxij. dis. p. totum.

Concordia Et concordia vera di-
uersitatem personarum
z officioz sub vno respectu connectit vt dif-
ferentie ordo sub vna ratione possit subsiste-
re. lxxxix. dis. ad hoc

Et unitas concordiam z dualitas discordiam
inducit. viij. q. j. in apibus

Et in concordia membrorum ecclesie gloriatur de-
us. q. iij. archiepiscopus

Et episcopi est discordantes ad concordiam reuocare
xc. dis. discordantes

Et magis debet placatis discordantes subdi-
tos ad concordiam quam ad iudicium puocare. xc
dis. studendum. v. q. ij. si prelates

Et oblationes discordantium que non deo pla-
cent non sunt recipiende. xc. di. oblationes
z. c. sequenti

Cocubina Et cocubina dicitur
que cessantibus legalibus
instrumentis unita est z conjugali affectu
tenetur. xxxiiij. dis. quorundam. s. cocubina
z. c. sequenti

Et habes cocubinam non debet promoueri ad
ordinem nisi forte cum dispensatione. xxxiiij. di.
si quis. z. c. maritum

De dispensatione talium habetur. xxxiiij. dis.
xpiano. z. c. se.

An liceat non habentem uxorem tenere cocubinam
xxxiiij. dis. si quis. z. c. xpiano

De cocubinis clericorum habes vbi agit
de clericis

Concupiscentia Et concu-
piscencia
absque culpa est in corpore non sentiente. xv. q.
j. si concupiscentia

Et concupiscentia innata per baptismum christi
non euacuatur vt non sit. s. vt non obsit. de
con. dis. iij. p. baptismum christi

Et non est aliene rei concupiscentia. z si ecclesie
ita cepit possidere vbi persecutores prius re-
gnabant. xxxij. q. viij. si de rebus

Et ecclesia non dicitur aliena concupiscere cum
per temporalia que infidelibus aufert querit ipsos sibi
vniere. xxxij. q. viij. q. aut

Conditio Et conditio non bona
z illicita etiam si iuramē-
to sit vallata non est adimplenda. xxij. q.
iij. c. j.

Et conditiones posite licite z honeste fuan-
de sunt. xvij. q. ij. eleuterius

Et sub quali conditione ordinandus est quis
in episcopum. xxxij. di. q. episcopus

Et omnis de limo terre habemus principium
vlij. dis. quo iure

Confessio Et confessio peccati ne-
cessaria est ad salutem
de pe. dis. j. fere per totum

Et vbi est taciturnitas confessionis non est spe-
randa venia criminis. de penitentia dis. j. c. taciturnitas

Et sola contritio non delet peccatum si confessio con-
temnit. de pe. di. j. voluissent. s. ex his ita
q. z. c. mensuram. s. j. z. duobus. c. se.

Et melior est in malis humilis confessio quam in
bonis superba gloriatio. xj. q. iij. iniustum. cir-
ca finem

Et circumstantie peccatorum sunt confitende. de pe.
dis. j. s. j.

Et propter verecundiam nullus debet diuide-
re confessiones. vt diuersis diuersa dicat.
de pe. di. j. s. j. an si. v. dis. cautus sit. s. j.

Et erubescencia in confessione peccatorum ma-
gna pars est satisfactionis. de pe. dis. j. que
penitet

Et per confessionem illud fuit mortale fit venia-
le. de pe. dis. j. s. que penitet

Et non est necesse vt qui semel bene confessus
mus de nouo confiteamur. de pe. di. j. c. men-
suram. s. non ita.

Et non per nuncium vel per scriptum sed proprio
ore quis debet confiteri. de pe. dis. j. quem
penitet

Et vera confessio in ultimo tempore potest esse. xxvj
q. vi. si presbyter. z. c. se.

Et confitentes debent se totum ponere in arbi-
trio sacerdotis. de pe. dis. v. consideret. z. c. j.
post medium

Et perito sacerdoti qui sciat soluere est con-
fiteendum. de pe. di. j. que penitet. post medium
z. di. vi. c. j. s. q. ergo.

Quoniam quis possit audire confessionem alterius
 us parrochiani eo invito. de pe. di. vi. §. i.
 z. c. sacerdos. §. proximo.
Quoniam in articulo mortis si presbyter non habet
 quisquis potest alteri confiteri. xxvi. q. vi. si pre-
 sbyter. z. c. cognouimus
Quoniam greci solimodo deo confiteri dicunt. s. san-
 cta ecclesia deo z. sacerdoti confiteri statuit. d.
 pe. di. i. circa finem. c. quidam
Quoniam confessio peccati occulta nulli penitus est
 reuelanda. ij. q. j. si peccauerit
Quoniam in foro iudicij confessus de crimine per con-
 uicto habet. xv. q. v. presbyter. z. c. primo
Quoniam scelus non dicitur manifestum nisi sponte confes-
 sum aut per testes convictum. xv. q. v. presbyter.
Quoniam mirum est agendum cum eo qui commissus factus
 nus facili confessione est confessus. di. l. presby-
 ter. xij. q. j. non dicatis. xv. q. viij. si quis. lvi.
 di. quia. lxxij. di. presbyter
Quoniam confessio per penam extorta non preiudicat. xv.
 q. vi. c. si sacerdotibus.
Quoniam manifestum est confiteri de crimine eius qui
 per contumaciam non comparuit. iij. q. ix. de
 creuimus
Quoniam qui socius est criminis eius confessio contra soci-
 um nisi in certis casibus non admittitur. xv. q.
 iij. §. ultimo
Quoniam quicunque bonum agimus deum confitemur. xj.
 q. iij. estim. it. in fine
Quoniam qui verbo z. ope christum confiteatur ipsius testis
 efficitur. xj. q. iij. estim. it. in fine
Quoniam quanta vita est confiteri christum. tanta mors est
 negare. xj. q. iij. non solum
Quoniam latro tunc baptisatus est quando christum
 in cruce confessus est. de pe. di. viij. §. vi.
Confirmatio Confirmatio sacramenta-
 lis omnibus fidelibus est necessaria. de co.
 di. v. c. j.
Quoniam in hoc sacramento spiritus sancti augmentatur
 gratia ut confirmemur ad pugnandum. de co.
 se. di. v. spiritus sanctus. z. c. nouissime.
Quoniam ideo confirmatio in fronte imponitur ut ab
 accipiente fides christi sine erubescencia pre-
 dicetur. de co. di. v. nouissime
Quoniam hoc sacramentum excedit alia in venerati-
 one. quia a maiori ministro scilicet episcopo tantum datur. d.
 con. di. v. de his vero. z. c. se. lxxvij. distin.
 quis. z. xcv. presbyteros
Quoniam excepta necessitate hoc sacramentum episcopi
 ieiunium debent dare. z. ieiunium z. confessio si sunt
 adulti debent accipere. de co. di. v. ut ieiun-

ni. z. c. sequenti
Quoniam unctio confirmationis debet fieri per signum
 crucis. de con. di. v. nunquid.
Quoniam confirmatio non est iteranda sicut nec baptis-
 mus. z. iteras grauiter punitur. de co. di.
 v. dictum. z. c. se.
Quoniam confirmatio inducit copaternitatem quemad-
 modum z. baptismus. xxx. q. iij. si quis vnus ex.
Quoniam confirmatum non plures suscipere debent
 nisi vnus sicut nec baptisatum. de conse. di.
 iij. non plures
Quoniam in necessitate idem potest esse pater in
 confirmatione z. baptismis aliter non. de co.
 di. iij. in catholicismo.
Quoniam qui non est baptisatus non potest suscipere con-
 firmatum. de co. di. iij. in baptismate
Quoniam qui in confirmatione filiastrum ignoranter
 tenet a matrimonio separantur. xxx. q. j. de his
Conformatio Conformatio se debet qui-
 libet illis inter quos uiuit. in his que nec
 sunt fides nec contra bonos mores. xij.
 di. c. illa autem
Quoniam qui strictius rebus utitur quam se habent mores
 eorum cum quibus uiuit superstitiosus est. xij. di.
 quisquis
Quoniam non interest quid alimentorum sumat quis dum-
 modo uenit cum his cum quibus sibi uiuendum
 est. xij. di. quod dicit
Quoniam in cantando z. legendo subdite dyoceses
 debent se metropolitane ecclesie conformare.
 xij. di. de his
Coniugium De hoc requirere
 i tractatu de ma-
 trimonio. zc.
Coniuratio Coniuratio dicitur
 tur quando clerici
 vel monachi rebelles auctoritati interd-
 centi. se in vnum coniuratione intercedente col-
 legerint aut iuramenta inter se dederint. xj.
 q. j. si qui clericorum
Quoniam coniuratio z. conspiratio pro vno eodem-
 que crimine accipiuntur. xj. q. j. coniurationum.
Quoniam in predicto crimine inuenti in nulla ac-
 cusatione sunt recipiendi. iij. q. iij. conspi-
 ratores
Quoniam clerici contra episcopum vel monachum sine abbate
 in predicto crimine inuenti a proprio gradu
 cadunt. xj. q. j. coniurationum. z. trib. c. se.
Quoniam non solum de hoc crimine puniti sed etiam
 sentientes infames efficiuntur. xj. q. j. conspi-
 rationum. z. c. statuimus.

Consanguinitas. ^{Ex con-}

itas antiquos patres in pugna propter pagationem non impediebat sicut impeditur modo, xxxv. q. j. p. totum

Ex olim consanguinitatis gradus usque ad septimam generationem computabatur, xxxv. q. ij. de affinitate, z. c. nullum, z. c. p. genitum, usque ad finem questionis

Ex ideo consanguinitas per septem gradus computatur, quia mundi generatio et hominis statum tot etatibus finitur, xxxv. q. iij. c. j.

De computatione graduum consanguinitatis, xxxv. q. v. p. totum

Ex equaliter computatur consanguinitas descendens in posteros ex parte mulieris sicut ex parte viri, xxxv. q. iij. de propinquis, z. c. se, z. c. equaliter, cum, c. se.

Ex consanguineam cognoscere dicitur incestuosum et est talis ad omnibus detestandus, xxxv. q. ij. de incestis, z. c. se.

Ex infames sunt et ab hereditate repelluntur qui consanguineas ducunt in uxores, xxxv. q. ij. de coniunctione

Que persone admitti debeant ad accusandum vel ad testificandum consanguinitate inter coniunctos, xxxv. q. vj. p. totum

De hac materia habes ubi agit de matrimonio

Conscientia. ^{Ex conscientia sola si}

sine accusatione esse non potest, xj. q. iij. in cunctis

Ex dum conscientia in oculis domini non accusat sentiant homines quicquid libet, xj. q. iij. senti.

Ex que de libro vite non delet iniqua conscientia nec delere potest humana ignorantia, xj. q. iij. quid obest

Ex qui confidens de conscientia sua famam suam negligit crudelis est, xij. q. j. nolo, xj. q. iij. non sunt

Ex conscientia nobis est necessaria, fama primo, xij. q. j. nolo

Ex quando deus iudex erit alius testis quam conscientia nostra non erit, xj. q. iij. custodi

Ex tunc gloria nostra est testimonium conscientie nostre quando de quo homines nos vituperant nostra conscientia liberos nos demonstrat, xj. q. iij. inter verba

Ex in preceptis et prohibitionibus quicquid fit contra conscientiam edificat ad gebennam, xxvij. q. j. omnes, s. ex his

Consecratio. ^{Ex consecratio esse}

classe non dicitur fieri nisi cum missa celebratur, de consecratione, de consecratione, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex altari maiori in quo sunt reliquie non violato ecclesia etiam a fundamentis reparata sine missa consecrari potest, aliter non, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex sine reliquiis sanctorum ecclesie vel altaria non sunt consecranda, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex funera mortuorum maxime infidelium ante consecrationem ecclesie de ecclesia sunt eicienda, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex quodiam paganum vel infidelis iacet in ecclesia non est consecranda, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex dotari debet ecclesia antequam consecretur, xvi. q. vij. p. se, z. c. si plures, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex ecclesiam quam patronus non pro devotione sed pro questu construxerit episcopus non debet consecrari nisi omni contradictione contraria exclusa, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex ecclesia quocumque casu lesa manentibus parietibus consecratis non debet reconsecrari, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex si igne fuerit consumpta est reconsecranda, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex si parietes a fundamento fuerint reparati, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex si ecclesia homicidio vel fornicatione polluta fuerit aqua benedicta sale respersa reconciliabitur, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex ubi nec scriptura nec testes inveniuntur propter dubium ecclesia est consecranda, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex ligna ecclesie consecrate ad usum religiosorum non laicorum debent admitti, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex adversarius ecclesie vel episcopi maxime pape per annos singulos est agendus, de consecratione, de consecratione, de consecratione

Ex consecrare dicitur simul sacrare, xxij. q. j. pudenda

Ex ille archiepiscopus vel episcopus consecratus non dicitur sed execratus, que simul sacrare coniunctis membris non agnoscit ecclesia, xxij. q. j. pudenda

Ex consecrationi archiepiscopi omnes provinciales episcopi debent interesse, lxxvj. distinctio, archiepiscopus

Electus in archiepiscopum vel episcopus infra tres menses debet consecrari, c. dis. quoniam quidam.

Electus in archiepiscopum etiam si sit episcopus ante receptionem pallii non potest alios consecrare c. di. s. j.

Qui est consecratus ab illo qui non habuit ius consecrandi iterum est consecrandus, lxxvij. dis. sicut, z. c. se.

In episcopum non consecratur in cuius domum hospitalitatis causa amicus nuncius intravit lxxv. dis. archidiaconum florentinum

Cum multa discussione in episcopum quis debet consecrari, xxv. dis. de persona, z. ca. se, xxij. dis. illud.

Episcopus ante consecrationem ad fidem catholicam tenendam et ad plura alia se obligat, xxij. di. quare

Episcopus cum assensu provincialium episcoporum ad minus cum tribus episcopis die dominica ubi archiepiscopo placuerit debet consecrari, l. dis. qui in aliquo, circa finem, lxxv. dis. ordinationes

Electus in episcopum si infra quatuordecim menses negligit consecrari archiepiscopus debet sibi de alio providere, c. di. quoniam quidam

Ante, xxv. annos virginis non sunt consecrandi, lxxvij. dis. placuit

Diaconissa nisi sit, xl. annorum non est consecranda, lxxvij. dis. nemo.

Corrupta non est consecranda, xxvj. di. acutius, xx. q. j. devotus

Non consecrantur nisi per episcopum, xxvj. q. vj. c. j.

Debet consecrari in veste professionis sue quam semper debet deferre, xxij. di. sancti montalis

Excepta necessitate infirmitatis virginis non sunt consecrande nisi in epiphania et per hebdomadam pasce, et in festis apostolorum, xx. q. j. de votis

De hac materia habes ubi agit de velo

Consensus. Consensus est voluntas et consentit ei que diligit obsecundare et auertere se ab eo quem ipsi sentit adversum, xcij. di. si inimicus

Consentire dicitur qui peccati amabilem se prebet, xcij. di. si inimicus, in medio, lxxxvi. di. odio

De consensu malo habes, xvij. q. ij. si quis, z. q. v. quidam, z. ij. q. j. in primis

Communio malorum non maculat sed consensio

factorum, xxij. q. liij. si quis a catholica. **Consilium.** Consilium in prophetam immundum non tangit quod malorum cum quibus habitat actibus non consentit, xxij. q. liij. tollerandi sunt, et, cap. ecce inquit

Non potest illi suo errore non pollui quod consensus prestat erranti, lxxxij. dis. consentire, z. c. quid enim potest

Error cui non resistit approbatur, et negligere cum possis perturbare pueros nihil aliud est quam favere, lxxxij. dis. error, ij. q. vij. negligere, xvij. q. liij. s. j.

Quis peccantem non arguit sed defendit acutus quod ille qui peccavit coercendus est, xij. q. liij. qui consentit, xxij. q. ij. qui aliorum

Episcopus qui criminibus consentit aliorum ab officio est deponendus, lxxxij. dis. si quis episcopus, z. c. sequenti

Facientem et consentientem par pena constringit, ij. q. j. notum sit in fine. liij. q. liij. consanguineorum

Mala non sunt que nec crimine mentes implicat nec conscientiam ligant, xv. q. j. illa cavenda.

Non est crimen quod inferret reluctanti et non consentienti, xv. q. j. non est, z. c. ult.

Sicut culpa non est cupiditas in corde dormientis. multo magis est absque culpa in corde non consentientis, xv. q. j. si concupiscentia

Pudicitia potius vult quamlibet mala tolerare quam malo consentire, xxij. q. v. ita

In ordinatione archiepiscopi consensus aliorum episcoporum coprovincialium si non sunt presentes per litteras est habendus, lxxij. dis. episcopi

Infantes cum consensu parentum ad religionem debent suscipi, xx. q. ij. oportet

Parentes filiam duodecim annos habentem de monasterio extrahere non possunt si per annum et diem eam ibi esse consenserunt, xx. q. ij. puella

Consilium. Consilia evangelii non sunt in precepto sed in hominis arbitrio, xliij. q. j. quisquis, z. c. se. **Consilium** est voluntatis, preceptum autem necessitatis, xliij. q. j. quod precipitur

Qui pro illo domini non vult minus boni adipiscitur, xliij. q. j. quisquis

Homines in dubijs requirere debent consilia, xvij. q. ij. visis, z. xx. di. c. vl. xj. q. liij. excellentissimus,

Excepti grauesq; moribus p̄ p̄silio sunt re-
quiriti. j. q. j. estote

Ex maloz poti⁹ p̄sulendū est vtilitati q̄s vo-
luntati. xxij. q. j. parat⁹ post mediū

Ex merito arguit⁹ q̄ p̄silia sapientuz z recta
suadentiū nō vult suscipere. lxxxij. di. c. j.

Ex qui dat bonū p̄siliū p̄ntis vite habz sub-
sidiū z eterne remuneratiōis p̄sequit⁹ pre-
miū. xij. q. ij. bone

Ex p̄pter malū p̄siliū p̄sillarij puniunt⁹. lxxx
vj. di. tanta. in fine

Ex p̄ p̄silio dato potest recipi temporal' re-
muneratio. xij. q. iij. nō licet. xliij. q. v. nō
sane

Ex homicide dicunt⁹ p̄ q̄z p̄siliū hoies exti-
guunt⁹. de pe. di. j. p̄iculose. z. c. noli

Ex archiepiscopus in dyocesi suffraganei
absq; ei⁹ cōsilio nō agere debet. xij. q. iij. fe-
re p̄ totū

Cōspiratio Ex omnis cōspira-
tio p̄cipue tamē cle-
ricoz z religiosozum damnatur. xij. q. j. cō-
iurationū

Ex p̄spiratio notata est in p̄iuratione

Constātia Ex cōstantia seruan-
da est in iuramentis z
p̄missis. xij. q. iij. innocens in fine

Ex omnib; in xp̄o viuere volentib; necessa-
ria est cōstantia in p̄secutionib; us. vij. q. j.
suggestum

Ex tanta debet esse fidelitū cōstantia vt pri-
us auferat⁹ vita q̄s fides. xxij. q. viij. cōue-
nlor. ante finem

Ex vbi nō platus sed fides queritur p̄stan-
tia prelati p̄cepti. vij. q. j. aduersitas. an-
te medium

Ex qui suis meritis p̄stans z firm⁹ est n̄ tur-
batur alienis. xxij. q. j. nō turbatur

Constantinus Ex cōstanti-
nus impera-
tor xp̄ianus fact⁹ publice dedit licentiam
xp̄ianos fieri z ecclias fabricari. xij. q. j. fu-
turam

Ex ip̄e cōstantinus eccliam beati petri apo-
stoli p̄struxit z sedē imperialē successorib;
beati petri reliquit. xij. q. j. futuram. xcvi
di. Constantinus

De reuerētia ip̄i maxime ad clericos z pre-
sbyteros. xcvi. di. in scripturis. xij. q. j. fu-
turam. xcvi. di. cōstantin⁹. xij. q. j. p̄tinua
s. impator cōstanti. z. c. sacerdotib;

Ex palatium lairanense z romanā urbē om-

nium italie z occidentaliū regionū p̄sili-
as successorib; beati petri assignauit. xc
vj. di. constantinus

Ex beat⁹ Gregori⁹ ostendit eū feliciter vitā
terminasse dicēs (p̄ie memorie) cōtra illos
q̄ mendaciter asserūt ip̄m rebaptizatū. xij.
q. j. sacerdotib; xij. q. j. futurā. vbi dicit⁹
religiosissimus fuisse

Ex dedit p̄iurlegiū vt sicut roman⁹ impa-
tor esset caput totius mundi. sic z roman⁹
pontifex esset caput oīm ecclesiarum. xcvi
di. constantinus

Constitutio Ex constitutio est
q̄d rex. vel impera-
tor cōstituit. ij. di. constitutio

Ex constitutio debet esse honesta tpe z loco
cōueniēs. iij. di. erit aut lex

Ex cōstitutionis causa est humanā coerce-
re audaciā z nocēdi facultatē refrenare. iij
di. s. j.

Ex tenēda est p̄ lege vbi sacra scriptura nō
p̄tradicit. xij. di. in his. x. di. lege

Ex illicita est q̄ est p̄tra aplos z euāgēlia vt
alias sacras scripturas. x. di. nō licet

Ex triplex est origo p̄stitutionū ecclesiasti-
car. xij. di. ecclesiasticar

Ex cōstitutiones ecclesie maxime romane sē
seruande. xij. di. nolite. z. cap. ad hoc vestre
xxxvij. di. nulli

Ex ear; transgressores puniunt⁹. xij. di. p̄ce-
ptis. lv. di. null⁹. vij. q. j. infames

Ex cōstitutiones regū z p̄ncipiū obsequi de-
bent ecclesiasticis institutis. x. di. lege. z. c.
sequenti

Ex pro loco z tpe z p̄sonaruz qualitate mu-
tatur cōstitutio. l. di. vt cōstitueretur. lxj.
di. s. his. x. q. iij. p̄iscis. z. c. sequenti. xj. di. s.
catholica

De hac materia habes vbi agit⁹ de statutis.

Consuetudo Ex cōsuetudo ē
suis morib; insti-
tutum quod lege deficiente pro lege susci-
pitur. j. di. cōsuetudo

Ex longeva cōsuetudo que nō est cōtraria
canonib; est seruanda. xl. di. cōsuetudinū
xij. di. scit sancta romana. z q̄ncq; c. se. x. q.
j. decreuimus

Ex cōsuetudo p̄uersa ex diuturnitate nō le-
uigat crimē sed auget. xxij. questione. j.
scisma

Ex binus actus cōsuetudo dicit⁹. xxv. q. vi
tima. ita nos

Ratio et veritas consuetudine semper excludunt, vij. dist. veritate, et duobus, c. se. xj. dist. c. j. et sequenti.

Quia consuetudini veritas suffragatur nisi ea firmiter debet teneri, vij. dist. frustra, xij. dist. illud usque ad, §. hoc autem

Quia diversitas consuetudinum pro loco et tempore dummodo non sint veritati contrarie non est reprobanda, xij. dist. scilicet sancta romana, et ca. non vult, et c. se.

Quia consuetudo illorum cum quibus contraria si non est perversa observanda est, xij. dist. illa.

Quia consuetudo mala non minus quam perversa corruptela est vitanda, vij. dist. mala, xij. dist. omnia talia, xvj. q. iij. licet

Quia consuetudines romane ecclesie marie sunt servande, xj. dist. quibus, in fine, xij. dist. c. j. in fine

Quia in ecclesia multa sacramentalia sicut aqua aspersio, ad orientem adoratio, et hominum consuetudine magis quam scripto sunt roborata, xj. dist. ecclesiastica

Quia in portionibus ecclesiarum dandis observanda est consuetudo, x. q. iij. nec numerus

Quia preceptores consuetudinum ecclesiasticarum sunt coercendi, xj. dist. in his rebus

Quia episcopi sunt potius consuetudine maiores presbyteris quam dispensatione, xv. dist. olim

Quia consuetudo facit mortale quod est in se veniale, sicut patet, xv. dist. vnu, §. alias. ante me.

Quia consuetudo ordinaria prefert iurisdictionem, q. iij. questus

Quia iure consuetudinis bene meum illud alterius iudicatur, vij. dist. §. j.

Quia qui maledicendi consuetudinem habent immundiciae labiorum contrahunt, xvij. q. iij. qui negligunt

Quia sub pretexto consuetudinis nec ante nec post per sacramento est aliquid accipiendum, j. q. iij. si quis prebendas

De hac materia habes ubi agitur de moribus.

Contemptus. Quia contemneret debet suos et sua qui servire deo eligit, xij. q. j. cui portio, et c. precipuus

Quia nihil miserius est quam propter nomen deum deserere, xij. q. j. duo sunt. in fine

Quia capitulis raso et clericorum corona designant quod ipsi debent contemnere temporalia, xij. q. j. duo.

Quia socrates qui ad philosophandum perges auri podus precepit ponere in exemplum ut si forte

res possidere volumus temporalia contemnamus, xij. q. ij. gloria episcopi, in fine

Quia stultum est qui in dignitate se ipsum extimans bona que viderit discere contemnit, xvij. dist. de constantinopolitane, xvij. dist. non oportet, xxxvij. dist. nullus episcopus, xvij. q. iij. si habes.

Quia peccatum paganitatis incurrit qui sedi apostolice obedire contemnit, lxxj. dist. si qui presbyteri sunt, in fine. Florent hoc diligenter tyranni qui nedum inobedientes sunt ecclesie, verum etiam vi opprimere et patrimonio eius eripere conantur, xvij. q. vij. hortatu, et lxxij. dist. Adrianus

Quia contemnenda non sunt sacramenta per malos sacerdotes exhibita, j. q. j. multi, xxxvij. dist. sedulo.

Quia manumissio iterum cum liberti ecclesie alij adherentes eam contemnit, xij. q. ij. liberti, c. j.

Contentiosus. Quia contentiosus prohibetur ordinari, xlvj. dist. §. j. et c. seditonarios

Quia diversitas cultus maxime contentiones et emulaciones inducit, xc. dist. platum

Quia clerici vel monachi in synodo vel capitulo accusando vel referendo non debent per strepere vocibus contentiosis, v. q. iij. in loco

Quia contentiosus monachus a portu suo per meritum culpam est puniendus, xc. dist. si quis monachus

Quia perfectus in iudicio seculari non debet contemdere, xlvij. q. j. episcopus

Quia res ecclesie non per contentiones sed iudicio debent defendi, xvj. q. v. sciendum

Contestatio. Quia contestatio litis, quomodo fieri debet, et infra quod tempus facta valeat, habes, iij. q. iij. inducite, usque ad finem questionis.

Quia ordine iudicario primo est libellus porrigendus, deinde debet fieri litis contestatio, iij. q. iij. inducite, §. libellum.

Quia iudex reo libellum non debet auferre nisi actor permittat se infra duos menses litis contestatur et expensas in duplum restitutorum, iij. q. iij. inducite, §. libellum

Quia contra absentem per contumaciam procedit cum litis est contestata et liqueat de causa, j. q. ix. decrevimus, iij. q. v. c. j.

Quia si litis non est contestata nec liquet de causa tunc absens per contumaciam solum est excoicandus, et sic intelliguntur illa capitula, xj. q. iij. rursus, et c. quicumque.

Ex litis testatio recusari non potest, iij, q, iij, inducie, §. libellū, in fine.

Ex in causa criminali vel civili criminaliter mora aū litē, test, testes nō sunt recipiendi nec sentētia diffinitiuā ferenda, iij, q, ix p totum in summa.

Ex plures sunt casus in quibus sine litis testatione testes pnt recipi, s. in heresi p mortē, xxxiij, q, ij, sane, z, c, se.

Item in qstione electōis epīz in cā matrimonij ne ppter more piculū ecclīa dilapdet, vt mulier fornicet

Itē platus ex officio pcedit p inquisitionē de excessibus subditoz

Itē quando testes ad ppetuam memoriaz recipiuntur de his z alijs pluribz casibz habes, extra vt lite nō cōtesta, qm frequēter, z, c, sequenti

Continentia **Ex** cōtinētia nō ferro s; religōe querenda est, xxxiij, q, v, tūc saluabitur.

De hac materia habes ī titulo d castitate

Contritio **Ex** stritio pemptis alijs ptibz pnie nō delet pctm, de pe. d. iij, j, resuscitat, §. alij ecōtra, z, c, mensuram

Ex dum cōfessio nō ptemnitur p stritionē peccati venia indulgetur, de pe, d. i, j, mensuram.

Ex quātūcunq; assunt alia sine cordis stritione nullū peccatū dimittit, de pe, d. i, j, c, veritas, §. econtrario

Ex lachryme que ex vera stritōe fluūt eter ni ignis incendia extinguit, de pe, d. iij, c, si cul, §. porro.

Ex vbi nō est cōtritio sed cordis duricia de us orationē p talibz nō accipit, de pe, d. iij, c, qzobzem, in fine

Contumax **Ex** contumax dicit q post vnam vel trinā peremptoriā vocatiōē corā iudice cōparere ptenit, xxxiij, q, iij, de illicita

Ex q ex cōtumacia iudicibz non obtpant p epōs extra cōmunionē poni debent, ij, q, vi, quisquis

Ex qui ad synoduz vocatus venire aut ibi cōstitutus obedire cōtemnit aut aū finez recesserit est excōmunicādus, xj, q, iij, certum est

Ex tra absentem p contumaciā tanq; cōtra pntē cōuictū pcedi p p diffinitiuaz sententiā, iij, q, ix, absens, z, c, decreuim, xxxiij

q, iij, de, illicita

Ex si exōlcatus infra annū suaz causaz purgare cōtēpserit post nullatenus audiat, xj q, iij, rursus, z, c, se.

Ex qui iubente sacerdote p quacūq; culpa ab ecclīa exire ptempserit tardius recipitur ad ventam, xj, q, iij, q iubente

Ex contumaces plati p dignitatis subtractiōē puniuntur, lliij, d. iij, honoratus in fine, xxxiij, d. iij, quorundam

Ex cōtumaces clerici ab epīs per excōmunicatiōē corrigi debent, l, d. i, cōtumaces vij, q, j, si quis psbyter, xj, q, j, petimus, et q, iij, si quis

Ex sicut in contumacia pssistentibz seueritas est ostendenda, sic humiliantibz p pniā venia nō est deneganda, ij, q, lliij, qnto.

Conuenticulum **Ex** conuenticulum dicit congregatio subditoz sine psensu prelatoz, xvij, d. iij, multis

Ex clerici maxime hereticōz z scismaticōz conuenticula vitare debēt, xxxiij, d. iij, cleric, z, c, cū quibus

Conuersatio **Ex** conuersatio cū iudeis in cōuiuijs z balneis clericis z laicis inhībet nec etiā medicinas ab eis debēt recipere, xxviiij, q, j, nullus

Ex etiā cū parentibz vel p̄p̄nquis cōuersari nō debem⁹ si p ipos fidē xpī pdere timeamus, xxviiij, q, j, si infideles

Ex sepe maloz conuersatio corrūpit bonos mores, xxviiij, q, j, sepe.

Ex neophici vt in fide z moribz p̄ficiāt, cū xp̄ifidelibz debēt conuersari, xxviiij, q, j, iudeozum.

Conuersio **Ex** cōuersio dicit qua si vndiq; cordis versio, de pe, d. i, j, §. hoc idem, z d. iij, vl, uull⁹ expectet, §. qd quis, circa pn.

Ex si cor nostrz vndiq; a malo p̄uertit, fructus p̄uersionis meremur, de pe, d. i, j, §. s̄ idem

Ex cōuersio cordis requirit in adulto baptisando, de cō, d. iij, iij, baptisati

Ex vera cōuersio ad deū in vltimis positōrum mente pot⁹ est estimāda qz tpe, xxvj, q, vi, cognouimus

Ex qui cū potuerūt p̄uertī noluerūt, in fine nō facile acquirūt qd volūt, de pe, d. i, vl, nullus expectet, circa pn.

¶ **Conuersio** in extremis licet raro iusta sit
desperandum tamen non erit, de pe. di. vltima
nullus expectet, s. q. qm. xxvi. q. si psbyter
z. c. se. l. dis. ponderet

¶ **Deus** non vult mortem peccatoris sed ut conuer-
tatur z. viuatur, xxvi. q. vi. cognouimus.

¶ **Iudeorum** pueri ad fidem christi conuersi ne pa-
rentium inuoluantur erroribus sunt fidelibus aut
monasteriis committendi, xxvii. q. i. iudeorum.

¶ **Conuiuia**. Quae conuiuia laudantur
dummodo detractionibus z. fabulis z. ludis turpibus non misceantur,
xlviij. dis. Conuiuia, z. c. se.

¶ **Conuiuia** clericorum debet precedere mensa bene-
dictio, infra mensam lectio, post mensam gratiarum actio, xlviij. dis. qm. aut.

¶ **Non** cibis in conuiuio sed cibis auiditas repro-
batur, de co. dis. v. sint tibi.

¶ **Principales** clericorum hereticorum z. scismaticorum
debent vitare conuiuia, xxxiiij. q. liij. clericorum.

¶ **Cum** sacerdotalis sensus tenuis esse debeat
prohibentur eis conuiuia ne pinguis veteris gros-
sam mentem generet, xlviij. di. c. vi. z. s. sequens,
xxxliij. dis. psbyteri.

¶ **Nec** episcopus nec clericus absque necessitate debet
ecclesiam facere conuiuia, xli. dis. non oportet, et
in. c. se.

De hac materia vide ubi agitur de cibo

¶ **Correctio**. Quae correctio debet fieri
quantum per uniuscuiusque gradu atque salua pace ecclesie fieri potest
xxxiiij. q. liij. ecce. quisquis, quidam, cum quisque, si
cut ipsa pietas que faciet, circa medium.

¶ **Correctio** debet fieri animo medendi non
sentendi, lxxxvi. di. odio, xxxiiij. q. liij. ita pla-
ne, circa medium.

¶ **Cum** correctio districtius agitur ex cha-
ritate agenda est non ex furore, xii. q. ij. fra-
ternitas

¶ **Correctio** debet ex charitate prouenire z.
fina diuersitate culpaz extendere, xxxliij. q.
liij. corrigantur

¶ **Correctio** debet esse mixta cum benigni-
tate z. asperitate, xlv. dis. disciplina sicut
nanque.

¶ **Qui** iuste iudicat statera in manu gestas
in utroque penso iustitiam z. misericordiam
portat, xlv. dis. omnis

¶ **Non** frustra hec duo iunguntur homo peccator,
quia peccator est corripere, quia homo est mi-
serere, xxxiiij. q. liij. duo.

¶ **Correctio** quandoque plus debet habere ma-

gnitudinis quam rigoris, xlv. dis. qui sincera
z. c. licet

¶ **Asperitas** nimis increpationis nec corre-
ctionem recipit nec salutem, xlv. dis. cum be-
atus, z. c. disciplina

¶ **Castigatus** leuiter reuerentiam exhibet casti-
gantibus, dis. xlv. cum paulus

¶ **Correctio** quicquid plus debet habere de asperitate
quam de benignitate, xii. q. ij. fraternitas, xxxiiij.
q. liij. ecce. z. c. se. z. c. illud.

¶ **Ferro** necesse est ut abscindantur vulne-
ra que fomentorum non sentiunt medicinam, lxxxiiij.
dis. s. quia aliquanti

¶ **Melius** est cum seueritate diligere quam leni-
tate decipere, v. q. v. non omnis, z. ca. non
osculatur.

¶ **Non** est charitas sed languor ubi mali mo-
res non corriguntur, xxxiiij. q. v. non putes
z. c. sequenti

¶ **Non** corripere malos sed fouere est eos oc-
cidere, xxxiiij. q. v. que vicijs, xlv. dis. sed illud.

¶ **Falsa** z. periculosa misericordia indulgetur
ubi propter asperitatem vel blandimenta
lingue delinquentium correctio postponitur,
l. dis. si quis diaconus

¶ **Licet** dei sit principaliter corrigere, tamen pla-
tus suam correctionem non debet negligere, xx-
liij. q. liij. sicut non est

¶ **Facientis** culpam habet qui cum possit cor-
rigere negligit emendare, lxxxvi. dis. cul-
pam, lxxxiiij. di. error

¶ **Licet** sciamus neminem ultra terminum a
deo prefixum esse victurum, tamen omnibus languentibus
non incongrue medemur, sic quibus ne-
mo saluet nisi predestinatus, omni tamen delin-
quenti adhibenda est correctio, xxxiiij. q. liij.
nabuchodonosor, s. item qui

¶ **Episcopus** qui crimina non corrigit non
episcopus sed canis dicitur impudicus, lxxxiiij.
dis. nemo

¶ **Primo** seipsum corrigat que alios nititur corri-
gere, liij. q. viij. si modo, duobus, c. se, xxv. di.
primum, lxj. dis. in sacerdotibus, lxxxvi. di.
nemo.

¶ **Platus** si culpas subditorum impune dimittit
grauiter offendit, xl. q. liij. si is que, xxxiiij.
q. v. que vicijs, z. alia capitula que sequuntur
vsque in fine questionis

¶ **Synodi** prelatorum ad hoc debent esse ut
de prauata que emerferunt corrigantur, xviiij.
dis. puenit, z. cap. sequenti, xvij. q. ij. visis
in fine

Ex platus quando in correctiōe excedit nō tenetur a subditis veniā postulare, lxxxviii dis. quando

Ex a subditis senior nō est increpandus cū culpa sua nō trahit ad interitū corda iuniorum, ij. q. vii. paulus

Ex laudabile est in subditis correctionē prelati nulla dissimulatione postponere, ij. q. vii. sicut inquit

Ex contemptores mādatorū superiorū sic puniendi sunt vt alij talia cōmittere timeant xxxij. q. iij. iustum

Ex plati a subditis, docti ab indoctis d' publicis excessibus corrigi pnt. ij. q. vii. secuti sunt vti balaam. z. c. epi. z. s. itez. Iohes.

Ex priuatiū crimē publice nō est arguendū sed vbi cōtingit crimē ibi moriā. ij. q. j. si peccauerit, in si. vi. q. ij. si tantū

Ex publicaz correctionē d' pcedere ammonitio. ij. q. vii. accusator, el. j. in fine

De hac materia habes vbi agit de disciplina z vbi agit de percussione

Corona **Ex** coronā in capite clericū habent ab institutione romane ecclesie, xij. q. j. duo

Ex rasio corone in capite signat tpaltuz depositionē, vt ibidem

Corporalia **Ex** corporalia altarū nō debent esse de serico sed de puro panno lineo ab epō consecrato, de cō. di. j. omī pulto

Ex nō debeant lauari p feminas nec tangi xxxij. dis. sacratas

Corpora **Ex** corpora sanctorū null' de loco ad locum sine licentia episcopoz transferre presumat, de cō. di. j. corpora

Ex corpora modernoz hoīum sunt debilioza antiquoz, z ideo ipsis est cōpatendū, xxx iij. dis. fraternitatis

Creatura **Ex** creatura quelibz in se bona est, z d' esse p̄a de pe. di. ij. ante finem

Ex creatura que mutatur nō vera s' vacua esse pbatur, de pe. di. ij. ante finem

Ex p creaturas iurare est blasphemare, xxxij. q. j. si quis p capillum

De hac materia habes vbi agit de iuramento

Credere **Ex** credere in deū ē amādo in eū tendere, de cō. di. ij. s. ex pmissis, circa finem

Ex qui d' iuinationibus z incantationibus credit fidem xpī pdit, xxvi. q. v. epi ante medium, z duobz. c. se.

Ex qui credit se cū dyana vel alijs mulieribus in noctis silencio sup bestias vel alie multa terraz spacia trāsire fidē xpī euacuat, xxvi. q. v. epi ante medium

Ex in testimonio quāqz credendum est paucioribus numero. iij. q. iij. p totum

Ex innocēs semp bene credit z bñ iudicat de alijs, xx. q. iij. innocens

Ex mala de alijs nō cito neqz de facili debemus credere, lxxxvi. di. si quid

Ex malū de primo null' debet credere anteqz pbetur, ij. q. j. deus, iij. q. viij. iudicantem, xj. q. iij. in cunctis, z. c. quibus

Creditor **Ex** creditor nō est dicendus usurari'. x. q. ij. cassellas, s. hoc ius

Crimen **Ex** crimen est graue peccatū accusatiōe z damnatione dignissimū, viij. dis. ap'us.

Ex crimē vocat criminale peccatū vl' criminalis infamia, xxv. di. s. in epla

Ex crimē quāqz ponit pro omni delicto siue mortali siue veniali, xxv. di. vñ orariuz s. nunc autem

Ex manifesta crimina accusatiōe non indigent, ij. q. j. que lotari'. s. in manifestis, et c. sequenti

Ex magis nocet q' crimen celat q' qui illud amicablem ad corrigendū indicat, v. q. v. nō vos. z quattuor. c. se.

Ex fraudulentus reputat q' causa diffamationis vl' vindicte occultū crimē reuelat, v. q. v. qui ambulat, vi. q. j. summa

Ex grauiter peccat q' crimē qd' solus nouit publicat, ij. q. j. si peccauerit

Ex meritorizū ē ibi crimē publicare vbi possit pdesse, xxxij. q. v. hoc videt, in fine

Ex nullū crimen maculat nescientem, xxxij. q. iij. nimium sunt

Ex crimē paternū nullā maculā potest infligere successori nisi cōmittat vel cōsentiat, j. q. iij. crimen,

Ex nemini pterqz de crimine lese maiestatis de se confesso cōtra aliū creditur, xv. q. iij. nemini

Ex graui punitur pena crimen lese maiestatis, vi. q. j. quero. s. si quis

Ex crimen lese maiestatis z viciū symonte pari pena puniunt, xv. q. iij. sane

Crisma *Ex* crisma in cena dñi q̄li
bet anno est cōficiendum
z vetus intra ecclesiam est exurendum, de
cō. di. iij. lris

Ex solius ep̄i est crisma p̄ficere, xcv. di. illd
xxvi. q. vi. si iubet

Ex archiep̄i ab ep̄is suis z alij clerici ab ar
chipsbyteris crisma debēt petere, xcv. di.
psbyteri, de con. di. iij. psbyteri

Ex clericus vendēs crisma symoniam cōmit
tit, i. q. iij. si quis p̄bendas, i. q. j. dictuz est
in quibusdam

Ex psbyteri crisma accepturi nil debēt da
re ep̄is, i. q. j. statuimus

Ex omnis psbyter ad baptisandū vadens
cū crismate debet p̄gredi, de cō. di. iij. nul
lus ministroz

Ex signare in fronte cū crismate ē tm̄ ep̄oz
de cō. di. iij. psbyteri, xcv. di. psbyteros

Ex cū veteri crismate nō licet inungere nisi
in necessitate, de cō. di. iij. si q̄s de alio

Ex qui in necessitate a psbytero n̄ fuit i ba
ptismo crismatus in p̄tice dz p̄ psbyteruz
suppleri, de cō. di. iij. nullus ministroz

Crudelitas *Ex* crudelitas nō
est crimina puni
re sed pietas, xxiij. q. viij. legi. z. c. se.

Ex falsa mansuetudo est crudelitas, quādo
scz delinquens nō corripit, xxiij. q. iij. sp̄a
pietas

Ex iudex nō est crudelis qui crudeles lingu
lat licet patientibz crudelis esse videat, xx
iij. q. v. n̄ est crudelis

Ex p̄ximi vuln⁹ crudeliter sileat, z vt sanetur
misericorditer indicatur, v. q. v. nō vos

Ex crudelis est qui famā suā negligit, xij. q.
j. nolo

Ex vlciscēdi crudelitas iure culpatur, xxiij.
q. j. quid culpatur

Ex libidinosa crudelitas est venena sterili
tatis pcurare, xxxij. q. ij. aliqñ

Ex crudelitatem omnium p̄donū supat qui res
eccleie que pauperz sunt defraudat, xij. q. ij
gloria, circa medium

Ex qui pauperē fenore trucidat z q̄ diuici
aliqua rapit eq̄les sunt in crudelitate, xiiij
q. iij. quid dicam

Cruz *Ex* crux a cruciatu dicitur z ma
gnum cruciatū sustinet q̄ vim
patit, iij. q. j. nulli. in fine

Ex qui diuitias mūdi lutū reputat crucem
christi portat, xij. q. ij. gloria, circa mediu

xij. q. j. clericus

Ex sacerdotalis gradus z alia sacramenta
crucis figura p̄ficiunt, de cō. di. v. nū quid

Ex salubre est fidelibz crucis signaculo insi
gniri, xj. di. ecclesiasticaz

Ex ideo cruce signantē baptisandi et alij vt
diabolus p̄ interemptiōis sue signū vas
suū pristinū sciat deinceps sibi esse alienū
de cō. di. iij. postea signat

Ex ignominia est xpm crucifixū pauperem
farsis p̄dicare corporibz, xxxv. di. ecclie. iij
q. j. nolumus

Ex dñm crucifigūt q̄ eū in sacerdotibz suis
psequunt, iij. q. j. nulli

Ex festū inuentionis crucis est celebrandū
q̄nto nonas maij, de cō. di. iij. c. crucis

Cupiditas *Ex* cupiditas ē m̄
ysuraz, xlvij. di. s. j

Ex cupidi ordinari p̄hibent, qz tales de fa
cilia vero deusāt, xlvij. di. s. j. z. c. viz. vlij
q. ij. dilectissimi

Ex bonoz auctoritati inherere nō val et q̄
cupiditate anime que radix est omnium ma
loz non abscindit, xlvij. di. bonorum, z. c.
sequenti

Ex gratius intuetur cupidus aux q̄z solem
xlvij. di. sicut

Ex quātūcūqz aux auro cumulet, satietas
nūqz aderit cupiditati, xlvij. di. sicut

Ex nemo cupiditati dñandi inflammatus
desiderat h̄re p̄sortē, xxiij. q. viij. qd. aut

Ex cupidi breuē in presenti possidēt fructū
z post eternū incurrūt supplicium, i. q. j. cum
ordinaretur, z. c. cito

Curator *Ex* curator p̄pter infirmi
tatem datur, iij. q. viij. in
fames

Curialis *Ex* curialis dicitur qui
nexibz curie ligatus p̄n
cipibus adulatur, xxxvij. di. nō ne, z. ij. di.
qui in aliquo

Ex curiales nō sunt ad ordines admittēdi
nec etiā ad religionē nisi cū magna discus
sione, liij. di. legem

Ex curiales nō debent in ep̄um ordinari, l
di. nō p̄sdat, ij. di. qui in aliquo

Ex curialis qui in ciuilibz causis vel pecu
narijs officium impedit potest ep̄m postu
lari, lxj. di. osius, z. s. sed aliud est

Curiositas *Ex* curiositas ē post
positis diuino z s̄a
ctorum eloquijs scriptis p̄hoz z poetaruz

ratione vanitatis vel delectationis intendere, xxxvii, dis. sacerdotes. z. c. se.

Ex curiositas dicitur cum divina scriptura non secundum sanctorum expositionem sed secundum secularem sapientiam et sensus sui vanitatem exponit, xxxvii, dis. vino

Ex curiosi dicuntur clerici qui filios suos ecclesiasticis sumptibus potius secularibus scientiis quam salubribus erudiunt, xxxvii, dis. legat.

Custodire Romana sedes statuta conciliorum que sua auctoritate confirmavit, xxv, q. i, c. i.

Ex si iurisdictio episcopi a superioribus non servatur ordo ecclesiasticus quem superior custodire tenetur confunditur, xi, q. i, puenit

Ex plati bona ecclesie non debent dare potentibus sed diligenter custodire, xxii, q. viii, convenior

Ex nemo per exterioris violentiam corrumpitur si interiori innocentia custodiatur, xi, q. iij, custodi

Almatica Ex dalmatica nec episcopis nec archidiaconis antiquitate sine concessione papae liceat, xxi, dis. comunis

Ex licet modo omnis diaconus utantur dalmaticis ex consuetudine, non tamen debent episcopis uti nisi in solennitate, lxxvi, dis. de ieiunio

Damasus Ex damasus papa primus accusatus de adulterio cum, xlii, episcopis se purgavit, ij, q. vii, nos si incoperenter, in fine

Dammum Ex damnatum morum multum distat a damno temporalium, vi, q. i, sunt plurimum, in fine

Ex deteriores sunt qui vitam moribus bonorum detrahendo corrumpunt his qui substantias aliorum perditas diripiunt, vi, q. i, ex merito

Ex nulli in alterius damnatum est subveniendum, xii, q. v, denique, xxii, q. ii, primum

Ex dominus per damnatum temporale nos cogit ad bonum, xxii, q. vi, quod erraverat

Ex pessimi rectores reputantur qui in gravi scelere constitutos damnorum admonitionibus ad bonum redire cogunt, xxii, q. v, si vos

Ex qui fugientibus ad ecclesiam vel ad cimiteria aliquod damnatum inferunt sunt excommunicati, xvii, q. iij, diffiniuit

Ex inferes damnatum non est absolendus nisi

damno secundum arbitrium lese restituto, xxii, q. vi, ultima pessima, xii, q. vi, si res

Datum Ex datum aliquod ex pietate precipue ecclesie non potest revocari, xii, q. ii, sacrorum, xii, q. vi, cooperim, xvi, q. ii, visis, z. q. vi, illud, xvii, q. iij, si quod

Ex dare ecclesie propter defectum heredis laudabiliter danti redduntur habito herede, xvii, q. vlt, c. vltimo,

Ex qui res ecclesiarum vel monasteriorum in testamento dadas detinet pauperes sunt necatores, xii, q. ii, clerici

Ex non sufficit oratio et lectio nisi adsit et elemosyne datio, lxxvi, dis. fratres, et duodecima, sequitur.

Ex habenti dare nihil aliud est quam perdere, j, q. ii, pastor

Ex episcopus de bonis ecclesie religiosus potest dare, xii, q. ii, si episcopus, z. c. se.

Ex qui honorem non habet honorem dare non potest, j, q. i, quod perfectione, z. c. se.

David Ex david qui ex passione omnes refugas recipiebat ponitur in exemplum quod patientibus est compatendum, vii, q. i, omnis

Ex ex eo quod doluit mali regis clamidē se percussisse ponitur in exemplum quod subditus quantumcumque sanctus in malum platum quod diu sustinet non debet insurgere, ij, q. vii, plebs, s. ite, d. pe, dis. ij, s. opponit

Ex David plenus fuit charitate per multos effectus insinuat, de pe, dis. ij, s. opponitur post medium

Ex inter duo mala minus eliges potius volunt iuramentum frangere quam sanguinem humanum fundere, xxii, q. iij, quod david, z. c. se.

Ex in eo quod saul depravatū honoravit propter victionem, innuisit quod sacramenta in depravatione non annihilant, j, q. j, sacramenta

Ex David prohibitus fuit templum edificare propter sanguinem quem effuderat, de co, dis. j, s. j, in principio

Ex in hoc quod propter adulterium redargutus fuit a nathan propheta qui fuit inferior co. inuitur quod subditus platus monere potest de excessu, ix, q. vii, nostri, post medium

Ex in hoc quod propter adulterium et homicidium per parabolam divitis sententiam contra seipsum dedit, innuisit quod malus platus per sententiam quam profert in subditum seipsum condemnat, ij, vii, sacerdos

Ex per penitentiam de adulterio et homicidio

peccato cōsecutus est veniam. de pe. dist
iij. §. David

Ex in eo q post peccatū spīritū sanctū reba
buit z in honore pmanit. innuit q lapsi
per penitentiā in pristinū statum reparan
tur. l. dis. si post. §. e contra. z. c. pōderet

Ex occisio Urie ppter adulteriū Bersabee
ipsam duxit in vxorem modo non trahit
in cōsequentia. xxxj. q. j. ca. si vidua. §. sed
obicitur

Ex dominus ei qui tot bellis interfuit tam
magnū prebuit testimoniū. innuitur q et
pleriqz bella exercentes deo placere pos
sunt. xxij. q. j. noli

Decanus Ex decanus non debz
fieri nisi primum fue
rit presbyter ordinatus. lx. dis. c. j. et duo
bus. c. se.

Ex dyaconus in decanū electus nisi statim
presbyter efficiat honore suscepto priuetur
lx. dis. innouamus

Ex nemo in decanū debet eligi nisi qui eta
te z moribz est maturus. lx. di. innouam?

Decime Ex decime sunt vota si
deliū. p̄cia pctōrum. pa
trimonia pauperz. xvj. q. j. quia

Ex decima sunt tributa egentū aīaz. xvj. q.
j. decime

Ex decime subētur dari lege naturali. sicut
patet de Abraam z Jacob. xvj. q. vij. deci
mas deo

Item iubent dari lege mosayca. xvj. q. j. deci
mas a populo

Item iubent dari scriptura pphetica. xvj. q.
j. reuertimini. z. q. vij. c. j.

Item iubent dari lege canonica. xvj. q. vij.
c. j. z. c. quicūqz

Ex decime sunt dande de grano z de vino.
de fructibz arborz. de pecoribz. de orto. de
negociatiōe. z de venatione. xvj. q. vij. q. cū
qz. z. c. se.

Ex a laicis fideliter sunt dāde. z ab ep̄is mi
nistris ecclesiaz discrete distribuēde. xxx
ij. dis. p̄ter hoc. xvj. q. vij. nullus

Ex fideliter decimas dare est nec plus nec
minus offerre. xvj. q. vij. quicūqz

Ex dande sunt illi ecclesie vbi baptisma et
alia sacramenta p̄cipiuntur. xvj. q. j. q. z. c.
de decimis. z. c. in sacris. xij. q. j. ecclesias
§. de decimis

Ex alijs ecclesijs nō sunt dāde p̄ter consen
sum. ep̄i. xvj. q. j. statuimus. z. c. se.

Ex ppter nouas ecclias priorē eccleie nō sūt
subtrahende. xvj. q. j. si quis laicus z. c. de
decimis. §. si ergo

Ex decime concedi p̄nt monasterijs z ho
spitalibz. xvj. q. j. qm̄

Ex monachis de territorijs q̄ p̄p̄is mani
bus excolūt p̄cesse sunt decime. xvj. q. j. cū
ctis. §. de his. z. c. quest. i.

Ex p̄ donationē p̄diorz monachis factā nō
p̄uant eccleie decimis suis. xvj. q. j. cunctis
§. de his. in fine

Ex nō fructus s̄z ius decime v̄dere v̄l eme
re symoniacū. est. j. q. j. presbyter

Ex decime a laicis qz pauperz sunt posside
ri nō possunt. xvj. q. j. c. vl. z. q. vij. c. j.

Ex nō sunt a laicis aliquo munere redimē
de. xvj. q. vij. decimas quas

Ex propter maliciā sacerdotis. decime quia
ecclesie sunt non sunt retinēde. xvj. q. vij. si
ep̄iscopū

Ex nō dantes decimas post admonitionez
sunt excoicandi. xvj. q. vij. om̄s

Ex qui decimas nō tribuit sacrilegiū com
mittit z eterne damnatiōis p̄culū incur
rit. xvj. q. vij. c. j.

Ex frequenter in rebz temporalibz damna pa
tiunt qui decimas dare negligūt. xvj. q. j.
reuertimini

Ex quanti paupes mortui fame fuerint tot
detentor decimarz re? est homicidiorz. xvj.
q. j. decime

Ex q̄ decimas diligenter dat nō solū sanz
tatem corpis s̄z etiā cū tpali fructū celestia
p̄meretur. xvj. q. j. decime.

Ex quadragesima diligenter in ieiunio ob
seruata solunt deo decime in tpe totius
anni. de cō. dis. v quadragesima

Decretales Ex decretales sūt
moꝝ p̄tificū sūt
eiusdem auctoritatis sicut decreta q̄ sunt
in corpe canonū. xix. dis. p̄ totum

Ex decretalis ep̄istola. alia est specialis. vi
delicet que dirigit ad vnā puinciā. xxxv
q. iij. qd̄ scripsi

Item que dirigit ad vnā eccleiam. xvj. q. j.
hinc est etiam

Item que dirigit ad vnā p̄sonā. vij. q. j. pe
tisti. z hec nō trahit ad p̄sequentiam. sicut
habes in p̄dictis. c.

Alia est generalis que omnibz dirigit. xxv.
q. j. omnia. z. c. se. Et hec qz diffinit trahit
ad p̄sequentia. xxv. q. j. hac p̄sona.

Si imperat vel prohibet necessitate inferre
xiiij. q. j. q. p. cipitur
Si indulget non trahit ad consequentiam, xliij.
q. v. dixit

Si permittit vel p. sulit liberam habet observa-
tiam, xliij. q. j. q. p. cipitur

Dedicatio Q. d. dedicatio ecclie
d. fieri ab episcopo
sine aliqua pactioe, j. q. j. statuimus

Q. ep. d. d. d. ecclias oblata ex deuo-
tione possunt accipere sed nil debent exi-
gere, j. q. ij. placuit

Q. prius est ecclia dotanda q. d. d. d. d. d.
Ibidem

Q. loca semel d. d. d. n. p. n. fieri habita-
cula secularia, xlix. q. iij. que semel

Q. singulis annis celebranda est solenitas
dedicationis. de co. dis. j. solenitas

De hac materia require de consecratioe
ecclesie

Defensio Q. defensio potest pe-
ti a p. n. p. e. s. hostes ec-
clesie, xxij. q. iij. maximian. z. q. ij. p. totuz

Q. ecclesia p. malefactorib. d. d. d. d. d. d. d.
n. eos defendere, xliij. q. vj. h. q. xxi. q. v.
si q. s. cuiuslibet, z. c. se.

Q. lex virtutis est patriam z. socios defen-
dere ab iniuria, xxij. q. iij. non inferenda.
z. c. fortitudo

Q. execrabile est n. tueri q. s. suscipit defen-
dendos, lxxvij. dis. religiosum

Q. q. potest z. n. repellit a socio iniuria tam
est in vicio q. s. ille q. facit, xxliij. q. iij. n. infe-
renda, z. c. se.

Q. q. peccante defendit acri. arcendus est q. s.
q. peccavit, xi. q. iij. q. p. sentit

Q. qui desinit obuiare cu. potest p. sentit, xx
iij. q. iij. ostendit.

Q. p. fectus iniuria p. p. r. a. z. suoz. non d. d. de-
fendere s. d. i. u. n. o. examini reseruare, xxliij.
q. j. s. j. z. c. se.

Q. defensio cuiq. conceditur in necessitate
xxliij. q. iij. p. totu. z. q. v. de occidendis, vj.
q. s. ad finem, q.

Q. qui n. defendit verita. te. p. d. i. t. o. r. est. ver-
tatis, xi. q. iij. nolite.

Q. quilibet sp. tenet ad fidei defensionem,
xxliij. q. v. iij. quicunq. c. is. ita.

Q. qui p. fide vel fidelium defensione morit
celesti p. m. i. u. c. o. s. e. q. u. i. t. xxliij. q. v. iij. oia

Degradatio Q. degradatioz
deponere de or-

dine pro eode accipiunt, lxxvij. dis. sacer-
dos, z. c. se.

De hac materia inuenies vbi agitur de
depositione

Delegatio Q. delegatio d. q. n.
p. l. a. t. i. c. u. p. n. t. e. s. e. s. t.
n. o. p. o. s. s. u. n. t. p. e. r. a. l. i. u. m. r. e. p. u. t. a. n. t. p. n. t. e. s. x. c. l. i. j.
dis. valde

Q. delegatus sicut ille cui tenet locum est ho-
norandus, xliij. di. p. cipimus, xcvij. di. no-
bilissimus

Q. debet lras comissionis illis ad quos de-
legatus est demonstrare, xcvij. di. nob. illi-
simus

Q. iudex delegatus debet dari ad arbitrium
illius qui impedit ab auctoritate superio-
ris, xi. q. j. iudices

Deliberatio Q. deliberatio
oib. est necessa-
ria q. i. n. d. i. s. c. u. s. s. o. s. h. o. i. m. c. a. l. o. r. e. s. p. o. t. e. s. t. r. e. z.
frenare, ij. q. vi. anteriorz

Q. laudabilis est cautela deliberatiois cu.
qua totu. ratio regit z. furor sibi nihil ven-
dicat, xi. q. iij. illa p. p. o. s. i. t. o. z. z. c. se.

Q. n. o. s. u. n. t. p. c. i. p. i. t. a. n. d. a. p. s. i. l. i. a. z. o. p. a. t. p. e. e. n. i.
indigemus ad deliberandu. vt maturius
agamus, l. dis. ponderet. circa p. n. c. i. p. i. u. m.

Q. maxime ecclesie negocia cu. deliberatio-
ne sunt explenda, xlv. dis. licet, el. j.

Q. iudices diffinitiuam sententiam cu. magna
deliberatioe debet p. ferre, xi. q. iij. cu. ap. d.
z. c. se.

Q. infra decem diez spacium appellatioe facta
vtz. quiescendu. sit ad ea est deliberandu.
ij. q. vi. anteriorz

Q. qui ex deliberatioe ad meliora n. o. p. r. o.
ficiunt etiam ab his bonis q. vident h. r. e. c. a.
d. u. t. xvij. q. j. qui bona

Q. in tantu. quida. moram deliberationis ex-
tendunt q. bonu. q. d. p. s. e. q. i. n. t. e. n. d. e. b. a. t. p. d. u. t.
xvij. q. j. qui bona.

Q. p. p. u. i. c. i. o. n. o. e. s. t. h. a. b. e. n. d. u. m. q. d. s. i. n. e. d. e. l. i. b. e.
ratione est illatu. ij. q. iij. si quis irat.

Delicie Q. delicie absq. desiderio
p. c. e. p. t. e. n. o. o. f. f. i. c. i. u. t. x. l. j. d. i. s.
delicie

Q. delicie ciboz computrescere faciunt cor-
pus humanu. de conse. di. v. nihil, et. cap.
sequenti

Q. diuites dolere debent si p. p. t. e. r. p. s. u. e. t. u. d. i.
nem n. o. a. l. i. t. e. r. q. s. d. e. l. i. c. a. t. e. p. o. s. s. u. n. t. v. i. u. e. r. e.
xli. dis. n. o. cogantur

Et in rebus pretereuntibus non usus sed libido culpatur. xlj. di. quisquis

Et aliquando sine voracitatis vicio peccatissimo sapiens vti cibo, et insipiens vilissimum cum gula flamma exardescit cibum. lxj. di. stinca, quisquis

Et ignominiosum est prelati et predicatoribus deliciis affluere qui christum pauperes debent predicare. xxxv. di. eccie.

Et episcopalis auctoritas plus debet vigere in deliciis merito quam mensuram. xli. di. episcopus

Et detestabile est in tugurio rusticano natum et multo nutritum, in religione simula et mella fastidire. xij. q. ij. gloria episcopi

Dementia Et dementia si est pseueras excusat a culpa in ipsa commissa. v. q. j. aliquos. xxxij. q. vij. quemadmodum

Et si evenit ex propria culpa postquam ad sanam mentem redierit imponenda est eis pro commissa licet minor quam aliis pena. xv. q. j. si quis insanians

Et non debet promoveri ad ordines maxime in sacerdote qui aliquando insanuit. xxxij. di. communiter et duobus. c. se. xv. q. j. c. vi. s. sicut.

Et si sacerdos ex propria culpa demens effectus hominem occiderit, postea ad sanitatem redierit celebrare non potest. xv. q. j. si quis insanians. in fine. z. c. se.

Et demones vel furiosi continue nec matrimonio nec religiosi possunt obligari. xxij. q. vij. neque furiosus

Et qui sane contrahunt postea dementes effecti non separent. xxxij. q. vij. hinc quod.

Demon Et demones acuminis sensus et celeritate mentis omnia quecumque animalia excedunt. xxvi. q. liij. sciendum

Et propter longum tempus vite eorum maior est eorum experientia quam hominum. xxvi. q. liij. sciendum

Et ex tribus premissis multo ante cogitata pronunciantes ab hominibus propter terreni sensus tarditatem videntur futura predicere. xxvj. q. liij. sciendum, pro toto causa.

Et demones futura de quibus nullum festigium haberi potest cognoscere non possunt. xxvj. q. liij. sciendum, post medium

Et quali modo fiat quod per ipsos sunt cum non sint hominibus videntur signa et miracula. xxvi. q. v. nec mirum, a medio usque in fine. c.

Et in arte magica et in omni alia divinatione per demonum fallaciam deluduntur curiositas humana

na dum appetit scire quod non convenit investigare. xxvi. q. v. nec mirum ante medium

Et nigromantia et auguria et omnis ars magorum et divinationes arte demonum est inventarunt faciunt eos sue damnationis participes. xxvi. q. ij. qui sine

Et illusionibus demonum quedam mulieres scelerate credunt se in corpore multa terrarum spacia transire cum hoc solum spiritus infidelis patitur. xxvi. q. v. episcopi

Et demones ut frequenter sunt ministri et ultores ire dei. xxij. q. v. non solum

Et qui per demonem aliquando verum non debet ad sacros ordines promoveri. xxxij. di. maritum. et tribus. c. se.

Et demones per signa exteriora clarissime cogitationes hominum cognoscunt. xvi. q. liij. sciendum, in fine. z. c. quodam loco

Et demon cum mentem alicuius per infidelitatem subiicit, illi siue dormienti siue vigilantem in diversis speciebus se ostendit, et per illas animam hominis deludit. xxvi. q. v. episcopi. post medium.

Et demones hominibus illudere non possunt nisi deo permittente. xxvi. q. v. nec mirum, circa me. De hac materia requiritur ubi agit de dyabolo et ubi agit de divinatione

Depositio Et deponuntur vel de gradibus prelati vel clericici domicilia feminarum etiam post admonitionem frequentantes. lxxxj. di. clericus. z. c. archidiaconum

Item aleis et inhonestis ludis et ebrietatibus sine cessatione deseruientes. xxxv. di. episcopi. xxx liij. di. quorumdam, in fine

Item tabernas et alia inhonesta tenentes et mercimoniam exercetes. xliij. di. nulli. xliij q. liij. c. j. z. liij.

Item usuras exercentes. xlvij. di. c. j. z. se. xliij. q. liij. si quis oblitus

Item cum moniali vel incarcerata vel filia spirituali fornicantes. xxvij. q. j. si quis episcopus. z. c. si quis rapuerit. xxx. q. j. omnes. z. duobus. c. sequentibus.

Item publica incontinentia laborantes. l. di. quod semel. lxxxj. di. maximianus. z. c. si quis clericus et duobus. c. se. z. c. si quis amodo. z. tribus. c. se. z. lxxxij. di. proposuit. xv. q. vij. hinc

Item qui sine examinatione promouentur. xliij. di. si quis presbyter. lxxxj. di. si quis sine

Item qui ante promotionem criminosi fuerunt. xx liij. di. si quis presbyter. lxxxj. di. tantis. z. c. se. xv. q. vij. si quis

Ite q̄ scelerē criminōsōs ordinauerūt, lxxij
 dī, tantis, z. ij, dī, aliquātos, in fine
Ite q̄ ad p̄ngulozes ecclias sine licētia su
 perioꝝ transeūt, vij, q. j. si quis p̄sbyter, et
 c. si quis ep̄s, z. c. se.
Item qui in eccliam os ponētes p̄tra suos
 superiores cōtumaciter insurgūt, xxij. dī,
 in tantū, xi. q. j. si quis sacerdotū, z. c. p̄iur
 rationū, z. c. se.
Item deponit̄ qui p̄lerauerit aut in homi
 cidio aut in alio magno crimine inuent̄
 fuerit, lxxij, dī, p̄sbyter, z. c. se.
Item qui publice crimen in ap̄lice z totū
 ecclesie scādalu fouerit, ij. q. j. scelus. xi. q.
 ij, reuualdum
Ite q̄ aliū in ecclia p̄ pecuniā vel alio mo
 do suplantauerit, vij, q. j. p̄ntium, z. c. fa
 ctus, z. ij. c. se. xj. q. j. penitus
Ite qui in aliena dioceſi vel ecclesia officia
 exercere vsurpauerit, ix. q. ij, nullum
Item qui dilapidator rez ecclesiasticaz fu
 erit, x. q. ij, si quis ep̄scopus, xij. q. ij, dya
 conū, z. c. abbatibus, xvij. q. iij, q̄cūq̄ ep̄
 scopozum
Ite qui ecclesiam p̄ manū laicam intraue
 rit, xvi. q. vij, si q̄s deinceps.
Ex ep̄s solus p̄t deponere de b̄n̄ficio, de or
 dine vero quē sol̄ dedit solus non potest
 deponere, xv. q. vij. c. j. z vlt.
Ex deponendoꝝ ab ordine causa si dyaco
 nus est a trib̄ ep̄s, si p̄sbyter a sex, si ep̄
 scopus a duodecim est discutienda, xv. q.
 vij, si quis
Ex ep̄scopus deposito ab ordine vt nō vi
 uat seculariter locū vbi agat penitentiā
 debet assignare, lxxij, dī, sacerdos, l. dī, dī,
 accedens, circa finem
Ex depositus ex culpa ab ordine si humiliter
 decēnalē p̄niam expleuerit potest restitui
 lxxij, dī, p̄sbyter
Ex siue iuste siue iniuste depositus in resti
 tutione sua debet recipere ea successiue, q̄
 cū ordinaretur perceperat, xi. q. iij, ep̄sco
 pus
Ex nullus p̄pter infirmitatē corporis depo
 nitur, sed datur coadiutor sibi, vij, q. j. ca.
 j. z trib̄. c. se.
Ex deponunt̄ reges nō solū ex crimine, sed
 p̄pter insufficientiā, xv. q. vj, alius
Derisio. **E**x derisio p̄latoꝝ a sub
 dicit̄ facta damnatur. ij. q.
 vij, snia, xv. q. v. c. j. in fi, de pe. dī, ij, §. op̄

ponitur vbi agit̄ de dauid quē mischol de
 risit p̄pter qd̄ sterilis facta est
Ex humilis habit̄ p̄le viuentiū deridetur
 a pueris. xj. q. iij, omnis

Desperatio. **E**x desperatio de
 dei pietate est hor
 renda impietas. xxvi. q. vi, agnouimus
Ex nemo est desperandus q̄s diu est in hoc
 corpe p̄stitur̄. xxij. q. iij, corripian̄. xxij.
 q. ij, ancillam, de pe. dī, vij. nemo,
Ex p̄lex q̄s cū peccator propter culpam cō
 temnit̄ in desperationem labitur. xiv. dī,
 recedite
Ex penitētia a p̄fessore est t̄panda ne pecca
 tor propter desperationem cogatur face
 re deteriora, xxvi. questī, vij, de his. z cap.
 alligant

Detractio. **E**x detractor d̄z non
 solū ille qui alijs. de
 trahit s̄z etiā qui detrahētes audit, vi. q. j.
 ex merito, xi. q. iij, nō solum

Ex bonum est a detractioe linguam custo
 dire, quia tales cuncta que de alijs loquū
 tur sua sententiā iudicabuntur, vi. q. j. ex
 merito

Ex deteriores sunt q̄ detrahendo alioꝝ vi
 tam moresq̄s corripunt his q̄ substantias
 alioꝝ subtripiūt, vi. q. j, deteriores

Ex summa iniq̄tas est detrahere, qz omnis
 q̄ detrahit fratri suo homicida est, vi. q. j.
 summa, de pe. dī, j, homicidior̄

Ex nemo putet minus piculū esse alicui de
 trahendo mentiri q̄ sanguinē fundi, xj. q.
 iij, nemo peritor̄

Ex sacerdotib̄ q̄ p̄plo benedicūt nō est de
 trahendū, vi. q. j, sacerdotes

Ex p̄mittit quandoq̄ deus de bonis detra
 ctionē fieri vt si qua culpa ab ore laudan
 tium in corde nascitur, ab ore vituperan
 tium suffocetur, vj. q. j. oues, §. ipsa, z. ca.
 sunt plurimi

Ex detractores nihil aliud faciūt nisi i pul
 uerem sufflant z in oculos suos terraz ex
 citant vt vnde plus detractiois perflant
 inde magis nihil veritatis videāt, xi. q. iij
 inter

Ex nihil p̄dest ietunare vel orare v̄l alia bo
 na facere nisi mēs prius a detractioe re
 uocet, de cō, dī, v, nihil em̄ p̄dest

Ex qui facilis est ad detrahendū nō admittit̄
 ad accusandū vel ad testificandū, iij.
 q. iij, detractores, z. q. v, nullus

Et detractor nisi se corruerit a vindictibus
flamis exuret. ij. q. vij. accusatio

Deus. Et deus vnus est licet tres sint
p[er]sone in deitate. de cō. di. iij. c. vltimo.

Et licet tres p[er]sone sint vna deitas et vna es-
sentia. tū aliquid est qd soli patri attribuitur
tur aliqd qd soli filio. aliqd qd soli spū sā-
cro. de cō. di. iij. c. vlti.

Et deus aie et corp[or]is d[omi]ni creator et cōtinuus
opator. lvi. dis. nasci

Et occulta opa dei iudicio sunt seruāda. vj
q. j. si oia

Et sicut supnaculis laborat impendijs q[ui] so-
lem certat facibus adiutare. sic ille q[ui] cre-
dens deo placere de occultis alioz iudicā-
care p[re]sumit. vi. q. j. si sola

Et q[ui] scriptura aliqs attribuit deo qd est
hominis vel alterius creature p[er] similitu-
dinem loquit[ur] nō p[ro]prietate. xxiij. q. j. odi

Et deus speciali[ter] d[omi]ni p[ro]prietate q[ui] alioz
q[ui] q. iij. ad mensam

Diabolus. Et diabolus nō fu-
it malus creatus s[ed]
in veritate et charitate. de pe. di. ij. s. quod
vero vbi inuenies p[er] et p[er]tra

Et p[ro]pter supbiam et p[re]sumptionē de sui sta-
tus excellentia cecidit. de pe. di. ij. s. quod
vero. sere p[er] totū

Et diabolus post casum suū conat[ur] vnitatē
ecclesie scindere et humanū genus euerte-
re. xvi. q. ij. visis

Et ardentiores in dei seruitio et deo fami-
liariorēs magis impugnat. iij. q. j. nulli

Et versutus hostis d[omi]ni q[ui] mille modos no-
cendi habet. xvi. q. ij. visis

Et ex subtilitate nature hoc p[ro]pendit de ho-
mine qd ipse homo non p[ro]pendit. xvi. q.
v. nec mix post medium

Et vt melius decipiat in angelum lucis se
transformat. xvi. q. v. nec mix

Et diabolus a deo debilis est q[ui] neminem
possidere p[otes]t nisi se prius peccatoz ere v[er]-
diderit. xv. q. j. nō est

Et ipse potestatē exercet in mal[is] tanq[ua]m i suo
pecore. xxiij. q. j. miramur

De hac materia require vbi agit[ur] de de-
monibus

Diaconus. Et diaconus grece
latine minister dicit[ur]
xxj. di. clericos

Et apli post ascensionē d[omi]ni dyacones sibi

statuerūt in ministros. xxiij. dis. d[omi]ni
Et cōmendant[ur] dyaconi respectu p[re]figurati-
onis pacis et vite actiue et contemplatiue
quam debent exercere. xxiij. dis. dyaconi
sunt quos

Et dyaconi sunt tanq[ua]m oculi ep[iscop]i oberrātes
et circūlustrātes. xxiij. dis. dyaconi ecclesie

Et dyacani debēt assistere ep[iscop]o p[re]dicanti ne
ab emulis infestet vel verbo dei detrahāt
xxij. dis. dyacono q[ui]

Et nō debent p[re]sente ep[iscop]o vl[ter] p[re]sbytero nisi de
eoz mādato sacramēta p[re]ferre. xxiij. dis. p[re]-
uenit. et c. dyacones

Et officiū dyaconoz inuenit[ur]. xxv. dis. per-
lectis. an[te] mediu[m]. xxiij. dis. dyaconi eccle[si]e.

Et ep[iscop]us sine dyacono non debet solemniter
celebrare nec calicē nisi prius porrigatur
per dyaconū debet auferre. xxiij. dis. dy-
coni sunt

Et absurdū est auditu dyaconū extolli sup[er]
ep[iscop]um et p[re]sbyterum. xxiij. dis. legimus

Et dyacon[us] in quacūq[ue] dignitate p[re]stitut[us]
excepta legatione si se p[re]fert a p[ro]prio gradu
cadere debet. xxiij. dis. c. vlt.

Et dyaconi debent corporalia et pallas laua-
re. de cō. di. j. nemo p[er] ignorantia

Dialectica. Et qui dialectica arte
dieb[us] et noctibus tor-
quent[ur] in obscuritate mentis gradiuntur
xxxvij. di. nōne

Et dialecticoz tendicula sunt quedā fantas-
mata et ymbre que cito resolunt[ur]. xxxvij.
dis. vino

Et garrulitas ranaz q[ui] b[ea]ta p[er]cussa est egipt[us]
garrulitatē dialecticoz et sophistica argu-
mēta designat. xxxvij. di. legimus

Et nō in dialectica placuit deo saluare po-
pulum suū. q[ui] regnū dei in simplicitate f[idei]
dei est nō in cōtentione. xxxvij. di. omnē

Dies. Et dies festiu[us] d[omi]ni exp[re]ssuntur.
de con. di. iij. s. j

Et qui dies sunt a iudicijs et placitis custo-
diendi. xv. q. iij. placita

Et die d[omi]nico nil est agendū nisi deo vacan-
dum de cō. di. iij. sciuntia

Et ideo dies d[omi]nicus magis est venerand[us]
quia in ipso mundus sumpsit exordiu[m] et
p[er] resurrectionē xp[ist]i vita accepit p[ri]ncipiū.
lxxv. dis. q[ui] die

Et die d[omi]nico p[re]secrant[ur] ep[iscop]i. lxxv. di. q[ui] die

Et ep[iscop]us die d[omi]nico nō debet abesse sue eccle[si]e
de cō. di. iij. ep[iscop]us

¶ **De die dñico** z in festis nō debent flecti genua orōis causa, de cō. dñ. iij. qm̄ sunt. xxx. dñ. si q̄s p̄sbyter

¶ **De die dñico** missa ab oīb; vsq; ad finē est audienda, de cō. dñ. j. missas

¶ **Nullus ep̄s** vel infra positus die dominico causas audire p̄sumat. xv. q. iij. p̄ totum, de cō. dñ. iij. c. j.

¶ **De die dñico** null⁹ sup̄ sancta dei euāgelia debet iurare. xxi. q. v. decreuit

¶ **De die dñica** nō est ieiunandū, de cō. dñ. iij. ieiunium. z. c. se. xxx. dñ. si quis p̄sbyter

¶ **De die dñico** plus solito hoīes carnis delictijs solēt intendere. iij. dñ. deniq;

¶ **Antichrist⁹** diem dominicū z diē sabbati faciet custodiri vt ex hoc sibi iudeos et xp̄ianos caut⁹ attrahat. de con. dñ. iij. peruenit

¶ **De die sabbati** abstinendū est a carnib;. de cō. dñ. v. quia diues

¶ **De die iouis** ne seq̄mur errores gentiliū nō est ieiunandū, de cō. dñ. iij. ieiunium

¶ **Diffinitio** ¶ **Diffinitio** rōnabiliter nō d̄; aliquate⁹ violari. xv. q. ij. cum p̄te.

¶ **Diffinitio** sententia que p̄denationem vel absolutionē nō p̄tinet p̄ nulla habet. ij. q. vi. si quis. s. diffinitio

¶ **Dilapidatio** ¶ **Dilapidatio** qm̄ sit bonazq; nō, require in tractatu de liberalitate

¶ **De dilapidatiōe** rerū ecclesiasticarū; solum suspectus submouet. z vsq; ad discussionē facti detrabetur. iij. q. ij. si ep̄scopus. s. q. si. z. c. se.

¶ **In crimine dilapidatiōis** speciale est qd̄ sequestrat possessio a possessore añq; conuictus sit. iij. q. ij. quia

¶ **Si ep̄scopus** vel p̄sbyter qui res ecclie que sunt p̄ necessitatib; pauperū z p̄ redēptionib; captiuorū; dilapidauerit est deponendus. xij. q. ij. apostolicos. xvij. q. iij. nullus res

¶ **Dilectio** ¶ **Dilectio** dei est perfecta quando ipsum diligimus ex toto corde z ex tota aīa z ex totis viribus, de p̄nā. dñ. ij. si quis semel. s. charitas est

¶ **Deū diligere** est illi copulari aīo. cōcipe fruende, visionis eius affectū, pcti odiū, mūdi fastidiū. Ibidem

¶ **Ordinē dilectiōis** peruertūt q̄ aut mun-

dum qui contemnēdus est diligūt. aut corpora sua minus diligenda plus diligunt aut proximos suos nō sicut seip̄os, aut deum plus q̄ seip̄os nō diligūt. Ibidem

¶ **Dilectio dei** facit peccato facile esitere bonis opib; abundare, secularit̄ blandimēta cōtemnere, z omnia que humane fragilitati sunt difficilia p̄ficere, de pe. dñ. ij. s. charitas est

¶ **Si deum** toto corde diligimus nihil erit in nobis vnde peccati desiderijs fruam⁹ de pe. dñ. ij. s. charitas est

¶ **Illi deū** plus q̄ se diligūt q̄ p̄ eius amore salutē sue nō parcunt. de pe. dñ. ij. s. charitas est.

¶ **Homo proximū** sicut seip̄m diligit quādo q̄stū potest laborat vt euz adducat ad deū colendum, xxiij. q. iij. debet homo.

¶ **Tunc proximos** diligimus sicut nos quādo nō p̄pter sperata beneficia vel p̄pter cōsanguinitatē sed p̄pter hoc tantū qd̄ nostre nature sunt p̄ticipes diligimus, de pe. dñ. ij. s. charitas est

¶ **In hoc proximos** tenemur diligere vt d̄ eoz p̄ditione doceamus z ad eoz correctiōnem quotidie laboremur, xxiij. q. iij. nō potest. s. se.

¶ **Non est signū** vere dilectionis ad proximū quando dimittit peccatū impunitum. xxiij. q. iij. quid crudele

¶ **De hac materia** req̄re vbi agit de amore

¶ **Dioecesis** ¶ **Dioecesis** d̄; vbi ep̄i scopus vel ep̄atus habetur, xvj. q. j. cū pro vtilitate. z. q. iij. licet

¶ **Quedā sunt** dyocesē q̄ certis limitibus distinguunt. quedā vero nō, xvi. q. iij. licet

¶ **Hoc multipliciter**

¶ **Extra suā dyocesim** nullus d̄; sacramenta alijs p̄cipare, xvj. q. iij. licet, in fine

¶ **Duo dyocesē** in vnā redigi p̄nt auctoritate apostolica, xvj. q. j. z t̄p̄s. z. c. se.

¶ **Quā excreuerit** fidelium multitudo dyocesē diuidi, z ep̄i multiplicari auctoritate ap̄lica, p̄nt, xvj. q. j. p̄cipimus

¶ **Quādyocesē** p̄ p̄scriptionē tolli possūt quādyocesē nō, xvj. q. iij. licet, s. s. multipli.

¶ **Discere** ¶ **Discere** d̄; q̄libet ante q̄s doceat, xxiij. dñ. h̄s. in fine, xvj. q. j. sic v̄ne

¶ **Qui discere** aut agere bona recusat magis diaboli q̄ xp̄i memb; esse oñdit, xxx. viij. dñ. nullus

Ex debet esse discipulus quisq; doctor esse desiderat ut possit docere qd didicit, xxvj, q. j. si clericatus

Ex discere debem? triplici de causa, aut ne ignorem?, aut ne negligam?, aut ut repudiemus, xxxvi, dis, legimus

Ex tales laudabiliter scias seculares addiscunt qd qd utile inuenerint ad vsum sacre eruditiois puerunt, xxxvij, dis, turbat

Ex clerici sacris litteris semper debent insistere ne tunc querant discere cum ex officio alios debent docere, xxxvi, dis, qui ecclesiasticis, s. ecce,

Ex qd sacra scriptura discere ptemunt magistri erroris existunt, qz veritatis discipuli no fuerunt, xxliij, q. iij, quid aut,

Ex discendum est a minoribus licentia ve recundia, xxxviij, dis, nullus, xxliij, q. iij, si habes

Ex stultus est qui se in eo qd primum existimat bona que viderit discere ptenat, xxij, dis, de constantinopolitana, lxxxliij, dis, peruenit, xxliij, q. iij, si habes

De hac materia require in studio

Disciplina Ex disciplina vltimè est male vite, xxiiij, q. v, ad fidem, z. c. no putes

Ex mali vt ad bona disciplina pueniant p flagella sunt corrigendi, xxliij, q. iij, disciplinet circa mediu, z. c. vltimo

Ex filius no diligit qd no disciplinaf, xxiiij, q. v, no putes

Ex qui peccante coercent aliq disciplina elemosina facit, xlv, dis, z qui

Ex huic officio nois inuigilet disciplina, vt delictet episcopo regenti plebe suam, paupri regenti domu sua, diuiti regenti familiam suam, marito regenti conjugem suam, patri regenti prole suam, iudici regenti prouinciam suam, regi regenti gete sua, xxliij, q. iij, duo

Ex disciplina vel misericordia multu destituit si vna sine altera teneat, xlv, di, disciplina

De hac materia require in correctione z asperitate

Discipulus Ex discipulus no dz esse sup mgm vj, q. j, sacerdotes

Ex miser est eu fieri mgm qd neduz didicit esse discipulus, xlvij, dis, s. phibent, lxj, di, miser, xvj, q. j, si clericatus,

Ex lxxij, discipuli ab ap'lis sunt electi, xxj, dis, in nono, in fine

Discordia Ex discordia metuz tam inter frs carnales qz spuales inducit frequenter separatione corpis, lvj, dis, ismael

Ex disciplina pdis desidia cu platus negligit pulcia, xxiiij, q. iij, iustum

Ex diuersitas cultus plurimu est materia discordie, xc, di, platum

Ex qui societate fraternitatis discordie peste comaculat deu qd charitas est tanqz iudas pdit, xj, q. iij, abiit

Ex ideo litigiosi ordinari phibent, qz tales ad concordia no valent puocare, xc, di, c. j.

Ex platorum interest discordantes ad concordiam reuocare, lxj, dis, c. vltimo, xc, dis, discordantes

Ex discordantium munera vel oblationes nec deus suscipit nec a sacerdotibus sunt suscipiende, xc, dis, oblationes, iij, q. vij, grauibus

De hac materia habes vbi agitur de concordia,

Discretio Ex discretio est m' v'rtutu oim, j, q. v, pntu

Ex discretio necessaria est plato in corrigendo, l, dis, ponderet

Ex correctio qnqz h're dz plus de asperitate qz de benignitate, qnqz dz esse mixta cu vtroqz, xlv, dis, disciplina

De hac materia reqre de correctione

Ex necessaria est pdicatori in docedo, xliij, dis, dispensatio, s. pariter, in fine

Ex debet esse doctor indiscretus vt ne tacenda proferat aut pferenda reticeat, xliij, di, sit rector

Item debet esse discretus vt fm capacitate auditoris modere sermo pdicatiois viij, q. j, oportet

Ex necessaria est discretio cofessori in ligando z soluendo, xxliij, q. iij, si his qui, de pe, di, j, s. quem penitet

Ex necessaria est discretio oib' in viuendo vt scz virtutes eligamus z vicia repbem? xlix, dis, hinc, etenim

Dispensatio Ex dispensatio no potest fieri contra ius naturale nisi forte ad mai' malu vitandum, xliij, dis, s. j.

Ex uecessitas inducit dispensatione, xxxliij, dis, fraternitatis, z. c. lector

Quod non debet fieri dispensatio nisi urgente magna angustia, lvi, dist. prescis
Quod non est per regula assumendum quod ex dispensatione specialiter est concessum, lvi, dist. cenomane, j. q. v. et si illa, ix, q. j. ordinationes
Quod per necessitate temporum fit quandoque dispensatio contra decreta, j. q. vii, requiritis, et tribus, c. se, et ca, si illa, xxxvii, q. iiii, recurrat, s. his itaque
Quod multa tollerantur ex dispensatione que canonis rigor condemnat, xxxiiij, dist. fraternitatis
Quod sicut in pcellis merces de nauibus lactantur propter maius bonum, sic dispensatio quandoque fit propter maius lucrum, j. q. vii, dispensationis.
Quod propter diuersitatem excessus dispensatio quandoque protrahitur quandoque acceleratur, xv, q. viii, hi qui
Quod dispensatur quandoque ratione multitudinis, l, dist. ut constitueret, ix, q. j. ordinationes, in fi.
Quandoque ratione temporis et utilitatis, j. q. vii dispensationes
Quandoque ratione persone, j. q. vii, didici, et c. tali
Quandoque ratione meriti et prerogative scientie, j. q. vii, tali
Quandoque ratione religionis, l, dist. si quis diaconus
Quod quandoque dispensatur ad unum ordinem et non ad alios, xxxiiij, dist. lector, ix, q. j. ab excommunicatis
Quod in casuali homicidio cum clerico dispensatur ut in suscepto ordine maneat, l, dist. clerico
Quod cum directe homicida non dispensatur ad sacerdotium, l, dist. miroz, et duobus, c. se.
Quod cum illo dispensatur qui flagellando aliquem propter intentionem ipsam occiderit, l, dist. studeat.
Quod dispensatur papa contra apostolum ut in bigamia, xxxiiij, dist. lector
Item dispensatur contra canones apostolorum cum presbytero fornicate ut post decenales penitentiam ad pristinum redeat honorem, lxxxj, dist. presbyter
Item solus papa dispensatur in gradu sanguinitatis et affinitatis, xxxv, q. iiii, c. q. daz s. q. scripsi.
Item solus papa restituit episcopos et dispensatur cum eis, ij, q. vi, ideo
Item solus papa dispensatur cum symoniacis in symonia scienter commissa vel ratum habere

te siue sit in ordine siue in beneficio, j. q. j. erga.
Item solus papa dispensatur contra canones qui precipiunt penitentiam vel satisfactionem per enormibus criminibus, xii, q. ii, de viro
Item solus papa dispensatur cum illo qui excommunicatus exequitur officium vel recipit beneficium, xi, q. iiii, si quis episcopus dam, et c. se.
Item solus papa dispensatur cum illegitime natis ad beneficia que sunt cum cura, lvi, dist. cenomane.
Quod papa non inuenitur dispensasse cum his qui ab hereticis ad subuersionem ecclesie ordinantur, j. q. vii. puenientibus, circa finem
Item cum eo qui scienter a symoniacis symoniacis est promotus, ix, q. j. ab excommunicatis
Item nec cum eo qui scienter est rebaptisatus vel reordinatus, j. q. vii, saluberrimum, in fi, de co, dist. iiii, qui bis
Item nec cum eo qui ordinatus est ab inuasore sedis alterius episcopatus, ix, q. j. ordinationes
Quod dispensatur episcopus cum illo per quo ignorante parentes ut promoueret ad ordines vel ad beneficium pecuniam dederunt, j. q. v, presentium, et c. quicumque
Quod dispensatur episcopus cum clerico vel presbytero sacrilego vel heretico vel scismatico ne desperet, l, dist. si quis presbyter, et c. presbyteros, et c. ut constitueretur
Item dispensatur episcopus in fornicatione clerici, furto pcurto, et alijs capitalibus criminibus dummodo sint occulta, quia si sunt publica debent deponi, l, dist. de his vero
Item dispensatur episcopus in penitentibus que canones statuerunt, xxvi, q. vii, penitentibus, et c. rpa penitudinis, et duobus, c. se.
Item dispensatur episcopus cum eo qui pretermisso subdiaconatu diaconus vel presbyter efficitur supplendo ordinem pretermisum, lvi, dist. sollicitudo
Quod varia dispensatio que episcopis precedit coepis prohibetur, lxxvii, dist. quis, et c. se.
Quod dispensatur abbas cum monacho ut extra monasterium tamen sub sua obedientia specialem cellam habere possit, xx, q. iiii, monachum
Item dispensatur cum monacho ut carnes comedere possit, de co, dist. v, carnem
Diuitie. Quod diuitie temporales si sunt cum studio et affectu singulari ignominiose sunt, xii, q. ii, gloria

Quod dilectores diuitiarum fortes sunt in terrenis debiles in celestibus, cl. vii, dis. omis.
Qui diues cupidus grati⁹ intuetur aux⁹ q³ solem, cl. vii, dis. sicut h¹
Qui iniuste possidet diuitias q³ ipse malevitur, xliij, q. iij, qd dicam
Qui nihil facit diuitias sic p⁹temni sic recordatio pauperis finis et p⁹ncipij, cl. vii, distm, sicut h¹
Qui fidelis homini tot⁹ mundus est diuitiarum, infidelis autem nec obol⁹, xliij, q. iij, qd dicam
Qui diuites in rebus temporalibus habundant iusticia et opibus bonis non sunt abijciendi, xxx dis, hoc scripsimus, in fine
Qui diuitie ecclesiarum sunt bona pauperum et redemptio captiuorum, xij, q. ij, aux⁹
Diuinatio **Q**ui diuinatio nunquam in bonam partem accipitur, j, q. j, nunquam
Qui diuinatio a peris est inuenta, xxvi, q. iij, igitur, circa finem
Qui per quosdam quatuor sunt genera diuinationis, videlicet, terra, aqua, ignis, aer, xxvj, q. iij, c, igitur
Qui diuini dicuntur q³ ex cōlectura mentis sue incerta futurorum quasi vera pronuntiant, xxxvii, dis. vino.
Qui multi modi sunt et multa genera per que diuinatores futura inuestigant q³ ponunt, xxvj, q. iij, igitur, per totum, c, et, q. v, nec mirum
Qui dominus per diuinatores illud hominibus permittit ut p⁹ben⁹ boni, ut in dei dilectione sint firmi, xxvj, q. v, nec, in fine
Qui diuinatores propter detestationem criminis in accusatoe non admittunt, ij, q. viij, qd q³
Item sunt excōscandi, xxvi, q. j, s, j.
Item si clerici fuerint et se corrigere noluerint sunt deponendi, xxvi, q. v, si quis ep⁹.
De hac materia habes vbi agitur de incantatione.
Diuortium **Q**ui diuortium pro carnaliter cōmiserantes vel cōmiserari appetentes, vñ inter Mariam et Joseph, non dicitur diuortium quoniam Johi fuit cōmendata, viij, q. ij, q³ aut, s, item si cōiuges
Qui quos deus coniunxit homo non debet separare subaudi violenter vel sine rōne, xxxij, q. ij, quos deus
Qui frigiditas viri vere pbata causat diuortium, ij, q. iij, cōiulnisti, s, hoc aut, xxvij, q. ij, q³ aut, xxxij, q. j, s, j.

Qui affinitas post tractum matrimonium superueniens non accusat diuortium, xxvij, q. ij, q³ aut, s, proximo
Qui puerus ad fidem potest diuortiarum ab uxore non puerus q³ ipse natus a fide christi deducere, xxvij, q. j, idolatria, et sex, c, se.
Qui fornicatio carnalis et spiritualis causat diuortium, xxvij, q. j, idolatria, et c, se.
Qui machinatio in morte cum effectu propter cōtrahendum matrimonium causat diuortium, xxxj, q. j, si qua, et, s, se.
Qui diuortium non debet fieri per quacumque infirmitate vel difformitate vel senio vel sterilitate, xxxij, q. v, si uxor, et, q. viij, tantum
Qui causa consanguinitatis non licet que dimittere uxorem nisi per sanguinitas eorum coram ep⁹o approbata fuerit, xxxv, quest. vi, multorum
Qui adulter vel adultera ab adultero diuortiarum non potest, xxxij, q. vi, s, j.
Qui extraordinaria pollutio naturaliter facta etiam frequenter iterata non inducit diuortium sine iudicio, xxxv, q. iij, extraordinaria
Qui diuortium sine iudicio et sine consensu ep⁹i non debet fieri, xxvij, q. ij, si vir, xxxij, q. ij, seculares, xxxv, q. vi, multorum
Qui uxor sine iudicio ecclesie dimissa primo restituenda est antequam de diuortio agatur, xxxij, q. ij, historia, et, c, se.
Qui vir et mulier quantum ad causas diuortij equaliter iudicant, xxxij, q. v, christiana
Qui si post diuortium propter fragilitatem viri aliam cognouerit, propter doli presumptionem repellendus est redire ad primam, xxxij, q. j, qd autem in fine.
De hac materia habes vbi agitur de matrimonio infra
Dominum **Q**ui dominum rei transferatur ratione ordinis videlicet si quis seruus alteri in presbitero tepe ordinatur, liij, dis. frequens
Item ratione cōsecrationis ut si res cōsecrata ab aliquo reperit non ipsa reddit sed cōpensatur, xliij, q. vj, cōperimus
Item propter religionem cum scilicet per religionis ingressum p⁹tingerit vacare beneficium, xvij, q. ij, Bonsaldus
Item ratione christianitatis ut scilicet cum seruus iudei vel pagani christianus efficitur, liij, dis. fraternitatem
Item ratione dignitatis sicut sedes constantinopolitana licet posterior sit quam alexandrina

tamen p̄or in numero debet poni, xxij. di.
reuoantes

Item auctoritate superioris sicut q̄n iube
te d̄no iudei thesauros egyptioꝝ deporta
uerūt, xiiij. q. v. dixit d̄ns

Domum De domo require ubi
agitur de dato

Dubium Ex dubium de ordina
tore an fuerit ep̄us an
non, facit ordinatos reordinari. lxxvij. di.
presbyteri

Ex in re dubia auctoritas ecclie est req̄ren
da. xj. di. palam

Ex in rebz dubijs absolute nō dz ferri sen
tentia. xxxij. di. habuisse

Ex q̄n emergit dubitatio in p̄sona in facto
z in iure. tūc nullo modo p̄cedendū est in
sn̄ia. xxx. q. v. iudicantē. z. s. se.

Lū emergit in p̄sona t̄m ubi certū est susz
factū. tūc certa d̄at sn̄ia. v. q. j. quidam

Lū in facto emergit dubitatio ubi certum
est ius z p̄sona tūc nō p̄t certa ferri sn̄ia.
v. q. j. quidam

Lū in iure emergit dubitatio ubi certū est
factū z p̄sona. tūc p̄sulenda est sacra scri
ptura z seniores puencie z papa. xx. di. de
quibz. xiiij. q. j. quotiens

Ex q̄ dubitat se baptisatū dz baptisari. de
cō. di. iij. puulos. z. c. se. placuit

Ex si dubiū est de p̄secratiōe ecclie v̄l altar̄
debēt p̄secrari. de cō. di. j. ecclie

Duplicitas Ex duplex mona
steriū pro mona
chis z monialibz fieri in vno prohibetur
xviij. q. iij. diffinimus

Ex monachus duplex officiū sue p̄fessionī
cōtrariū nō debet exercere. xvi. q. j. nemo
z. c. de p̄sentii. z. c. p̄sbyteros

Ex nemo potest esse accusatorz testis. iij. q.
iij. nullus

Ex nullus clericus ad duas ecclias intitu
lari debet. xxi. q. j. c. j. ij. z. iij. z. xxvi. q. viij. p̄
laicos in fine

Ex nulla ecclia prochiālis duos pastores
debet habere. xxi. q. ij. sicut

Ex q̄ bene p̄sunt duplici honore honoran
di sunt. xxv. di. ecce

Ex ille duplex cor nō habet q̄ p̄pter variaz
euentū verba sua mutat. xxij. q. ij. ne quis
in fine

Ex duplex tribulatio nō p̄surgit sup illos
q̄ inter flagella egerūt p̄niam. de pe. di. iij

Sanctoritas. xxiij. q. v. q̄d ergo. post me.

De duplicitate habes vbi agit de simu
lacione z hypocrisi

Duritia Ex duritia obstinationis
cōtemnens vsqz ad mortē in pctis perdu
rat. xciij. di. dyaconi sunt. in fine.

Ex duro collo stam^o si sp̄zeta lōga del p̄leta
te in peccatis vsqz ad mortē p̄duramus. xc
iij. di. dyaconi sunt. in fine

De duricia req̄re in asperitate. in austeri
tate. in correptione

Ebrietas Ex ebrietas in
p̄ncipio gener̄
humani ān diluuiū ignorabatur
xxxv. di. sexto die

Ex ebrietas a Floe inuenta est q̄ p̄m^o vine
am pl̄tauit. xxxv. di. sexto die

Ex ebrietas est fomes z nutrit̄ oīm viciōzū
xxxv. di. ān oīa. z. xv. q. j. sane

Ex Loth quē sodoma nō vicit. vna vicerūt
xxxv. di. s. j.

Ex ebrietas iuāsit ad surgia z maledctā. sic
patet in noe q̄ obiurgādo filiū eū maledi
xit. xxxv. di. sexto die

Ex tumultuosa est ebrietas. xxxv. di. in. lu
ruriosa

Ex vbi ebrietas ibi libido z furor. xxxv. di.
venter.

Ex ebrietas obcecat p̄sciam z sepelit rōem
xv. q. j. sane

Ex p̄rium est ebrietat̄ femora denudare z
ad luxuriā incitare. xxxv. di. sexto.

Ex ebrietas p̄nū facit ad p̄mittenduz. post
tristem ad exolvendū. Exemplū de Hero
de z Johē baptista. xxi. q. iij. vniūqz

Ex ebrietas excusat culpā a tāto s; nō a to
to. xv. q. j. sane. z. c. in ebrietat̄

Ex ebrietas assuefacta est mortale peccatū
xxxv. di. vnū. s. criminis appellatio alias. z
xxxv. di. ep̄s

Ex cū ebriosis nō solū cibz est nō sumēdus
s; etiā sunt vitandi. xi. q. iij. ad mensam

Ex clerici quoz sensus vigere debet maxi
me ab ebrietate debent abstinere. xxxv. di.
stinct. s. j. z. c. se.

Ex ep̄s aut presbyter ebriosis deponit̄ in
feriores clerici corona priuantur. xxxv. di.
ep̄scopus

Ecclesia Ex ecclia catholica dz ff
deliū multitudo fidez ca
ritate vnita. xciij. di. legim^o. circa me. j. q. j

multe, in fine, xxiiij, q. j. loquitur
Ex omnes epi et oes fideles sunt vna ecclesia.
xxiiij, di, legimus, in fine
Ex ipsa non solum rōe virginitatis, sed etiam rōe
omnium fidelium tota virgo dicitur, xxvij,
q. j. nuptiarum, aū finem
Ex sponsa xpi dicitur pudica et incorrupta q̄ ad
ulcerari non potest, xxiiij, q. j. loquitur, in fi. et
c. omnibus
Ex ipsa habet veraciter dūca sacramenta, j.
q. j. ex catholica, xxiiij, q. j. qz ex sola
Ex extra eā salus non habet, xxiiij, q. j. alieno
quicūqz, et c. quia ex, de pe, di, vi, §, j. ante
mediū. §. Ideoqz
Ex sicut p̄scisus ramus ab arboze non vult,
ita p̄scisi ab ecclesia, xxiiij, q. iij, ipsa pietas
Flotet hoc mēbra arida p̄ excomunicatio
nem, in p̄tumacia obstinata
Ex ritus ipsius a scriptura et a traditōe apo
stolica et a consuetudine sancta pullulaue
runt, xi, di, ecclesiasticarum, et c. catholica
Ex status eius aliter fuit tpe aploz et mar
tirū aliter mō, xij, q. j. futurā, xxiiij, q. iij, non
inuenitur, post principū
Ex ipsa malos quibus iuxta est tanqz zizanīa
in medio tritici equanimiter tollerat, xij, q. j.
exemplū, xxiiij, q. iij. q̄ntus, et c. se, et c. qdā
de con., di, iij, est vnitas
Ex ipsa ppter maloz opa que sunt in ipsa spe
lunca latronū dicitur, xvj, q. vij. et hoc cir
ca mediū
Ex licite possidet facultates tpales quas n̄
reputat p̄rias s; cōmunes, xij, q. j. exēplū
et c. se, et c. habebat
Ex quicūqz soluit seculari potestati tributa, xx
iij, q. vij. p̄uenior, et c. tributa
Ex ad principes spectat singulares sc̄sma
ticos ecclesie p̄primere, xxiiij, q. v. non vos,
Ex ecclesia romana mater est et caput omnium
ecclesiarum, xij, di, c. j. et sequenti, iij. q̄stione, vij
duobz
Ex ipsa est prima sedes non habēs maculas
neqz rugā, xv, di, q̄uis
Ex ipsa tanqz magistra est in omnibus sequē
da xi, di, quis, in fine, xij, di, c. j. et se, xxij, di
stin, omnes
Ex ipsa est in speculum omnibus, xix, di, stin,
enimvero
Ex qui derogando ei p̄tra ipm loquitur here
ticus reputatur, xxij, di, omnes, Flotent
s; pueri q̄ p̄tinuo sacrilego ore ecclesiam
lacerant

Ex ipsa habet plenitudinē potestatis, alie
ecclesie vocate sunt p̄ ipsam in p̄tem sollicitu
dinis, iij, q. vi, multum
Ex ipsa a tramite aplice traditōis nunq̄ er
rauit, xxiiij, q. j. a recta, c. in sede, c. hoc est et
c. cū beatissimus
Ex custodit statuta p̄celloz q̄ ipsa p̄firmas
uit, xv, q. j. c. j. de cō, di, j. basilicas
Ex ipsa statuta p̄celloz p̄m euentū tempo
rum, vel in toto vel in p̄te mutat, xv, q. vi
c. postea, §, is ita
Ex snias suas quicūqz reuocat quicūqz in melius
cōmutat, xxxv, q. ix. sniam, et c. se.
Ex ad romanā ecclesiam oibus sine exceptio
ne licet appellare, et ab ea nemini appellare
p̄mittit, ij, q. vi, ad romanā, et tribz, c. se, ix,
q. iij, cuncta
Ex ipsa valet omnes iudicare et de ea iudica
re nulli p̄mittit, ix, q. iij, cpo, §, sola, xvij, q.
iij, nemini
Ex in dubijs et arduis ad ipsam est recurrē
dū, xj, di, palam, xij, di, p̄ceptis
Ex qui in ecclesia romana sacz ordinem ac
ceperit ad p̄uendū remanebit, j, q. j. filius
De hac materia require vbi agit de pa
pa et vbi agit de aplice sede
Ex ecclesia materialis non debet p̄stitui si
ne p̄sensu epi, xvi, q. j. quicūqz, q. ij. latoz
xvij, q. ij, quidam, de cō, di, j. nemo
Ex ppter nullius somnia constituende sunt
ecclesie vel altarīa de cō, di, j. placuit
Ex ppter nouaz ecclesiarum p̄structionē p̄ro
res ecclesie non debent decimas amittere,
xvi, q. j. quicūqz
Ex p̄m exigentiā populi episcopus de eccle
siaz pluralitate et quantitate debet p̄uide
re, de con, di, j. omnes basilice
Ex ecclesia maior dicitur h̄re, xl, passus, in circu
itu, minor, xxx, xvij, q. iij, sicut antiquitus
Ex cōsecrari debent a diocesano et non nisi p̄
us dotent, xvi, q. vij, pie et duobz, c. s.
Ex p̄ p̄secratione ecclesie episcopus nil debz
exquirere, j, q. placuit
De cōsecratioe plura inuenies in titulo
consecrationis
Ex in ecclesijs nil incōgruū vel inhonestuz
agi debet, xlij, di, nulli, et duobz, ca, se, xvj,
q. vij, et hoc diximus
Ex ecclesie debent seruari mūde adeo vt re
splendeant, lxxxvi, di, pulcra
Ex ecclesie non debent transferri nisi tribus
de causis, videlicet ratione necessitatis,

difficultatis et gravaminis, de con, dis, j, tribus
Et non debent a laicis in castellari, x, q, j, sanctorum
Et debet ecclesie ab episcopis annuis vicibus visitare et indigentes reparacione ipsius sollicitudine debent reparari, x, q, j, decreuimus, et duobus, c, se.
Et ecclesia materialis tunc honoratur quoniam profugientibus ad ipsam immunitas observatur xvij, q, iij, reum
Et reus ad ecclesiam profugiens non restituit nisi de securitate vite et membrorum recepta cautione, xvij, q, iij, reum, xxij, q, v, reos, xxxvi, q, j, de raptoribus
Et seruus ad ecclesiam profugiens reddit cum cautione, xvij, q, iij, metuentes, et ca, id constituimus
Et propter publicum latronem nullus trahi debet de ecclesia, xvij, q, iij, sicut
Et etiam ille frustra imploret ecclesie auxilium qui in ipsam deliquit, xvij, q, iij, ad episcopos
Et confugienti ad ecclesias licet exire ad, xxx, passus ad requisita nate, xvij, q, iij, diffinitus
Et violatores ecclesiastice immunitatis puniuntur excommunicacione et pena pecuniaria xvij, q, iij, sicut antiquitus, et quoniam, c, se, et c, nullus, cum pluribus, c, se.
Et mulier eadem hora qua genuit hora que patitur menstrua ecclesiam intrare non est prohibenda, v, dis, cum enixa, §, nam si mulier, et c, ad eius vero.
Et ecclesia materialis ad exemplar triumphalis ecclesie decoratur officiorum ac ministroy sibi subseruientium diuersitate, lxxxix, dis, ad hoc, et c, singula
Et de diuersitate ministroy ecclesie ac officiorum eorundem, xxv, di, plectis
Et quicumque de ministris ecclesie siue sit episcopus siue alter per laicum intrat ecclesiam tanquam sacrilegus debet deponi, xvi, q, vij, si quis deinceps, et xij, c, se.
Et vna ecclesia non debet habere duos pastores, vij, q, j, in apibus, xvi, q, vij, si plures
Et vbi duo rectores sunt in vna ecclesia non est sponsa sed scortum, xxi, q, ij, sicut
Et duo patroni vnius ecclesie appellati sunt ad vnum presbyterum habendum, xvi, q, vij, si plures
Et vno rectore ecclesie viuente alter non substituitur, vij, q, j, in apibus, §, se.
Et sicut inter viros et mulieres est inseparabile

matrimonium, sic est spirituale inter ecclesiam et ipsius rectorem, vij, q, j, sicut alterius
Et qui beneficiatus est in ecclesia tenet officium eam, x, q, iij, vno
Et nullus debet esse prebendatus in duabus ecclesijs nisi ex dispensacione, lxx, di, sanctorum, x, q, iij, vno, in fine, xxi, q, j, c, j.
Et incongruum est quod cum officium vnum per sui magnitudine diligenter quis non potest explere ad duo videatur idoneus, xvi, q, j, presbyteros.
Et nullus presbyter debet habere duas ecclesias, xvi, q, vij, per laicos
Et cadit a priori ecclesia qui se de altera introuisit, xxi, q, ij, placuit
Et vnus potest habere plures ecclesias vnam intitulatam et aliam commendatam, xxi, q, j, qui plures
Et quis potest habere duas ex privilegio, xvij, q, j, et ipis, xxi, q, j, relacio clericorum
Item possunt habere duas propter multitudinem ecclesiarum et paucitatem clericorum, xxi, q, j, c, in fine, l, dis, prescis
Item possunt haberi due propter paucitates parrochianoꝝ ut si pauciores essent quam decem homines, x, q, iij, vno
Et in parrochiali ecclesia inuestiri debet presbyter per episcopum, xvi, q, ij, sane, in fine, et q, vij, si plures, §, ut ergo.
Et pastor non est qui sine consensu episcopi gubernat ecclesiam, xvi, q, vij, nullus omnino, et c, laicis, et c, se.
Et sacerdos non potest dimittere ecclesiam si sibi commissam sine consensu episcopi, lxxi, di, clericos
Et ecclesie conducticij presbyteris sub anno censu sunt committende, xxi, q, ij, precipimus
Et sumit ecclesia ecclesie subiecta si soluat ei cathedraticum, x, q, iij, illud magnitudinem
Item si in eius territorio est sita, xvi, q, vij, omnes basilice.
Item si decimam vel quartam eadem percipit, j, q, iij, prescis, et c, se.
Item si ab ea pro officio consilium accipit, j, q, iij, illud magnitudinem
Item si eius infantes baptisauerit, x, q, iij, relatum
Item si aliquam sententiam lata ab ea in aliquem illius ecclesie seruata fuerit, ix, q, ij, c, j.
Item si mortuos eius sepeluerit, xxij, q, ij, placuit

De rebus ecclesie.

Et ecclesie vestimenta sacrata et vasa vetustate

consumpta debet exuri et pulueres in ba-
pisterio vel alio loco ubi pedibus non pos-
sunt conculcari sunt ponendi, de con., dis.,
j., altaris
Quod ligna ecclesie non visibus laicorum sed reli-
giosorum possunt aptari vel exuri, de co.,
dis., j., ligna
Quod vestes sacre et vasa nec pro mortuis neque
viviis secularibus sunt comodate, de co.,
di., j., nemo pro ignorantia, et duobus., c., se.,
Quod vestes sacre et vasa nec contingi nec laua-
ri debet pro laicos sed pro clericos et in speciali-
bus vasis, de co., dis., j., nemo pro ignorantia,
et c., se., lxxij., dis., omnis presbyter
Quod sicut anima sine corpore non vivit corporaliter
sic et ecclesia sine temporalibus in nullo proficit, j., q.,
lxxij., si quis obsecerit
Quod res ecclesie diligenter sunt servande et per
episcopos inter pauperes clericos sunt dis-
pensande, x., q., j., quecumque, q., ii., c., j., xij., q., j., ex-
pedit, usque in fine questionis, et c., q., ii., placuit
Quod pro eorum servatione iconomus est habendus,
lxxxix., dis., qz., et c., se., xij., q., ii., vobis
Quod sunt expende pro indigentia pauperum
et redemptione captivorum, xij., q., ii., res, et quatuor.,
c., se., xij., q., ii., eps
Quod res ecclesie sunt pro episcopo in quatuor vel
tres partes dividende, ita ut una pars sit pro
fabrica ecclesie, secunda pars pro episcopi, tertia
clericorum obsequentium ecclesie, quarta pro
pauperibus et peregrinis debet observari, xij.,
q., ii., vobis et c., concessio, et quatuor., c., se., xvj.,
q., j., constitutum, c., ad hoc
Quod cauet ecclesie quantum ad res in episcoporum promotione,
xxvij., dis., d. stracufane
Item in clericorum et religiosorum provisione, xij.,
q., ii., statuimus et duobus., c., se., c., sepe, et duo-
c., se., xvi., q., j., possessiones
Item in novarum ecclesiarum constructione, xvi., q.,
j., si quis laicus, et duobus., c., se.,
Quod non debet res ecclesie illicite alienari, xij., q.,
ii., nulli liceat, et c., dyaconi, et duobus., c., se.,
Quod episcopo de rebus ecclesie predialibus si-
ne consensu clericorum non licet vendere, xij.,
q., ii., placuit
Quod episcopus de censibus ecclesie quinquagesimam
in monasteriorum constructione et aliarum
ecclesiarum regularium centesimam potest
dare, xij., q., ii., bone rei
Quod res minores potest pro se episcopus alienare, xij.,
q., ii., terrulas
Quod episcopus res ecclesie illicite suis proximis non

debet committere, lxxxix., dis., decenter, x., q.,
ii., episcopus
Quod ne laicis nec secularibus sunt committen-
de personis, lxxxix., dis., iudicatum
Quod non licet abbatibus et alijs personis sine con-
sensu episcopi res ecclesie alienare, xvij., q., ii., ab-
batibus
Quod res ecclesie non vi manuum sed iudicio sunt
repetende, xvi., q., v., consuetudo
Quod res ecclesie alienate male ipso iure sunt
renocate, xij., q., ii., monemus, c., quisquis, et
c., vobis
Item debent restituere, xij., q., ii., Augustino et
duobus., c., se., c., in legibus, et c., se., et c., statuimus
et quatuor., c., se.,
Quod contractus indebiti et scripture facte de re-
bus ecclesie, rescinduntur, xij., q., ii., aplicos, xv
q., vi., auctoritate, xvj., q., j., si quis laicus
Quod prelati alienas res ecclesie indebitas tanquam
dilapidatores deponunt, x., q., ii., si quis, xij., q., ii.,
aplicos, c., monemus, et quatuor., c., se.,
Quod minores prelati excommunicantur, xij., q., ii.,
statuimus, et c., se.,
Quod inuasor ecclesie vel defraudator a christo iu-
dice homicida iudicabitur, xij., q., ii., qui christi
Item sacrilegus iudicatur, xij., q., ii., nulli lice-
at, et c., indigne
Quod septena pena puniuntur qui res ecclesie diripi-
unt, xvi., q., j., similiter
De hac materia habes supra ubi agitur
de alienatione
Edictum Quod edictum est quod ut tene-
atur rex vel imperator
edidit, ii., dis., constitutio
Elemosina Quod elemosine tria
sunt genera videlicet
dare egenti, dimittere ledenti, et corrigere
delinquentem, xlv., dis., tria, et c., se.,
Quod elemosine datio que in pauperes exercet
beatificatur, xlv., dis., pro symonia
Quod deus in elemosyna plus pensat animam beni-
gnam quam datum, xlvj., quiescamus, in fine, xlv.,
dis., due, lxxij., q., vii., in graubus, de pe., dis., v
s., dolendus, post mediu
Quod facte elemosyna ex fide, causa, loco, et tpe
commendatur, lxxxvj., non satis
Quod elemosyna habet promissionem presentis
vite et future, xlvj., dis., s., j., xxxij., q., v., secundum
in fine
Quod plerumque ex dei ira mundus fame et penuria
permittitur, quia pauperibus elemosyna subtra-
hitur, xvi., q., j., reuertimini, circa me.

¶ **Q**uo deo nō placet elemosyna cū scelere mī-
tra. xliij. q. v. scriptum

¶ **N**emo de elemosyna faciēda excusatur
lxxxvi. di. in singulis

¶ **P**lati nō pdest lectio z oratio nisi adsit
elemosyne largitio. lxxxvj. di. fratrem

¶ **D**ivites ieiunia que nō possunt seruare
elemosynis debent recompensare. xli. di.
non cogantur

¶ **Q**ui sua timide pseruando elemosynam
perastinat. aliena nūq̄ fideliter sparget.
xli. q. ij. glia epi. s. socrates

¶ **E**lemosyna nō debet fieri de male acq̄si-
tis. j. q. j. nō est putāda. xliij. q. v. p. totū

¶ **D**e turpi lucro cui nō competit repeti-
tio potest fieri elemosyna. xliij. q. v. qui ha-
betis. z. c. se.

¶ **E**lemosyna consanguinitatē z p̄pinq̄s et
cuius est danda q̄ alijs tamen cum prudē-
tia. lxxxvi. di. fratrem. s. in ipsa. z. c. in sin-
gulis

¶ **I**n necessitate p̄mū est danda iustis. de
mū peccatoribz. nō qz pctōres s; qz hoies
lxxxvj. di. fratrem. s. in ipsa

¶ **Q**ui fame morientē pascerē potuit. z no-
luit ipm occidit. lxxxvi. pasce

¶ **Q**ui negant elemosynā fugientibz z ne-
cessitatē patientibz ipm xpm q̄ est miseri-
cordia negāt. viij. q. j. oīs qui.

¶ **M**inus pctm̄ est auferre habenti q̄ de-
negare indigenti. xlvij. di. si cui? hī.

¶ **N**ō sunt examinandi petētes elemosynā
vel hospitū. xliij. di. quiescamus

¶ **P**aup̄ibz vel pegrinis dare delicatā ele-
mosynam vel supflua peccatū est. xxv.
di. vnum. s. alias. lxxxvi. di. pulcra. circa
mediū. xli. di. nō cogantur

¶ **N**ō vni omnia sed diuersis fm̄ exigenti-
am psonaruz distribuenda est elemosyna
lxxxvi. di. fratrem. z. c. dñs

¶ **M**alo homini tuti? elemosina subtrahit̄
si de cibo securus iusticiā negligit. v. q. v.
nō omnis

¶ **E**lemosyna vtiliter datur pro defunctis
xliij. q. ij. nō extimemus. z. c. anime. z. c. tps
xxiij. q. ij. sane qd. xxvi. q. vij. ab infirmis.
de pe. di. vi. s. j. ante medium

Electio ¶ **E**lectio spectat ad colle-
gium etiā si duo vl̄ tres fu-
erint in cōgregatione. liij. di. adrian? z. c.
nosse. z. c. nō licet. s. ex his. xvi. q. vij. c. vi.
xviij. q. ij. abbatē. z. duobz. c. se.

¶ **E**lectio ab hereticis facta non valet. ix. q.
j. nos

¶ **E**lectio nō debet fieri nisi post tertiu? diē
sepulture siue pape siue alteri? p̄lati defū-
cti. lxxxix. di. null? pontifice

¶ **E**lectio clādestina omnino reprobatur
lxxxix. di. si quis

¶ **E**lectio potius debet fieri de gremio q̄
de extraneis. lxj. di. nec meritis. z. quat-
tuor. c. sequentibz. xvij. q. ij. in abbatē in
mona. z. c. quā. z. c. abbas

¶ **S**i de gremio nō potest eligi tunc p̄mū
de eiusde? ciuitatis clericis z tandē de to-
ta dyocesi electio debet fieri. lxj. di. null?
z. lxij. di. sacroz

¶ **E**lectio prelati ex certa causa potest fieri
extra cathedralem ecclesiam vel ciuitatez
xliij. di. in nomine. lxij. di. quāto. lxxxix.
di. si quis pecunia

¶ **I**n electionibz considerāda est maior di-
gnitas vel grauitas psonaz z bon? zelus
lxix. di. in canonicis

¶ **I**n electione habendus est cōsensus ele-
cti. vij. q. j. sicut alterius

¶ **N**ull? p̄p̄tia vtilitatē s; cōmunē debet p̄-
spicere. viij. q. ij. dilectissimi

¶ **I**n electōe nō debēt interuenire munera
vel patrocina laicoz. viij. q. ij. illud

¶ **E**lectioni p̄lati nō debent se ingerere p̄-
ncipes vel quicūq; laici. lxij. di. c. nullus.

¶ **E**lectio prelati debet fieri cū consilio reli-
giosoz ibidem assidentū. lxij. di. sacro-
rum. s. ex his. z. c. obeuntibz. lxxxix. di. s. j.
z. c. se.

¶ **C**uz in duos diuiditur equaliter electio
melior z vtilior est preponendus. lxij. di.
si forte

¶ **E**lectio post publicationē ab elegendibz
non potest sed tantū p̄ superiorē mutari.
lxj. di. episcopus. viij. q. j. qualiter. in fine.
viij. q. ij. talia

¶ **E**lectio nō viciat̄ si ignorāte electo pecu-
nia dat. j. q. vi. s. vlti.

¶ **N**ō est cōfirmāda anteq̄ diligenter dis-
cutiatur electi conditio. lxj. di. miramur.
lxxxv. di. archidiaconū floren. j. q. vi. ego
lxxxvi. di. omnes

¶ **E**lectio ex elatione auide non est suscipi-
enda. nec ex desidia respuēda. xvi. q. j. vos
autem

¶ **E**lectione celebrata p̄sensus p̄ncipis est
requirendus. lxij. di. reatina

¶ In electione prelatorum vocatur populus non ad eligendum sed ad consentiendum, lxxij. dis. nosse

¶ Electione papae licet dominus sacerdotibus contulerit sibi tamen cum specialiter reseruantur, lxxix. di. c. vlti.

¶ Olim electiones romanorum pontificum propter scismaticorum et hereticorum dissensiones, fuerunt impatoribus ab ecclesia tradite, lxxij. dis. clerici, §. principibus

¶ Adrianus papa et Leo cum consilio tradiderunt Karolo impatori potestatem eligendi summum pontificem et investituram episcoporum, lxxij. di. Adrianus

¶ Item Leo papa octavus propter insolentiam romanorum quam exercebant circa electionem papae Ottaviano primo imperatori confirmavit et suis successoribus electionem papae et investituram episcoporum, lxxij. dis. in synodo, et c. cum longe, §. electione

¶ Tunc electus in romanum pontificem non consecratur nisi primum decretum imperatoris presentaret et assensum haberet, lxxij. di. Agatho, et sex, c. se.

¶ Lodovicus impator, et primus Helnicus, et primus Otto renunciarunt privilegio super provisione papae volentes ut canonice eligeretur a romanis, lxxij. dis. sacra, §. ex his

¶ Qualiter et a quibus debet fieri electio papalis, habet, lxxij. dis. in noie, lxxix. di. p. totum vij. q. j. factus

¶ Nemo est eligendus in papam pecunia aut gratia humana aut militari tumultu, lxxix. di. si quis pecunia

¶ Electus canonice in papam ante consecrationem habet plenitudinem potestatis, lxxij. dis. in nomine, post mediu, lxxix. di. si quis pecunia

¶ Ille qui non canonice electus gerit se pro papa non apostolicus sed apostaticus dicitur, lxxix. di. si quis apostolicus, et c. si duo, §. h. aut et c. se.

¶ Cardinalibus et aliis clericis et etiam laicis procedit apostaticus papam anathematizare, lxxix. di. si quis pecunia

¶ Electione metropolitani omnes principales episcopi debent interesse, lxxij. di. metropolitano

¶ Nemo in prelatum seipsum eligere potest, xxvij. q. j. didicimus, vij. q. j. in scripturis, et c. si ergo

¶ In prelatum eligi debet magis idoneus quam consanguineus vel amicus, vij. q. j. moyses et triu, c. se.

¶ Si ad secularia officia sumendi diligenter examinantur, multo fortius examinentur qui ad prelaturas assumuntur, lxx. di. si officia

¶ Propter malitiam temporis aut tumultum popularem indignus non est eligendus, lxx. di. miramur

¶ Eligendus in episcopum longa probatione debet vitam suam notificare, lxx. di. sacerdotibus, vij. q. j. oportet

¶ In prelatum non debet electi aliquis criminatus, xxv. di. pmu, vij. q. j. c. j.

¶ Item nec ille qui de incontinentia notatus est, xxvij. di. pus q. j. et c. de siracusane

¶ Item nec ille cuius vxor et filii adhuc sunt super terram, lxx. di. catinenses

¶ Item nec nimium simplex vel usurarius, xlviij. di. de petro

¶ Item nec ille qui non est in sacris, lxx. di. c. vltimo, et lxx. di. §. j.

¶ Antiquitus subdiaconus quia tunc non erat sacerdos non eligebatur in episcopum nisi necessitate cogente, xxvij. di. de siracusane, §. ecce, xl. di. c. vlt.

¶ Novus in religione non statim debet eligi prelatum, xvij. q. j. si clericatus, xix. q. iij. monasterijs

¶ Videtur quod exemplo Petri eligendus potius est in prelatum qui post casum penituit quam qui nunquam cecidit, quia talis pro casu suo aliorum infirmitatibus copari novit, l. di. considerandum, et c. se.

¶ Laici in prelatos non possunt eligi nec religiosi sunt proficiendi, xl. di. statutum, §. his omnibus, xix. q. iij. monasterijs

¶ Electus in episcopum pro suo metropolitanum presentibus suffraganeis episcopis debet ordinari, xxvij. di. episcopi

¶ Electus in episcopum infra tres menses debet consecrari, lxxv. di. quoniam quidam, lxxij. di. obedientibus, l. di. postquam

¶ Metropolitanus debet illi ecclesie provide re cuius electus infra quatuor menses negligit consecrari, c. di. quoniam quidam, in fine

¶ Clericus infamatus antequam consecratus debet se expurgare, xxvij. di. illud

¶ Electus pro assensu sponsus ecclesie efficitur vij. q. j. sicut alterius

¶ Electus cassatur propter anarctiam et psalmoz imperitiam, lxxxv. di. archidiacono florenti

Electus qui teste prole longa p̄tinētam
conuincitur nō habere cassatur, xxvij, di,
p̄ius q̄s

Ex post electiōem quis iuret seruare statu-
ta ecclesie z alia nō est symoniacus, viij, q,
iij, p̄ totum

Ex differens cōsecrare electū cōpellī debet
per superiorem, ix, q, iij, nunc vero, viij, q,
iij, Artaldus

Ex vbi bona mixta sunt malis. naso discre-
tionis frutes debemus eligere vicia rep-
bare, xlix, di, b̄inc etenim, s, paruo

Ex inter duo malo id debem⁹ eligere quod
minori nexu noscitur obligare, xliij, di, duo z
c. nerul, xxij, q, iij, si quid, z, c. se,

Ex sicut homo necessitate cōpulsus ibi se p̄-
cipitat vbi breuior murus ingeritur sic in-
ter inuitabilia peccata minora semp̄ eli-
gantur, xliij, di, nerul, ante finem

Ex inter duo bona magis bonum medio-
cri bono est p̄ferendū, de cō, di, v, non me-
diocriter

Emphiteosis. Ex emphiteo-
sis q̄ in greco
d̄r locatio in reb⁹ ecclie in casu p̄mittitur
x, q, ij, casellas, s, hoc ius

Ex vbi absolute piculū de reb⁹ ecclie timef
phibet, xij, q, ij, aplicos

De hac materia habes vbi agit de p̄carijs
De statu episcopi

Episcopus. Ex episcopus sicut
dicit Augustinus
nomen est operis nō honoris, viij, q, j, q̄
episcopum

Ex ep̄s qui grece dicit̄ sup̄intendēs debet
illis superintendere q̄b⁹ p̄ficitur, viij, q, j,
q̄ ep̄atū, xxj, di, clericos

Ex ordo episcopalis q̄dr̄ipartitur, videlicet
in patriarchas, archiepos, metropolitā-
nos, z ep̄os, xxj, di, clericos

Ex ep̄i in locū ap̄loz surrexerūt z tenent vi-
ces eoz, xxj, di, in nouo, xxxv, di, ecclesie,
lxvij, di, quoz vices

Ex ep̄i nō sunt q̄ minus q̄s a trib⁹ sunt p̄se-
crati, lxvij, corēp̄i, s, q̄ aut

Ex viuētī ep̄o alter non substituitur teme-
rarie, z si substituitur, ab omni ministerio
ecclesiastico destituit, ij, q, j, in p̄mis, post
me, iij, q, vj, accusatus, z, c, se, z, c, dudū, vij,
q, j, factus, z plurib⁹, c, se,

Ex intrusus per laicā potestātē a p̄ncipali-
bus ep̄is nō est recipiendus, lxij, di, si p̄

ordinationem

Ex incōsulto romano p̄tifice nemo potest
ep̄m deponere, iij, q, vi, accusatus, z, c, se,

Ex nulli ep̄o licet sine cōsensu romani pon-
tificis suam eccliam relinquere vel ad ali-
am trāsire, vij, q, j, nō oportet, z multis, c,
sequētib⁹, vsqz ad finē questionis

Ex exigēte vtilitate vel necessitate auctori-
tate aplica de sede ad sedē mutari possūt
ep̄i, vij, q, j, mutatiōes, z duob⁹, c, se,

Ex episcopus p̄pter infirmitatē vel senium
nō destituit sed datur ei coadiutor, vij, q, j,
scripsit, vsqz ad, c, sicut vir, s, ecce, z, c, qua-
liter, z, c, q̄uis sit

Ex ep̄us q̄nqz ad p̄p̄iam instantiam absol-
uitur ab ep̄atu, vij, q, j, c, nihil, s, ecce, z, c,
qualiter, z, c, q̄uis

Ex neophitis phibetur p̄moueri in ep̄m p̄-
pter incōuenientia vite q̄ p̄trahat officio
p̄tificiali, lxvij, di, s, phibet

Ex ep̄s debet esse sine crimine vt ali⁹ possit
liberius arguere, xxv, di, p̄mū

Ex criminosus episcopus magis est dicen-
dus canis impudicus q̄s episcopus, ij, q,
vij, qui nec,

Ex nō oīs ep̄s qui dicit parvobis est sicut
columba, sed potius sicut coruus audien-
dus, ij, q, vij, nō oīs

Ex episcopi debent esse etate antiqui, fide i-
tegrī, in p̄sura p̄bati, z q̄ magis velint re-
rum suaz p̄scriptionē pati q̄s eccliam suā
deserere, vij, q, j, nouiciamus

Ex ep̄s p̄pter aduersitatē nō debet g regem
relinquere, vij, q, j, suggestū, z duob⁹, c, se,

Ex ep̄o non licet monachū fieri sine p̄sensu
pape, vij, q, j, tp̄is, z, s, item

Ex ep̄s intrās religionē non resumitur ad
episcopatū, vij, q, j, hoc, z, c, se,

Ex q̄nqz sub nomine p̄sbyteri ep̄i designan-
tur, xliij, di, legim⁹, i fine, xxv, di, ecce ego
ante finem

Ex ep̄i debent se scire p̄sbyteros nō d̄nos
nec debent in clero d̄nari, xxv, di, esto, et
tribus, c, se,

Ex ep̄i nouerint se magis p̄suetudine q̄s di-
spensatione maiores p̄sbyteris, xxv, di, s,
olim, in fine, z duob⁹, c, se,

Ex episcopus in ecclia sit sublimior, in do-
mo sit collega sacerdotū, xxv, di, ep̄us in
ecclesia

Ex ep̄s se sedēte p̄sbyterz non p̄mittat stare
di, xxv, ep̄s in quolibet

¶ Episcopo non sufficit equalē cum subdi-
tis gerere vitas, sed sicut est honore super
illos, sic et vita debet esse prestantior, viij
q. j. sufficere

¶ Episcopus in eo qd alijs preficitur nō de-
bet se psumere alijs sanctorē. viij, q. j. illd
inferendum

¶ Plus laudatur patientia episcopi in ad-
uersitate q̄ quietes in religione, viij, q. j. sug-
gestum

¶ Episcopus debet habere maturos vros
tam ex clericis q̄ ex religiosi, tam in cubi-
culo q̄ in monasterio socios ppter bonuz
testimoniū, ij, q. vij. cum pastoris, et duobz
cap. sequentibz, de cō, di. j. episcopus deo
et c. sequenti

¶ Domus ep̄i debet esse circa ecclesiam vt
aptior sit cōemplatiōi, xij, di. ep̄s

¶ Episcopi mensa nō debet resplendere va-
sis aureis et argenteis sed fidei meritis, xij
di. ep̄s

¶ In mensa episcopi nō debēt esse fabule,
sed lectio sacre scripture, xliij, distin. p re-
uerentia

¶ Non licet episcopo intendere venationi
nec cōsanguineaz familiaritati, xxxiij, di.
quorundam

¶ In primitiua ecclesia propter paupertatez
accipiebant medietate oblationū, x. q̄sti. j
antiquos Post successive tertiā partez
f. q. j. de his Tandē habuerūt quartā
partē, xij, q. ij. quattuor. Modo vero de
oblationibz nihil debent habere sed alijs
cōtenti esse, x. q. iij. placuit

¶ Ep̄us in multis debet req̄rere p̄siliū de-
ricoz videlicet in facienda clericoz ordi-
natione, xxiiij, di. ep̄s sine

¶ Itē in causaz diffinitōe, xv, q. vij. si qd, et c.
ep̄s nullius, lxxxvi, di. si quis

¶ Itē in ecclesiasticaz rez alienatiōe, xij, q. ij.
sine exceptiōe

¶ Itē in dignitatū collatiōe, xciiij, di. legim⁹
xij, q. ij. alienationes

¶ Itē in ecclesiasticaz rez dispensatione, xij,
q. j. ep̄us ecclesiam

De monachis et alijs religiosi episcopo-
pis factis q̄lter debeant se habere habet
vbi agitur de monachis

¶ Potestate episcopoz

¶ Ep̄us sine licentiā episcopi nullus p̄sbyter in
sua dyocesi p̄t missam cantare vel bapti-
sare v̄l aliud p̄simile facere, xvi, q. j. cunctis

et c. multis

¶ Ep̄us sine cōsensu eius nō debet edificari mo-
nasteriū vel oratoriū, xvij, q. ij. quidam
et c. se.

¶ Ep̄us jurisdictionē habet in religiosoz mona-
sterijs, xvij, q. ij. c. j.

¶ Ep̄us presbyter et clerici religiosi sue dyocesis
ip̄ius subiacēt potestati, xvi, q. ij. quidam

¶ Ep̄us est in omnibz parrochialibz ec-
clesijs presbyteros inuestire, xvi, q. vij. sa-
ne. et c. ij. nullus. j. et c. constitutiōes. et duo-
bus, c. se.

¶ Ep̄us est monialibz et alijs religiosi femi-
nis p̄latū p̄ficere cū diligētī ip̄i examina-
tiōe, xvij, q. ij. q̄ religiosi, et duobz, c. se.

¶ Iudices vel officiales pape ad jurisdic-
tionē ep̄i ideo se nō debent intrinittere
ne ecclesiastic⁹ ordo p̄sūdāt, xl, q. j. puenit.

¶ Ep̄us omnē p̄ncipem excommunicare p̄t.
xj, q. iij. si autē

¶ Ep̄us potest falsariū pape cuiuscunqz ordinis
sit, vsqz ad mandatū dñi pape incarcerare
xix, di. in memoriā

¶ Ep̄us nō potest in aliena dyocesi sine con-
sensu dyocesanū pontificalia exercere, xcij
di. liceat, s. de ep̄is, et q̄ncz, c. se.

¶ Ep̄us nō potest ire ad ecclesiaz suā potest cogi
p̄ p̄siliū prouinciale, xcij, distin. si q̄s ep̄-
scopus

¶ Ep̄us solus sacerdoti honores dare po-
test solus auferre non potest, lxxvij, di. ep̄s
xv, q. v. felix, c. se.

¶ Ep̄us auctoritate ep̄i p̄lati inferiores possūt
ad alias ecclesias transferri, viij, q. j. ep̄us
de loco

¶ Ep̄us accusati ep̄i causam archiep̄us cū suffra-
ganeis p̄quirere possunt s̄ sine papa de-
terminare nō possunt, iij, q. vi. accusatus.

¶ Ep̄us cū multa discussione cōtra ep̄m d̄z pro-
ferri iudiciū. ij, q. vij. accusatio quoqz, et q̄n
qz, c. se

¶ Ep̄us sunt oculi dei, ideo a subditis nō s̄
iudicandi, vj, q. j. oues

¶ Ep̄us subditi nec argure nec accusare p̄t
ij, q. vij. oues, et duobz, c. se

¶ Ep̄us inutilis est deponendus, nec est el-
dandus coadiutor, xv, q. vij. ali⁹. s. q̄ et c.

¶ Ep̄us sine licentiā sui ep̄i clerici nō d̄nt pegr̄-
nari, de cō, di. v. nō oportet

¶ Ep̄us alteri⁹ dyocesi clericū nec recipere nec
ordinare p̄t, sine p̄sensu sui ep̄i et litteris
dimissorijs, lxxj, di. p̄ totū, x. q. ij. p̄ totū

¶ An episcopus potest cōpellere aliquem clericū ad suscipiendū ordinē vel dignitatem, lxxvij, dī, p̄ totum
 ¶ clericus nō tenetur episcopo seruire in ope serulli, x, q. iij, placuit
 ¶ episcopus de consensu clericorū potest dīuidere parrochiales ecclias z vnire, xvj, q. j, precipimus, §, sicut
 ¶ ep̄s in dando eccliam debet requirere consensum patroni, xvi, q. vij, filijs vel nepotibus, z, c, monasteriū, z, c, se
 ¶ ep̄s incōsulto papa ad bellū nō debet p̄ficisci, xxij, q. viij, quo ausu
 ¶ eo die quo episcopus celebrauit in eodē altari sacerdos nō debet celebrare, de cō, dī, ij, c, vlt
 ¶ presente episcopo sacerdos nisi de suo mādato nō debet benedicere nec signare de con, dī, j, cum ad
 ¶ utrū potest ep̄s successorē sibi ex testamēto instituere, vij, q. j, petisti
 ¶ de rebus p̄rijs vel acq̄sitis potest ep̄s scopus testamētū facere, de alijs vero n̄ quia cedūt ecclesie, xij, q. j, ep̄l, z, ca, se, q. iij p̄ticipes, z, q. v, p̄ totū
 ¶ morientis ep̄i res p̄ futuro pontifice cōseruari debent, dīripientes illas anathema incurrūt, xij, q. ij, hec huius, z, c, nō liceat charitatē, z, c, de laicis illud, z, c, nō liceat
 ¶ duo episcopatus p̄ papā in vnū p̄sumunt, xvi, q. j, postq̄s
 ¶ vnus in duos p̄ eundē dīuidit, xvj, q. j, precipimus, §, sicut
 De officio episcopi
 ¶ officiū episcopi est v̄rgines altaria z ecclias cōsecrare, crisma p̄ficere, z cuj ip̄o cōfirmare, lxxvij, dī, q̄uis
 ¶ ideo inungit ep̄s vt p̄curator animarū z distributor sp̄ualium existat, xl, q. j, clericum, §, ex his omnibz
 ¶ ep̄s debet esse sciens z doctus q̄ alios tenetur docere, lxxxvi, dī, §, j, lxxxvi, dī, q̄ ecclesiasticis, z, c, si quis
 ¶ multa sunt que ep̄s tenet scire, xxxvij, dī, omnes
 ¶ nullus ep̄s p̄pter opprobriū senectutis vel nobilitatē generis etiā a minus peritis discere negligat, xxxvij, dī, nullus ep̄s xxij, q. iij, si habes, circa mediū
 ¶ ep̄o nō sufficit innocēs vita nisi adsit z doctrina, xliij, dī, §, j, z, c, sequit̄
 ¶ ep̄s debet docere populū sacrā sc̄pturā

non grāmaticā vel p̄biam, lxxxvi, dī, cum multa, xxxvij, dī, ignorantia
 ¶ ep̄s debet intendere lectioni z oratiōi z p̄dicatiōi, lxxxix, dī, ep̄s nullam, ij, q. vij episcopi
 ¶ episcopo nō sufficit lectio vel oratio nisi assit elemosyne largitio, lxxxvi, dī, frat̄e
 ¶ officiū ep̄i est discordātes p̄cordare, xc, dī, p̄ totum
 ¶ ep̄s vigilanter z solicite d̄z regere sibi cōmissos, c, dī, rationis, vij, q. j, suggestiō, z, c, sequenti
 ¶ sibi nō licet aliquē p̄rijs manibz cedere vel flagellare, lxxxvi, dī, nō liceat
 ¶ nō debet prelati petere veniā a subditis, lxxxvi, dī, q̄ necessitas
 ¶ ep̄i est locū assignare de gradato in quo peniteat, lxxxj, dī, sacerdos
 ¶ episcopus in ordinatione clericorū statura cōcilioz debet ordinandis p̄nuciare xxxvij, dī, placuit
 ¶ episcopi est etiā ordinare vt in ecclis baptismalibus sint doctores z magistri qui p̄eros in liberalibus artibz z in alijs vtilibus doceant, xxxvij, dī, distincte, de quibusdam
 ¶ inter eccliam z ep̄m est sp̄uale matrimōniū, vij, q. j, sicut alterius
 ¶ ep̄s possidet res ecclie ad dispensandū nō ad inuiscandū, xij, q. j, ep̄s, z, c, expedite z, c, res ecclie, cū duobz, c, se
 ¶ ip̄e d̄z occupatiōes seculares abijcere ne p̄focatus curis negotiorū dei verbo n̄ possit vacare, xj, q. j, te quidem
 ¶ nō debet esse aduocatus vel tutor, lxxxvij, dī, episcopus tuitionē, z quattuor, c, se, xj, q. j, te quidem
 ¶ nec q̄ p̄ se nec q̄ per laicum sed per licoz nomū clericū debet temporalia gerere, xvi, q. viij, quoniam in quibusdam, z, c, se, lxxxvij, dī, ep̄s nullā, z, lxxxix, volumus, z, tribus, c, se, vij, q. j, si petrus
 ¶ officia canonica nō d̄nt p̄p̄inquis committere, lxxxix, dī, decenter
 ¶ episcopus debet esse hospitalis, xlij, dī, §, hospitales, vbi decē cause hospitalitat̄ tanguntur
 ¶ de rebus ecclie debet p̄imū sibi, postea ministris, demū alijs sibi p̄uide re, xij, q. j, nulli episcopoz
 ¶ ep̄s nō debet in sua vel suorū p̄teratez p̄uere res ecclie, xij, q. j, res ecclie

Quaptores rex epi debent excommunicari
sicut raptores rex ecclesiasticar. ij. q. vij.
accusatio quoq. xvi. q. j. similiter

Quod dicitur episcopo ratio de rebus ecclesie
x. q. iij. c. j.

Quod episcopus debet pauperibus et oppressis
providere sollicitus et eos defendere. lxxij. dis.
epi. lxxxiij. dis. puenit. lxxvi. di. fratrem
lxxvij. di. p totum. xij. q. j. videntes. z. c.
ex his. z. duob. c. se.

Quod nihil est laboriosius et periculosius offi-
cio epi. sed nihil beatius apud deum si bene
agat. xl. dis. ante omnia

De episcopi electione vel de electo habes
in titulo de electione

Et de consecratione episcopi habes in ti-
tulo consecrationis. Et de dispensatione in
titulo dispensationis. Et si qua sunt talia
in suis titulis inuenies

De eorum sede ubi agit de sedibus

Quod corepiscopi officium in pluribus cum officio
epi conveniebat. lxxvij. dis. quibus

Quod in praedictum eorum fuit illud officium est
ab ecclesia extirpatum. lxxvij. dis. corepi

Ermofroditus. **E**rmo-
froditus habes utrumque sexum an ad testimonium adhi-
beri possit. qualitas sexus incalescentis
demonstrabit. q. si calore predominante pro vi-
ro se gesserit recipitur in teste. als non. iij.
q. iij. c. j. post medium

Quod ermofroditus inter infames ponitur et
non potest esse advocatus. iij. q. vij. infamis
S. item in digesto

Erroz. **E**rroz cui non resistit appro-
batur. lxxxiij. dis. erroz

Quod errare est aliud pro alio putare. xxij. q. ij.
in quibus. xxxvij. dis. quibus

Quod non est consequens ut erret continuo quisque
aliquid nescit. sed si quis existimat se scire
quod nescit. xxvij. dis. quibus

Quod non mediocriter errat qui magno bono
mediocriter donum preferit. de con. dis. v. non
mediocriter

Quod errorem suum licet cuilibet corrigere et il-
licite promissa in melius revocare. xxxv. q.
ix. loci. S. se.

Quod error fortune et qualitatis coniugium non
excludit. error vero persone et conditionis ex-
cludit. xix. q. j. p totum

Esau. **E**sau lentilam nimis appetens
ponitur in exemplis quod non

est sed aviditas cibi imputatur. xli. dis.
quisque. z. tribus. c. se.

Quod multi de semine Esau salvati sunt. j. q.
iij. ecclesia que. S. his ita. in fine

Etas. **E**tas certat a canone exami-
nata servanda est in omnibus clericis
ordinandis. lxxvij. dis. p totum

Quod ante. xxv. annum etatis nec diaconus de-
bet ordinari. nec virgo in monacham con-
secrari. xx. q. j. placuit

Quod puella infra. xij. annum etatis. et masca-
lus infra. xiiij. ad religionem non obligat. xx.
q. j. puella. S. cum ergo. z. q. ij. si in qualibus
z. c. puella

Quod in pueris etas discretionis est. xliij. ani
xx. q. v. pueri.

Quod ante annos discretionis nemo cogendus
est iurare nec testis esse. xxij. q. v. honestus
iij. q. iij. testes.

Quod sex etatibus mundus et status hominis finit.
xxxv. q. iij. c. j.

Quodlibet etas distinguitur per certa tem-
pora propter magnalia que illis temporibus
contigerunt

Prima etas ab Adama propter creationem mundi.
et durat usque ad Noe

Secunda a Noe propter aque diluivum. et du-
rat usque ad Abraam

Tertia ab Abraam propter circumcissionem
et durat usque ad David

Quarta a David propter regalemunctionem
et durat usque ad babilonis transmigrationem

Quinta a transmigratione babilonis propter
filiis israel liberationem. et durat usque ad
adventum domini christi

Sexta ab adventu christi propter humani gene-
ris liberationem. et durat usque ad finem seculi

Septima est in sepulchris quiescentium

Octava est ad vitam resurgentium

Euangelium. **E**uangelium christi est audien-
dum stando. et cum reverentia. de conse. dis.
j. apostolica

Quod sine custodia euangelii non habet spiritus
j. q. j. marchion.

Quod euangelii custodia non consistit in verbo-
rum folijs sed in sensu et medulla cordis.
j. q. j. marchion

Quod quantum ad perfectionem magna et multa est
differentia euangelii ad legem moysi. xxxij.
q. iij. hec aut. S. ex his

¶ Alex moysi incepit a terrore. xpi euāgelii
a mānitudine. Ibidem

¶ Itē sub lege peccātibz pena corpal' statuit.
In euāgelio penitētibz venia promittit
Ibidem

¶ Itē in lege dicebat q' fecerit h' v' illud mor
te moriat'. In euāgelio gaudeo super vno
pctōre pniā agente. Ibidem

¶ Itē in lege plus seruil' timore ad bonum
cogebat'. In euāgelio plus grē liber effe
ctus filiali amore operatur. Ibidem

¶ Nō sepugnat euāgelio malos ad bonuz
cōpelli. xxiij. q. iij. displicet circa finem

¶ Papa potest euāgelii interpretari. ij. q.
iij. s. j. xxxij. q. ij. quos deus

Eucharistia ¶ Eucharistia gre
celatine bona grā
interpretatur. j. q. j. mult'

¶ Itē dicitur mysteriū eo q' secretā z reconditam
habeat dispensationem. añ me. ibidē

¶ Itē dicitur sacramentū. qz sub tegumēto corpo
raliū rez diuina virtus secreti' veri corpo
ris z sanguinis xpi opa' effectū. ibidē de
cō. di. ij. ego berengarius

¶ Eucharistia ppter corporis z sanguinis
xpi existētiā excellentior est oibz ablationi
bus z sacramentis. de cō. di. ij. nihil

¶ Ex pane z vino cū aqua mixto effici' eu
charistia. de cō. di. ij. cū omne. in fine

¶ Forma verborz prolata sit trās sub stātia
tio eucharistie virtute diuina. de con. di.
ij. quia corpus. z. c. panis est. z. ca. reuera.
ante finem

¶ De forma verborz nō est plus nisi hoc est
corpus meū. z hīc est sanguis me'. de con.
di. ij. quia corpus

¶ In eucharistia est vere corpus xpi z san
guis. de cō. di. ij. nos z q' tuor. c. se.

¶ Licet vno et eodē tpe in diuersis immo
letur tñ sicut est vna diuinitas cui vni. sic
nō diuersus s; vnū idemqz corp' pficitur
de cō. di. ij. qd sit. post mediū. z. c. vtz

¶ In hora psecrationis ima summis soci
antur ad vocem sacerdotis. de con. dist. ij
quid sit

¶ Eucharistia sit oblatio benedicta ascri
pta z rata. de cō. di. ij. vtrum post me.

¶ Tres partes de eucharistia facte trāsfor
mē statū corporis xpi. videlicet pegrina
tionis. sepulture z resurrectiōis designāt
de con. di. ij. singuli

¶ Licet in eucharistia xps p partes mādu

retur. tñ manet integer vbiqz tot'. de cō.
di. ij. qui manducat

¶ In singulis portionibz specteruz singuli
xpm accipiūt. de cō. di. ij. singuli

¶ Eucharistia est idem corpus qd sumptū
est de virgine. qd passum ē. qd sepultum
est. qd resurrexit. z in celū ascendit. de cō.
di. ij. omnia. in fine

¶ Corpus qd xps dedit in cena idem fuit
quod passus est in cruce. quantū ad natu
ram. sed diuersum qntuz ad formā. de cō.
di. ij. pma z. c. se.

¶ Cū eucharistia non sunt vne nec aliqua
grana leguminis benedicenda. de cō. di.
ij. didicimus

¶ Intincta hostia populo non def. nec lac
pro vino offeratur. z ne ex intincto pane
vinū ad offerendū expmatur prohibetur.
de con. di. cum omne

¶ Eucharistia offerit' z dat' sub aliena spe
cie ne abhorream' cruoris z carnis sum
ptionē. de cō. di. ij. forte. z. c. panis est

¶ Itē vt vitarem' paganor' z infidelū deri
sionē. de cō. di. ij. vtrū. ante finem

¶ Eucharistia est pura pscientia offerēda
z pura mente. de cō. di. ij. nihil

¶ Nec bonor' dispensator' meritis ampli
atur nec malor' attenuatur. j. q. j. mult'.
post mediū

¶ Nō psecrationi eucharistie sed affectus
bona vita sacerdotis necessaria intelligē
da est. j. q. j. interrogo. s. cum vita

¶ Sacerdoti p'anso non licet celebrare. vij
q. j. nihil. post mediū. de con. dist. j. sa
cramenta

¶ Sacerdos hostiā consecrās z nō cōmu
nicans p annum a celebratione suspendit
tur. de cō. di. ij. relatū

¶ Sacerdos corpus xpi sumens z non san
guinem grande sacrilegiū pmittit. de cō.
di. ij. cōperimus

¶ Officiū est sacerdotalis eucharistiam
distribuere. xliij. di. dyacones. c. puenit. z
c. p'sente

¶ A laicis psonis nullaten' d; cōtractari.
de cō. di. ij. puenit

¶ Sacerdos semper eucharistiā paratā de
bet habere ppter infirmantes. de cō. di. ij.
presbyter

¶ Sacerdos qui a mure vel ab aliquo ani
mali eucharistiā non custodierit. xl. diebz
penitebit. de cō. di. ij. q' bene.

Et si per negligentiam de sanguine aliquid super
 terram stillauerit, xl. diebus penitebit de con-
 di. ij. si per negligentiam
 Et tabula lignea super quam sanguis christi stilla-
 uerit est radenda. et rasura per ignem cinis
 effectus intra altare est recordandus, pan-
 nis propter idem ter se super calicem lauandi, et circa
 altare fundenda, de co. di. ij. si per negligentiam
 Et melius est mori sine eucharistia quam de ma-
 nu heretici communicari sacerdoti, xxiiij. q.
 j. cepit
 Et qualiter penitentiam ferre debeat qui scienter et
 ignoranter de manu heretici sumit eucha-
 ristiam, xxiiij. q. j. si quis dederit
 Et eucharistie digna sumptio est penarum re-
 laxatio, de co. di. ij. cum omne, c. ante, et c. pa-
 nem de altari
 Et quia quotidie ex humana fragilitate pec-
 catur quotidie eucharistia iteratur, de co. di.
 ij. vtrū, et c. iteratur
 Et quod diu eucharistia non recipit cor non reci-
 pientis indurat, lxxxij. dist. presbyter, circa
 medium
 Et in tribus festis precipuis scilicet in pascha penthe-
 coste. et in natiuitate domini omnibus fidelibus com-
 municandum est, de con. di. ij. et si non fre-
 quentius
 Et si quis in predictis tribus festis non comicaue-
 rit cetum fidelium est sepandus, de co. di. ij. si
 quis intrat, et c. se.
 Et in cena domini est etiam a fidelibus christi eucha-
 ristia percipienda, de co. di. ij. in cena
 Et excepta necessitate eucharistia ieiunio sto-
 macho est sumenda, de co. di. ij. si quis de corpore, et c. se.
 Et ante eucharistie susceptionem tribus quatuor-
 or aut octo diebus ab uxore propria est absti-
 nendum, de con. di. ij. omnis homo, xxxij.
 q. iij. sciatis
 Et ab illis qui in visione ecclesie sunt accipiuntur
 sacramentaliter, de co. di. ij. q. passus. in
 fine, et c. quod est, et c. se, et c. dupliciter
 Et licet eucharistia sit bona tamen in malum con-
 uertitur indigne sumendi, de co. di. ij. et san-
 cta, et c. sicut iudas, et c. quid est, et c. qui ma-
 ducat
 Et indigne sumens eucharistiam plus pollui-
 tur quam purificatur, de co. di. ij. quotidie, et c. qui
 scelerate, et c. qui discordat
 Et homo quantum in se est eucharistiam polluit
 cum ad ipsam sumendam indigne accedit, jo.
 q. j. multi, aut finem

Et in hoc quod christus eucharistiam sude dedit. in-
 nuit quod de occultis peccatoribus cum ea exi-
 gunt non est neganda, de co. di. ij. non pro-
 hibeat, et c. sicut iudas, et c. vij. q. j. aduersi-
 ras, in si. j. q. j. christus
 Et illis qui enormiter publice deliquerunt
 eucharistia non statim est danda, de co. di.
 iij. per dilectione, de pe. di. j. in actione
 Itaque nec raptoribus reus ecclesie, xij. q. ij. in di-
 gne, et c. de viro
 Et propter pollutionem nocturnam ex precedenti
 crapula vel cogitatione immunda ab eucha-
 ristia absteat, vi. dist. testamentum, et
 ca. non est
 Et tempore menstrui et ante purificationem par-
 tus femine possunt comicare, v. dist. ad eius
 vero cubitum
 Et penitentibus in morte eucharistia non est
 neganda, l. dist. penitentes, xxvij. q. j. si quis
 i. q. j. si quis heretice, s. ecce, ij. q. j. in primis
 post medium, xlvi. dist. accusatores, xxvi. q.
 vi. si quis de corpore, et c. viij. c. se
 Et excommunicatis satisficientibus in morte
 non est deneganda eucharistia, lxxxvi. dist.
 tanta
 Et his qui patibulis suspenduntur si penitent
 erunt non est eis deneganda eucharistia nec
 sepultura, xij. q. ij. c. quesitum est
 Et abstinens se quibus ab eucharistia propter sa-
 cramenti reuerentiam non est arguendus ne-
 que frequenter sumens est iudicandus, v. dist.
 ad eius vero cubitum, in fine, xij. di. illa
 vero, de co. di. ij. quotidie
 Et communio eucharistie dabatur antiquis-
 tus per vulgari purgatione, ij. q. v. sepe
 Et post susceptionem eucharistie corporalis es-
 bus non statim sumendus est, de con. di. ij.
 tribus gradibus.
 Et qui propter ebrietatem vomit eucharistiam
 griter puniuntur propter infirmitatem minus quia
 infirmus si nauicam se habere sciuit, sumere non
 debuit, de co. di. ij. si quis per ebrietatem
 Et non minus reus est qui negligenter verbum
 dei audit quam qui reuerendum corpus christi per
 negligentiam in terram cadere permittit, jo.
 q. j. interrogo
Eunuchus Et eunuchus si per in-
 fidias hominum factus
 est vel si insecutione eius amputata sunt
 virilia vel per egritudinem, vel sic natus est et
 est dignus per se moueri etiam ad episcopatum, v.
 dist. eunuchus, et c. se

Ex nō requirit vt eunuch⁹ carnē illius vel puluere semp secū portet. lv. dis. eunuch⁹

Ex nō potest pmoueri q̄ vt carnis lubricū vitaret seipsū; castrauit. lv. di. si q̄s semet. z quattuor. c. se.

Ex illi eunuchi placēt deo q̄s nō castrat ne cessitas s; volūtas. xxxvi. q. v. tūc saluabit. s. qui sicut

Ex actio licite potest fieri in subditū vt ab obstinatione indebita cōpescat. xxiiij. q. vi. iam vero

Ex epi ppter iura sua clericos exactionibus grauare nō debent. x. q. iij. p totū. xvi. q. j. predicator

Ex illi q̄ romipetas vel alios pegrinos pedagioz exactionib; grauāt. anathema incurrit. xxiiij. q. iij. si q̄s romipetas

Ex illi q̄ nouas exactiones i paupes faciūt p excōmunicatiōē sunt reprimendi. xxiiij. q. iij. illi qui

Ex aminatio conscientie z bone vite debet cōsecrationē epi pcedere. xxiiij. di. qui epos. xxiiij. di. epi

Ex examinandus est de fide q̄ntū ad ea que in diuinis trinitatē z vnitatē psonaz consequunt. xxiiij. di. q̄ epi

Ex tē examinari debet de xpi incarnatione z de multis alijs articulis q̄ in simbolo cōtinent. xxiiij. di. q̄ epi. post mediū

Ex null⁹ clericus sine examinatione est ordinandus. xxiiij. di. nullus

Ex epi de latere suo bonos z discretos viros debet eligere qui ordinādos clericos in vita z scientia debent examinare. xxiiij. di. quando

Ex iue examinatione ordinati a clero penitus abiiciendi sunt. lxxx. di. si q̄ in fine

Ex ceptio fori dilatoria in pncipio litis opponit pbari. iij. q. vi. si quis eporum z. s. c.

Ex pemptorias exceptiones sufficit in pncipio litis ptestari. iij. q. vi. si quis eporum z. c. se.

Ex cōmunicatio dicitur extra cōmunionē ecclesie separatio. xi. q. iij. nihil. z. c. canonica. xxvii. q. j. vidualis. xxiiij. q. iij. tā sacerdotes

Ex ois impius si nō ab eccia tñ a deo est se-

paratus. xxiiij. q. iij. certū
Ex excōmunicatiōem ecclesia traxit ab aplō q̄ chorinthiū sathanz tradidit. xxiiij. q. iij. aplice. xi. q. iij. omnis

Ex tūc tradunt peccatores sathane cū p excōmunicatiōē a corpe xpi sepantur. xi. q. iij. audi. z. c. omnis

Ex sicut putride carnes sunt ressecāde. z ouis scabiosa ne inficiat a caulis est repellēda sic mali ne bonos inficiāt p sniaz extra ecclesiam sunt ponendi. xxiiij. q. iij. ressecāde. z octo. c. se.

Ex nulla pena maior est in ecclesia q̄ excōmunicatiō. xxiiij. q. iij. corripitur. xi. q. iij. absit

Ex multiplex est damnū qd excōmunicatio inducit. videlicet qz a deo separat. xxiiij. q. iij. certum

Ex item sathane tradit. xi. q. iij. audi
Ex item peccatoz absolutionē impedit. xxiiij. q. j. quicūqz

Ex item ab eccia fidelium remouet. xi. q. iij. omnis. z. c. se.

Ex tē a fidelitate iuramēti absoluit. xv. q. vj. nos sanctorum. c. se.

Ex tē omnia bona opa in ea facta mortificat. xxiiij. q. iij. si quis. z. q. v. ij. quēadmodum.

Ex tē suffragia ecclesie siue in vita siue post mortē tollit. xi. q. iij. quicūqz intra. xxiiij. q. ij. de cōmunionē. z. c. se.

Ex item a regno celoz excludit. xxix. q. j. quicūqz

Ex tēz eternā damnatiōz inducit. xi. q. iij. nemo episcopoz

Ex excōmunicatio nō debet fieri p leuibus excessib; s; p grauib;. xi. q. iij. nemo eporum.

Ex nō debet esse mortalis sed medicinalis. ij. q. j. multi. in pn. xi. q. iij. audi. xxiiij. q. iij. certū. z. c. corripiantur

Ex excōmunicatio nō est ppter prialz iniuriā ferēda. xxiiij. q. iij. inter querelas

Ex nō debet fieri impetu sed cū deliberatiōne z cause cognitione. xi. q. iij. si epi. et. c. seruetur

Ex excōmunicatiōē trina monitio debet pcedere. xxiiij. di. si quis episcopus. s. q̄ ar. z. ij. q. j. deus omnipotēs. s. quando aut. xi. q. ij. indigne.

Ex excōmunicatio dz fieri in scriptis. ij. q. j. legū. iij. q. iij. nullus.

Ex ferri debet ab episcopo specialiter. vnde z micro episcopi dicit. xvi. q. ij. visis. in fi.

xxiij. q. iij. corripiant
Excommunicatio nō est p̄tēnenda, xl. q. iij.
nemo p̄tēnna, z duob, c. se.
Ex ideo nō est cōtēnēda. qz nō hō ligat s; p̄s, xi. q. iij. nemo p̄tēnna
Ex q̄ nō p̄tēnna nō est eradīcatō s; dīscīplīna, xxiij. q. iij. notandum
Ex cōdīcatō iusta vel iniusta est tīmēda, xi. q. iij. c. j. z. c. qui iustus
Ex etiā cū iniusta p̄tēnna incurrit, xi. q. iij. qui iustus
Ex iniuste cōdīcatōnī est p̄tēndū vsq; ad causē cognīctōnē, xi. q. iij. si ep̄s, s. p̄missis z. c. qui iustus. z. s. se.
Ex iniusta cōdīcatō d̄z que fit timore terreno, ix. q. iij. fratres
Item iniusta dīctur ex ordīne q̄ nō videlīcet ordīne nō seruato in sn̄a p̄ceditur, xl. q. iij. seruetur, s. item sententia.
Itē iniusta d̄z ex causa q̄ nō scz nulluz subest crimen sed solū p̄pter odiū iudīcis vel aliq̄ aliū fauorē iust? damna, xl. q. iij. nō solum, s. aliq̄, z. c. quattuor, cū q̄nq; c. se.
Item iniusta dīctur que nō ledit eū in que fertur sed a quo fert, xxiij. q. iij. certuz, z. c. de illicita, z. c. si habes, s. vbi ergo, in fine.
Ex iniusta cōdīcatō corā deo non ligat, xi. q. iij. quō, z. ix. c. se.
Ex qui patienter fert iniustam cōdīcatōnē ecclīe meret coronā, xl. q. iij. z. si
Ex plures sunt species cōdīcatōnīs. Que dam em̄ arcet a līmīnīb; ecclīe z ab eu/charīstīe p̄ceptōne, z hec d̄z mīoz. Alta vero nō soluz ab hīs sed etiā sepat ab om̄ī fīdeliū commūnīōe, z hec d̄z maior, xl. q. iij. ad mensaz, s. euidenter. iij. q. iij. engeltrudam, v. q. ij. p̄sentī
Ex cōdīcatō lata ab ep̄o morte superueniente nō remittit a successore, xxxv. q. ix. q. quis
Ex etiā roborat a successore, xxxv. q. ix. loci.
Ex cōdīcatī sunt ip̄o iure a canone q̄ sortīlegijs z dīuīnatiōīb; intendunt, xxvi. q. v. si quis ariolos, z. c. nō oportet, c. aliquātī c. sortes, c. si quis clericus, z. c. augurijs
Itē qui manus violentas in clericū vel alīam p̄sonā religīosaz vl' ecclīastīcā iniecerit, xvij. q. iij. si q̄s suadēte, xxiij. q. iij. si q̄s
Itē violatores ecclīaz z raptōres rez ecclīastīcāz, xl. q. iij. canonica, xvij. q. iij. om̄is ecclīe, z. c. frater, xxiij. q. iij. si q̄s de.
Itēz noua telonea imponētes z clericos si

ne romipetas spollantes, xxiij. q. iij. si q̄s romipetas. z. c. se.
Item litteras pape falsificantes. l. dīstīn. s. ep̄iscopus
Item om̄is hereticus ip̄o iure cōdīcatū catus est. iij. q. j. q. aut
Itē om̄is mortalīter peccās est extra cōiōnē ecclīe donec penituerit, vj. q. j. illi q̄.
Itēz ip̄o iure cōdīcatū est q̄ mortuū ep̄iscopī res que p̄ successore integrālīter reseruārī debēt dīrīpe p̄sumit, xij. q. ij. illd. z. c. se. z. c. hec huius placitī
Ex cōdīcandī sunt ep̄i qui ad p̄cīllum aduocātī nō veniūt. vl' qui cōcīlīū impediūt, xvij. dīl. q̄m. z. c. si quis, iij. q. v. c. j. xi. q. iij. certum
Item cōdīcandī sunt q̄ p̄cepta apostolice sedīs nō custodiūt, xix. dīl. nulli
Item q̄ ecclīastīca p̄uilegia p̄tēnna, xij. q. ij. qui diuīnis
Itē ep̄iscopī vel clerīcī dīssolute uiuētes, xxxv. dīl. ep̄us
Item impatores vel reges delīnquētes, xc. vj. dīl. duo. xl. q. iij. cū, apud
Ex nō potest cōdīcārī nisi xp̄ianus, xx. iij. q. j. audīuimus. post medīū
Ex aliq̄s ep̄s potest cōdīcārī subdītū alterius ep̄i rōe crimīnis qd̄ in ei? ep̄atu commīsit, vj. q. iij. placuit, iij. q. vj. sibi ei z. c. vl.
Ex negligenter testamēta exequētes sunt cōdīcandī, xij. q. ij. q̄ oblationes, et duob, c. se.
Item p̄tūmar est cōdīcandus, xvij. q. iij. si quis deinceps. in sī.
Itēz incendiarij, sunt cōdīcandī, z p̄ p̄nīa p̄ annū vltra mare transmīttendī, xxiij. q. vj. pessīmam
Itē homicide z falsi testes, xxiij. q. iij. itaq;
Item heretīcī et scīsmatīcī z q̄z sc̄pta heresim p̄tīnēt etiā post mortē sunt cōdīcandī, xxiij. q. ij. sane p.
Ex cōdīcatī clericus mortu? in ludīs gentīlium, xxiij. q. viij. q̄cunq; clericus
Item cōdīcatur post mortē q̄ heretīcū cōstituit heredem, xxiij. q. ij. sane p̄fertur ante medīum
Item cōdīcandī post mortē q̄ se voluntariē occidunt, xxiij. q. v. placuit
Ex sacerdos missam inchoatā ex temeritate non finiēns est cōdīcandus, vij. q. j. nihil. in fine
Ex nō vīrātes cōdīcatos sunt cōdīcandī

xi. q. liij. sanctis

¶ propter peccata dñi tota familia possit ex-
cōicari, xxiij. q. liij. §. j. z. c. se.

¶ ex concessione superioris etiā laic⁹ potest
excōicare, lxxix. di. si q̄s peccatū

¶ nemo est nominatim excōmunicandus
nisi de crimine sit cōuictus vel cōfessus, ij.
q. j. multi

¶ nullus est excōmunicandus añq̄ causa
p̄betur, xxiij. q. iij. de illicita

¶ noīa publice excōicatoꝝ debēt ignoran-
tibus intimari ne per ignorantia se pos-
sint excusare, xi. q. liij. cure sit

¶ qui propter facinus ab hereticis excōmu-
nicantur a fidelib⁹ propter detestatiōem cri-
minis non sunt recipiendi, xxiij. q. j. quis
quis, z. c. se.

¶ indebite excōicās. p. xxx. dies a sacra cō-
munionē suspendit, xi. q. liij. audi.

¶ excōicatus nō potest esse iudex aliorū
xxliij. q. j. miramur

¶ excōicati nō admittunt ad denūciandū
vel ad accusandū. iij. q. liij. spiratores, et
duob⁹. c. se. liij. q. j. p̄ totū. xxiij. q. j. mira-
mur, §. his auctoritatib⁹. in fine

¶ Item infames sunt, vi. q. j. infames

¶ excōicatus si infra annū se purgare p̄te-
pserit post annū tanq̄s reus nō est audien-
dus, xi. q. liij. rursus, z. c. se.

¶ excōicati nō possunt alios excōicare vel
iudicare, xxiij. q. j. audulmus, z. c. ait. z. c.
se, z. c. miramur

¶ ep̄s excommunicatus non d̄z ordinare
q̄stū ad executionē, quia qd̄ nō h̄z dare n̄
potest, j. q. j. qui sacros, c. q̄. p̄fectionē, z. c.
ventum est

¶ excōicati celebrantes triennij peniten-
tia puniunt, xi. q. liij. de illis

¶ excōmunicati in sacris cōstitutis officio
interesse nō debent, ix. q. iij. si quis ep̄sco-
pus. in fine

¶ excōmunicati omnino sunt vitandi, di.
xciij. si inimic⁹. z. c. se. vi. q. j. illi q̄. xi. q. liij.
ad mensam, z. c. rogo, z. quattuor, c. se.

¶ non est cōmunicandū excōicato maiorē
excōicationē, in oratione, cibo potu. oscu-
lo, aut salutatione, xi. q. liij. excōicatos, z. c.
cū excōmunicatio, z. c. antecessor

¶ non licet clericis cōmunicare ep̄sco-
po xciij. di. miratus

¶ nominatim excōmunicato nō est cōmu-
nicandū ne sententia trāseat in tertiā p̄so-

nam, x. q. liij. si quis laicus, z. c. excellentis-
simus, xxiij. q. ij. sane q̄

¶ ideo nō est cōmunicandus excōicato ut
p̄fusus citius laboret recōciliari, xciij. di.
si inimicus, z. xi. q. liij. audi

¶ cū pagano magis licet cōicare q̄s cū ex-
cōmunicato, xi. q. iij. ad mensam

¶ quilibet p̄latus debet alterius ep̄i sub-
ditū excōmunicatū vitare z. facere ut a su-
is vitet, xi. q. liij. cure sit

¶ sine culpa cōmunicat excōicatis vxor,
filius, seruus ignorās, z. necessitate patiens
xi. q. liij. quoniam multos, z. c. excellentissim⁹.

¶ Item q̄ cōicat propter spem correctionis. xi.
q. liij. antecessor. Un̄ p̄sus. Utile lex humili-
le res ingrata necesse. Hec anathema q̄dē
faciat ne possit obesse

¶ viator vel pegrino trāseūtī in terra ex-
cōmunicatoꝝ emere, z. paup̄i medicare cō-
cedit, xi. q. liij. qm̄ multos

¶ occultū excōmunicatū tm̄ sciens tenet
vitare ac si sciret publice eū excōicatū, vi.
q. ij. si tm̄, z. c. se.

¶ publice excōicato intrāte eccliam om̄s
debent exire, xxiij. q. j. om̄s q̄. z. xi. q. liij. sic
apostoli

¶ p̄sbyter si canonē inchoauit propter sup-
uenientē excōicatū missam non d̄z relinq̄-
re imp̄ectam, viij. q. j. nihil

¶ mortuo suffragia a viuis nō debēt exhi-
beri q̄ propter excōicationē viuis nō cōica-
uit, xi. q. liij. q̄cunq̄ intra

¶ tali excōicato possum⁹ cōicare mortuo
qui viues pet̄t absolui, xxiij. q. ij. de com-
munionē, z. c. nec q̄s q̄s

¶ cōicās excōicato indebite, excōicationē
incurrit, xi. q. liij. p̄cipue, z. c. si quis ep̄sco-
pus dam. z. c. se. z. ca. sicut apostoli, z. ca.
ep̄i, z. c. placuit

¶ ep̄i cōicantes excommunicatis in cri-
mine deponen̄t, xi. q. liij. reuigaldum, z. c.
q̄cūq̄ cōmunicauerit

¶ ep̄sco-
p̄ cōmunionē p̄uat q̄ soli sibi co-
gnitū publicat excōicatū, vi. q. ij. placuit.

¶ excōicat⁹ añq̄ absoluat d̄z sp̄odere emē-
daz de p̄terito z. cautelā de futuro, xi. q. iij.
cū aliquis, z. xi. q. ij. de viro. in fine

¶ absoluit q̄s ab excōicationē absens per
lras, xxiij. q. iij. cōperimus

¶ absoluit post mortē si viues hoc petiuit
xxliij. q. ij. nec quis q̄s

¶ de excōmunicatione pape quā sibi refer-

naut nullus nisi in morte potest absolue
re, xvi. q. j. frater noster

Ex solēnis excōicariōis z absolutōis for
ma ponit, xl. q. iij. debent

Excusatio. Ex excusatio inferio
ris nō valet vbi d re
bus ecclesie quas illicite possident vel pn
cipes vel parētes se excusant, xvi. q. j. in ca
nonibz, an finem

Ex auctoritas z preceptū superiorū excusat
in quibusdam facta inferiorū, xliij. q. v. di
xit dominus

Ex auctoritas superioris nō excusat inferi
ores in delictis, xl. q. iij. si dominus, z, ca,
sequentī

Ex iudei de furto excusant egiptioz, quia
iubente deo paruerūt, xliij. q. v. dixit dñs

Ex ebrietas excusat culpā a tanto sed nō a
toto, xv. q. j. sane, z, c. inebriauerūt

Ex epī ad pccilla venire nō valētes p lras se
excusant, xlvij. di. placuit

Executio. Ex executio sentētie lu
dicis debet differri vs
qz ad, xxx. dies ppter deliberationē, xl. q. iij.
cum apud

Ex ab executoris sententia appellare nō li
cet nisi ipse modū executionis excedat, ij.
q. vi. si qñ. s. ab executore

Ex licet ab executore appellare si ipsa sentē
tia excōmunicatiōis opponat, xl. q. iij. cū
excōmunicatio

Ex executores testamentoꝝ ppter negligē
tiam debent excōicari, xliij. q. ij. clerici

Exemplum. Ex exempla san
ctoꝝ tā in scriptis
qz in factis pspicaciter sunt recordanda, xx
di. de quibz, xliij. q. vi. vides

Ex ratio sana est exemplis pponenda, ix. di.
sana.

Ex superiores inferioribz exemplū bonū tenē
tur dare, viij. q. j. qualis, xij. q. j. nolo

Ex vita pastoris in exemplū dz esse discipu
lis, ij. q. vij. cū pastoris, lxxj. di. nemo

Ex plati tot moribz digni sunt quot victo
sa exempla ad subditos trāsmittūt, xl. q. iij.
precipue

Ex senior ibi stricta increpatioe est ferendū
vbi iuuenibz exemplū ad interitū prebet,
ij. q. vij. Paulus dicit, xliij. di. puenit ad
nos. in fine

Ex in exemplū culpavehementer extēditur
qñ p reuerentia status peccator honorat,

lxxij. di. nemo.

Ex quilibet quātūcūqz magn⁹ subditos z
minores se parat⁹ sit in bono imitari, xxiij.
di. de cōstantinopolitana

Ex casus pfectoꝝ suo exemplo multos re
trahit a statu pfectionis qz aggredi inten
debāt, xvij. q. j. q bona

Ex mali qui emendari despiciūt ne sanctos
sue pditiōis exemplo inficiāt tanqz mor
bida caro ab omibz sunt pscindendi, xliij
q. iij. ecce.

Ex ad exemplū dñi grāz actio post mensaz
debet dici, lxxij. di. quāto. aut.

De hac materia habes vbi agit de imi
tatione

Exemptio. Ex exemptio epī vl
abbatis a suo supio
ri nō potest fieri nisi p solū papā, xvi. q. j.
frater, xvij. q. ij. luminoso

Ex exemptus nō potest iudicari nisi a solo
papa, xvi. q. j. frater

Ex in monasterijs exemptis nullus p latus
sine p sensu abbatis valet exercere aliquā
potestatē, xvij. q. ij. luminoso.

Ex p latus q exemptioni pape insurgere co
natur. cōione vsqz ad extremū vite sue pri
uatur, xvi. q. j. frater, ante medū

Exequie. Ex exequie pōpatice pl⁹
sunt solacia viuoꝝ qz sub
sidia mortuoꝝ, xliij. q. ij. aie

Ex apud deū nō perit qcqd p mortuis in
exequijs diligētia hominū p soluit, xliij. q.
ij. anime

Ex qz ignoramus qb mortuis psunt vel nō
psunt exequie, id pro nullo debemus eas
obmittere, xliij. q. ij. nō extimemus

Exheredatio. Ex exhereda
tio alioꝝ non
debet fieri propter ecclie p motioez, xvij. q.
vlti. c. vlti.

Ex successor qui nō adimpleuit volūtatē
defuncti debet exheredari, xl. q. j. slluester
De hac materia habes vbi agitur de he
reditate

Exiliū. Ex exiliū est canonica pena
quā ecclia imponit i malicia
obstinatis, xvi. q. j. pblnū. ij. q. j. in pms

Ex sacrilegoꝝ pena est carcer vel exiliū, xvij
q. iij. attendendū

Ex ignobiles pacem ecclesie turbantes p
peruo exilio relegantur, xliij. quest. j. qui
contra

Exitus Exitus malicie virtutis opaf ingressum, eodeqz studio q crimē excluditur innocētia copulat xxxij, q, j, cū renūciatur

Et tunc quis ab unitate ecclie exit qū a fide z charitate recedit, xxiiij, q, iij, cū aliqs.

Et tūc boni a malis exire dicunt qū etiam cū ipis corpali ter puerlant mēte a factis eoz recedūt, xxiiij, q, iij, tolerandi sunt. z, c ecce, z, c, a malis

Et a malis exire est facta eoz, detestando ipos de malo corripe, xxiiij, q, iij, recedite

Et difficile est vt bono pagant exitu q malo inchoata sunt pncipio, j, q, j, pncipatus z, c, fert, s, cū ergo, in fine

Expositio Et expositio cuiuscūqz miseratione collectus post decē dies a dño nō potest repeti, lxxvij, dis, si expositus

Et expositio scripturaz accipiēda est fm proprietate linguaz de qb sunt trāslate, xxxvij, dis, locutio

Et exponēda est scriptura fm varietate causarū psonaz tempoz z loco, xxxix, di, p totum

De expositioe scripturaz reqre vbi agit de scriptura

Exorcista Et exorciste in greco, i latino adiurantes vocant, xxi, dis, clericos

Et exorciste est officiu man⁹ sup energuminos z cathecuminos in exorcisando imponere, xxxv, dis, plectis

Fabula Et fabulas seculariuz negociorū non decet in mēsa clerici sed verba sacre lectionis recitare, xliiij, di, cōvulsa, z, c, se.

Et in mensis clericorū lectio diuinaz haberi pncipit vt fabulose z ociose vitent, xliiij, dis, p reuerentia

Et qz oblectamēta fabularū nimis excitant ad incendia libidinū phibet xpianis legere figmēta poetaz, xxxvij, dis, ideo

Facilitas Et facilitas venie incētūū tribuit delinquēdi, xxiiij, q, iij, est iniusta, in fine

Fallacia Et fallacia ex voluntate pcedēs grauior ē qz que de infirmitate vel tenuitate pcedit, xxij, q, ij, beatus, s, ille ergo.

Et nō mērit qui animū fallēdi nō habet, sic

patet de petro z paulo, xxij, q, ij, beatus
Et ille falsum iurat q scit falsum esse qd iurat, xxij, q, ij, beatus, s, ille ergo

Et falli in illis que nō sunt ad salutē vl' nullum vel leuissimū est peccatū, xxij, q, ij, in quibus

Et minus malū est fallere aliquē in contractibz qz falli in articulis fidei, xxij, q, ij, in ipsarum

Et falsum testimoniū nemo ptra se vl' pximū dicere debet, xxiiij, q, v, si nō, ante me.

Et falsi testes cōlone puant, si clerici fuerit in monasterio ppetue detrudunt, xxiiij, q, iij, itaqz, l, dis, si ep̄s

Et sicut veritas psequit falsitatē, sic boni i malis nō psequunt nisi malū, xxiiij, q, iij, q peccat

Falsarius Et falsarius dicitur q literas defert que licet vere fuerint, tū de pscientia pape nō emanarūt, xxxix, di, in memoriā, vbi nota glo, q innuit diuersos modos falsandi

Itē falsarius dicitur q cartā vel bullā radendo vel mutādo falsificat, l, dis, si ep̄s

Itē falsarius dicitur q falsa suggestione vl' p̄ctibus falsis impetrat, xxxv, q, ij, dicenti

Et carta sup beneficijs psonalibz si nō habet datam falsa iudicat, xxxv, q, ij, si qua beneficia

Et licet ep̄o falsariū dñi pape in carcerare xxxix, di, in memoriā

Et falsarius litteraz dñi pape si est clericus est ordine deponendus z in monasterio ppetue detrudendus, l, di, si ep̄s

Falx Et falx in alienā messaz mittit quando fructus ecclie nō a vero sed alieno pastore tollit, xiiij, q, j, c, j, s, i dyocess, ante mediū.

Et falcē iudiciū nemo debet mittere in eā segetem q alteri est pmissa, viij, q, iij, c, j.

Et de⁹ in messem falcē mittit cū vnus cuiusqz vitā tpalem p mortis sniam incidit, de pe, di, ij, dū sanctā, circa mediū

Fama Et fama bona necessaria est nobis ppter alios, xi, q, iij, nō sunt audiendi, xij, q, j, nolo, z, q, ij, quatuor, in fine

Et quisqz custodit famā suā etiā in alijs ē misericors, xi, q, iij, nō sunt audiendi

Et cleric⁹ de quo mala fama crebrescit, etiā si pvinci nō potest corā ep̄o p̄ntibz p̄sbyte ris expurgat, xv, q, v, c, j.

F **Q**uod predicator bonus officium suum non debet negligere etiam si currat inter infamiam et bonam famam. vi. q. j. sunt plurimi

De hac materia requere ubi agitur de infamia

Fames **Q**uod fames quandoque ex ira dei in mundum mittitur quando pauperibus elemosine subtrahuntur. xvj. q. j. reuertimur. ni. post medium

Qui fame laboranti non succurrit. graue peccatum incurrit. lxxxvi. di. non satis

Qui fame morientem non pauit quasi ipsum propria manu occidit. lxxxvi. di. pasce

Qui iudex ecclesie licet teneatur sedare panis famem. et sitim aque. magis tamen famem audiendi verbum dei. viij. q. st. j. audacter in fine

Quod fames pristina sermonis domini presentia doctrinae eius et celestis panis saturitate compensabit. lxxxvj. di. ieiunium. in fine

Quod fames curat morbos quos gula infert de co. di. v. nullus

Familia **Q**uod familia debet per dominum suum de malo corrigi et ad bonum incitari. xlvij. di. sicut hi s. necesse

Qui non culpatur paterfamilias factus quod debet si aliquis in familia manet incorrigibilis. xlvij. di. quantumlibet

Qui episcopus debet cauere ne aliquem in familia habeat indisciplinatum. xlvij. di. sicut hi. s. necesse. ij. q. vij. puenit

Qui a principio in omni familia bona fuit aliquis malus incorrigibilis. xlv. ij. di. quantumlibet

Qui propter culpam familie negligens paterfamilias puniatur tam temporaliter quam eternaliter sicut patet de hely. xlvij. di. sicut hi. s. necesse.

Qui domino excommunicato indebita fertur sententia contra familiam. xxij. q. iij. si habes. s. ut ergo.

Familiaritas **Q**uod familiaritas contra extraneos repellit testem. iij. q. v. sanguinet. z. c. se.

Quod familiaritas mulierum nimia omnibus clericis et religiosis prohibetur. xxxij. di. interdixit. z. duob. c. se. xxxij. di. quorundam lxxxj. di. clericus. usque ad finem distinctiois xvij. q. ij. cognouimus. z. c. se.

Qui ubi nimia familiaritas est mulierum. si

multi antiqui hostes non desunt. lxxxj. di. oportet

Qui monachi sacrarum virginum custodes ne propter familiaritatem suspecti habeantur a frequentibus eorum accessu et colloquio arcantur. xvij. q. ij. in decima. z. c. se.

Fatum **Q**uod fatum est genus diuinationis cuius qui intendit damnationem anime sue incurrit. xxvi. q. vi. non obseruetis

Fauor **Q**uod fauor singularis non debet attendi in electione prelati. lxij. di. porro

Qui nec indigni debent propter fauorem ad sacros ordines promoueri. j. q. j. pueri

Qui illi qui ecclesias indignis ex fauore conferunt sacrilegi reputantur. j. questi. j. sunt quidam

Qui non corrigere pueros nihil aliud est quam fauere. lxxxij. di. nemo. z. c. se. xiiij. q. vi. si res post medium. xxij. q. iij. quisquis

Qui fauere impietati est non turbari cum possit quis peruersos. xxij. q. iij. qui potest. z. c. ostendit

Qui prelati qui fauet in malo peccatoribus vel qui piger est in corrigendo ipse eis in malicia sociatur. xxij. q. iij. ita. z. ca. a malis z. c. se.

Qui qui sentit peccantibus et defendit delinquentes. apud deum et homines est maledictus. xj. q. iij. qui sentit

Qui fauorem dantes maleficis sunt excommunicandi. xxi. q. v. placuit. z. tribus. c. se.

De hac materia requere ubi agitur de consensu

Far **Q**uod far accensa sibi detrimentum prestat. alijs vero lumen in tenebris administrat. sic malus prelati vel predicator xv. q. viij. sciscitantibus

Qui sicut supuacuis laborat impediens qui solem certat facibus adinuare. sic qui zelus dei dicit se habere et in corrigendo exequitur indebita. vi. q. j. si omnia

Felicitas **Q**uod felicitate peccantium nihil est infelicius. xxij. q. j. paratus

Femina **Q**uod femina non debet esse iudex. iij. q. viij. infamis. s. tria

Qui femina propter hereticum sexus nisi in sua et suorum causa non permittit pro aliquo aduocare. xv. q. iij. s. j. z. quor. c. se.

Qui femina nulli in crimine lese maiestatis et

In heresi et in symonia non permittitur accusare, xv. q. iij. certis de causis, et tribus, c. se

Quod femina quatuordecim docta et sancta in conventu virorum non debet predicare, xxij. dist. mulier, xxxij. q. vlti. c. vltimo, de co. di. iij. mulier

Quod monache vel quatuordecim sancte femine non licet pallas altaris vel vasa sacra contingere, xxij. dist. sacras

An femina possit ordinem et characterem ordinis recipere, xxvij. q. i. dyaconissam

Quod femina sancta mente est diligenda non corporali frequentia, xxxij. dist. hospicium

Quod femina extranea non debet clerico cohabitare, lxxxvj. dist. cum omnibus, et sex, c. se

Quod non possunt deo pleno corde coniungi quod feminae accessibus copulantur, xxxij. dist. hospicium

Quod clerico prohibetur cohabitatio feminarum nisi forte sint mater vel soror vel similis persona carere suspicionem, xxxij. dist. interdicitur, xxij. di. bis igitur, lxxxvj. di. clericus, et c. se

Quod beatus Augustinus etiam cum sorore habitare noluit propter coniunctam personarum societatem, lxxxij. dist. legitur

Quod religio non permittit ut solus cum sola loquatur, lxxxij. dist. in omnibus

Quod ut excludat mala suspicio nullus clericus nisi certis locis et temporibus debet loqui cum femina, lxxxij. dist. in omnibus

Quod confabulatio clerici cum femina debet esse per modica et copendiosa verba, xvij. q. ij. diffinitivus, et c. se

Quod etiam abbas non licet loqui cum feminis nisi sub duorum vel trium monachorum testimonio, xxij. q. ij. in decima

Quod monachi et monache in vno monasterio non debent cohabitare, xvij. q. iij. diffinitivus

Quod abbatis volens loqui cum aliquo debet associari per vetulam monacham, xvij. q. ij. diffinitivus

Quod non licet clericis et alijs christianis balneare se cum feminis, dist. lxxxij. non oportet

Quod de formis feminarum non est disputandum, xxxij. dist. hospicium

Quod femina in signum subiectionis et verecundie peccati quod induxit debet valere caput, xv. q. iij. s. i. et bis ita, xxxij. q. vlti. et c. vlti. et c. hec imago

Quod femina nec comam amputare nec veste vel rili propter luxum uti debet, xxx. dist. si quod mulier

lino, et c. quocumque

Quod enixe vel menstruate femine non debet prohiberi introitus ecclesie, v. dist. s. i. et c. se

Quod deterior est proditio mulieris quam viri quam ad subiectionem, xxxij. q. v. hec imago, et c. se

Item quantum ad voti fractionem, quod vir votum eius renocare potest, sed non e contrario, xxxij. q. v. noluit

Item quantum ad ordinis susceptionem, xxxij. di. mulieres, xv. q. iij. s. i.

Item quantum ad accusationem et testificationem, xv. q. iij. s. i.

Ferie Quod ferie legitime ad festinandum et ad placita secularia non exercenda ponuntur, xv. q. iij. p. totum

Quod ferie legitime ad ieiunandum sunt secunda feria quarta et sexta, lxxxij. dist. per byter, xj. q. vlti. de illis, xxxij. q. v. qui compulsus, de con. di. iij. ieiunia

Quod ab adventu domini usque ad octavam epiphanie, et alia tempora feriata sunt quo ad celebrationem nuptiarum, xxxij. q. iij. non oportet, et tribus, c. se

Quod dies vel que tempora ferianda sunt per circuitum anni, de co. di. iij. s. i.

Festivitas Quod festivitas sanctorum quando sit festinanda laicis est pronuntiandum, de co. di. iij. s. i.

Quod festivitates per anni circuitum sunt celebrande innuitur, de conse. di. iij. pronuntiandum, et c. rogationis

Quod in sanctorum festivitatibus maxime solent homines vacare comestationibus, xlviij. dist. comestationes

Quod maxime clerici festivitates sanctorum cum devotione tenent peragere, xlviij. di. nullus, xv. q. iij. p. totum, xv. q. vij. et hoc diximus

Quod in festivitatibus prohibendi sunt laici per sacerdotes a chorearum saltationibus, de co. di. iij. irreligiosa

De hac materia habes ubi agitur de die dominico.

Festinantia Quod festinantia in quibus sit bona et in quibus mala, habes ubi agitur de acceleracione.

Fingere Quod decuplex invenitur in canone fictio consona cum decem predicamentis, nam quocumque fingitur esse quod non est, ut Jacob finxit se esse Esau, xxij. q. ij. queritur, s. item opponitur, ubi nota predicamentum substantie,

Item quāq; fingit quis esse minor q̄ sit. ij. q. v. quāq;. Exemplū de Augustino z Hieronimo. vbi nota p̄dicamentū quātītātis

Item quāq; fingit quis talis esse qualis nō est. xxix. q. j. §. j. vbi nota p̄dicamentum qualitatis

Item quādoq; quis fingit esse pater qui nō est. xxvij. q. ij. institutū. §. iuxta. vbi ioseph dicit pater xp̄i. vbi nota p̄dicamentum relationis

Item quādoq; quis fingit agere qd nō agit. xxij. q. ij. cū humilitas. vbi nota p̄dicamentum actionis

Item quādoq; quis fingit pati q̄ non patitur. xxxij. q. v. p̄posito. vbi nota p̄dicamentum passionis

Item quādoq; fingitur q̄s esse eo tpe. quo nō est. de pe. dis. j. p̄culose. vbi nota p̄dicamentū t̄pis

Item quādoq; fingit sitū esse quod nō est. xliij. dis. duo. z. c. nerui. vbi nota p̄dicamentum situs

Item quādoq; fingit nō habere quod habet. xxxi. dis. lex p̄tinētie. vbi nota p̄dicamentum habitus

Item quādoq; fingit esse in loco vbi nō est. vij. q. j. mutationes. vbi nota p̄dicamentum vbi

Fides Et fides est de nō v̄sis. z sō habet meritū. de p̄se. di. iij. nouit dominus. §. in domo

Et fides est que p̄ dilectionē operat. de pe. dis. ij. firmū fundamentū

Et fides quāq; accipit̄ pro fidei sacramento aliquādo pro habitu mentis. de con. dis. iij. nihil

Et illud apostoli. q̄cquid nō est ex fide peccatū est. sic accipit̄. q̄ q̄cquid fit p̄tra p̄sc̄ etiā edificat ad gehennā. xxvij. q. j. omnes §. ex his

Et fides nō tantū est liberī arbitriū s̄ donū dei. de cō. dis. iij. gratia

Et fides sine operib; nō valet. j. q. j. sic v̄gerī. z. c. ferī. de. pe. di. ij. §. nō est mix

Et fides meritoꝝ inoꝝ gradib; p̄ficit z crescit. de pe. di. ij. §. hec que.

Et articuli fidei quos firmiter credere debemus. ponunt. xxij. di. qui episcopus de cō. dis. iij. p̄ma

Et symbolū fidei est in ecclesia publice lat̄is p̄dicandū. de cō. dis. iij. symbolū

Et symbolū fidei ab electo in archiep̄m an

te acceptione pallij est p̄fitendū. c. dis. op̄tatum

Et est multiplex affectus fidei. nam fides i v̄nū p̄neccit̄ quos diuersitas meritoꝝ tenet. xliij. dis. sit rector. post me.

Item fides omnia purgat. xv. q. vi. c. vi. xx iij. q. j. si petrus

Item omnes p̄cellas militātis ecclesie superat. xliij. q. j. nō turbatur. in fine

Item fides rempublicā magis q̄ sudores corpales gubernat. xliij. q. viij. tributū. §. quāis

Item vbi humana rō nō potest attingere fides p̄phēdit. xliij. q. j. nō turbat. in fine.

Et fides supplet vbi baptismus vel aliud sacramentū haberi nō potest. de con. dis. iij. baptisimi

Item in baptisimo prodest puillis fides offerentiū. de cō. di. iij. illud

Item nisi quis soliditatē fidei tenuerit deum cognoscere nō poterit. xx. q. j. quia

Item vbi sana fides nō est non potest esse iusticia. xliij. q. j. vbi

Et sine fide falsa est virtus etiā in optimis morib; xxvij. q. j. omnes. §. ex his

Et platoꝝ est cōfirmare fidē subditoꝝ. xxj. dis. §. j. in fine

Et cum circa fidē in aliquo dubitat̄ ad fidē apostolicā tanq̄ ad magistrā accurr̄t. xl. dis. palam. xxij. di. omnes

Et om̄s xp̄iani tenent̄ fidem xp̄i defendere. xxvj. dis. nos. z. c. vbi

Et nō h̄z fidē xp̄i q̄ corp⁹ ipsius. i. membra ecclesie n̄t̄t̄ dilstrahere. xxij. q. j. aduocauit

Et illis nō est credendū qui fidē veritatis abiecerūt. ij. q. vij. non p̄r. lxj. di. ep̄m

Et q̄ diuinationib; z magicis illusionib; credit. fidē p̄dit. xxvj. q. v. ep̄i

Et ideo p̄mittit̄ deus magicis artib; illud di hoib; vt ip̄oꝝ erga deū fides probetur. xvj. q. v. nec mix. in fine

Et fides cū p̄mittit̄ etiā hosti est seruanda. xliij. q. j. noli

Et in p̄missione stulta facta vel v̄l extorta fides nō est seruanda. xxij. q. iij. in malis

xv. q. vi. c. j. z. c. se.

Et nō est fides que non p̄mittit̄ p̄ crimine adimplēdo. xxij. q. iij. si ad peccatū

Et ad fidē suscipiendā null⁹ est cogend⁹. xlv. dis. quid. c. qui sincera. z. c. de iudeis

Et ad susceptā fidē cogit̄ q̄s redire z eā seruare. xlv. di. de iudeis. xxij. q. v. ad fidem

Fidelitas. *Q* fidelitas seruanda est dño temporal. xxij

q. v. si apud

Q ppter pceptũ ecclesie quandoq; discollis dominis fidelitas nõ seruat. xv. q. vi. nos sanctor. z. c. se.

Q papa propter excessuz dñi absolut subditos a iuramẽto fidelitat. xv. q. vi. alios

Q impator tenet pape iurare fidelitatẽ. lx. li. d. i. tibi dño.

Q fidelitatis forma sex requirit seruanda. videlicet incolume. tutũ. honestũ. vtile. facile possibile. xxij. q. v. de forma

Q inter fideles z infideles multa debet eẽ discretio. li. q. li. alieni

Q debet inter eos esse discretio in accusatiõne z testificatiõne. ij. q. vii. pagani

*I*tem in matrimonij ptractione. xxvii. q. j. iã notat. z. c. se. z. c. iudel. z. s. se.

*I*tem in ciboꝝ pceptione. xxvii. q. j. nullus z. c. se.

*I*te in mutua cohabitatione. xxvii. q. j. iudel. z. c. se.

*I*tem in ieiunioꝝ obseruatõne. de cõ. di. li. ieiunũ

*I*te in tps pscriptiõne. xvi. q. li. porro

Q nõ potest hoĩ esse fidelis q̄ deo extitit infidelis. ij. q. vii. non potest

Q fidelis malus licet sit numero intra ecclesiam merito est extra. j. q. j. vt euidenter xxli. q. vi. de illis. in fine

Q talis plus nocuus est ecclesie q̄ directe infidelis. xi. q. li. nolite. in fine

*I*tem peior est infidelis. vi. q. j. quero

Q talis xpiani pctm̄ grauĩ est pctõ infidelis. xxxij. q. li. i eo

Q pena ipsius p pctõ grauior erit q̄ pena infidelis. xij. q. j. scimus. j. q. j. nõne

Q talis tolerandus est non imitandus q̄ diu ab ecclia p sniaz nõ pscidit. xxli. q. li. forte. z. c. infidelis

Filius. *Q* filii dñi p carnis ppagatiõnem z p moꝝ imitationem

xxij. q. ij. querit. s. item opponitur

Q filij dei dicuntur triplr. vel pdestinatiõne tantũ. vel pdestinatiõne z spe beatitudinis eterne vel merito fidel z pntis iusticie. de pe. di. li. hoc ergo

Q filij spuales dicuntur triplr. videlicet aut p baptisimĩ immersione. aut a baptisimo p leuatione. aut p cõfessionẽ. xxx. q. j. om̄s. z c. ad limina

*Q*lexi c. / con pater

Q filij diaboli dicuntur nõ p carnis ppagatiõnem sed p criminis successiõne. j. q. j. cito. de pe. di. ij. s. cul sane

Q filij liberi dicuntur q̄ ex libero matrimonio sunt orti. Naturales aut p̄cubinaruz filij. q̄s sola natura genuit non honestas p̄lugij. xxxij. q. li. c. vlt.

Q illi nõ reputantur filij nec debent in bonis succedere patri q̄ nati sunt de incestu. xxx. v. q. vii. p totũ

Q filij legitimi dicuntur q̄ vlt. añ baptismum vel post de matrimonio nati sunt. xxvii. q. j. nunquid

Q filij sequuntur p̄ditiõne v̄tris. xxxij. q. li. c. vi. xxvii. q. j. iudel

Q pater carnalis de filiis t̄palẽ curã d̄z habere. xxx. di. si quis reliquerit

Q tenet filios suos verbo z exemplo a vicijs ad p̄tutũ studia puocare. clvii. di. sic hi. s. necesse. vsq; in finem

Q non debet semper eos osculari s; quandoq; propter disciplinã castigare. v. q. v. non osculatur

Q gloria patris est filius sapiens. xcv. di. esto. in fine

Q tũc p patrib; nati sunt filij q̄n p apostolis surrexerunt ep̄i. lxxvii. di. quoz

Q filij p̄sbyteroz si paterne incontinẽtie sũt imitatores ad sacros ordines nõ sunt p̄mouendi. lvi. di. p̄sbyteroz . . .

Q q̄nq; filijs peccata parentuz imputant q̄nq; nõ. lvi. di. p totũ

Q filij illegitimi puniuntur propter incõtinẽtiam parentũ. xv. q. vii. cũ multe

Fiscus. *Q* fiscus tollit qd nõ accipit xp̄s. xvi. q. vii. maiores z. q. j. decime. circa me.

Q res pulcroꝝ z vnitati p̄tinacit̄ resistẽtũ fisco vendicant. xxli. q. li. n̄m̄iũ. in fi.

Flagellũ. *Q* flagellũ dñi q̄nq; est ad vindictã q̄nq; ad hominis purgatiõne. vii. q. j. cũ p̄cussio

Q sicut pastor errãtia pecora flagello reducit. sic hoĩes errãtes p flagella sunt reducendi. xxli. q. li. n̄m̄iũ. post me. z. c. displicet p totũ. z. c. debet

Q flagellato nõ est addenda afflictio. vii. q. j. cum p̄cussio

Q flagellatio vt p̄ficiat debet esse discreta. lvi. di. cũ beatus

De hac materia req̄re vbi agit de correptione discipline. z vbi agit de p̄cussione

Flamines Quia flamines dicebantur sacerdotes gentium a filo quo in capite utebantur pro quo dicebantur flamines quasi filamines, xxi, di, clericos, circa medium

Quia apostoli in locis ubi gentes primos habuerunt flamines, constituerunt patriarchas, ubi ipso archiflamines constituerunt archiepiscopos, et ubi flamines posuerunt episcopos lxx, di, in illis

Fletus Quia fletus immoderatus non debet fieri pro morte amicorum quia spiritus pro morte non amittitur sed permittitur xlii, q, i, quia pro posteris

Quia flere mortuum indebitum puenit ex desperatione future resurrectionis et ex pusillanimitate propter ex pietate, xxx, q, ii, ubi cumque et sequenti

Quia dominus non fleuit lazaro mortuum sed ad mundum erumnas resuscitandum, xlii, q, ii, quia divina

Quia Petrus fleuit et flendo peccata deleuit, de pe, di, i, circa finem

Quia peccator flere debet cogitando quia iniuste peccando deum suum offendit, de pe, di, v, sequenti

Quia fletus qui peccator se ultro obtulit et in spiritibus perseveravit, de pe, di, i, s, i, circa principium

Item fleat non solum qui peccavit sed quia interim virtute se prouavit, de pe, di, i, s, i, s, dolendum

Item fleat quia proximum suum malo exemplo corrumpit, de pe, di, i, s, i, s, animaduertere

De hac materia habes ubi agitur de lachrimis et ubi agitur de luctu

Fomes Quia fomes est languor nature que carnis concupiscentia appellatur, xv, q, i, s, cum itaque

Quia fomes carnis concupiscentia appellatur que uerius anime infirmitas dicitur potest, sed tamen infirmitas carnis dicitur, quia accidit anime ex corrupte carnis corruptione, xv, q, i, s, itaque

Quia fomes non est peccatum sed pena peccati, xv, q, i, s, i

Quia fomes in baptismo non deletur sed debilitatur, de co, di, liii, baptismum, et c, non ex quo

Quia fomes spiritus repugnat legi mentis etiam in perfectis, xxxii, q, v, si paulus

Fons Quia fons signatur et puteus aqua uel uel dicitur ecclesia, xxxii, q, i, omnibus et c, quoniam

Quia sicut a fonte percussus riuus arefcit, sic unusquisque ab unitate ecclesie separatus, xxxii, q

i, loquitur, ante finem

Quia scientia sacre scripture magis de fonte quam de riuulis est querenda, lxxv, di, ieiunium, circa finem

Quia prelati non ueliam salutem predicantes dicuntur fontes sine aqua, ii, q, vii, secuti, in fine

Quia charitas dicitur fons, viii, q, i, in scripturis ante finem

Quia dicitur fons baptisma, xvii, q, ii, prodem

Forma Quia forma et exemplum dicitur esse prelati subditorum xliii, di, dicitur, xcv, di, esto, xvi, q, i, predicator, xxi, q, liii, precipimus

Quia forma ecclesiastice uite est in clericorum castitate, lxxii, di, proposuit, in fine

Quia forma perfecta est ut non totum sibi arripiat sed quod habet cum pauperibus partiat, lxxvi, di, in singulis

Quia forma appellationis et apostolorum habetur, ii, q, vi, appellatione, s, forma

Item forma reconciliationis excoicati, xi, q, vi, et c, predecessor, s, excoicationis, et c, se

Item forma fidelitatis iuratur, xxi, q, v, de forma

Item forma uerborum qua transsubstantiat corpus et sanguis christi, de co, di, ii, quia corpus et c, quia manducat

Item forma separationis et reconciliationis coniugum, xxxv, q, vi, ab isto, et c, se

Fornicatio Quia fornicatio est duplex, scilicet spiritualis et corporalis seu carnalis, xxvii, q, i, idolatria, xxxii, q, vii, non solum

Quia omnis pollutio immunda carnalis fornicatio, xxxii, q, vii, pro totum

Quia fornicatio licet uideatur esse generalis uel habet coitus, tamen specialiter intelligitur in uis uiduorum meretricum et concubinarum, xxxvi, q, i, lex, illa, s, cum ergo

Quia fornicatio carnalis nulli impune committitur, xxxvii, q, i, quia nubendi

Quia simplex fornicatio que est soluta cum soluta prohibetur, xxxii, q, liii, dicat, et c, meretrices

Quia propter malum malum uitandum non est multum exaggeranda, xxxii, q, ii, ancillam

Quia fornicatio non est diuersa, siue pulcra sit siue turpis quam quis cognoscit, xliii, q, vltimo, c, ultimo

Quia fornicatio maximum peccatum est propter templum dei uel uel uel uel, xxxii, q, liii, in co, et c, vii, non solum

Quia femine fornicantes cum clericis debent in seruitute redigi, xxxii, di, eos qui

De materia clericorum inuenies ubi agit
de clericis

Episcopus vel presbyter fornicans cum sua filia
spirituali, si publicum est debet deponi, si occultum
episcopus, xv. annis, et presbyter, xij. debet peni-
tere, xxx. q. j. omnes, et duobus, c. se.

Maritus sic continere debet ut non det uxori
occasionem fornicandi, xxvij. q. j. nubendi

Propter solam causam fornicationis uxori
dimittitur quantum ad cohabitationem, xxxij. q. j.
dixit dominus

Fornicatio spiritualis est idolatria quam se-
quuntur infideles, et quibus non est superstitio
xxvij. q. j. idolatria

Fornicatio animi est seruitus idolorum, xxx
ij. q. vij. non solum

Auaricia que est idolorum seruitus fornicatio
spiritualis dicitur, xxvij. q. j. idolatria

Fornicatio spiritualis dicitur sensus mentis ad
fornicandum, Juxta illud, qui viderit mul-
ierem etc., xxxij. q. vij. non solum

Fortitudo Fortitudo corpo-
ralis si per afflictione
in malignantes exercetur bona et lauda-
bilis est, xxij. q. iij. fortitudo Exemplum
de moyse qui egyptium malignantem occidit
xxij. q. iij. non inferenda

Ille potest fur vel pirate qui fortitudinem
membrorum suorum ne peius agant debilitat, xxij
q. iij. si quis

Dilectores huius seculi fortes sunt his
que sunt ad mundum, et debiles in his que
sunt ad deum, xlviij. dicitur, omnes

Forus Forus est exercendarum lit-
ium locus, sicut innuitur, xi. q.
j. clericus siue

Actor debet sequi forum pulsati, xi. q. j.
si quis

Siue clericus siue laicus per crimine pul-
satus non nisi in foro suo debet audiri, xi. q.
j. clericus, et c. se.

Clericis pulsatis in episcopali iudicio forum
competit, xi. q. j. si quis

Excepta sede apostolica nemo potest trahi extra
suam dyocesim vel provinciam pro cause litigio
vi. q. iij. et iij. pro totum, et xij. q. j. fere, pro totum

Ratione criminis commissi efficitur quis de
foro alieno, iij. q. vij. c. vi.

Ibi causa agenda est ubi crimine committitur,
iij. q. vi. peregrina, et sex, c. se.

Si quis mutat domicilium ibi forum iudicium
subeat ubi habitationem elegit, xij. q. ij. ubi

cumque, §. quia ergo

Qui causam siue iustam siue iniustam ad
alterius fidei iudicium foris provocat est exco-
municandus, ij. q. vi. catholicus

Clericus ab episcopo depositus si prin-
cipem secularem adeat amplius non auditur
sed spem recipiendi gradus in futurum amittit,
xxi. q. v. c. j. et c. ultimo.

Clericus si extra provinciam excepta sede apo-
stolica iudicia expetat, est deponendus, iij.
q. vi. non liceat, xi. q. j. si quis clericus, et c.
se. et c. inoltra, et c. de diversis

Frater Dicitur quis frater fide
ij. q. j. multi, circa medium,
xi. q. iij. ad mensam

Item frater dicitur per sanguinitatem, xxxv. q. iij.
quedam lex

Item dicitur frater iuris interpretatio, xxvij.
q. j. nunquid

Item dicitur frater dignitatis communi-
one, l. j. di. propterea, de pe. di. v. fratres nostros

Item dicitur frater religione, xvi. q. j. vos autem

Item dicitur frater religionis professione, x. q.
ij. episcopus habeat,

Item dicitur frater nomine nature, vij. q. j. ex merito.

Item dicitur frater similitudine, de co. di. j. Ja-
cobus frater domini

Item dicitur frater facti comparatione, xliij. q. v.
imolans, in fine

Fraus Fraus proprie committitur quia
res ad spirituales usus missa re-
tinetur vel indebitum expeditur, xvj. q. j. revertimini

Amico rape furtum est, ecclesiamque defrau-
dare sacrilegium est, xij. q. j. gloria, in fine, xij.
q. ij. qui oblationes, in fine

Cum pauperibus elemosyna subtrahitur, dicitur
quod res ad hoc pertulit de sua parte defraudari con-
queritur, xvj. q. j. revertimini

Quod defraudat pane egentium homo sanguinis
est, xliij. q. v. imolans

Qui legata morientium retinent egenos et
mortuos solatio defraudat, xij. q. iij. qui
oblationes,

Quod defraudat ecclesie res in quadruplum de-
bet restituere, xij. q. ij. in antiquis

Clericus qui res ecclesie que sunt pauperum
defraudat est corripicendus, si vero episcopus est
deponendus, x. q. ij. episcopus, et c. se.

Quod furem et latronem vel raptorem aliena cum
possit ut restituat non compellit est socius frau-
dis vel criminis, xliij. q. vi. c. vi. si res,

De hac materia requere ubi agit de divortio

Fructus Ex fructus digni penitentie sunt incipientium videlicet de peccatis dolere, et de futuris malis cauere, de pe, dis, v, circa si, l, di, qz tua.
Ex fructus virtutum sunt proficientium, quorum est de virtute in virtute progredi, de pe, dis, v, in fine

Ex fructus spiritus sunt perfectorum quorum est beatitudinibus insistere, videlicet voluntarias paupertatem diligere, mansuetudinem tenere, perpetuo desiderio lugere, iusticiam et castitatem, misericordiam et mundiciam ac tranquillitatem pacis amplecti, et per observacionem iusticie persecutionem pati, et ceteris fructibus spiritus insistere, de pe, di, ij, si quis semel, s, notandum est

Fuga Ex fuga peccatorum est elongare se a terrenis et propinquis, xij, q, j, c, cui portio

Ex fugiendi sunt honores et fugientibus offerendi, vij, q, j, in scripturis

Ex si a persecutoribus prelati persona queritur fugere, si autem fides vel grex queritur se obijcere vij, q, j, adversitas, s, h, etiam tunc

Ex qui iudicium fugit prestat illum de iusticia diffidere, xl, q, j, xpianus, in fine

Ex heretici et scismatici in provincia permanentes sunt fugiendi, xxlij, q, j, omnes

Ex ad ecclesiam fugientes sunt ab ecclesia prehendendi, lxxxvij, dis, eos

Furoz Ex furor commotionis tempore iustum putat omne quod facit xj, q, iij, illa

Ex laudabile est in prepositis si non furent, sed ratio dicitur in spiritibus, xj, q, iij, illa

Ex furor in sapiente talia facit de qua per multum solet penitere, xj, q, iij, cum apud

Ex rectores aliorum non cum levitate vel furore debent precipitare suam, xl, q, iij, sumope

Ex qui post sacerdotium furere incepit sacerdotio non carebit nisi furia sit pseueras, xv, q, j, si quis non, in fine

Furtum Ex furtum est omnis illicita aliene rei alienatio xlij, q, v, penale, xxxij, q, iij, meretrices, circa finem

Ex fur reputatur qui volens furari propter timorem humanum non furatur, de pe, dis, j, si propterea

Ex non permittit rapinam qui furtum prohibuit, xxxij, q, iij, meretrices

Ex furti nomine rapina et quicquid primo aufer

tur illicite, in prohibitione decalogi continetur xlij, q, v, penale

Ex quatumcumque parum quis abstulerit furti nomen incurrit, xlij, q, v, c, vlti, de pe, di, j, s, vulgaris

Ex non furtum sed mens furantis attenditur, xlij, q, v, c, vlti

Ex furtum non facit necessitas sed voluntas, de co, dis, v, discipulos

Ex cum pro necessitate vite alienum tollit, quia tunc omnia sunt commoda, furtum non committit, de co, dis, v, discipulos

Ex qui ut elemosinam faciat alienum accipit furtum committit, xlij, q, v, forte, xxxij, q, iij, sic non sunt

Ex non est furtum accipere ab invito sibi debitum xlij, q, v, non sane

Ex res egyptiorum asportando furtum non commiserunt filii israel, quia domino omnibus iubente paruerunt, xlij, q, v, dixit dominus

Ex furem vel raptorem nullus debet defendere, sed humanitatis causa potest pro ipso intercedere, xlij, q, v, c, si res, et c, hi qui

Ex fures vel latrones qui infames sunt nec accusare nec testes esse possunt, iij, q, v, constituimus

Ex furtum ex avaricia commissum gravius punitur quam quod sit ex inopia, xij, quest, ij, fraternitatis

Ex episcopus rerum ecclesie dissipator tanquam fur a suo honore est deponendus, x, q, ij, c, vlti, xij, q, ij, in legibus

Ex presbyter in furto deprehensus ab omni honore deponitur, lxxxij, di, presbyter

Ex prelatus est fur qui non curat de omnibus vel non intrat per ostium in officium prelatore, xxij, q, iij, tres personas

Ex furtiva usurpatio preiudicium non generat xlij, dis, illud

Futurum Ex futura scire expediri modo debito sunt inquirenda, j, q, vij, convenientibus, in pn.

Ex futura non sunt per sortilegia investiganda xxxij, q, ij, non statim, et duobus, c, se.

Ex curiositas est per stellatores futura investigare, xxxij, q, ij, fors, s, his ita

Ex futura non sunt investiganda per auguria vel per aliarum artium magicarum documenta, xxxij, q, ij, illud.

Ex omnia predicta futura inquirere est idolatrie deseruire, xxxij, q, ij, sed et illud

Ex auspicia et augurationes oracula et

ingromāta, p que hoīes futura inq̄runt
inualuerūt ex arte demoniaca, xxvi, q. ij. si
ne saluatore

Ex inspectione scripturaz futura nō sūt
querenda, xxvi, q. v. aliquantū

Ex demones cū ex acumine sensus z celeri
tate motus z ex diurnitate t̄p̄is ip̄is ante
cognita hoīb̄ aliq̄ p̄nūciāt futura vident̄
p̄discere, xxvj, q. iij, sciendū, p totū, c.

Generatio **Ex** generatio
est duplex. vī

delicet carnalis que est a patrib̄
p̄ successionē, z spūalis que fit p̄

bapt̄ismi generatōez, xxxij, q. iij, recurrat
de cō, dist. iij, regenerante

Ex in generatione carnali q̄nq̄ de mal' na
scunt̄ boni, q̄nq̄ de bonis nascunt̄ mali,
q̄nq̄ de bonis boni, z de malis mali, xxx
ij, q. iij, recurrat, xlvij, di, quantūlibet, lvj
dis, nasci, ante finē

Ex nasci de adulterio nō est culpa nascētis
sed ei' qui generauit, lvj, di, nasci

Ex vndecūq̄ generentur hoīes honesti et
salui erūt si parentū vicia nō sectant̄, lvj,
dis, vndecūq̄, z, c, dñs noster

Ex multī summi pontifices z ep̄i sunt ex p̄
sbyteris generati, lvj, di, c, j, z, c, osius

Ex ideo quidā vsq̄ ad quartā generationē
eccl̄iam dei intrare phibent̄ donec culpā
auctoz multiplicē successio generationis
aboleat, j, q. j, cito

Ex generatio spūalis q̄ est p̄ bapt̄ismū facit
remissionē oīm peccatoz, de cō, di, iij, re
generante

Ex bapt̄ism' Joh̄is nō erat sufficē ad spi
ritualē generationē, de cō, dist. iij, non re
generabantur

Ex xp̄s suo bapt̄ismo hoīes ad spūalē gene
rationē puocauit, de cō, di, iij, nō regene
rabantur

Genua **Ex** genua a festo pasce vsq̄
ad festū penthecostes inclu
siue ī signū resurrectionis dñice ad horas
nō sunt flectēda, lxxvj, di, c, ieiunū, s, non
autem, z, c, scire, xxx, di, si q̄s p̄sbyter, s, silt

Ex nec die dñico nec in alio festo sanctoruz
genua flectēda sunt orādo, xxx, dist, si quis
p̄sbyter, de cō, di, iij, qm̄ sunt

Ex in dieb̄ ieiunioz genua flectere pctōez
debent, xxvj, q. vij, sacerdos

Gestus **Ex** gest' exterior corp̄is q̄li
tatez iudicat mentis, xlv, di,

clericus, s, sicut ergo

Ex gestus rep̄hensibilis si dissolut' vl' mol
lis est indicat lasciuā, si fractus indicat su
perbiā, si cit' indicat impetuositatē, si tar
dus indicat pigritiā, xlv, dis, parsimoniaz
z, c, clericus, s, sicut ergo

Gladius **Ex** gladi' ē duplex, s, ma
terial' z spūal', xxxij, q. vij
s, j, xv, q. vi, auctoritatē, circa finē

Ex xp̄s nō venit in terrā mittere gladiū ma
terialē s; spūalez, xxxij, q. ij, interfectozes,
s, in hoc

Ex eccl̄ia nō habet nisi spūalem gladiū, qz
nō occidit s; viuificat, xxxij, q. ij, inter bec
xvi, q. ij, vīsis in fine, xliij, q. j, si petrus

Ex materialis gladi' p̄latis in exemplū pa
tientie inhībēt, spūalis vero qui ē s; b̄ū
dei exerceri p̄cipit, xliij, q. j, s, j, z, q. vij, s, j

Ex ecclesia criminosos nō material' s; spi
ritual' gladio feriri iubet, xxxij, q. ij, inter
fectozes, s, in hoc

Ex p̄lati eccl̄ie de mandato pape p̄nt res ec
clesie material' gladio defendere, xv, q. vi
auctoritatē, circa finē

Ex potestates seculares iō nō sine cā gladi
um materialē porrāt, qz in malefactozes
ire dei existūt ministri, xxxij, q. v, nō solum
z, c, sunt quedā, z, q. iij, quesitū, z, c, sic, ī fi.

Ex secularis potestas cū gladiū vindicte re
spuit occasionē peccādī tribuit, xxxij, q. iij
est iniusta

Ex ille gladiū materialē cū culpa accipit q̄
sine potestate p̄cessa a sup̄iore in sanguinē
alteri' armatur, xxxij, q. iij, ille gladium

Gloria **Ex** glia ep̄i est paup̄ib̄ sub
uenire, xij, q. ij, glia

Ex p̄dicatoz gliam suā euacuat qm̄ nō pro
eterno s; p̄ fructu t̄p̄ali laborat, j, q. ij, sa
cerdos, in fine

Ex in lata gēte est gloria regis, in dīmīnuti
one plebis est p̄ritio p̄ncipis, j, q. iij, ec
clesia, s, item dauid, post medū

Ex nihil est illo pastore deterius q̄ lupozuz
laudib̄ gloriat̄, lxxij, dist, nihil, z, vij, q. j,
sunt plurimi

Ex melior est in malefactis humilis p̄fessio
q̄ in bonis sup̄ba gloriatio, xj, q. iij, iūstū

Gratia **Ex** gratia d̄r eo q̄ grat' da
tur vl' recipit grā aliter non
est, j, q. j, c, j.

Ex gratia nō generis nobilitate s; virtutē
paratur, xl, di, illud

Ex nullus nisi purget a vicijs gratiam dei potest accipere. de pe, di, j. alij ecōtra, s, nō potest quis

Ex sicut sol equali luce sup omnes radat. sic gratia dei sine acceptione psonaz equaliter omnibz infunditur. de cō, dist, liij, nec quēqz

Ex gratie plenitudo adlectione nō indiget nec vlla requirit cōmendationis augmēta. vi, q, j, si omnia

Ex quātūcūqz occulta loca animā sine gratia saluare nō possunt. qz de paradiso homo z angelus de celo peccādo cecidit, xl, dist, quelibet

Ex gratia dei dat fidē z facit remissionem peccatorz. de cō, di, liij, gratia que

Ex gratia xpī nō solū facit malū vitare, sed etiā bonū facere, de cō, dist, liij, placuit, z, c, sequenti

Ex gratias deoz hoibz p bñficijs agere debemus, xvi, q, j, reuertimur

Ex de aduersitatibz z passionibz deo gratias referre debemus. xij, q, vi, z, c, vi.

Ex sine gratia m.adata dei adimpleri nō pūt de cō, dist, liij, c, vlti

Gradus Ex grad^o in eccia diuer si z status vnitatem ecclesie conseruat. dist, lxxxix, ad h, xcij, dist, a sub dyacono, l, di, in capite.

Ex in singulis gradibz ordinē conferendis dilationis tpa sunt obseruāda. lxxvij, dist, in singulis, z, c, se.

Ex ad singulos gradus ordinū recipientiū etas est seruanda. lxxvij, dist, p totū

Ex ad gradū dyaconatus z supra nemo est pmouendus nisi puenite pntentia fuerit approbatus. lxxvij, dist, quicūqz

Ex ad superiorē gradū sacerdotij nullus debet exponi nisi ab inferiori ordine gradatim ascendendo. lix, di, p totū

Ex apud deū nō gradus altior s; vite melioris actio pprobat, xxxij, q, liij, sicut excellentiam

Ex grad^o sunt nō solū inter virtutē z p̄tutē sed etiā in vna eadēqz p̄tute, de pe, dist, in, j, ego sum panis, s, hec q, z, c, nō sanctā

Ex nō solū sunt in virtute grad^o s; etiam in peccato, de pnia, dist, ij, sicut tribz, s, nō est m̄rum

Ex tribz gradibz ad peccatū puenit. suggestionē, delectatōe z p̄sensu, de pe, di, ij, sciendum, z, c, sicut tribus

Ex olim vsqz ad septimū gradū p̄sanguinitatis z affinitatis matrimonij p̄trahi impediebatur. xxxv, q, liij, cōtradiciamus, z, q, viij, p totū.

De cōputatione p̄sanguinitatis z affinitatis habes, xxxv, q, liij, p̄tradiciamus, z, q, liij, z, q, v, p totū

Grāmatica Ex grāmatica ad meliores vsus assumpta aīe salutī nō infert detrimentum. xxxvij, dist, si quis grāmaticā

Ex ep̄o vel alio p̄lato est reprehēsbile omisso euāgelio vel alia sacra scriptura populo grāmaticā exponere, xxxvij, dist, turbat s, cum ergo, lxxxvi, dist, cū multa

Ex ep̄i vel p̄sbyteri si cadūt in grāmaticam nō sunt a sapientibz irridendi. qz pl^o sunt pensanda vicia mox q̄s verboruz, xxxvij, dist, q̄uis, s, s; licet, z, c, sedulo

Ex si aliqui sancti viri loquunt̄ p̄ barbarissimos z soleocismos nō sunt p̄pter h̄ despiciendi. xxxvij, dist, sedulo, z, c, sequē, de cō, dist, liij, retulerūt

Ex indignū est verba celestis oraculi restrigi sub regulis donati, xxxvij, di, indignū j, q, j, marchion

Grex Ex sicut grex ex vna morbida oue polluit, sic ex p̄lato immūdo plures inficiunt̄, xlv, dist, s; illud, in fl.

Ex p̄lati tāqz ardetes ducātū gregi p̄bere debent, vij, q, j, sciscitaris

Ex languēte pastore grex insidiatorz dētibz lanandus exponit, vij, q, j, q̄uis

Guerra Ex guerra quāqz imittit̄ p̄pter populi peccata, xxiij, q, v, remittunt̄, p totū, c, lvj, dist, si gens De hac materia habes vbi agit̄ de bello

Gula Ex gula est mater luxurie, quia venter z genitalia sunt vicina membra, xliij, dist, s, j, cū autem, de cō, di, v, nihil

Ex gula sic in vlibz vt in p̄ciosis attendit̄ xij, dist, delictē, z, c, quisquis

Ex quāqz sunt species gule, videlicet accuracius cibe intendere, lautiora excogitare in cibo tps p̄uenire, ad cibū nimium estuare de cibo plus sumere, de cō, dist, v, quāqz

Ex gula de paradiso p̄mum hoīem expulit xxxv, dist, sexto

Ex gula grossum sensum generat, xliij, di, nō liceat, s, si ergo

Ex gula morbos facit, molestias ingerit, et

egritudines generat, de cō. dī. v. nihil, z. c. ne tales

Ex gulosi nō aliter festa sanctorū putāt celebrare nisi gule deserulāt. xliij. dī. s. j. In sī.
Ex egritudines quas gula infert fames curat. de cō. dī. v. legimus

Habere Ex habere potest ecclesia p̄riū exēplo dñi. xij. q. j. exemplū. z. c. se.

Ex p̄fecti p̄riū nō habēt nec habere cupiscūt q̄ nō suoz s; cōmuniū sūt possessores. j. q. ij. sacerdos

Ex religionē p̄fessi p̄riū habere nō debent xij. q. j. sc̄m. z. tribus. c. se. c. habebat. z. c. se. quēti. xvij. q. ij. q̄ sit. s. nullus

Ex habētibus elemosynam dare nihil aliud est q̄ perdere. j. q. iij. ij. pastor

Habitatio Ex habitatio p̄a xp̄i est ecclesia q̄ fide ip̄i seruat. xliij. q. j. q̄ dignoz

Ex deus nō habitat in illis q̄ p̄ supbie singularitē se a melioribus diuidūt. xliij. q. j. audiuimus. añ. mediu

Ex sicut filij israel disperdere nō potuerūt Jebuseos eos q̄n in medio ip̄oz habitarent. sic boni non p̄nt euadere falsos xp̄ianos. xj. q. iij. nolite recedere. p̄ totū. c.

Ex nō possunt cū deo toto corde habitare q̄ feminaz accessibus copulant. xxxij. dī. hospiciolum

Ex nullus clericus cū extranea femina debet habitare. lxxxj. dī. clericus. z. ij. c. se.

Ex monachi cū montalibus in vno loco nō debent habitare. xvij. q. ij. in nullo loco z quattuor. c. se.

Ex habitatores p̄ponunt extraneis in pluribus in cōstitutione archidiaconi. xliij. dī. legimus

Itē in p̄stitutione yconomi. lxxxix. dī. qz.

Itē in ep̄o eligēdo. vi. dī. s. ecōtra beat⁹ nicolaus. z. quattuor. c. se. vij. q. j. remoto

Itē in abbatis electiōe. xvij. q. ij. q̄ sit

Itē in ep̄i accusatiōe. ij. q. vij. querendum.

Itē in defuncti ep̄i rez p̄seruatione. xij. q. ij. non licet alicui

Habitus Ex habitus clerici nō in vestibus nec in calceamentis decorē debet p̄tendere. xli. dī. clericus. z. s. se. z. c. p̄ symoniā

Ex clerici in habitu suo nec seric⁹ nec aureis intexturis. nec in summitate vestimentorum varioz colorū ornamentis vti debēt

xxi. q. iij. oīs factaria. z. quattuor. c. se.

Ex religiosoz habit⁹ nō debēt esse notabilis diuersicoloris s; p̄ueniēs p̄nic z deuotioni. xx. q. j. vidua.

Ex religiosus habitū p̄fessionis sue tā in lecto q̄ in alijs locis d; deferre. xx. q. j. vidua

Ex mulier q̄ p̄pter lūsum habitūz hoīs virilem assumit anathema incurrit. xxx. dī. si qua mulier

Heli Ex hely sacerdos sanct⁹ fuit sed qz filios nō erudiuit sup̄ in cecidit. xxxvij. dī. legant

Ex sicut p̄pter filioz hely p̄ctm hoīs a sacrificio dei detrahebant. sic p̄rauis exemplis p̄latoz q̄tidie peiores fiūt. l. dī. de his vō

Ex sicut ex peccato filioz hely in manu hostiū populus corruit. sic plebs peccata p̄latoz luit. j. q. iij. ecclia.

Helias Ex helias vt oñderet illuz vey deū esse quem colebat orauit igne celesti q̄nquagenarios p̄sumit. xxiij. q. iij. si illic. s. s; obijct. z. c. q̄ xps. z c. ea vindicta. ante finem

Ex p̄cibus helle celū clausus fuit annis tribus z sex mensibus. xxiij. q. iij. sic illic. s. q̄ tūc.

Ex helyas culturā Baal vindicauit sacerdotēs eius occidendo. xxiij. q. iij. gullisarius. circa finem

Helizeus Ex helyze⁹ aspersione salis sterilitatez aque sanauit. de cō. dī. iij. aquā sale

Ex in exemplū p̄fectis ad p̄phetandū vadēs boues z omnē curā domesticam reliquit. lxxxvi. dī. dñs

Ex misit lignū in aquā z ferrū securis p̄tra naturā natauit. de con. dī. ij. reuera post medium

Hereditas Ex hereditas fm lege ab indignis successoribus p̄t auferri. xi. q. j. siluester

Ex heredi nō licet sine causa venire p̄tra factū sui p̄decessoris. xi. q. j. siluester. xvi. q. vi. illud

Ex null⁹ ex heredato filio ecclesiam debz facere heredem. xvij. q. vi. c. vi. xxx. q. ij. si q̄s irascitur

Ex ep̄s res quas habuit hereditario iure libere potest p̄ferre. xij. q. j. ep̄i de.

Ex clerici sunt funiculi hereditatis xp̄i. xij. q. j. clericus

Heremita Ex sunt heremite q̄ vere z pure solitarii

vita ducunt, xvi. q. j. qui vere
 Ex Johannes baptista fuit de vita heremitica
 ij. q. vij. c. xl. s. item Johannes.
 Ex heremitica vita vera ac pura digna ho-
 noze iudicat, xvi. q. j. qui vere
 Ex heremite ne videant esse acephali debet
 subesse episcopus, xxiij. dis. nulla. z. c. se. xl. q. iij.
 si autem
 Ex heremite vtuntur privilegio clericali sic alij
 religiosi, xvi. q. j. q. se
 Ex heremita potest habere priuilegium z. p. dere te-
 stamentum, xix. q. iij. plata. s. p. tra
 Ex heremite rone priuilegij inspectores sunt mo-
 nachis q. b. priuilegium non licet habere, xix. q. iij.
 platum. s. p. tra
Heresis. Ex heresis grece ab ele-
 ctione dicitur q. scz ea disci-
 plina q. sibi vnusquisq. eligit putat esse
 meliore. xxiij. q. iij. heresis
 Ex p. ma heresis occasione corporis xpi z. san-
 guinis orta est in discipulis, d. co. di. ij. p. ma
 Ex postilla arriana q. ponebat maioritatez
 gradus in psonis orta est in clericis, xvi.
 di. sexta synodus. s. p. ma
 Ex tunc xpianitas in diuersas hereses scissa
 est q. n. ppter fideles psecutores episcopi ad concilia
 celebranda in vnu non poterat puenire. xv.
 dis. canones.
 Diuersitate heresiu z. multiplicitate eaz ha-
 bes, xxiij. q. iij. q. da aut heretici. p. totum.
 Ex inter heresim z. scisma est ista differetia:
 videlicet q. heresis est in puerla doctrina
 sz scisma in sepatione ab ecclesia. xxiij. q. iij.
 inter scisma.
 Ex largo modo symoniaca prauitas dicitur im-
 pia heresis, j. q. j. q. s. c. cu. li. q. at. z. c. eos.
 Ex symoniaca heresis ortu habuit tpe apo-
 stolorum, j. q. fertur
 Ex diuina pudentia diuersi erroris here-
 ses esse pmittit vt fideles astutores red-
 dant, xxiij. q. vi. c. vi.
 Ex nullu peccatu est grauus heresi, xxxij. q. vij.
 q. d. i. oib. xxiij. q. iij. q. d. aut, xxiij. q. ij. p. mu.
 Ex an grauus peccat qui heresim incurrit
 ignorans an qui scies auaricie deseruit, vj.
 q. j. quero
 Ex p. nullo alio q. p. heresi papa pot. pueni-
 ri. xl. dis. si papa
Hereticus. Ex hereticus est q. fal-
 sas ac nouas opi-
 niones gignit vl. seq. xxiij. q. iij. hereticus
 Item hereticus est q. aliter scriptura sacra intel-

ligit q. sensus sp. sc. flagitat, xxiij. q. iij.
 heresis, xxxvij. dis. q. s. uis
 Item hereticus est q. p. scissus est ab vnitate ec-
 clesie. iij. q. iij. c. j. z. se.
 Item hereticus est qui in vna heresim d. ana-
 tam incidit, xxiij. q. j. acacius
 Item hereticus dicitur non q. errat sz q. errore cotu-
 maciter defendit, xxiij. q. iij. q. in ecclesia
 Item large symoniacus dicitur hereticus, j. q.
 j. quisquis
 Item q. romanam ecclesiam negat esse caput eccle-
 siarum z. q. auctoritate eius derogat est hereticus,
 xxiij. di. om. s. circa fine
 Item ille qui hereticos defendit non solu hereticus
 sed heresiarcha dicitur est, xxiij. q. vi. q. alioz
 Ex p. sumptio sensus priuilegij via est ad here-
 sim, xxiij. q. iij. q. d. aut
 Ex q. in expositione scripture locu. tps. p. so-
 nam non attendit de facile in erroris labori-
 thum. cadit, xxiij. dis. sciendū
 Ex non sunt inter hereticos computandi q. er-
 rorem ab alijs recipientes parati sunt p-
 ponere, xxiij. q. iij. dixit
 Ex sicut ipsi heretici d. anati sunt ab ecclesia.
 sic z. scripture eoz, xv. dis. in p. mis. s. mon-
 tanus
 Ex heretici excoicati sunt ipso iure, xxiij. q.
 j. acacius. z. duob. c. se.
 Item post morte excoicantur, xxiij. q. ij. sane p-
 fertur. z. totu. c.
 Ex p. sortiu z. comunio hereticorum sunt fugie-
 da, xxiij. q. j. aduocauit. z. c. sequenti. z. q.
 iij. clericus
 Ex hereticorum puercula z. cellabula sunt ap-
 pellanda, xxiij. q. iij. clericus
 Ex sacramenta hereticorum in forma eccie tra-
 dita sunt bona, q. non sunt humana sz di-
 uina, xxiij. q. iij. q. d. faciet
 Ex scilicet non debet ab ipis etia in necessi-
 tate sacramenta recipi, xxiij. q. j. si que forte
 z. duob. c. se.
 Ex nec danda sunt ipis a catholicis sacra-
 menta, xxiij. q. ij. nec quis q.
 Ex heretici non habent salutem in se nec pote-
 statem in alios, xxiij. q. j. q. d. cu. q. z. c. vbi.
 Item q. non pnt p. tra fideles testificari, ij. q. vij.
 non pt. z. c. pagani
 Item nec ipos accusare pnt nec iudicare, iij.
 q. j. c. j. xv. q. j. omne
 Item nec excoicare pnt nec p. demnare, xxiij.
 q. j. alt. z. duob. c. se

Ex hereticos accusare etiā infames p̄sone
 p̄nt. vi. q. j. nos. s. sed licet. z. c. se.
Ex hereticus hereticū excōicare p̄t. nō ca
 tholicū. xxiij. q. j. miramur. s. j.
Ex heretic⁹ excōicat⁹ ab heretico p̄t crimē
 a catholicis p̄ter detestationē culpe nō ē
 recipiendus. xxiij. q. j. q̄sqs. z. c. se.
Ex reges z p̄ncipes terre d̄nt hereticos p̄se
 qui z h̄nt ecclīaz tueri. xxiij. q. iij. nō inue
 nitur. z. c. sicut excellentiā
Ex heretici sunt cogēdi z p̄pellēdi ad fidei
 quā reliquerūt receptōez. xxiij. q. iij. n̄mi
 um. vsqz ad fi. q.
Itē p̄nt p̄pelli p̄ rez t̄paliū spoliatiōez
 viij. di. q̄ iure. post me. xxiij. q. iij. ip̄a pie
 tas. z. c. q̄. peccat
Itē sunt cogēdi v̄l domādī p̄ corpalem
 punitionez. xxiij. q. iij. displicet. z. c. se. z. q
 v. c. j. z duobz. c. se
Ex in p̄secutione eoz nō ad res eoz s̄ ad sa
 lutem respectus est habendus. xxiij. q. iij
 ip̄a pietas. in fine
Ex inuētor heresis z imitator pari d̄natio
 ne plectunt. xxiij. q. j. c. j.
Ex redeūtes debēt recipi cū scriptura q̄ p̄t
 net detestationē p̄teriti erroris z vere fidei
 p̄fessionē. j. q. viij. si q̄ voluerint. c. quorīes
 z. c. maximū. z. c. se. xxiij. q. vi. his q̄ t̄p. in
 fine. de cō. di. iij. ego berengarius
Ex redeūtes ad p̄stinā dignitatē nō adm̄t
 unt de iuris rigore. j. q. viij. c. j.
Ex humilit̄ redeūtes ad p̄stinā dignitatem
 restituūtur de benignitate ecclesie. j. q. viij
 p̄uenientibz. z. c. didici. z. c. maximū. xxiij.
 q. iij. ip̄a pietas
Ex redeūtes nō p̄mouent̄ ad maiorē digni
 tatē. xxiij. di. nos. j. q. viij. saluberrimū
Henricus **Ex** henric⁹ p̄mus
 impator p̄uilegio
 renūciauit qd̄ romani pontifices p̄t scis
 maticos z hereticos p̄tulerāt impatoribz
 sup̄ p̄uisione z sup̄ inuestituris ep̄oz. xxiij
 di. cōstitutio. s. ex his
Histrion **Ex** histrion ad accusanduz
 nō admittit. qz infamis est
 iij. q. j. diffinimus
Ex clerici maxime in sacris cōstituti in cui
 uis vbi histriones sunt nō d̄nt interesse.
 xxiij. di. p̄sbyteri
Ex histriones p̄hibent̄ ad ordīnes p̄moue
 ri. xxiij. di. martum
Ex nec eucharistia in tali statu manētibz da

ri d̄z. de cō. di. iij. p̄ dilectione
Ex histrionibz p̄pter suū officiū res suas da
 re p̄ctm̄ est immane. lxxxvi. di. donare
Holocaustum. **Ex** holocau
 stū spirituale
 est ieiunare. elemosynam dare. pudiciāz
 polliceri. xxiij. q. j. odi. z. p̄ieci
Homicidium. **Ex** homicidi
 uz tres habz
 sp̄s. sunt ei homicide interfectores. detra
 ctōez. z odiū habentes. de pe. di. j. homi
 cidioz. z q̄ttuoz. c. se.
Ex p̄me speciei homicida est qui non tantū
 de facto s̄ etiā de p̄silio v̄l fraude aliq̄ez
 occidit. de pe. di. j. p̄iculose. z. c. noli
Ex om̄es vulnerātes tandē mortuū vel cō
 siliū vel auxiliū p̄bentes homicide iudicā
 tur. xxiij. q. viij. c. vl. xxiij. q. ij. aliq̄n
Ex nō h̄ns publicā administratiōē si ma
 leficiū vel qualēcūqz criminōsum interfece
 rit homicida iudicabit. xxiij. q. vl. quicūqz
 p̄cutit. z. q. iij. ille gladiū
Ex ille minister est homicida q̄ sp̄ote sua il
 lum occidit quē scit etiā a iudice occiden
 dum. xxiij. q. v. cū minister
Ex homicida est q̄ abozsum v̄suetis aīe pro
 curat. xxiij. q. ij. qd̄ p̄o
Itē q̄ sibi volūtariē membz v̄rile abscede
 rit. lv. di. si quis semet.
Ex q̄cūqz qualēcūqz mō se occiderit homici
 da iudicatur. xxiij. q. iij. displicet post me
 dium. q. v. si nō licet. p̄ totū ca.
Ex videt̄ q̄ p̄t p̄iculū castitatis licet seipm̄
 occidere. xxiij. q. v. nō est
Ex Sampson q̄ seipm̄ occidit cum alijs p̄
 instinctū sp̄scti de crimie excusat. xxiij. q
 v. si nō licet. aī finem
Ex p̄ illis qui suiipsius homicide sunt non
 est orandū nec sunt cū fidelibz sepeliendi.
 xxiij. q. v. placuit vt h̄i.
Ex ad homicidiū miscere se cū alijs quilibz
 debet formidare. xxiij. q. viij. si in morte lō
 gobardoz
Ex nulla lex innocentē occidere cōcedit. xxi
 iij. q. v. si nō. licet
Ex homicidia maxie clericoz p̄ iudices se
 culares sunt vindicāda. xxiij. q. v. sūt q̄dā.
Ex p̄ncipi vel iudici iuste officiū exercenti
 homicidiū ad culpā nō imputat. xxiij. q. ij
 noli. z. c. se. q. v. de occidēdis z. c. miles. et
 q̄ttuoz. c. se. z. c. nō frustra. z q̄nqz. c. se.
Ex reū nō in dex̄ s̄ lex occidit. z si parit cō

remptor est leg. xxij. q. v. miles; z. c. iudex
 z. c. sequenti
 Ex perimere malos auctoritate principis
 nō est pmittere homicidiū. xxij. q. vi. q. cū
 q. pcutit. z. q. v. miles
 Ex sancti patres zelo iusticie occidēdo me-
 rebant. xxij. q. liij. cavindictaz. q. v. remit-
 tunt. q. viij. legi. z. c. se.
 Ex cū impius interficit xps dilataz. quia ab-
 ominatio abolez. xv. q. j. nec is q.
 Ex excōcatoro zelo iusticie occidēdo homi-
 cidū nō incurrit. xxij. q. v. excōcatoro
 Ex ad depressionē inimicorū xpi licet clerico
 hortari laicos. nec ex hō homicida repu-
 tat. xxij. q. viij. l. g. z. nouē. c. se.
 Ex clericus nō debet esse iudex in cā sangui-
 nis. qz ex hoc efficit irregularis. l. dis. mi-
 nor. z. quattuor. c. se. z. c. de his clericis. z. c.
 studeat
 Ex furioso vel mēte alienato homicidiū ad
 penas nō imputat. xv. q. j. illud. §. vt itaqz
 in fine. z. c. aliquos. z. c. si q. s. insanens
 Ex nec pure casuale homicidiū q. tū ad pe-
 nitentiā. imputat. l. dis. hī q. arborē. z. c. se.
 xv. q. j. nec is. z. ca. si quis. xxij. q. v. de oc-
 cidendis
 Ex nec casuale imputat homicidiū ad irre-
 gularitatē. l. dis. clerico. z. c. se. z. c. eū q. z. c.
 hī qui arborē
 Ex p homicidio inuolūtario vbi sufficiens
 cautela nō adhibet fm magis z minus le-
 nior tū qz p alio homicidio pnia est impo-
 nēda. l. dis. de clericis. z. c. studeat. z. quat-
 tuor. c. se. xv. q. j. si q. s. nō
 Ex vbi p culpā quis in necessitate homici-
 diū venit de homicidio nō excusat. xv. q. j.
 illud. §. itaqz
 Ex vbi sine culpa q. s. ad necessitatē puenit
 homicidiū nō imputat. l. dis. sepe
 Itē si dedit operā relicte z oēs cautelā ad-
 hibuit nō imputat. l. dis. hī q.
 Ex cū q. s. defendendo se v. sociū homicidiū
 cōmittit min⁹ imputat. xxij. q. v. nō est ini-
 quitatis
 Ex interpretatue homicida d. q. cū possit fa-
 me morientibz nō succurrit. lxxvi. dis. pa-
 sce. vi. q. j. decime. in fine
 Ex pastor cū delinquentes non arguit ipos
 tacendo occidit. xliij. dis. ephesijs
 Ex qui res episcopi vel ecclesie rapit homi-
 cidā iudicabit. xij. q. ij. qui christi. z. c. qui
 abstulerit

Ex negās penitentia mortē homicida d. z.
 xxvi. q. vi. cognouimus
 Ex ille q. aliquē ad pēterandū scēter cōpu-
 lerit dupliciter est homicida. i. suūpsi⁹ z il-
 lus. xxij. q. v. ille
 Ex qui aliū occidit z q. aliū detrahit scēpsuz
 occidit. de pe. dis. j. homicidioz
 Ex homicide p eccliam cogendi sunt ad pe-
 nitentiā agendā. xxij. q. ij. itaqz
 Ex qz diuersi sunt modi homicidiū iuxta hō
 z diuersitas culpe d. z. pensari. xxij. q. v. cū
 homo
 Ex volūtate vel furore laicū occidēs septē
 annorū pnia est puniendus. l. dis. si qua
 Ex clericū vel religiosum occidēs punit pe-
 nitentiā grauiorē. xvij. q. liij. q. occiderit
 Ex occisor patris vel matris pnia punitur
 ampliorē. xxij. q. ij. latozem
 Ex p vxoris homicidio pena grauisima i-
 ponit. xxij. q. ij. admonere
 Ex occidēs vxorē absqz lege vel sine cā non
 d. z. nubere. tū cū adolefcēte p. dispensari.
 xxij. q. ij. interfectores. z. duobz. c. se.
HONOR Ex honor nō ē suscipiend⁹
 nisi pus is q. adipisci desi-
 derat vires suas cū honore metiat. j. q. j. nō
 est putanda. z. c. fert. in fine
 Ex si ad honores mundi sine merito labo-
 ris nō puenit multo forti⁹ ad honores ce-
 lestiū dignitatū. lxi. di. miramur. in fine
 Ex honor etiā a digno cū metu est suscipiē-
 dus. j. q. j. nō ē. in fi. lxiij. dis. valentinian⁹
 Ex nemo d. z. sibi honore assumere nisi a dō
 vocatus. viij. q. j. in scripturis.
 Ex honor p. tinenti z fugienti est offerendus
 viij. q. j. in scripturis
 Ex honor p. ambitōem suscept⁹ vergit ad
 culpā z ad penā. xl. di. multi. j. q. vi. sic. viij.
 q. j. sunt
 Ex platus nō suū s. z. honore ecclie d. z. cupe-
 re. xcix. dis. ecce
 Ex q. honore est maior in sanctitate z in so-
 licitudine d. z. esse pfectior. c. dis. ratōis. j. q.
 vllissimus
 Ex nō q. maior fuerit in honore est iustior.
 s. z. qui iustior est ille est maior. xl. dis. multi
 in fine
 Ex tūc platus honorat q. a suis subditis
 honor quilibet debet⁹ nō negat. xcix. dis.
 ecce. in fine. z. c. nullus
 Ex quanto quis in maiori honore p. stituit⁹
 peccat tāto pl⁹ est puniend⁹. v. q. vj. quia. §.

presbyteri.
 Ex honor indebite oblat⁹ est respuendus, xc
 ix, di. nullus
 Ex honor sic singulis exhibendus est vt ex
 h nulli deroget, xcix, dis, ecce, xl, q, iij, q re
 sultit, xxv, q, ij, de privilegijs ecclesiasticis.
 Ex sacerdos in psona dei cui⁹ minister e ho
 noratur, ij, q, iij, habet, in fine
 Ex sacerdotes sunt honoradi q^s de⁹ dicēs
 ipos deos z angelos honoravit, xl, q, j, sa
 cerdotib⁹
 Ex dilectores hui⁹ seculi p honore terreno
 milia tollerāt, p honore celesti pauca, xlvij
 di, om̄s, in pncipio
Hospitalitas Ex hospitali
 tas p ipm xps
 comendat, xlij, dis, s, j.
 Ex hospitalitas exercenda e ad oēs indiffe
 renter, xlij, di, quiescamus
 Ex hospitalitas oib⁹ exēplo sanctorū patrū
 psuadet, xlij, dis, s, j.
 Ex zelandū est p hospitib⁹, qz hospitalitas
 etiā apd barbaros inuolabilis custodit,
 xxxij, q, vij, offerebat.
 Ex res clericorū debēt esse cōmunes, maxie
 ad susceptionē pegrinorū z hospitū, xvi, q,
 j, qm̄ quicquid
 Ex hospitalitas maxime a p̄latis z religio
 sis est seruāda, lxxxix, dis, volumus, xij, q, j
 qz, circa finē, z, q, ij, mos
 Ex p̄latus domū suā hospitib⁹ claudēs nō
 p̄t esse hospitalitatē exhortator, xlij, di, s, j.
 Ex elect⁹ in ep̄m a p̄firmatōe repellit p̄pter
 inhospitalitatē, lxxxv, di, florentinū archi
 dyaconū
 Ex mali hospites q⁹ res exportāt hospitātū
 sunt sicut mus in pera, ignis in sinu, z ser
 pens in gremio, q⁹ male suos remunerāt
 hospites, xlij, q, j, ecclesias, s, ad hec, p⁹ me,
 Ex hospitaliū cōstructio z gubernatio spe
 ctat ad curā ep̄i, xvij, q, ij, quidam
Hostiarius Ex hostiarū in ve
 teri testamēto idē
 sunt qd̄ sanitores, xxi, di, clerici
 Ex hostiarū effect⁹ est clavis ecclesie tenere
 z oia q̄ sunt int⁹ z extra custodire, xxv, dis,
 pleccis
Hostis Ex hostis interior est mala
 voluntas, xxij, q, j, pat⁹, i, fi.
 Ex exterior hostē pugnante necessitas de
 bet p̄mere nō voluntas, xxij, q, j, noli
 Ex capto hosti misericordia debet nisi pacē

pturbat lo tuncat, xxij, q, j, noli in fine.
 Ex hosti fides si p̄mittit est seruāda, xxij, q,
 j, noli
 Ex in iusto bello nil refert vtz hostis apte
 vel insidijs expugnet, xxij, q, ij, dñs
Humilitas Ex hūilitas e p̄nie
 fundamētū, de pe,
 dis, ij, c, j, in pn.
 Ex humilitatis exercicia sunt vlliorib⁹ offi
 cijs se subdere z ministerijs indigniorib⁹
 se tradere, de pe, dis, ij, s, j.
 Ex humilitas in prelatis est p̄mendabilis
 xcix, dis, ecce
 Ex nihil fulget in ep̄ali ceruice splēdid⁹ q̄
 humilitas, c, dis, p̄tra morem, an finē
 Ex hūilitas docēdis z discēdis psuadetur,
 xxxvij, dis, sedulo, z, c, null⁹, xl, dis, multi,
 in fine, xxij, q, iij, si habes
 Ex virginitas cū humilitate est admirāda,
 xxx, dis, hec scripsimus
 Ex xps verbis z factis exemplū dedit hūi
 litatis, xcij, dis, dñs, ix, q, iij, null⁹, an finē
 Ex neophiti z toti⁹ humilitatē ignari ad re
 gimen ecclesie nō sunt assumēdi, lxj, dis, sta
 tuim⁹, z, s, j.
 Ex boni pastores poti⁹ p humilitatē mā sue
 tudinē studēt peccātes reuocare q̄ p au
 steritatē in foueā p̄ditionis p̄pellere, xlv,
 dis, recedite
 Ex q⁹ sibi vult ab alijs humiliter obediri z
 ipe suo sup̄iori obediat, ij, q, vi, q se scit
 Ex cū culpa nō exigit om̄s fm̄ rōem humi
 litatis equales sumus, xxij, di, de cōstan
 tinopolitana
 Ex humilitatē causa nō est in p̄fessione mē
 tiendū, xxij, q, ij, cū humilitatis
 Ex humilitas nō est vbi est falsitas, xxij, q,
 ij, cū, z, c, incaute
 Ex ficta hūilitas est cū sup̄bia mixta, vlij,
 q, j, in scripturis, in fine
 Ex nemo p̄lat⁹ suis sic hūilitate dz subijct
 vt cogat ipoz vicia venerari, ij, q, vij, ad
 monendi.
Iacob Ex iacob dicendo se
 p̄mogenitū nō e mē
 titus, qz nō ad natiuitatē s̄ ad ius
 p̄mogeniture respectum habuit
 xxij, q, ij, querit, s, p̄ximo
 Ex nō p̄cedēs s̄ sub sequēs p̄sensus iacob i
 liam fecit eos p̄iuges, xxix, q, j, s, s̄ obijct
 Ex iacob licz i se essz bon⁹, tñ filios aliq̄s ma
 los, aliq̄s bonos hūit, xxxij, q, iij, rcurrat

Ex in h q vidit angelos ascendentes z descē
dentes. vitā platoꝝ actiua z contemplatiua
designat. lxxvij. dis. decreuit

Iactare Ex iactare nō debz se q̄s
de statu pfectiōis sue. qz
z Petrus post iactantiā cecidit. vi. q̄sti. j.
imitare

Ex oī ornatu q̄ possit iactantiā inferre. dñt
carere clerici. xxj. q. iij. c. j. xxij. di. his igif.

Idolatria Ex idolatria quā se
quūtur infideles z q̄
libet noxia supsticio est fornicatio spūali
xxvij. q. j. idolatria

Ex idoloꝝ culturā subtilitas demonū ad
inuenit. xxvi. q. iij. sciendū. p totū. c.

Ex ille pnceps est idolatrie q̄ res suas quas
phibere p̄t pmittit idolis imolari. xxvj. q.
ij. si de area

Ex eligendū est potius fame mori q̄ ob re
uerentiā idoloꝝ idolatricis vesci. xxxij. q. iij.
sicut sanctus

Ex salomon qui deo templū pstruxerat ex
cecat luxuria templum idolis fabricauit.
xxxij. q. iij. Salomon

Ex idolatra fit q̄s interpretatiue multipli. vi
delicet p eucharistie pceptionē indignam
xxxij. dis. p̄ter h. s. porro. viij. dis. si q̄.

Itē p rebellē obedientiā. viij. q. j. scienduz
in fine.

Itē p estuantē auariciā. vi. q. ij. quero

Itē p sortilegioꝝ z diuinationū obseruā
tiam. xxvi. q. ij. sors. s. sequē. z. c. sedz illud
z. q. v. s. j.

Ieiunium Ex ieiunū est du
plex spūale. z corpa
le. de cō. di. v. ieiunū

Ex magnū z p̄cipuū est ieiunū spūale. vi
delicet a peccatis abstinere. de cō. di. v. ie
iunū. z. c. nihil

Ex ieiunū corpaie qd̄ est a cibis abstinere
ē auctorisabile. qz p̄mo a deo in paradiso est
pceptū. xxxv. dis. sexto.

Ex a sanctis patribz z ab ecclesia ē institu
tum. de con. dis. v. ieiunia in ecclesia. z tri
bus. ca. se.

Ex ieiunū de q̄ nō est pceptū vt scandaluz
vite f̄m morē patrie est seruandū. xij. dis.
illa. lxxvi. dis. vtinā

Ex ieiunū ad ecclia institutū sine cā nō est
violandū. de cō. dis. v. ieiunia in ecclia

Ex ieiunū quadragesimale qd̄ ē p decima
tis anni est diligenter seruandū. lxxvj. di.

statuim⁹. z duobz. c. se. de cō. dis. j. solēt. v.
dis. quadragesima. z. c. ieiunū

Ex ieiunū q̄ttuoz tpm est oīno ab oībz ser
uandū. lxxvi. di. ieiunū. z. vi. c. se

Ex quibz mētibz z quibz de causis seruāda
sunt z in veteri lege fuata sunt ieiunia q̄
tuoz tempoꝝ habes. lxxvi. dis. statuimus
z duobz. c. se.

Ex antiquus p̄mus mēsis anni Martius
p̄putabat. z de oī alio tpe q̄ q̄ttuoz tpa
ieiunabant. lxxvj. dis. statuimus. z. c. se.

Ex a modernis h ieiunū fit quarta p̄ima
feria post diē ciner. scdm̄ in hebdomada
penthecostes. tertiu in septēbr̄ post exal
tationē sc̄te crucis. quartū in decēbr̄ post
festū sc̄te lucie. lxxvi. di. statuim⁹. An̄ p̄

Dat crux. lucia. ciner. crismata dia

Ut sit angaria quarta sequēs feria

Ex dies tres rogationū aū ascensionē dñi
sunt ieiunandi. de cō. dis. iij. rogationes

Ex sicut in memoriā passionis sexta feria ie
iunat. sic z sabbatū in memoriā sepulture
est ieiunandū. de cō. di. iij. in sabbato

Ex de ieiunio sabbati videt̄ mos patrie ser
uandus. xij. di. illa

Ex die sabbati est a carnibz abstinendū. de
con. dis. v. qua die.

Ex in cena dñi non est soluendū ieiunium
de cō. dis. iij. nō liceat. z. c. se.

Ex die dñico ne sequamur errores infideli
um nō est ieiunandū. xxx. di. si q̄s tanq̄. z
c. si q̄s p̄sbyter. lxxvj. di. ieiunū. de cō. di.
iij. ieiunū. z. c. ne quis

Ex nec ieiunandū est tpe pascale vsqz ad p̄
thecostes. lxxvi. di. ieiunū. s. nō aut. z. c.
sequentī

Ex ieiunātes illo tpe ex deuotione nō sunt
arguendi. lxxvi. dis. post. z. c. vtinā

Ex hora meridiana in ieiunijs est comedē
dū. de cō. di. v. nō modico. z. c. se.

Ex in quadragesima ieiunū soluit q̄ aūqz
vespas dicit vel audit comedit. de cō. dis.
j. solent

Ex in ieiunijs q̄ttuoz tpm z in vigilia pasce
circa vesptinā horā est missa celebranda z
postea comedendū. de cō. di. j. solēt.

Ex ordinās z ordinādus debent esse ieiunī
lxxvi. di. qd̄ a patribz. z. c. se.

Ex excepta cā infirmitatis nō debēt cōica
re nisi ieiunī. de cō. di. ij. liquidol. l. di. p̄sby
teros. xxvi. q. vi. si q̄s de corpe. iij. di. de
niqz. in fine.

Quod moderata cibi est in ieiunijs habenda
de co, dis, v. no dico, z, c, se.

Quod in ieiunijs maxime quadragesime est a ma-
gnis piscibus z cibis lascivie z potibus absti-
nendum, liij, dis, deniqz

Quod plenius venter facile disputat de ieiunijs
xij, q, ij, c, socrates

Quod ieiunium debet esse mundum, xvij, di, habe-
atur, lxxxvj, dis, qd pdest

Quod primo hominis firmitas p̄ fuit in ieiunio, co-
gnitio infirmitatis in cibo, xxxv, di, sexto.

Quod ieiunium delinquentis vulnera curat z cu-
ratos sanctificat, de con, distin, v, sint tibi
ieiunia

Ite satisfactio p̄missis, lxxxvj, dis, agit

Quod viventium ieiunia sunt defunctorum auxi-
lia, xij, q, ij, anime

Quod ieiunium ex causa redimunt elemosyna, lxxx
ij, dis, p̄sbyter, ante fine

Quod duorum vel plurium dierum absque cibo ieiunium
prohibet, de co, di, v, no dico, z, ij, c, se.

Quod melius ieiunat qui sepius pauperes quam in gurgitibus
lucius rari⁹ comedit, de con, dis, v,
no dico, z duobus, c, se.

De hac materia habes ubi agit de absti-
nencia

Jesabel Quod Jesabel nonnullos pro-
vocabat stupro sui corpo-
ris ad imolandum idolis, xxij, q, liij, si illic
s, qd tunc

Ignis Quod est ignis inter se devotio-
nis qui inflammat sacrificia de-
peccantium, j, q, j, cum scriptura

Quod est ignis vere contritus qui igne decoquitur
z purificat penitentes, xxvij, q, j, apud cas

Quod est ignis indebitus ultionis a quo prohibiti se-
apostoli ne exurerent samaritanos, xxij, q, liij
qd facit, in fine, z, c, se.

Quod est ignis carnalis voluptatis in quo igne
bonus conjugatus positus nescit ardere, xxxij
q, liij, vir cum propria, in fine

Quod est ignis ambitiosus z cupiditatis qui tamquam
ignis alienus exurit z non mutat, de pe, di,
liij, inter hec

Quod est ignis divine consolationis qui culpam exu-
rit non hominem z sanat pure persistentes, de pe,
dis, liij, inter hec

Quod est ignis future purgationis qui excedit om-
nem penitentiam, xxvi, di, qui in aliud, de pe,
dis, vij, nullus expectet

Quod ignis purgatorius post hanc vitam creden-
dus sit, xxv, di, qd, in fine, xxxij, q, ij, admo-

here, circa me, j, q, liij, puenit, de pe, dis, vlti
nullus expectet

Ignorantia Quod ignorantia est
triplex, videlicet
bona, mala, z indifferens, xxxvij, di, quis
z, s, se.

Quod bona est ignorantia eorum que dant occasionem
ad peccandum que nescire melius est quam sci-
re, xxxvij, di, quis

Quod mala est ignorantia quam ea que dei sunt igno-
rantur, quia talis ignorantia ignorabit, xxxvij
qui ea

Quod indifferens ignorantia est in his in quibus
nihil interest ad regnum dei utrum sciant an non
xxij, q, ij, in quibus

Quod alia est ignorantia facti, alia iuris, j, q, liij
s, vlti, ante me, xxij, q, liij, innocens, s, j

Ite ignorantia facti, alia simplex alia probabi-
lis, alia crassa z supina

Ignorantia simplex est vera z non simulata,
in qua peccatibus est peccandum, xi, q, liij, excel-
lentissimus, z, c, se, xxvij, q, ij, c, vi, j, q, liij, s,
vlti, ubi agit de idolatriis

Ignorantia probabilis est que probari potest ex
excusabilis est pro tanto, j, q, j, si quis a si-
moniacis

Ignorantia crassa z supina est quam factum omnibus
publicum ignorat qui neminem excusat, sicut
iudei non excusant, quia christum advenisse ignorat
j, q, liij, s, vi, xij, q, ij, qui dicitur, xxij, q, j, pa-
ratus, circa me, xj, q, liij, cure, vij, q, j, licet
s, xx, dis, si decerit, xvi, di, qd dicitis

Ignorantia iuris, alia est iuris naturalis que
omnibus adultis z discernentibus est damnabilis

Alia est iuris civilis z canonici que quibusdam pro-
mittit ignorare quibusdam non, j, q, liij, s, vi, i, fi-

Quod ignorantia iuris civilis vel canonici excu-
sat a tanto, xxij, q, j, si quis dederit, xxxij, q,
vij, quemadmodum, vi, q, j, quero

Quod ignorantia iuris civilis vel canonici non
excusat a toto, j, q, liij, s, vi, an si, xxxvij, di
stinct, p̄sbyterum

Quod filii israel circa promissionem gabaonitarum
habuerunt ignorantiam facti sed non iuris, xxij
q, liij, innocens, s, j.

Quod ignorantia invincibilis que est ex furore vel
demencia si est ex casu non imputatur. si autem ve-
nit ex culpa nociva est, xv, q, j, si quis infant-
ens, z, c, primo, z, c, tertio, qd, s, itaqz

Quod ignorantia vincibilis procedens ex negligē-
tia, excusat a tanto sed non a toto, xxxij, q, vij,
quemadmodum

Quæ affectata ignorantia est quæ quæ non vult
intelligere ut bene agat, xxxvij. di. c. vi. cum
duobus, §. se.

Quæ ignorantia est mala et periculosa, quæ malè est
cunctorum errorum, xxxvij. di. ignorantia

Quæ licet laicis sit notitia, sacerdotibus tamen quæ du-
catum præbere debent alijs est periculosior, xxx-
vij. di. c. vi. §. ut itaque, et xxxvij. di. c. j. et sex-
c. se.

Quæ ignorans non sepe errat, xxxvij. di. c. v. §. vult

Quæ dicitur quæ ignorare quæ non cognoscit illud esse
peccatum quod facit, vel non tamen quantum est talis excu-
satur pro tanto sed non pro toto, vij. di. c. i. con-
suetudo

Quæ qui ignorat modum et qualitatem facti, ipse
tunc peccat quæ ignorantia iuris laborat, vij. di.
c. i. consuetudo. Exemplum de paulo, sed tunc
non peccat quæ facti ignorantia habet, xxxvij. di.
c. j. in lectum

Quæ quæ dādo operam recte licite ignorans quæ ex fa-
cto suo sit secutus, ut ille quæ volens patrem su-
um a leone liberare sagittam mittet patrem
occidit non peccat, xxij. q. v. de occidendis
l. di. sepe

Quæ licet aliquis ignoret se debere continere
recipiēdo ordinem ex eo quæ recepit ordinem te-
netur continere, xxxvij. di. c. i. presbyter

Quæ licet quæ ignoranter rebaptisetur ad sacros
tum non potest promoueri, de cō. di. c. i. quæ bis

Quæ quæ patre procuratore ecclesiam symoniacè licet
ignoranter adeptus fuerit crimine careat
fructum tamen paterne emptionis reportare non
poterit, j. q. v. hos qui, §. ex hac

Imitatio **Q**uæ imitatio christi in necessi-
taria nobis ne ab ipso
us corpore separemur, lvi. di. dñs. lxxxij. di.
proposuisti

Quæ filij dei sumus et ipsum imitari debemus
lvi. di. dominus

Quæ christus dedit exemplum imitationis in pa-
tientia et humilitate, xcij. di. dñs

Quæ superiores nostros in bono imitari parati
esse debemus, xxij. di. c. i. de constantinopolita-
na, lxxij. di. valentinianus

Imitator **Q**uæ imitator dicitur se totum
ostendere, lxxij. di. c. i. valentinianus

Imagō **Q**uæ imago ponitur circa fi-
lium in littera, y.

Imperator **Q**uæ imperator ca-
pitulum ecclesie, xcvi. di. c. i. si imperator

Quæ nihil honorificentius quæ quæ imperator filius ec-
clesie dicatur, xxij. q. vij. quæ uentor, ante finem

Quæ imperator constantinopolitanus pape coroz
nam omnemque regiam dignitatem in urbe roma-
na et in italia et in partibus occidentalibus con-
cessit, xcvi. di. c. i. constantinus

Quæ nulli imperatori licet decernere de electio-
ne summi pontificis et de rebus ecclesiasti-
cis, xcvi. di. c. j.

Quæ imperator aduocatus et defensor dicitur esse ec-
clesie, xcvi. di. c. i. ecclesie mee.

Quæ imperator dicitur iurare fidelitatem pape et bo-
na ecclesie defendere, lxxij. di. c. i. tibi dñs

Quæ nec imperator iura pontificis nec pontifex
nomen imperatoris dicitur usurpare, xcvi. di. c. i. ad verum

Quæ imperator pedit ex pape iudicio, non papa
ex imperatoris, xcvi. di. dñs

Quæ imperatores debent pontificibus caput incli-
nare, lxxij. di. c. i. valentinianus, xcvi. di. duo sc.

Quæ imperator potest interesse consilio pontificis pro
confirmacione fidei, aliter non, xcvi. di. nos ad fi-
dem, et c. vbi, et c. satis

Quæ nec spectat ad imperatorem prelatos ecclesie iu-
dicare, xcvi. di. c. i. si imperator, et c. in scripturis.

Quæ imperiali iudicio non potest ecclesiastica iura
dissolui, quæ imperator subest ecclesie, x. di. c. i. pro totum

Quæ ab imperatore non potest peti cognitio publi-
corum iudiciorum clericorum, sed episcopale potest peti, xj.
q. j. placet v. quæ cumque, xxij. q. v. si quis a proprio.

Quæ papa potest imperatorem excommunicare, quæ Basili-
us papa anastasium imperatorem excommunicauit
xcvi. di. c. i. duo sunt

Quæ papa zacharias deposito rege francoz
tradidit regnum pipino patri caroli impera-
toris, xv. q. vi. alius.

Quæ Lodouicus imperator et primus henricus
et primus otto renuclauerunt privilegio su-
per possessione pape, quod summi pontifices
propter schismaticos contulerant imperatoribus, lxx-
ij. di. c. i. pro totum, et precipue, §. ex his

De hac materia habes vbi agitur de rege

Impositio **Q**uæ impositio ma-
nus quæ non est aliud
quæ oratio super hominem repeti potest, j. q. j. manus.

Quæ hi qui baptismum ab hereticis susceperunt
non sunt rebaptisandi sed tamen per impositionem
manus sunt confirmandi, j. q. j. hi qui
baptisma

Quæ cum episcopo benedictio super caput funditur omnes
episcopi prentes manus imponendo debent ipsius ca-
put tangere, lxxij. di. c. i. episcopus.

Ex ep̄o p̄sbyter̄ ordināte manu sup caput
 ei⁹ ponēte oēs p̄ntes p̄sbyteri debēt man⁹
 suas iuxta manū ep̄i tenere, xxij, dis. p̄sbr̄i
Ex dyacon⁹ ⁊ sacerdos qñ ordinant accipi-
 unt manus impositionē, v, q, vi. qz iuxta,
 xxij, dis, dyaconus
Ex ep̄o man⁹ imponēte sup ordinandum ⁊
 alio orationē dicente nihil agitur, xxij, di-
 stinct. quorundam
Ex subdiacon⁹ qz in ordinatiōe sua imposi-
 tionē man⁹ nō accipit loco ei⁹ calicē ⁊ pa-
 tenā vacuū accipit, xxij, dis. subdyacon⁹
Ex absqz impositione man⁹ ep̄i etiā si con-
 iurā clericali q̄s ab eo habere nō licet pu-
 blice in ecclesia legere, xlix, dis, qm̄
Ex abbati cui imposita est manus p̄ ep̄m ⁊
 est p̄sbyter, licet in p̄rio monasterio con-
 ferre duos minores ordines, lxxix, dis, qm̄
Incantatio. **Ex** incantatio ex
 magicis artib⁹ si-
 ue ex caracterib⁹ pueniēs siue ex psaltati-
 onib⁹ demonū dānabil⁹ est, xxvj, q, ij, illud
Ex attēdere inanē signoz in celo fallaciā in
 pugijs sociandis, in domib⁹ edificandis,
 ⁊ in arborib⁹ plātandis, incantatio illicita
 est, xxvi, q, v, nō liceat
Ex infideles reputantur matres q̄ pueris
 suis capita dolentib⁹ vel alia infirmitate
 laborantib⁹ p̄ter p̄r̄ n̄r̄. ⁊ credo in deū, q̄-
 runt ligaturas sacrilegas ⁊ incantationes
 lxxvij, dis, qm̄ non, ante me.
Ex incantatiōes infirmitatib⁹ hoīm nihil re-
 mediū p̄stant, xxvj, q, vlt, admoneant
Ex gēme vel herbe ad infirmos p̄nt porta-
 ri sine incantatione, xxvj, q, vi, c, vi.
Ex incantationes ab eccia sunt reijciende,
 xxvj, q, v, nō oportet, ⁊, c, augurijs, ⁊, c, vi.
 admoneāt
Ex incantatores sunt infames, vj, q, j, infames
 De hac materia habes vbi agitur de di-
 uinatione, ⁊ vbi agit de sortilegio
Incendiarus. **Ex** incendi-
 arus d̄r n̄
 solum q̄ facit s; q̄ iubet ⁊ consentit, xxij, q
 vlt, si quis membror̄
Ex incendiarij nocturni p̄cipue rez ecclesi-
 asticar̄ sunt grauius puniendi, xij, q, ij, cū
 deuotissimā
Ex incendiarij sunt a cōtione fidelū quous
 qz satisfaciāt sepandi, xxij, q, vlti, si q̄s mē-
 brorum
Ex incendiarij ex odio vel malicia ⁊ ip̄s cō-

sentientes sunt excōicandi, xxij, q, vltima
 pessimam
Ex incendiarij cū satisfactiōe p̄teritor̄ ⁊ iu-
 ramēto de ultra nō cōmittendo debēt ab-
 solui, xxij, q, vi, pessimam
Ex qz forma absolutionis incendiarior̄ con-
 foris est cū forma absolutionis excōicato-
 rum videt q̄ a canone ip̄o facto sunt excō-
 municati, xxij, q, vi, pessimā
Ex ep̄iscopus qui penitentiā incendiarior̄ q̄
 est p̄ annū esse ultra mare relaxauerit, ab
 officio ep̄ali p̄ annū abstinebit, xxij, q, vi,
 pessimam
Ex incendiarus si sine satisfactione p̄nā
 mortuus fuerit carebit ecclesiastica sepul-
 tura, xxij, q, vi, pessimā
Inceptio. **Ex** inceptio sine icho-
 ratio bone vite non p̄t-
 fieri nisi cū charitate de pe, di, ij, s, nō autē
Ex multi bene incipiūt q̄ in malo vitā fini-
 unt, de, pe, dis, ij, si em̄ inqt, s, multi,
Incestus. **Ex** incest⁹ est p̄sanguis
 neoꝝ vl' affiniū abul⁹
 xxxvj, q, j, lex illa, s, cū ergo
Ex virgines q̄ post p̄secrationē nupserint
 nō tā adultere q̄ inceste sunt, xxvij, di, vir-
 gines
Ex incestū cōmittit qui sponsam fratris sui
 licet ab eo nō cognitā duxit in vxore xxvij
 di, si quis vxorem, ⁊, c, sequenti, ⁊, c, p̄ce, si
 quis desponsauerit
 Que sunt p̄sone p̄sanguinee vel affines cū
 quib⁹ incestus cōmittit habes, xxxv, q, iij
 de incestis, ⁊, c, nec eā
Ex incest⁹ q̄ntū ad pctm̄ grauior est adulte-
 rio, xxxij, q, vij, adulterij
Ex incestuosus nec testificari nec accusare
 potest, qz infamis, iij, q, iij, p̄sanguineoz
 vi, q, j, infames
Ex incestuosi a cōmuntione fidelū sunt se-
 pandi, xxxv, q, vi, de his, ⁊, q, vij, c, vi,
Ex Item incestuosi nō debēt matrimoniū cō-
 trahere, xxxij, q, vij, quedā, ⁊ qnq, c, se, xxx
 iij, q, vi, in lectū
Ex incestū cōmittēs ex sua culpa post mor-
 tem viri nō debet p̄trahere, xxxij, q, vlti,
 in lectū, ⁊, c, se.
Ex possunt p̄trahere matrimoniū quoz in-
 cestū excusat ignorātia, xxxij, q, vi, in lectū
 ⁊, c, se.
Ex filij de incestu p̄creati nō reputāt filij q̄n-
 tum ad paternā successionē, xxxv, q, vij, c, j

Inconstantia *Ex* constantia animi ppen-
ditur qñ ep̄s vel psbyter dimissa sua ecc̄ia
ppria temeritate sine causa alibi vagat̄, vii
q. j. nō oportet, vsq; ad. s. qd̄ vero

Ex incōstans p̄latus iudicat̄ q̄ ppter tribu-
lationē a grege sibi cōmissō se elongat. vii
q. j. suggestū, z duob; c. se.

Ex incōstantia in vouentib; castitatē z nō
seruantib; reprobat̄, xv. q. j. vouentib;

Itē a monachis a p̄fessione sui noīs z reli-
gionis z a religione recedētib;, xvj. q. j. si
cupis, z. c. placuit, z. c. iuxta

Ex inconstantes sunt qui bona facere deli-
berant z effectū nō mancipant, xvij. q. j.
qui bona

Incorrigibilitas *Ex* in-
corrigibilitas in ep̄o est detestabilis, xxxliij. di-
stinct; quorundam

Ex qui sacerdotali admonitione de malis
nō corriguntur ab ecc̄ia sunt sepandi, xvj
q. j. in canonib; in fine

De hac materia habes vbi agit̄ de cor-
rectione

Indulgentia *Ex* indulgen-
tia pctōz fit p̄ penitentia, j. q. vij. si q̄s omnē

Ex bon⁹ est dñs in oib; z apta viscera eius
omni hominī penitētī, j. q. vij. si quis oēm
post mediū

Ex de⁹ peccatorū p̄uertētī se p̄stat indulgē-
tiam, de pe. dist. j. petro, s. hoc idem

Indutie *Ex* indutie taz actorū q̄z
reodande sunt a iudice
ne a quacūq; pte p̄pere agat̄ vl' p̄ surrepti-
onē, iij. q. iij. indutie

Ex indutiaz tps q̄ntū ad testū vel instru-
mentoz p̄ductionē si in eadē puincia lis
agit̄ tres menses, si vero in alia vicina tm̄
sex. si vero in vltimarina nouē mēses in-
dulgentur, iij. q. iij. indutie. s. j.

De aliaz rez indutijs habes, iij. q. iij. indu-
tie accusatis

De hac materia habes vbi agit̄ de deli-
beratione. z vbi agit̄ de acceleratione.

Infamia *Ex* infamia nō de faci-
lit̄ debet credi s; p̄bata
citius vlciscī, xl. q. iij. in cunctis

Ex duplex est infamia, videlicet iuris cano-
nicī q̄ est crimē mortalis pctī vel excōmu-
nicatōis bec tollit̄ q̄ntū ad culpā p̄ p̄niaz

z absolutionē, vi. q. j. illi q̄. s; q̄ntū ad infā-
mie notam, si sunt clerici nō tollit̄ nisi per
papā, ij. q. iij. euphemū, s. binc aut̄

Alia est infamia iuris ciuilis q̄ multipliciter
erogat̄, Aliqñ em̄ p̄trahitur genere delicti

Aliqñ genere pene, Aliqñ genere vtriusq;

Aliqñ genere facti, iij. q. vij. infames. in fi.
z. c. infamis, s. porro

Hui⁹ infamie notā nō potest delere nisi ci-
uillis iudex cui⁹ interest legē p̄dere, ij. q. iij.

euphemū, s. proximo

Ex infamā qñq; incurrūt boni ex diuina
dispositione vt purgent̄ vel p̄obent̄, vi. q.
j. sunt plurimi

Ex in infamia ad p̄stantiā recurrendū est et
si nō inuenit̄ malū qd̄ dicit̄ in leticia debe-
mus p̄silire, xl. q. iij. inter verba

Ex in infamia si nobis testis est in celo z te-
stis in corde dimittēdi sunt stulti foris lo-
qui qd̄ volūt, xj. q. iij. inter verba, z. c. se.

Ex nō omēs lege canonū sunt infames, q̄s
leges seculi infames p̄nunciant, ij. q. iij.

euphemū, s. primo

Ex licet illa q̄ infra tps luce⁹ nubit̄ fm̄ leges
seculi sit infamis, fm̄ canones nō est infā-
mis, ij. q. iij. euphemū, s. primo

Ex multa z varia sunt crimina q̄ reddūt ho-
mines infames q̄ ponunt̄, iij. q. v. c. p̄stitu-
imus, z. vi. q. j. infames

Ex fidei xp̄lane z auctoritat̄ apostolice sta-
tus p̄uaricatores sunt infames, ij. q̄sti. vij.
allent

Item oīs hereticus z infidelis est infamis
ij. q. vi. allent, vi. q. j. infames

Item symoniacus, xv. q. iij. sane

Item omīs apostata q̄ a tramite p̄positi sui
recessit, ij. q. vij. allent, iij. q. iij. si q̄s a p̄o.

Item oīs incest⁹ macula pollut⁹, iij. q. iij. cō-
sanguineoz

Item infamis est cleric⁹ q̄ ex sua culpa irregu-
laris efficiť, vi. q. j. oīs vero.

Item infames sunt q̄ supiores suos calūnio-
se impetūt, iij. q. iij. cōsanguineoz

Item omnes patz inuasores, iij. q. v. omēs

Item omnes ep̄oz vl' abbatū calūniosi accu-
satores vl' p̄spiratores, iij. q. iij. cleric⁹, et
c. se, xl. q. j. p̄spirationū

Item oēs q̄ maliciose aduersus sacerdotes
armanť, vi. q. j. sacerdotes

Item histriones z omnes turpitudinib; de-
seruientes, iij. q. j. diffinitus

Item sepulcroz violatores, vi. q. j. infames

Item sepulcroz violatores, vi. q. j. infames

Item ecclesiasticorum p[ro]prietariorum d[ire]ptores, xvij. q. iij. attendendum
 Q[uo]d n[on] est c[on]suetudine malis ne infamia male agentium in nos transferamus, xliij. q. vlt. h[ic] qui
 Q[uo]d infamis nec aduocat[us] nec p[ro]curator esse potest, iij. q. vij. infamis
 Item nec accusator nec testis esse potest, iij. q. iij. nulli. z. q. v. om[n]is, iij. q. i. diffinim[us]. v. q. i. beatus, z. c. se.
 Q[uo]d infamia maxime clericorum p[ro]pter sc[an]dalum aliorum inducit purgationes, iij. q. iij. p[re]sbyter, z. duobus, c. se.
 Q[uo]d accusans de crimine z p[ro]bare n[on] valens infames efficit, iij. q. iij. c. i. z. v. q. vlt. o[mn]is q[ui]d
 Q[uo]d infamatores ho[m]inum s[un]t peiores d[ire]ptoribus rex, vi. q. i. ex merito, z. c. deteriores
 Q[uo]d infamatores ho[m]inum s[un]t eti[am] corporalis affligendi, v. q. i. c. i. z. q. v. delator, z. c. si q[ui]s
 Item infamatores s[un]t exco[m]municandi, v. q. i. quidam
 Q[uo]d infamis d[icitur] loc[us] vbi crimen comittit, xxx. q. v. tollerabilis
 Q[uo]d lupanaria n[on] infamant castitatem sed castitas eti[am] loci abolet infamiam, Ibi dem[um]
Infidelitas Q[uo]d infidelitas e[st] credere se cu[m] multitudi[n]e mulierum p[er] multa terrarum spacia noctis t[em]p[or]e sup[er] quasda[m] bestias equitare, cu[m] huiusmodi fantasmata a malignis spiritibus mentibus z n[on] corporibus irrogen[ti]t, xxvi. q. v. epi
 Q[uo]d sacerdotes p[ro]p[ri]e ab hac infidelitate remouere debent, q[uo]d n[on] talia patit corpus s[ed] infidelis animus, xxvi. q. v. epi
 De infidelitate habes vbi agitur de fide z fidelitate.
Infirmitas Q[uo]d infirmitas duplex est, videlicet corporis z anime, xv. q. i. s. i. z. c. illud, s. itaq[ue] xl. vij. d[icitur] hinc etenim, p[er] totum, c.
 Q[uo]d mentis siue anime infirmitas duplicat[ur], vna est q[ue] viciu[m] appellat[ur], q[ue] infirmitate anime a deo separata, vt est ira z odium h[um]anum
 Alia aut[em] infirmitas anime n[on] est peccatum sed pena peccati, vt obliuio z ignorancia, xv. q. i. illud, s. itaq[ue]
 Q[uo]d infirmitas corporis duplicat[ur], est eni[m] vna languor nature q[ue] carnis concupiscentia siue fomes d[icitur]
 Alia est q[ue] p[ro]p[ri]e corporis infirmitas appellatur, qua elementorum seu humoru[m] discordia turbata caro ip[s]a afficit z tandem dissoluit[ur]

xv. q. i. illud, s. itaq[ue]
 Q[uo]d infirmitas sine causa a deo n[on] immititur licet ab ho[m]ine ea ignoret, vij. q. i. cu[m] p[ro]curatio, xv. q. i. illud, s. itaq[ue]
 Q[uo]d infirmitas corporalis excusat a pena iudicis, xvij. d[icitur] placuit vt quotiescu[m]q[ue]
 Q[uo]d n[on] posse comparere reputat[ur] q[ui] infirmitate detinet, v. q. iij. si egrotans, xvij. d[icitur] si episcopus
 Q[uo]d infirmitas mentis q[ue] est demencia excusat a culpa in ip[s]a perpetrata z a pena, xv. q. i. illud, s. itaq[ue] in fine, iij. q. i. iudicis
 Q[uo]d ep[iscop]us p[ro]pter infirmitate[m] corporalem n[on] p[ro]nuat ep[iscop]atu[m] s[ed] dat ei coadiutor, vij. q. i. fere p[er] totum
 Q[uo]d p[ro]pter infirmitate[m] mentis seu demencia[m] p[otes]t alter ei substitui, vij. q. i. quibus
 Q[uo]d ep[iscop]us vel p[re]sbyter laborans morbo caduco suspendit[ur] a sacrificio missae, vij. q. i. in iuris
 Q[uo]d cessante infirmitate d[icitur] restitui q[ui] p[ro]pter infirmitate[m] est destitutus vel suspensus, vij. q. i. in litteris
 Q[uo]d v[er]gete infirmitate resignans beneficium, z vouens intrare monasterium z vltra n[on] peccat si n[on] intrat restituit ad beneficium, xvij. q. i. c. i.
 Q[uo]d p[ro]p[ri]e d[icitur] esse p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e infirmitatibus subdito[rum], xliij. q. i. q[ui] dignior, in fine
 Q[uo]d infirmis n[on] est p[ro]p[ri]a iniungenda s[ed] innocentenda z amicorum orationibus z elemosynis subleuanda, xxvi. q. v. ab infirmis
Ingratitudo Q[uo]d ingratitude[m] est reddere malum p[ro] bonis, xliij. q. iij. sex.
 Q[uo]d hoc viciu[m] incurrit q[ui] pleni p[ro]p[ri]e i[n] peccatu[m] cadentes a deo recedunt, de pe. d[icitur] v. c. consideret, s. dolendum
 Q[uo]d ingratitude[m] auctoritate canonu[m] z legu[m] culpatur, xliij. q. iij. octaua
 Q[uo]d ingratitude[m] retrudit manumissum i[n] seruitute[m], xliij. q. iij. ep[iscop]us qui mancipium, z. c. liberi ecclie, z. c. se.
 Q[uo]d p[ro]p[ri]e ingratitude[m] p[otes]t q[ui]s a suo d[omi]no p[ro]uari beneficio, xliij. q. v. de forma, circa finez
Iniuria Q[uo]d iniuria p[er]sanda est i[n] ex ope s[ed] ex voluntate, xv. q. i. si q[ui]s n[on] iratus
 Q[uo]d bonis dispensatio[n]e diuina inferit iniuria vt purgen[ti]t, vi. q. i. sunt
 Q[uo]d iniuria p[ro]p[ri]a patienter est sustinenda, s[ed] dei vlciscenda, xliij. q. iij. inter querelas z sequenti
 Q[uo]d t[em]p[or]e Helie ignis n[on] fuit p[ro] iniuria p[ro]phete

sed dñi cul? cult? spernebat, xxiij, q. iij, si il-
 lic, s. sed obijciť, z. c. se. guillſarius
Ex nostras z nostrorꝝ paciēter exēplo scōꝝ
 debem? tolerare iurias, xxiij, q. j, s. p. totū
 z. q. iij, q. scōm, z. q. v, nō est nostꝝ
Ex iustus paciēter tolerās iniuriā celestem
 meretur coronā, xi, q. iij, z. si, z. c. qui iustus
Ex a pfectis licite nō verberibꝝ sꝫ verb mo-
 deratis iniuria pulsaf, xxiij, q. j, paratus.
Ex platorꝝ iniurie degradatiōe puniunt, xj
 q. j, si quis sacerdotū
Ex iniuria epōꝝ est iniuria xpī cul? legatōe
 fungunt, ij, q. vij, accusatio qz, in fine
Ex spēs elemosyne est iniuriā dimittere, xl
 v, di. z. q. z. duobꝝ, c. se.
Ex iniuria semel dimissa nō dz amplius ad
 animū reuocari, xxiij, q. iij, si illic
Ex iniurias satisfacere tenet leso, nec cogit
 qz supbo indulgere pusqꝫ humiliter, xxiij,
 q. iij, si illic
Ex nolēs p iniuria satisfactionē accipere in
 edia puniť, xc, di. si quis tristatus
Ex fm varietatē iniuriarꝝ dz esse respectꝝ pe-
 naz, de pe, di. i, vulgaris, s. pene. l, di. qz.
Ex q aufert sua ab iniusto nō iniuriā infert,
 xiiij, q. v, nō sane
Ex cū alteri? iniuria nulli est subueniendus
 xiiij, q. v, forte, z. c. deniqꝫ
Ex nec deo gratū est obsequiū cū iniuria ali-
 orum, xiiij, q. v, c. j, z. ij.
Iniusticia Ex iniusticia iniqua
 te culpať cōmissa in
 rebꝝ primorꝝ, xiiij, q. v, imolās, z. tribꝝ, c. se.
Ex culpať iniusticia platorꝝ cōmissa respe-
 ctu subditoꝝ, xxiij, di. sunt qz, post me.
Ex inculpať iniusticia diuitū cōmissa respe-
 ctu pauperꝝ, xliij, di. si quis ante finē
 De iniusticia habes vbi agit de iusticia
Innocentia Ex quē inocētia
 adiuuat dignuz
 est vt alia castigatio n̄ affligat, ij, q. iij, mē
 nam, iij, q. ix, dignū
Ex innocēs de omnibꝝ bene iudicat qui si-
 dem in omnibꝝ esse arbitrat, xxiij, q. iij, in-
 nocens
Ex ad officiū inocētis p̄tinet nō solū ma-
 lum nō inferre, sꝫ etiā mala cohibere, xxiij
 q. v, nō est inocētie
Ex q nō ex odio sꝫ amore corripit delinque-
 tem nō solū castissime inocētie sꝫ dilige-
 tissime seueritatis impleuit officiū, xxiij, q
 iij, ita plane

Ex an inocētes debēt p̄ferri in platuris la-
 p̄sis penitētibꝝ, xij, di. nos p̄suetudinē
 xvj, q. j, legi, circa p̄ncipiū
Ex videt q exemplo petri lapsus penitens
 inocētibꝝ in platuris dz p̄ferri, qz tal sub
 ditis nouit cōpati, l, di, p̄siderandū, z. c. ff
 delioꝝ
Inobediētia Ex inobedi-
 entia ē pec-
 catū artolādī z scelus idolatrie nolle acq-
 escere, lxxxj, di. si qui sunt, xxxij, di. p̄ter
 hoc, s. porro
Ex qui p̄cepto pape nō obedīt pctm̄ idola-
 trie incurrit, lxxxj, di. si qui sunt
Ex om̄s clerici q nō sunt sub obedietia ep̄i
 sunt acephali, xxiij, di. nulla, z. c. se.
Ex vbi duo superiores mandāt opposita infe-
 riori nō est obedendū, xi, q. iij, q resistit. z
 c. se.
Ex inobediētes paternis iussionibꝝ seniori-
 bus debent corrigi vindictis, xxiij, q. ix, in-
 stum est
Ex inobediētia puniť p excōicatōez, xvij
 di. decernim?, xxxiiij, di. quorundā, in fi-
 ne, xi, q. iij, si aut, z. tribꝝ, c. se.
Item puniť p depositionē vel degradatiōē
 xj, q. j, si quis sacerdotū, q. iij, ab sit, xxxiiij,
 di. quorundā, in fine
Item puniť p corpalem afflictionē, xl, q. j, si
 quis sacerdotū, vij, q. j, deniqꝫ
Ex p̄pheta ad scismaticos missus p̄pter ino-
 bedientia a leone occiditur, vij, questio, j,
 deniqꝫ
Impotētia Ex impotētia coe-
 undi si post carna-
 lem copulā supuenerit nō soluit matrimo-
 nium, si ante venit, libez facit alteꝝ matrī
 monio alij copulari, xxvij, q. ij, qd autē, s.
 ecce impossibilitas, xxxiiij, q. j, qd aut.
Ex p̄pter impotentia a copula p̄iugali sepa-
 rat? libere pōt ad ordines pmoueri, xxvij
 q. ij, qd, aut, s. j.
Ex naturalis siue p̄petua impotētia soluit
 matrimonū, accidētalis p̄o q̄ sit p̄ malefi-
 cū, si cessauerit solutū restituit, xxxiiij, q. j,
 quod aut, in fi. z. duobꝝ, c. se.
Ex impotēs corā iudice apparere non cogit
 q̄ infirmitate detinet, v. q. iij, si egrotās.
Impunitas Ex impunitas
 culpe vias facit
 alijs delinquendi, xxxv, q. ix, loci, z. q. vij,
 quapropter, xxiij, di. p̄uenit ad,

De hac materia habes vbi agit de correptione et de pena

Inquisitio Ex inquisitio facienda est de conditione clericorum p[ro]p[ri]e confirmat, xlvij, dis, de Petro, xxij, dis, illud

Item faciēda est de infamijs subditoꝝ añq̄ credant, ij, q, j, de oipotēs, xxx, q, vi, nullū

Item faciēda est de culpa puniēdoꝝ p[ro]p[ri]e q̄ puniant, xxvij, dis, qz sunt, lxxxvi, dis, si quid, z, c, tanta

Item faciēda ē inquisitio tā sup statu clerici q̄ populi ab ep̄o bis in anno p̄ciliuz celebrādo, xvij, dis, quoniam

Ex ep̄s in synodis sub iuramēto debet pericula inq̄rere animaz et inq̄renda comittere, xxxv, q, vi, episcopus

Ex episcopi visitādo parrochias pl[ur] debēt inq̄rere de lucro animaz q̄ de lucro tpali n[on] rez, x, q, ij, cauendū est,

Ex inquisitio ad veritatē facti non potest peruenire nisi diligenter circūstantie inquirantur, xxij, q, vij, occidit

Ex iudicantē oportet cūcta rimari et ordinē rez plena inquisitione discutere, xxx, q, vi, tima, c, ultimo

Ex cōfessor debet esse sapiēs et diligēs inq̄sitor de loco tpe et de alijs circūstantijs peccatoꝝ, de pe, dis, vi, §, j, post mediū

Ex veritas diligentius inq̄sita magis splēdescit in lucē, xxxv, q, ix, c, graue,

Ex iudici magis necessaria est leuis inq̄sitiō q̄ atrox punitio, xxij, q, v, c, j, in fine,

Insania Ex insania p̄tinue laborans si qd comiserit, nō imputatur, xv, q, j, si quis insanens, z, ca, illud, §, itaqz in fine,

Ex sicut insani mēte non res sed fantastica rez vident, sic mens auari semp auz et similia videt, xlvij, dis, sicut

Ex qui infirmitate vel seruoze passionis p̄sus si qd vouerit vel pmiserit nisi ratū postea habeat nō tenebit, xvij, q, ij, gonsald[us]

Ex sacerdos tpe insanie occidēs hoīem, licet q̄ntū ad culpā innocēs sit ab executōe tū officij abstinēbit, xv, q, j, si q̄s nō irat[us]

Ex ad sacros ordines non pmouet[ur] qui al[ic] qū insaniuit, sed pmot[us] p[er] insaniā sanat[ur] celebrabit, xv, q, j, si q̄s nō, in fine, z, xxxij, dis, maritū

Ex ep̄s insanus renūciare nō potest nisi habeat lucida interualla, vij, q, j, q̄uis

De hac materia habes vbi agit de dēmentia

Inspiratio Ex inspiratio spūs sancti soluit a lege statutū, xix, q, ij, due

Ex vbi spūs spirat etiā p̄lato suo cōtradictēte ad meliōrē vitā potest q̄s trāsire, xix, q, ij, due

Ex sancti patres ea q̄ vident[ur] reprehensibilia inspiratione diuina fecerūt, xxij, q, v, si nō licet, p̄ totū, c,

Ex dñs p̄ occultā inspirationem reuocat a malo, xxij, q, vi, qd errauerat

Ex inspiratiōe diuina castitas habet, xxvij, dis, his

Ex p̄ns ecclia inspiratione diuina instituitur, vij, dis, q, p̄tempta

Ex qui post inspiratiōez diuinam et reuelationē in q̄ errauerat p̄seuerat obstinatus est, vij, dis, p̄suetudo, xxi, dis, nūc

Instrumentum Ex instru[m]ēta caritarum debēt sacerdotes conficere de rebz p̄p̄ijs et ecclesiaz quas de nouo itant, xij, q, iij, c, j,

Ex quia sepe p̄p̄ietati originis obsistit longinquitas t̄pis stipēdia de rebz ecclesiaz que recipiunt ab ep̄is debēt reddi i[n] instrumentis, xij, q, ij, sepe, z, c, longinquitate

Ex defuncto ep̄o om̄s res ipsius ne ab ecclia alienent[ur] a canonicis debent p̄scribi, xij, q, v, sicubi

Ex instru[m]ēta vi extorta maxie a clericis nullius sūt vigor, xv, q, vj, c, j, z, c, auctoritatez

Ex seru[us] nō potest instrumentū p̄dere testamenti, xij, q, ij, in illud

Ex vbi tabellio siue man[us] publica ad instrumenti subscriptionē nō habet, triū testiu[m] sufficit subscriptio, xvi, q, iij, placuit, vt, §, his aut[em]

Ex sacerdotes p̄ negocijs secularibz nō debent poni in instrumentis p̄ testibz, xij, q, ij, quāqz

Intentio Ex intentio op̄i indif[erenti] finem imponit, xj, dis, q̄squis, c, delicia, z, c, qd dicit

Ex bona intentio nō excusat opus malū, j, q, j, nō est, p̄ totū, c,

Ex mala intentio facit opus bonū nō valere, xxij, q, v, cum minister

Ex deus plus respicit intentionē et volūtatem q̄ act[us], xv, q, vi, si sacerdotibz, in fi, xxij

q. v. qui plurare.
 Ex iuramenta fm intentione pstantis no recl
 pletis a deo iudicant, xxij. q. v. humane. §. j.
 Ex nemo debet considerare verba. no em
 intentio verbis sz verba intentioni debet
 deferre, xxij. q. v. humane
 Ex ream lingua no facit nisi rea intentio, xxij
 q. ij. hoies. z. c. ij. se.
 Ex ea q post intentione ptingit no imputa
 tur, xxij. q. v. de occidēdis. z. c. cu homo.
 Ex officia vindicte possunt impleri boni bo
 na intentione, xxij. q. v. officia
 Ex q hac intentione male accipit vt bn dispē
 set, aggrauat potē qz inuat, ij. q. j. non est z
 xliij. q. v. forte. xxxij. q. iij. sicut non sunt
Intercessio Ex intercessio bo
 noz q est p salute
 pximoz est supiori porrigenda. xxij. q. v. q. v. prodest
 Ex cu hic q displicet ad intercedendū mitti
 tur irati animo ad deteriora puocat, iij. q.
 vij. in grauibz. xlix. d. §. j.
 Ex sacerdotes in iudiciū alioz no debent
 intercedere, qz q vincit intercessoris bñfi
 cio se victū arbitrat, xliij. q. v. deniqz
 Ex clericus pxiū est p pfugientibz ad eccliaz
 intercedere, qz h no est malos defendere,
 sz humanā scutiā repmere, xliij. q. v. si ref
 xvij. q. iij. reū. xxij. q. v. reos. xliij. q. v. hi q
Interpretatio Ex interpre
 ratio cano
 nū spectat ad eū q hz sus condendi eos, xj
 q. j. ideo. §. his ita
 Ex romana ecclia sic canones pdidit q spo
 rum interpretationē sibi retinuit. xxv. q. j. lo
 §. his ita
 Ex si in canonicis libris aliqd veritati tra
 riū inuenim, vl mēdosum codicē debem
 credere vl nos interpretē non intelligere, ix
 d. ego.
 Ex ecclie interpretatio si hz eloquēte venu
 statem est dissimulāda z fugienda, xxxvij
 d. ecclia
 Ex ois lingua hz qdā pzia locutionū gene
 ra q cū in aliā transferunt vident absur
 da, xxxvij. d. locutio
 Ex qui scripturā sacra aliter interpretatur qz
 spūscētus flagitat hereticus est. xxij. q. iij
 heresis. xxxvij. d. vnto.
Intrusio Ex intrusus ep̄s no ē
 habendus p ep̄o nec
 hz executionē, lxij. d. §. j. z. lxij. d. §. j.

Ex intrusi p̄lati v' scismatici t̄palit z eterna
 liter a dño puniūt, vij. q. j. deniqz. p totū. c
 Ex intrusus p̄uadignitate, lxij. d. omnis
 De hac materia habes infra de inuasore
Inuasor Ex inuasor sedis aplice
 anathematizat, lxix. d.
 si q̄s ex ep̄is. z. c. si quis pecuniā
 Ex inuasor alteri ecclie ep̄s no est discend
 secund, sz nullus ep̄s, vij. q. j. factus
 Ex inuasor alteri sedis scient a ministerio
 ecclesiastico est repellend z incarcerand
 ij. q. j. in p̄mis, circa p̄ncipium, z vij. q. j. p̄
 sentium
 Ex p̄lati suis ecclis postpositi z alias in
 uadentes sunt adulteri z infames, iij. q. ij.
 auduimus
 Ex inuasor alteri ecclie si admonit dimit
 tere p̄tēperit seculari brachio est excludē
 dus, xj. q. j. petimus
 De hac materia habes vbi agit de ecclia
 materiali in fine. z supra de intruso
Inuentarium Ex inuenta
 riū d̄r sc̄ptu
 ra vbi oia que inuenta fuerint diligenter
 p̄scribunt, xij. q. ij. charitatē
 Ex decedēte ep̄o oēs iconomi z canonicī ec
 clesie illi in mutua p̄ntia de oibz rebz d̄nt
 inuentariū facere, xij. q. ij. charitatem. et. q
 v. sicubi
Inuidia Ex inuidia est mortale
 siue capitale pctm, xxv.
 d. vñ. §. alias
 Ex inuidia pseuerās hz radicē in interiori
 bus medullis recōditā, de pe. d. ij. c. j.
 Ex p̄pter p̄latiōis inuidiā caym fratrem oc
 cidit, xxv. d. sexto
 Ex pelus malū no est qz xp̄ianos suis sacer
 dotibz inuidere, vij. q. j. sunt, §. vez. hac
 Ex q bonos ex leui suspitiōe accusat hic no
 charitatis sed inuidie stimulis exagitur.
 vi. q. j. si oia
 Ex clericis p̄cipue p̄uenit inuidiā no habe
 re, xliij. d. his igitur
 Ex q poti p̄suetudinē qz veritatez fratribz
 reuelatā p̄sumit sequi inuidus est, vij. d.
 q cōtempta
 Ex inuidia curat p suū cōtrariū. videlicet p
 humilitatis exercitiū inferioribz se seruē
 do. de pe. d. ij. c. j.
Inuitus Ex inuitis mlra bona
 p̄stant qū eoz p̄sultur
 vtilitati, xlv. d. §. j. z. q. xliij. q. iij. n̄m̄lū per

p totū, c. z. c. displicet, p totū, c.
Ex interdū q̄s vel metu flagelloꝝ vel indū
ctu disputatiōnū de nolēte efficit volens
xxij, q. vj, vides

Ex iudeꝝ nō est cogendus fidē accipe inul-
tus, xlv, dis, de iudeis

Ex a fide recedēs cogit inultꝝ ad fidē redire
xxij, q. iij, displicet, p totū, c. z. q. vj, p totū
xlv, dis, de iudeis, in fi.

Ex q̄ inultū ad bonū cogit nō sp̄m p̄q̄tur,
sed diligit, xxij, q. v, non vos, z. q. iij, ipsa
pietas

Ex nemo potest esse bonus inultus, xxij, q.
vj, fides

Ex licet ep̄s inultos nō posset ordinare, p̄t
tū inferiores ordinatos ip̄s cōtēptoribꝝ
p̄ferre, lxxij, dis, p̄sulu

De hac materia habes vbi agit de bene-
ficio z vbi agit de coactiōe

Johannes Ex Johannes baptis-
ta Herodē ab in-
cestu phibēs oñdit p̄ngia fuisse inter in-
fideles, xxvj, dis, vna tm̄, s. Johannes

Ex Johānes euāgelista verbo z facto scis-
maticos z hereticos docuit vitare, xxij,
q. j, omnis qui

Joseph Ex Joseph qz nō cogno-
uerat mariā p̄ceptū senti-
ens in ea, ex benignitate voluit eā occulte
dimittere, ij, q. j, si peccauerit

Ex inter Joseph z Mariā qm̄ cōmendatā
fuit Joh̄i nō d̄z fuisse d̄uortū, qz Joseph
nō cognouerat eā, xxvij, q. ij, qd̄ aut̄ z, s. se,
post mediū

Ex an inter Joseph z mariā fuerit p̄nguluz
cū ip̄a carnalē nō senserit copulā, xxvij, q.
ij, s. j, z. c. institutū, s. potest, z. c. qd̄ autē, s.
p̄ximo, z. c. p̄sulsq̄, z. c. inuenta.

Ex Joseph venditꝝ a fratribꝝ in egypto ab
euncho p̄paratꝝ fuit, significat qz q̄ gr̄az
sp̄scti mercat vluū semē nō habet siccis
genitalibꝝ, j, q. j, sicut eunuchus

Ex Joseph nō tam p̄ creaturā q̄s p̄ auctore
creaturaz iurauit, xxij, q. j, mouet, s. sic etl
am cum

Hypocrisis De ypocrisi require
vbi agit de, xxij, lra
circa finem

Ira Ex ira dei ē trāquilla iusti suppli-
cū constitutio, de pe, di, iij, s. j, pro-
ductioz

Ex demones appellantꝝ ira z furor, xxij, q. v

non solum

Ex ppter maliciā hoīm ex ira dei mundꝝ fa-
me z penuria quādoqz opprimit, xvi, q. j,
reuertimini post mediū

Ex vno peccatē ira dei sup multos venit, xl
v, dis, sed illud, xxij, q. v, si audieris

Ex ab ira peccati q̄ naturaliter fuimus filij
ire nō liberat q̄s nisi p̄ fidē xp̄i, de con, di,
iij, firmissime

Ex ira hoīs est cōicati animi perturbatiō,
de pe, dis, iij, s. j, pductioz

Ex ira hoīs si lōgo tpe teneat ē mortale pec-
catū, xxv, dis, vni orariū, s. alia s

Ex apostolus phibuit vindictā p̄sone p̄se-
dicēs, nō vos defendētes s; date locū ire
xxij, q. j, s. j.

Ex ira talia facit cōmittere de q̄bꝝ post mul-
tū solet hō dolere, xi, q. iij, cū apud

Ex quidq̄ calore iracūdie fit vel d̄z nō est
imputandū nisi adsit iteratio vel p̄seuerā-
tia, ij, q. iij, si quis iratꝝ, de pe, dis, j, vulga-
ris, s. cogitatio

Ex p̄siciens iudicio ab ira d̄z cauere, qz ira
viri iusticiā dei nō operat, xi, q. iij, ep̄s p̄e-
sbyter, in fine,

Ex iratꝝ cōmotiōis tpe iustū putat omē qd̄
facit, xi, q. iij, ira

Ex in p̄positis laudabile est vt nil agāt p̄t
ulq̄s mēs p̄citata p̄ irā ad trāquillitatē re-
deat, xi, q. iij, illa, v, q. ij, relatū, in fine

Ex rectores alioꝝ nō debēt ex lenitate vl̄ fu-
rore p̄cipitare sententiā, xi, q. iij, summoꝝe
v, q. ij, relatum

Ex ira rectorꝝ spe innocētes ad peccatū de-
ducit, qz dū iusto amplius irascuntꝝ z vo-
lunt aliena coercere peccata grauiora cō-
mittūt, xi, q. iij, ira

Irregularitas Ex irregu-
laritas nō
men accepit a regula quā statuit apl̄s ser-
uandam circa ordinādos z ordinatos z p̄-
rium eiꝝ d̄z irregulare, s. p̄ regulaz, xlvij,
dis, qm̄, xxv, dis, vni orariū, s. nūc aut̄

Ex irregularitas multipliciter cōtrahitur
xxij, dis, maritū, xxij, dis, p̄cipimus, z.
c. sequenti

Ex irregularitas incurritꝝ p̄trahendo cum
corrupta, xxij, dis, seriatim

Itē sibūpsi abscondēs q̄dlibet mēbz ex in-
dignatione vel iusto vl̄ iniusto timore trū-
cās irregularis est, xxij, dis, maritū

Item q̄ naturalū mēbzoz aliquē defectuz

patitur, l. j. d. s. q. u. l.
Item qui adulterā vxore cognouit, xxxliij.
d. s. si cuius, z. c. se.

Item bigamus, xxxliij. d. s. maritū.

Item symoniacus, xxxliij. d. s. maritū, in fine.

Item hereticus, l. j. d. s. q.

Item q. publicā vel solēnem pñiam egit, xxx.
liij. d. s. maritū. l. d. s. ex penitentibz, l. j. d. s. q.
in aliquo

Item rebaptisatus, l. j. d. s. q. in aliquo

Item filij psbyteroz vi alias illegitime na.
ti. l. vi. d. s. psbyteroz

Ex irregularis nō d. z ad ordines sine dispē.
satione pmoueri, xxxliij. d. s. p. c. p. m. u. s.

De hac materia satis habes vbi agit de
dispēsatione, z vbi agit de ordine

Irreligiositas De hac ma.
teria habes
vbi agit de religione

Irreuerentia Ex irreueren.
tia ecclesiaruz
z oratoroz phibet, xliij. d. s. nō oportz, z tri.
bus ca. se.

Ex si q. s. ex irreuerētia ecclesias docet cōtē.
nendas anathematizat, xxx. d. s. si quis p.
supbia, z duobz, c. se.

Ex irreuerētia supioz repbat, ij. q. viij. oues
vij. q. j. scire, z, xliij. q. v. si apud carnales

Ex irreuerētia platoz puniit de gradatione
ij. q. j. si q. s. sacerdotū, z, c. cōiurationum, z
quatuor, c. se.

Iteratio Ex iteratio culpe indu.
cit aggrauationē pene
xv. q. viij. h. i. q. u. l.

Ex illud qd nō ostendit gestū nulla ratione
videat iteratū, de cō. d. s. iij. si nulla, z q. t.
tuor, c. p. c. d. e. n. t. i. b. z

Ex iterari oportet illud qd malefactū est, j.
q. vlti. d. s. b. e. r. t. u. m.

Ex iteratur ordo si de ordināte vtz ep̄s fue.
rit dubitat, l. xvij. d. s. psbyteri

Ex iteratur ecclesie p̄secratio si igne exusta
aut sanguinis effusione aut fornicatione
polluta fuerit, l. xvij. d. s. ecclesijs

Ex nec baptismus nec p̄firmatio debēt ite.
rari nisi de receptione vtriusq. dubitetur
vel nō fuerit forma debita tenta, l. xvij. d. s.
ecclesijs

Ex iterato baptisatus scēter, iterato domi.
num crucifigit z nō potest pmoueri, de cō.
d. s. iij. qui bis

Ex quotidianū sacrificiū eucharistie nō est

Iteratio passionis s. z memoratio, de con.
d. s. ij. iteratur

Ex solēnis pñia apud quasdā ecclias nō ite.
ratur, de pe. d. s. iij. nihil pdest, s. ex p̄sona

Ex de heresi redeuntes pmanēt in suis or.
dīnibz si tñ ab hereticis iterata vnctōe ba.
ptismi vel ordinis nō fuerint maculati, j.
q. viij. saluberrimū

Ex ab hereticis in forma ecclie ordinati nō
debēt iterato ordinari s. p. manus imposi.
tionē recōciliari, j. q. j. man. p̄ impositio.

Ex sacramenta ab hereticis in forma ecclia
data iterari nō debēt, j. q. viij. z si illa, s. se.
circa mediu, z, j. q. j. qd quidam

Judas Ex Judas licet fuerit p̄dit.
tor z dānatus, qdqd tamē
inter ap̄los egit p dignitate officij ratū fu.
it, xij. d. s. in ecclie, vij. q. j. aduersitas, i. s.

Ex ppter iude p̄fidia nauis in qua ip̄e erat
z apostoli fluctibz agitabatur, xliij. q. j. nō
turbatur

Ex Judas in cena dñi cū alijs apostolis cor.
pus xp̄i sumpsit, vij. q. j. aduersitas, in fine
de con. d. s. ij. sicut Judas

Ex Judas a venia exclusus nō fuisset si pe.
nitentiā a xp̄o postulasset, de pe. j. s. itē, h. i. s.

Ex nihil p̄fuit iude egisse pñiaz p quā scel.
corrigere nō potuit, de pe. d. s. iij. in salicibz

Ex Judas male penituit qz laqo se suspēdit
de pe. d. s. iij. inter hec h̄rcū

Ex Judas fuit infelicioz oī penitēte, quē pe.
nitentiā non reuocauit ad dñm s. z traxit ad
laqueū, de pe. d. s. iij. in salicibz

Ex Judas magis peccauit desperādo q̄ xp̄z
tradēdo, xliij. q. v. si nō licet

Ex q. seip̄os occidit cū iuda p̄ditore p̄pes.
tue dānatiōis exitū incurrit, xliij. q. v. si
nō licet, z, c. se.

Ex cum sp̄ū sanctū cōsubstantialis sit filio
symoniaci sp̄ū sancti grām vendentes iude
q. xp̄m vendidit cōpanē, j. q. j. eos

Ex clerici res sacras subtrahētes iude sca.
riothis similes estimāf, xvij. q. iij. si forte,
xliij. q. iij. qd ergo in fine

Judeus Ex iudei obedētes non
sunt a xp̄lanis molestā.
di, xliij. q. viij. d. s. p̄ ar

Ex iudeis p̄mittit festū eoz colere dūmodo
ea nō exercent in p̄temptū ecclie, xlv. d. s. q.
sincera, in fine

Ex sacrilegiū faciūt q. iudeis publica offi.
cia committunt, xvij. q. iij. constituit, l. iij.

dis. nulla

- Ex fideles nō debent cum iudeis habitare nec manducare, nec medicinas ad eis recipere, nec consilium requirere in infirmitate, xxviiij. q. j. nullus, z. c. se.
- Ex ne religio christiana a iudeis polluat empti ab eis christiani a seruitute liberantur, liiij. di. mancipia, z. c. sequenti, de con. dis. liiij. pleriq;
- Ex iudei nō sunt p vim ad fidē compellēdi, xlv. dis. qui, sincera, z. c. de iudeis
- Ex iudei q de facili ad vomitū perfidie redeunt cū multa deliberatione, z cum octo mensiū instructōe sunt ad baptisimū suscipiēdi, de cō. dis. liiij. iudei, xxviiij. q. j. sepe
- Ex die dñico vel alio die solēni debēt iudei baptisari, de cō. dis. liiij. ne qd absit
- Ex si iudeus vel paganus seru' xpian' fieri voluerit a seruitute liberatur, liiij. dis. fraternitatem
- Ex iudeoz baptisatoz pueri ne parentum inuoluant errorib; sunt eis auferēdi, z monasterijs aut xpifidelib; ad viuēdū tradēdi, xxviiij. q. j. iudeoz, de cō. dis. liiij. pleriq;
- Ex vno parente pverso z altero i iudaismo pmanēte pueri sequi debēt illū qui factus est xpianus, xxviiij. q. j. iudei
- Ex ex iudeis cōuersi q ad vicia pni sunt nō debēt alijs iudeis cohabitare ne eoz picipatione subuertant, xxviiij. q. j. sepe
- Ex iudei a fide apostatantes cogunt ad eaz redire, xlv. dis. de iudeis, de conse. dist. liiij. pleriq;
- Ex iudei puaricatores fidei qntūcumq; pena damnati fuerint pfidia parentū etiam q ad res filijs nō oberit, j. q. liiij. iudei
- Ex si xpianus vel christiana iudaice puaricanti carnaliter cōiugatur a cōmuniōe ecclesie segregentur, xxviiij. q. j. caue, z. ca. si quis iudaice.
- Judex** Ex iudex dicitur ē eo q ius dicat siue q iure disceptet, xxiiij. q. ij. c. j.
- Ex iudex alius est ordinarius alius arbitrius, ij. q. vi. a iudicib;
- Ex ordinari' iudex est q ab apostolico vel imperatore legitimā potestātē accipit, ij. q. vj. a iudicib;, xj. q. j. iudices
- Ex arbitrius est qui nullā potestatem habens cū consensu litigantiū eligitur, ij. q. vj. a iudicib;
- Ex ad arbitriū rei iudices dandi sunt, ij. q. j.

iudices

- Ex quidam sunt qui iudices non possunt fieri etiā si petant, videlicet surdus, mutus, ppetuo furiosus, femine, serui, impubes, infames, liij. q. vij. infamis
- Ex ille dz esse alteri' iudex q nō habet in se ipso quod p demnet, liij. q. vij. iudicet.
- Ex verus iudex nec precio nec stupore nec odio nec fauore iudicat, xj. q. liij. epus, §. si ergo
- Ex iudex munera nō debet accipere, qz munerum acceptatio veritatis ē puaricatio, xj. q. liij. q. recte, z. c. nō licet, xliij. q. v. nō sane.
- Ex iudex etiā recte iudicando si tempale p mium expectat fraudē i deo ppetrat, xj. q. liij. qui recte
- Ex laudabiles sunt iudices in quib; nec ira nec furor s; rō dñat, xj. q. liij. illa, z trib; c. se
- Ex papa est iudex omniū s; nemo spī', ix. q. liij. patet, z. c. se.
- Ex bonus iudex nihil arbitrio suo facit, s; iuxta leges z iura pnūciat, liij. q. vij. videz
- In quo caplo ponūt plura q debet habere bonus iudex, xxx. q. vi. iudicātem.
- Ex nō est iudex in quo nō est iusticia, xxiiij. q. ij. iustum
- Ex criminofus iudex cū sniam in alterius crimen pfert seipsuz p demnat, liij. q. vij. sacerdos, §. item in euangelio
- Ex iudex cuius vita cum loco iudicij nō cōcordat sepe immeritos damnat, xj. q. sti. liij. plerūq;
- Ex iudex cupidus cito vendit iudiciū, xj. q. liij. pauper
- Ex naturale est suspectoz iudicuz insidias declinare, liij. q. v. q. suspecti
- Ex iudex in labyrinthū impingit qui ante iudicat q̄ intelligat, xxix. dis. sciendū
- Ex iudex circūstantias debet rimari z ordinem rez inquirere, xxx. q. v. iudicantē, ij. q. j. in p̄mis, de pe. di. v. §. j. post mediū
- Ex iudex nec debet esse facilis ad credendū nec ad vindictā ferendā, lxxxvi. di. si quid, xj. q. liij. q̄uis, xv. q. vij. si quid
- Ex iudex sine accusatiōe damnare nō debz, xxiiij. q. liij. si quis peccantē
- Ex idē nō debet esse iudex z accusator vl' testis, ij. q. j. multi, liiij. q. liij. c. j.
- Ex iudex nō debet esse suspectus, liij. q. v. c. vltimo
- Ex iniquū est velle iudicare z nō iudicari, xxxij. q. vj. iniquū.

¶ **Iudex** plus legibus q̄ sue voluntati ob-
t̄pare debet, lxxij, q. viij, iudicet
¶ **Iudex** in loco iudicij d̄z p̄sciam quam de
domo portauit deponere, z fm̄ allegata z
pbata p̄cedere, lxxij, q. viij, iudicet
¶ **Nullus** iudiciū sine licētia sup̄ioris d̄z ali-
quē clericū p̄denare, xl, q. j, nullus iudiciū
¶ **Iudex** reū puniendo reddīt bonū p̄ ma-
lo, xxxij, q. iij, sex differētie
¶ **Iudex** fm̄ leges d̄anando iniquū nō pec-
cat, quia nō ipse d̄anat sed lex, xxxij, q. v, iu-
dex, z, c, se
¶ **Humanū** est illū vereri iudicē q̄ dep̄me-
re z erigere p̄t, xvi, q. ij, c, j, circa mediū
¶ **Nemo** d̄z dedignari iudicē h̄re p̄tra se cu-
ius approbauit arbitriū, lxxij, q. viij, accusa-
tores, s, cuius
¶ **Inferior** iudex non p̄t sup̄iores iudicare,
nec d̄z, xxi, d̄is, inferior, z, v, c, se
¶ **Ad** secularē iudicē nō licet clerico p̄fuge-
re, xxi, q. v, placuit
¶ **Iudex** laic⁹ nō d̄z se intrōmittere d̄ clerico
p̄cipue de sacerdote iudicādo, xvi, d̄is,
in scripturis, z, c, se, xvi, q. viij, i noua actiōe,
¶ **Licet** iudici subditū alteri⁹ defensare z fo-
uere s; nō iudicare, vi, q. iij, scriptū
¶ **Iudex** p̄t alteri⁹ subditū iudicare ratiōe
crim̄inis cōmissi in sua potestate, vi, q. iij,
placuit, z, c, se
¶ **Causam** suam amittit qui rē etiaz sibi de-
bitā p̄ter iudicis sn̄iam inuadit, xvi, q. vi,
c, j, in fine
¶ **Iudex** sp̄ualis sc; p̄fessor d̄z h̄re munus
scientie vt sciat cognoscere q̄cquid d̄z iu-
dicare, de pe, d̄is, vi, s, j, post me
Iudiciū ¶ **Iudiciū** duplex est, vt
d̄licet diuinū z huma-
nū, vi, q. j, si omnia, xv, q. vi, si a sacerdoti-
bus, circa mediū
¶ **Diuinū** iudiciū valde est timendū, qz sp̄e
iudex est z testis, lx, q. iij, alioz
¶ **Diuinū** iudiciū usurpat qui incerta z du-
bia iudicat, ij, q. j, nomē p̄sbyteri
¶ **Secretoz** cognitor z iudex est deus, xxxij
d̄is, erubescant
¶ **Solus** dei est iudicare de occultis q̄ sol⁹
nouit corda hominū, ij, q. iij, p̄sulūsti, p̄
mediū
¶ **Homines** multa de dei iudicio ignorant
qz forsitan q̄ nos laudam⁹ sp̄e reprehē-
dit, z q̄ nos rephēdim⁹ ip̄e laudabit, xl, q.
j, sacerdotib; in fine

¶ **Homines** dei iudicio p̄ peiores se flagel-
lant, lvi, q. i, si gens, in fine
¶ **Dei** iudicio hoies in p̄senti v̄ta flagellā-
tur vt in futuro nō puniant, xxxij, q. iij, qd̄
ergo p̄ totū, c,
¶ **Dei** iudicio aduersa bonis eueniūt vt ex
hoc magis humiliēnt z mereātur, vi, q. j,
s, ipsa
¶ **Iudicio** dei agit q̄n ex flagellis vn⁹ corri-
gitur z alius obduratur, xxxij, q. iij, nabu-
chodonosor
¶ **Nō** potest humano cōdemnari examine
quod deus suo reseruauit iudicio, xv, q. vi,
si a sacerdotib;
¶ **Facta** pape a solo deo iudicātur, lx, q. iij,
facta
¶ **Deus** alioz causas voluit p̄ hoies termi-
nari, s; sumi p̄tiffices cām sibi p̄st̄ axami-
nādā z termiandā refuauit, lx, q. iij, alioz
¶ **Nemo** scit qualis in iudicio dei futurus
sit, xl, q. j, sacerdotib; in fine
¶ **Qualiscūqz** h̄ q̄s egredit talis in iudicio
dei rēp̄sentat, xxv, d̄is, qualis
¶ **Qualē** inuenit d̄ns cū vocat talē pariter
z iudicat, de pe, d̄is, j, nūqd̄ caym
¶ **Itē** in futuro dei iudiciū locū nō haberet
si in hoc seculo oia iudicanda essent, vi, q.
j, si oia, xv, q. vi, si a sacerdotib;
¶ **Quē** sacerdos iudicat de⁹ iudicat cui⁹ p̄
sonā gerit, de pe, d̄is, iij, in salicib; s, his au-
toritatib; s; q̄c
¶ **Q̄** semel a sacerdote p̄ peccato puniē nō
itez a deo p̄ peccato iudicabit, Ibidem
¶ **Deus** nō bis iudicat in idipsum qd̄ in-
ste in p̄nti est puniē, de pe, d̄is, iij, sunt plu-
res, s, auctoritas
¶ **Humanū** iudiciū est duplex, videlicet p̄-
uatum z publicū siue cōtentiosum, lxxij, q.
viij, postulat⁹
¶ **Pr̄uatiū** iudiciū homo exercet quādo se
ip̄sum iudicat, de pe, d̄is, j, in actione
¶ **Verū** iudiciū est iudicare p̄us cōscientiā
pp̄riam, demū culpā alienā, iij, q. viij, postu-
lat⁹, z, c, se
¶ **Nō** est curandū iudiciū hominū vbi est
bona p̄scientia, quia tale iudiciū est teme-
rariū, xl, q. iij, temerariū, z duob; c, se
¶ **Temerariū** iudiciū est qd̄ p̄cedit ex suspi-
cione, ij, q. j, multi, aū finem
¶ **Lapsi** a baptisimī innocētia p̄p̄rio iudicio
se accusantes p̄ p̄niam restituunt, de pe,
d̄is, j, c, multiplex

Ex homo debet seipm iudicare duz potest
in melius mores pmutado, ne cum posse
amiserit a domino iudicet, de pe, dist. j, in
actione, s, se.
Ex publicu iudiciu siue ptentiosum institu-
tum est vt innocetia ptegat z culpa puni-
atur, ij, q, j, q lotharius
Ex hoc iudiciuz integz est qd plurimorum
sententijs pfirmat, lxiiij, dist, extra
Itē dz fm auctoritate decretorū z sanctorū
patz diffiniri, xx, dist, de libellis
Item debet esse sine tumultu ptentionum
v, q, liij, in loco
Itē hoc iudiciu dz ponit in loco tuto z com-
muni, liij, q, ix, hortamur, xxxliij, q, ij, siue.
Ex in omni tali iudicio debēt esse qttuor p-
sone, videlicet iudex, accusator, defensor z
testis, liij, q, liij, c, nullus vnqz, z, c, null? in-
troducatur
Ex illi qui citat in iudiciu dz offerri puetio-
nalis libell? liij, q, liij, indutic, s, offeratur
Ex spoliati nō debēt ad iudiciuz trahi nisi
pus i integz restituant, ij, q, ij, null? epoz,
z tribz, c, se, liij, q, ij, electis, z, ca, se, v, q, ij, sē-
pmates
Ex de suspitione vel extorta pessione pessi-
mū est iudiciu, xv, q, vj, si a sacerdotibz
Ex ordo iudicari? in publico iudicio ē ser-
uandus, nisi forte adeo culpa sit notoria,
q se omniū oculis ingerat, ij, q, j, q lotha-
rius, z duobz, c, se,
Ex an in manifestis sit ordo iudicarius ser-
uandus, ij, q, j, p totū
Ex absente reo in iudicio nō est pcedendū
liij, q, ix, accusator, vsqz ad finē qstionis
Ex diuine z humane leges phibent vt ab-
sens qz iudicetur, liij, q, vliij, accusatores,
Ex contumax absens iudicatur, liij, q, ix, de
creuimus
Ex iudiciu refugit qui de iusticia diffidit, xj
q, j, xpianus
Ex qttuor modis humanū pueritē iudiciu
videlicet timore, cupiditate, odio, z amore
ij, q, liij, qttuor, z duobz, c, sequē, liij, q, v, ac-
cusatores, ij,
Ex iudiciu nō debet ppter lachrymas quo-
rūcūqz puerit, xxliij, q, liij, est iniusta
Ex candentis ferri z aq feruētis iudiciuz a
sanctis est phibitū, ij, q, liij, pfuluisti,
Ex in dubio absolutū nō dz esse iudiciu, xx
liij, dist, habuisti, ij, q, liij, pfuluisti
Ex iudiciu mixtum dz esse rigore z lenitate

lxv, dist, disciplina, c, ois, z, c, sunt
Ex libertini pnt trahere dnos suos ad iu-
diciu, xij, q, ij, epoz, s, si sine venta
Ex ecclesia nō iudicat nisi de publicis in or-
dine iudicario, pbatis, ij, q, liij, pfuluisti,
z, xxx, q, vi, nec illud, s, his itaqz, z, c, se, ij, q,
j, multi, in sine
Ex eccia qnqz in suo iudicio decipit, vt ille
q intra ipam ē p eā excludit, z q foras ē in-
tromittit, xxliij, q, liij, si qz, z, c, cū aliqz
Ex monachi z monache spectāt ad iudiciu
ij, q, j, de psona
Ex clerici suū epm ptemnētes tradunt iu-
dicio seculari, xi, q, j, si qz sacerdotū, z duo-
bus, c, se.
Ex clericis phibet iudicium sanguinis, xv
liij, q, viij, sepe, z, c, se.
Ex diebz feriatis z die dñico nō sunt exercē-
da iudicia, xv, q, liij, placita, xxij, q, v, decre-
nit, de cō, dist, liij, s, j.
De hac materia habes vbi agit de iura,
Juramentū, Ex iuramentū le-
git deus crebro
fecisse, xxij, q, liij, incōmutabilis
Ex iuramentū hoī nō phibet tanqz malū, s;
ei? assuefactio vel libido phibet, xxij, q, j, it
est contra
Ex iurare dei est a seipō ordinata nullaten?
puellere, xxij, q, liij, incōmutabilis
Ex dū vsus iuramētī habet de facili pūritū
incurrit, xxij, q, j, nō est contra
Ex iuramentū non dz malū esse, sed a malo
esse scz infirmitas eoz qbz aliquid suadet
xxij, q, j, ita ergo
Ex in scripturis nō est phibitū ab alio reci-
pere iuramentū, xxij, q, j, qzuis
Ex iurare non est peccatum, xxij, q, j, s, j, z, c,
vt noueritis
Ex iuramentū nō est institutū vt esset iniq-
tatis vinculū vel culuscūqz criminis, xxij
q, liij, inter cetera
Ex hec est causa institutōis iuramētī vt ois
iurans ad hoc iuret vt qd vez est loquat
xxij, q, v, iuramenti
Item alia causa est iuramētī institutōis, in-
firmitas dubitātis cū nō vult credere, xv
ij, q, j, si peccatū
Item alia est causa detestatio idolorū, nam
ideo pcedit p deū iurare ne p idola iuret,
xxij, q, j, p sidera
Ex in iuramēto nō dz intētio pbris s; verba
intentioni deseruire, xxij, q, v, humane.

¶ Juramentū dicitur habere tres comites, videlicet veritatē, iudiciū, et iusticiā, xxij. q. j. et iurabunt, et q. ij. animadvertendū
¶ Juramentū veritatē habet ubi nō aliter corde quā ore iuratur, xxij. q. v. iuramentū, c. quicquid
¶ Iusticiā habet quā licitū et iustum est quod iuratur nō tendens ad mortale peccatū, xxij. q. iij. innocēs. §. illicitū
¶ In iudicio iuratur quā cū discretiōe et caute la iuratur etiā in licitis, ij. q. v. sacramentū, xxij. q. iij. innocēs. §. illicitū. circa mediū
¶ Juramentū fit dupliciter videlicet per creatorem et per eā quā habent respectū ad creatorem vel per creaturam, xxij. q. j. Considera. et duobus. c. se.
¶ Per creatoris capillū vel caput iurare est blasphemare, xxij. q. j. si quis per capill.
¶ Minus peccatū est per falsos deos iurare vix quā per verū deū iurare falsum, xxij. q. j. mouet circa mediū
¶ Per ea que respectū habent ad creatorem sicut est crux, euāgelia, et sanctorum reliquie, et similia, falsum iurare est peierare, xxij. q. vlt. quod compulsus, et c. se.
¶ Electus in episcopum repellitur a confirmatiōe quia publice iurauerat super euāgelia delicti, lxxxv. dist. archidiaconū florentinū
¶ Sacerdotes ex leui causa iurare nō debent ij. q. v. si quis presbyter
¶ Qui per lapidē vel aliā creaturā iurat falsum plurius est, xxij. q. vlt. ecce.
¶ An qui iuratur super lapidē putatur super euāgelia iurare obligatur, xxij. q. v. humane, §. pro.
¶ Plurimum est nequiter decipere credentē, xxij. q. ij. c. j.
¶ Sophistice iuratur piurans est, xxij. q. v. quicquid, et duobus. c. se.
¶ Deus accipit iuramentū sicut ille cui iuratur intelligit, xxij. q. v. quicquid.
¶ Qui paratū est ad peierandū antequam iuret plurius est, xxij. q. v. quod piurare
¶ Qui dicit iurando pluit plurius est, xxij. q. ij. homines
¶ Saul quia de morte Jonathe quā iurauerat, iniam tulit. quia eam propter populū exequi nō potuit piurus nō fuit, xxij. q. ij. ca. vlt. §. item opponit. ante finem
¶ Nō peierat qui compulsus iuramentum nō impleuit, xl. q. iij. antecessor.
¶ Qui aliū cogit peierare etiā si dominus iurantis sit reus est piurū, xxij. q. iij. inter cetera. q. v. qui compulsus, et c. si quis coactus. et quattuor. c. se.

¶ Illud est defendendū quod quis commisit illicitē per iuramentū coactū, xxij. q. iij. inter cetera
¶ Ille qui aliū cogit scienter ad plurius videlicet homicidā, si quantum ad dānū, quia ille dānificat animam, iste corpus, xxij. q. v. ille.
¶ Illicitū iuramentū magis peccatū est ad implere quā per iurium incurere, xxij. q. iij. vnusquisque
¶ Iuramentū factū contra preceptū dñi culpatur et nō tenet, xxij. q. iij. inter cetera
¶ Omne iuramentū est seruandū nisi in peccatū vergat exitū et salutis detrimentū, xxij. q. iij. quod dauid. et fere vsque ad finē quāstionis
¶ Nemo ante etatē legitimā, id est ante annos, xiiij. cogendus est iurare, xxij. q. v. paruuli, et duobus. c. se.
¶ Diebus dñicis a septuagesima vsque ad octauā pasche, et ab aduentu vsque ad octauam epiphanię, et in quattuor temporibus, et in letania maioribus, et in diebus rogationū, nisi pro concordia et pace nullus solēnter iurare presumat, xxij. q. j. decreuit
¶ Decens est ut iuramentū a se iuris prestat, xxij. q. v. honestum
¶ Forma iuramenti inuenitur secundum diuersorum status temporum et hominum
¶ In tempore veteris legis iurabant, vult dñs et vult anima mea, xxij. q. j. et iurabunt
¶ In primitiua ecclesia iurabant, testis est mihi deus, et testis est mihi consciētia mea, xxij. q. j. si peccatū
¶ Modernorum est iuramentū, sic me vult te deus adiuet, et iste reliquie sanctorum vel cōsimile, xxv. q. vlt. de paratela, et quattuor. c. se. j. q. viij. quoties, xxij. q. j. habemus
¶ Forma iuramenti ab heresi vel a scisma te redeuntū est specialis, j. q. viij. quoties de cō. dist. ij. ego berengarius
¶ In forma iuramenti fidelitatis sex requiruntur de hoc habes ubi agit de fidelitate
¶ Episcopo vel presbytero nō exiguntur cōs forma iuramenti, sed per sanctā consecrationē tūm interrogari debet, ij. q. v. si quis presbyter
¶ Infideles et idolatre iurant per creaturas, xxij. q. j. et iurabunt
¶ Ideo christus nō prohibuit iurare per deū sed per creaturas ne videlicet per preceptū creaturarū deieraret, vel aliqd nūmē delectat in creaturis crederet, xxij. q. j. mouet. §. item christus.
¶ Illicitū iuramentū nō est complendū, xxij. dist. duo, et c. se.

¶ pluribus modis iuramentū dicitur illicitū, videlicet ex persona iurantis, ut sunt impuberes quia iuramentū nō tenet, xxij, q, v, p, u, l, l, z, c, se.

Item est illicitū ex persona cui iuratur ut cum clericus laico iurat quod nō licet, xxij, q, v, c, nullus

Item ex re est illicitū iuramentū, ut si res per quam iuratur nō est sacra, xxij, q, j, clericū

Item ex fine est illicitū, ut si iuratur propter electionem et ante electionem, viij, q, iij, artaldus

Item ex causa scilicet obligatoria ad hunc impellente, Exemplū de herode et saltatrice, xxij, q, iij, unusquisque

Item ex modo est illicitū ut si temere vel in discrete vel sine necessitate, Exemplū de Tepte qui indiscrete iuravit, xxij, q, iij, unusquisque, z, q, j, ita g.

Item ex re est illicitū, ut si dicitur diebus vel alijs prohibitis iuratur, xxij, q, v, decreuit. Unus versus de omnibus supradictis

Quis, quid, cui, pro quod, ad quid, cui, quomodo, quando

¶ licitū iuramentū fit in sex casibus, videlicet pro pace vel amoris coniunctione, xxij, q, j, c, j

Item pro infamie expurgatione, ij, q, iij, per se, et tribus, c, se.

Item pro fide et fidelitate, de cō, dis, ij, ego berengarius, xv, q, vi, alius

Item pro obedientia siue reuerentia, xxij, dis, quāq.

Item pro veritate inquirēda siue in testibus siue in alijs, xliij, q, ij, quāq, xxij, q, j, omne.

Item pro damno dato vel dando, ij, q, j, in primis, circa mediū, Unus versus

¶ Pax, ac fama, fides, reuerentia, cautio dantur. Defectus verbi sibi poscunt sacra tueri

¶ Ab his iuramenta irritari possunt, videlicet a papa, xv, q, vi, auctoritate

Item seruorum a domino suo, lliij, dis, si seruus sciens.

Item uxoris a marito suo, xxxij, q, v, manifestum

Item monachi iuramentū a suo abbate, xxij, q, iij, monachū

¶ Solus papa a iuramento licito soluit, xv, q, vi, alius

¶ Absoluit subditos excommunicatorum excommunicationem contemnentium a iuramento fidelitatis, xv, q, vi, nos

¶ Antequam incēdiarij absoluantur cautio iuratoria requiratur, xxxij, q, vi, pessimam

¶ granator infligit pena peleranti quod presententi, xxij, q, v, si quis punitus

¶ eadem pena est pro pluri et homicidio, xxij, q, j, predicandum

De hac materia recte ubi agitur de mediacione

Jurisdicatio ¶ Jurisdicatio clericorum et episcoporum

¶ quae est circa curam animarum ab abbatibus non est usurpanda, xvi, q, j, interdicitur.

¶ nec metropolitanus vel episcopus intromittere se debet de iurisdictione alteri episcopi sine scire ipsius, ix, q, iij, nullus primas

¶ primas vel patriarcha non habet iurisdictionem in episcopos sed tantum in archiepiscopos, ix, q, iij, conquestus

¶ extra propriam iurisdictionem nullus debet iudicari, iij, q, vi, peregrina, et quattuor capitula sequentibus

¶ crimen commissum inducit iurisdictionem in extraneum, iij, q, vi, ibi enim semper, et ca, vlt, vi, q, iij, placuit, et c, se.

¶ qui canonicam habet ad platuram electionem habet et iurisdictionem, xi, q, v, experientie tue.

¶ laici habuerunt quāquā et habent intra ecclesiam de ecclesiasticis iurisdictionem, habuerunt enim electionem summorum pontificum et investituras episcoporum, lxiij, dis, adrianus, et principes, et c, in synodo

¶ possunt in concilio interesse precipue ubi agitur de fide, xcvi, dis, nos ad fidem, et c, ubi, et c, satis

Item datur eis iurisdictione personis incorrigibiles corrigendi, xxxij, dis, eos qui.

Item datur eis iurisdictione in fideles vel episcoporum contemptores morte affligendi, xxij, q, v, principes, xvij, dis, nec licuit, xi, q, j, si quis sacerdotum

Item in eos qui schisma faciunt vel excommunicationem contemunt, xxxij, quest, v, de usurariis

Item datur eis iurisdictione, ubi cuique ecclesiastica potestas non valet exercere disciplinam, xxij, q, v, princeps

Ius ¶ Ius generale nomen est, quod iustum requirit, et in ius dictum est, j, dis, ius generale

¶ Ius in duo scilicet in ius naturale et ius posituum diuersificatur, j, dis, humanum genus

¶ Ius naturale inuenitur in euangelio ubi dicitur quicunque vultis ut vobis faciant homines et vos facite illis, et e converso, Ibidem.

¶ Ius in duo scilicet in ius naturale et ius posituum diuersificatur, j, dis, humanum genus

¶ Ius naturale inuenitur in euangelio ubi dicitur quicunque vultis ut vobis faciant homines et vos facite illis, et e converso, Ibidem.

¶ Ius in duo scilicet in ius naturale et ius posituum diuersificatur, j, dis, humanum genus

¶ Ius naturale inuenitur in euangelio ubi dicitur quicunque vultis ut vobis faciant homines et vos facite illis, et e converso, Ibidem.

¶ Ius in duo scilicet in ius naturale et ius posituum diuersificatur, j, dis, humanum genus

¶ Ius naturale inuenitur in euangelio ubi dicitur quicunque vultis ut vobis faciant homines et vos facite illis, et e converso, Ibidem.

¶ Ius in duo scilicet in ius naturale et ius posituum diuersificatur, j, dis, humanum genus

¶ Ius naturale inuenitur in euangelio ubi dicitur quicunque vultis ut vobis faciant homines et vos facite illis, et e converso, Ibidem.

Quis naturale iuris positio antefert vnde
licet qz pns z dignitas, v. di. s. j. viij. di. q.
iure, s. dignitate vero

Item qz ei cedit ois psuetudo vel cōstitu-
tio, s. di. p. totū

Itē qz ptra ius naturale n̄. admittit dispē-
satio nisi ad malus malū vitandū, xliij. di.
s. j. z. vi. di. nō est pctm. s. hīs itaqz

Itē qz ius naturale vult oia esse cōmunia
positiū vero restringit ad meū z tuū, viij
di. s. j. z. c. se

Quis positū siue humanū diuersas ha-
bet species, qz aut est ius ciuile aut genti-
um, aut militare, aut publicū, aut quiritū
i. romanorū, de qbz, j. di. p. totū

Q iure diuino z humano res possident, s;
differenter, xliij. q. viij. c. j.

Q iure poli regunt matrimonia nō iure fo-
ri, i. ciuili

Q mulierē reddat infamē si mortuo viro in
fra tps determinatū ducat aliū, ij. q. iij. cu-
phemū, s. se.

Q ius interpretandi canones hz q̄ potestate
hz p̄dēdi, xl. q. j. sicut em̄, s. ex his om̄ibz

Q iudex dicit̄ est ex eo qz iudicat plo siue
de iure disceptet, xliij. q. ij. c. j.

Q q̄ ecclie ius suū detrahāt iniusticiā com-
mittit, xliij. di. om̄nes

Iusticia **Q** iusticia est summū
bonū colere, ac vn̄cuiqz
iura sua seruare, xij. q. ij. cū deuotissimam
post mediū

Q iusticia est eq̄tas tollerādi inopiā z tēpe-
rantia h̄re in abūdātia, xliij. di. qd̄ dicit

Q iusticia est patriā z socios defendere, x-
liij. q. iij. fortitudo

Q vbi fides z charitas deest iusticia cē nō
potest, xliij. q. j. vbi

Q iust̄ miseris cōpatit̄, xlv. di. s. iusticia

Itē nō odio s; bono zelo est exercenda, xliij
q. iij. sex

Q semp est misericordia tempāda, xlv. di.
disciplina, c. ois, z. c. vera, z. c. se.

Q iusticiā auz z mun̄ violāt, xl. q. iij. paup
qui recte, j. q. iij. vendentes

Q cultū suū iusticia pdit qū silētia iudicij
obstrepētū turbo pfundit, v. q. iij. i loco.

Q iustus quoties cadit toties resurgit, de
pe, di. iij. septies

Alende **Q** kalende Ianua-
rii iuxta ritū genti-
lium, phibētur xp̄tans obseruare

xxvi. q. vi. nō licet, z. c. nō obseruetis, z. c.
si quis kalendas Ianuarii

Q psbyteri cū p kalēdas pueniūt quasi se
miplenū ventrē habeāt, z lucris honestio-
ribz intēdāt, xliij. di. qū psbyteri, z. c. nul-
lus psbyteroz

De hac materia habes vbi ponit, L.

Abia **Q** labia sacerdotis
debēt scientiā custo-
dire, xj. q. j. sacerdotibz, xliij. di. re-
ctor. ante mediū

Labor **Q** labor bon̄ est in p̄tutibz
z spiritalibz exercitijs, xliij
q. iij. quis nō potest

Q labor malus est in mūdi delectabilibz z
peccatis, xliij. q. viij. quēadmodū

Q labor indifferēs est in n̄ cessitatibz cor-
poris, de cō. di. v. nunqz

Q merces felicitatis nō acq̄rit, nisi p labo-
rem p̄tutis, de cō. di. v. ieiunij

Q seculi dilectores fortes sūt in labore ma-
lo, debiles i labore bono, di. xlvij. om̄s

Q ap̄tus ne quēqz grauaret p̄rijs manibz
laborabat, j. q. ij. sacerdos

Q boni laboris sui nō in p̄nti, s; in futuro
querūt fructū recipe, j. q. ij. sacerdos

Q cū platus v̄l predicator in aliq̄tibz sine
fructū laborat ad alios vt pficiat se trāse-
rat, viij. q. j. c. vi. viij. q. j. olim

Q iustū est vt illi seq̄nt̄ stipendiū q̄ laboris
impendūt obsequiū, j. q. ij. sacerdos. in fi.
xij. q. ij. charitatem

Q laborātes p ecclia stipendia debēt acci-
pere ab ecclia, xij. q. ij. ecclesiasticis

Lac **Q** lac Abraam nō vna angelis
hospitio receptis p̄inauit, xxxv.
di. sexto die. in fine

Q sicut incōgruū est non pascentē gregem
lac gregis vsurpare, sic est militatiū stipe-
dia nō militādo subripe, xliij. q. j. c. j. an fi.

Lachryma **Q** lachryma amariss-
sima petri pctm̄ ole-
uit negationis, i. di. ponderet

Q in peccato negatiōis petri lachryme ei-
z non alia satisfactio legitur, de pe. di. pe-
trus doluit

Q lachryme lauāt delictū qd̄ pudor est cō-
fiteri, qd̄ nō est intelligendū sine cōfessioe
sed pctm̄ si adeo graue est vt cū pudore cō-
fiteat̄, non ideo est desperandū, qz lachry-
me lauāt, de pe. di. j. mēsurā, s. p̄mo

Q nō est mūdus q̄ p lacrimas repetit ea q̄

defleuit, de pe, di, liij. Irrisor est, z trisb. c. se.
Ex nō excusatur q̄ lachrymas habuit p̄ tpa
li dāno z nō potest h̄re p̄ pctō deflendo, d̄
pe, di, liij. s̄. item opponit̄. in fine

Ex lachrymas multū indelinerter fundunt
z tamē peccare nō desinūt, de pe, di, liij. ir
risor est, ante finem

Ex lachryme debēt esse arma clericorū, xliij
q. viij. p̄uentor

De hac materia habes vbi agit̄ de fletu

Laicus Ex laicus de reb̄ ecclie nō
debet se intromittere nec si
bi sunt cōmittēde, lxxxix. di. iudicatū

Ex ep̄s q̄ decimas z alias res ecclie p̄ san
guineis vel alijs laicis distribuit tanq̄s si
moniacus z inter p̄cipuos hereticos
vt ant̄ ep̄s h̄. de af. j. q. liij. p̄uenit

De hac materia habes vbi agit̄ de elec
tione, z vbi agit̄ de impatorib̄, z vbi agi
tur de iurisdictione, z vbi agit̄ de iudicio.

Lapsus Ex lapsus duplex inueni
tur, videlicet a fide q̄ fit p̄
heresim, z a morib̄ q̄ fit p̄ mortale pecca
tum. j. q. viij. si quis omnem

An ep̄s vel clericus p̄ heresim lapsus post
reuerfionē possit restituē q̄liter, j. q. viij. se
re p̄ totū

Utrū ep̄s vel clericus post peccati lapsuz
p̄ dignā p̄niam reparari possit z qualiter,
l. di. p̄ totū, vsq̄ ad, s̄. q̄ vero

Ex cū magna discretiōe z p̄silio lapsi sunt
restituendi. l. di. de eo tamen

Larua Ex laruis demonum ante se
ferri p̄sbyteri nō p̄sentiat, cl
liij. null' p̄sbyteroz. de cō, di. v. nullus

Latro Ex latro vni' momētū penitē
tia meruit eē in paradiso, xxvj.
q. vi. p̄sbyter

Item idem latro in cruce p̄dēs p̄mū eter
num amississet si ip̄m vni' hore p̄nā nō lu
uasset, xxvj. q. vi. cognouimus

Ex latro nō est pro noīe xp̄i s̄, p̄ suis facno
rib̄ crucifixus, s̄, dū patit̄ credit, de cō, di.
liij. baptisimū

Ex latronis p̄nā q̄ sera fuit innuit q̄ p̄a cō
uersio in vltimis positoz mēte potit̄ exti
manda est q̄ tpe, xxvj. q. vi. cognouimus

Ex sicut in latrone defectū baptisimū digni
tas xp̄i suppleuit, ita supplet fidē in pueris
tpe baptisimū quā p̄fiteri nō possūt, de cō,
di. liij. baptisimū, p̄ totū. c.

Ex episcopus rex ecclesiasticarū dilapidat

tor tanq̄s fur z latro degradatur, x. q. ij. cā
ultimo

Ex licet latro suspēdendus crudelē iudicē
putet, nō p̄ter hoc est crudelis, qz crudelē
iugulat, xliij. q. v. nō est crudelis

Ex qui latronē in mēbris debilitat p̄dest la
troni, qz ipsius maliciā p̄ tātō p̄pescit, xx
liij. q. liij. si quis fortitudinē

Ex latroni ad latrociniā aspiranti p̄cere nō
est misericordia sed iniusticia, xliij. q. liij. ē
iniusta

Lauacrum Ex lauacry cōmunē
xp̄ianū z p̄cipue cle
ricū nō p̄uenit h̄re cū mulierib̄. lxxxix. di.
non oportet

Ex sicut luxurū p̄ cinerē fluens lauat z non
lauat, sic doctrina p̄ doctore aīas creden
tium lauat a sordib̄ peccatoz, lxxxix. di.
nihil illo pasto, s̄. quāq̄

Ex exēplo Johis euāgeliste possum' vti la
uacro cor palii, xliij. q. j. oīs

Ex cor palia z palle a dyaconis z ministris
debent lauari, de con, di. j. nemo p̄r igno
rantiam

Laus Ex laus deo p̄ suis beneficijs
a nobis est impendēda, xvi. q.
j. reuertimini. circa finem

Ex nō bene p̄ueniūt in vno ore laus christi
z laudes iouis, lxxxvi. di. cū multa

Ex de verbis laudantiū nos nō multū de
bemus curare, xj. q. liij. inter verba

Ex velle laudari z dare h̄strionib̄ vt lau
demur viciū est, lxxxvi. di. donare

Ex sūt aliqui q̄ nō nisi p̄ humana laude lar
glunt. z solūmodo de s̄ retributionē que
runt. j. q. j. sunt nōnulli. z. q. liij. nō solum,

Ex nihil isto pastore miserabili' q̄ luporum
gloriat̄ laudib̄. lxxxix. di. nihil

Ex periculū est indignū laudare, qz dū ma
lefacta laudib̄ efferunt̄ augmentant̄, xlvi
di. sunt nōnulli

Ex qui scienter indignū laudat christū cui'
membra sumus violat, xi. q. liij. si q̄s homi
nem, z c. se.

Ex deus bonos vltra meritū laudatos ab
alijs p̄mittit in accusationē venire, z cul
pa ex laude cōtracta suffocetur, vi. q. j. sūt
plurimi

Lectio Ex lectio diuinaz sc̄pturaz
nō fabule debēt inseri i men
tis clericorū, xliij. di. pro reuerentia, z. ca
conuicia

Handwritten signature or mark

Quod clerici et prelati debent insistere lectori, xxxvj, dis. q. ecclesiasticis, s. ecce.
Quod episcopus debet intendere lectori et oratori et doctrine que sibi non sufficit sanctitas vite nisi assistat et scia doctrine, xxxvj, di. q. ecclesiasticis s. ecce, et lxxxvij, di. c. j.
Quod sicut stella non obscurat nox, sic iheretes firmamento sacre scripture non obscurat mundana iniquitas, xxxvij, dis. sicut.
Quod qui amat sciam sanctarum scripturarum carnis, vicia non amabit, de conse, dis. vltima nunq.
Qui libri sunt in quibus episcopus precipue et sacerdotes legere debent habes, xxxvij, di. nulli, et quatuor, c. se, de co. dis. vl. nunq.
Qui libri et que lectores et que omelle in ecclesia legi debent, habes, xv, di. sacrosancta, et s. se.
Quod clerici et precipue episcopi in gentiliu libris et maxime qui ad luxuriam et vanitatem puocant non debent legere, xxxvij, disti. per totum, et lxxxvj, dis. cum multa.
Quod dum beatus Hieronymus libros gentiliu legeret ab angelo est durissime correptus, xxxvij, dis. legimus.
Lector Lectores dicti sunt a lege, do. xvj, dis. clericos.
Lector officium electiones pronunciare, xxxvj, dis. plectis.
Legatus Legatus honorandus est loco illius cuius legatione fungitur, xclij, dis. c. vl.
Quod legatus sine sedis apostolice sine cuiuscumque lras debet secus portare legationis sue, xcvij, dis. nobilissimus.
Quod legatus non debet querere profectum suum sed ecclesie, xclij, di. si quis.
Quod legatus pape iurisdictionem episcopi non debet eneruare, xi, q. j. puenit.
Quod legatus a latere pape missus inter terminos legationis sue potest causas ad se per appellationem deuolutas audire et terminare, ij, q. vi. decreto.
Quod an legatus pape potest generale concilium celebrare, xvij, dis. synodum.
Quod plura concilia generalia per legatos pape mandate papa sunt celebrata, lxiij, dis. adrianus, et j, q. v. puenientibus.
Quod subdiaconi possunt esse legati domini pape a latere missi ad omnia negocia perpetranda, x, q. liij. relatum.
Quod omnes episcopi et sacerdotes sunt honorandi, quia legatione christi funguntur, vij, q.

l. omnis
Quod legatus sine loco legationis sue exigentia debet in expensis esse contentus, x, q. iij. relatum.
Lepza Lepza cutis, lepza vestis, lepza domus iubentur sacerdotibus ostendi, quia peccata sacerdotibus debent reuelari, de pe. dis. j. s. moysi.
Quod leprosum qui descendit de monte christus sanauit pulsus sanare clamauit, significat quod in sanatione spirituali confessio non debet contemni, de pe. dis. j. s. christus quoque.
Quod in hoc quod christus leprosos mundatos ad sacerdotes misit legalia approbauit, j, q. j. nonne.
Quod in hoc quod leprosi aliquando ad sacerdotes puenirent mundati sunt, innuuntur ex peccator in sola contritione mundat ubi confessione necessitatis articulus excludit, de pe. di. j. s. b. idem.
Quod confessor debet habere sciam discernendi inter lepza et lepram, xx, dis. s. j.
Quod in hoc quod maria soror aaron per peccato lepza percussit, et propter penam restituit fiducia venie penitentibus dat, l, di. si post, s. ecotra.
Quod in hoc quod Maria propter murmur in Moyse lepza incurrit, innuuntur quod insurgens contra prelatum grauiter delinquit, ij, q. vij. plezq. s. item obijct. Et de accusatione prelatorum ibi tractat.
Quod in hoc quod rex Dylas sacerdotum officia usurpans lepza in templo percussit sacrilegorum culpa et pena exaggetatur, ij, q. vij. nos sic s. sed notandum.
Quod si symoniacus aliquando ordinat lepram non officium confert, j, q. j. cum ordinaretur.
Quod sicut grezi propter pecuniam lepram incurrit sic pecunia male conquisita corpus et animam comaculat, j, q. j. cito.
Leuita Leuita ex nomine auctoris vocati sunt, de leuit enim exortis sunt, hi greci dyacones, latine ministri dicuntur, xxi, dis. clericos.
De purificatione leuitarum et domus purificatione habes de con. dis. liij. nec queq.
Quod in leuitis sacerdotalis dignitas quoque intelligitur, l, dis. et purgabitur.
Lex Lex multiplex est, videlicet diuina que natura prestat, dis. j. oes leges. Item lex humana est que moribus prestat, dis. j. omnes leges.
Item lex vetus que dicitur testamentum, vij, dis. testamentum.

Item lex nature q̄ facit oīa cōmūna, q̄ lex
humana facit singularia, dīcēs meū z tuū
vīj, dīf, quo iure, z xij, q, j, dilectissimis
Item lex spūs q̄ instinctu spūs sancti cordi
inſeritur, xix, q, ij, due
Item lex carnis q̄ absq̄ culpa est in corpe
nō p̄sentientis, xv, q, j, si p̄cupiscētia, xxij
q, v, si Paulus,
Item lex p̄uata que idem est qd̄ lex spūs,
xix, q, ij, due
Itē lex publica q̄ a sanctis patribus est tra-
dita vt est lex canonū, xix, q, ij, due
Item lex p̄ugij que in baptismo nō solut̄
xxvj, dīf, vna
Itē lex est p̄stitutio sc̄pta, vij, dīf, moyses,
Item lex est omne qd̄ rōe p̄stat dūtaxat qd̄
religioni p̄uat, qd̄ discipline p̄ueniat, z
qd̄ salutē p̄ficiat, j, dīf, p̄suetudo
Item lex est p̄stitutio populi quā maiores
nati sanxerūt, ij, dīf, lex
Ex leges humane vel publice fm̄ dispositi-
ones terrarū variant, j, dīf, omnes, z, xxvj,
dīf, aliter
Ex diuerse diuersis t̄p̄ibz emanarūt q̄ noīa
a suis auctoribz p̄traxerūt, ij, dīf, quedam
Ex diuersi inuētores legū z noīa eoz po-
nuntur, vij, dīf, moyses
Ex leges facte sunt vt humana coerceatur
audacia z tuta sit inter improbos innocē-
tia, iij, dīf, distincte, facte sunt, xxij, q, v, nō fru-
stra, z, c, ad fidem
Ex lex aut p̄mittit aut vetat aut punit aut
p̄cipit, iij, dīf, omnes aut,
Ex lex nō debet statui p̄ puato p̄modo sed
p̄ utilitati cōl, iij, dīf, erit aut lex
Ex leges instituunt cū p̄mulgant, p̄firman-
tur dū approbant, iij, dīf, in listis, s, p̄ximo
Ex lex d̄z esse honesta, iusta, possibilis, vtil-
loco temporiqz p̄ueniēs, iij, dīf, erit autēz
lex,
Ex licet p̄ditōz legis solut̄ sit a legibz, tamē
honestū est vt p̄ ceteris fm̄ leges q̄s statu-
it, vīuat, xxv, q, j, cōfidim⁹ z, c, ideo
Ex xp̄s q̄ legē dedit leges impleuit, xxv, q, j,
ideo, s, his itaqz
Ex sancta ecclesia nō p̄stringit legibz, xj, dīf,
catholica
Ex leges seculi nō dedignant canones seq̄
ij, q, iij, euphemū, s, j, in fine
Ex lex q̄ obuiat sacre sc̄pture z decretis p̄-
pe z bonis moribz null⁹ debet esse momē-
nt, x, dīf, nō licet, z q̄tuo, z, c, se,

Ex lex diuina z canonica sup̄ior est lege ci-
uili, x, dīf, leges
Ex illud qd̄ legibz p̄cipue ecclesiasticis ē dīf-
finitū in iudicijs est tenendū, vj, q, iij, si in-
ter, xj, q, iij, sumo p̄e
Ex q̄ legibz stabilita sunt mutare non licet
xij, q, ij, soroz, s, vl,
Ex nō p̄uenit iudicare de legibz, iij, dīf, erit
s, p̄ximo, z, c, se,
Ex illa q̄ p̄tra legē facta sunt p̄ infectz debēt
haberi, xxv, q, ij, impertali
Ex lex statuit penā malis z p̄mia bonis, xx
iij, q, v, nō vos
Ex q̄ lege p̄uata dūcti nulla rō exigit vt a
publica lege p̄stringat, xix, q, ij, due,
Ex lex est a d̄no, p̄uaricatio legis a diabolo
xxvj, dīf, sexto
Libellus Ex libell⁹ famosus ē q̄
in infamā alicui⁹ con-
scribitur, v, q, j, c, j, z, ij,
Ex libellū famosum quicūqz scripserit z pu-
blicauerit anathematizadus est, v, q, j, hī
q̄, z, c, p̄cedenti
Ex fm̄ leges imp̄atoris famosum libellū in-
ueniēs z nō statim eū deuastās s̄z publicat
tanqz auctor capite punit, v, q, j, s, si q̄s
Ex libell⁹ p̄uentionalis d̄z offerri ei q̄ puo-
cat ad iudiciū, iij, q, iij, inducie, s, offerat
Liber Ex liber vite qd̄ sit, z quid sit
scribi in t̄po, habes infra vbi
agitur de scriptura
Liberalitas Ex liberalitas p̄
sancta fide tā lo-
co z t̄pe p̄mendat, lxxxvj, dīf, nō satis
Ex approbāda ē liberalitas q̄ circa p̄rimos
z p̄sanguineos p̄ necessitate exercet, lxxx-
vj, dīf, nō satis, s, est etiā,
Itē liberalitas pulcra est q̄ indigētibz tēpe-
rate z nō sup̄flue impendit, lxxxvi, dīf, non
satis, s, item pulcra, z, s, s, d̄ns
Ex ep̄scopus d̄z esse liberalis alioq̄n vaci-
um portabit nomē ep̄i, lxxxvj, dīf, nō satis
s, liberalem
Ex dare hīstrionibz z p̄hibitis venatoribz
z p̄sonis turpibz nō est largitas s̄z viciū
lxxxvi, dīf, donare, z, c, se,
Libertas Ex libertas remane-
bat inconcussa anteqz
vīnū inueniret, qz hāc Floe p̄mus p̄ ebrie-
tatem violauit, xxxv, dīf, sexto,
Ex piū est z meritorū xp̄ianos sue liberta-
ti restituere, q̄s xp̄s suo redemit sanguine

xxij, q. ij. cū redemptor
Ex bonū positum nō est phibendū, quia
vbi spiritus sanctus est ibi libertas, xix, q.
ij, duc, in fine

Ex mala volūtas nō est pmittēda sue liber
tati vbi p̄t phiberi, xxiij, q. iij, displicet, ex
emplū de Paulo.

Ex nemo ex praua consuetudine libertatez ec
clesie d̄z infringere, xij, dis, omnia

Ex serui ecclesie nō debēt ordinari nisi p̄r
p̄ ep̄m habeāt libertatē, lliij, dis, admittū
tur, s. de seruis

Ex abbas vel monach⁹ seruū monasterij li
berz facere nō potest, q̄ ei p̄rū non h̄z ref.
alieni libertatē dare nō p̄t, lliij, dis, abbatē

De hac materia habes vbi agitur de ma
numissione

Libertus Ex libert⁹ est q̄ ex ful
lū statu tradit⁹ ē liber
tati, xij, q. ij, de libertis

Ex libert⁹ manumissus a p̄ncipali patrono
nō singulis debet reuerentiā exhibere, xij
q. ij, ep̄s, q̄, s. si vero

Ex libertus sine licētia sup̄ioris patronuz
accusare nō potest, xij, q. ij, ep̄s q̄, s. libert⁹
z, s. in patronos

Ex liberti ecclesie tpe sue manumissiois de
bēt p̄ sc̄ptū, p̄fiteri se esse de familia eccie z
de obsequio ei⁹ nūq̄z velle recedere, xij, q. ij
de libertis, s. ne vero

Ex nouo ep̄o surgēt liberti eccleie z ab eis
geniti suā p̄ditionē p̄nte ep̄o in cartul⁹ de
bent p̄testari, xij, q. ij, longinquitate

Ex liberti ecclesie ad sacros ordines p̄moti
a seruitijs eccleie nō debēt separi, xij, q. ij, d̄
libertis

Ex liberti eccleie si negocia ipsi⁹ facere p̄tem
p̄serint, vel p̄tra eccleiam insurrexerint in
p̄stinā seruitutē reuocant, xij, q. ij, dyaco
ni, z, c. ep̄s q̄ ma, z, c. liberti, z, c. octaua

De hac materia habes vbi agit⁹ de ma
numissione

Licentia Ex est licētia p̄sumptōis
vt cū q̄s p̄rta auctorita
te a superiore commissa dimittit, xxi, q. ij,
placuit

Ex est licētia dispēsatiōis vt q̄n symoniac⁹
ignorāter ordinē recepit exequēdi officij
sibi licētia dat, ij, q. v, c. vl.

Item est licētia occasionis vt cū ex p̄tinētia
virū vxori datur licentia fornicandi, xxvij,
q. ij, si tu abstines

Item est licētia p̄missionis vt quādo iude
is celebrandi ceremonias licētia dat, xlv,
dis, qui sincera

Item est licētia approbationis sicut est licē
tia nubendi data ab apostolo, xxvij, dis,
de his, in fine

Lignum Ex de lignis ecclesie ha
bes vbi agitur de eccia
materiali

Lingua Ex lingua quilibet habet
quedā locutionū p̄rta ge
nera q̄ cū in alia trāsserunt vident⁹ absur
da, xxxvij, dis, locutio

Ex sup̄ apostolis sp̄s sanctus in linguaruz
specie sedit, qz q̄s replet de se loq̄ facit, xxx
vij, dis, locutio

Ex opa sacerdot⁹ siue p̄dicatoz⁹ cū lingue
sonitu concordare debent, xliij, dis, sic re
ctor post mediū

Ex in celū os ponere z linguā in terra tran
sire ē p̄latis suis derogare, xxj, dis, in tātū

Ex p̄pter detrahētes linguas correctio pec
cantis a plato nō d̄z obmitti, xlv, di. sed il
lud, z, l. dis, si quis dyaconus, ante finem.

Ex nihil p̄dest ieiunare vl⁹ orare nisi linguā
a detractionib⁹ cobibeat, de cō, di, v, nihil
em̄ prodest

Ex nō refrenās linguā suā h⁹ vana est reli
gio, v, q. iij, in loco

Ex cuiusq̄ nō sufficit oculos castos serua
re, sed z linguā, qz que de alijs loquuntur
sua snia iudicabunt, vj, q. j, ex merito

Ex in cōdemnatione p̄sone non minus pe
riculosa est lingua in verbis mentiens q̄
manus sanguinē fundens, xj, q. iij, nemo
peritorum

De hac materia habes vbi agitur de lo
cutione

Lis Ex lis ex ignorātia puenit z gar
rultatē nutrit, xlvj, dis, s. j.

Ex litigiosus ideo ordinari phibet, quia ta
lis seminare discordiā nūq̄z cessat, xlvj, di.
h̄ habet, s. ecce.

Ex episcopus p̄ reb⁹ transitorijs non per se
sed per aliū in iudicio litigare debet, xliij,
q. j, c. j.

Ex lite pendente res litigiosa in nulla par
te transferrī d̄z ante cause cognitionē, xj, q.
j, ca, vl, xciij, dis, si q̄s ordinat⁹, z, c. se.

Ex sacerdotū officij est litē habētes ad pa
cem reuocare, xc, dis, placuit

Ex lis iudicialis debet contestari, iij, q. iij

In dicitur. §. libellum

De lite iudiciali habes vbi agit de contentioso

Littere Que p̄mēdatiōe l̄re vocāt̄

lxxij. dis. §. j.

Ex nō de facili ep̄s dimissoria l̄ras clerico dare d̄z. lxxij. di. ep̄s. xix. q. ij. due

Ex clericus vni ep̄i ab alio ep̄o p̄t̄ hosp̄italitatis cām nō est suscipiend̄ nec ordināndus. nec in b̄n̄ficio est instituendus. lxxij. dis. per totū

Ex extraneo clerico sine p̄mēdatiōis litteris sui ep̄iscopi non licet ministrare. lxxij. dis. extraneo

Ex null̄ p̄grin̄ cleric̄ absq̄ formata ī alia dyocesi suscipi debet. lxxij. dis. nullum

Ex iuxta st̄. q̄. a niceni c̄ciliij olim formate habeb̄. et interpositas grecas l̄ras ne de facili falsificarent. lxxij. p̄ totū

Ex exemplar l̄re dimissorie vel formate ponitur. lxxij. dis. in nomine. §. j. z. c. se.

Locutio Ex locutio est duplex. v̄l delictet dei z hominis. de con. dis. v. c. vi.

Ex locutio dei nō est fm̄ modū locutionis hominis s̄z inspiratio qua volūtate suam ingerit in corda credentiū. de cō. di. v. c. vi.

Ex locutio hominis ideo est instituta vt cogitationes suas in alterī noticiā p̄ferat. xxij. q. ij. is autem

Ex locutio hominis debet esse sana vt fidē cōsolidet. xlv. dis. c. vlt.

Item debet esse cauta vt ordinate loquēs vulnere erroris corda audientiū nō feriat. xliij. dis. sit rector. circa mediū

Item d̄z esse discreta ne tacenda proferat z p̄ferenda reticeat. xliij. dis. sit rector. xxij. q. vltima quoties

Item debet esse ponderosa vt loquēdo nihil ledat. l. dis. ponderet

Item debet esse vera. vt sicut gerit mēte sic loquatur ore. xxij. q. v. iuramētū

Item nō debet esse ociosa. quia de omni b̄bo ocioso reddēda est ratio. xxij. q. vltima quotiens.

Item nō debet esse maledicta. quia sepe maledictio reuertit̄ in illū qui eā mittit. xj. q. iij. illud. in fine. xxiiij. q. iij. q̄ negligūt

Item nō debet esse detractoria. vj. q. j. sunt plurimi. z duobz. c. se.

Locus Ex locus nō sanctificat hominem sed homo locum. lxxij.

dis. multi

Ex non sanctorū filij sunt qui tenēt loca sanctorū sed qui imitantur opa eorum. xl. dis. non est

Ex qui p̄sunt non ex loco dignitate. s̄z honoris nobilitate innotescere debēt. xl. dis. nos qui

Ex nō loca homines deo p̄rimos faciūt. s̄z bona merita. xl. dis. nō loca

Ex miserabilis est rector q̄ gubernaculi locum occupauit z remū tenere nō nouit. xl. dis. ante omnia

Ex quid locis z tēporibz conueniat diligenter est attendendū. xlv. dis. quisquis

Ex nō ideo approbāda est p̄suetudo mala quia locus bonus est. qz nō pro locis res sed p̄ rebz loca amāda sunt. xij. dis. nouit

Ex quātūcūq̄ sunt occulta loca sine gratia saluare nō possunt. xl. dis. quelibet. Ubi nota exemplum de angelo z de celo. z de Adam z paradiso. de Loth z de monte

Ex in hoc q̄ Adam p̄pter peccatū de paradiso eiecus est. inuuit̄ q̄ p̄pter peccatum meret̄ q̄ nobili loco puari. xl. dis. Adam.

Ex quāq̄ p̄dest p̄uersis mutatio loci. qz plerūq̄ d̄i mutat̄ loc̄ mutat̄ z mentis affect̄. lxxvi. dis. fratrem. z. lxxxj. dis. valet

Ex nō expedit locū v̄sitare in quo q̄s peccauit ne facti memoria reuocetur. lxxxj. di. valet. xv. q. j. mulier

Ex loca in nomine domini edificata sūt honoranda. xlv. dis. parsimonia

Ex loc̄ tur̄ p̄ discussione cause debet assignari. xxxij. q. ij. siue. z. iij. q. ix. hortamur.

Ex his q̄ in peccato mortali decedūt sacra loca p̄ sepultura nō profunt. xiiij. q. ij. q̄ b̄.

Ex qui ī peccato mortali moriunt̄ ad maiorem cumulū d̄nationis in sacris locis sepeliuntur. xiiij. q. ij. cū graua. in fine.

Ex in penitencia vel cū leuibz peccatis decedentibz p̄dest in sacris locis sepeliri. xiiij. q. ij. cum graua

Locus Ex locus est d̄m̄nūtiū a loco. z quāq̄ ponitur p̄ parua bursa quā z xp̄s habuit p̄ expensis reponēdis. xij. q. j. exemplū

Ex xp̄s oculos suos opibus aliorum implebat vt indigentibz distribueret. xxiiij. q. iij. duo ista

Item ideo oculos habuit vt innueret ecclesiam suam oculos habiturā. xij. q. j. exemplū

Lodouicus *Ex Lodouic^o Imperator prim^o confirmavit pascali pape donationem romane civitatis cum pertinentiis et totum patrimonium sancti Petri, et electionem summi pontificis liberam fieri a romanis. lxiij. distinct^o. ego Lodouicus*

Item quod nullus possessor de agro ecclesie debet censum persolvere. xxiij. q. viij. secundum.

Loth *Ex quod Loth per hospitalitatis opera deo placuit angelos recipere meruit. xliij. dist. 5. j.*

Ex Loth ideo filias suas per angelis sodomitis obtulit ut hospitalitas non violaretur et maius peccatum vitaretur. xxxij. quest. viij. offerebat

Ex filie ipsius Loth patrem inebriaverunt ut ei commiserent. xxxv. dist. sexto die

Ex ideo Loth filie ipsius accubuerunt, quia totum genus humanum submersum et se causa pagationis servatas crediderunt. xxxij. q. iij. dixit

Ex non semper solitaria loca profunt, quod Loth in civitate iustus fuit, in monte solitarius peccavit. xl. dist. quelibet

Lucrum *Ex lucrum non debet ecclesie quaerere cum damno aliorum. xij. q. ij. fraternitas. et q. v. c. penult.*

Ex christus deservit ecclesiam que facta fuerat domus orationis et propter turpia lucra facta est domus latronum. xvi. q. viij. et b. diximus post medium

Ex symonia est sacramenta per lucrum temporalis conferre. j. q. j. si quis episcopus

Ex qui servit deo amore lucris temporalis mercenarius est. viij. q. j. sunt in ecclesia

Ex nemo in electione prelati spectale lucrum sed bonum commune debet perspicere. viij. q. ij. dilectissimi

Ex christus prelatos oves pascere docuit non terrenis lucris delectari. xvi. q. j. nulli. et c. se.

Ex prelati debent lucris intendere animarum non temporalium. rez. xvi. q. j. predicator

Ex exceptis iudeis si aliorum infidelium colloquia et mesam vitam christo eos lucrari non possumus. xxiij. q. iij. infideles

Ex clericus turpia lucra exercens debet deponi. xxiij. q. iij. si quis oblitus. et sex. c. sequentibus

Ex an questus honestus vel inhonestus sit qualitas lucris negociantis aut excusat aut accusat. de pe. di. v. qualitas

Ex res restituuntur heredibus quando deus ex circumventionem lucris ad religionem recipitur. xvj. q. viij. constituit.

Ex turpe lucrum sequitur quod minus emittit ut plus vendat. xxiij. q. iij. quocumque tempore

Ex cum peccatis homines aliqua lucrant quod pauperibus iuste erogantur, sicut mathematicus futura predicanda vel meretricis turpia exercendo. xxiij. q. v. quod habetis

Ex de malo lucro ubi competit repetitio elemosina vel oblatio fieri non debet. xxiij. q. v. p. totum

Ex medicus vel servus lucrum suum ab invito detentore non iniuriose recipit. xxiij. q. v. si sane

De hac materia habes ubi agitur de mercatione

Lucifer *Ex lucifer dicitur princeps principum visarum dei. de pe. et. ij. c. principium*

Item dicitur beemoth Ibidem.

Item dicitur cherub quasi plenitudo sapientie Ex lucifer non ad dei similitudinem sicut homo sed signaculum similitudinis dei creatur asserit quasi magis ei aliquid tributum sit. ut quod subtilior est natura. eo in illa similitudo dei plenius credatur expressa. de pe. dist. ij. iuxta finem. c. multi. hinc ei responsum

Ex deus fecit eum eminentiorem ceteris angelis Item fecit eum speciosum in multis condensis frondibus

Ex cedri non fuerunt altiores illo in paradiso dei

Ex omne lignum preciosum paradisi dei non est assimilatum ei et pulchritudini eius Ibidem

Ex pregens et extensus in monte sancto dei fuisse prohibetur

Ex omnis lapis preciosus operimentum eius fuit

Ex omnes angelos quasi vestem et ornamentum suum habuit

Ex in medio lapidum ignitorum perfectus ambulavit

Ex lucifer quod magnus sine comparatione creatus est. ideo peccans sine venia damnatus est de pe. dist. ij. c. principium

Luctus *Ex tempus luctus legis temporale aliud usque ad tricesimum diem. aliud usque ad quadagesimum observabatur. xij. q. ij. quia*

Ex femina infra tempus luctus nubem secundum legem civilis infamis est. sed non secundum canones. ij. q.

ij. euphemis. s. primo in fine

Ex fideles mortui non sunt lugendi cum scimus eos non amitti sed permitti. xij. q. ij. q. p. prepo-sterum

Ex lugere mortuos non prohibemur ex pietate sed ex resurrectionis desperatione. xij. q. vlti. vbi cuq. z duob. c. se.

Ex doctrina scismaticis panis luctus. j. q. j. dñs declaravit

Ludus. Ex ludus z saltatio in sancto-rum solenibus precipue diuina officia obstrepens est irreligiosa. de co. di. iij. c. irreligiosa

Ex vere penitens debet se cohibere a ludis seculi z a spectaculis. de pe. di. v. s. j. in fine.

Ex ad ordines non debet promoueri qui ludis turpibus deseruunt. xxxij. di. maritu

Ex eps vel presbyter vel diaconus ludo deseruiens nisi desinat est deponendus. xxxv. di. eps. z. xlvj. di. clericum

Ex an ludendo sub certa forma baptisati debent vere baptisati haberi. j. q. j. spūs. s. ecce. de co. di. iij. solet queri.

Lutum. Ex lutum vitia designat z peccata. de pe. di. ij. c. euideter z. c. qui seduci

Ex lutea domus est corpus nostrum humanum scilicet contra angelos prauum quod reperit. quanto magis contra habitates domus luteas. de pe. di. ij. s. opponit. c. ecce ait. iuxta finem

Lupus. Ex lupus pastor mercenarius cuius non est cura de ouibus. xxxij. q. iij. tres

Ex lupi dicuntur laici subditi qui aliqui dicuntur oues. lxxij. di. nihil. iij. q. vij. oues

Ex lupi dicuntur demones z heretici. lxxi. di. oportet. z. xliij. di. s. j. z. c. se.

Ex lupi arcendi sunt latratu canum z baculo pastoris. xliij. di. s. j.

Ex qui propter timorem recta loqui presumescit. h. velut mercenarius veniente lupo fugit. lxxij. di. sit rector

Ex nullus pastor placere lupis z ouibus potest. lxxij. di. nihil

Ex illo pastore nihil est miserabilius quam luporum gloria laudibus. lxxij. di. nihil

Ex sicut lupus frustatim comedit agnum. sic mali pastores successiue presumunt bona ecclesiastica. xij. q. j. c. j. ante me.

Ex ideo ad sedem apostolicam est recurrendum per appellaciones ne lupi qui sub specie ouium intrant bestiali seuericia quosdam lacerare presumant

ij. q. vi. decreto in fine

Lux. Ex lux diuina aie tenebras fugat quia nulla participatio lucis ad tenebras. de pe. di. j. resuscitatus. s. si autem Ex lux mundi sunt sacerdotes. xliij. di. sacerdotes

Ex iustorum semita quasi lux splendens procedit z crescit ad perfectum diem. quia eorum desiderium diuinitus illuminatum quousque ad perfectam z beatam lucem perueniat de future in-teritatem crescit. de pe. di. j. si quis. s. non reuertebantur

Ex spiritualis virtus sacramenti ut lux pura ab illuminatis accipitur. z per immundos transiens non coinquinatur. j. q. j. si fuerit

Ex lux veritatis illi subtrahitur qui arrogancia sapientie seu iusticie velut albugine oculi excecatur. xliij. di. hinc etenim. circa me.

Ex licet omnis qui male agit odit lucem z querit tenebras. dei oculos cuncta prospicientes latere non potest. xvij. q. ij. pniciosam. de pe. di. j. porro illi. s. si ante

Ex cum factum notorium inculpat luce clarum constare debet. vij. q. j. sciscitaris

Luxuria. Ex luxuria iter alta peccata maxime tepius delictum est corpus humanum polluit. xxxij. q. vij. non solum

Ex luxuria fomentum recipit a vino. ideo debet nolite inebriari vino in quo est luxuria. xxxv. di. vinolentum. z duob. c. se.

Ex pauci inveniunt sine carnis luxuria. j. di. quia tua. ante finem

Ex luxuria sapientes infatuat. exemplum de Salomone. xxxij. q. iij. Salomon. z. iij. q. vij. sacerdos

Item sanctos persternit. Exemplum de Dauid de pe. di. iij. septies. s. dauid quoque. iij. q. vij. sacerdos. s. item dauid

Item fortes vincit. Exemplum de Sampson. xxxij. q. v. si non. ante finem

Item iugiter scabie habet cuius carnis luxuria sine cessatione dominat. xliij. di. hinc etenim. post medium

Ex delectationi luxurie diuerse turpitudinis voluptates iungunt. xxxij. q. vij. non solum

Ex noie luxurie omnis inordinata pollutio intelligitur. xxxij. q. iij. in eo

De diuersis modis z gradibus luxurie. xxxij. q. vij. quemadmodum. s. j. xxvij. q. j. nec aliquid

Ex solo sensu metis sine tactu corporis luxuria exercetur. xxxij. q. v. nec solo.

¶ **Q**uæ luxuria i cogitatioe nō respicit etiā in
actione dñat, xlj. dis. hinc etenī. post me.
¶ **Q**uæ excellētia epī vel p̄sbyteri vilificat dum
voluptatibz luxurie coinquinat. xxxij. di.
c. j. in fine

¶ **Q**uæ ep̄s vel sacerdos luxuriosus dignitate
officij est puniendus. xv. q. viij. hī qui

¶ **Q**uæ abusus luxurie grauior est cū p̄p̄ta vxo
re q̄z cū meretrice. xxxij. q. iij. origo z. q. viij
adulteriij

¶ **Q**uæ femina p̄ter coitū debitū ex diuersis p̄t̄
bus corp̄is corrūpi p̄t sicut p̄ oscula z s̄
milīa. xxvij. q. j. nec aliqua

¶ **Q**uæ aliq̄ excedūt pecora in libidine. qz peco
ra post ceptū coitū nō admittūt. xxxij. q.
viij. nō solū. z. q. iij. origo. in fine

¶ **Q**uæ crudelis libido reputat vbi p̄p̄ luxuriā
sterilitatē venena p̄curant. xxxij. q. ij. aliq̄n

¶ **Q**uæ luxuria plus iuris habet aliq̄n q̄z casti
tas. xxxiij. dis. fraternitatis

De hac materia habes vbi agitur de for
nicatione z castitate z de pollutione

Aceratio

¶ **Q**uæ maceratio carnis vt eius
m̄ p̄cipiscētia p̄p̄escat p̄sistit in ielu
nijs z vlgilijs z laboribz z casti
gationibz. xxxij. q. v. si paulus

De hac materia habes vbi agit de absti
nentia z de ieiunijs

Macula

¶ **Q**uæ macule corp̄is notabi
lis remouet a ministerio
altaris. xlj. dis. hinc etenī. j. q. j. sacerdotes
¶ **Q**uæ ecclia xp̄i est sine ruga z macula. xxxij. q.
iij. recurat. in fine. z. xxxiij. q. j. omnibz

¶ **Q**uæ sicut p̄ vnū membz macula i om̄e corp̄
diffundit. sic in oēm eccliam videt diffun
dere q̄ corp̄ suū maculat. xxvij. q. ij. s. z illd

¶ **Q**uæ sacramēta ecclie p̄ malos ministros ma
culari nō p̄nt. j. q. j. sic aut

¶ **Q**uæ sedes romana sp̄ mansit extra maculam
hereticę p̄auitatis. xxxiij. q. j. in sede

¶ **Q**uæ macula discordie v̄l odij pseuerans nec
passione neqz morte p̄ nom̄e xp̄i suscepta
purgat. nec sanguine abluit. xc. dis. neqz

Magister

¶ **Q**uæ magister null̄ de
bet eē p̄us q̄z discipu
pulus. xvj. q. j. si clericat. xl. dis. miser

¶ **Q**uæ ideo neophiti phibent ordinari ne fiāt
magistri anq̄ fuerit discipuli. xlviij. di. s. j

De hac materia habes vbi agitur de di
scipulis

¶ **Q**uæ magistros z doctores ep̄i p̄gruiss p̄stitu

ant locis q̄ studia l̄ra z liberaliūqz artium
dogmata assidue doceāt. qz iūbis maxime
diuine manifestantur atqz declarant man
data. xxxvij. dis. de quibusdam

¶ **Q**uæ magistri imperiti iniuriā faciunt cathe
dre. xl. dis. multi

¶ **Q**uæ magistri imperiti non sunt p̄ferendi. lxj
dis. statuimus

¶ **Q**uæ magistro impunitas debet si causa cor
rectionis discipulū verberet. de pe. di. j. s.
iij. z. c. aut facta

Magus

¶ **Q**uæ magi sunt q̄ vulgo ma
lefici ob facinorū magni
tudine nūcupantur. xxvij. q. v. nec m̄z

¶ **Q**uæ magi tria munera obtulerūt dño in q̄b
tres p̄tes phie intelliguntur. videlicet mo
ralis. naturalis z rōnalis. xxxvij. dis. legi
mus. s. hinc etiā s̄lius

¶ **Q**uæ ars magoz inuēta est ex traditiōe malo
rum angeloz. xxvi. q. ij. q̄ sine

¶ **Q**uæ p̄stigia magoz nō p̄nt turbare mentes
bonoz q̄ talia nō credūt s̄ m̄tes infideli
um. xxvi. q. v. nec m̄z

¶ **Q**uæ z in nouaz formaz z in p̄similiū rep̄sen
tatione fictionē habēt z nō veritatē. xxvij.
q. v. nec mirū

¶ **Q**uæ magi plus facere nō possunt nisi q̄ntuz
deus p̄mittit. xxvi. q. v. nec m̄z. an̄ me.

¶ **Q**uæ s̄o hāc artē p̄mittit de^o vt hoies q̄ i fide
firmi sunt. p̄benf. z mali q̄ mēdacio credūt
p̄ sua desideria seducāt. xxvi. q. v. nec m̄z

¶ **Q**uæ cū hec ars phibita sit q̄ ip̄am sectantur
vel q̄ credūt talibz p̄petue dānationis in
teritum incurrūt. xxvi. q. ij. q̄ sine

¶ **Q**uæ absurdū est samuelē tā sanctū v̄l crede
re magica arte p̄ phitonissam suscitātū. s̄
poti^o Saul exigentibz peccatis p̄ diabo
li fallaciam illusum. xxvi. q. v. nec mirum

De hac materia habes vbi agit de demo
nibz. de incantationibz. z vbi agit de diu
inationibus

Maior

¶ **Q**uæ maior apud deum est il
le qui est iustior. xl. dis. mul
ti. in fine

¶ **Q**uæ maioritas inter homines attenditur di
uersis respectibz. videlicet inferior ad supe
riores in obsequio z honore exhibēdo. s̄
cut acoliti subdyaconibz. z supra. dis. xcij
a subdyacono

¶ **Q**uæ in obediendo qz nullus est nisi tene
atur alicui obedire. alioq̄n acephal^o esset
xcij. dis. nulla. z. c. se.

Item in sedendo z stādo, qz in talibz p̄sby-
tero dyacon^o nisi sit legat^o nō dz se p̄ferre,
xcij, dis, c, vl, z supra eodē, c, puenit, in fi, z
ca, se, z, c, nōnulli, z, c, legimus, in fine

Item in benedicēdo, qz minor a maiore bñ
dicif, xxj, dis, deniqz

Item in sacramenta p̄ferēdo, qz p̄nte p̄sby-
tero dyacon^o nō dz sacramenta p̄ferre, xc
lij, dis, day cones, z, c, puenit, z, c, p̄nte

Itē in reuerentiā impendēdo, sic tenet fil^o
patri z vxoz viro, xxxij, q, v, ordo

Est maioritas respectu dignitat^{is} officij
z sanctitatis meriti, ij, q, vij, paul^o petrum

Ex petr^o inter ap̄los dignitate officij ma-
ior fuit, ij, q, vij, paul^o, s, hec, z, c, puto

Ex Lyprian^o martyr q̄ntū ad martyriū pe-
tro p̄patur, ij, q, vij, puto

Ex licet ep̄s iuxta vocabulū sit maior p̄sby-
tero, Augustinus tñ minorē se Hierony-
mo p̄stet, ij, q, vij, quāqz

Ex seru^o xp̄i nō querit quō alijs maior appa-
reat s; quō oibz inferior videat, xl, dis, mul-
ti, z, xcij, dyaconi sunt, ante mediū

Ex iusticia est vt maior seruiat minor, xxx-
ij, q, v, est ordo

Benedictio Ex maledictio est
duplex, s, dei z ho-
minis, xxxij, q, liij, deus qui

Ex dei maledictio designat meritū eius cui
maledicitur, xxxij, q, liij, deus quā

Ex sol^o de^o iuste maledicit, qz sp̄m non fallit
peccati qualitas nec peccatis affectus, xx-
lij, q, liij, deus q̄bus

Ex homo tunc p̄suevit maledicta proferre
cum cōsulcijs z iniurijs puocatur, xxxij, q
liij, deus quibz

Ex exemplo angeli qui diabolu maledicere
noluit, homines a maledictis puri esse de-
bent, xxxij, q, liij, si igit

Ex maledictio in ore clerici vltupat z puni-
tur, xlvj, dis, cleric^o maledict^o

Ex illa maledictio ph^o be^o q̄ procedit ex zelo
vltionis nō ex zelo iusticie, xxxij, q, liij, cuz
ergo, s, primo

Ex criminofus snia maledictiois est ferlen-
dus, xxxij, q, liij, certū z, c, se,

Ex qui negligūt oris maledicti cōsuetudi-
nem refecare, etiā si non corde maledicent
inquinamētū oris sui incurrūt, xxxij, q, liij
qui negligūt

Ex maledictū frustra placū frequēter in ma-
ledicentē reuertit, xj, q, liij, illud, in fine

Ex maledicti regnū dei nō possidebūt, xxxij
q, liij, certū

Ex sancti cū maledicūt nō maledicunt zelo
vltionis s; iusticie, xxxij, q, liij, cum sancti,

Ex cū maledicimur de q̄ p̄sciam n̄ habem^o
nō tristari s; pot^o letari debemus, xj, q, liij
inter verba, z duobz, c, se,

Malefici Ex malefici z magi z in-
cantatores z diuinato-
res p̄ eodē accipiunt, xxvj, q, liij, igit, z, q,
v, si quis ep̄s

Ex vbi p̄ maleficiū deo pmittente occulto
iudicio z diabolo p̄parāte cōcubit^o nō se-
quit^o ad deū p̄ humilē cōfessionē est recur-
rendū, xxxij, q, i, c, vl,

De hac materia habes vbi agitur de di-
uinationibz, z vbi agitur de incātationi-
bus z de magis

Malum Ex malum est duplex, vt
delictet pene z culpe, xv, q
j, illa

Ex malū pene nō p̄p̄e malū dz, mala em̄ n̄
sunt que nec crimie mētē implicāt nec cō-
scietā ligāt, sicut paupertas, egritudo, z alie
penalitates, xv, q, j, illa

Ex ideo deus malū pene hoī reliquit vt ex
hoc humilaret z materiā haberet exerci-
cij, de pe, dis, j, medicina, in fine

Ex de malo pene bonū fit cū paup̄sby distri-
buit^o qd cū laboribz z sudoribz acq̄rit, xliij
q, v, q̄ habetis

De hac materia require infravbi agitur
de pena

Ex malū culpe p̄p̄e dz malū videlicet pec-
catū volūtariē cōmissum, xv, q, j, illa,

Ex mala culpe nō sunt faciēda vt bona se-
quant, xliij, q, v, p̄ totū, xxij, q, ij, is aut, z, c,
ne q̄s, z, c, faciat

Ex de malo culpe bonū fit quā de turpi lu-
cro vbi nō cōpetit repetitio fit elemosyna
xliij, q, v, qui habetis

Ex inter duo mala culpe min^o eligendū est
vbi necessitas vnū p̄petrare cōpulsit, xliij,
dis, duo, z, c, se, in fine, xxij, q, liij, q̄ dauid,
z, c, si aliquid, z duobz, c, se,

Ex innocēs nec facit malū nec approbat fa-
ctum, xxxij, q, liij, ita, z, c, se:

Ex sic sūt in ecclia hoīes mali sicut sūt hūo-
res mali in corpe, de cō, dis, liij, est vntras

Ex duobus modis non te maculat malus
videlicet si nō consentis, z si redarguis, xx-
lij, q, liij, a malis

Et sicut zizaniam a frumēto difficile est se-
gregare, sic in hac vita malos a bonis. xx
iiij. q. liij. quantus

Et q̄d in mali p̄ iudiciū ecclesie nō publicā
tur tolerari debēt. ij. q. j. multū. circa p̄ncip̄.
xv. q. vi. c. vi.

Item tolerandi sunt z associandi q̄d in de
ip̄oz correctiōe nō desperatur. xxiiij. q. liij.
ca. p̄mo

Item tolerandi sunt quoz peccata manife-
sta non sunt, ne forte eradicando zizaniaz
eradicetur z triticum. xj. q. liij. nolite. ij. q. j.
multū. in p̄ncip̄io

Item tolerandi sunt ne ex turbatiōe ip̄oz pac̄
generalis ecclesie p̄cutiat. xxiiij. q. liij. tolerā
di. z. c. q̄d ergo. z. c. q̄squis

Et bonus malū tolerare debet, quia z chl̄
stus iudam malum tolerauit. xxiiij. q. liij.
tu bonus.

Et q̄ malū nō tolerat ip̄e sibi testis est, quia
bonus est. xxiiij. q. liij. hec aut̄ vita

Et si malos christo lucrifacere volumus. ex
emplo xp̄i cū ip̄is habitare debemus. ij. q. j.
multū

Et bonus q̄ p̄manet nō pollut̄ si malo so-
cietur. sed poti⁹ suo exemplo mal⁹ in bonū
uertitur. xxiiij. q. j. nō est

Et p̄pter malos boni nō sunt deserendi. viij
q. j. aduersitas

Et ideo p̄pter bonos mali nō sunt deserendi
q̄ p̄pter paleā area nō est relinquēda. nec
p̄pter pisces malos rethia sunt rumpenda
nec p̄pter edos in sine sepandos grex dñi
est deserendus. xxiiij. q. j. quisq̄s

De malo culpe habes vbi agit̄ de pctō.

Manna Et manna fuit figura coz-
poris christi, quia sicut il-
lud elementū celeste equaliter singuli col-
ligebāt, sic celestē gratiam postmodū secu-
turā equaliter omnib⁹ diuidi p̄figurabat
de cō. di. liij. nec quēq̄s

Et sicut potior est lux q̄s umbra, veritas q̄s
figura. sic corp⁹ xp̄i dignius est māna de
celo. de cō. di. ij. reuera

Et māna fuit de celo, corp⁹ xp̄i sup̄ celū, de
cō. di. ij. reuera

Et manna fuit corruptionis obnoxii si in
alterū diem seruabatur, istud enim est ab
omni corruptioni manēs in eternū, de cō.
di. ij. reuera.

Manumissio Et manumissio
dicitur quando

hi qui nō sunt sub iugo seruitutis. manu-
mittentis beneficio libertati reddunt. xij.
q. ij. cū redemptor

Et manumissio p̄ ep̄m sic d̄z fieri vt sp̄ ma-
numissi patrociniū ecclesie recognoscāt. xij.
q. ij. ep̄s q̄ mancipium

Et successor ep̄iscopi predecessoris sui ma-
numissionē non debet infringere. xij. q. ij.
si quos

Et manumissus de collegio nō tenet ad re-
uerentiā singulis de collegio s̄z vn̄uersita-
ti, imo singulos potest in ius vocare. xij.
q. ij. ep̄s. q. s̄. si vero

De hac materia habes vbi agit̄ur de li-
bertate z de libertis

Manus impositio Et ma-
nus impositio habes vbi agit̄ur de impo-
sitione

Marcus Et Marcus euāgelista
discipulus beati Petri
alexandrinā fundauit z erexit ecclesiaz. xx
liij. q. j. cū beatissimus. xij. di. sacrosancta
xliij. di. legimus. post mediū

Margarita Et margarita an-
te porcos mittitur
q̄n indignis verbū dei p̄ponit. xl. q. liij. no-
lite recedere. z. c. se.

Et margarite ante porcos z canes mittun-
tur q̄n detractorib⁹ z immundis eccl̄iasti-
ca sacramēta cōmittunt. xliij. di. in man-
datis de pe. di. j. nonnulli. s̄. item his

Maria Et maria mere vouit p̄gini-
tate p̄petuā nisi deus aliter
reuelaret. xxvij. q. ij. s̄. j. post mediū

Et Maria desponsata fuit Joseph. s̄z nunt
q̄s ab eo cognita. xxvij. q. ij. quod antez. cir-
ca finem

Et ideo desponsata fuit Joseph vt virgini-
tas eius diabolo occultaret̄, z virginitate
sua falleret p̄ncipē mūdi. xxvij. q. ij. inue-
ta. z. xxvij. q. ij. c. j.

Et Maria p̄go p̄cepit z p̄go pepit. xxvij.
q. j. nuptiaz. an̄ finem

Et Maria genuit deū z hominē, nō tantū
hominē sicut dixit Nestorius. q̄ aliam p̄-
sonam fecit carnis. aliaz diuinitatis. xvi.
di. vi. s̄. j. circa mediū

Et tpe passionis maria cōmēdata fuit. Jo-
hanni. xxvij. q. ij. q̄d aut̄. s̄. se.

Et Maria z Joseph in virginitate vterq̄
p̄mansit. xxvij. q. ij. s̄. j.

Martirium Quod martirius pro christo non a nobis sed ab alijs libenter debemus suscipere. xxij. q. v. non est nostrum. q. viij. Quenior. circa pn.

Quod nulli in persecutionibus licet propter interire manu nisi ubi castitas persisteret. xxij. q. v. non est nostrum

Quod non computantur in numero martyrum qui seipos qualicumque intentione voluntarie interimunt. xxij. q. v. durissimi. z. c. placuit

Quod non pena sed causa facit martyrem. d. co. di. iij. baptisimi. exemplum ibi de latrone

Quod quantumcumque vehemens et magnus martyr non valet sine charitate. d. pe. di. ij. euidenter

Quod effectus martyrii pro nomine ihesu suscepti implet vice baptismi. de co. di. iij. baptisimi. z. c. cathecuminum

Quod qui pro nomine christi martirizantur absque dubio vitam eternam consequuntur. xv. q. j. merito. s. firmissime.

Quod in seruis christi etiam si affectus martyrii ad effectum non deducatur. ipsa sola voluntas coronatur. de pe. di. j. nunquid caym

Matrimonium Quod matrimonium est duplex. videlicet spirituale et carnale. xxvi. q. ij. cum societas

Quod matrimonium carnale est viri mulierisque coniunctio individuali vite consuetudinem retinens. xxvij. q. ij. s. j.

Quod hoc matrimonium fuit primo in paradiso institutum. xxvij. q. ij. sic. s. j. z. se.

Quod fuit institutum ante peccatum in humani generis propagationem. post peccatum in infirmitatis remedium. xxvij. q. ij. quicquid.

Quod matrimonium est bonum et sine peccato exercetur. quod dei precepto perficitur. xxvi. di. de i. i. si.

Quod consensus in carnale copula facit matrimonium. xxvij. q. ij. s. j. z. v. c. se.

Quod matrimonium aliud est legitimum et non ratum. aliud ratum et non legitimum. aliud legitimum et ratum. xxvij. q. j. si quis iudaice. s. se.

Legitimum matrimonium est quod legale institutione vel province moribus contrahitur. hoc est apud infideles licet non sit ratum. quia solus qui placet. xxvij. q. j. si quis iudaice. s. se.

Ratum matrimonium apud fideles est quum sine solennitate solo affectu contrahitur. quod matrimonium vel institutum ulterius solui non potest. xxvij. q. j. si quis iudaice. s. se.

Legitimum et ratum est quum propter a parentibus traditur. a sposo datur et a sacerdote benedicitur. et mutuo consensu perficitur. xxvij. q. j. si quis. s. se. i

fine. xxx. q. v. p totum. vsqz ad. c. nullum

Quod triplex est bonum matrimonium. fides. ples et sacramentum. xxvij. q. ij. omne. xxxij. q. ij. sicut. in fine

Hoc triplex bonum fuit in parentibus christi. ples fuit ipse christus. fides. quia nullum adulterium. sacramentum. quia nullum divorcium. xxvij. q. ij. omne

Quod prima causa matrimonium dicitur esse intentio ples. xxxij. q. ij. pudor

Item alta causa vitatio fornicationis. xxxij. q. ij. sicut. s. se. z. c. quicquid

Quod propter intentionem proles costat excusat. et propter bonum matrimonium. xxxij. q. ij. solet queri

Quod in matrimonio dum contrahitur vel exercetur fertur gratia et propter hoc in ipsius tractu procia interueniunt. xxxij. q. ij. nubia

Quod ipse deus est defensor et custos matrimonium. xxxij. q. ij. nemo. in fine

Quod damnatum matrimonium anathematizatur. xxx. di. si qua mulier. z. duobus. c. se. z. c. si quis nuptias

Quod secunde nuptie desuadentur. xxxj. q. j. de his z duobus. c. se.

Quod secunde tertie et vltime nuptie non condempnantur. xxxj. q. j. aperiant

Quod secunde nuptie non debent benedici. xxxj. q. j. de his

Quod olim licuit sacerdotibus in matrimonio ante contracta stare. sicut modo apud grecos stant. et filij eorum reputantur legitimi. lvi. di. cenomanese

Quod ordinatis in matrimonio contracto non licuit nec apud grecos licet secundas nuptias facere propter notam bigamie. xxxij. di. si quis post

Quod puellam que per verba de presentia alteri contraxit alter ducere non potest. xxvij. q. v. c. v.

Quod modus contrahendi matrimonium ponitur. xxx. q. v. aliter

Quod multa sunt que in tractu matrimonium sunt attendenda. xxx. q. v. aliter. z. c. qualis. z. c. se.

Quod velum et anulum et alia que exhibent dum femine maritant singula speciale habent significationem. xxx. q. v. femine

Quod sine dote si potest haberi non dicitur contrahi matrimonium. xxx. q. v. nulla sine dote

Quod clandestine non debent matrimonia contrahi. et licet in foro conscientie ligent in iudicio tamen ecclesie pro infectis habentur. xxx. q. v. p totum

Quod matrimonium non potest contrahi ad tempus. xxxij. q. ij. solet queri. et. ca. se.

¶ **Q**uod a septuagesima usque ad octavas pasce et tribus hebdomadis ante festum Johannis baptiste, et ab adventu domini, matrimonia non debent sollemniter contrahi, xxxij, q. ij, si oportet.

¶ **Q**uod in matrimonio constituti certis temporibus debent a coitu abstinere, videlicet tempore coelationis, xxxij, q. ij, c. j.

¶ **I**tem in die natiuitatis christi et in alijs festiuis diebus, xxxij, q. ij, quotiescumque

¶ **I**tem in tempore ieiuniorum, xxxij, q. ij, si causa, et duobus, c. se.

¶ **I**tem tempore conceptus et ablactationis pueri, v. dist. ad eius vero concubitum

¶ **I**tem tempore menstruum, Ibidem

¶ **Q**uod cum continentia non debet fieri ab uno sine consensu alterius, xxxij, q. ij, ap. l. s. z. c. se.

¶ **Q**uod sunt que impediunt et non impediunt matrimonium contrahendum

¶ **Q**uod matrimonium contrahendum impeditur per errorem persone, ut si putatur esse virginitas et est platon, xxxij, q. ij, s. j.

¶ **I**tem per errorem conditionis, ut quando putatur esse liber est seruus, xxxij, q. ij, s. primo.

¶ **I**tem per iusticiam publice honestatis, xxxij, q. ij, qui desponsata, xxxv, q. ij, porro

¶ **Q**uod non debet contrahi cum heretica et infidelis persona, xxxvij, q. j, caue. et duobus, c. se.

¶ **I**tem nec cum consanguinea, l. ij, q. ij, sanguineorum, xxxv, q. j, ca. j, s. his ita

¶ **I**tem nec cum affine, xxxvij, q. ij, qui desponsataz in fine. z. xxxv, q. ij, nullum, z. c. equaliter. et pluribus, c. se.

¶ **I**tem nec cum moniali, xxxvij, q. j, hi ergo, et duobus, c. se, xxxvi, q. ij, raptorem

¶ **I**tem nec cum dyaconissa, xxxvij, q. j, diaconissa

¶ **I**tem nec cum religionem professis vel sacris ordinibus constitutis, xxxvij, q. j, ut lex, xxxvij, dist. presbyteris

¶ **I**tem nec furcosus et demens nisi habeat lucida intervalla, vel nisi furcosus vel furcosa contraxerit, tales enim non sunt sepandi, xxxij, q. vij, neque furcosus

¶ **Q**uod furia post tractum matrimonium veniens non soluit matrimonium, xxxij, q. vi, hi qui

¶ **Q**uod uno coniuge vivo quantumcumque tempore absente alter contrahere non potest, xxxij, q. vi, si quis necessitate

¶ **Q**uod si credes mortuum contrahit non adulteratur sed redeuntē tenet recipe, xxxij, q. j, c. j.

¶ **Q**uod dubitans mortuum si contrahit licet non debeat contrahere, debet tamen debitum reddere quousque certificet, xxxij, q. j, c. j.

¶ **Q**uod si non credes mortuum et tamen est mortuus, si contrahit non separatur, sed pena tanquam per adulterium imponitur, ar. xxxij, q. ij, hoies

¶ **Q**uod si post duorum fidelium coniunctionem in aliquo ipsorum heresis supervenerit, alteri propter hoc non poterit copulari, xxxvij, q. ij, c. vi, z. s. vi.

¶ **Q**uod separatur ob fornicationem vivente reliquo non potest cum altera copulari, xxxij, q. vij, c. j, et vij, c. se, z. c. hi vero

¶ **Q**uod nemo cogendus est ad matrimonium et coactus separatur, xxxij, q. ij, si vez, z. ca, sequenti xxxij, q. ij, c. vlti.

¶ **Q**uod presbyter uxorem ducens ab ordine deponitur, xxxvij, dist. presbyter

¶ **Q**uod nec latini nec greci in sacris ordinibus possunt contrahere, sed volentes greci uxores habere in minoribus constituti contrahunt, et sic in matrimonio ulterius promoventur, xxxij, dist. nicena

¶ **Q**uod ducens in uxorem quam prius habuit concubinam etiam virginem, non videtur posse promoueri, xxxij, dist. maritum, z. xxxij, dist. precipimus, z. xxx, q. v, qualis

¶ **Q**uod uxor promoti ad sacros ordines ipsa presentente non potest etiam ipso mortuo matrimonium contrahere, xxxvij, dist. qz sunt

¶ **Q**uod error fortune ut cum putatur dives qui pauper est non impedit matrimonium, xxxij, q. j, s. j.

¶ **I**tem nec error qualitatis ut cum putatur quis bonus qui malus est, xxxij, q. j, s. j.

¶ **Q**uod post penam cum illa potest contrahere quam prius polluit per adulterium, nisi in morte vel in machinatione infidelis adultere data fuit cum effectu, xxxij, q. j, c. j, z. c. denique, z. quatuor, c. se.

¶ **Q**uod fidelis dimissus ab infideli non baptisato non impedit contrahere cum alio, xxxvij, q. ij, c. vi.

¶ **Q**uod cum filio matris spiritualis potest contrahere matrimonium, et pater cum filia carnali filii spiritualis, sed filius cum filia patris sui non potest, quia cognatio spiritualis descendit a patre in filium non ascendit a filio in patrem, xxx, q. ij, c. vi.

¶ **Q**uod filii possunt contrahere cum filiabus propter excepta illa medietate que contrahitur cognatio spiritualis, xxx, q. ij, sup his quibus

¶ **Q**uod propter incestum efficitur quod indignus ad matrimonium contrahendum, sed post penam potest cum talibus dispensari, xxxij, q. vij, qda, z. qnqz, c. se, xxxij, q. ij, si quis cum duabus, z. c. se.

¶ **Q**uod uxoricida sine dispensatione non potest contrahere, xxxij, q. ij, interfectores, c. admonere, z. c. si quid, z. c. se.

Ex dispensat in matrimonio circa gradus a
canone prohibitos. xxxv. q. ii. quedam lex, et
c. se. z. q. viij. de gradibus

Ex de sanguinitate gradus distinguuntur
xxxv. q. v. p. totum

Ex gradus affinitatis exprimuntur. xxxv. q.
v. porro

De statu conjugii in matrimonio

Ex prima nocte conjuges debent abstinere propter
reuerentiam sacerdotalis benedictionis. xx
iiij. dis. sponsus. xxx. q. v. sponsus

Ex non debent se conjuges libidinose dilige
re. xxxij. q. iij. origo

Ex cum commisceat quis in matrimonio causa
prolis precreande non est peccatum. xxv. dis.
vnum. §. alias. ante finem

Item causa reddendi debitum non est pecca
tum. xxvij. q. ij. si tu

Item causa fornicationis vitade. z. est veni
ale peccatum. xxxij. q. ij. quicquid. xxxij. q. ij. i
adolescencia. z. q. iij. vir cum prole

Item cum causa libidinis explende tamquam cum adultera l
cum meretrice est peccatum mortale. xxxij. q. iij
origo. z. c. liberoz. Alleviat tamen penam propter bo
num matrimonium. xxxij. q. vij. adulterium

Ex abstinencia imputat ad peccatum si propter
alter conjugum in peccatum labitur. xxvij. q. ij. si tu

Ex vxor marito leproso vel quocumque modo de
bilitato vel deformato reddere debitum te
netur. xxxij. q. v. horrendum. z. c. se

Ex vnus sine alterius voluntate continentiam vo
uere non potest. xxxij. q. v. c. j. z. v. c. se.

Ex nec potest religionem ingredi nisi propter for
nicationem vnus ab altero per suam episcopi sit se
paratus. xxvij. q. ij. sunt quod. z. vij. c. se.

Ex consentiens vouenti z. non vouens non potest
cum altera contrahere nisi post mortem vouen
tis. xxvij. q. ij. si quis conjugat. xxxij. q. v. quod
deus. z. c. se.

Ex ante copulam carnalem utriusque conjugum
licet intrare religionem altero invito. xxvij.
q. ij. scripsit nobis. §. ecce. z. c. se

Ex an dormiens cum sorore vxoris sue. potest
reddere debitum. xxvij. q. ij. quod dormierit

Ex vxorati non debet in ecclesia z. precipue circa
altare defuisse. xxvij. q. ij. multoz

Ex in veteri lege vxore sterili permanente licite
ex ancillis liberos precreabant. xxxij. q. iij
§. j. z. iij. c. se.

Ex neuter conjugum potest alteri crimine obijce
re. quoniam utriusque crimine constringit. xxxij. q. ij
in lectum

De diuortio.

Ex diuortium matrimonii sine consensu episcopi non
debet fieri. xxvij. q. ij. si vir

Ex ante cause cognitionem spoliatum vel spolia
ta primo debet restituere. xxxij. q. ij. historia z
duobus. c. se.

Ex matrimonium in fratres spirituales vel adop
tivos dirimit. xxx. q. iij. c. j. z. iij. c. se.

Item cum matre vel spirituali filia sile. xxx. q. j. de eo.

Ex diuortium factum propter maleficium si cessat re
stituere. xxxij. q. j. si per sortilias

Ex affinitas remanet licet ille moriat per quem
contracta est. xxxv. q. x. §. j. c. j.

Ex ante diuortium sanguinei vel proximi de
bent citari z. testificari de matrimonio vel se
nes z. antiquis quibus nota potest esse sangui
nitas. xxxv. q. vi. c. j. z. ij. c. se.

Ex forma iuramenti testificantium ponit. xxx
v. q. vi. de paratela. z. iij. c. se.

Item forma iuramenti separationis. propter con
sanguinitatem vel affinitatem. xxxv. q. vi.
ab isto.

Item forma iuramenti illius qui recipit dimissionem
xxxv. q. vi. c. ultimo

Ex matrimonium non dirimit per votum simplex
anecedens. xxvij. dis. c. j. z. ij. c. se.

Item nec propter copaternitatem vel propter comat
ernitatem supuenientem. xxx. q. j. nosse. z. iij.
c. sequentibus

Item nec propter seruitutem dominis debita. xxxix.
q. vlt. c. vlt.

Ex qui scienter contrahit cum persona seruilis con
ditionis ab ipsa diuortiarum non potest. xxxix. q.
ij. si quis liber

Ex cum uterque conjugum seruilis conditionis ma
trimonium contrahit non separantur. xxxix. q. vlt. c.
ultimo.

Ex non separatur ab vxore qui ignorant cognouit
vxoris sororem. xxxij. q. vij. quod dormierit

Ex extraordinaria pollutio quibus sit crimi
nosa non separat matrimonium. xxxv. q. iij. ex
traordinaria

Ex siue propter adulterium siue propter aliud inter
conjuges fiat diuortium non propter hoc rumpitur
matrimonium. xxxij. q. vij. interueniente. z. vj.
c. se. xxxij. q. v. quod deus

De materia habes ubi agitur de
diuortio

Ex matrimonium spirituale est coniunctio christi z. ec
clesie. xxvij. q. ij. cum societas

Ex matrimonium per carnalem copulam non pre
teritum non est sacramentum christi z. ecclesie. xxvij.

q.ij. cum societas
 Item spūale matrimonū strahit inter p/latum z ecclesie z eius ecclesiam. viij. q. j. sicut vir
 Item spūale matrimonū est inter christuz z spūalem animā. xxvj. q. j. que christo. z. c. nuptiarum
Mechia Mechia est duplex. vi. delictet spūalis z carnalis. xxvij. q. j. non solum
 Mechia spūalis est idola vel idolis sacrificare. xxvij. q. j. non solum
 Mechianatio est omnis illicitus cubitus atqz illoz mēbroz nō legitimus vsus. xxxij. q. iij. meretrices. in fine
 Strictē sumi mechia nō nisi p adulterio ponit. xxxij. q. iij. meretrices
 Itē ponit p sensu peccati. qz q viderit mulierē ad concupiscendū eam iam mechatus est eam in corde suo. xxxij. q. viij. nō solum.
 Mechus dicitur q dimissa vxore ob cāz fornicationis aliaz duxit. xxxij. q. viij. quemadmodum.
Medicina Medicina est duplex spūalis z corporalis. xxxix. dis. necesse
 Medicorū p illa diuine pditioni sunt contraria. qz nec ieiunare nec flere nec similia sinūt. de cō. dis. v. contraria
 Medico corporali salariū nō est negandus. xliij. q. v. nō sane
 Nec clerici nec religiosi p medicina munera debent accipere. xxxij. dis. his igitur
 Medicina spūalis est pnia. l. dis. vt constitueret. xxxij. q. j. si p sortiaras
 Item medicina spūalis est oia ecclesiastica sacramēta. de pe. dis. j. in actōe. de cō. dis. ij. si quotiescūqz. xxxij. dis. his igitur
 Item medicina spūalis est miscōie opa. de pe. di. j. medicina
 Xps est spūalis medicus q parat est ceteris curare. si toties homo p peccatū infirmatus cum requirit. de pe. di. iij. s. item post nam. ppheta
 Itē plati sunt spūales medici q dant subditis correctionis medicinā. lxxxvi. di. inferioroz. z. c. se. v. q. v. nō vos. xlv. dis. recedite. xxxij. q. iij. quid faciet
 Magis plati occidit qz curat. q nec p peccatis suis pniaz agit. nec alios de peccatis reprehendit. l. dis. absit
 Sicut medicus perit nō vno collucto omni

um oculos curat. sicut plati vel p dicator diuersoz hoim vulneribz diuersis doctrinis medet. xxxix. dis. necesse
Memoria Memoria vltionis diuine pterite in peccatores terrore futurū incutere dicitur ne consilia attemptēt. viij. q. j. deniqz
 Quibusdam in memoriā excessus signa relinquunt. xxxix. q. iij. mandamus. de cō. dis. ij. z dixit
 Ideo quibusdam occasio peccati pteriti vel p loci mutationē vel aliter est subtrahenda ne culpa ad memoriā replicata irascatur. xv. q. j. mulier. lxxxj. di. valet
 Nullū inuenit delictoz tale remediū sicut eoz p tina memoria. de pe. di. iij. s. in das penituit
Mendacium Mendacium est false vocis significatio cū voluntate fallendi. xxxij. q. ij. beatus. s. ille
 Octo sunt genera mendacior. qz qz p mū grauius est. tāto min⁹ quisqz mētiendo peccat qnto a pmo recedit. xxxij. q. ij. p mū
 Prīmū genus mendacii est in doctrina fidei cū intentione subuertendi. ibidem
 Scdm est qd pdest nulli z obest alicui. vt ē mendaciū detractōnis. falsi testis in causa criminali
 Tertium est qd pdest vni z obest alteri. vt est mendaciū in causa pecuniaria. ibidem
 Quartū est qd soluz mētiendi fallendiqz libidine fit. ibidem
 Quintū ē qd fit placēdi cupiditate de sua vel colloquio. qd est adulteroz. ibidem
 Sextus est qd nulli obest z pdest alicui. vt cū qd se nescire mentiat pecuniā alterius quā scit iniuste tollendā. ibidem
 Septimū est qd nulli pdest z obest alicui. vt cū quis vult hominē pdere ad mortem. ibidem
 Octauus est qd nulli obest z pdest ad b vt castitas pseruetur. ibidem
 Pmū gen⁹ dicitur pntiosum. ad qd nulla cōdictione dicitur qd adduci. ibidem
 Qdlibet alioz est vel pntiosum vel officiosum vel locosum mendaciū. q p p mū minorē fm magis z min⁹ culpā habent. xxxij. q. ij. ne quis. z. c. qd ait. z. c. si qlibet. ix. di. si ad scripturas
 Mendaciū ē graue pctm. qz os qd mentis occidit aiaz. xxxij. q. ij. nec artificioso.

Ex omne mendacium cauendum est maxime perfectus
xxij. q. ij. ne quis. ca. omne. ca. si quis per vetus
testamentum. z. q. v. caueate fratres

Ex perfectus per nullius vita seruanda debet
metiri. xxij. q. ij. ne quis

Ex nullus ducendus est ad salutem mendacio
opitulante. xxij. q. ij. primo. in fine

Ex abraham dicens uxorem suam esse. z. iacob
dicens se primogenitum excusant de menda
cacio. xxij. q. ij. querit. z. s. primo

Ex mendax est qui simulat se meliorem esse quam
sit. xxij. q. v. crimen

Ex mendacium est episcopi vel sacerdotem vel reli
giosum se profiteri. z. contraria sui ordinis ope
rari. xxij. q. v. caueate fratres

Ex nemo causa humilitatis dicitur metiri. quia si non
erat peccator ex hoc incurrit quod vitabat. xxij
q. ij. non ita

Ex ille metitur qui putat falsum dicitur verum. vel
e converso. xxij. q. ij. homines. z. c. se.

Ex non omnis falsum dicens metitur. xxij. q. ij.
is autem. z. c. beatus. z. c. si quislibet. s. abraham

Ex facere contra promissum non semper est metiri.
xxij. q. ij. beatus paulus. z. c. ne quis. in fine

Ex aliquid locosum mendacium non videtur esse
grauis peccatum. exemplum de Joseph. xxij. q.
ij. quod ait

Ex mendacium precipue in mercatoribus est quia
mercator sine mendacio z. peritio esse non
potest. dis. lxxxvij. eiciens. z. c. se

Ex qui veritatem zelant z. mendacium dicunt equaliter
peccant quia ille perdesse non vult. z. iste nocere
desiderat. xl. q. liij. quisquis

Ex mendacium etiam in peccati inuenitur grauius
punitum. xij. q. j. dilectissimis. per medium. Ex
plum ibidem de Anania z. Saphira

Ex mendax dicitur carere impetratis z. quibus scripta
dirigunt sunt puniendi si per cum mendacia
non arguit. xxv. q. vi. dicenti

Ex circa impetracionem rescriptorum contingit
metiri tripliciter. xxv. q. vi. z. si legibus

De hac materia habes vbi agitur de iu
ramento

Mendicitas Ex mendicitas clericorum est igno
minia episcoporum. xliij. dis. dyaconi

Ex in tantum excreuit auaricia episcoporum ut omnia
occupantes cogant clericos egentes medi
care ibidem

Ex illi qui aliter habere possunt grauius peccant
si medicant. quia unde pauper victurus erat acci
piunt. j. q. ij. pastor

Ex elemosyna panis egentium est z. qui defraudat
eum homo sanguinis est. xliij. q. v. ca.
ymolans

Mensa Ex mensa clericorum non debet
habundare fabularum relatione
sed sacre scripture locutione. xliij. dis. pro
reuerentia

De hac materia habes vbi agitur de
cibo

Menstruum Ex menstrua mul
lieris sunt ex na
turali superfluitate sanguinis z. ideo culpa
carent. v. dis. ad eius

Ex menstrua patienti non dicitur ecclesie introitus de
negari. v. dis. ad eius

Ex sicut mulier menstrua patiens christi vestimen
tum laudabiliter tetigit z. ecclesiam lauda
biliter intrare poterit. ibidem

Ex ad mulierem menstruatam quisque accedere
prohibetur. quia ex hoc partus deformatur. v.
dis. ad eius

Mensura Ex mensura miscelle def
non potest estimari de
pe. dis. j. serpens. ante ff.

Ex iuxta mensuram culpe pena dicitur imponi. xc
dis. allenus

Ex apud deum non valet tantum in pena mesu
ra temporis quam doloris. de pe. dis. j. mensuras. z. c.
precedenti. z. c. in actione

Mercatio Ex mercatio potest es
se honesta z. turpis. d.
pe. dis. v. qualitas

Ex quelibet mercatio est periculosa quia difficil
le est inter vendentis z. ementis periculum non
interuenire periculum. ibidem

Ex mercator sine peccato peritio esse non
potest. lxxxvij. dis. eiciens. z. c. se.

Ex clericus omnino prohibetur mercatio. quia vilius
emittit ut carius vendat. xliij. q. liij. canonum. xvj
q. vij. z. h. diximus

Ex qui propter cupiditatem ante tempus granum vilius
emittit ut carius vendat turpe lucrum committit
xliij. q. liij. quicumque

Ex in sacro loco vbi est oratio vacandum mer
cationes exerceri non debent. xvi. q. vij. et
h. diximus

De hac materia habes vbi agitur de lu
cro z. negociacione

Mercenarius Ex mercena
rius etiam si
ab inuito detentore recipit mercedem suam non
committit iniuriam. xliij. q. v. non sane

Quod defraudat mercenarium mercede reus est ac ipsius sanguinem fuderet, xliij. q. v. ymolās
Quod placet non diligens deum propter deum sed propter temporale lucrum mercenarius est, viij. q. j. sunt in ecclesia

Quod ille rector non pascit sed mercenarium vice de seruit quod gratiam humanam amittere formidat loquod recta primescit, xliij. di. sit rector

Quod mercenarius est placet quod plus diligens propter commodum quam ouem videns lupum oues relinquit, viij. q. j. aduersitas

Meretrix **Q**uod meretrix est quod mulierum libidini patet, xxxij. di. vidua

Quod meretrices esse et ad meretrices accedere est diuinitus prohibitu, xxxij. q. liij. meretrices

Quod fornicator in eo est magis criminiosus, quod tollit membra christi et facit ea membra meretricis, xxxij. q. liij. in eo

Quod indebitus modus luxurie execrabilius fit in meretrice, sed execrabilius in uxore, xxxij. q. viij. adulterij

Quod extrahens cum meretrice ad sacros ordines non potest promoueri, xxxiiij. di. si quis viduam

Metropolitanus **Q**uod metropolitanus a mensura ciuitatum quibus preest dicitur est, xxi. di. c. clericos, post pñ.

Quod metropolitanus dicitur decem vel undecim ciuitates et totidem episcopos sub se habere, vi. q. liij. scitote

Quod absque metropolitanis licentia nullus episcopus curiam imperatoris debet adire, xxxij. q. vi. si quis episcopus

De hac materia habes vbi agitur de archiepiscopo

Michael **Q**uod michael qui noluit maledicere diabolo ponitur in exemplum ut a maledicto purus simus, xxxij. q. liij. si igitur michael

Militia **Q**uod militia est duplex, videlicet secularis et spiritualis, lix. di. si officia, xxxij. q. viij. reprehensibile

Quod militia secularis non culpa sed abusus, xxxij. q. j. pro totum

Quod militia instituta est propter duo, videlicet ad iniuriam pulsandam, et vindictam inferendam, xxxij. q. j. c. j. in fine

Quod ius militare in multis consistit, j. distin. ius militare

Quod in militia seculari reprehenditur libido

dominandi crudelitas, vlciscendi, et cupiditas nocendi, xxxij. q. j. quod in bello

Quod in hac intentione militia dicitur exerceri ut mali coherceantur et boni subleuentur, xxxij. q. j. apud r. c. se.

Quod plerique sancti patres seculares militiam laudabiliter exercuerunt, xxxij. q. j. noli existimare

Quod summa laus est militie communis utilitati intendere, xxxij. q. j. summa

Quod boni milites ultra stipendia sua nihil debent usurpare, xxxij. q. j. militare

Quod miles non est reus homicidij, quod legitima auctoritate superioris hominem occidit, xxxij. q. v. miles

Quod miles secularis grauius peccat symoniam committendo quam clericus, j. q. liij. saluator, circa medium

Quod miles secularis propter periculosum statum quem habet absque desperatione pape ad sacros ordines non dicitur promoueri, l. di. si quis post

Quod si in militia seculari gradatim quis promovetur ad honores, multo fortius in militia spirituali, lix. di. si officia, r. c. se.

Quod non dicitur esse ligatus alijs quod spiritualis militia est aggreganda, liij. di. nullus

Quod nemo potest deo militare et mundo, xxxij. q. ij. c. j. s. apostolorum statuta, et quasi pro tota questionem

Quod episcopus ad seruendum christo voluntarium militem habere vult, xv. q. j. non est

Quod nil beatus quam ut quomodo imperator noster christus iussit militem, xl. di. ante omnia

Quod militum christi arma sunt lacrimae et orationes, xxxij. q. viij. reprehensibile, r. c. conuenior, circa medium

Minister **Q**uod minister dicitur quod quod superiorum mandat exercet, xxxij. q. ij. dominus noster, xxxij. q. v. non solum, et q. vi. quicumque, penitit

Quod minister iudicis etiam damnatus si ex libidine occidit homicida est, xxxij. q. v. cum minister

Quod minister christi non debet esse superbus, quod talis dyabolo operatur, j. q. j. si fuerit

Quod christus ministros suos docuit alijs ministrare non temporalibus lucris intendere, xvj. q. j. nullus

Quod in ministro ecclesie sicut est in sacerdote ministratio, sic et in dyacono sacramenti dispensatio, xciiij. di. dyaconi

Quod vbi paterfamilias largitus est minister non debet esse tenax, xxvi. q. viij. alligant, in fi.

De ministris ecclesie habes ubi agit de clericis, et ubi agit de ecclesia materiali, et ubi agitur de ordinibus

Miraculum. Miraculum est onus arduum et insolitum super spem et facultatem assistens admittentis sicut fuit mare rubrum et iordanis fluxus diuisio, et alia plura que ponuntur de con. dist. ii. reuera, circa medium

Et miracula facere est speciale donum spiritus sancti de pe. dist. ii. si quis semel, §. quorundam

Et quantumcumque sunt aliqui sancti miracula facere non possunt quando volunt, nisi quando speciali donum spiritus sancti profunditur, de pe. dist. ii. si quis semel, §. querendum

Et miracula sanctorum sunt admiranda non in exemplum nostre actionis trahenda, ii. q. vii. nos si, post me

Et quidam habent prophetie spiritum quod non habent vite meritum, i. q. j. prophetant, exemplum ibi de Saul

Et multi faciunt miracula extra caritatem constituti que in caritate positi facere non possunt i. q. j. teneamus

Et magi et demones non faciunt miracula sed mira, quia non sunt supra naturam, sed sunt hominibus insolita, xxvi. q. iiii. sciendum

De hac materia habes ubi agitur de damnationibus, et ubi agitur de incantationibus, et ubi agit de magis

Missam. Missa proprie dicitur eucharistie consecratio et perfectio, reliqua omnia que sacerdos vel choros canit gratiarum actiones seu vel certe obsecrationes, de con. dist. ii. vtz

Et iacobus apostolus frater domini et basiliscus cesariensis tradiderunt modum missam celebrandi, de se. dist. j. Jacobus

Qui tamen modus nec aliter in decreto per ordinem habetur sed tamen ego plura que in missae officio exercent propriis capitulis assignant, ut infra patebit

Et missa sine sacramento vestibus non dicitur cantari, de con. dist. j. vestimenta

Et nullus dicitur missam sine stola et manipulo cantare, xlii. dist. ecclesiastica

Et in solenni missa ministri et precipue diaconus et subdiaconus debent haberi, de con. dist. j. episcopus deo. et ii. c. se.

Et in primitiua ecclesia in principio missae psalmi legebantur, sed per psalmi in cantu sunt pueri, unde introitus missae et gradualia et offertoria et coena que cantantur pene omnia de psalmis sunt sumpta, xxi. dist. carates, §. ab officio, et c. in scilicet. i. ff.

Et ille psalmus gloria patri, quem Damasus papa ad preces Hieronimi instituit per psalmos repetendum que cantantur post introitum ponitur, de con. dist. j. de hymnis

Et kyrieleyson et pater noster ponitur, xl. q. iij. cum aliquis

Et gloria in excelsis et alla. que duo hymni ab angelis sunt cantati, et a nobis in solennitatibus sunt decantandi ponuntur, de con. dist. j. de hymnis, et c. hi duo

Et hi duo hymni a septuaginta quando lapsus per mi hominis recitatur intermittuntur usque ad pascha quando christus resurgens ex mortuis tristitiam in gaudium vertens alla nobis reddidit, de con. dist. j. hi duo

Et episcopus in missa ante collectam ut ostendat se vicarium christi, sic presbiter apostolos sic salutatur populum dicens pax vobis, ii. q. vii. non omnes

Item ut ostendat se de numero aliorum sacerdotum dicit, dominus vobiscum, quod ponitur de con. dist. j. hoc que

Et de orationibus siue collectis dicendis habes de con. dist. j. de hymnis. in fi.

Et post orationes respondendum est amen, habes xxxvi. dist. sedulo

Et epistola et euangelium legenda sunt in missa, habes de con. dist. j. omnes fideles

De offertorio quod dicitur fieri in missa, habes de con. dist. j. omnes christiani

Et post offerturium in calice vinum et aqua sacerdote, de con. dist. ii. sacramento

De qua materia habes ubi agitur de eucharistia

Et ante prefationem, sursum corda dicere monemur, et tunc precipue mentem ad dominum dirigere debemus, de con. dist. j. quando autem

De prefatione que postea primo sequitur habes de con. dist. j. inuenimus

Et pax dicitur dari ante comunione, habes de con. dist. ii. pacem

Et per missam si non est episcopus sacerdos que cantauit dare dicitur benedictiones, de con. dist. j. missas

Et in missa siue viui siue mortui populo possunt recomendari, sed in canone missae ubi soli deo loquimur que omni nomina nouit tacite nominibus sub generali commendatione orare debemus, de con. dist. j. visum, et c. de nominibus

Et nisi in sacris locis vel ubi episcopus presiderit missa dicitur celebrari, de con. dist. j. missas

Et sub diuino super tabula consecrata lapidea potest missa cantari, de conse. distinct. j. cōcedimus

¶ Ep̄s ne monachos in officio impediat
nō dz in monasterio suo solēniter celebra
re, xvij, q. ij. luminoso

¶ Nō solū ep̄s s; etiā plūs dieb; dñicis et
solēnib; ab ecclia sua nō debet se subtra
here, de cō, dī, līj, ep̄s, z. c. se.

¶ Sup̄ altari in q̄ ep̄s cātavit eo die nō dz
pb; celebrare, de cō, dī, ij, c. vi.

¶ In natiuitate dñi qñ tres misse sunt cele
brande, p̄ma missa in pfunda nocte solēn
ter est celebrāda, de cō, dī, j, nocte

¶ In quadragesima nō dz q̄s manducare
nisi audita p̄us missa z vesptina officij
de con, dī, j, solent

¶ P̄pter plū deuotioez missa potest in au
roza cantari, de cō, dī, j, solent plures. §. j.
p̄ma quoq; z. c. se.

¶ P̄ clericor; ordinatōes in ieiunijs q̄ttu
or tepoz p̄ meridie missa dz cātari z p̄ce
pue in sabbato scō, qz tūc p̄sus noctem dz
cātari, de cō, dī, j, solent. §. in ieiunijs

¶ Nemo pransus missaz cantare dz, vij. q.
j. nihil

¶ Q̄ p̄ pecunijs vl' hoim; placētis vnā
vel plures missas celebrat eternā sibi dā
nationē cōparat, de cō, dī, j, sufficit

¶ Excepta natiuitate xp̄i vnā missam can
tare sufficit sacerdote ibidem

¶ Valde felix est q̄ vnā missam digne p̄t ce
lebrare ibidem

¶ Dñicis z festiuis dieb; laici missaz. vsq;
finem debent audire, de cō, dī, j, missas, z
ij, c. se, z. c. et h.

¶ Ep̄s solēniter celebrādo sp̄ dz h̄ie testes
de cō, dī, j, ep̄s deo, z. c. subemus

¶ P̄sb; nisi a duob; ad min² p̄ntib; missaz
nō dz celebrare vt cōpetat sibi dicere dñs
vobiscū, z orate p̄ me, de cō, dī, j, h̄ quoq;
¶ sacerdos p̄pter euentus varios sine ad
iutore q̄ possit eū sustentare nō possit mis
sam cantare, vij, q. j. illud

¶ P̄bz q̄ missam incepti nisi infirmitas im
pediat dz eam finire, de, con, dī, j, null² ep̄
scopus

¶ Si p̄bz p̄pter casualē infirmitatē missam
inceptā finire non poterit, alter vbi dimi
sit p̄ficiat, vij, q. j, nihil

¶ Laborās morbo caduco vl' p̄sili missam
nō dz cātare vij, q. ij, in lris

¶ P̄bz nūq; missam cātet nisi communicet
de cō, dī, ij, relatū, z. c. se.

¶ P̄bz in missa de mortali peccato habēs

¶ scientiā cū p̄tritiōe z p̄posito p̄fitēdi po
test cōmunicare, de cō, dī, ij, q̄ttidie

¶ Missa mali sacerdotis vel infamati non
est respuenda nisi sit p̄ sniam p̄denat², xv
q. vij, c. vi, dī, xxxij, c. nullus. z. c. se.

¶ De hac materia habes vbi agitur de
celebratione z de sacerdote

Misericordia ¶ misericor
dia ē plenitudo z p̄fecta forma virtutum, lxxxvj, dī, in
singulis

¶ duplex est misericordia, videlicet diuina
z humana

¶ multiplex est miscōia dei q̄ lapsis hoib;
subuenit, de pe, dī, j, serpens

¶ miscōie dei nec mēsuras ponere possu
mus, nec tpa diffinire, ap̄d quē nullas pa
tis moras venie p̄uersio, de pe, dī, j, serpens
ante fl.

¶ deus ex miscōia expectat p̄ctōres vt cō
uertant, xcij, dī, dyaconi sunt, ante fl.

¶ ds q̄ misericors est z iust² sic p̄seruat mi
sericordiā in iusticia, ita iusticiā i miscōia
de pe, dī, j, taciturnitas, ver, deus em.

¶ assidue peccare volentiū nō misere² de²
xcij, dī, dyaconi sūt, in fl. de pe, dī, j, ds q̄
§. potest etiā, z ibidē, vij, q. circa fl.

¶ miscōia ad p̄ximū est duplex, vicz corpa
lis z spūalis, xlv, dī, tria

¶ spūalis est triplex, vicz offensas vl' iniu
rias dimittre, xlv, dī, tria, z. l, dī, p̄siderādū

¶ Item delinquentes corrigere, xlv, dī, tria.

¶ Item bona docere z iusta p̄sulere, xlv, dī,
disciplina

¶ corporalis miscōia p̄sistit in septē op̄ibus
miscōie q̄ in h̄ p̄su p̄tinentur

¶ Visito poto cibo, redimo tego colligo con
do.

¶ Quoz plura ex his ponunt, lxxxvj, dī, nō
satis.

¶ De modo habendi vel exhibendi predi
cta officia misericordie

¶ miscōia spūalis ad p̄xim dz esse iusta in
corrigendo, vt scz nō desit vinū austerita
tis nec oleū pietatis, xlv, dī, disciplina

¶ Itē discreta i docēdo vl' p̄sulēdo ne crudelē
dī in errore deducant, xlvj, dī, sit rector

¶ Item dz esse p̄mpta offensas relaxādo ma
xime qñ penitēt offendētes, xlvj, q. iij, ne
mo potest, §. p̄ximo

¶ miscōia corporalis dz esse iusta in exhibē
do, qz dz eē de p̄prio nō de alieno, j, q. j, nō

est. xliij. q. v. p. totū.

Ex dicitur discretia in subveniēdo, qz vni omnia nō sunt danda, lxxxvj. dis. nō satis. s. item dominus

Item ordinata in distribuēdo, qz pmo dādum est p̄p̄n̄q̄s, z post alijs. lxxxvj. dis. est etiā, z. c. in singulis, in fine, excepta necessitate. tūc pot̄ dandū est iustis q̄s pctōribz. lxxxvj. dis. frat̄re nost̄z. s. in ipsa

De hac materia habes vbi agitur de ecclesia

Ex miscōle officia oībz sunt p̄cepta, lxxxvj. dis. in singulis

Ex q̄ negāt miscōlaz faciendā sp̄m xp̄m q̄ ē miscōla negant. vij. q. j. om̄is

Ex miscōla maior est om̄ibz holocaustoma t̄bz. dis. l. ponderet. in fine

Ex melius est in causis p̄tendere miscōlaz q̄ inclementiā. lxxxvj. dis. nō satis. s. p̄p̄tiamur. xxvj. q. vi. alligant

Ex sn̄ia q̄ miscōlaz vetat ē effugienda. l. dis. ponderet. in fine. j. q. vij. exiūt

Ex capto hosti debere miscōlaz, nisi maior turbatio timeat. xxij. q. j. noli

Ex crudelis est miscōla p̄cere vni in discrimen multoz. xlv. dis. sed illud

Ex nō est misericors q̄ p̄cit vicijs vt nō cōturbet delinquentes. xxij. q. v. q̄ vicijs

Mysterium Ex mysteriū ex illo dicitur q̄ secretaz z reconditam habet dispensatiōem. j. q. j. multi. circa me.

Ex ecclesiastica siue diuina sacramta p̄p̄rie dicunt̄ mysteria. j. q. j. multi. ante me.

Ex indignis z nō intelligentibz secreta mysteria nō sunt cōmunicanda. xliij. di. s. vl. et. c. in mandatis

Moses Ex moyses q̄ congregauit om̄nē sinagogaz rep̄ntat q̄ in fidelē aīa oīs multitudo sensuū z cogitationū ad meditandū de deo intra sacrariū cordis dz p̄uenire. vij. q. j. licet

Ex in h̄ q̄ nō fuit moysi p̄missū a deo d̄ successore ordiāre dat̄ intelligi q̄ ad deū n̄ ad hoīes spectat electio p̄lati. vij. q. j. si ergo.

Ex moyses negauit se filiū filie pharaonis z q̄ egiptiū sabulo obruit. z q̄ egiptiū dereliquit. z q̄ filios israel de egipto eduxit. habes. de pe. di. iij. vt cognouerūt. s. opponit

Ex moyses ponit̄ in exemplū q̄ p̄lati nō armis s̄ orōibz p̄ aduersarios debēt pugnare. sic̄ spe pugnauit p̄ Amalech. xxxvj. di.

si quis vult

Ex sic̄ inter moysen z aaron fuit q̄dā maioritas discretio sic̄ fuit inter ap̄los. xxij. di. sacrosancto. z. xxi. di. s. j.

Ex moyses cū p̄ peccato ppli orauit non statim ventā impetrauit. l. dis. si q̄s p̄postera in fine

Ex moyses pot̄ voluit de libro vite deleri q̄ notā p̄lo non dimitti. xxij. q. iij. quid crudele

Ex qz moyses ethiopiā duxit in vxorem maria murmurās lep̄ p̄cussa fuit. ij. q. vij. plerūqz. s. item obijctur

Ex moyses p̄pter reuerentiā loci calciamētū pedis soluit. de pe. di. j. s. itē h̄is. z. ca. sunt q̄ arbitrantur

Ex moyses q̄nqz xp̄m significat. de pe. dis. j. inter hec

Monachi Ex monach̄ dz a mortuo nos grece qd̄ latine dz tristis, q̄si solitarius z tristis. xvi. q. j. placuit

Ex monach̄ iō singularis dz. qz dz vitare hominū multitudinē. xvi. q. j. si cupis

Ex sicut piscis sine aqua sic monachus sine monasterio vel cella caret vita. xvi. q. j. placuit cōmuni

Ex monach̄ ad h̄ dz intēdere vt stat̄ eius concordet cū noīe. xvi. q. j. placuit

Ex om̄is monach̄ vel religiosus dz esse vl̄ de regula sancti B̄ndicti. vl̄ de regula Basilij. vel de regula Augustini. xvij. q. ij. p̄niciosam.

Ex etiā dicunt̄ monachi q̄ regulā augustini sunt p̄fessi. xvij. q. ij. p̄niciosam

Ex nullus seruus dz esse monachus nisi a dño suo licētiat̄. xvi. q. j. q̄ vere

Ex monachi z monache sp̄ z vbiqz debent deferre vestes p̄fessionis sue. xxij. dis. sanctimonialis. xv. q. j. v̄idua

Itē excepta infirmitate nūqz debēt carnes comedere. de con. dis. v. carnem

Itē debēt abbatibz suis obedire. ac res laboribz suis acq̄sitas l̄ q̄lescūqz sine licētia abbatis debēt retinere. xvij. q. ij. abbatel

Ex null̄ dz monach̄ spe abbacie p̄missē fieri. xvij. q. vij. p̄ laicos. xvij. q. ij. puenit

Ex ultra temp̄ in monasterio stantes z nolentes p̄fiteri debent expelli. xvi. q. j. puenit ad me.

Ex testamentū facere non possunt. xij. q. iij. quia. z. c. se.

¶ sine licētia abbatis vouere nō possunt.
xx, q. liij, monacho
¶ ad artiore vitā petita licētia trāsire pnt
xx, q. liij, c. j, z, c. monachum
¶ spulsus siue a parentib; siue ab alijs fi-
eri monachus nisi p̄us p̄sentiat nō tenet.
xx, q. liij, p̄sens
¶ monachi de licētia abbatis ex cā legiti-
ma pnt ad solitaria cellas trāsire, xvij, q.
ij, nullus monachus, xx, q. vi, c. vi,
¶ nō debēt causas vel negocia secularia
agere nisi ex licētia abbatis p̄ monasterio
xvi, q. j, adicimus, in fi, z, c. de p̄nti, z, c. sūt
nōnulli, z, c. monachi
¶ frequēter loquēs de pecunia pot̄ dīcē-
dus ē institor q̄s monach^o, xvi, q. j, si cupit
¶ monachi nūq̄s debēt vacare s; sp̄vl̄ ozo-
nib; vel lectiōnib; vel exercitio operis
debent intendere, de cō, dis, v, nūq̄s
¶ debent ab om̄i familiaritate monialiu;
z aliar; feminar; se alienare, xvij, q. ij, pue-
nit ad nos, z, liij, c. se,
¶ nec in vno nec in vicine monasterio cū
monialib; debent habitare, xvij, q. ij, dif-
finimus, z duob; c. se,
¶ nec sudorolos nec zonas nec alia mu-
niscula a mulierib; debēt accipere, xxvij,
q. j, monacho
¶ monachi q̄uis recipiēdo ordinē recipi-
ant officij p̄tatez n̄ tñ executiōez nisi occa-
siōe p̄li de licētia ep̄i, xvi, q. j, monachi, et
c. se, z, c. sic viue, z, c. clericat^o, z, c. se,
¶ nec p̄niam alijs dare nec p̄dicare nisi ī
claustrō suo debēt, xvi, q. j, placuit om̄ib;
z, c. monachus, z, c. iuxta, z, c. adicimus
¶ nec baptizare debēt nec fieri cōpatres,
xvij, q. ij, puenit ad nos, de cō, dis, liij, nō
licet abbati, z, c. se,
¶ p̄ter p̄fratrē in claustrō, z p̄ter euz q̄ ele-
gerit nullū debent sepelire, xvi, q. j, ca, j, c.
agapitus, z, c. placuit
¶ monachi debēt subesse ep̄is inq̄ntuz p̄
papam nō sunt exempti, xvi, q. j, peruenit
xvij, q. ij, abbas, z, liij, c. se,
¶ v̄sitiādī sunt p̄ ep̄os z corrigendī, xvij,
q. ij, v̄sitiādī
¶ iura ep̄alia debēt ep̄is p̄soluere, xvij, q.
ij, eleutherius, z, c. se,
¶ non debēt decimas vel ecclesias a lay-
cis sine p̄sensu ep̄iscopi recipere, xvi, q. vij
decimas z ecclesias
¶ ep̄iscopos ex caritate possunt accusare

ij, q. vij, nullus, §, p̄mo
¶ monachi bonoz opoz in clericos z ep̄i-
scopos p̄moueri pnt, xvi, q. j, si clericatus
z, vij, c. se, z, trisb; c. p̄cedentib;
¶ nō debēt sine abbatū licētia ep̄atus re-
cipe, xvij, q. ij, q̄s sit, §, nullus, xvi, q. j, si q̄s
monach^o, z, c. legi, §, se,
¶ facti ep̄i absoluunt a iugo professionis,
xvij, q. j, c. j,
¶ facti ep̄i nō debēt mutare habitum nec
ordinis sui ritū q̄ ad subitātalia, xvi, q. j,
de monachis, z, §, se,
¶ facti ep̄i succedunt in bonis paternis z
ecclesie sue relinquūt, xvij, q. j, c. j,
Monasterium ¶ monaste-
riū duplex p̄
monachis z monialib; in vno loco fieri p̄-
hibetur, xvij, q. ij, diffinimus
¶ monasteria p̄struēda sunt in solitudine
ne populari accessu deuotio religiōis im-
pediat, xvij, q. ij, luminoso
¶ monachoz monasteria sub sunt ep̄o sicut
territorio sunt, xvij, q. ij, monasteria,
¶ monasteriū exemptū est a lege dyocesa-
na in plurib; vicz q̄tū ad cathedraticū p̄-
tationē vel p̄stationē, x, q. liij, inter cetera
¶ Item q̄ntū ad quarte partis dimissionem
xvi, q. j, cum pro vtilitate
¶ Item q̄ntuz ad grauem exactionem, xvij, q.
ij, q̄s sit
¶ Itē q̄ntū ad publice missē celebratōem, qz
sine p̄sensu abbatis ep̄s nō dz facere xvij
q. ij, abbas, z, c. luminoso
¶ monasteria non debēt fieri sine licētia
ep̄iscopoz, xvij, q. ij, quidam, z, liij, c. se,
¶ mulieres monasteria religiosoz intra-
re nō debēt, xvij, q. ij, puenit ad nos,
¶ monasteria religiosoz nō debēt p̄uerti
in habitacula seculariū clericoz, nec de-
bent regi p̄ secularēz, xvij, q. ij, puenit ad
me, z, c. dudū, xix, q. liij, q̄ semel, z, c. se,
¶ in parrochialib; ecclesijs monasterioz
de scire ep̄i debēt p̄bri institui vel remoue-
ri, xvij, q. ij, v̄sitis, z, c. se,
¶ abbas sine ep̄o z ep̄s p̄ se res monsterij
alienare nō possunt, xvij, q. liij, in venditi-
onib; xvij, q. ij, q̄s sit,
De hac materia habes vbi agitur de
monachis, z vbi agit de religione
Monialis ¶ monialis est q̄ p̄-
fessa est se velle viuere
vel fm regulam benedicti, vel fm regulaz

basiliū, vel fm regulam sancti Augustini,
xviiij, q. ij, pniciosam

¶ Montales nō debēt habere singlaria do-
micilia, xviiij, q. ij, pniciosam

¶ puella duodecim annos habēs si volū-
tarie mortalis effecta est, etiā ante psecra-
tionē recedere nō poterit, xx, q. j, puelle

¶ montales subsūt ordinatiōi z correctōi
epi, xviiij, q. ij, cognouimus

¶ pponēdus montalibz pmiū est p epm ex-
aminandus, xviiij, q. ij, religiosus

¶ puententius regunt p viros spūales qz
seculares, xviiij, q. ij, in decima

¶ monasteria montaliū nō debēt esse vici-
na monasteriis monachoz, xviiij, q. ij, dif-
finim⁹, z. iij, c. se.

¶ mortalis nunqz debet loq cū monacho
vel alio viro sine bono testimonio, xviiij, q.
ij, diffinimus, z. c. in decima

¶ montales in vno choro cū monachis l'
alijs clericis cantare nō debent, xviiij, q. ij
pniciosam

¶ nō debēt vasa sacra z pallas z corpora-
lia contingere, xviiij, di. sancti montales, s.
vasa, z. c. sacras

¶ nō possunt mrimonta ptrahe z p hētes
sūt p epm cōpellēde ad votū redire, xviiij,
q. j, de viduis z puellis, vsqz ad finem

¶ montales in viciū carnis plapse grauitē
punitur, xviiij, q. j, impudicas, et fere per
totum

¶ peccātes cū sps ipso facto videntur excōm-
cati, xviiij, q. j, si qua pgo, z. c. eos
De consecratione montaliū habes sup
vbi agitur de consecratione

Mors ¶ mors est triplex, videlicet
corpalis spūalis z gehēnalis
de pe, dist, vlt, in fine

¶ mors corpalis omibz est cōmunis, xviiij,
q. ij, in ecclesiastico

¶ in memoria ab omibz est semper haben-
da, ibidem

¶ nō videntur esse pfecti q cū a domino vo-
cantur nō moriuntur volūtarie s; inult, xviiij
q. v, qz preposterum

¶ sacramēta morientibz pcedi debēt, xviiij
q. vj, aurelius, z. c. se.

¶ si volentē cōfiteri mors anqz ad sacerdo-
tē pueniat poccupauerit nō dz sibi denega-
ri ecclesiastica sepulchra, xviiij, q. vi, si aliqs.

¶ q fame morientē nō pascit occidit, lxxxv
v, dist, pasci.

¶ mortē languētibz pbat infligere q hanc
cū possit nō excludit, lxxxv, dist, s. j.

¶ q mortui sūt in dei iudicio nō ab homi-
nibz sūt iudicandi, xviiij, dist, quorundam.

¶ post hominū mortē aīe locant fm q me-
ruerūt, xviiij, q. ij, tempus

¶ mortui iuuandi sunt oblatiōibz elemo-
synis et orōibz, etiā si dubitat de eoz salu-
te, xviiij, q. ij, nō estimem⁹, z pluribz, c. se.

¶ Item qd sit p omnibz mortuis tantū valet
cullibet ac si p vno solo fieret, de con, dist, e

v. non mediocriter

¶ indign⁹ est in morte accipe solatiū qui
se nō cogitauit morturū, de pe, dist, vij, s.
vltimo

¶ morientibz in peccat' mortalsbz nec ob-
lationes nec orōes viuoꝝ nec mortuoz
nec sepulture sacroz locoꝝ p sunt, xviiij, q. ij,
quibz, z. vij, c. se.

¶ nemo debet pstristari de morte suoz ca-
roz cū ipos nō amittam⁹ s; pmittam⁹ xviiij
q. v, qz preposterz z trisbz, c. se.

¶ illi q min⁹ tristant de morte suoz viden-
tur desperare de felicitate futuroꝝ bonoz
xviiij, q. v, habent

¶ in h q dñs fleuit Lazaz nō fleuit mor-
tuū s; ad hui⁹ vite miseras resuscitaturū.
innuit q p mortuis pl⁹ est gaudendū qz
tristandū, xviiij, q. v, q dñs

¶ mortui h' mudi facta possunt scire, vel
p decedentū relationē, vl' p angeloz reue-
lationē, vel p spectalē pcessionē, quia ipi
qñqz pcedit vt post mortē viuīs appareāt
xviiij, q. ij, fatendum

¶ qñqz mortui ex dyabolica illusione fan-
tastice credunt apparere, xviiij, q. v, nec mi-
rum, ante medium

¶ ecclesia necligare nec soluere pōt mor-
tuos de peccatis qz nō sunt de foro eius
xviiij, q. ij, legatur

¶ iniuste excōmcar⁹ etiā post mortē potest
absolui, xviiij, q. ij, sane qd

¶ heretici post mortem pnt excōmunicari
ppter facti detestatiōem, xviiij, q. ij, sane p
fertur

¶ fideles nō debēt cōmunicare mortuis
quibz nō cōmunicauerūt viuīs, xviiij, q. ij,
de cōmunionē

¶ mors spūalis est duplex, bona et mala,
bona est qñ qz siue p baptismū siue p pe-
nitentiā morit' peccato vt viuat xpo, de cō.
dist, iij, vt ostenderet, z. c. se.

potest excōm-
nys absol-
debitis pro

Species diuerse huius mortis designant per tres mortuos quos xps suscitauit, de pe, di, j, quem penitet

Mors spūalis mala est qm̄ q̄s mortis per pctm̄ mortale, sicut per pctm̄ infidelitatis, xxvi, q, ij, q̄ sine, xi, q, iij, nō solum, s, idem, et mendo

Item per ypocrisim, qz ypocrisim vluēs mortuus est, xij, q, j, nolo, ante fi,

Item per auariciā, xliij, q, iij, si quis vsuram

Item per quodlibet aliud mortale peccatū de pe, di, iij, s, dices, c, intermittentes sermōnem

Mors gehennalis mors dicitur eternalis, qz ibi nūq̄ moritur mors, xxvi, q, ij, qui sine de pe, di, vi, in fine

De hac materia habes vbi agitur de sepulturis

Mores est mos longa cōsuetudo est de moribus tractans, j, di, mos

Leges mores faciūt et cōmune ius legibus et moribus p̄stat, j, di, omnes,

pl̄ facit famosum morum nobilitas q̄s generis dignitas, xl, di, nos, z, c, se,

illud quod nō est cōtra fidem et bonos mores indifferenter habendū est, xij, di, illa,

Multū distant damna morū a damnis rerum temporalium, vi, q, j, sunt plurimi, s, verum, z, c, deteriores

De hac materia habes supra vbi agitur de consuetudine

Mulier De muliere habes sup̄ vbi agit de femina

Multitudo est multitudo in utilitū psonarū maxime clericorū ē vitāda, xliij, di, tales

Pompa multitudinis popularis reprehenditur maxime in p̄latis et clericis, li, di, si officia

nō potest esse salubris a multis correctio nisi cū ille corripit q̄ nō habet sociā multitudinē, xliij, q, iij, nō potest

In correctioe multitudinis caute est incedendū, xliij, di, comesationes

cū p̄tagit peccandi multitudinē inuasit diuine discipline seuera misericordia necessaria est, xliij, q, iij, nō potest

paucitas est aspere corrigēda, s, multitudine lenissimis admonitionibus ē frangen

da, xliij, di, comesationes

propter peccantiū multitudinē detrahendum est seueritati, xliij, di, comesationes, l di, vt p̄stitueret, ix, q, j, ordinationes

non debet deferrī multitudinī in malī p̄lati electioe vel approbatione, xvij, q, ij, si quis

multas medicinas inuenire cogūt multe experientie morborū, l, di, vt constitueretur

nō min⁹ ardet qui cum pluribus ardet, ij, q, j, multi, in fi,

tempe apostolorū multitudinis credentium erat cor vnū et anima vna in deo, xij, q, j, dilectissimis, viij, di, s, j,

aliquando multitudo propter vnus delictum punitur, xlv, di, sed illud, xliij, q, j, non turbatur

Mundicia est duplex, s, corporalis et spūritualis, xxxj, di, lex

Mundicia carnalis est q̄ inficitur per luxuriā ideo clericis in sacris prohibet vt cōpetentius valeant diuinis vacare obsequiis et orōibus, xxj, di, c, j, s, causa

spūaliter mundat q̄ a sorde peccatorū per penitentia purgat, l, di, et purgabit

De hac materia habes vbi agitur de castitate, et vbi agitur de luxuria et vbi agit de macula

Munus est triplex, vitz ab obsequiis qd̄ est seruitus indebite impensa

Item mun⁹ a manu qd̄ est pecunia

Item munus a lingua quod est fauor, j, q, j, sunt nonnulli

munera dantem et accipientem faciunt deusare a iusticia, xl, q, iij, pauper, z, c, qui rector

ille man⁹ ab omni munere excutit q̄ nō solum pecuniā vel obsequiū, sed nec etiā humanū fauorē inquirat, j, q, j, sunt nonnulli, xj, q, iij, qui recte

nō timeat culpa vbi redemptio speratur per munera, xl, q, iij, paup

meritorie trahit quis ad fidē vel ad meliorem statum per munera, xliij, q, iij, ca, vltimo

clericus ecclesiam suscipiens vel spūritualia dans per munera destruit, viij, q, iij, sanctituz, xv, q, ij, obseruandum, xliij, q, ij, questa

Murmuratio

Ex murmuratio dissuadet, quia murmurans opus quod facit perdit, xx, di, alienus

Ex murmurans et contumeliosus pariter pena puniuntur, xx, di, si quis monachus

Ex filii israel murmurantes a serpentibus perierunt, xx, di, alienus

Ex maria propter murmur contra moysen lepram incurrit, ij, q, vij, plerumque, s, item obicitur

Mutatio

Ex mutatio non debet in his fieri que rationabiliter et utiliter sunt a patribus definita, xxv, q, ij, cum pie, z, c, ecclesiastice

Ex deus mutabilitatem nescit, omnis autem creatura viciosa est quia mutabilis est, de pe, di, ij, circa finem

Ex licet deus sit incommutabilis tamen sepe mutat promissa, cum ex misericordia temperat sententiam, xxij, q, liij, incommutabilis, z, c, non semper

Ex deus novit mutare sententiam quoniam de malo in melius homines mutantur, de pe, di, j, s, si agimus, z, s, se, Exemplum de Ninive et de ezechia rege, cui quinquaginta annos addidit

Ex romana ecclesia statuta sua secundum tempus exigentiam quibus mutat, xxv, q, vi, postea, po, s, his ita, z, s, vlt, z, c, ita nos

Ex illa que non sunt contra evangelia aut sanctorum decreta pro necessitate temporum quibus mutantur, xliij, di, c, vl, xxv, q, vl, pro illa legia, z, c, amputato

Ex mutantur reges propter negligentiam regiminis, xv, q, vi, alius

Item episcopi vel alij prelati de loco ad locum propter exigentiam temporis mutantur, vij, q, j, mutaciones

Item sedes episcopales mutantur, vel due in unum rediguntur causa hostilitatis vel paupertatis, xxv, q, ij, s, hostilitatis, c, ita nos

Item privilegia que pro necessitate corrigendorum viciorum dantur, quibus penitus mutantur, xxv, q, ij, s, his ita, c, postea

Item mutantur incaute promissa, xxij, q, liij, in malis, z, c, se

Item mutantur in melius consilia et proposita, xij, q, j, certe, ubi Augustinus mutavit consilium, xxij, q, ij, beatus, ubi Paulus propositum eundi ad hispaniam mutavit

Item mutat pena in penam vel penam, xxij, q, liij, innocens credit, Ex his, ubi de Josue et gabonitis, xxij, q, v, c, j, circa me

Ex non sufficit per se moribus in melius commu-

tare, s, etiam debet de preteritis satisfacere, de pe, di, j, s, christus

Ex nabuchodonosor rex non corporaliter sed mentaliter in bestiam mutatus est, quia credens se bestiam ab hominibus secedens cum bestiis morabatur, xxij, q, v, remittuntur

Mutilatio

Ex mutilatio membrorum latronum proficit eis quia debilitata membra nequeunt exercere consuetudinem, xxij, q, liij, si quis fortitudinem

Ex mutilatus vel abscissus pro se vel pro alio exclusa decenti causa non potest promoveri, xxliij, di, maritum, z, xxvi, di, c, illiteratos

Ex qui sibi ipsi virilia mutilaverit non solum non promovetur, s, etiam sui ipsius homicida reputatur, lv, si quis semet, z, c, se

Ex qui volens partem digiti sui mutilaverit ab ordinibus abstinere debet, lv, di, qui partem

Ex mutilator alterius non debet promoveri, lv, di, c, ultimo

Ex si qui pro medicos castrati vel mutilati essent propter infirmitatem, aut a barbaris propter infidelitatem, aut a dominis eunuchi fierent si alias inveniuntur digni poterint promoveri, lv, di, si quis a medicis

Mutus

Ex mutus pro significatione baptismi et penitentiam et alia sacramenta petere potest, xxvi, q, vi, qui recedunt, z, c, se

Ex platus qui non redarguit vicia subditorum canis mutus dicitur, xliij, di, sit rector

Siboth

Ex naboth filius ieroboam qui regnum appetens in populo dei scisma fecit, vij, questione prima

denique
Ex naboth vineam suam in ortum olerum commutare noluit, xxij, q, viij, duentor

Nabuchodonosor

Ex nabuchodonosor Deniceles de lacu leonum et de persecutionibus liberavit, xxij, q, v, si propterea

Ex deus malos pro nabuchodonosor flagellavit, et post propter superbiam mutatus mente in bestiam cum bestiis vixit, xxij, q, liij, s, j, circa me, z, q, v, remittuntur, s, hinc, circa me

Ex nabuchodonosor propter superbiam in bouem ex homine est mutatus, xvij, q, liij, miroz

Ex quia nabuchodonosor qui pro flagella corrigitur, et pharao qui pro flagella induratur, in nullo quod medicine salutis non operantur in singulis, xxij, q, liij, nabuchodonosor

Natiuitas *Et natiuitas triplex est videlicet nature, gratie. et glorie*

Et natiuitas nature prima est in utero, iuxta illud, quod enim in ea natum est, de qua natiuitate, de con. dis. liij. firmissime

Item alia est nature ex utero, scilicet, quum puer innotescit, iuxta illud, Natus est homo in mundum, de qua de con. dis. liij. quilibet, et c. quum in maternis

Et natiuitas glorie est quum deposita vetustate pene nascitur homo ad gloriam, de con. dis. liij. post baptismum, Sic mors sanctorum natalis, xxliij. q. ij. sane quod.

Et natiuitas gratie est quum quis nascitur per baptismum, iuxta illud, Oportet nasci denuo, de con. dis. liij. qui in maternis

Natura *Et natura perdidit omnibus nationibus ius commune. sicut est maris et femine permissio, puerorum successio et educatio, i. di. ius naturale*

Et in natura contra semper fuit illicitum et damnabile, xxxij. q. vij. ausus, xxxv. q. iij. nec eas, nature. et c. se.

Et violata diuina societas cum natura cuius ipse auctor est libertatis pueritate polluitur, xxxij. q. vij. flagitia

Et naturalis iure omnia sunt contra, et quod consuetudo induxit meum et tuum, viij. di. differt

Et prescientia vel predestinatio diuina nullam nature infert necessitatem, xxliij. q. liij. nabuchodonosor, s. primo

Et in culpa cadere naturale est, doluisse virtutis, de pe. di. liij. s. ille rex

Et natura demonum in pluribus subtilior et nobilior est quam natura hominum, xxvi. q. liij. sciendum

Et sancti cum ex nature fragilitate corruerint acriores ad currendum cursum salutis resurgunt, de pe. dis. liij. ille rex

Navis *Et navis que propter lione fugam immergebatur significat quod propter excessus malorum contingit afflictio minorum, i. q. liij. ecclesia, s. his ita: post me.*

Item in his que multa merita apud nauis agitantur et perditio perfidia nauis percellis agitabat, innuit quod propter unum malum multi boni puniuntur, xxliij. q. j. non turbatur

Et paulo causa predicatio in Italiam veniente nauis percutit, innuit quod aduersitas bonis votis obicit, vij. q. j. aduersitas

Et nauis cordis pauli que in naufragio inco-

cussa sterit, constantiam predicatoris in aduersitate innuit, vij. q. j. aduersitas

Et periculum est prelato qui nauem ecclesie regit, et remum tenere non nouit, xl. dis. ante omnia in fine

Et sicut nauis multis periculis se exponit sic que uxorem ducit, xvij. q. ij. nos

Et sicut nihil interest utrum nauis uno grandi fluctu aut per rimas paulatim aqua intrante submergatur, sic quia peccata multiplicata tantum opprimunt ut unum grande, de pe. di. j. medicina, circa me.

Necessitas *Et necessitas est duplex, videlicet simplex, ut est necesse omnes homines mori, xxliij. q. liij. nabuchodonosor*

Alia est predestinationis ut cum quis scit aliquem ambulare necesse est eum ambulare, Sicut nulla necessitas cogit incedere, volentem tamen necesse est eum incedere, sic que ex nulla necessitate nature, sed ex libertate arbitrii pueniunt deus predestinat necesse est ea esse, xxliij. q. liij. nabuchodonosor

Et necesse est predestinata adimpleri, ibidem
Et non est culpabile quod necessitas infert, xxx. q. j. ad limina

Et necessitas non habet legem, j. q. j. remissionem

Et necessitas facit licitum quod alias non esset licitum ut patet in translationibus episcoporum, vij. q. j. mutationes

Et translationes episcoporum vel communis utilitas vel necessitas debet persuadere, vij. q. j. scias, et liij. c. se.

Et opera necessitate urgente facta non sunt laudabilia, l. vij. dis. si quis

Et adultus necessitate cogente baptizatus non est ordinandus, ibidem

Et id quod ex necessitate proceditur, cessante necessitate debet solui, de con. di. v. quicquid

Et illud quod ex necessitate fit non fit ex ordine legitimo sed usurpato, unde cessante necessitate debet cessare et id quod pro necessitate statutum est, j. q. vij. quod pro remedio, ix. q. j. ordinationes, in fine

Et in necessitate extrema penitentibus sacramenta non sunt neganda, xxvi. q. vij. temporaria penitentis

Et in necessitate patri sine matris sine omnibus alijs baptizare permittit, xxx. q. j. ad limina

Et necessitas facit aliena propria quia tempore necessitatis omnia sunt contra, xl. dis. sicut, in fine

Et clericus raptor e q ultra necessaria pau
 peribus no erogat, xvj, q, j, c, quoniam
 Et tpe necessitat' pus subueniendu est pro
 pinq qz alieno, lxxxvi, dis, no satis
 Item alieno pus iusto qz pctori, lxxxvi, di,
 frem, s. in spa, z, c, no satis
 De hac materia habes vbi agitur de
 coactione

Negatio. Et negatio xpi no tm
 fit in verbis sed etia in
 factis, xj, q, iij, estimat

Et ille negat xpm q cu sit se negat esse xpsa
 num, xl, q, iij, no solum
 Et qrties vitijs vincimur z peccamus toti
 ens deu negam?, xl, q, iij, estimat
 Et q veritate p pecunia negant, deu q veri
 tas est vendit, xl, q, iij, abijt
 Et q negat miscdiaz facieda patietibz ipm
 xpm q miscdia est negat, vij, q, j, omis
 Et qnta vita est psteri xpm tara mors e ne
 gare ipm, xl, q, iij, no solu, s. idem timendo
 Et petr' negauit xpm cu se negauit ei' disci
 pulu, xl, q, iij, no solum
 Et illi errat q petr' de negat'oe xpi excusat
 xl, q, iij, no solum, s. idem timendo
 Qd de vno negat de pluribz pcedit, ibide,
 Et negatiua pbari n pt, vi, q, v, s. vltimo,

Negligentia. Et negligentia e
 eruditiōis no
 uerca, lxxxij, di, nihil

Et negligentia arguit i excusat'oe boni ope
 ris, lxxxij, di, puenit
 Item in subueniēdo miseris, xij, q, ij, auruz
 z, c, se, lxxxj, dis, frem
 Item in corripiendis pueris, lxxxij, di, er
 roz, ij, q, vij, sic inqt, z, c, negligere
 Item in eruditiōe pdicationis, lxxxij, dis,
 nihil, xliij, dis, sit rector
 Item in defensione paupis, lxxxliij, dis, s, j,
 z, c, puenit, z, c, se,
 Et negligentia platoz cedit in discrimē sub
 ditoz, xl, dis, si papa
 Et negligentia correctiōis pdit disciplinam
 in subditis, xxiij, q, iij, iustum
 Et negligētes rectores mltas sepe nutrūt
 pestilētiās, dū dissimulat adhibere disci
 plinā, lxxxvi, di, inferiorz, xlv, dis, s, illud
 Et negligere pturbare pueros nil aliud e
 qz fouere, lxxxij, dis, error
 Et si negligent q male vsurpāt corrigūt ex
 cedendū via alijs aperit, xclij, dis, puenit
 ad nos,

Et no sufficit clericis turbis negligentibz
 adequari, viij, q, j, c, vltimo
 Et desolatio dz esse plato vbi clericos videt
 esse negligentiores in bono qz laycos, viij
 q, j, qd autem, xxv, q, j, nulli

Et plati de negligentia arguunt z puniunt,
 xxij, q, j, si qs p, xxvij, q, j, si custos
 Et negligentia post ammonitiōez aggrauat
 quantum ad culpam z quantum ad penaz,
 xij, q, ij, indigne
 Et plati pena de negligentia est depositio,
 lxxxj, di, dictū, xl, q, iij, placuit
 Et negligentia inferiorz supplet dz p suplo
 res, viij, q, iij, artaldus, lx, q, ij, cu simus

Negociatio. Et negociatio n
 est in se mala, lxxx
 viij, dis, quoniam non,

Et duplex est negociatio, vtz licita z illici
 ta, lxxxviij, dis, fornicari.
 Et negociatio sine piculo minime exerceri
 potest, de pe, dis, v, qualitas
 Et negociatorem excusat vel arguit quali
 tas, de pe, di, v, qualitas
 Et de substantia mali negociatoris nouis
 sime no remanet nisi solum peccatū, lxxx
 viij, dis, euclens
 Et negociatio inhonesta clericis interdita
 lxxxviij, dis, psequēs. Nā nemo militans
 deo implicat se secularibz negocijs ibidez
 Et negociatorē clericū, z ex inope diuitē, et
 ex ignobili gloriosum, qsi qndam pestem
 fuge, lxxxviij, di, negociatorē
 Et negociatio cupiditatis phibetur clericis
 lxxxviij, dis, decreuit, xliij, q, iij, clerici, z, c,
 canonum
 Et negociatio pletat' vt inde subueniat vi
 duis z pupillis pmitit' clericis, lxxxviij,
 di, decreuit

Negocium. Et negocia circa
 mala cautius z
 diligentius sunt discutēda, xliij, dis, que
 scamus

Et pleraqz sunt negocia q sine peccato aut
 vix aut nuqz exerceri possunt, de pe, dis, j,
 negocium
 Et pfectis no est pctm repetere negocium
 qd ante sine peccato exercuerūt, de pe, di,
 v, negociū

Neophitus. Et neophit' dz
 q nouiter e in fi
 de vel religione plarat', xlvij, dis, sicut
 Et no debet in epm ordinari ne in supbiaz

erigatur. qz talis nescit humilitate obseruare. xlviij. dis. s. j.

Ex simonia neophitorum heresis dicitur. quia aliquando dabant pecuniam vt citius promouerentur. j. q. j. quisquis

Ex neophitis expedit plus quam alijs a cibis delicatis et a vanitatibus abstinere. de con. dis. v. neophiti

Magromancia. **Ex** nigromancia est quando per incantationes videntur resuscitari mortui diuinare et ad interrogata respondere. xxvj. q. v. nec mirum

Ex quando nigromancia fit cruor aque miscetur. vt colore sanguinis demones inuocati facillius prouocentur. ibidem

De hac materia habes vbi agitur de demonibus

Nobilitas. **Ex** nobilitas morum plus ornat quam gentium. xl. dis. nos

Ex nec loci nec generis nobilitate sed virtute christi acquiruntur gratia. xl. dis. illud. et c. se.

Ex qz Adam nobilitate dei per peccatum abiectam nobilitate loci priuatus fuit. xl. dis. adam

Ex nobilitati deferuntur in pene impositione per excessu. xxiiij. q. j. qui contra

Nomen. **Ex** nomen aliquando propter facti detestacionem deprauat. xvij. dis. multis

Ex nois interpretatio vel diffinitio diligenter aduertenda. xij. q. j. clericus q. xvi. q. j. c. j.

Ex a christo christiani nominantur. de conse. dis. iij. postquam ascendit

Ex sola noisatio non sufficit ad condemnationem qz sepe innocentes in falso crimine noiantur. ij. q. j. multi in ff.

Ex sophisticatio nominum in matrimonij tractu cum dicit se virgillum cum sit plato. di. rimit matrimonium. xxix. q. j. s. j.

Notorium. **Ex** notorium nec accusatorum nec probationes requirit. j. q. j. de manifesta. et c. se.

De hac materia habes vbi agitur de iudicio publico

Novicius. **Ex** novicius in fide siue in religione austeriores alijs dicitur viuere. de co. dis. v. neophiti

Ex in religione intra tres probationis annos vnus annus debet habere. xvij. q. ij. gonsaldus.

Ex incognitus ante triennium non debet recipi ad professionem. et infra tres annos si sit seruus aut vxor

oratus debet repeti. xvij. q. ij. si quis. c. lx. q. ij. monasterijs

Ex novicius infra tempus probationis non dicitur ad ordines promoueri. xlviij. dis. sicut

Ex in multis deferendum est eis ne ratione nimie austeritatis tanquam minus radicali retrocedant. xxxv. q. lxx. c. quedam lex. s. qd scripsi

Nuptie. **Ex** nuptie dicitur a nube do eo quod puella pudoris gratia caput obnubere vel velare soleant. xxx. q. vlti. nec illud.

Ex nuptie terram implent. virginitas paradysum. xxxij. q. j. nuptie.

Ex velle nubere post votum castitatis damnable est. xvij. q. j. nuptiaz

De hac materia habes vbi agitur de matrimonio. et vbi agitur de diuortio et vbi agitur de bigamia

Obedientia. **Ex** obedientia est que quid a superiore vtiliter impatum fuerit obtemperare. xxij. q. j. summa

Ex obedientia sola fidelis meritum possidet sine qua quis fidelis vincitur et infidelis esse iudicatur. viij. q. j. sciendum. in ff.

Ex obedientia in scriptis debet promitti. xxij. dis. quancumque.

Ex obediendo in desideratis et obediendo in preceptis propter voluntatem nulla est obedientia. viij. q. j. sciendum

Ex obedientia propria voluntas mactatur. viij. q. j. sciendum

Ex obedientia quia cogit esse sub aliena potestate nihil debet habere proprium. xij. q. j. non dicatur

Ex obedientia est fructuosa quia per ipsam in presentem meremur gratiam dei. xcij. dis. nulla. et c. se.

Item futuram per ipsam meremur salutem. xcij. di. si inimicus. xj. q. iij. qd ergo

Ex sine ipsa incurrimus eternam reprobationem. xcij. dis. nulla. et c. se.

Ex propter obedientiam est bonum obmittendum sed nunquam malum mortalium culpe committendum. xl. q. lxx. quid ergo

Ex alijs propositus non debet ferre molestiam aliquam sibi prelatum esse sed obedientiam quam exigit ab alijs ipse impendat. xxij. di. quancumque. ij. q. vi. qd scit

Ex vbi duo superiores mandant vel preceptum opposita inferiora non est obedendum. xl. q. lxx. si is. et c. si quis prohibet. viij. dis. que contra

Ex in dubijs seipsum est obedendum. xxij. q. j. qd culpatur. ante ff.

Quod non est spiritus malum non obedire, quia cum precipitur
 aliquid deo, plato non est obediendum, xj.
 q. liij. non spiritus, et octo, ca. se.
Quod seruus obediens domino suo in malo excusat
 pro tanto quia seruus, sed non pro toto, xxij. q. v. qui
 compulsus, lxxxvi. di. quod prodest
Quod superioribus festinanter est obediendum, xciij.
 di. in inimicus
Quod deo principaliter est obediendum, viij.
 di. que contra, xl. q. liij. impatores
Item post deum romane ecclesie diligentius, xij.
 di. preceptis, xciij. di. obedientiam.
Item episcopus, viij. q. j. quia frater
Item secularibus potestatibus, viij. di. que contra,
Item abbatibus religiosis, xvij. q. ij. abbates
Item quilibet suo superiori, xciij. di. a subdiacono
Quod ideo deo principaliter est obediendum, quia
 sicut potestas maior minoribus proponit ad
 obediendum, sic deus omnibus hominibus, viij.
 di. que contra
Quod post deum ideo romane ecclesie est obedi-
 endum, quia ipsa est caput et mater omnium ec-
 clesiarum, xij. di. non decet, et c. se, xciij. di.
 si inimicus.
Quod episcopus a clericis et sacerdotibus sue diocesis
 est obediendum, et reuerentia debet ei ex-
 hiberi, viij. q. j. quia
Quod secularibus potestatibus sic est obediendum
 ut deus non offendatur, viij. di. que contra, in fl. xj.
 q. liij. si quis prohibet, xv. q. vi. nos, et c. se.
Quod abbatibus monachis et alij religiosi specia-
 liter suo plato in his que spectant ad regulam que
 episcopo tenent obedire sicut clericus tenet plus
 suo episcopo obedire quam archiepiscopo, xvij. q. ij. que
 sit, s. nullus, et ij. abbates, ix. q. liij. que questus
Quod omnibus superioribus dummodo non sunt here-
 tici licet sint alii mali que dicitur tolerat eos
 ecclesia est eis obediendum, ij. q. viij. sacer-
 dotes
Quod iudex obediendo potestati legitime si quecumque
 occiderit non culpatur, xvij. q. v. miles, et
 c. cum homo
Oblatio. **Q**uod oblatio est duplex, vi.
 delicit spiritualis, que est cor-
 pus et sanguis christi, et temporalis que fit ex rebus
 mundi, de con. di. ij. tribus, in fl.
Quod oblatio eucharistie que proprie spiritualis omnes
 oblationes precellit, de con. di. ij. nihil
Quod ab omni sordibus purgatus debet hanc obla-
 tionem offerre, l. di. et purgabit, lxxxj. di.
 oportet, in fine
Quod immundi ab hac oblatione prohibentur

lxxxij. di. proposuit
Quod licet hec oblatio facta sit, non tamen in-
 digne offerens eam sanctificat sed plus pol-
 luitur, j. q. j. propheta
Quod in oblatione reus temporalium deus plus pe-
 sat voluntatem offerentium quam oblatum, xvij.
 q. j. odi, xliij. q. v. scriptum, xl. v. di. due. xv.
 q. vi. c. j. s. sequenti.
Quod quilibet christianus videtur teneri offerre in fe-
 stis iustis, de co. di. j. omnis christianus
Quod oblatio ex iniquo est maculata et ideo in-
 fructuosa, xliij. q. v. immolans.
Quod oblationes iniquorum non respicit deus sicut
 ad mueram caym non respexit, liij. q. viij. in quibus.
Quod quicquid in sacrificio dei ex scelere offeritur
 non placat ipsius iracundiam sed irritat, j. q. j.
 non est putanda
Quod oblationes discordantium et pauperum op-
 primentium non sunt recipiende, xc. di. obla-
 tiones, et c. se, xvij. q. liij. c. miroz
Quod retinentes oblationes defunctorum neca-
 tores sunt pauperum, xliij. q. ij. que oblationes.
 et duobus, c. se.
Quod layci oblationes altarium et precipue beati
 Petri et sancte marie rotunde accipere sub
 anathemate prohibentur, x. q. j. quia, et c. se, xij.
 q. j. nulli
Quod olim de oblationibus fiebant quattuor partes
 xij. q. ij. vobis, et c. vulturane, et viij. c. se.
Quod voluntarie oblata potest accipi sine peccato
 xliij. q. ij. questa, et c. postquam, et c. se, xvij. di.
 de eulogijs
Quod indignum est offerre deo quod designatur
 homo, xliij. di. c. vlti. in fine
Quod illi oblationes non debent percipi que vix valent
 pro se nec pro alio orare, x. q. j. hanc
Obligatio. **Q**uod obligatio fit pro
 propter futuram cautelam
 j. q. viij. que tens cordis
Quod obligatio quecumque fit sub pena excomunicatis
 j. q. viij. quotiescumque, de con. distin. ij. ego
 berengarius
Quod coram deo tantum obligat simplex seruum quantum
 tum iuramentum, xvij. q. v. iuramenti.
Quod bona ecclesiarum laycis obligari non debent
 lxxxvi. di. puenit
Quod obligati ad rationem non debent ad ordi-
 nes promoueri, lv. di. prescis
Obstinatio. **Q**uod obstinatio est
 nolle acquiescere, xlvij. di. quod ad.
Quod obstinatus est qui post inspirationem vel re-

relationem sibi facta; In eo qd̄ errauerat
p̄seuerat, viij, dis, consuetudo.

Ex obstinatio in malicia de? nūq̄ miserat?
fuit nec miserebit, xliij, q, ij, legat, z, c, dā/
nacionis

Ex ideo obstinati indigni sūt yensa, qz pec
cant ex certa malicia, viij, dis, consuetudo
lxxxij, dis, quia, in fine

Occasio. Ex occasio nō est danda
alicui p̄ malū exempluz,
xij, q, j, nolo

Item nec p̄ fauorez nec p̄ auxillium, xliij, q,
vi, c, j, circa me,

Item nec p̄ correctiōis neglectum, lxxxvi,
dis, penam facientis

Ex sacerdos dat puero occasionē dānatio
nis, cū p̄pter sui auariciā mori nō baptisa
tus, j, q, j, placuit vt vnusq̄sq̄,

Ex non oīa q̄ bono animo sūt licet dēt ali
cui occasionē mala p̄mittendi culpantur,
xxiij, q, v, de occidendis, z, c, nō frustra

Ex q̄ in ludo licito vel alio modo alterius
fuerit p̄ter intentiōez occasio mortis non
culpatur, l, dis, cum q, z, iij, c, se,

Ocium. Ex ocium siue p̄modū p̄
p̄rium nemo utilitati ecc̄ie
d̄z p̄ponere sed vocat̄ ad regimē miti cor
de d̄z obtēperare, xvi, q, j, vos

Ex platus plus tenet ouibz p̄missis q̄ ocio
contemplationis intendere, viij, questi, j,
suggestum

Ex nemo debet in loco orationis attendere
fabulis ociosis, xxv, distin, vnum, s, alias
ante finem

Ex de omni verbo ocioso reddēda est ratio
xxij, q, iij, quoties

Ex incōgruū est ociosuz esse z de alieno la
bore victū querere, xij, q, ij, eccl̄ias, s, p̄xi
mo, in si,

Ex semp̄ aliquid operis facito vt te dyabo
lus semp̄ inueniat occupatū, de con, di, v
nunq̄z

Ex prodest malefactorē trūcare, qz ab insa
na vlt̄a ad sanitarum ocium diriguntur,
xxij, q, v, c, j, circa me,

Ex nō licet christianis in kl̄is ocijs vacare
z superstitionibz intendere, xxvi, q, vlt̄, nō
licet,

Occidere. Ex occidit̄ q̄s multuz
pliciter, vlt̄z actu ī cor
pore, de pe, dis, j, homicidiōz

Item odio in corde, ibidem

Item detractiōe in ore ibidem

Item panis subtractione, lxxxvi, di, pasce,
xliij, q, v, immolās

Item in delinquētū nō correctiōe, qz cum
pastor delinquētes nō arguit tacendo oc
cidit, xliij, dis ephesijs

Oculus. Ex ocul̄ impudic̄ impu
dici cordis est nūcī, xxiij
q, v, nec solo,

Ex nō tm̄ sufficit oculos castos custodire
sed etiā linguā, vi, q, j, ex merito, in fine

Ex p̄cipue clerici non debent incedere va
gi oculis nec lingua effreni, xxiij, dis, his,
circa medium

Ex q̄ in iuriose iustos tangit velut pupillaz
dñi tangit, ij, q, vij, accusatio quoq̄z

Ex ep̄i sunt oculi dei, vi, q, j, oues

Ex dyaconi q̄ nūc dicunt̄ archidiaconi sūt
oculi ep̄i, qz vice ip̄i debēt totā dyocesi
plustrare, xliij, di, diaconi eccl̄ie

Ex puat̄ oculo qualicūq̄z ex cā puatur sa
cerdotij iure, lv, dis, si euangelica,

Odiū. Ex odiū fraternū z homi
cidū pari culpa iudican
tur, de pe, dis, j, homicidiōz

Ex odio debēt haberi pctā nō hoīes, lxxxv
dis, odio, xxiij, q, iij, duo,

Ex clerici maxime debēt odiū z emulatōez
fugere, xxiij, dis, de his igitur

Ex nemo potest verā p̄niam agere nec gr̄az
baptismi recipere nisi p̄mū dimittat odiū z
corde, de pe, dis, v, falsas, de con, dis, iij, q̄
in fine,

Ex q̄ diuturnū odiū nō dimittit̄ admonit̄
one p̄missa p̄ p̄s̄bzos a cetu fidelium est ex
pellend̄, dis, xc, placuit

Ex p̄bat̄ odisse vicia q̄ arguit delinquētes
lxxxvi, di, culpam facientis,

Officiū. Ex officiū aliud ē se
culare, aliud diuinū
siue ecclesiasticū, lix, dis, si officia

Ex officiū seculare aliud est licitū qd̄ sc̄z ca
ret peccato, aliud illicitū qd̄ sine peccato
exerceri nō potest, de pe, dis, v, falsas

Ex officiū illicitū est deserendū, qz existen
do in ip̄so penitentiā nō potest agi, de pe,
di, v, falsas

Ex occupantes se illicitis officijs ab eccle
sie officijs sunt expellendi, lxxxvii, di, cō
sequēs est

Ex clericis artificio lic̄z victū q̄rere absq̄z di
uini officiij detrimento, xcj, di, cleric̄, z, c, se,

¶ officium diuinū sine ecclesiasticū est diligenter exequendū, xij, dis, de his, xij, di, p̄byter

¶ officium metropolitane ecclesie obseruandum est p̄ puinciam, xij, dis, de his, d̄ con, dis, ij, institutio

¶ diuinū officium p̄cipue missa securius cū pluribz exequit, vij, q, j, illud

¶ ordinē officij in matutinis z in missa, z in alijs horis p̄uenit om̄ibz clericis custodiri, de con, dis, v, conuenit, z, ij, c, se.

¶ post matutinas z post vesp̄as semper p̄ater noster est dicendum, de con, di, v, idem semper

¶ seruit̄ est clericoz, septem horarum officia qualibet die psoluere, xij, dis, p̄byteri. Que septem hore ibidem enumerantur.

¶ clerici in sacris et beneficiat̄ tenent̄ ad horas canonicas z ad officia diuina, xij, dis, c, vltimo

¶ p̄lati officium diuinū aut p̄ se aut per clericos debent explere, xij, dis, p̄byter

¶ clericus diuinū officium nō explens debz deponi, xij, dis, c, vi.

¶ officium diuinū pl̄ corde q̄z voce est exercendū z exequendū, xij, di, cāntantes

¶ publicus p̄cubinar̄ missam z alia diuina officia exequi nō debet, xxij, dist̄, p̄ter hoc

¶ officiu z simoniacoz z in fornicatione iacentiū scienter nō est audientū, xxij, dist̄, p̄ter hoc, s̄, verum, in fine

¶ ministros officia ecclesie exercentes sicut lectores, acolitos, subdiaconos, z sacerdotes, et archiep̄scopos, et ep̄scopos, et alios habes quoslibet in hoc ope in suo loco cū suo officio declaratos

¶ officia ecclesiastica singula singulis personis sunt distribuenda, lxxxix, dis, c, j.

¶ quāntūcūqz exercitate p̄sone duo officia vno tempe nō sunt committenda, lxxxix, dis, singula

¶ in ecclesie officijs vitanda est p̄sanguinitatis successio, ne hereditario iure credant se ea vendicare, viij, q, j, apostolica.

¶ pot̄ sunt danda extraneis bonis q̄z p̄ p̄inquis malis, viij, q, j, moyses

¶ De officijs ecclie habes vbi agit̄ de b̄nificijs, z vbi agit̄ur de ecclia

¶ De officio diuino habes vbi agit̄ur de cātu z celebratiōe, z vbi agit̄ de eukaristia z vbi agit̄ur de missa z de ordie

Omissio ¶ Omissio casu vel p̄ errore z contingens caute est supplenda, j, q, j, sp̄s, s̄, primo, vij, q, j, nihil, li, dis, sollicitudo

¶ quā substantiale omittit̄ nō valet qd̄ agit̄ur, de cō, dis, iij, in synodo, xxij, q, ij, animaduertendū, de pe, di, v, fr̄s

¶ quā aliqd̄ p̄ter maius bonū omittitur nō p̄temptus sed p̄ouidentia iudicatur, lxxij, dis, cum adrianus

Opera ¶ opa bona vigilanter sunt facienda, lxxvj, di, fr̄m

¶ quotienscūqz bonū agimus deū p̄fitemur sicut econtra malum faciendo ipsū negamus, xl, q, iij, estimant

¶ deus in opibz hominū plus respicit an̄m q̄z actum, xv, q, vj, si a sacerdotibus, in fine

¶ vbi christ̄ nō est fundamentū nullius boni operis potest esse edificium, j, q, j, cū paulus

¶ deus de malis actibz hoim bona operari p̄suevit, xxij, q, v, relegentes

¶ opera nō sunt p̄cipitanda sicut nec consilia, l, dis, ponderet

¶ nō solū respicienda sunt opera s̄ etiam circūstantie ope, videlicet tempus causa, voluntas p̄sonaz differentia, xxij, questi, viij, occidit, de pe, di, ij, vt cognouerunt, s̄ opponitur, in fine.

¶ Quantū ad temp̄ respicienda sunt, qz multa p̄mittēbant̄ olim q̄ nō modo, z modo q̄ non olim, xxij, q, iij, quis ignoret, z, c, se, xxxv, q, j, c, j, xxij, dis, fraternitatis

¶ Quantum ad causam, sicut quia phynes nō occidit p̄ter p̄sone odium, sed p̄ter legis zelum, xxij, q, viij, legi, z, ca, se, z, q, vj, cum homo

¶ Quantū ad volūtatē, qz qui p̄ter voluntatem occidit non sic culpatur sicut volūtatē habens, l, dist̄, cum qui, z, iij, c, se, xv, q, j, nō est, z tribz, c, se.

¶ Quantū ad p̄sonaz differentia, vitz vtrū sit p̄sona nobilis vel ignobilis, vtrū sit sapiens vel stultus, xl, dis, homo christian̄

¶ sanctorū filij non dicunt̄ qui tenent loca eoz, s̄ q̄ eoz exercent opa, xl, dis, nō est

¶ opa bona p̄sunt ad dignitatis sublimitatez, lvi, dis, quia.

¶ Item ad irregularitatis dispensationem, j, q, vij, tall.

¶ mediocre bonū opus maior̄ nō est p̄fectum

rendum, de con. dis. v. nō mediocriter.
Ex culpa pia opatione solet purgari, xxij. q. ij. si quelibet. Exemplum ibi de obstetricibus
Ex aliquādo sunt faciēda ad q̄ nō tenemur z illa sūt ḡtiosiora. xxvij. q. j. laz post me. Exemplum ibi de xpo q̄ tributū soluit cū nō teneretur
Ex bona opa mortificant p̄ pctm̄ mortale, de pe. di. iij. s. finis. circa me.
Ex renulscūt p̄ p̄niam, ibidē
Ex per opa bona tangūtur peccata, de pe. di. iij. sed illud
Ex opa facta extra fidem z caritatē non valent ad salutē, xxij. q. j. odi. z. c. se, de con. dis. v. nihil em̄
Ex licet malis bona opa nō psint ad salutē nō tū sunt omittenda. qz psūt ad alia, xliij. q. v. q̄ habetis. z. s. se.
Ex licet quedā opa sint indifferentia tū in ipis q̄s demereri potest z mereri. xxij. q. v. lex. z. iij. c. se.
Ex opus male inchoatū bonū finē h̄re non potest, j. q. j. p̄ncipatus
Ex sicut pctm̄ opus sine volūrate non factū ita z iusticia ex ope nō psūmatur nisi voluntas affuerit, xxij. q. v. sicut em̄
 De hac materia habes vbi agitur de elemosyna
Oppressio **Ex** oppressio q̄ fit in paupes p̄ iusticiam z veritatem. xj. q. iij. pauper
Ex om̄is opp̄ssio z iniusticia iudicium sanguinis est, de pe. di. j. om̄is
Ex oblatio opp̄ssoz pauperz nō est recipiēda. cc. dist. oblationes. z. c. coz
Oratio **Ex** oratio ē p̄j̄ animi affectus om̄ia in deum p̄tēdēs
 de con. dis. j. qm̄ aut̄ stamus
Ex nō verbis tm̄ sed corde orandū est dño, de con. dis. v. nō mediocriter
Ex in oratione nil aliud debet cogitare animus q̄s id de quo deprecatur, de cō. dis. j. qm̄
Ex cū qlibet verbo orōnis d̄z concors esse sensus cogitationis, de cō. dis. iij. nūq̄s
Ex orōnis voces ad aures dei nō dirīguntur nisi cū animi affectu, xxxvij. di. sedulo
Ex melius est quinqz psalmoz cantatio cū deuotione q̄ totius psalterij modulario, cum anxietate, de conse. distinct. v. nō mediocriter
Ex versus orientē est orandum et per conse

quens oratoria sunt faciēda, xj. dis. ecclesiasticar
Ex in signū resurrectionis xpi dieb̄ dñicis z tpe pascali nō est orandū cū p̄stratione, xxx. dis. si quis p̄sb̄
Ex oratio dñica scz Pater noster. post alias horas sp̄ est dicenda de conse. distinct. v. id semper
Ex orandum est sine intermissione, de con. di. v. nūq̄s
Ex p̄lati p̄cipue orationi debent esse intēti qz nō tm̄ p̄ se sed etiā p̄ subditis tenent̄ orare, xxxvj. dis. si q̄s vult
Item clerici z religiosi, xij. q. ij. duo
Ex p̄latis nō sufficit oratio nisi z adsit elemosine largitio, lxxxvj. dis. frēm.
Ex oratio est peccatoz purgamentuz, j. q. j. ipi sacerdotes
Ex ideo sacerdotes dicuntur peccata hoim̄ comedere, qz ea suis orōib̄ delent atqz cōsumūt, j. q. j. ipi.
Ex oratio est contra v̄sibiles z inuisibiles hostes efficac̄ iuuamentuz, xxxvi. di. si q̄s vult
Ex p̄ orōem diuina secreta reuelantur, viij. q. j. si ergo
Ex hoies siue mortui siue viui orōib̄ adiuuantur, xij. q. ij. nō estimemus, z. iij. c. se.
Ex qz a papa salus depēdet oim̄, ab om̄ib̄ p̄ ipso est orandū, xl. di. si papa
Ex p̄ illis q̄ seipsos interficiūt, vel p̄ illis q̄ p̄ suis scelerib̄ interfecti sine p̄tritiōe decedūt nō est orādū, xxij. q. v. placuit
Ex q̄nto orō a meliori porrigit̄ tanto citius exaudit̄, j. q. j. ipi, xliij. q. v. scriptum
Ex deū puocās p̄p̄is pctis nō b̄n̄ p̄t̄ intercedere p̄ alienis, j. q. j. ferf. s. vulnerato. q. vi. ego, in fine. iij. q. vij. in grauib̄
Ex cū is q̄ displicet ad intercedendū mittit̄ irati animus ad deteriora puocatur, iij. q. vij. in grauib̄
Ex orōnis tpe ab ope p̄iugali est abstinentidum, xxxij. q. iij. p̄ totum
Ex quia sacerdotib̄ semp̄ est orandum, s̄o ipis a mulierib̄ semp̄ est cauendum, xxx. dis. si laycus
Ex pl̄ alijs ad orandū obligant̄ q̄ alioz elemosynis vtunt̄, x. q. j. quia
 De hac materia habes vbi agitur de officio z vbi agitur de missa
Ordo **Ex** ordo est duplex. v̄icz tr̄sūpbantis eccl̄ie et militantis

Lxxxix. dist. c. ad hoc
Nulli⁹ vniuersitatis gerere administratio neq; subsistere posset nisi eaz magnus differēte ordo seruaret, lxxxix, dist. ad hoc.
Christūphāt⁹ ecclie nouē sunt ordines angeloz. sub octo generib; lapiduz designati. de pe, dist. ij, pncipiū, §, omīs lapis
In militanti ecclia nil debet esse inordinatū, lxxj, dist. miramur
Ordo familie dei mirabit, si qđ requirit in corpore nō inuenitur in capite, lxxj, dist. miramur
Nonem ordinū gradus sunt in ecclia militanti. videlicet psalmistarius, hostiar⁹, lector, exorcista, acolit⁹, subdyacon⁹, dyaconus, pbz, ep̄s, quoz nominum deriuationes et officia ipsis consignantia habes, xxj, dist. clericos. Et in hoc ope habes vnūquodq; positum in loco suo fm ordinem alphabeti
Ordo ep̄oz quadripartitus est habes supra vbi agit de ep̄is
Omēs p̄dicti ordines dicunt sacri preceptue tres, videlicet subdyaconat⁹, dyaconatus, et p̄byteratus, xxxij, dist. erubescāt.
Antiquitus subdyaconatus nō erat sacer ordo, vnde in ep̄m eligi nō poterat nisi cū dispensatione, lx, dist. null⁹ in ep̄m, xxj, dist. §, j, in fine.
modo ordinandus in subdyaconū debet vouere castitatē, xxvij, dist. dyaconus, et xxvij, dist. nullum, et c. decernimus, et ca. de his
pueri nullaten⁹ ad sacros ordines sunt promouendi, j. q. j, pueri
Infantes vix septē annos hñtes pñt tōsurari in clericos, et bñficia eccliaistica persequēs habere, xxvij, dist. de his
ordinand⁹ in lectorē vel exorcistā duodecim annoz dz eē, xxvij, dist. de his
Itē ordinand⁹ in acolitū ad minus dz esse duodecim annoz, lxxvij, dist. in singulis.
Nemo nisi, xvij, anno cōpletor castitate pmissa debet in subdyaconum ordinari, xxvij, dist. de his
In dyaconū ordinandus, xxv, annos dz habere, xxvij, dist. de his
Excepta necessitate nec in p̄sb̄m nec in ep̄m quis debz ordinari, nisi tricesimo anno completo, lxxvij, dist. ep̄s, et c. se, lxxvij, dist. p totum
A minorib; ordinib; incipēdo debz gra

datim ascendere in p̄sb̄m vel ep̄m ordinā
dus, lxxvij, dist. §, j, et c. se,
qđ p̄termittis aliq̄b; ordinib; ep̄s efficit illos ordines q̄s nō hz alijs dare nō pōt
j. q. j. gratia, de con, dist. lū, qñ ab hierosolimīs
De modo ordinandi ep̄m habes, xxij, dist. episcopus
De modo ordinandi p̄sb̄m habes, xxij, dist. pbz, et c. ecclesiastica.
Ep̄s ordinādo p̄sb̄m dicit hec vba. Cōsecrent et sanctificent dñe man⁹ iste vt q̄c qđ p̄secrauerint cōsecratum sit, et quecūq; bñdixerint bñdicta sint, xvj, q. j, generalit̄ in fine.
De modo ordinandi dyaconū habes, xxij, dist. dyacon⁹, et c. se.
De modo ordinandi subdyaconum habes, xxij, dist. subdyacon⁹
De modo ordinandi acolitum habes, xxij, dist. acolitus
De modo ordinandi exorcistā habes, xxij, dist. exorcista
De modo ordinandi hostiarum habes, xxij, dist. hostiar⁹
De modo ordinandi lectorem habes, xxij, dist. lector
De modo ordinandi psalmistā habes, xxij, dist. psalmista
In ordinando solum dyacono et p̄bytero ab ep̄o man⁹ imponunt, xxij, dist. quorundam
Si ep̄s manū tm̄ sup ordinandos ponat et alter verba p̄secrationis pferat nihil fit, xxij, dist. quorundā.
Duos p̄mos ordines minores i suo monasterio possunt p̄ferre abbates, lxx, dist. quoniam
Ordinandi siue sint ep̄i siue alij clerici sunt p̄us diligenter examinandi, xxij, dist. p totum, lxxvij, dist. si quis, et c. se.
Ordinari⁹ vl p se vel coronā se p fidedignos trib; dieb; añ ordinatōez ordinandos debet in fide morib; et fama examinare, xxij, dist. quādo episcopus, et c. se, lxxvij, dist. monachus
Ad ordinationem clerici sufficit testimonium episcopi p̄rij sine examinatione, xvj, q. j, si quis.
In examinatione monachi testimonium sufficit p̄rij abbatis sine examinatione ordinantis, xvj, q. j, monachi,

¶ sine examinatioe ordinat^o d^z deponi, xx
liij. dis. si q^s p^sb^r. l. di. ex penitentib^o
¶ tps ordinatiois sacerdotū z alioz cler
icōz est sabbatū quattuor tpm z sabbatū
pcedens dñicam passionis z sabbatū san
ctū. lxxij. dis. lras. lxxv. dis. qm̄. s. ceterum.
vics ad finē. lxxvi. di. p totū
¶ mane dñici diei sequentis p̄tinuato se
iunio possunt fieri ordinationes. lxxv. dis.
q^d a patrib^o. z. c. se.
¶ epi die dñico z alij clerici die sabbati p
pter dñicam debēt ordinari. sicut ab apo
stolis traditū inuenit. lxxv. di. die
¶ epi facies ordines sabbato post nonaz
missam decantare debet. quia officiu^z ad
dominicum spectat. lxxv. di. c. vi.
¶ ppter dignitatē diei dñice statutū est or
dines fieri illo die. qz deus illaz die mar
tis opib^o q̄ fecit p̄secrauit. lxxv. di. q^d die
¶ ordinates z ordinadi debēt esse ieiunī.
lxxv. dis. q^d a patrib^o. z. c. se.
¶ ordinadi pmissioez debēt epi facere sub
iuratoria cautione de obedientia. et alijs
honestis. xxij. dis. quāq^s
¶ nullus sine certo titulo est ordinandus
z si ordinat^o vacua z irrita ē q̄stū ad execu
tionē ei^o ordinatio. lxx. dis. nemine. z. c. se.
¶ monach^o etiā si nō p̄fessus fuit vel quili
bet alter religiosus sub titulo monasterij
ordinat^o ad seruendū ibidē p̄p̄uo obli
gatur ibidem
¶ nemo d^z coact^o ordinari. qz vt videt^r tal
nō recipit caracterē. lxxliij. dis. p totum
¶ nullus debet p̄cio vel fauore sed ex vite
merito ordinari. j. q. j. pueri.
¶ ordinandus d^z esse sobrius nō vinolē
tus. xxxv. dis. p totum
¶ Item debet esse hospitalis. xliij. dis. j. s.
¶ Item debet esse prudens in sacra scientia.
xxxvj. dis. vsq^s ad. xxxvliij. di. p totum
¶ Item debet esse domi bene p̄positus. vt po
te q̄ familiam suā bene educauerit. xlvij.
dis. sicut hl. s. necesse. z. c. se.
¶ multi faciūt se ordinari nō ppter deuoti
onem sed propter supplendam penuriam
lxxvij. dis. monachus
¶ beneficiati vt ordinent^r p episcopum sūt
compellendi. lx. dis. innouamus
¶ sicut inuit^o q̄ ordinari renuit sacris alta
rib^o est admonendus. sic ambiens vltro
se offerēs est repellendus. j. q. vi. sicut
¶ nolentes ordinari ad illos ordines q^s

status requirit. p episcopū honore sunt p
uandi. lx. dis. innouamus
¶ nō d^z ordinari nisi dyacon^o i archidia
conū z p^sb^r in archiepiscopate z in diaconū
nō nisi p^sb^r. lx. dis. s. j. z trib^o. c. se.
¶ De multis generib^o hominū nō ordinan
doz habes. xxxliij. dis. p̄cipim^o. z quattu
or. c. se. l. dis. ex penitentib^o. l. dis. p totū
¶ Item de bigamis nō ordinandis habes.
xxxij. dis. p totum. z habes supra vbi agi
tur de bigamia
¶ habens vxorē ante baptisimū z aliā p^o
siue vxorem siue concubinam non est or
dinandus nisi cum dispensatione. xxxij.
dis. si q^s. z. c. maritum. z. c. habuisse. z. xxx
liij. dis. c. fraternitatis
¶ bigam^o ad subdyaconatū z supra ordi
nari nō potest. xxxij. dis. seriatim
¶ nemo p̄iugatus ordinari debet nisi vxo
re requisita z castitate p̄sente epi promis
sa. lxxvij. dis. episcopus
¶ in orientali ecclesia ordinandi etiam ad
sacros ordines licite contrahunt. s^z nō in
occidentali vbi ad p̄tinentiā obligantur
xxxj. dis. aliter
¶ corrupēs vrginem z post p̄trahens
cū eadem videtur q^d non possit ordinari.
xxxliij. dis. curanda. z. c. se.
¶ an in ordine lapsus post pactā p̄niam i
suo ordine valeat remanere aut ad vltorio
res ordines p̄scendere. l. dis. p totum
¶ usurarij z cupidi quia tales de facili a
vero deuiant ordinari prohibentur. xlvij
dis. p totum.
¶ homicidium siue pagani siue christiani
siue publicū siue p̄uatum etiā post pactā
p̄niam impedit ordinandū z ordinari offi
ciū exequendū. l. dis. miroz. z. c. se.
¶ serui nisi libertati fuerint dati nō sunt
ordinandi. lliij. dis. p totum
¶ mulier nō debet ordinari. xxxij. dis. inc.
mulieres
¶ Item illegitimi nisi sint in religione absq^s
dispensatione nō debent ordinari. maxi
me ad curam animaz. lvj. dis. p totum
¶ ordinandus debet recipere lras sue ordi
nationis. ij. q. j. legum.
¶ nō oīa q̄ ordinandū impediūt ordinatū
deiciūt. xv. q. j. si quis nō
¶ ordinat^o in p̄sb^rim p̄termisso ordine vno
de minorib^o nō debet exequi officiu^z. li.
dis. si officia. z duob^o. c. se.

Ordinatus ab hereticis suspensus et inter-
dictus in forma ecclesie recipiunt characterem
sed irrita est eorum ordinatio quantum ad exe-
cutionem qua carent. j. q. j. si quis a simoniacis
Ordinatus ab heretico non est reordinan-
dus. xix. dist. secundum
Ordinatus ab hereticis si alius dignus sunt to-
lerantur nisi se fecerint reordinari ab ipsis
j. q. vij. saluberrimum. in fine
Item nisi se simoniacum a simoniacis fecerint
ordinari. ix. q. j. excommunicatis
Item nisi se fecerint rebaptisari. de con. dist.
liij. eos quos
Item nisi in contemptum fidei et ecclesie se fece-
rint ab hereticis baptisari. j. q. vij. puen-
entibus. Unde versus
Sive bis ordo datus seu baptisimus repetatur
Vel si presbiter ut utriusque symon operetur
Seu ut enertatur fidelis status ordo petatur
Ut dispensetur spes irrita proorsus habetur.
Et si coactus ab heretico vel simoniacis ordi-
nem receperit sequitur executio. j. q. j. constat
Et ficte ordinatus vel in mortali peccato non
est reordinandus. lxxvij. dist. sicut
Ordinatus ad sacros vices pro morte eius non
potest strabere. xxvij. dist. qz sunt culpe
Episcopus ordinatus scienter indignum puniatur. xxliij.
dist. qm. in si. z. l. dist. ex penitentibus. z. lxx. dist. q
Indignus dicitur ad ordines promoueri quos mul-
tipliciter. videlicet ratione conditionis. ut cum suus al-
terius ordinatus. et tunc ordinatus condemnatur
in duplum. liij. dist. si seruus
Item ratione etatis. et tunc ordinatus deponitur.
lxxvij. dist. subdiaconus
Item ratione temporis. sicut quattuor tempora. et que
sunt legitime ordinata. et tunc ille ordinatus
deponitur. et ordinatus ordinandi potestate pri-
uatur. lxxvij. dist. subdiaconus
Item ratione carentie beneficij. et tunc ad iniuriam
episcopi deponitur. lxx. dist. neminem
Item ratione bigamie vel alterius irregularitatis
et tunc episcopus ordinandi potestate priuatur. et ordina-
tus ordine spoliatur. l. dist. ex penitentibus.
Item ratione publici criminis. et tam ordinatus
quam ordinatus deponitur. l. dist. aliquantos.
Item ratione inscientie et tunc ordinatus ordinandi
potestate priuatur. et ordinatus ordine spoli-
atur. xxxvj. dist. quod ecclesiasticis
Ordinatus a non episcopo debet reordina-
ri. lxxvij. dist. per totum
Episcopus alterius diocesis clericum sine dimisso-
riis ordinare non debet. ix. q. ij. p. totum. lxxi. dist. de

vicis. xxj. q. ij. quoniam

Episcopus clericum suum ab alieno episcopo sine consen-
su suo ordinatum ante executionem officij reci-
pere potest et secum dispensare dummodo inquam
tales non tulerit. ix. q. ij. lugdonens. s. se.

Illi furtive dicuntur ordinem recipere qui abs-
que scientia episcopi et absque examinatione ordi-
nant. lxxliij. dist. extra conscientiam. xxliij.
dist. quando

Tales ipso iure sunt irregulares et si prohi-
biti vel excommunicati sunt pro more sunt depo-
nendi. xxliij. dist. ca. vi.

Exceptis minoribus ordinibus ut est consue-
tudo nulli licet plures ordines vno die ac-
cipere. lxxvij. dist. monachus.

Accipiens duos ordines simul maxime pro
examinationem est deponendus. lxxvij. dist.
subdiaconus

Ornatus Ornatus hominis est
duplex. videlicet interior et
exterior. xli. dist. s. j.

Ornatus christianorum verus est non in splen-
dentia vestimenti sed moris boni. de con.
dist. v. fucare

Nihil in corona episcopi splendidum est quod humi-
litas. e. dist. contra. post me.

Ornatus episcopi vel clericus exterior in multis
consistit. videlicet ut comam non nutriat. xxliij.
dist. clericus qui

Item ut vestes religiosas habeat. xxj. q. liij.
omnis. xli. dist. s. j.

Item ut sine operimento decenti non in-
cedat. xxj. q. liij. episcopi

Item ut nunquam guttur vel fauces vel faciem
guero linat. xxij. dist. cantantes.

Item ut in religionis habitu et cibo cum quibus
vult pueniat. dist. xli. s. vlti.

Item ut in cessa grati maturitatem mentis
ostendat. xli. dist. clericus

Item in cibo et potu temperantiam et sobrietatem
pretendat. xli. dist. s. vi.

Et in ornamento summi pontificis rationale de-
signat quod in peccatore pontificis debet esse cogni-
tio veritatis. xxxvi. dist. ecclesiasticis. s. ecce

Clerici debent esse ornati exteriori videlicet
incessu et habitu. ut non sordidis vel fulgidis
vestibus se ornent. xl. dist. s. j.

Et tunc incessus sacerdotis est ordinatus quoniam
do gravitate itineris mentis maturitate
ostendit. xli. dist. parsimoniam

Exterior ornatus tolerabilior est in femina
quam in viris. de con. dist. v. fucare

Ornatus meretricius nō est ad placēdū
hominibz s; ad seruicēdū demonibz, de cō.
dis. v. fucare, in fine

Oplati debēt intēdere vt tēpla dei ornata
resplēdeāt, lxxxvi. di. nō satis, s. itē pulcra

Onull' ornat' ecclesie sic debz esse charus
quin p necessitate pauperz z captiuorum
sit expendendus. lxxxvi. di. nō satis, s. itē
pulcra, xij. q. ij. aux. z. c. glia.

Osculum **O**sculū pacē i mis-
sa aī cōionē est dan-
dum, de cō. dis. ij. pacem

Osculū lasciuū libidinū est incitamentū
xxvij. q. j. nec aliqua

Oz mōachi sp debēt esse puri feminas nō
debēt osculari, de cō. di. llij. monachi

Oxcōscatis nō est cōscandum in osculo.
xl. q. vi. c. vi.

Otto **O**tto impator p̄m' iurauit
Johanni pape fidelitatē z oīa
iura papalia defensare. lxxij. di. tibi dño.

De hac materia habes vbi agitur de
imperatoribus

Ouis **O**ues christi vocantur om-
nes christiani. xxlij. quest. llij
displicet

Ois q̄ualz xp̄i oues z renuerit pascere ostē-
dit se pastore suū minime amare. viij. q. j.
in scripturis. xvi. q. j. vos.

Ouis pdra. s. genus humanū p christuz
ad ouile celeste ē reportata. l. di. qz tua, aī
fl. xxvj. q. vij. penitentem.

Ovulnerato pastore. i. plato z oues infir-
man. j. q. j. fert. s. vulnerato

Oues p̄tra pastorem nisi in fide erraue-
rit insurgere nō debent. ij. q. vij. oues z. vi
q. j. oues

Oscabiosa ouis ne pecora z etiam ne tota
dom' inficiatur est repellenda. xxlij. q. lij
resecande

Osicut ab vna oue morbida vnuer' grex
inficitur, sic ab vno peccatore plus infi-
citur. xlv. di. sed illud, in fi.

De hac materia habes vbi agitur de
grege.

Pabulum **P**abulum
a fure quādo
q̄ auertendis pecoribz spargit vt
abigantur. v. quest. v. nō. omnis

in fine

Patientia **P**atientia est suas
z suoz iniurias eqz

nimiter tolerare. xxij. q. j. s. j. circa me.

Pnō reddere mala p bonis s; reddere bo-
na p malis signa sunt pfecte patientie. xxij
q. lij. sex differentie

Pniuria p̄rie p̄sone cū patientia z gaudio
est sustinēda s; iniuria dei vlciscēda. xxij.
q. lij. q. xps. s. p̄ximo

Pni hostis nō p̄sonā s; sedem ecclie que-
rit. si sibi nō resistit non patientia s; negli-
gentia iudicatur. xxij. q. lij. maxmianus
z. c. p membris

Plaudabilior est fraudis passio q̄ vindi-
cte actio. xxij. q. j. nisi. circa me. z. c. se.

Pcepta patientie nō tam in ostentatione
corpis q̄ in p̄paratiōe cordis sunt fūada
xxij. q. j. nisi. s. his

Pni aduersitate i secreto seruāda est i aīo
patientia. i manifesta exhibēda sunt p̄secu-
toz salutē expedietia. xxij. q. j. paratus

Pniatoz est pestifera patientia p quā nu-
trunt in subditis vicia. xxij. q. lij. iustum

Pni vbi nō timeat' mal' p̄iculū multitudo de-
linquentiū p patientiā ad p̄nias ē expectan-
da. xxij. q. llij. qd faciet. post me. z. c. se.

De hac materia habes vbi agitur de
tolerātia. z vbi agit' de p̄secutione

Pacta **P**acta p̄ bonos mores vl'
leges vel p̄tra honestas con-
suetudines nullius sunt momenti. viij. di.
que contra

Pni q̄ pacta licita sunt. x. q. vi. relatum

Pni ardua pacta in sc̄ptis sūt redigenda p̄p̄
formā pacti z t̄p̄s. x. q. ij. casellas. s. vi.

Pni generale pactū est societatis humane re-
gibz suis obtpare. viij. di. q̄ p̄tra

Pni pacta cū demonibz p magicaz artium
molimina federata sunt ab oī xp̄lano su-
glenda. xxvi. q. lij. illud. circa pn.

Pni mandatū dei d̄z sup oīe pactū nec con-
tra ip̄m potest fieri pactū. viij. di. q̄ cōtra
xx. q. j. puella in fine

Pni in sp̄ialibz videt' posse fieri pactio sine
p cō. xvij. q. ij. eleuterius. z. x. q. vlt. c. vlt.
z. c. nec muneris. in fi. z. c. se.

Pni i sp̄ialibz nulla potest fieri pactio inbo-
nesta. s; si postmodū aliq̄ subsidij grā p̄fe-
runtur licite recipiūtur. j. q. ij. q̄ p̄lo. in fi.
z. c. di. in ea synodo

Pallium **P**allium qd datur ar-
chiep̄s representat speci-
alem dignitatem z honorem. c. di. p̄sca. z
ca. contra. ante finem

¶ **P**etēs palliū anteq̄ accipiat debet p̄fite-
ri articulos fidel. z dz p̄mittere se seruare
statuta p̄clioꝝ z p̄tificū romanoꝝ. c. dis.
nouit. s. causaz. z. c. optatū.

¶ **P**firmat̄ in archiep̄m infra tres mēses
debet a sede apostolica pallium querere.
c. dis. quoniam

¶ **A**nteq̄ habeat palliū licet sit ep̄s nō po-
test ep̄os p̄secrare. c. di. quoniā

¶ **P** pallio nihil dari v̄l accipi debet. c. di.
nouit

¶ **P**allium non debet negari vbi est petē-
tis meritorū exigentia z seruēs instantia
c. dis. p̄sca

¶ **C**ū pallio sp̄ p̄cedit aliqd̄ sp̄ale p̄uilegi-
um z renouatur antiquū. c. dis. rōnis

¶ **I**n pallio significat̄ q̄ archiep̄iscop̄ cū
augmento honoris dz exrescere in orna-
mento actiōis. c. dis. ratiōis

¶ **A**rchiep̄s nō dz v̄t pallio nisi intra suā
p̄uincia. z nō in p̄cessionibz s̄z t̄m̄ i missa-
rum solēnijs. c. dis. palliū tibi. z. c. p̄tra

¶ **Q**z palliuz sigillatim tradit̄ innuit̄ q̄ est
p̄sonale. z ideo alteri cōmodari nō potest
nec in morte relinquit̄. s̄z cū habente sepeli-
ri. c. dis. scriptoz

¶ **P**alma ¶ **P**alma q̄ in imo est str̄-
ctior z quanto plus ascen-
dit est grossior designat p̄secutionē bono-
rū q̄ inferi sunt parui sed sursum se erigē-
do in celestibz desiderijs sunt ampli. xlvij.
dis. omēs

¶ **P**anis ¶ **P**anis elemosine. lxxx
vj. di. pasce. z. v. q. v. nō om-
nis

¶ **I**tem eukaristie. de cō. dis. ij. fere p̄ totum.

¶ **I**tem panis tribulationis siue penitentie.
xxxij. q. liij. gualtarius

¶ **I**tem panis doctrine. viij. quest. j. audacter
in fine

¶ **P**apa ¶ **P**apa aut sanctus eligitur
aut ex promotiōe clarus effi-
citur. xl. dis. nō vos

¶ **I**n cultu dei maiorē zelum dz habere q̄z
alijs christiani. xxliij. q. j. officij

¶ **P**ependit salus oim. xl. dis. si papa

¶ **A**lloꝝ causas deus p̄misit hōibz termi-
nādas. papam vero suo iudicio reserua-
uit. ix. q. liij. alloꝝ

¶ **N**ō necessitate sed p̄p̄ria volūtate de oble-
ctis se criminibz purgat. ij. q. v. mādatis

¶ **E**xemplū ibi d̄ Sixto papa. z. c. auditus
¶ **E**xemplū ibi d̄ Leone papa. q. vij. nos si. i. si.

¶ **E**xemplū ibi de Damaso papa
¶ **P**apa nisi a fide errauerit a nemine ē iu-
dicand̄. xl. dis. si papa

¶ **Q**uia papa est vicari⁹ Petri nō de facili
debet de eo haberi p̄sumptio mali. xl. dis.
non vos

¶ **N**ō omnis papa est sanctus s̄z quando
q̄ a deo tāq̄ reprobatus punitur. xix. dis.
Anastasius

¶ **B**onitas ipsi⁹ salus est oim. z pueritas
ei⁹ cedit in dānatōez innumerabiliū p̄so-
naz. xl. dis. si papa

¶ **P**apa est iudex oim etiā si n̄ appellat̄ ad
ip̄m. ix. q. liij. conquestus

¶ **A**uctoritate ei⁹ p̄clioꝝ statuta roboran-
tur. xvij. dis. p̄clia

¶ **P**apa p̄t absoluere q̄s p̄clia male dāna-
uit. ix. q. liij. cūcta. z. liij. c. se.

¶ **P** t̄ vbiq̄ iudices delegare. ij. q. vj. ideo.

¶ **S**ententie ipsius ab omibz debent fuari
xliij. dis. si inimicus

¶ **S**p̄ potest nouas leges p̄dere dūmodo n̄
sunt p̄ euāgelij vel alloꝝ ap̄loꝝ dicta vel
sanctoꝝ q̄ sententialiter ab eis sunt diffi-
nita. xxv. dis. sunt. z. liij. c. se.

¶ **S**ic debet reputari statutum pape ac si d̄
ore dei vel beati Petri esset. platum. xix.
di. si omnes

¶ **N**ō licet alicui de ip̄i⁹ iudicio disputare
xvij. q. liij. si q̄s suadete

¶ **A**dimplendū est eius mandatum etiā si
videtur vix ferendum. xix. dis. in memo-
riam

¶ **O**mnis noua religio p̄ ip̄m dz p̄firmari.
xij. dis. p̄ceptis

¶ **S**ententia que p̄ se nō tenet. p̄ p̄firmatio-
nem pape efficit̄ valida. liij. q. vi. hec q̄ppe
ante finem

¶ **P**otest restituere fame infamatū. xj. q. liij
euphemū. s. p̄rimo.

¶ **P**apa licet de iure nō sit legat⁹ ad ea que
statuit tū honestū est vt ea p̄ ceteris seruet
xxv. q. j. p̄fidimus. z. c. ideo

¶ **O**rdo iusticie requirit vt papa antecesso-
rum statuta custodiat. qz sua a successor-
ibus vult custodiri. xxv. q. j. iusticie. q. ij. in
galliarū. c. si ea. z. c. qd̄ vero.

¶ **D**efert ep̄ozuz z ecclesiarum p̄uilegijs
nisi in casu necessitatis. ix. q. liij. puenit ad
nos.

¶ **Q**uod non dat privilegia ecclesie in damnū alteri
xxv. q. ij. de ecclesiasticis privilegiis

¶ **Q**uod olim de sacerdotibus in matrimonio nati licite promovebantur in papatum, lvi. di. s. vlt. cū ergo.

De ecclesia habes vbi agitur de ecclesia romana, et vbi agitur de electione pape, et vbi agitur de sede apostolica

¶ **P**arens. ¶ **Q**uod primos parentes princeps victorū gratuitis expoliavit, de pe. di. ij. s. romana, circa me.

¶ **Q**uod parentes carnales sunt ex debito honorandi, xxx. di. si quis filij, lxxxvi. di. in singulis, in fine

¶ **Q**uod si a christo auertunt sunt omnino dimittendi, xxviii. q. j. si infideles

¶ **Q**uod tempore necessitatis magis succurrendum est parentibus quam alijs, lxxxvi. di. in singulis, in fine

¶ **Q**uod despiciens parentes necessitatis tempore meretur mortē temporalem et eternā, ibidem

¶ **Q**uod potius debet quam parentibus egenis maxime fidelibus providere quam religionem intrare, xxx. di. si quis filij.

¶ **Q**uod nec parentes debent deserere filios egentes, xxx. di. si quis dereliquerit

¶ **Q**uod illi qui aduersus parentes armantur vbiq; notam infamie incurrit, vi. q. j. infames.

¶ **Q**uod ex malis parentibus ut plurimum mala proles generatur, lvi. di. si gens

¶ **Q**uod de meretrice natus si propria decoratur virtute non debet parentum dedecorari obprobrijs, lvi. di. nūquid, et c. se.

¶ **Q**uod non pentum sed propria culpa quemq; condemnat, lvi. di. vnde cumq; et c. se.

¶ **Q**uod frequenter leguntur filij pro peccatis parentum puniri etiam in quarta generatione, xxiii. q. iij. s. j.

¶ **Q**uod parentes suos pueros ante etatem legitimam religionem intrantes possunt reuocare, xx. q. ij. puella

¶ **Q**uod si a parentibus coacti religionis habitus susceperint nisi consenserint eum deserere possunt, xx. q. j. puella

De hac materia habes vbi agitur de filijs, et vbi agitur de patre et filijs

¶ **P**arentela. De hac materia habes vbi agitur de filijs

¶ **P**ascha. ¶ **Q**uod pascha die dominico semper debet celebrari, de cō. di. iij. nosse, et c. se.

¶ **Q**uod quo mense et quota luna debet celebrari

habes de con. di. iij. celebrantem

¶ **Q**uod episcopi in synodis sacerdotibus quando pascha celebrari debeat debent insinuare de conse. di. ij. placuit ut dies. et duobus ca. se.

¶ **Q**uod in his quibus quadraginta dies ante pascha cum labore peraguntur, et post pascha quadraginta dies cum leticia presens labor et futura leticia designatur de conse. distinct. v. i. et n. n. n.

¶ **Q**uod pascha infra, xliij. lunam, et xxi. diem mensis aprilis inclusive est celebrandum, de cō. di. iij. celebrantem

¶ **P**assio. ¶ **Q**uod passio christi fuit multiplex et grauis, vij. q. j. suggestum

¶ **Q**uod christi passio fuit prefigurata et preunciata in veteri testamento, de conse. distinct. ij. in calice

¶ **Q**uod ipsius passionis fuit multa efficacia, vij. quest. j. suggestum, de con. di. iij. p. p. se. in fine.

¶ **P**astor. ¶ **Q**uod pastor dicitur christus, vij. q. j. in scripturis, ij. q. vij. testes. s. christus.

¶ **Q**uod pastor dicitur cuiuslibet ecclesie prelatus, vij. q. j. scilicet

¶ **Q**uod pastor ecclesie nisi diligenter pascat oves christum pastorem eorum non videtur amare, vij. q. j. in scripturis

¶ **Q**uod pastor debet oves pascere instructionis verbo, lxiij. di. ephesijs, vij. q. j. audacter in fine.

¶ **I**tem diuersariorum exemplo, xl. q. iij. p. p. p. e.

¶ **I**tem eucharistie sacramento, de con. distinct. ij. non prohibeat.

¶ **I**tem temporalis subsidio, xvi. q. j. nulli episcoporum

¶ **Q**uod exemplo christi oportuno tempore deus animam suam pro omnibus exponere, vij. q. j. suggestum, et c. scilicet

¶ **Q**uod languente pastore grex insidiorum dentibus laudandus exponitur, vij. q. j. quibus

¶ **Q**uod pastores sententia gregis se est timenda, ij. q. iij. non solum, et c. se.

De hac materia habes vbi agitur de grege

¶ **P**salmista. ¶ **Q**uod psalmiste a psalmis canendis dicti sunt, xxv. di. plectis, xxi. di. clerici

¶ **Q**uod psalmiste officium est canere responsoria et quicquid pertinet ad cantandi partem, xxv. di. plectis

Pater Ex pater dicitur deus creati-
one, xxij, q. ij, q. q. abstulerit, xx-
iij, q. ij, omibz

Item dicitur dyabolus pater criminis imi-
tatione, j, q. j, cum ordinaretur

Item dicitur pater auctoritate sicut episco-
pi et prelati patres sunt, xvi, distinc, vi, sy-
nodus, et quattuor, c. se,

Item dicitur pater temporis antiquitate,
sicut veteris testamenti dicuntur patres.
xxij, q. iij, cum in lege

Item dicitur pater spiritualis sacramenti col-
latione sicut baptismi vel confirmationis,
vel penitentie, xxx, q. j, de his, et c. omnes,

Item dicitur pater carnalis generis propaga-
tione, xlviij, dist. sicut hi, s. necesse,

Ex filius carnalis a patre non est semp oscu-
landus sed quandoqz castigandus, v, q. v
non osculatur,

Ex illi dicuntur filij abominatonu ad qs
carnalium patrum flagicia descendunt, lvi,
dist. cenomanensem, s. cum ergo,

Ex plus videtur peccare patre spualē pte-
nens qz carnalem, ij, q. vij, qualis

Patriarcha Ex patriarcha gre-
ca lingua summ^o
patrum interpretatur, xxi, dist, clerico

Ex patriarcha est post papam prim^o in di-
gnitate et auctoritate, lxxx, disti, c. vrbes, et
c. sequenti

Ex patriarche et primates licet sint diversa
nomina idem tamen sunt quantum a offi-
cium, xcix, dist. prouincie

Ex patriarche primo ab apostolis pcpue
beato Petro ubi gentiles pueri ad fidez
pithoflamines habuerat sunt instituti, lxxx
dist, vrbes, et c. se,

Ex post papa quattuor sunt patriarche pn-
cipales, videlicet Constantinopolitanus,
Alexandrinus Hierosolimitanus et An-
thiocenus, xxij, dist, renouantes, s. primo,
et c. se,

Ex patriarchis subsunt archiepiscopi et causas
ab ipsis ad eos p appellatōez deuolutas
possunt diffinire, ix, q. iij, conquestus,

Ex archiepiscopus inconsulto patriarcha non de-
bet aliquem in episcopum ordinare et ppter ne-
cessitatem ordinatum debet ipm post con-
secrationem patriarche presentare, lxxv, dist,
placet, et c. quoniam, et s. sequenti,

De patriarchis habes ubi agitur de
sedibus

Patrocinium Ex patrocinio
nu viduis
et orphanis episcopi in necessitate non debent ne-
gare, lxxxvij, dist. s. j, et duobz, c. se,

Ex qui in malo patrocinium dat malis soci^o
est criminis, xiiij, q. j, circa me,

Patronatus Ex patronatus
ius attenditur
ppter fundatōem et edificatōem vel pos-
sessionem ecclesie, xvi, q. vij, ple mentis, et
c. se, xvij, q. ij, abbatem

Item in rebus ecclesie pferendis et manu
mictēdis, xvi, q. vij, filijs, et quattuor, c. se,

Item in psonis que pesse debent ecclesijs
episcopo offerendis, xvi, q. vij, decernim^o
et duobz, c. se, et q. ij, si quis epoz

Item tempore necessitatis a sua ecclesia in sub-
sidijs recipiendis, xvi, q. vij, quicūqz

Item patroni habent ius in monasterijs
suis in electōe abbatis, xvij, q. ij, abbatē

Item in monasterijs habent ius aduocati-
onis, xvij, q. ij, gonsaldus

Ex patroni ecclesias vel monasteria sine cō-
sensu episcopi de loco ad locū mutare non pnt
xvi, q. vi, considerandum

Item ab eis ecclesie nisi de cōsensu episco-
pi non sunt recipiende, xvi, q. vij, si plures
et duobz, c. se,

Item patroni ecclesias nec auferre nec cō-
ferre possunt sine consensu episcopi, xvij, q.
vij, inuentum

Item renūciatio beneficii ecclesiastici in ma-
nu patroni non tenet sine cōsensu episco-
pi, xvij, q. ij, gonsaldus

Ex non patron^o sed episcopus d^o dotem ec-
clesie ordinare, x, q. j, nouerint

Ex quē patron^o presentet sufficit si non probe-
tur malus et tenetur cum episcopus recl-
pere, xvij, q. vij, monasteriū

Ex sperto patrono episcopus nulluz debet
ad ecclesiam ordinare, xvi, quest, vij, decer-
nimus,

Ex ubi plures patroni sup pferendo pten-
derint ut in vnū presentat sunt p episcopum cō-
pellendi, xvi, q. vi, si plures

Paulus Ex paulus ap^ls non ideo
fefellit qz melioribz occu-
patus ad hispaniaz quo ire pmisserat non
fuit, xxxij, q. ij, beatus

Ex magū pdicationem suā impediētē cecē-
tate percussit, et chorinthiū sathane tradidit
xxij, q. iij, c. q. christ^o, s. potest,

Expter incentiua victoꝝ corpꝝ suū vigilijs
 orōibꝝ z flagellis castigādo in seruitutem
 redegit, xxxij, q, v, si paulus
 Ex auz z argentū non concupuit, xvi, q, j,
 p̄dicator,
 Ex qꝝ flagellis fidem recepit plꝝ om̄ibꝝ vo
 caris verbo laborauit, xxij, q, iij, q̄s non
 potest, z, q, vi, c, j,
 Ex paulꝝ homicida non fuisset starmati q̄s
 ipse impetrauerat aliq̄s in ip̄os insilien
 tes occidissent, xxij, q, v, de occidendis
 Ex in h̄ qꝝ cū christianos psequi vellet pro
 stratus fuit, innuit qꝝ mala volūtas nō est
 p̄mittenda sue libertati, xxij, q, iij, displicet,
 circa mediū,
 Ex cū ecclesiam dei psequeret in itinere ce
 catus ad deum conuertī coactus est, xxij,
 q, vi, s, j,
 Ex se abortiuo similē testatꝝ est dicēs, nouis
 sine aūt oīm tanq̄s abortiuo visus est z m̄
 h̄ ibidem
 Ex sicut p̄mo fuit horrendus vastator eccie
 ita postea magnus edificator, extitit, xxij,
 q, iij, quis nos
 Ex ad manꝝ impositiōez anante tanq̄s squa
 me ab oculis eius q̄bꝝ clausi erant cecide
 runt, ibidem
 Ex postea paulus vocatꝝ est qꝝ p̄mo saulus
 dicebatur, xxij, q, iij, n̄m̄lū,
 Ex paulus p̄stratus est vt cecaret cecatꝝ vt
 mutaret, mutatus vt mitteret, missus, vt
 qualia fecerit in errore talia p̄ veritate pa
 teretur, xxij, q, iij, displicet
 Ex paulus d̄z vas electiōis, xxi, dis, q̄uis,
 xxij, dis, sacrosancta, xliij, dis, dispensatio,
 xxxij, q, v, si paulꝝ, z de pe, dis, ij, si em̄ inq̄t
 Ex p̄dicaturꝝ ad itāliam venēs naufragiū
 p̄tulit, vi, q, j, aduersitas
 Ex arte z manibꝝ victū querebat, x, q, iij, ca
 uendū, de con, dis, v, nunq̄s
 Ex a sumptibꝝ abstinebat ne aliquid offendī
 culum xp̄i euangelio p̄staret, xxij, q, iij, s,
 j, ante finem
Paupertas Ex paupertas non
 est p̄temnenda, qz
 eam xp̄s dediscavit, xij, q, ij, glia ep̄i
 Ex d̄ns loculis quos habebat necessitates
 pauperū subleuabat, xxij, q, iij, duo, an
 te finem
 Ex verꝝ paup̄ nil querit habere extra xp̄m,
 xij, q, j, clericus
 Ex paup̄ d̄z qꝝ se amore paupertatꝝ in numero

pauperū d̄stituit, vt ibi tanq̄s paup̄ volun
 tarius viuat, j, q, ij, sacerdos
 Ex paupertas rez nō est mala reputāda, xv,
 q, j, illa
 Ex nimia paupertas religionis infringit qm̄
 qꝝ robur p̄uersationis, xij, q, ij, c, vlti,
 Ex deus paupertatē esse voluit vt sustinētes
 p̄ patientiā coronarent z diuites in ip̄is
 mererent, xlviij, dis, sicut h̄i
 Ex p̄fectiꝝ est om̄ia p̄pter xp̄m relinquere qꝝ
 paup̄ibꝝ distribuenda seruare, xij, q, j, expe
 dit, z, q, ij, socrates
 Ex oneratꝝ pondere auri xp̄m paup̄em nō
 potest sequi, xij, q, ij, socrates
 Ex ep̄s paup̄ debet esse victu, diues meritꝝ
 xli, dis, ep̄s
 Ex p̄dicatores paupes esse debent z alij re
 nent ip̄is necessaria ministrare, j, q, ij, sacer
 dos, x, q, vi, cauendum
 Ex glia ep̄i ē pauperū opibꝝ p̄uidere, s̄z frau
 dare qd̄ est pauperū, sacrilegium est cōmit
 tere, xij, q, ij, glia ep̄i
 Ex religiosus qꝝ p̄fessus est paupertatē, si ep̄s
 efficit nō frangit votū, qz sit rez ecclie di
 spensator nō usurpator, xij, q, j, expedit
 Ex bona eccliaz sunt bona pauperū, xij, q, ij
 indignē, in fine, xvi, q, j, c, vi, xxij, q, vij, qd̄
 autem, post mediū
 Ex p̄cipue paup̄ibꝝ qꝝ laborare nō possunt
 est subueniendū, lxxxij, dis, ep̄s
 Item nobilibꝝ z diuitibꝝ depauperatis qꝝ
 mendicare erubescūt, lxxxvi, dis, nō satis,
 s̄, item p̄sideranda
 Ex in paup̄ibꝝ magis attendenda est religio
 qꝝ paupertas, xvi, q, j, c, vi,
 Ex non minus crudelis est qꝝ a paup̄e vsu
 ras exigit qꝝ qꝝ diuiti subtrahit, xliij, q, iij,
 quid dicam
 Ex paup̄ si nō habet dare nō solum cotem
 nitur, sed etiam p̄tra veritatem opprimit,
 xl, q, iij, paup̄
 Ex nemo pauperi in mala causa debet esse
 misericors, xliij, q, vi, si, res
 Ex qꝝ ea qꝝ paup̄ibꝝ debent accipiunt grauitꝝ
 delinquent, j, q, ij, pastor
Pax Ex pax humana si tam dulcis ē
 pro tempali salute q̄nto dulcior
 pax diuina pro eterna salute, xxij, q, j, no
 li estimare
 Ex xp̄s veniens docuit pacem, dedit pacem,
 reliquit pacem, xxij, q, j, nisi bella.
 Ex pax nō queritur vt bellū gerat, sed bellū

geritur vt pax acq̄ratur, xxliij, q. j. noll.
 Et bonoz bella nō crudelitate z cupiditate
 sed pacis studio gerunt, xxliij, q. j. apud.
 Et q̄ p̄dicat pacem dz eā habere secum, liij,
 q. vi. hec quippe. in fine
 Et pax int̄ discordātes p̄ ep̄os dz reforma-
 ri. xc, dis. studendū, z. c. p̄cipimus.
 Et mala quāq̄ sunt toleranda p̄ pace seruā-
 da, xxliij, q. liij, c. j. z. c. ecce inquit
 Et pacificus dz q̄ corrigit qd̄ p̄t, z qd̄ saluo
 pacis vinculo corrige nō p̄t equanimi-
 ter supportat, xxliij, q. liij, quisquis
 Et diuersis pensis sunt puniēdi pacē ecc̄ie
 perturbantes, xxliij, q. j. qui contra.
 Et nō om̄is q̄ dicit pax vobis est quasi co-
 lumba audiendus, ij, q. viij. nō om̄is
 Et q̄ dicit pax vob̄ plezq̄ q̄st̄ nō columba
 sed coru' reputat, ij, q. viij, sicuti, s. qz ergo.
 Et an̄ cōsonem pax debet dari in missa, de
 con, dis. ij, pacem

Peccatum. Et pctm̄ est duplex
 vtz originale pec-
 catum z actuale, de pe, dis, liij, fere, p̄ totuz
 Et originale peccatū dz infirmitas carnis
 languoz nature, z concupiscentia carnis, xv
 q. j. illud pereque, s. itaqz.
 Et ois hō p̄ concubitū conceptus nascit̄ cū ori-
 ginali pctō, de cō. di, liij, firmissime.
 Et in veteri lege p̄tra originale valebat cir-
 cūcisio, s. baptisimus in nouo testamento
 de con, dis. liij, ex quo.
 Et licet baptisimus deleat pctm̄ originale
 z omne aliud peccatū, tū reat' siue fomes
 nō tollit, de con, dis, liij, ex quo
 Et cū originali pctō patris polluit̄ filij z nō
 actuali, qz in originali vnū cū patre fuit s. z
 in actuali alter effect' nō polluit̄ si nō cō-
 sentit, j, q. liij, itaqz, xxliij, q. liij, s. j. an̄ finē
 Et actuale est duplex vtz mortale z venia-
 le, de pe, dis, j. medicina, s. tres sunt
 Et pctm̄ mortale est volūtas retinendi vel
 consequendi qd̄ iusticia vetat, xv, q. j. s. j.
 ante finem
 Et nemo pctm̄ mortale committere appetit
 p̄pter ip̄m peccatū sed p̄pter illud quod ex
 eo p̄sequit̄, xv, q. j. merito.
 Et int̄ duo pctā vbi vtrūq̄ vltari nō potest
 min' est eligendū, xliij, dis. duo.
 Et mortalia pctā dīcunt̄ criminalia z capi-
 talia, z que sunt illa habes, xv, dis, vnuz
 orarium, s. alias
 De criminali peccato habes vbi agitur

De crimine
 Et tribz modis implet̄ om̄e pctm̄ mortale,
 vtz suggestione, delectatione, z consensu
 vi, dis, testamentū, post me.
 Et aggrauat̄ ex circumstantijs, xl, dis, hō, l.
 dis, qz tua, de pe, di, v, s. j. in p̄ncipio
 Et quāq̄ alleuat̄ ex circumstantijs, xv, q. j. in
 ebriauerūt, Exemplū ibi de Loth
 Et hz grad' inequalitatis, qz adulterij vsq̄
 cit fornicatiōez, incest' adulterij, viciuz s̄
 naturā incestū, z sic de similibz, xxxij, q. viij
 quēadmodū, z. liij, c. se.
 Et q̄ntitas ipsius pensat̄ fm̄ qualitātē pec-
 cantū, xxliij, q. j. qui cōtra, xxvi, q. v. cōtra
 idolorum
 Et peccare dz q̄s grauius altero multiplicē
 vtz p̄siderato lapsu a bono maior, xvij,
 q. j. s̄ vero, vbi dz q̄ velata v̄rgo pl' pec-
 cat frangendo votū q̄s v̄dua nō velata.
 Item p̄siderata qualitate pene, xxliij, q. j. n̄
 afferamus, vbi dz sceleratius p̄missuz qd̄
 grauius est punitū
 Item p̄siderato exemplo qd̄ inde sumitur
 xi, q. liij, p̄cipit, vbi dz q̄ p̄lati grauius pec-
 cat qz subditos p̄rauo exemplo occidit
 Itē p̄siderata q̄litate pcti, xxxij, q. viij, quē-
 admodū, vbi dz q̄ graui' peccat adult' q̄s
 fornicator, z adulter vincitur ab incestu.
 Item p̄siderata diuturnitate z frequētī ite-
 ratione, de pe, dis, v. vbi multa aggrauan-
 tia ponuntur
 Item in eodē genere peccati graui' peccat
 xp̄ian' q̄s paganus, xxxij, q. liij, in eo.
 Item aggrauat̄ ratione p̄sone vel rei in q̄
 peccat, xi, q. ij, gl̄ia, xxij, q. j. mouet, xxvij, q.
 j. nuptiaz
 Item ex tēporis diuturnitate auget̄, xxliij,
 q. j. sc̄isma, de pe, dis, v, s. j.
 Item voluntariū graui' est inuoluntario,
 qd̄ p̄cedit ex infirmitate vel ignorātia vel
 coactiōe, xv, q. j. s. j. z. c. se, vsqz ad, c. mulier
 Et si nō est voluntariū non est peccatuz, xv,
 q. j. s. j. xxxij, q. v, sic em̄
 Et peccata scientium peccatis ignorantū
 preponunt̄, vi, q. j. quero
 Et que ex ignorantia vel infirmitate com-
 mittuntur facile dīmittunt̄, xv, dis, vnū
 orarium, s. criminis
 Et aliena peccata nemini p̄iudicant, xxliij
 q. liij, si quis
 An minus malū committendū sit ne alter
 grauius peccet, xliij, dis, qd̄ alt, Exemplū

ibi de Lotb.
 Ex peccata suos auctores tenere debent, xxij. q. j. nō turbatur, de pe. dis. j. q. puero.
 Ex in decēs videtur crimen suū allentis criminibz impendere, xlvj. dis. sicut non
 Item videt q nec venialiter q̄s debet peccare ut alter vitet mortale, xxij. q. v. cū homo. in fine, xxij. q. ij. faciat
 Ex peccatū vnius frequenter multū luunt xxij. q. j. nō turbatur, xlv. dis. sed illud.
 Ex alterius peccatū non imputatur illi q̄ fecit quod debet, xlvij. dis. quod ad nos. vij. q. j. aduersitas, post mediu
 Ex nullus debet gaudere de multa societate peccantūz, quia non min⁹ ardebit qui cum multis ardebit. ij. q. j. multū. in fine
 Ex occulta peccata non sunt publice condemnanda, ij. q. j. si peccauerit, xxij. q. ij. si quis potestatem, Exemplūz ibi de xp̄o z de iuda, xv. q. v. ca. vi.
 Ex occultum peccatum dicitur qd nec confessione nec pbatoe publicat, xv. q. v. c. vi.
 Ex publicum peccatūz coram om̄ibz puniendum est, ij. q. j. si peccauerit
 Ex prelatorū peccatum vel religiosorū ppter maius scandalum est celandum, cxi. dis. in scripturis
 Ex peccata in corrigibilū licet nō possint probari sunt prelati denūcianda, v. q. v. non vos, xxij. q. v. hoc videtur
 Ex peccatū in sp̄m sanctū p̄mittit q̄ ex pposito bonū deserit z malū vsqz ad mortez facit, de pe. di. j. de q̄ silis, s. p̄t. z. dis. ij. in hec
 De peccato in sp̄m sanctum habes vbi agitur de sp̄m sancto.
 Ex in peccatis perseuerantes nec a deo nec ab homine absoluuntur, xxij. q. ij. legat. z. c. damnationis. de pe. dis. v. falsas
 Ex qui nūqz peccare desinunt dum viuunt ostendūt qz in peccato semp viuere cupiūt de pe. dis. j. voluissent, s. siue autem
 Ex assidue peccantū nō miseretur deus xxij. dis. dyaconi sunt, in fine
 Ex qui in vno peccato mortali offendit, sic vita eterna p̄suatur ac sic omniū esset re⁹ de pe. dis. v. fratres
 Ex pluribz modis peccata remittuntur, xxij. q. v. remittunt. de con. dis. iij. ecclie caritas, de pe. dis. j. medicina, s. tres sunt.
 Ex sine pena nō dimittunt qz aut deus punit aut hō, de pe. di. j. medicina, s. primo.
 Ex dimissūz vltra nō puniūt, de pe. di. ij. sūt

plures, s. auctoritas, xxij. q. v. qd ergo.
 Ex dimissa qūqz redire dicunt. de pe. di. iij. fere, per totum
 Ex dimissa non sunt recogitanda ad delectationē sed ad penitentie amaritudinem de pe. dis. ij. s. iudas penituit
 Ex in pluribz peccatis manēs de vno pctō p̄niam veram agere nō potest. qz de⁹ p̄rez p̄demnare nō nouit, de pe. dis. ij. in oia scelerator, s. his auctoritatibz. Tū versus Summa dei pietas veniā nō dimidiabit Aut totū aut nihil p̄ certo p̄ciabit.
 Ex pctōz tū p̄sulendū est ut in statu peccati bonū facere nō omittant, de pe. dis. v. falsas, in fine. Nam p̄ hoc deus, aut cor ipoz ad p̄niam illustrat, de pe. di. v. falsas Aut ipos t̄paliter in p̄nti remunerat, de pe. di. ij. plus est credere, s. ex h̄ sensu. Aut ip̄s eternū supplicū tollerabili⁹ fiet, d̄ pe. dis. ij. qd s. s. potest etiā referri. Tū vsus Que cū mortali bona sūt dant bona terre Lor faciūt abile minuit tormēta gehenne
 Ex de⁹ nō obliuiscit paucorū bonorū factorū in multitudine peccatorū, de pe. dis. ij. plus est credere, s. ex hoc sensu.
 De mortali peccato habes vbi agitur de malo culpe
 Ex venialia peccata que sūt habetur. xxv. dis. vnum orarium, s. alias
 Ex nemo mundus est a pctō veniali, de pe. dis. ij. vt cognouerūt, s. opponit. circa me.
 Ex venialia peccata nō sunt p̄teribz cōmittenda, qz nō refert siue naues p̄ fluct⁹ siue p̄ guttas paulatim subintrantes submergant, de pe. di. j. medicina, post mediu
 Ex nullū peccatū est a deo veniale qd nō sit at mortale dum placet, xxv. dis. vnum orarium, s. criminis
 Ex qz venialia ex fragilitate hūana cōmittuntur null⁹ hō cauitare p̄t, de pe. di. j. medicina, s. tres sūt, z dis. ij. incassū, s. s. p̄ba.
 Ex excepto deo om̄es peccare possunt, de pe. di. ij. sic enim inquit, in fine
 Ex posse peccare nō est posse, de pe. dis. ij. ante finem, xlv. dis. sed illud
 Ex venialia delentur p̄ dūctam ordē, per clemosyne largitiōez. z pectoris t̄nitionē z p̄ ieiunij castigatiōez. de pe. di. j. medicina, s. primo.
 Item delent p̄ aque benedictę aspersiōez de. con. dis. ij. aquam sale.
 Item p̄ eucharistie dignam sumptiōem, de

pe. di. ij. ante. z. c. panem de altari
Item per episcopi vel psbri benedictionez
xxvij. di. psbri

Pecunia Quia pecunia dicitur a pecoribus
quia antiqui habebant ex pecoribus habebant. j. q. l. iij. totum

Quia largo nomine quisquid homines in terra possident pecunia vocatur. j. q. l. iij. totum

Quia amor pecunie contrariatur iusticie. xj. q. l. iij. qui recte. z. c. pauper

Quia simonia non debet committi pro pecunia
j. q. l. iij. p. totum

De hac materia habes ubi agitur de
divitiis.

Pedagium Quia pedagium nomen imponentes
sunt excommunicandi. xxliij. q. l. iij. si quis romipetas

Quia maxime a pegrinis z a fidelibus mercatoribus non sunt pedagia accipienda. xxliij. q. l. iij. si quis romipetas

Pena Quia pena est duplex, videlicet temporalis z eterna. de pe. di. l. iij. sunt plures. s. auctoritas.

Quia pena temporalis est duplex, una in hac vita, alia post hanc vitam. xxv. di. q. in aliud.

Item in hac vita temporalis aut infligitur a deo aut ab homine. xl. di. sed illud

Quia pena in hac vita temporaliter a deo infligita pro peccato sicut egritudo, paupertas, mors, non est mala dicenda. xv. q. j. illa.

Quia pena egyptiorum fuit a deo in correctione eorum. xv. q. j. nec is qui

Quia deus temporaliter punit quosque ut in eternum non cruciet. xxliij. q. v. quid ergo. de pe. di. l. iij. sunt plures. s. auctoritas

Quia deus quosque in presenti graviter z subito punit propter criminis detestationez. xix. di. distinc. anastasius

Quia quandoque pena temporalis transferretur in posterum. de pe. di. l. iij. illud vero. s. ecce. Exemplum ibi de Achab

Quia puniuntur quandoque multi propter unum. xlv. di. sed illud. lvi. di. si gens. xxliij. q. l. iij. si ea. xxliij. q. j. non turbatur

Quia nemo debet mirari de afflictione bonorum z de prosperitate malorum in presenti, quia afflictio est bonis in iudicium salutis z prosperitas malis in iudicium reprobationis
de pe. di. l. iij. s. ex hoc sensu

Quia frequenter qui non meruerunt sunt a deo pro

pter alios puniti. xliij. di. s. j. q. l. iij. ecclesia
s. item parvulos. z. xxliij. q. l. iij. s. j. Exemplum de parvulis zodomitarum

Quia punitur quis pro alio a deo temporaliter. eternaliter nullus. Anima enim que peccaverit ipsa morietur. xxliij. q. l. iij. s. j. post mediu.

Item punitur quis a deo pro alio temporaliter iustus pro iniusto. ut Petrus pro Iuda. xxliij. q. j. non turbatur

Item punitur a deo iniustus propter iustitiam sicut Maria murmurans pro moysse lepra percussa est. ij. q. vij. plezq. s. is ita

Quia punitur quis ab homine pro alio corporaliter ut in crimine lese maiestatis vel heresis. vi. q. j. quero ergo. s. verum. z. s. se.

Item punitur quis spiritualiter pro alio ut in excommunicatione. xvij. q. l. iij. miroz

Quia punitur quis pro alio spiritualiter. ut in privatione divinarum officiorum familia propter dominum privatur. xj. q. l. iij. si quis episcopus dam. z. c. se.

Quia illi non puniuntur a deo bis in idipsum qui in flagellis penitentiaz egerunt. de pe. di. l. iij. sunt plures. s. auctoritas

Quia pluribus de causis deus flagellat homines temporaliter. de peni. distinc. sunt plures s. auctoritas

Quia qui in penis duriores efficiuntur temporaliter supplicium sit eis ad eterne damnationis supplicium. de pe. di. l. iij. sunt plures. s. auctoritas

Quia deus quandoque punit paucos ut ex his multitudo ad penitentiam pronocet. xxliij. q. l. iij. gullisarius

Quia pena temporalis meritorie infligitur ab homine. quia nisi sic fieret multiplicarentur malefactores. xxliij. q. l. iij. est iniusta

Quia pena criminis ex tempe legis est que crimen inhibuit. xxliij. q. l. iij. dixit sara

Quia culpa est non punire culpam. xxviij. di. quia sunt

Quia ad innocentis spectat officium non solum culpam cavere sed etiam punire peccatum. xxliij. q. v. non est innocente

Quia maxime platus graviter offendit qui culpam impunitam dimittit. xxliij. q. l. iij. si is qui

Quia in eo quo quis peccat est puniendus. xc liij. di. si quis

Quia pena quosque par debet esse in uno peccato delinquentium sicut in simonia. ubi accipiens z dans equaliter punitur. j. q. vij. p. illicitam. s. sancimus. in fine

Quia par pena agentes z consentientes debet

comprehendere, xvij, q. iij, omnes
Quandoq; in eodez peccato varietas p
sonarum consequitur varietatem penar.
xij, q. ij, fraternitas, xij, quest, vj, cap, j, in
fine
Quo pene nō sunt exasperande, de pe, dist, ij,
hec autem verba, s, pene
Quo pena nō est ulterius p trahenda q̄s deli
ctum fuit in excedente repertum, ibidem,
Quo pene aggrauant fm qualitatem delicti,
xxij, q. j, non afferamus,
Quo q̄s aggrauant vt ceteris metus incu
tiatur, xi, q. vl, xvij, q. iij, frater, in fine, xx
vij, q. vij, quapropter,
Quo ex causa variat pena, xxix, dist, necesse,
Quo aliq̄s punit sine culpa s; nō sine causa,
si q̄s p trahēs cū corrupta quā credit esse
virginē z bigamus efficit, ij, distin, qui in
aliquo
De tribz generibz hominū q̄rum pene sunt
dissimulande z diuino iudicio reseruāde,
xxij, q. iij, cum in lege, s, his ita
Quo stult⁹ in culpa sapiēs fit in pena, xxxvij
dist, qui ea, xxvij, q. j, si custos, circa finem,
Quo puniuntur animalia cum quibz homi
nes peccauerunt ne refricetur facti memo
ria, xv, q. j, mulier
Quo rigor penarū canonicarum temperatur
ppter necessitatem temporis z vtilitatem
j, q. vij, requiritis,
Quo vna pena est maior altera diuersimode,
videlicet rōne effectus, vt excommunicatio
q̄ maior est om̄ibz, xxij, q. iij, corripitatur
occidit em̄ animā, xxij, q. iij, si habes, ij,
q. iij, nemo episcopoz,
Item rōne durationis vt degradatio, que
maior est ppter durationē q̄s excommunica
tio, l, dist, si ep̄s vel psbz
Item rōne asperitatis, vt pena corporalis
que maior dicitur, quia actualiter sentit,
xxij, q. iij, si habes
Item rōne opprobriositatis, vt pena suspē
sionis in paribz, verberationis p cul
tatem, xxij, q. v, c, j,
Quo in inferenda pena multa sunt p̄sideran
da, videlicet dignitas, quia talis punitur
p dignitatis subtractionem, l, dist, p tuma
ces, ij, q. vij, quisquis
Item diuitie siue nobilitas, qz talis plus
punit pecuniaria q̄s corporali, xxij, q. j, q̄ p̄
Item paupertas, qz talis pl⁹ punit pena cor
porali q̄s pecuniaria, xxij, q. j, q̄ contra,

Item ordo, quia in ordine stituti sunt mo
derate flagellandi, alias excommunicatio, z
curritur, xlv, dist, cum beatus
Item religio, qz regulares aliter sunt punit
endi q̄s alij, xvij, q. ij, quidam monachoz
Item mentis insania, quia taliz excessus
non imputatur ad penam, xv, q. j, si quis
insanlens
Quo pena ecclesiastica est dignitatibz p̄uare,
xvi, q. vj, si ep̄m
Item in monasterijs p penitētia recludere
xvi, q. vj, de lapsis, z, c, ep̄o
Item carceri vel exilio deputare, xvij, q. iij
attendendum
Item in pecunia z etiam in alijs rebz p̄dē
nare, xvij, q. iij, si quis cōtumax, z, c, si q̄s
deinceps, xxj, q. v, si q̄s cuiuslibet
Item corporaliter flagellare, xxij, q. v, c, j, p
me, xxij, q. j, de benedicto
Item excommunicare, xvij, q. iij, nullus, c,
si quis deinceps, z, c, se, z, c, diffinit
Item p̄tuncibz penam augere, lxxij, dist,
honoratus, in fine, xxij, q. v, de liguribus
xxj, dist, quoniam, in fine, xxij, dist, quo
rundam
Quo pena purgatorij z si nō sit eterna tamē
grauis est, excedens omnem penam p̄sen
tis vite, xxv, dist, qui in aliud
De hac materia habes vbi agitur de
purgatorio
Quo pena eterna datur in peccato perseuer
tibz z fidei transgressoribz, xij, questio, j,
scimus
Quo iuste punit deus malos eternaliter, vt q̄
in hac vita nūq̄ voluerunt peccato carere
nūq̄ careant supplicio, de pe, dist, j, voluis
sent, s, potest etiam,
Quo grau⁹ ibi puniunt christiani q̄s pagani
xij, q. j, scimus
Quo in pena eterna nō min⁹ ardebit q̄ cū plu
ribz ardebit, ij, q. j, multi, in fine,
Quo qcquid est p̄ p̄sciam, s, p̄cepti vel p̄hibi
tionis edificat ad gehennā, xxvij, q. j, om
nes, s, ex his
Penitentia Quo penitentia ē du
plex, vlcz dei z ho
minis, xxij, q. iij, incommutabilis
Quo penitentia dei est a se ipso ordinata cui
voluerit immutare, xxij, q. iij, incommuta
bilis
Quo penitentia hominis est quedam dolen
tis vindicta sp̄ puniens in se qd̄ dolet ad

misisse, de pe, dis. iij, quibus caute, s, hac au-
 ctoritate
 Ex penitentia est perpetrata mala plange-
 re et plangenda non perpetrare, de pe, dis,
 iij, s, j, circa pñcl.
 Ex penitere est quasi semp penam tenere, s
 pe, dis, iij, circa prin.
 Ex penitentia est secunda tabula post nau-
 fragiū, de pe, di, j, s, secūda, añ, c, medicina
 Ex pñia alia est puata alia solēns siue pu-
 blica, l, dis, si q̄s post, s, se,
 Ex puata diuersas habet species, de peni.
 dis, j, medicina
 Ex alia est incipientiū, alia pficientiū, alia
 pfectoꝝ, de pe, di, iij, quibus caute, s, hac au-
 ctoritate
 Ex ante ipsam peccatori non datur a deo mi-
 sericordia, l, dis, quia tua,
 Ex pñia alia vera, alia falsa, de pe, dis, iij, in
 tantum, s, siue
 Ex sicut vera pñia ventam pmeretur ita fal-
 sa deū irritat, de pe, dis, iij, in tantum, s, si-
 ue, in fine, c, inter hec, ij, circa finem
 Ex falsa pñia est cui nunq̄s ventam pmittitur
 de pe, dis, iij, in tantum, s, siue,
 Item falsa penitētia est cū res aliena p quā
 cōtractum est peccatū non restituitur, xiiij,
 q, vi, si res
 Item falsa pñia est quā de pñia agitur peni-
 tentia, xvij, q, iij, sunt qui
 Item falsa dicit̄ que non fm auctoritatē pa-
 trū, iuxta qualitatem criminum imponit̄
 de pe, dis, v, falsas
 Item falsa est cū spret̄ alijs peccatis dy no
 solo pñia agitur, de pe, dis, v, fratres, et di,
 iij, inter omnia sceleratōꝝ, s, his auctozita-
 tibus
 Nam dy no pñiam et non de alijs agere, est
 q̄si crudum laterem lauare, de pe, dis, iij, il-
 le penitentiam
 Ex vera penitentia est cui nunq̄s venia de-
 negatur, de pe, dis, iij, in tantum, s, siue, v, di,
 s, j, in fine
 Ex p ipam omne peccatum delet̄, de pe, dis,
 iij, s, siue, c, inter hec, ij,
 Item opa p peccatū sordidata facit deo ac-
 cepta, l, dis, et purgabit, in fine,
 Item facit surgere ad opa fortiora, l, dis, qd
 est, in fine, et trib, c, se,
 Item restituit dignitatis officia, l, di, quia
 tua, in fine, Exemplum ibi de petro aplo
 ij, q, v, quanto,

Ex de peccatores ad penitentiam expectat̄
 xciij, dis, dyaconi sunt
 Ex de nunq̄s spernit penitentiam etiam si
 ad summū quis maloz pueniat, de pe, di,
 iij, talis, s, ecce
 Ex q̄tūcūq̄ paruā pñiaz et q̄ntocūq̄ puo-
 tpe factam deus non respuit, de pe, di, iij,
 talis, s, ecce
 Item sept̄ iteratā deus non stemnit, de pe,
 dis, iij, s, hac, et s, q̄ aut, et c, septies
 Ex pñia in ultimo momento vite potest eē
 utilis ad salutem, xxvj, q, vi, si p̄sbr, et c, se,
 Exemplum ibi de latrone
 Ex dubia est penitētia ad vltimā necessita-
 tem delata, de pe, dis, vij, s, j, di, iij, s, siue,
 Ex facili⁹ est inuenire q̄ recte puauit innocē-
 tiam q̄ q̄ p̄grue egerit pñiaz, de pe, dis, iij
 reperiuntur, s, at ego
 Ex q̄ sunt digne fruct⁹ penitentie, l, di, quia
 tua, de pe, dis, v, s, j, in fine
 Ex vere penitens sp̄ dolet et dolere gaudet,
 de pe, di, iij, circa pn, c, si ap̄lus
 Ex q̄ penitet non est dicēdus peccator, xxx
 ij, q, j, qd̄ autem
 Ex discretū debet querere p̄fessozes, de pe,
 dis, j, quem penitet,
 Ex penitēs debet p̄siderare multa de q̄bz
 debet penitere et que aggrauant peccata,
 de pe, distinc, v, s, j, que in his versibz cō-
 tinentur
 Aggruat, ordo, loc⁹, peccata, scia, tempus
 Etas, p̄ditio, mora, motus, copia, status,
 Ex penitens debet pmittere vlt̄ius se ta-
 lia non factuz, xij, q, ij, de viro, xxij, q, vlt,
 pessimam
 Ex vere penitēs omnia que imponū̄ susti-
 nere dz libenter, de pe, dis, ij, circa pn,
 Ex penitenti prosunt orationes, elemosy-
 ne et alia bona ecclie, de pe, dis, vij, s, j,
 Ex pñia nabuchodonosoz dz fructuosa, xx
 iij, q, iij, nabuchodonosoz
 Ex nullus debet pñiam alteri imponere vl̄
 absolutioez facere sine ep̄i licentia nisi sit
 puilegiat⁹ auctoritate apostolica, xvij, q, j,
 puenit
 Ex p̄fessor cum gaudio et pio affectu debet
 suscipe penitentes exemplo christi, xxvj,
 q, vij, penitentem
 Ex p pñiam p̄trahit̄ filiatio sp̄ualis sicut p
 baptismū, xxx, q, j, omnes
 Ex nulli petenti ventam debet denegare, ij
 q, v, quanto,

Quonia ne hoies desperet quia est mitiga-
da qz meli' e reddere roez de misericordia qz de
crudelitate, xxvj, q, vij, de his, z, c, alligat,
Quia indiscrete iposita nocet qz ex h' pcedes
ptenit' z futura fugit, xxvj, q, vij, alligant,
Quia in extremis nulli est deneganda, xxvj, q,
vj, si quis de corpe, z, vij, c, se,
Quia in articulo mortis si penitens loq non va-
lens p signa petit penitentiam debet ab-
solut, xxvj, q, vi, q recedunt, z trtb, c, se,
Quia clericis petentibus penitentiam non est ne-
ganda, xxvj, q, vi, qui recedunt
Quia clerici peius agant penitentiam qz laici
de pe, dist, j, mensuram
Quia clerici prompti sunt alijs pondus peni-
tentie imponere sed suo digito no curant
tangere, xxvj, q, vij, alligant
Quia imponenda est penitentia fm qualitatem
delicti, xv, q, j, si qz, xxij, q, v, circa finem,
Item fm qualitate delinquentis, xxvj, q, vij,
tpa penitudinis, z, v, c, se, de con, di, liij, de
penitentibus, de pe, dist, j, in actione
Quia imponit penitentia ad cautelam, xv, q, j,
si qz insaniens, xxij, q, v, excorsatorz
Quia criminosi sunt compellendi ad peniten-
tiam agenda, xxij, q, liij, displicet
Quia penitentia est arbitraria iuxta discretio-
nem imponentis, xxvj, q, vij, hoc sit, de pe,
distin, j, mensuram
Item est arbitraria fm exigentiaz etatis egrit-
tudinis z necessitat, xxvj, q, vij, tempora
penitudinis, z, c, hoc sit
Quia licet penitentia sit arbitraria p qbusda
tamē culpīs modi penitentie a canone sunt
impositi, de pe, dist, j, mensuram,
Quia epō siue presbytero fornicanti cum filia
spūali est, xv, annoz penitentia imponen-
da, xxx, q, j, si quis sacerdos
Quia decēnis p matricidio, xxij, q, ij, latores
Item pro fornicatione religiosi vel religio-
se, xxvij, q, j, deuotam
Quia septennis imponitur pro ecclesie inuasi-
one, xij, q, ij, de viro
Item p incestu, xxx, q, liij, si pater
Item p vxoricidio, xxij, q, ij, admonere,
Item pro homicidio adulterio z perjurio,
sed differenter, xxij, q, j, pdicandum,
Quia quāqz plurantis penitentia est septē an-
ni, quāqz tres, quandoqz vnus, quāqz mi-
nus fm iuramenti differentiam, xxij, q, v,
q copulsus, z trtb, c, se,
Quia ecclesia p̄suevit p quilibet pctō mortali se-

ptennē p̄niaz insungere, s; mag; z minus
aggrauare, xxij, q, ij, hoc ipm,
Quia ab hereticis sacramēta recipētes diuer-
simode puniunt, xxij, q, j, si quis dederit
Quia penitentia rebaptisatoz diuersificatur,
de cō, dist, liij, q bis, z, c, eos quos
Quia penitentia incendiarioz est q post dam-
ni restitutiōez in terra sancta p vnū annū
demonent, xxij, q, vi, pessimam
Quia qualiter penitentia solennis z publica
est imponenda z assumenda, l, dist, penitē-
tes, z, c, se,
Quia imponitur pro magnis criminibus, de
pe, dist, j, in actione
Quia inuenibus non facile est imponēda, l, dist,
penitentes
Item nec clericis nisi p̄us a suis ordinibus
de gradatis, l, dist, p̄firmandum, z, duob;
ca, sequentibus
Quia non debet iterari, l, dist, si quis post remiss-
ionem, s, p̄ximo
Quia facientes eam non debent interim com-
municare nisi in articulo mortis, xxvj, q,
vj, si quis, z trtb, ca, se,
Quia non debent misericordiam secularē vl' pompā
exercere, de pe, dist, v, p̄trarium, l, di, c, vlti,
Quia tales non possunt ad sacros ordines p-
moueri, l, dist, ex penitentibus, z quattuor, c,
se, z, c, illud, z, c, placuit,
Quia q̄dū sunt in penitentia actu non possunt
i curia seculari aliquē accusare, xi, q, j, aliud
Quia post p̄niam matrimonio possunt vti et
de licentia p̄trahere, xxij, q, ij, audiuim;
vsqz ad finem questionis
De penitentia habes vbi agitur de con-
tritiōe, z vbi agit de p̄fessione, z vbi agi-
tur de satisfactione
P̄thecosten. Quia pentheco-
sten in eadem
leticia z reuerentia est sicut festum pasche
lxxvj, di, nosse
Quia in vigilia p̄thecosten dyaconi p̄pter ad-
uentum spū sancti dalmaticis debent vti
z flectamus genua non debetur dici, lxx-
vj, dist, de ieiunio
Quia pascha vsqz ad penthecosten si quis se-
iunare voluerint non sunt p̄hibendi, lxxvj,
dist, post pascha
Percussio. Quia percussio ē duplex,
vici; spūalis z corpo-
ralis, Spūalis q̄ sit p̄bo, Corporalis que
fit facto, xl, v, dist, cum beatus,

Q spūalis percussio sit quā doctor inutili sermone p̄sciaz pcutit infirmoz, xlv, di. c. vi.
Q corpalis percussio sit aut a deo aut ab homine, vij, q. j. cū percussio
Q percutit quis corpali ter dūlno iudicio xix, di. anastasius, xv, q. j. bis, z. c. se.
Q dūlne percussioni percussio hoīm nō debz superaddi, vij, q. j. cum percussio
Q percussio corpalis ab hoīe q̄ p̄est ad correctionem est meritoria, xlv, di. cum beat⁹, s. salomon, z. c. se.
Nam q̄ emendat verberare in quez potestas datur misericordiam facit, xlv, di. et qui emendat
Q beatus Benedictus pcutiendo corpali ter quendā monachum sanauit spūali ter, xlv, di. cum beatus, s. salomon
Q percussio ex odio vel ira mala est, xlv, di. quid autem,
Q p̄lati debent esse pastores nō percussores gregis, xlv, di. c. j.
Q p̄lati q̄ percussione nō vicia corrigunt sed t̄meri querunt culpantur, xlv, di. duc. s. primo.
Q episcopus nullum suis manibz sed per aliū debet pcutere, lxxxvj, di. nō liceat, et v, q. v. illi qui
Q episcopus vel p̄sbz percussor debet deponi, j, q. vij, si quis omnē, in fine, xlv, di. due, s. ex. bis
Q minores clerici ab his q̄ p̄sunt p̄ ipsoz excessibz possunt pcuti, xlv, di. cū beatus, s. salomon
Q illud, q̄ te pcuterit in dexteram maxillā prebe ei z alteram, nō ad l̄ram intelligitur quia nec xp̄s nec paulus ap̄tus hec ad l̄teram impleuerūt, sed potius p̄trariū, xxij, q. j. paratus
 De hac materia habes vbi agitur de disciplina, z vbi agitur correctione z vbi agitur de flagellatione
Peregrinatio **Q** peregrinatio ad loca s̄ctoꝝ nō est p̄tenuenda, quia a sanctis patribus est approbata, xxx, di. si quis per superbiam
Q nulli religioso vl' clerico licet vouere peregrinationem vel assumere sine licentia sup̄plati, xx, q. iij, c. vi. z. s. sequenti, de con. di. v. nō oportet
Q peregrini sanctorū z p̄cipue apostolorū vbi cūqz sine pedagūis z sine alijs nocumē

tis debet transire, xxij, q. iij, si quis romipetas, z. c. illi qui.
Q nō est laudabile peregrinū fuisse hierosolimis s̄z ibi bñ vixisse, xij, q. ij, socrates
Q peregrini clerici absqz formata in alia dlocesi nō dnt recipi, lxxj, di. c. vlti.
Q trāsmarini vel alij clerici peregrini nō debent nisi cū q̄nqz sigillis ep̄oz ad ordines recipi, xxvij, p̄ totum
Q peregrini ep̄i vel p̄sbri in via peregrinationis possunt occulte celebrare, vij, q. j. ep̄i vel p̄sbri, ix, q. ij. p̄ totum
Q p̄nt tabernas ingredi, xliij, di. clerici, Item licet eis mutare habitū, xxj, q. iij, ep̄i scopi
Q Item licet eis excommunicatis in cibis cōlacare, xj, q. iij, quoniam
Perfectio **Q** perfectio nō admittit p̄sonalē rez repetitionem, xliij, q. j. p̄ totū, xj, q. j. te quidem
Q omnes ep̄i debent esse in statu p̄fectionis, xliij, q. j. episcopus, z. s. sequenti, xij, questi. j. expedit.
Q perfecti debent temporalia contemnere, xij, q. j. clericus.
Q Item nō debent extra xp̄m querere, xij, q. j. cui portio deus est
Q Item totaliter contemplationi intendere, xij, q. j. duo sunt
Q Item iniurias patienter tolerare, xliij, q. j. qd̄ debetur
Q perfectis nec mentiri nec dicere falsus est p̄missum, xxij, q. ij, ne quis.
Q illi perfecti dicuntur in caritate q̄ p̄ fratribus parati sunt mortē subire, de pe. di. v. s. hec que, in fine
Q perfecta nō videntur q̄ p̄fectionis ordine nō p̄plent, vij, q. j. nihil, Exempluz ibi de missa p̄ aliū p̄plenda
Periurium **Q** periurium est nequiter decipere credentem, xxij, q. ij, c. j.
Q Item periurium est falsa iuratio ignoranter facta s̄z nō est p̄ctū vbi non temere iuraf, xxij, q. ij, beatus
Q Item periurium est falsa iuratio scienter facta, id est, actus firmandi mendacium iuramento, hoc semper est mortale, xxij, q. ij. homines
Q Item periurium est indiscretū iuramentum licet nō sit mortale, xxij, q. iij, q̄ sacramento, xxv, di. vni orarium, s. alias

Item pluriū est transgressio iuramenti,
hoc quāq; est peccatum quandoq; nullum
xxij, q. iij. inter cetera, z. c. se.

Ex vbi tres comites vicz veritas, iusticia,
z iudiciū desunt nō est iuramentū s; plu-
riū, xxij, q. ij, animaduertendū

Ex etiā si nō iuretur sup sacra z iuratur in
cōmuni locutione incurritur pluriū, xx
ij, q. j, habemus

Ex minus malum est incurrere pluriū q̄
noxia promissa adimplere, xliij, distn, duo
xxij, q. liij, vnusq;sq;

Ex piuriū sine deliberatione vl' locose re-
putatur veniale peccatum, xxv, di, vnum
orarium, s, que autem

Ex pena piuriū est sicut homicidae, xxij, q. liij
inter cetera, circa medū

Ex piurus est infamis nec admittit ad or-
dines sacros, vi, q. j, infames

Item nō admittitur ad testimoniū ferēdū,
vi, q. j, quicūq; xxij, quest, v, si quis conui-
ctus

De perurio habes vbi agitur de iu-
ramento, z de pena piuriū vbi agitur
de pena.

Permissio Ex ē pmissio prout
de pcessiōis, vt ma-
rimonij ptract^o causa vltande fornicatio-
nis, xliij, dist, ncrul, ante finem, z hec ex to-
to facta excusat.

Item est pmissio indifferentis actionis q̄
non p̄cipitur nec prohibetur, vt dum vir
fortis petit p̄m̄lum, liij, dist, omnis,

Item est pmissio rōnis, vt cum p̄mittit mi-
nus malum z illicitum ne cōmittatur gra-
uius, xliij, dist, nerul

Item est pmissio obligationis, vt cū vir
permittit vxorem aliquo voto se astringe-
re qd post de necessitate est implendū, xxx
liij, q. v, manifestum

Permutatio Ex permutatio
ecclesiarū vl' mo-
nasteriorū potest fieri sed non p seculares,
xxij, q. vij, c. nemini

Ex talis pmutatio nō dz fieri cā lenitat; s;
cā meliorandi, xvj, q. vij, si quis vult

Ex pmutatio ecclesiarū nō dz fieri sine con-
sensu ep̄i, xvi, q. vij, si quis vult

De hac materia habes vbi agitur de
mutacione

Persecutio Ex persecutio est du-
plex, vicz carnalis

quia mal^o p̄sequitur bonū, z spūalis q̄ bon^o
malum p̄pter bonum p̄sequitur, xxij, q.
liij, q̄ scdm, vi, q. j, quiescite

Ex semper mali bonos p̄sequuntur, liij, q.
j, nulli dubium

Ex p̄secutio fit inuidia cordis, detractio-
nis, z infliccione operis, vi, q. j, sunt plu-
rimi, s, verum, z, c, detractores

Ex deus permittit p̄sequi bonos vt exces-
sus eorum ex hoc suffocentur, vi, q. j, sunt
plurimi

Ex dyabolus p̄cipue p̄lati p̄secutionez a
subditis p̄curat vt capite languescēte fa-
cilis membra ruant, vi, q. j, sunt plurimi
s, verum,

Ex p̄sequi p̄latum est p̄sequi xp̄m, qz vicari-
us suus est, vij, q. j, om̄is,

Ex p̄lati exemplo xp̄i debēt p̄secutores pa-
tienter tolerare, vij, q. j, suggestum, z duo-
bus, c. se,

Ex p̄latorū est duplex p̄secutio, vna exteri-
or q̄ respicit passionem, alia interior que
respicit compassionez, vij, q. j, aduersitas,
ante medū

Ex exterior p̄secutio cū p̄lato inferē ratione
p̄sone est exemplo xp̄i fugiēda, sed cū rati-
one gregis vel fidei est p̄stanter subeūda,
vij, q. j, aduersitas

Ex p̄latos iniuste p̄sequentes sunt infam-
es, z ex illo relegantur, liij, q. liij, clericus
z, c. se;

Ex malos p̄sequi p̄pter correctiōes eorū nō
est malum, xxliij, q. liij, ille, s, porro, usq; ad
ca, si nō, s, breuiter

Ex boni laudabiliter p̄sequūt malos z ma-
li damnabiliter bonos, xxliij, q. liij, si nō, s
breuiter

Ex xp̄s non est iniuste persecutus flagellā-
do quos expulit de templo, xxliij, q. liij, il-
le, s, porro.

Ex nō est iniquitas s; poti^o p̄letas criminis
esse p̄secutorē, xxliij, q. v, nō est iniquitas
z, c. si p̄terea, z, c. nō vos

Ex hereticos z alios infideles p̄sequi non
rōe zelī sed rōe vindicte vel rapine nō est
sine crimine, xxliij, q. liij, remittunt, z, q. vij
quicūq;

De hac materia habes vbi agitur de
aduersitate, z vbi agitur de paciētia

Perseuerantia Ex p̄seuerā-
tia bona est
ex virtute paciētie, vij, q. j, suggestum

Que p̄seuerantia habenda est in bono post
 to p̄seruando, xvi. q. j. vos autem
 Item mala p̄terita ne redeāt sollicitē cauē
 do, de pe, dis. ij. §. querendū, post me,
 Item tribulationē vsq; ad finē sustinendo
 vij. q. j. suggestum.
Que p̄seuerauerit vsq; in finem h̄ salu⁹ erit
 vij. q. j. suggestum, de pe, dis. ij. §. nō reuer
 tebantur.
Que illud qd̄ volūtatē sit p̄seuerat, quod ne
 cessitate cito soluitur, de con, dis. v. quic
 quid.
Que retro post aratrū respicit qui in incepto
 bono nō p̄seuerat, de pe, dis. ij. §. pennata
 animalia
Que p̄seuerantia in bono est donū dei, de pe,
 dis. ij. §. euidenter, circa finem.
Que multis deus dat dilectiōez sicut q̄b; non
 dat p̄seuerantiā, de pe, dis. ij. §. querendū
 in s̄, z. §. nō aut, ante finem
Que incassum bonū agit si añ vite terminūz
 deserat, qz z frustra velociter currit q̄ p̄us
 q̄s veniat ad metas deficit, de pe, dis. iij. §.
 j. in fine, c. incassum
Persona **Q**ue p̄sona vna tm̄ est in
 christo licet diuerse na
 ture, xv. di. canones, ante me,
Que arrius dānatus est qz ponebat inequali
 tatem in diuinis p̄sonis, xv. di. canones
 ante medium
Que p̄sonaz acceptio nō est apud deū, xxxij.
 q. iij. sicut, de con, dis. iij. nequaq;̄
 Item nec debet esse apud homines vtz in
 platoz electiōe, lxiij. di. sacroz
Que p̄sonaz trinitas semp est expr̄mēda in
 baptisimo, de con, dis. iij. de trina, et q̄nq;
 c. sequentib;̄
 Item in sententię executione, ij. q. v. si quis
 pbz. xj. q. iij. sum opere
 Item in penitentię impositiōe, xxxvj. q. vij. sacer.
 De hac materia habes vbi ponitur
 acceptio
Que vtrū plures p̄sonat⁹ vnus possit tenere
 xxi. q. j. z. ij. p̄ totum
Petitio **Q**ue petitio est duplex, vlt
 delicti iusta z iniusta, xx
 iij. q. iij. sex differentie, ante finem
Que iuste petit a deo z ab hoīe auxiliū vt tri
 bulatio remoueat, s; iniuste petit vt volu
 ptuosus stat⁹ p̄seruet, ibidem
Que paul⁹ vt p̄seruaret nō ad voluptatem s;̄
 alioz vtilitatem iuste petiuit auxiliū ar

matorum
 De hac materia habes infra vbi ponit
 plus petitio
Petrus **Q**ue petr⁹ a petra xpo no
 men accepit, xxi. di. §. de
 cretis, ante finem
 Item dictus est a cephas, i. caput, qz prin
 cipium tenebat apostolat⁹, xxij. di. §. sacro
 sancto, xxi. di. §. decretis
Que a dño p̄nceps ap̄loz p̄stituit vt ab ip̄o
 velut a capite in mēbra velut a fonte in ri
 uos, om̄is vigor sp̄ualis descenderet, xix.
 distinc. ita dñs, xxi. di. in nouo, lxxx. di. in
 illis, xxiiij. q. j. loquimur. c. manet g. z tri
 bus, c. se.
Que sup ip̄m dñs velut supra firmā petram
 rotā ecclesiam om̄ino insupabiliter collo
 cauit, xix. di. ita dñs, xxi. di. om̄es, xxiiij.
 q. j. non turbatur
Que in eo q̄ aurē malchi p̄scidit, innuitur qz
 sua p̄fessione fidei auditū infidelitat⁹ am
 putauit, xxiiij. q. j. si petrus
Que ip̄m dñs cadere p̄misit vt et fortioz post
 casum resurgeret, z ex culpa sua disceret q̄
 liter cadentib; misereri deberet, l. di. p̄
 derandū, z. c. se.
Que ter negauit z ter p̄fessus est se amare, in
 nuit, qz satisfactio d; fieri iuxta q̄ntitatem
 delicti. vj. q. j. imitare
Que in h̄ q̄ dictū est petro, p̄uerte gladium
 tuū in vaginam. p̄lati z clericis vltio in
 hibetur, xxiiij. q. viij. §. j.
Que Tabithā suscitauit z Ananiā cū Zaphy
 ra mortū tradidit, xxiiij. q. viij. petrus
Que in h̄ q̄ nō repulit rep̄hensionē subdito
 rū exemplū dedit p̄lati idē faciēdi, ij. q. viij.
 Petrus. z. c. se.
Que in h̄ q̄ dñs Petrū post trinā negatiōez
 nō statim iudicauit exemplū dat qz p̄lati
 nō statim sunt iudicandi s; potl⁹ corrigē
 di, xlv. di. licet plerq;
Que xps respiciēs petz fecit eū suum deflare
 pctm, xxiiij. q. iij. sicut nō est
Que petr⁹ līnum z cletū in administratiōez ex
 teriore assumpsit. Ip̄e vero petrus orōni
 z p̄dicationi vacauit, viij. q. j. si petrus
Que petr⁹ z paul⁹ fuerūt pares q̄ ad meritūz
 nō q̄ ad dignitatē in qua p̄cessit petr⁹, ij. q.
 viij. paulus petrum
Que ambo simul in vno die in vrbe romana
 sunt occisi a nerone, xxi. di. q̄uis, xxij. di.
 sacrosancta, ij. q. viij. beati

Philosophia. Ex philosophia liberalium artium non reprobatur, salubrior tamen est sacra scriptura, xxxvii, dist. si quis grammaticam

Ex scientia philosophica sicut astrologia et homini non ducit ad salutem sed mittit in errorem, xxxvii, dist. legimus, sed et contra

Ex non in dialectica placuit deo saluare populum suum, quia regnum dei in simplicitate fidelis est, xxxvii, dist. omnem

Ex garrulitas philosophica garrulitati ranarum comparatur, xxxvii, dist. legimus, sed hinc etiam

Ex in illis precipue philosophia vituperatur quod ipsa utuntur ad delectationem non ad fidei utilitatem, xxxvii, dist. turbat, sed cum ergo

Ex sancti quandoque visi sunt philosophia, xxxvii, dist. turbat, et c. qui de mensa, et j. q. i. dominus declarauit

Ex dicta sibille et aliorum philosophorum valent ad conuincendum paganorum vanitatem, xxxvii, dist. si quid.

Ex sacra scriptura nec sub venustate nec sub philosophicis terminis est preferenda, xxxvii, dist. ecclesiastica

Pietas. Ex pietas est mater boni operis, xxii, q. ii, si quilibet.

Ex culpa purgatur pietate, xxii, quest. ii, si quilibet

Item meretur temporaliter et eternaliter remunerari, ibidem in fine.

Ex scientia est pietatis veteris et noui testamenti intelligentia, xxxvii, dist. si quis grammaticam

Ex non est mentiendum in doctrina pietatis, xxii, q. ii, primum

Ex sub specie pietatis peccatum mortale non est committendum, xxii, q. ii, ne quis

Ex crimina punire non est crudelitas sed pietas, xxii, q. viii, legi.

De hac materia habes ubi agitur de elemosyna, et ubi agitur de misericordia

Pisces. Ex pisces ad manducandum a carne abstinentibus proceduntur, liii, dist. denique

Ex penitentes non piscibus sed pisciculis uti debent, lxxxii, dist. psb2

Ex cum a carnibus abstinetur a carioribus cibis piscium est abstinendum, liii, dist. denique.

Ex propter pisces malos rethia predicacionis non rumpuntur, xxii, q. viii, c. i. in fine.

Placentia. Ex placentia malorum a platis non est appetenda, lxxxii, dist. nihil.

Ex placendi causa hominibus veritas non est annunciana, xxii, q. ii, primum

Ex pastor querens lupis placere perniciosus est ouium, lxxxii, dist. nihil

Ex sicut abraham placuit in singulo sic nunc placent virgines in castitate, de pe. dist. ii, sed scio inquit.

Ex in carnem viuentes deo placere non possunt, lxxxii, dist. proposuisti, circa finem

Placuit. Ex placuit penitentibus quod debent mala perpetrata plangere, de pe. dist. inc. liii, q. i.

Item penitentibus bene monachis, quia monachorum non habet doctoris officium sed plangentium, xvii, q. i, monachus.

Item penitentibus sed discrete sicut quando mortui planguntur, xii, q. vi, quod postea

rum, et c. se, sed hec autem De hac materia habes ubi agitur de fletu et de lacrimis.

Plus petitio. Ex plus petitur delictet re, ut quando pro decem viginti petuntur xliii, q. i, quod debetur

Item plus petitur tempore quando ante tempus petitur, lxxxvii, dist. c. i, ii, et liii.

Item loco plus petitur quando non ubi soluere venit petitur sed alibi, xxxii, q. ii, siue, vii, q. i, si quis episcopus

Item causa, ut ubi duo promittuntur sub alternatione, et alterum petitur quod fieri non potest vel non debet, xliii, dist. nerul xxii, q. liii, vnusquisque. Exemplum ibi de Herode et saltatrice

Pollutio. Ex pollutio carnalis laesum plus inquinat homines inter septem peccata mortalia, xxxii, q. vii, non solum.

Ex dupliciter contingit pollutio carnalis, ut delictet dormiendo et vigilando, vi, dist. in testamentum

Ex dormienti quattuor de causis contingit aut ex crapula, aut ex nature superfluitate aut ex infirmitate, aut ex cogitatione, vi, dist. in testamentum

Ex pollutio contingens ex crapula vel cogitatione mala peccatum generat, sed differenter, vi, dist. in testamentum.

Ex an taliter pollut^o debeat celebrare v^l cō
 municare habes vbi agit de eukaristia
Ex vigilando ptingit pollutio ordinarie si
 cut cū vxore p^{ri}a ppter quā olīm aqua la
 uabant nūc aut p aquā bñdictā mandan
 tur, xxxij, q, iij, v^l cū p^{ri}a
Item extraordinarie z hoc mltipliciter, v^l
 delictet per concubinatum, xxxvi, q, j, lex il
 la, §, cum ergo
Item per adulterium, xij, q, v, puto,
Item per incestum, xxv, q, iij, de incestis, z
 duob, c, se,
Ex extraordinaria d^r pollutio qñ sit extra
 vas debetuz mulseris que tñ nō impedit
 matrimoniu, xxv, q, iij, extraordinaria
Item extraordinaria pollutio d^r qñ pecca
 tur in eadem specie ptra naturam, xxxij, q
 vij, flagicia, z, c, vsus
Item extraordinaria est qñ peccatur cōtra
 naturam in alia specie sicut cum brut, xv
 q, j, mulier
Ex caro quādoq; polluitur sine mētis pol
 lutione, sicut contigit in oppressione, xxxij
 q, v, ille
Ex mens quāq; polluit sine corporis inquina
 tione, xxxij, q, v, nec solo
Populus **Ex** plus dicendus ē
 a p^latis nō sequēdus
 lxij, dis, dicendus
Ex decem faciūt populū, q, iij, vino, in fi,
Ex ppter pctm p^li qñq; deus dat malū pre
 latum, vlij, q, j, audacter
Possessio **Ex** possessio rez vel est
 iure diuino v^l iure hu
 mano, xxxij, q, vij, c, j,
Ex possessio terrena nō lege diuina q̄ vult
 omnia esse cōmunia distincta est, sed lege
 humana que statuit meum z tuū, vlij, dis,
 quo iure
Ex heretici z infideles nec iure diuino nec
 iure humano res possident, xxxij, q, vij, c, j,
Ex layci licite possident temporalia dummo
 do licite vtant, xij, q, j, duo, in fine
Ex labores suos bñ possidet q̄ nō dominā
 di cupiditate sed benevtendi pletati possi
 det, xxxij, q, vij, quemadmodū
Ex iniuste possident male acquisita z mala
 detenta, xlij, q, iij, quid dicam
Ex q̄ cōquistis vti nesciūt aliena posside
 re p^uincunt, xlij, q, iij, quid dicam
Ex bone fidei possessor d^r q̄ dū q̄s ignorā
 ter possidet alienum, xxxij, q, ij, si virgo,

Ex bona fides nō ad tractum mediū tempō
 ris sed ad incipiū possessionis refert, xvj, q
 iij, placuit, §, potest,
Ex possessor deficiente actore titulū sue pos
 sessionis pbare nō cogit, ij, q, v, §, j,
Ex nō possident aliena fideles q̄ bona he
 reticor, z infidelū exceptis iudeis tenent
 xxxij, q, vij, si de reb, z duob, c, se,
 De possessione perfectoz
Ex pfectoz nō est possessio aux z hmōi, sed
 ipse de, xij, q, j, clericus, z, ij, c, se,
Ex in cōmuni possidere nō est ptra statum
 pfectionis, xij, q, j, expedit, z, c, videntes, z
 ca, habebat Exemplum ibi de christo qui
 loculos habuit
Ex cū iuda cadit damnabiliter a statu pfe
 ctionis q̄ vsurpat possessionez p^{ri}etatis
 xij, q, j, exemplū, z, c, certe, z, c, si p^{ri}atum
Ex res in cōmuni possesse fideliter sunt di
 spensande, xij, q, j, res, z, duob, c, se,
Ex possessio ecclesie cōmuni pscriptioe nō
 potest alienari, xvi, q, iij, possessiones, z, §
 sequenti, z, c, se,
Ex ecclesie non est danda sterilis possessio,
 x, q, ij, casellas, §, hoc ius
Posse **Ex** posse peccare nō est posse
 de pe, dis, ij, ante finem
Ex excepto deo om̄s peccare possūt, de pe,
 dis, ij, si em̄ inquit, §, euidenter, dis, iij, §, si
 ue, c, inter hec, j, circa pn,
Ex deus vocat om̄ipotēs, qz oīa p̄t q̄ posse
 est aliquid posse, de pe, dis, ij, circa finem
Ex lex nō statuit aliquid ptra posse huma
 num, iij, dis, erit, xlij, q, vij, si res
Ex non est posse iuris quando illud possu
 mus quod de iure possumus, ij, q, j, nos
 in quēq; l, dist, si quis p^opostera,
Item d^r posse nature vltra quod natura n̄
 potest, de cō, dis, iij, nunq;
Item d^r posse facultatis vbi illa deest repeti
 tio nō competit, xlij, q, vi, c, j,
Item d^r posse officij vbi quantum cōmst
 titur tantum potest, ij, q, vi, decreto
Item est posse p^{ri}etatis quod p salute alio
 rum impeditur, xxxij, q, ij, faciat,
Item est posse diuine volūtatis qd̄ sancto
 rum patrum z oīm hoīm statuta trāscen
 dit, xxv, q, j, ptra, Unde versus, Posse q̄
 dem reb, dant ius natura facultas, Offi
 cium p^{ri}etas sextum diuina voluntas
 De hac materia habes vbi agitur de
 de potestate,

Postulatio Ex postulatio dicitur
plicitate accipitur vel
p aduocatione vel p petitione, lxxj, q. viij. in
fames. lxxj, di. osius, §. sed aliud.

Ex postulatio pmo modo est z desiderium
suum vel amici sui in iure apud eum q jurisdictioni
p est exponere, lxxj, q. viij. infames

Ex qdam pibentur omnino postulare vel p
pter etatem vt minores, xvij, annis, vel p
pter caz vt surdus, vel ppter sexum vt feie, vel
ppter nota turpitudinis vt erinosroditi vel cecli
q sunt utroq lumie puati, lxxj, q. viij. infames.

Item nulli criminosi z infames nisi p re
stituti possunt postulare, ibidem.

Ex in alieno negotio nunq postulare siue
aduocare debet eps, xliij, q. j. c. j.

Ex eps p pene remissione miseroz postulare
potest, xliij, q. vi. h. qui in furtis, z, xliij, q. v. c. j.

Item p se z ecclia sua, z miserabilibz psonis
postulare potest, z h non sepe ne vilescat

Dignitas, lxxxvij, di. platum

Ex alij clerici in causa criminali forensi po
stulare no debent nisi intercedendo p reis,

xliij, q. v. c. j.

Ex in causa ciuili seculari dyaconus z suplo
res postulantes repellunt, xj, q. j. te quidez,

Ex in ca ciuili eccliaistica dyaconus z suplo
res admittunt, sz salarium nequeunt petere

xv, q. ij, obseru adu, xj, q. j. experientie, z, c. se.

Ex monachi vel claustrales no nisi p domo
sua z h de licentia abbatis sui pnt postu
lare, xvj, q. j. monachi a monasterio, et, ca.

placuit comuni

De hoc habes vbi pontif aduocatus

Ex postulatio siue petitio fit de layco vel al
teri ecclie clerico ppter pbilitate pnone, lxxj.

dist, osius, z, §. se, z, c. nullus inuit, lxxj, di.

primatus

Ex aliud est postulare aliud eligi, lxxj, di. osi.

Ex postulat layc vel alteri dyocesis clericus
sed eligitur clericus nullum habens impedi
mentum, lxxj, di. osius, §. sz aliud est

Ex postulatio fit simplr petitione vel electio
cum solennitate decreti oim subscriptione ro
borati, lxxj, di. osius, §. sz aliud est, z, c. se.

Ex laicus pmo est postulandus demum eli
gendus sz clericus pmo eligendus demum
postulandus, lxxj, di. osius, §. sz aliud est

Ex in postulatione omnium eligentium requi
ritur consensus, lxxj, di. eps dum, lxxij, di. litte
ras, lxxvj, di. dilectionis,

Ex postulat p suum placum dz pcedit, lxxvj, di.

dilectionis, viij, q. j. eps de loco
Ex vacante ecclia caplm n pt pcedere postula
tu, lxxj, di. fraternitate, xliij, di. c. ij, lxxj, z, lxxj.

Ex eps no pt pcellit ad dandum clericum po
stulatum, lxxvj, di. archidiaconum florentinum,

in fine, lxxvj, di. dilectionis, lxxij, di. lras.

Ex eps videt posse pcellit ad dandum clericum
postulatum per superiores, xij, q. j. omnis,

in fine

Ex postulatio non iure sed gratia innititur
lxxij, di. litteras

Ex postulatio vicia si postulantes diffidunt
de iure suo, nisi sit iam superiori presenta
ta, xlvij, di. de syracusane

Potestas Ex potestas dei prece
dit omnium hoim pote
statem, viij, di. que contra

Ex potestas non est nisi a deo siue subete si
ue sinente, xliij, q. j. qd culpa in bello

Ex potestati dei resistit q ordinationi dei re
sistit, xj, q. iij, q resistit

Ex illud qd potest quod de iure potest, ij, q
j, nos in quez, xliij, q. ij, faciat

Ex aliud est iniusta pte iuste vti, et aliud
iusta iniuste vti, xliij, q. v, neq in fine

Ex meret potestate amittere q sibi concessa
abuti potestate, xj, q. iij. p. illegium,

Ex potestas est duplex, viz potestatis z re
galis, xcvj, di. duo, xliij, q. v. pncipes,

Ex xps acris suis officia potestatis tam po
tistici q impatoris discreuit, xcvj, di. cum
ad verum

Ex vtraq potestas se debet inuare mutuo,
xliij, q. v. pncipes, z quattuor, c. se.

Ex sicut aucedit diuina humana z celestia
terrena, qd carnis, sic aucedit potestatis
potestas regalē, x, di. suscipitis

Ex impator dz subesse potestati pape, xcvj,
di. impator, z, c. sicut, vsq ad finem,

Ex pias pape in concilijs excipit z statuta co
ncilioz sua pte pfirmant, xvij, di. p totum,

Ex potestas imperialis siue regia no est vtru
peranda, xliij, q. v, neq;

Ex pnone eccliaistica rone predioz tenean
tur potestatibus secularibus obedire, xliij, q.

viij, quenzor, z, c. t. uti, Exemplum ibi d xpo.

Ex pias secularis no hz ius in spualibus, xj,
ij, q. viij, tributum

Ex cu precipitur qd no licet ibi pias est co
tenenda, xj, q. iij, q resistit

Ex alia est potestas officij, alia executionis

xliij, q. j. miramur, §. primo

Ex suspensis habet potestatem sed non executionem potestatis. j. q. j. qd qdam. s. ex his circa pncipiū. xxxij. q. j. miramur. s. primo.

De potestate impatoris habes ubi agit de imperatoribus et regibus et principibus. et de potestate episcopi ubi agit de episcopis. et sic de alijs ubi agit de singulis

Prebenda Ex prebende in duabus ecclesijs vni non sunt dāde. lxx. di. sanctorum. lxxxix. di. singula

De hac materia habes ubi agitur de beneficijs. et ubi agitur de officijs

Precarie Ex precarie dicuntur quidam prebationes usufructus in recompensatione pro relictis. x. q. ij. precarie. xij. q. ij. precarie

Ex precariū vtendū pcedit cōsensu patris qd cōcessit. xij. q. ij. sepe.

Ex precarie cum sunt sunt in scriptis redigēde. ne pro retentionem diuinam p iudicijs generetur. xij. q. ij. sepe

Ex precarie de quinquēto in quinquēto debent renouari. x. q. ij. precarie

Ex precarie irrationabiliter facte precipue ecclesiarum successori nō p iudicant. x. q. ij. de precarijs

Ex precarie possidentes p scribere nō possunt. xvj. q. iij. clerici. z. c. se.

Precauere Ex precauendū est futuris piculis. xxxij. di. in noie. circa pncipij. di. designata. xxxvij. di. de syracusane. lxxxij. di. pposuisti. circa medium

De hac materia habes ubi agitur de cautela

Preceptū Ex preceptū dei omnibus preceptis antefertur. vij. di. q. tra. xj. q. iij. si is qui. z. c. se.

Ex decē generalia sūt precepta dei qd decalogi dicunt. xxxij. q. iij. meretrices. **Uñsus** Idola sperne dei tibi nō sit nomen inane Sabbata sanctifices habeas in honore parētes. Nō occisor eris. fur. mech. testis iniquus. Non alij nuptam. nec rem cupias alienam

Ex preceptum dei facit licitum ubi alias esset illicitum. xliij. q. v. dixit

Ex deus non vult vt semper fiat id quod precipit. xxxij. q. j. non est

Ex precepta patientie nō tam exhibitioe corporis qd pparatione cordis sunt retinēda. xxxij. q. j. nisi. s. his ita. z. c. paratus

Item qd precipit imperat. et qd impatur necesse est fieri. xliij. q. j. c. vi.

Ex preceptum papae propter obedientiam beati petri cuius successor est. diligenter est obseruandum. xix. di. in memoriam

Ex iniustum preceptū suploz nō est implendum. xj. q. iij. si episcopus forte. z. c. se.

Ex precepta etiam sanctorum patrum auctores implentur sunt discutienda. vltz si sunt iusta et licita si nō s deū. l. di. si quis ppostera

Ex nec papa vult vt impleat qd p surreptionem precipit. xvj. q. iij. licet

Ex qd iustis preceptis nō obtemperat debitor ē pene. xliij. q. j. quisquis. l. di. si quis ppostera

Preces Ex preces hominū deus nō semp exaudit. l. di. si quis ppostera

De hac materia habes ubi agitur de oratione

Ex preces canonice discipline pte nō sūt exaudiende. l. di. miroz. xliij. q. vj. c. j.

Ex rescripta expressam debēt hēre pditionē hāc. si preces veritate nitant. xxv. q. ij. rescripta

Ex iudices sūt puniēdi qd p cū mēdacia nō arguūt. xxv. q. ij. rescripta. vsq ad. c. vniuersa.

Ex vtrū per preces suas vel aliorum possit quis sine simonia promoueri habes ubi agitur de simonia

De hac materia habes ubi agitur de petitione

Preecipitatio Ex preecipitatio qualiter et in quibus nō sit bona habes supra ubi ponitur acceleratio.

Preclusus Ex preclusus de xpi corpore etiam si figuraz mēbrū teneat vite spm non habet. xxxij. q. vij. quemadmodum

Ex de preclusis an sacramenta pferre possunt habes. j. q. j. per totum

De hac materia habes ubi agitur de hereticis et de schismaticis

Preda Ex preda fm militare discipulam regibus est seruanda. xliij. q. v. dicat

Ex propter predam militare est peccatum. xxxij. q. j. militare

Ex omnis illicita pda sub furti nomine in decalogo est prohibita cum dicitur. nō furaberis. xxxij. q. iij. meretrices

Ex pdonez pegrinoz et paupoz sunt excōmunicandi. xxxij. q. iij. si quis romipetas

et duobus capitulis sequentibus.

Predestinatio

Ex predestinatio dei semper in bono est, xxiiij, questione, liij, nabuchodonosor, ante medium.

Ex predestinatio ita est a deo disposita, ut electi meritis et peccatis ad ipsam perveniant, ibidem.

Ex nequaquam obtineri possunt que predestinata non fuerunt, xxiiij, q, liij, obtineri.

Ex predestinatio propriis meritis et sanctorum precibus adimpletur, xxiiij, q, liij, obtineri.

Ex predestinatio in quantum predestinatio non potest damnari, de pe, dis, liij, verus, post me.

Ex licet nemo posset salvari nisi predestinatio omni tamen delinquenti adhibenda est correctio sicut medicina adhibetur omni languenti, licet sciatur neminem ultra terminum a deo prefixum victur, xxiiij, q, liij, nabuchodonosor.

Ex predestinatio multis est causa standi sed nemini est causa labendi, xxiiij, q, liij, nabuchodonosor, s. item qui.

Ex non inducit necessitatem correctionis vel obdurationis, cum boni per gratiam corrigantur, mali libero arbitrio pereant, xxiiij, q, liij, nabuchodonosor, s. non ergo.

Ex licet predestinatio dei vel prescientia falli non potest non tamen omnia predestinata necessario eveniunt, sed quia bona absque eius gratia et mala propter eius scientiam evenire non possunt, ibidem.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex predestinatio dei vel prescientia falli non potest non tamen omnia predestinata necessario eveniunt, sed quia bona absque eius gratia et mala propter eius scientiam evenire non possunt, ibidem.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Ex multi videntur predestinati merito punitis iusticie non autem predestinatione claritatis eterne de pe, dis, liij, s. h. ergo, et, s. secunda.

Irreprehensibilis, viij, q, j, oportet, xxvi, dis, s. j, et, s. ecce, xxvii, dis, c, j.

Ex predicator purus debet esse a peccato, l, distinc, quid est hoc, et, c, cum exaudiero, et xxv, dis, vi, in fine.

Ex fructum christi non suus debet intendere, viij, q, j, olim, et, c, in scripturis.

Ex secundum capacitatem audientium sermones debet formare, viij, q, j, oportet.

Ex nec propter christi cultum ampliandum nec propter aliud vlla debet mentiri ratione, xxij, q, ij, primum.

Ex predicator debet esse actuus et contemplativus, et non de suo sensu, sed illa docere que didicit, in contemplatione, xxvi, di, si quis vult.

Ex nec propter emulationem vel detractionem aliorum a recta predicationis intentione debet recedere, xliij, dis, scimus.

Ex predicator ad utilitatem populi predicans consequitur a deo verborum gratiam, xxij, q, j, revertimini.

Ex nullus laycus vel religiosus absque papae vel episcopi licentia, nec mulier quascumque docta et sancta sit debent predicare, xvi, q, j, ad iherosolimam, xxiiij, dis, mulier.

Ex qui predicatorem veritatis persequitur in christum peccat, xj, q, liij, quicumque persequerit.

Ex viciosa sermo non est retinendus, quia sicut licium per cinerem humidum fluens lauat et non lauat, sic bona doctrina per malum sacerdotem credentes a peccatis lauat, lxxiiij, di, s. vls.

Ex infelix est predicator qui alios illuminando ipse tenebrosus et reprobus efficit, de pe, dis, ij, s. opponitur.

Ex predicator bene docendo et male vivendo deum instruit qualiter eum debeat condemnare, xl, dis, multi.

Ex predicatorum qui ab auditoribus non intelliguntur non audientium utilitatem sed suam ostentationem querunt, xliij, di, dispensatio.

Ex inconvenienter predicat qui pauperem christum plingui ventre et rubentibus buccis annunciat, xxv, dis, ecclesie.

Item qui arroganter et cum fastu annunciat, xliij, dis, hoc habet.

Item qui fabulas immiscet, quia in uno ore cum Jouis laudibus seipsum laudes non comparantur, lxxvi, di, cum multa.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Ex prefatio beate virginis prefationibus per concilium addita est, lxx dis, sanctorum, in fine.

Excepta pfatione beate marie noue sunt que per circulum anni decantant, de con. dis. j. inuenimus

Quia pfationem ideo, sursum corda dicitur, ut tunc precipue ad deum mentem erigere plebs moneatur, de con. dis. j. quando autem

Preiudicium Quia preiudicium committitur quando lite pendente pro altero sententia fit, xi. q. j. quia res

Item preiudicium committitur quando una parte absente altera auditur, iij. q. ix. c. vi.

Item preiudicium committitur quando quis contra iustitiam condemnatur, ij. q. j. in primis

Item preiudicium generatur quando quid furtive usurpatur, xcij. dis. illud

Item preiudicium dicitur quodlibet factus iniuriosus, xi. q. j. quia res

Prelatio Quia prelatio non est instituta contra bonos sed ad coercendum malos, xxij. dis. de constantinopolitana,

Quia prelatio ecclesiastica quia est a deo non est condemnanda, xi. q. iij. nemo condemnat

Item nec auide suscipienda nec propter desidia respicienda, xvj. q. j. nos autem, viij. q. j. olim, et tribus, c. se, xl. dis. multi

Quia ambrosius ad prelationem etiam si sanctus sit reprobat, j. q. j. principatus

Quia fugientes eam magis sunt assumendi quam se ingerentes, j. q. vi. sicut, viij. q. j. in scripturis

Quia non consanguinitas sed iuris et scientie congruitas est attendenda in ipsa, viij. q. j. licet, et c. se.

Quia non prelatio sed bona conuersatio iungit deo xl. dis. non loca

Quia omnis sanctitas presumenda est de prelatore, xl. dis. non nos

Quia ille prelatus dicitur maior qui uita est sanctior, ij. q. viij. paulus petrum, et duobus, ca. se. xl. dis. multi. in fine

Quia absurdum est prelatum peiores esse populo, j. q. j. uilissimus

Quia prelati debent esse literati, xxxvj. dis. quod ecclesiasticis, et duobus, c. se, et c. si quis uult

Quia uita pastoris dicitur esse exemplar subditis, ij. q. viij. cum pastoris

Quia prelati debent esse duces gregis et pastores, viij. q. j. sciscitaris

Quia integritas prelatorum salus est subditorum et ordo nutabit si quod inuenit in corpore non inueniat in capite, lxj. dis. miramur,

Quia prelati dicitur esse in conuersatione et sermone prece viij. q. j. qualis, xl. dis. non nos, et tribus, c. se.

Quia minorum exempla ad imitandum et doctrinam ad discendum spernere non dicitur, xxij. dis. de constantinopolitana, xcij. q. iij. si habes

Quia debet etiam erga subditos solitas curam gerere, viij. q. j. in scripturis.

Item nunc actioni nunc prelationi vacare, lxxvij. dis. decreuit, et c. episcopus nullam, ij. q. viij. episcopus, viij. q. j. in scripturis

Item erga infirmos compatiens debet esse, xlj. dis. recedite,

Item discordantes concordare, xc. dis. c. j. et c. studendum

Item de subditis non facile debet credere, lxxvj. dis. si quid uero

Item non debet ex uindicta corrigere, lxxvj. dis. si quid, et c. se.

Item nec iuxta iuste uelle debet subditum punire, xlj. dis. cum beatus Paulus, xi. q. iij. ipse

Item promptior debet esse ad miserendum quam ad puniendum, xlj. dis. licet, quia tunc redditur ratio de misericordia quam de crudelitate, xxvj. q. viij. alligant

Item seuerius dicitur esse contra contumaces sed benignus penitentibus, ij. q. v. quanto:

Quia si in corrigendo excesserit a subditis ueniam petere non tenet, lxxvi. dis. quando.

Quia contra prelatum non de facili est presumendum, xl. q. iij. absit

Quia prelati plerumque alijs aduersitatibus sunt expositi, iij. q. j. nulli, viij. q. j. suggestum, et ij. c. se.

Quia peccata subditorum eis imputantur, j. q. j. quod quid, lx. q. iij. episcopo.

Quia superbia et auaricia in ipsis pre ceteris reprobantur, xcij. dis. distinctio, dyaconi sunt, circa medium

Quia prelatus sine temporalibus non proficit sicut anima sine corpore non uiuit, j. q. iij. si quis obsecerit

Quia nihil in hac uita laboriosius et apud deum gratius quam esse bonum prelatum, xl. dis. ante omnia, xcvi. dis. duo

Quia bonorum prelatorum de facili orationes exaudiri, j. q. j. ipsi sacerdotes

Quia malus prelati quicquid datur propter peccata populi, vi. q. j. ex merito, viij. q. j. audacter, Exemplum ibi de Saule.

Quia tolerat quod dicitur pro inimicis non deicitur, xv. q. viij. c. vi. xcij. q. iij. tres

Quia incongrue sanctorum locum tenet si facta bona

noꝝ nō sectat̄, xl. dis. nō est, z. c. se.
 Item honor adeptus vi et exhibit⁹ cedit et
 ad culpam z ad penam, xl. dis. multi. ij. q.
 vij. secuti. in fine
 Ex suo exemplo multos trahit ad inferos
 xl. dis. si papa
 Ex apud deum nihil miserabili⁹ q̄z prelat⁹
 malus, xl. dis. ante omnia
 Ex mali plati tot mortib⁹ digni sunt q̄t ad
 subditos suos pdictiones exempla trans-
 mittunt, xj. q. iij. p̄cipue
 Ex in eodem genere peccati graui⁹ cadūt p̄
 lati q̄z subditi, xl. dis. homo
 Ex non sunt ipsoꝝ opera sed doctrina attē-
 denda, j. q. j. non quales
 Ex licet plati sint mali tamen a subditis nō
 sunt cōtemnēdi, j. q. j. multi, z duobus, ca.
 se. vi. q. j. sacerdotes. z. c. oues
 Ex christus malis deferendo prelati cum
 alapa daretur exemplum subditis humi-
 litatis z patientie erga prelatos reliquit.
 xcij. dis. dominus
 Ex illi prelati sunt mercenarij qui honores
 z temporalia querūt non ea que sunt ihu
 christi, viij. q. j. sunt in ecclesia
 De hac materia habes vbi agitur de
 episcopis z de abbatib⁹, z de possessi-
 one, z de electione

Presbiter Ex pbz grece latine
 senior interpretatur
 xj. dis. clericos.

Ex p̄bri seniores non p̄pter etatem sed pro-
 pter honorem et dignitatem nominantur.
 ibidem.

Ex p̄bri idem sunt qui et sacerdotes, ibidē.

Ex olim episcopi dicebantur p̄bri, xcij. dis.
 legim⁹. z. xc. di. olim. z. c. se.

Ex presente episcopo presbyter nō dz signa-
 re infantes, xc. dis. p̄bri

De differentia episcopi z p̄bri habes, xc. q.
 dist. per totum.

De presbytero habes vbi agitur de sa-
 cerdote

Prescriptio Ex p̄scriptio nō
 fauore male fi-
 dei possessoris sz odio rem suaz prosequi ne-
 gligentis introducta est, xvj. q. iij. placuit
 s. potest etiam

Ex prescriptio est vnus anni. llij. distinct.
 p̄ totum, vbi agitur de serui ignorate do-
 mino ordinatione.

Item est p̄scriptio vnus anni z diei, xx. q.

ij. puella, vbi agitur de professione
 Item est p̄scriptio vni⁹ anni z dimidij. llij.
 q. iij. de iudicijs vbi agitur de episcopoz
 excusatione

Item est p̄scriptio biennij, xix. q. llij. mona-
 sterijs, vbi agitur de incognitoz in mona-
 sterijs susceptione

Item est prescriptio triennij, xvij. q. ij. si q̄s
 incognitus, vbi agitur de incognito ad p̄-
 fessionem suscepto

Item est p̄scriptio quadriennij, xvj. q. iij. q̄s
 actiones, vbi agitur de vsucapione

Item est prescriptio sex annorum. vij. dist.
 s. j. si emeris seruz, vbi agitur de serui de-
 missione

Item decem annorum, xvj. q. llij. placuit. s.
 potest, ante medium, vbi agitur de prescri-
 ptionis dispensatione

Item est p̄scriptio duodecim annoz, xx. q.
 j. puella, vbi agitur de voti obligatione

Item est p̄scriptio quattuordecim annoz
 xx. q. ij. si in qualibet, vbi agitur de mascu-
 loꝝ ad religionem obligatione

Item est p̄scriptio decem octo annoz, xvij.
 dist. de his, vbi agitur de subdiaconoz
 ordinatione

Item est prescriptio viginti annorum, xvj.
 quest. llij. placuit, s. potest, vbi agitur de p̄-
 scriptione

Item est p̄scriptio viginti quinque annoz
 ibidem, z. xx. quest. j. placuit. vbi agitur de
 dyaconoz ordinatione

Item est p̄scriptio quadraginta annorum
 xvj. q. iij. placuit, s. potest etiam. post mediu
 vbi agit de libertate q̄ ei nullo tpe p̄scribit̄.

Item est p̄scriptio, lx. annoz, xx. q. j. iuuen-
 culas, vbi agit de abbatissaz velatione

Item est prescriptio centum annorum, xvj.
 quest. llij. nemo, vbi agitur de romane ec-
 clesie prescriptione

Item est prescriptio vnus mensis. llij. q. v
 quisquis

Item est prescriptio duorum mensium, llij.
 q. v. si egrotans

Item est prescriptio trium mensiu. llij. di.
 fraternitatem

Item est prescriptio quattuor mensiu. lxxv
 dist. seiumum, s. non aut

Item est prescriptio sex mensium. llij. quest.
 llij. de iudicijs

Item est prescriptio nouez mensium, llij. q.
 llij. inducie, s. spacium

Item est prescriptio decennialis et vicennalis que ecclesijs obici non potest, xvi, quest, liij, placuit, §. potest etiam
Item prescriptio comunis est tricennaria, religiosorum quadragenaria. Romane ecclesie centenaria, xliij, quest, ij, §. j, xvj, q. liij, placuit, §. potest etiam
Quelibet predictarum prescriptionum dicitur habere bonam fidem et iustum titulum possessionis xvi, q. liij, placuit, §. potest etiam
Non currit prescriptio contra res ecclesie precarie, vel ratione hostilitatis possessas, xvj, q. liij, clerici, et duobus, c. se, xij, q. ij, sepe
Item non currit prescriptio tempore prelati male alienantis, xvi, q. liij, si sacerdotes,
Item non currit tempore captivitatibus et hostilitatibus, xvj, q. liij, c. ult. et c. porro,
Item non currit tempore puericie scilicet infra xliij, annum, xvj, q. liij, placuit, §. si autem
Item non currit in decimis a laicis detentis, xvj, q. liij, placuit ut, post medium
Item non currit contra libertatem, ibidem,
Item non currit contra publicas functiones, ibidem, §. porro
Non una ecclesia possit iura alterius ecclesie tollere per prescriptionem habes, xvj, q. liij, per totum
Monasteria et ecclesias non possunt prescribere nisi spacio, xl, annorum, xvj, q. liij, per totum
Prescriptio trigonalis non preiudicat ecclesijs, xvi, q. liij, si sacerdotes, et q. liij, c. j
Laici non possunt prescribere decimas, xvi, q. liij, placuit, §. potest etiam
Limites diocesum vel parrochiarum prescribi non possunt, xvi, q. liij, licet, §. h. multipliciter, et c. se, et c. licet
Ius diocesum prescribi potest, xvi, q. liij, c. j, et tribus, c. se,
In illis que quis sua auctoritate usurpat tunc possidet prescribi non potest, xvj, questio, liij, dilectio, §. potest et aliter
Ille qui asserit se prescripsisse si dubitatur debet iuramentum prestare cautionem que bona fide et conscientia bona possideat, xvi, q. liij, dilectio
Interruptio prescriptionis dat ius agendi, xvi, q. liij, c. j, et q. liij, volumus
Interruptio fit dupliciter, videlicet naturaliter, id est, contra ius nature, quando scilicet contra conscientiam possidetur, xvi, q. liij, placuit, §. potest etiam,
Item clausiter fit vel per libelli oblationem vel per

litis contestationem, xvj, q. liij, placuit, §. potest, ante medium, et c. quicumque
Item fit per protestationem coram episcopo vel alijs bonis viris, xvj, q. liij, placuit ut, post medium
Item per synodalem proclamationem, xvi, q. liij, c. j, et tribus, c. se,
Item fit per tabellionum vel testium subscriptionem, xvj, q. liij, placuit ut, §. his autem
Longeva usurpatio non facit prescriptionem, c. dis, contra morem, xliij, q. j, scisma,
Prescientia Prescientia dei continentur futura que hominibus ex libertate liberi arbitrii debent provenire, xliij, q. liij, nabuchodonosor, circa finem
Prescientia solum in malis operibus est intelligenda, ibidem
Prescientia dei nullam necessitatem inferit libero arbitrio, ibidem
Quoniam prescientiam dei scribunt in libro vite que presciti sunt iustificari, et delentur de libro vite que presciti sunt damnari, de pe, di, liij, §. finis, usque ad finem
Presumptio Presumptio concipitur ex circumstantia facti, xxxij, q. v, nec solo,
Presumptio violenta oritur ex prope qua facti circumstantia, xxxliij, dis, quorundam
Presumptio est multiplex, videlicet usurpatoria que scilicet alieni termini vel officium viurpantur, ix, q. j, c. j, et q. ij, nullus alterius et q. liij, si autem
Item presumptio dyabolica cum bona ecclesiarum inuadunt, xij, q. ij, de viro
Item presumptio sacrilega, que deo dicata humanis usibus applicantur, xij, q. ij, predia
Item presumptio spiratoria que fit per prelatos, j, q. j, si qui clericorum
Item presumptio perniciosa cum serui fugitivi vel ad ordines vel ad religionem recipiunt, liij, dis, generalis
Item presumptio nebanda, que ecclesie officia proinde minus dignis committunt, vel ab illegitimis personis tractant, lxxxix, dis, tunc, deceter, xvi, q. j, placuit comuni.
Item presumptio ambitiosa est que minor presumit exequi, quod est superioris, vij, q. i, pontifices, et c. nihil contra.
Item presumptio fastuosa est cum prelati criminiosi nolunt reprehendi, ij, questio, vij, presumunt,

Item est presumptio deordinata cuius vitra statutum aliquid attemptatur, x. q. liij. inter cetera, xxj. q. liij. episcopi.

Item est presumptio inobedientie quoniam quis contra mandata superiorum aliquid facere intendit, xi. q. ij. qui diuini.

Item presumptio negligencie quoniam prelati subditos malos non coercent, ij. q. vij. sicut inquit

Item presumptio blasphemie sic cum canones sanctorum patrum violant, xxv. q. j. violatores

Item presumptio crudelitatis hoc est prelatorum de seculis in subditos, x. q. liij. quia cognouimus

Item quantuncumque perfectus de suo statu non debet presumere, vij. q. j. imitare, Exemplum ibidem de apostolo petro

Item de bonorum presumptione depmst per auer sitatem, vij. q. j. oues, s. ipsa.

Item in dubia rebaptisatione non est temeritas presumptionis sed diligentia prelati, de con. di. liij. si nulla

Item presumitur quis citius mori quanto senior est, vij. q. j. petisti, lxxxvi. dist. tantum nequa.

Item presumitur pro senectute scilicet dignior pro bitas, lxx. dist. si officia

Item in iusticia examinatio, lxxxvi. dist. si quid vero

Item presumitur sapientia, lxxxliij. dist. porro

Item morum grauitas, vij. q. j. c. j.

Item primo veracior, xxxv. q. vi. sanguineos.

Item elemosyna dignior, lxxxvi. dist. non satis, s. item consideranda.

Item quandoque presumitur ex presenti circa preteritum, xxxliij. q. ij. cum per bellicam.

Item quandoque presumitur ex presenti circa presens, vij. q. j. qui crimen

Item presumitur ex presenti circa futurum, xl. vij. dist. sicut hi, s. necesse circa finem

Item quandoque presumitur ex preterito circa preteritum, xxxliij. dist. quia sunt, vbi presumitur vxor dyaconi non fuisse, quia virgo ad eum non puenerat.

Item ex preterito circa presens, lxxxvij. dist. quicumque.

Item ex preterito circa futurum, xxxliij. q. v. si apud

Item ex causa, xxxij. q. viij. occidit, vbi ponitur qualiter sancti patres ex causa meritorie occiderunt

Item ex persona, lxxxix. dist. decenter, vbi presumitur de episcopo quod si res ecclesie con sanguinels committit, quod illis non ecclesie

lucrum querit.

Item ex loco, xvij. q. liij. quisquis, vbi sacri legum presumitur ratione sacri loci

Item ex tempore, j. q. j. constat, vbi ex breuitate tempis presumit color excusationis.

Item ex facti qualitate, xij. q. ij. bone rei

Item ex dignitate, xi. q. liij. absit, vbi dicitur quod de sacerdotibus est bonum presumendum.

Item ex taciturnitate, xxxv. dist. dyaconi, vbi dicitur quod qui dyaconatum recipit etiam tacendo se ad castitatem astringit.

Preuaricatio Item preuaricatio est vera crimina abscondere, ij. q. liij. si que, s. notandum

Item preuaricatio est votum castitatis vel religionis postponere, xx. q. j. puella

Item non est preuaricatio incauti et temerarij iuramenti emendatio, xxxij. q. liij. diffinitio

Item preuaricator fidelis ad testimonium non admittitur, ij. q. vij. non potest

Primas Item primas est maior archiepo, xcix. dist. j. s. j.

Item primatum officium sumptuosum est a gentilibus ad quos oppressi qui ad imperatoris aulam venire non poterant ad primam iudicariam potestatem transfugebant, xcix. dist. prouincie, z. c. se.

De hac materia habes vbi agitur de patriarchis.

Princeps Item princeps secularis diuina ordinatio ad regendum populum instituit, viij. q. j. si ergo.

Item debet ecclesias et prelatos earum defendere, lxxij. dist. valentinianus, in fine, xxxij. q. v. principes

Item de electione episcopi et aliorum prelatorum non debet se intromittere, lxxij. dist. adrianus.

Item princeps debet reuereri episcopos, quia principibus colla debent submitti genibus sacerdotum, lxxij. dist. valentinianus, xcvi. dist. duo, in fine

Item de bono statu ecclesie debet provide re, xcvi. dist. boni, xxxij. q. v. principes, et. c. incestuosi

Item debet intendere ad tuitionem viduarum et pupillorum protectionem, et raptorum refrenationem, xxxij. q. v. administratores

Item leges principum non possunt infringere statuta pontificum, x. dist. per totum

Item iudicantur et excommunicantur ab episcopis, xcvi. dist. duo, et duobus, c. se.

De hac materia habes vbi agitur de imperatoribus, et de prelate, et de regibus

Principium Et principium ma-
lū difficiliter bo-
nū psequit. qz difficile est vt bono pagan-
tur exitu q̄ malo inchoata sūt pncipio. j. q.
j. pncipatus. z duobz. c. se.
De hac materia habes vbi agitur de
exitu.

Privilegium Et privilegium
dicitur est. eo q̄
in puato feratur. lū. dis. privilegia

Et privilegia sunt leges puatoz. ibidem
Et privilegium speciale derogat generali. xv.
v. q. j. c. vlti. circa finem

Et privilegium quāqz pceditur vni prouincie
xxv. q. iij. quedā lex. s. qd̄ scripsi.

Item pcedit vni ecclesie. xvj. q. j. hinc est.

Item quāqz vni psone. vij. q. j. petisti

Et personale privilegium ad alium nō exten-
ditur. vij. q. j. petisti. post medium

Et privilegium sigillatim cōcessuz om̄ibus
non puenit. xvj. q. j. hinc est

Et privilegia paucorū nō faciūt legem com-
munem. xv. q. j. c. vl. post medium

Et semp cum pallio pceditur privilegiū spe-
ciale. c. dist. rationis

Et privilegia pcessa p supiores p inferiores
nō pnt nec debent infringi. ix. q. iij. p que-
stus. xij. q. ij. vulturane. xv. q. ij. privilegia.

Et ecclesia romana aliaz ecclesiaz privilegia
debet pseruare. xv. q. ij. p totum

Et an posteriora privilegia derogent prior-
ibus. xv. q. vl. privilegia. z. vl. c. se.

Et romana ecclesia potest alijs concessa vel
mutare vel penit' reuocare. xv. q. vl. po-
stea vero. s. his ita.

Utrum privilegium valeat contra statuta
patz z dicta sanctorū. xv. q. j. per totum. z
quest. ij. postea. s. his ita.

Et q̄ allegat privilegium debet monstrare
qd̄ allegat. c. dist. ptra morem

Et privilegium meretur amittere qui cōcessa
abutitur potestate. xj. q. iij. privilegium. xv.
q. vl. postea vero. s. his ita

Et puatur quis privilegio ppter scandalum
iij. q. vi. hec quippe.

Item ppter fauorem alteri' loci vel psone.
xxij. dist. renouantes.

Item ppter atrocitatē criminis. xl. q. iij. ita
ix. q. iij. pquestus.

Item ppter renunciationē expressam. vij. q.
j. q̄ periculosum

Et abutit' quis privilegij p̄tate mltiplr. vltz

quā q̄s supior inferiore totaliter inultū cō-
pellit ad dignitatē. lxxij. dist. c. vbi

Item q̄ eam exercent non ad subditoz vti-
litatem sed ad suam voluntatez. xl. quest.
iij. p̄iullegium

Item qui eam non habet sed assumit p̄tate
temeritate. xv. q. ij. postea. s. his. in fine.
z. c. sequenti

Probatio Et probatio ē duplex
vltz diuina z hūana
xxvj. q. v. nec mirz. ante medium. z post.

Et de' pmittit malū vt boni q̄ vident pben-
tur vtruz vere ipm diligant. xvj. q. v. nec
mirum. ante si. z in fine.

Et aduersitas q̄ bonis vtrif obijct' probatio
virtutis est nō iudiciū reprobationis. vij.
q. j. aduersitas

Et mortem pbatur infligere qui hanc cum
possit non excludit. lxxij. dist. s. j.

Et in humanis iudicijs onus probatiois
reo non incumbit. vi. q. v. qd̄. autem.

Et si reus laborat infamia et si non potest
probari ppter scandaluz tenetur se purga-
re. vi. q. v. s. vlt.

Et accusatus non negationez sed exceptio-
nem probare debet. vij. q. v. quod autez. s.
item accusatus.

Et pbatur crimē siue aliud factū mltiplr
vltz p p̄sionem. xv. q. v. p̄sbz.

Item p rei euidentiam. vt cum quis in cri-
mine deprehendit' comprobatur. vt. l. dist.
stinc. si quis dyaconus. lxxj. dist. si quis
clericus. z. c. pbz

Item cum quid ita notorium est vt nulla
possit tergiversatione celari. ij. q. j. de ma-
nifesta. z duobz. c. se.

Item per famam. lū. q. iij. placuit. s. item
in crimina

Item p p̄scriptionem. xvij. dist. peruenit z
xl. dist. multis.

Item p iuramentū. xvj. q. iij. dilectio

Item p instrumentū. xvi. q. iij. placuit. s. p̄t

Et p vnum testem nil pbatur nisi cū mira-
culo. lū. q. iij. in fine. s. sed obijctur. Ex-
plum ibi de sancto Baccio.

Et pponens calumniā z nō pbans punit'.
v. q. vj. quia iuxta. z. ca. se.

Et probatiois tempus z religiois. habes
vbi agit' de p̄fessionē. z vbi agitur de mo-
nachis

De hac materia habes vbi agitur de
testibus.

Procuratio *Ex* procuratio est
vlt archidiaconi
tpe visitationis nō dicitur esse grauis, s; mode-
sta, x, q, iij, cauendū, z duob; c, se.

Ex procuratio nō dicitur fieri nisi vno die, z b cū
moderata societate, x, q, vlti, inter.

Ex si ep̄s vel archidiaconus nō visitat noie
procuratoris nil dicitur exigere, x, q, j, relata.

Procurator *Ex* procurator dicitur
defensor eccie
j, q, iij, saluator, circa me.

Ex famis nō potest esse procurator, iij, q, vij, infra.

Ex in capitali siue criminali causa nō potest
procurator esse s; per se agendū est, iij, q, vij, si quis i
quacūq; s, cū autem, z, c, si quando

De hac materia habes vbi agitur de
aduocatis.

Proditio *Ex* proditio ad mortem
malus peccatum est homici-
dio, de pe, dis, j, p̄culose

Ex q̄ veritatē nō defendit vel p̄nūciat p̄di-
tor est veritatis, xj, q, iij, nolite timere.

Ex q̄ nullū cognitū peccatū publicat nō est cor-
reptor sed p̄ditor, ij, q, j, si peccauerit

Ex q̄ hominē prodit ip̄um interficit, de pe,
dis, j, p̄culose

Ex clericus proditionibus vacans degradatur,
xvj, dis, clericus

Professio *Ex* professio religionis
facta infra annos di-
scutiōis nō tenet, xx, q, j, c, j, z, s, se.

Ex professio regularis fit p̄ scripturam vel p̄
aliquod signū subscriptum, xx, q, j, c, vi, xx
vij, q, j, omnes

Ex nemo debet recipi ante annum p̄batio-
nis ad professionē, xvij, q, ij, gonsaldus, xix
q, iij, monasterijs

Ex laicus incognitus ante professionē p̄bati debet
per triduum ne forte sit seruus vlt ratiocin-
nū obligat, xvij, q, ij, si quis incognitus, llij
dis, legem

Ex clericus incognitus p̄bati debet p̄ bien-
nium, xix, q, ij, monasterijs

Ex notū est tempus p̄bationis annus, vt, xvij,
q, ij, gonsaldus, z, xx, q, ij, puella

Ex regularis semp̄ z vbiq; professionis ve-
stitibus debet vti, xx, q, j, c, vlt, xxvij, quest, j
omnes

Ex religiosus si ordinatur sub titulo mona-
sterij, etiam si aliter nō est professus b̄ facto
tanq̄s professus illi monasterio p̄petuo obli-
gatur, lxx, dis, sanctorum

Prohibitio *Ex* prohibitio debet
est diligentius ser-
uanda q̄s hominū, x, dis, lege

Ex prohibitio p̄lati si p̄pter necessitatē rumpi-
tur nō culpatur, xl, q, iij, antecessor, z, c, se.

Ex illud qd̄ nō est prohibitū videtur esse con-
cessum, xxx, q, iij, post vxoris

Ex nō omne qd̄ nō prohibetur conceditur, xxx, q,
iij, quod autem

Ex illud officij non est prohibitū pro q̄ licet
accipere salariū, xxij, q, j, militare

Ex prohibetur simpliciter bonum propter
multa, videlicet p̄pter lapsus cautelam, xx
vij, q, ij, sunt qui flota ibi d̄ matrimonio
z de religione

Item p̄pter vitandam iactantia, xxi, dis, de
nisq; vbi prohibetur sacerdos benedicere
p̄ntē ep̄o

Item p̄pter mali occasionez sicut frequen-
ter iurare, quia talis p̄terat, xxij, q, j, non
est, z, c, ita ergo

Item propter scandalū, xxvij, q, ij, si quis sp̄o
sam

Ex prohibentur christiani ne figmenta poe-
tarum legant, quia prouocant ad luxuria
xxxvij, dis, ideo

Promissio *Ex* promissio est impla
q̄ scelere adimplet
vnde in malis promissis fides est rescin-
denda, xxij, q, llij, in malis

Ex nō omnia promissa sunt soluenda, xxij, q,
iij, nō omnia, z, c, se.

Ex de nō omnia promissa soluit, ibidem

Ex inhonestum nō est promittendum, xxij,
q, llij, vnusq; s; q;

Ex peius est implere illicitū promissū q̄s p̄
iurare, xxij, q, llij, vnusquisq; Exemplū ibi
de herode z saltatrice, xlij, dis, duo.

Ex nō est mendaciū venire p̄ promissum, xx
ij, q, ij, beatus paulus

Ex cū noxia promissa cōplem̄ de i iusta cō-
temnūm, xlij, dis, duo.

Ex nō est transgressor promissū q̄ ne vt im-
pleat necessitate prohibetur, xl, q, llij, ante-
cessor, z, ca, se.

Ex in promissis plus est subintelligendū,
q̄s qd̄ exprimat, xxij, q, ij, beatus paulus,
z, xl, q, llij, antecessor.

Ex a deo non statim p̄ceditur qd̄ a sanctis
impetrandum promittit, l, dis, si quis p̄re-
postera, Exemplū ibi de Moyses q̄ orans
pro populo non impetrauit

Promotio Et promotio est de
minoribus ad maius.

xxij, dist, legimus, in fine, z. lix, dist. si offi-
cia, z. c. ordinatos

Et in spūali p̄mōtione quōq; possunt inter-
uenire pacta honesta, xvij, q. ij, eleutheri-
us, r. q. vi, c. vlti.

Et in p̄mōtione inhonesta pacta p̄hibent,
i, q. ij, q̄ p̄io, in fine

De hac materia habes vbi agitur de
ecclesijs, z. ordinibz, z. de simonia

Propheta Et p̄pha largo noie
dicitur p̄dicator doctor
xliij, dist, sit rector

Et p̄pheta dicitur q̄ futura denūciat, xxij, q. ij, si
quelibet, s. abraham

Et p̄pheta de futuris quōq; p̄nūciat qd̄ igno-
rat, xxij, q. ij, si quelibet, s. abraham

Et quācūq; sit verus p̄pheta si annūciat al-
quid qd̄ est contra deum nō est ei credendū
xxvi, q. v, nec m̄lz, ante finē

Et mali quōq; p̄phetisant, i, q. j, p̄phetavit
Exemplū ibi de Saul

Et mali p̄phete habent sp̄m p̄phete, sed nō
meritum

Et mali p̄phete donū p̄phete vendebant, i,
q. j, iudices, z. c. nōnunq̄s

Et veri p̄phete p̄lm̄ p̄pter maliciāz ei⁹ nō
deserebant s; sp̄m de malicia arguebāt, xx
ij, q. iij, tolerandi sunt

Proprietas Et p̄p̄ietas indu-
cta est p̄pter iniq̄-
tatem hoīm cū p̄us essent om̄ia cōmunia
sicut aer z. lux, xij, q. j, dilectissimis

Et p̄p̄ietas p̄sonalis nō dicitur esse ī facultatibz
ecclesie, quia sunt cōmunes, xij, q. j, expedit
z. c. res ecclesie

Et de rebz ecclesie nullus potest dicere, hec
res mea est, xij, q. j, nulli, s. si ergo

Et an ep̄scopi vel clerici dicantur p̄p̄uz ha-
bere, xij, q. j, per totum

Et ignominia est ep̄scopi studere p̄p̄etati,
xij, q. ij, gloria,

Et ep̄scopi in rebz ecclesie sunt pauperz di-
spensatores, xij, q. j, expedit,

Et clerici in rebz eccl̄iasticis n̄l habent p̄-
p̄ietatis, xij, q. j, duo sunt,

Et clerici facientes proprium de rebz ec-
clesie delendi sunt de tabula clericali, xij,
q. j, nolo

Et regulares n̄l debent habere proprium
xij, q. j, nolo,

Et qui n̄l habent p̄p̄ium nō possunt fa-
cere testamentū, ibidem

Et licet p̄fectis non p̄ueniat habere prop-
rium possunt tamen esse rerū eccl̄iasticaz
dispensatores, xij, q. j, expedit

Et regularis habens p̄p̄ium viuens mor-
tuus est, ibidem

Prosperitas Et prosperitas
maloz resultat
in caput eoz, de pe. dist, iij, s. quāq; z. c. qd̄
ergo turbamur,

Et boni nō debent p̄turbari de p̄sp̄ritate
maloz sic nec de aduersitate bonoz, ibidē

Et nihil infelici⁹ p̄sp̄ritate peccantiū, xliij
q. j, paratus, in fine

Et mali p̄pter bona q̄ faciūt p̄ntem p̄sp̄rit-
tatem in retributionem recipiūt, de pe. di-
st, iij, s. quāq; z. c. qd̄ ergo turbamur

Provincia Et p̄uincia dicitur que
habet decē vl' vndecim
ciuitates z. vnum regem, vj, q. iij, scitote.

Et non licet habere iudicem alterius pro-
uincie nisi detur per superiorem, vj, q. iij,
s. j, xj, q. j, iudices.

Et reus nō debet trahi extra p̄uinciam
nisi ratione rei que debet discuti vbi con-
tingit, iij, q. vj, neminem

Item ratione appellationis, iij, q. vj, p̄gru-
na, vj, q. iij, scitote, ij, q. vj, qui se,

Item ratione mandati maioris iudicis, iij
q. vj, vna

Item rōne criminis, xvij, q. iij, si q̄s suadente.

Item ratione questionis z. dubitatiois cir-
ca fidem vbi recurritur ad papam, xliij,
q. j, quotiens

Item ratione p̄sone sicut est ep̄scopus de
quo non est diffinendū sine papa, iij, q. vj
q̄suls, xj, q. j, iudices.

Proximus Et proximus dicitur
tur cui⁹ a malo re-
trahitur z. ad deū colendum perducitur,
xliij, q. iij, c. vlti.

Et prelatus nō debet secretū suū p̄pone-
re vtilitati p̄rimoz, vlij, q. j, in scripturis,
z. c. qui ep̄scopatum,

Et nos p̄rimos deo loca non faciunt s; me-
rita, xl, dist, nō loca

De proximo habes vbi agitur de dilecti-
one proximi,

Prudentia Et prudentia marie
debet esse in p̄lati⁹
xxxvi, dist, s. j,

Ex prudentia platoꝝ dꝛ esse nō solum in lit-
teraz peritiā, sed etiaz in negotioꝝ secula-
rium solertia, ibidem, z. xxxviij, dist. 5. j.

Pubertas. Ex pubertas masculi
li sūt. xliij, anni, z fe-
mine duodecim, xx. q. j. puella, s. cum ergo
z. q. ij. si in qualibet

Ex infra pubertatis annos nec ad religio-
nem nec ad matrimoniu quis obligatur,
xx. quest. j. addidistis, z. q. ij, si in qualibet
z. c. puella

Ex ppter publicam honestatē nemo potest
sponsam alterius consanguinei ducere, z
ducens separatur, xxxv, q. j. porro

Pudicitia. Ex pudicitia est anti-
me virtꝝ q̄ plꝝ vult q̄
cūq; mala tolerare q̄ malo p̄sentire, xxxij,
q. v. ita ne. Exemplū ibi de Lucretia

Ex nemo pudicitiaz fuit in corpore nisi p̄us
spūi insita castitate, xxxij, q. v. ita ne.

Ex pudicitia si mente seruat ppter corporis
violentiā non violatur, xxxij, questio. v.
magis z. c. ille autem

Ex animus pudicus non habet oculos im-
pudicum, xxxij, q. v. nec solo.

Ex pudici filij paternā verecūditā p̄tegūt
xcvj, dist. in scripturis. Exemplum ibi de
filijis Floe.

De hac materia habes vbi agitur de
castitate

Punitio. Ex punitio parentum q̄
dereliquerunt in quartā
generationem dilata est signuz diuine cle-
mentie dum semp expectat penitentiam.
j. q. iij. homini qui, s. contra

Ex deus punit peccata p̄ nescientes sicut p̄
sennacherib. Unde propheta. Virgo fu-
roris mei assur

Ex quia non deo sed viribus suis attribuit
dictuz est ei. nunquid gloriabitur securis
z. c. xxiij, q. v. s. vlti.

Item per nabuchodonosor. vnde dominꝝ.
quid dabo ei qui seruit mihi apud tyꝝ
z tamen idem postea inde superbiens fa-
ctus est bos, ibidem.

Item per anchiochum qui suis viribus hec
ascribens auduit, effunde iram tuam in
gentes que te nō nouerunt. ibidem.

Item p̄ romanos qui necem christi in iude-
os vindicauerūt, quod qz sibi ascripserūt
dictum est eis, eleua manus tuas sup gen-
tes que te nō nouerunt, ibidem

Item punit deꝝ p̄ scientes, s. filios israhel, q̄
ex mandato occiderunt amorreos. ibidem
post medium

Item punit p̄ quoscūq; vbi iustum bellum
geritur z vires deo ascribuntur, ibidē cir-
ca finē, z. c. sunt quedā. xv. q. j. non est

Ex punit sola attemptatio, xxxvj, q. ij. si q̄s

Ex punitur sola volūtas, xxxvij, q. j. nuptiaz
Item punit sola spes vel expectatio, xliij, q.
ij, si feneraueris.

Item punitur sola cogitatio, xlvij, distinc.
quoniam multi

Item punitur sola intentio. de peniten. dist.
j. si quis cum telo

Item punitur sola aggressio, de penitē, dist.
j. si quis necandi

Item punitur solus ausus, de pe, distinct.
j. si quis pulsatus

Item punitur sola sollicitatio, xxxvj, questio.
ij, si quis non dicam

Purgatio. Ex purgatio est qua
druplex. videlicet spi-
ritualis, canonica, vulgaris, z purgatorij
ignis

Ex spūalis purgatio que est a peccatis fit
p̄ fidel seruorē, xv. q. vlt. c. vl.

Item fit p̄ baptismum z penitentia, de cō.
dist. iij, nō potest.

Item fit per eucharistia z alioꝝ sacramen-
torum acceptionem. ibidem

Item fit per quelibet opera pietatis, xxiij, q.
ij, si quelibet

Item fit per nduersitatum z tribulationuz
tolerantiā, l. dist. z purgabit

Item in hoc q̄ Esaias fuit purgatus cal-
culo antequā missus, innuitur q̄ non nisi
purgatus debet secreta celestia alijs nun-
ciare, vlij, quest. j. in scripturis

Ex canonica purgatio fit per iuramenti sa-
cramentū, ij, q. v. p̄sbz, vel quilibet

Item indicitur quando quis infamat apd
bonas z graues personas siue per inimi-
cos siue per alios, ij, q. v. p̄bz si, z. c. omni-
bus. vl. q. vl. per totum

Ex non inducitur purgatio quando apud
viles p̄sonas quacūq; presumptione in-
famatus fuerit, ij, q. v. omnibus

Ex cū certo nūero manūū debeat fieri pur-
gatio iudicis tamen arbitrio relinquit, ij,
q. v. p̄bz si, z. c. omibz

Item debet fieri purgatio apud quos est in-
famatꝝ, vt ibi moriatꝝ maluz vbi contigit.

De con. di. ij. ego berengari⁹. in fine
 Ex purgatio in manifestis et notorjs non
 requiritur. xl. q. iij. cure fit
 Ex canonica purgatio diuersimode exerce-
 tur in clericis. ij. q. v. p. totum.
 Ex summ⁹ pontifex ppter scandalum sedan-
 duz sine p*l*udicio alioz pontificu purgat
 quqz semetipsum. ij. q. v. auditum. z. s. se.
 Ex Leo papa purgauit se cu duodecim epi-
 scopis. ij. q. v. omibz. circa finem
 Ex Sixtus papa purgauit seipsum in con-
 cilio. ij. q. iij. mandastis
 Item Damasus papa cum qdragintadu-
 bus episcopis in concilio se purgauit. ij.
 q. vij. nos. circa finem
 Ex episcopus vel electus infamatus cum
 quinqz vel septem episcopis debet se pur-
 gare. xxij. dis. illud
 Ex eps l' pbz potest se purgare p iuramentu
 super altare vel euangelia. ij. q. v. habet. z.
 c. menam. z. omnibz. ca. se.
 Ex purgatus coram superiori sine litteris
 expurgationis non debz redire. vij. q. iij.
 quilibet
 Ex cleric⁹ infamat⁹ si no potest conuinci te-
 netur se p iuramentu purgare. ij. q. v. pbz.
 et oibz. c. se. vsqz ad fine questionis
 Ex clericoz purgatio debet fieri coram epi-
 scopo vel coram datis ab episcopo. xv. q.
 v. c. ij. q. v. pbz si.
 Ex suspitio episcopi contra pbz vel cleri-
 cum inducit purgationez. ij. q. v. omnibz
 post medium
 Ex pbz cu septez sacerdotibz dz se purgare.
 ij. q. v. si legitimi. z. duobz. c. se.
 Ex episcop⁹ numez expurgantiu potest mi-
 nuere vel augere. ij. q. v. pbz si. z. c. omnibz
 ante finem
 Ex purgatio religiosoz super furtis. fiebat
 olim per eucharistie receptionem. ij. questi.
 v. sepe.
 Ex purgatio vulgaris que fit per aqua fri-
 gidam vel feruentem. vel ignitum ferrum
 vel p duellum firmiter phibetur. quia ibi
 temptatur deus. ij. q. v. mennā. z. ca. con-
 suluisti. z. c. monomachiam
 Ex purgatio zelotypie que olim in lege ve-
 teri fiebat modo no obseruatur. ij. q. v. co-
 suluisti
 Ex purgatoria pena licet no sit eterna exce-
 dit tamen omnem p*nt*em penam. xxv. di.
 q in aliud. de pe. di. vl. circa finem

Ex venialia peccata q deportantur illuc ibi
 purgant. xxv. di. qualis
 Item de grauibz hic p p*nt*iam dimittis sed
 no plene factissactz. ibi grauissime purga-
 tur. de pe. di. vl. circa fi. c. nullus

Purificatio Ex purificatio mu-
 lleris post partum
 in lege descripta fuabat. v. di. s. j.
 Ex modo si mulier no c*o*pleto tpe purifica-
 tionis vult intrare ecclesiam no est phibe-
 da. v. di. cu enixa. s. si mulier.

Quadragesima

Ex qdragesima e. decima diez
 totius anni. nam q vnum diez
 vel plures frangit decima dierum non ex-
 soluit. de con. di. quadragesima
 Ex excepta causa necessitat⁹ est ab oibz ser-
 uanda. de con. di. no licet. z. ij. c. se.
 Ex quadragesimam abstinentie bene cele-
 bramus cum bene viuimus. de con. dist.
 v. ieiunium.
 Ex i quadragesima sicut est a cibis ita z ab
 alijs nocuis anime est abstinentum. iij.
 di. deniqz
 Ex clerici in obseruatione eius laycos de-
 bent p*ce*edere. iij. di. statuimus
 Ex non solum a carnibz sed etiam a caseo z
 ouis est in ea abstinentu. iij. di. deniqz
 Ex sumptuosiora cibaria qz carnū in qua-
 dragesima no sunt preparanda. iij. dist.
 deniqz. in fine.
 Ex in quadragesima nisi dictis vespertis n*o*
 est comedendū. de con. di. j. solent
 Ex nuptie z c*o*uisa no sunt in ea exerceda
 xxij. q. iij. nec vxorem. z. tribz. cap. prece-
 dentibz.
 Ex in ipsa non debent sanctorum natalicia
 celebrari. xxij. q. iij. non licet
 Ex in capite quadragesime penitentes de-
 bent se epo p*se*ntare. l. di. in capite
 Ex quattuor tempora quomodo olim fua-
 bantur z quomodo nunc. babes vbi agit
 de ieiunio. z. de missa
Questio Ex questio criminal' pre-
 iudicat. ciuili. iij. q. xj. no
 est credendum
 Item criminalis questio aliquando p*l*ud*ic*
 cat ciuili z etiam criminali. ibidem
 Itē vbi est pplexa questio de sacra scriptu-
 tura. ad sanctorz scripta vel ad plurim se-
 nioz responsuz recurrēdū e. xx. di. de qbz.

Et facilius inuenitur quod a pluribus sententibus queritur, ibidem

Questus Et questus est duplex, videlicet honestus et turpis, de pe, dis, v, qualitas.

Et plati questum pietatem putant qui per structuris ecclesiarum lucris illicitis vacant, xvj, q, vij, et de hoc dicimus

Et promotio ad ordines principaliter non dicitur intendi propter questum, lxxij, dis, et soluitur.

Et illi sunt sua querentes qui non deum propter deum sed propter temporalia querunt, vij, q, j, sunt in ecclesia.

Quies Et quies oratio et labor maritimo, xvi, q, j, de presentium

Et platis quies contemplationis corde est appetenda, et tamen pro lucro animarum quamque postponenda, vij, q, j, in scripturis

Quinquagesima Et quinta pars census ecclesie potest dari episcopo pro monasterii constructione, et centesima pro ecclesia, xij, q, ij, bone.

Et sacerdotes et clerici ante quadragesimam a quinquagesima seclunus debent inchoare, liij, dis, denique

Et a quinquagesima usque ad octavas pasche cause non sunt audiende, xv, q, liij, placita.

Ratio Et ratio sana ex prelo est anteponenda, ix, dis, sana.

Et rationem prelati tunc reddunt de misericordia quam de crudelitate, xvi, q, vlti, alligant

Et illud quod caret ratione necesse est extirpare, lxxvij, dis, cor episcopi

Item quod ratione constat lex est, j, dis, et consuetudo

Et ea que carent ratione de factis suis non reddent rationem, xv, q, j, firmissime, et ex eo

Et homo qui rationalis est, de factis suis reddet deo rationem, ibidem

Item de omni verbo ocioso, xxij, quest, vi, quotiens

Item de negligenter commissis, xxij, quest, liij, quando.

Et a principibus secularibus et prelatibus ecclesiasticis grauis a deo exigetur ratio, xxij, q, v, principes.

Et inferiores superioribus de cura commissa tenentur reddere rationem, xvi, quest, v, sane.

Radix Et radix arboris sicut visgorum dat multis ramis, sic ecclesia in beato Petro fundata, ceteris apostolis et alijs placis virtutem administrat spiritualem, xxij, q, j, loquitur, et, xxij, q, liij, ipsa pietas, post medium

Et radix omnium malorum est auaricia, xvij, dis, bonorum

Et sicut radix omnium malorum est cupiditas, sic radix omnium bonorum est caritas, et simul ambe esse non possunt, de pe, dis, ij, et ex premissis

Et nisi una radix euulsa fuerit alia plantari non potest, quia frustra ramus insciditur si radix non euellatur, ibidem.

Rapina Et rapina dupliciter dicitur fieri, vel quando res rapitur, vel quando visus rei violenter eripitur, xvj, q, j, c, vlti, circa finem, et ex hac.

Et rapinam non permisit qui furtum prohibuit, xliij, q, v, penale

Et rapina prohibetur, xliij, q, v, penale

Et raptor proprie dicitur qui violenter et publice tulit aliena, ibidem.

Et raptor est usurarum fenerator, xliij, q, liij, si quis usuram.

Item raptor dicitur inuentarum rerum detentor, xliij, q, v, si quis, et c, se.

Item raptor est prelatum rerum ecclesiasticarum delapidator, x, q, ij, si quis episcopus.

Et raptor dicitur qui ultra sibi necessaria retinere probat, xliij, dis, et hospitalium, xlvij, dis, si c, bi.

Item raptor dicitur fame alterius deprauator, xvj, q, j, deteriores

Et raptor magis delinquit quam fur, xliij, q, v, penale

Et raptores sunt infames, liij, q, liij, consanguineorum, et, q, v, constituimus

Raptus Et raptus dicitur ubi puella de cuius nuptiis nihil ante constitit violenter abducitur, xxvij, q, vi, lex illa

Item raptus est illicitus coitus a rapiendo, id est corripendo dicitur, xxvij, q, vi, raptus

et, xxxvi, q, j, c, j.

Item raptus dicitur qui florem virginitatis puelle violenter eripit, xxxvi, q, j, de raptoribus, et, se, in fine

Et an raptus dicitur qui feminam promissionibus abducit, xxxvi, q, j, pro totum

Et an raptor raptam potest ducere uxorem, xxxvi, q, ij, pro totum.

Et si raptor cum rapta ad ecclesiam confugerit

ab ipsa debet tueri. xxxvi. q. i. lex
De raptor publica penitētia puniatur. xxvii.
q. ii. raptor
Et si rapta nō reddat excōmunicat. xxvii. q.
ii. octo. xxvi. q. ii. per totum

Raritas Et raritas facit p̄ciosita
tē. lxx. dist. si officia. in fi
ne. xliij. dist. legimus

Et rarum d̄z omne quod magnum est. ii. q.
vii. in sancta

Et omne qd̄ est rarum pl̄ appetit. xliij. dist.
legimus. post me. Exēplū ibi de pulegio.
qd̄ ap̄d̄ indos carū est p̄cipere

Ratihabitio Et ratihabitio
confirmat male
possessa. xvi. q. i. quoniam quicqd̄. q. iij. pla
cuit. s. potest etiā. iij. q. vi. hec quispe

Recessus Et recessus bonoz a
malis mente sp̄ debet
esse licet qn̄q̄ nō fiat corpe. xliij. q. iij. tole
randi. z. octo. c. se.

Et qn̄ p̄lat̄ d̄z recedere a malis subditis z
qn̄ non. habes. vii. q. i. aduersitas
De hac materia habes vbi agitur de
exitu.

Recidivatio Et recidivatio ē
de bono redire
ad malum. de pe. dist. ii. p̄ totum. z dist. iij.
per totum

Et post bonū castitat̄ l̄ religiois recidiva
re ē sacrilegiū p̄mittere. xxvii. dist. de his

Et recidivare post votū castitatis est ince
stum p̄mittere. xxvii. dist. vlr̄gines

Et recidivans cōparat̄ illi q̄ manuz mittit
ad aratrum z retro aspiciat. de pe. dist. ii. s.
querendum.

Et an aliq̄s vere penituit z recidivavit. de
pe. dist. ii. z. iij. p̄ totum

Et an recidivanti post penitentiaz iterato
sit penitentia in iungēda. de pe. dist. iij. in
ter omnia. s. his auctoritatibz

Reconciliatio Et reconcili
atio est ad p̄
mum statū restitutio. ii. q. i. notū sit

Et recōciliatio solēns in scriptis fieri debet
ii. q. i. legū. j. q. vii. si q̄ voluerint

Et ep̄i officiū est reconciliare penitentes. xx
vi. q. vi. c. j. z. c. q̄ recedūt. z. c. se.

Et excepta vltima necessitate pbz nō debet
reconciliare solēniter penitentes sed ep̄s.
xxvi. q. vi. c. vi.

Et quē ep̄s excōicat pbz sine p̄sensu ep̄i re

conciliare nō p̄t. xxvi. q. vi. ministrare. s. p̄
ximo. z om̄ibz. c. se. vsq̄ ad finem

De forma solēniter excōicati habes. xl. q.
vltima. debent. z duobz. c. se.

Et p̄senerātes in malicia recōciliari nō de
bent. xliij. q. ii. legat̄. z. c. damnationis

Et in extrema necessitate nulli penitenti re
conciliatio est deneganda. xxvi. q. vi. bis.
z ca. se.

Et ecclie p̄ sanguinē v̄l fornicationem pol
lute sunt reconciliande. de cō. dist. j. si mo
tum. z. c. se.

De forma recōciliationis p̄singū habes
xxxv. q. vi. ca. vlti

Reconuentio Et reconuentio
inhibetur ac
cusato in pari crimine p̄sq̄ se de crimine
ne q̄ accusatus est exurit. iij. quest. xi. negā
da. z. ca. se.

Et p̄m canones p̄demnat̄ de crimine amo
do nō potest p̄uenire nec suū nec extrane
um. vi. q. j. q̄ crimen

Et maiori crimine p̄t accusat̄ reconuenire.
puta accusat̄ de fornicatōe p̄t de homici
dio vel simonia reconuenire. iij. q. vi. nō est
s. h̄ aut̄. vbi ponit̄ mod̄ reconuentiois in
ter ciuilem z criminalem questionem

Redemptio Et xp̄i passio fu
it redēptio v̄no
rum z mortuoz. de con. dist. ii. semel.

Et p̄ opa miscōle pctā p̄pria redimunt. lxxx
vi. dist. nō satis. s. est etiam p̄banda

Et multa sunt alia bona quibz p̄nt hoīes
pctā redimere. de pe. dist. i. medicina. in p̄n̄

Et captiuos z oppressos tenemur redime
re. lxxxvi. dist. non satis. in fine

Et etiā ornat̄ ecclesiaz redemptio est capti
uoz. xij. q. ii. aurum

Et vasa ecclie z res p̄prie spectant ad redē
ptionē captiuoz. xij. q. ii. aplicos. lxxxvi.
dist. nō satis. s. item pulcra

Reddere Et reddenda nō sunt
mala p̄ bonis. xliij. q.
iij. sex differentie

Et debem̄ reddere pro malis bona. xliij. q.
iij. sex differentie

Et reddēda est deo ratio. xv. q. j. firmissime
s. ex. eo

Et serui sine p̄sensu d̄ni clerici v̄l monachi
facti reddendi sunt. lliij. dist. generalis

Et p̄ rebz deo p̄secratis. lz fuerint alienate
nō ille lz alie reddūt. xliij. q. vi. p̄perimus

Ex eccle ablata reddi debet, z sp̄a sine aug-
mento dz recipere. xij. q. ij. fraternitatis.

Ex q̄nc̄ simpliciter, q̄nc̄ in quadruplum,
q̄nc̄ in ampl̄ ablata reddunt. xij. q. ij. in
antiquis, z tribus, c. sc.

Ex res ecclesie ppter delictū ep̄i ablate red-
dende sunt. xvi. q. vi. si ep̄m

Ex ecclesia potissime dz reddere aliena, qz n̄
h̄il p̄re credimus ecclesiasticis vicilitati-
bus si ea q̄ s̄nt aliena reddat. l. iij. di. general̄

Ex non remittitur peccatus nisi restituatur
ablaturum ibidem

Ex fingit penitentia vbi cū possit nō reddi
tur alienū. xliij. q. vi. si res

Ex qui res ecclesie precarie possidet si non
reddat eum repetitur anathema incurrit.
xij. q. ij. apostolicos

Ex qui inuentā rem nō reddit fur z raptor
existit. xliij. q. v. si quid

Ex cōmune ciuitatis tenet cogere ciuem ad
reddendū aliena. xliij. q. ij. dñs noster

Ex non habens vnde reddat nō tenet. xliij
q. vi. ca. j.

Ex q̄ non est reddendo maior p culpa ip̄o-
neda est ei corporalis afflictio. xliij. q. vi. c. j.

Ex particeps est criminis q̄ fouet aliena si
reddentē. xliij. q. vi. c. j.

De hac materia habes vbi agitur de
restitutione

Redire Ex penitens nō debet re-
dire ad peccatū. sicut z ca-
nis ad vomitū z sus ad luti volutabz. de
pe. di. l. ij. s. irritor est.

Ex an peccata dimissa redeat ppter pctm̄ aut
non. de pe. di. l. ij. fere per totum

Regeneratio Ex regeneratō
est duplex. vitz
carnalis p quā pctm̄ originale p̄trahitur
z sp̄ialis p quā nō solum originale veruz
etiā voluntariū peccatum deletur. de con.
di. l. ij. regenerante

De hac materia habes vbi agitur de
generatione.

Regimen Ex in creatur̄ sine re-
gimine recta nō pōt
cōsistere administratio. lxxix. di. ad hoc.
Ex celest̄ milicia in q̄ angelis archangeli p̄
sunt. nob̄ etiā exēplificat qz nulla alia vni-
uersitas sine regimine p̄t p̄sistere ibidem.

Ex etiam bruta animalia sub regimine vi-
uunt. vij. q. j. in ap̄ibus

Ex etiam om̄is ordo ecclesiastic̄ suis inni-

titur rectoribz. sic ap̄ibus z ḡuibus vn̄ rector
est. vij. q. j. in ap̄ibus

Ex q̄ nō s̄nt alie regim̄is sunt acephali. x-
lij. di. nulla. xvij. q. ij. abbatibus.

Ex nō solum necessariū est regimen ep̄o re-
genti plebē suā. vel etiā pauperi regenti do-
mum suam. s̄ d̄iuiti regenti familiā suam
z regi regenti gentē suā. xliij. q. l. ij. duo.

Ex ep̄i maiores sunt p̄b̄is. tamen vtriqz in
cōmuni regimine ecclesie debent intende-
re. xcv. di. olim. in fine

Ex talis ponendus est in regimine q̄ nō so-
lum de salute animaz veruetiam de exte-
rioribz sit sollicit̄. xxxix. di. Petrus

Item talis q̄ valitudinē habeat corp̄is ad
exequendū quod debet. lxxv. di. archid̄
aconum florentinū

Ex regimini derogat cū p̄lati ad subditos
nimia h̄ilitatis mōstrat. lxxvi. di. q̄n̄

De hac materia habes vbi agitur de
prelatis

Regula Ex regla dicit̄ eo qz recte
agat vel normā recte viuē-
di p̄beat. l. ij. di. regula.

Ex om̄is ecclesia est regulāda fm̄ romanaz
ecclesiam ex qua habet p̄ncipium. xi. di. di.
cōsequēs. z. c. se.

Ex iustum est vt vnusquisqz sumat regulas
magistri vnde honoris p̄secratiōem acce-
pit. xij. di. de his

Ex ad regulam seruandam cogēdi s̄nt sub-
diti. xij. di. de his. in fine

Ex regula apostoli q̄ dz in ordinandis ser-
uari incipit. xxv. di. vnū orarū. s. nūc aut.

Rex Ex prauus rex. non dz veractex
rex. ij. q. j. scelus

Ex regis officiu est iusta p̄cipere. z illicita
p̄hibere. xliij. q. l. ij. si ecclesia. in fine

Ex rex aliter seruit. quia homo. aliter qz rex
est. nam vt homo seruit fideliter viuendo
vt rex seruit leges iustas exequēdo. xliij. q.
l. ij. si ecclesia. in fine

Ex regla potestas est instituta vt mali a ma-
lo coerceantur. z boni quiete inter malos
viuant. xliij. q. v. nō frustra. z. c. regum. et
q. l. ij. q̄ peccat. ante finem

Ex nabuchodonosor q̄ p̄us ad ydolatrias
compulit. z post ydolatrias puniuit dupli-
cem statū vitz ecclesie p̄mitiue z moderne
representat. xliij. q. l. ij. nō inuenit. z. c. q̄n̄.

Ex regum est p̄rie facere iudiciū z iusticias
xliij. q. v. regum est.

Item debet ecclesiam defendere, xxij. q. liij.
 maximsan^o, z duob^o, c. se.
 Item psonas ecclesiasticas, xl. q. j. xpianis
 Item debet hereses repellere, xxij. q. liij. qm
 z. c. si ecclesie. in fine
 Item debet oppressos releuare, xxij. quest.
 v. regum
 Quod generale pactum est societatis humane su-
 is regibus obtpare. viij. dis. que contra
 Item regibus debetur fidelitas, xxij. q. v.
 si apud
 Item debet eis subiectio z tributio solutio,
 xl. q. j. si tributum. z. c. magnum. z q. liij. si do-
 minus. z. c. se. xxij. q. viij. tributum
 Quod debet pcpue deum blasphemantes pu-
 nire, xxij. q. liij. no inuenit
 Quod salubre est eis episcopis z pbis sua col-
 la subdere. x. dis. certum est. lxij. dis. valen-
 tinianus
 Quod reges dicunt clerici se z alios bene regē-
 tes, xij. q. j. duo
 Quod ptem dz regnare in hoie. xxxij. q. vij. no
 solum
Religio Quod intrates religionē di-
 ligenter sunt examinandi
 sup pditione generis z sup statu preterit
 to, lv. dis. pascis
 Quod p ingressu religionis no licet pecuniam
 exigere, sed potest recipi voluntarie obla-
 ta, j. q. j. §. j. c. placuit vt nullus. z. ca. se. z. c.
 placuit vt de
 Quod intrans religionem vel monasterium si
 habet heredes z est illect^o totum suum dat her-
 redibus, xx. q. liij. constituit
 Item si habet heredes z non est illect^o he-
 redes legitimam partem z monasterio det
 tantum qntum vni ex filiis, xix. q. liij. si qua.
 Item si no habet heredes z no est illect^o to-
 tum cedit monasterio, xix. q. liij. platum
 Quod no sufficit parentum oblatio ad religio-
 nem si in adulta etate pueri no psenserint
 xx. q. j. §. j. z. q. ij. si in qualibet
 Quod no licet pueris resilire ab oblatione pa-
 rentum ad religionem postquam in etate legit-
 ima mutuam addiderunt psensum, xx. q. j. fir-
 ma, z quattuor. c. se.
 Quod quilibet intrans religionem absolute in-
 fra annum z die pte exire, xx. q. ij. puella
 Quod coact^o quicunq; vult potest recedere si postea
 su^o no accesserit psensus, xx. q. j. sicut
 Quod adolecetes eam intrates no pnt a parē-
 tibus extrahi, xx. q. ij. puella,

Quod pmissionibus ad religionis ingressum il-
 lecti religiosi esse tenent, lz res pinqs sunt
 restituende, xx. q. liij. pns. in fine
 Quod ante annos. xliij. masculus vel ante, xij.
 puella eam intrans potest a parentibus reuoca-
 ri, xx. q. ij. si in qualibet. z. c. se.
 Quod null^o tenet ad religionem ad cui^o introitu-
 num psenserit, xx. q. liij. pns
 Quod sicut voluntarie religionem intrates non
 debent egredi, sic nec inuite intrantes sunt
 retinendi, j. q. j. sicut, z. q. liij. c. j. z. c. se.
 Quod vt non sequat^o traditio ipam intran-
 tes non furtive sz sub pbroz testimonio
 sunt recipiendi, xx. q. ij. oportet.
 Quod seru^o sine psensu dni sui ad religionem no
 dz recipi, xvi. q. j. q. vere
 Quod plures ad religionem intrare volentes
 sc^o cora ep^o sep adtz i diuers^o m^oasterijs po-
 nendi, xxvij. q. ij. si vtr, xvij. q. ij. diffinim^o.
 Quod religio no liberat a iugo fututis inui-
 to dno, liij. di. generalis, z. c. si seruus sci-
 ente, xvij. q. ij. si qs
 Quod nulli licet aliam religionem vel aliud mona-
 sterium nisi petita licentia sui plati intra-
 re, xx. q. liij. monachum
 Quod sine licentia sui plati canonic^o regularis
 monach^o effect^o redire psellit z grauiter.
 punitur, xix. q. liij. null^o. z. c. se.
 Quod ideo de religionem ad religionem transe-
 untes licentiam debent petere ne leuitas ani-
 mi vel euagationis ausus eis imponatur
 xx. q. liij. §. vlt.
 Quod religiosi ad austeriore vitam pmo petita
 a plato licentia etia no obtenta pnt trans-
 re, xx. q. liij. monachum, z. xliij. q. ij. due. in ff.
 Quod canonici siue clerici etia ep^o tradicen-
 te pnt intrare, qz vbi spūs dei ibi libertas
 xix. q. ij. due.
 Quod religiosi pre alijs diuinis officijs debent
 inuigilare, xij. q. j. quia tua
 Quod ppter pecuniam receptam ad religionem, tenent
 qdem in ipa remanere, res po heredibus
 sunt restituende, xx. q. liij. constituit.
 Quod infra temp^o pbationis potest qs pbari
 in habitu laudabili, liij. dis. multos, xvij.
 q. ij. si quis
 Quod post ingressum religionis z temp^o pba-
 tionis potest qs liberis suis pinqs bona
 diuidere, xix. q. vi. si qua mulier
 Quod recedens a religionem infra tempus pba-
 tionis oia q ecclesie tradidit potest depoz-
 tare, xvij. q. ij. si quis.

Ex clericus religionē intrans z infra annum
exiles potest suū repetere bñficiū, xvij, q, ij
goualdus

Ex religio tollit pprietatem z ppriam volū-
tatem, xij, q, j, non dicatis, z, c, expedit, z, c,
cui deus portio

Item astringit ad castitatem, xxvij, quest, j,
impudicas

Ex cōmunē vitā debent hēe nec denarium
nec aliquā rem puatā debent possidere, si
cum Anania nolūt interire, xij, q, j, dilectis-
simis, z, c, scimus, z, c, nolo, in fine

Item non debent assumi ad officia ecclesi-
astica vel ad sacros ordines pmoueri sine
licentiā p̄lati, lviij, dis, p̄ totum, z, xvi, q, j,
si q̄s mo, z trib, c, se,

Item non licet eis sine p̄lato vouere z vo-
ta talia p̄ p̄latos eoz franguntur, xx, q, liij
monacho

Item religioso sine licentiā sui p̄lati nō li-
cet aliquid accipere, xij, q, j, non dicatis,

Ex religiosi testamentū facere non possunt
xij, q, j, nolo, in fine, xix, q, liij, quia,

Ex femina in religione caput z facies debet
velare, vij, q, j, omnes

Ex officia clamosa z litigiosa nō conuenit
eis exercere, xvi, q, j, de p̄sentium

no A Ex q̄tūcūq; religiosa sit gregatio, inueni-
untur in ea mali, clvij, dis, q̄tūlibet

Ex q̄ in religione seculariter vult nō secu-
lū fugit s; imitatur, liij, dis, legem,

Ex detestabile est pauperē in seculo, delica-
tum esse in religione z ibi mella fastidire
xij, q, ij, gloria,

Ex mali religiosi qz nomē sanctitatis habēt
puerse agēdo amplius nocēt in ecclesia q̄ alij
lxxij, di, nemo, xix, q, liij, in monasterijs,

Ex deficientes in religione sunt pessimi z p-
ficientes optimi, clvij, dis, q̄tūlibet,

Ex quicūq; mutatio loci p̄dest religiosi, qz ple-
rūq; dū mutat locū mutatur z mens affe-
ctus, lxxi, dis, valet,

no B Ex excessus religiosoz p̄pter malū scandalū
sunt occultandi, xvi, dis, in scripturis

Ex religiosi vere p̄ alijs sunt honorandi, xvj
q, j, qui vere,

Ex facilis dispensat cū religiosa p̄sona q̄s cū
alta, lxxvij, dis, monachus

Ex in fauore religionis p̄t q̄s sine intersti-
cio ad ordines pmoueri, ibidem

Ex alias ad ordinem indigni p̄pter religio-
nem admittunt, lvi, di, presbyteroz, lxxvij

dis, c, vltimo,

Ex religiosi nisi p̄ papā fuerit exempti tenē-
tur ep̄o subesse, xvj, q, j, q̄ vere

Ex locū religiosoz sine p̄sensu ep̄i nō debet
mutari, xvi, q, vij, si q̄s vult

Ex ep̄i z alij p̄lati religiosos p̄sillo z auxilio
debent vouere, xij, q, ij, religiosam

De hac materia habes vbi agitur de
monachis z de monasterio

Remissio Ex remissio p̄cti sit nō
tū in p̄nti s; etiā in fu-
turo, xxv, dis, qualis hinc, z, c, se,

Ex remissio peccati sit p̄ auctoritatē, z sic sit
solo deo, j, q, j, ita sit z, c, vt euidēter, de pe,
dis, ij, s, opponitur

Item sit per officium, sic sit ab omni p̄lato tam
bono q̄ malo, xxij, q, v, remittuntur

Item sit p̄ ministrū meritum, sic sit tū p̄ bo-
nū, j, q, j, remissionem, de con, dis, liij, quō,

De remissione iniuriarū habes vbi agit
de iniuria

Remotio Ex ep̄s vel superior pre-
latus nō remouet de
episcopatu nisi per solum papam, vij, q, j,
mutationes,

Item remouet p̄pter crimen, l, dis, si ep̄s, et,
c, se, vij, q, j, remoto

Item remouet p̄pter vtilitatem, vij, q, j, mu-
tationes

Item p̄pter senectutem, vij, q, j, petisti,

Item p̄pter necessitatē, vij, q, j, pastoralis

Item p̄pter simplicitatē, lxxij, di, ep̄oz

Ex remouet si q̄s de loco ad locū p̄pter leui-
tatem, vij, q, j, non oportet, z plurib, ca, se-
quentib;

Item p̄pter ambitionē, vij, q, j, si q̄s de plu-
ribus, z, c, se,

Remuneratio Ex quilibet
remunerat

a dō fm merita, xv, q, j, firmissime, s, ex, co
in fine, xxij, q, liij, displicet, ante finem

Ex deus temporaliter z eternaliter remunera-
rat, xxij, q, ij, si quilibet

Ex nemo debet querere p̄ bono qd agit tē-
poralem remunerationem, de pe, dis, liij,
s, quāq;

Ex q̄ p̄ bono qd agit temporaliter remunera-
ri nō querit illi deus merces erit, xxij, q,
liij, dicat, Exemplū ibi de Abraam, de cō,
dis, v, ietunium

Ex indigna eterna remuneratōe p̄ bono qd
agit temporaliter remunerat, de pe, di, liij, s,

ex hoc. z. s. sequenti

Ex mali q. p. paucis bonis q. faciunt in pnti remunerantur, in futuro pleni punient, de pe. dis. li. s. quāq.

Renunciatio Ex quilibet potest suo iuri renunciare, vii. q. i. q. periculosum

Ex furiosus nisi habeat lucida interualla renunciare non potest, vii. q. i. q. uis triste

Ex non tenet renunciatio nisi illi fiat cuius est institutio, xvii. q. ii. gonsaldus.

Ex plati non possunt renunciare nisi de licentia superioris, vii. q. i. si q. s. pbz

Ex renunciatio episcopatuū tñ d. fieri domino pape, vii. q. i. q. periculosum, et cap. qualiter.

Ex renunciatio plature non d. admitti de facili, vii. q. i. q. periculosum, z. c. q. uis

Ex qñ renunciatio admittit d. fieri p. magna utilitate vel infirmitate, vii. q. i. qualiter. z. c. sequenti

Ex renunciatio platiōis fienda est in scriptis, vii. q. i. sicut, s. ecce

Ex renunciatio ulterius non potest repetere illud qd renunciavit, vii. q. i. q. periculosum, z. cap. h. neq. xxi. q. ii. si quis iam.

Ex renunciatio videt posse repetere, xxii. q. i. magne

Ex ecclesia vel superior potest repetere renunciantem, vii. q. i. non oportet, z. c. si quis vero z. ca. sequenti

Repetitio Ex debitor benigne remissum non inique repetit, xlii. q. i. qd debetur

Ex cu dñs dixit si q. abstulerit tibi tunicam non repetas, non p. cipiendo s. exhortando dixit, xlii. q. i. ep. s. h. ita, in fine

Ex ep. vel ali. plati. res transitorias tumultuose z. litigiose non d. repetere, xlii. q. i. c. i. z. c. se, lxxxvii. dis. inutile

Ex plati q. tunc p. p. p. tenent res ablatas modeste repetere, qz res pauperum sunt q. possident z. ipi tñ sunt dispensatores, xlii. q. i. ep. s. h. ita

Ex vbi non pot. esse redditio supersedenda est repetitio, xlii. q. vi. c. i.

Ex pro iudicio vel p. alio quod ventale esse non debet pecunia iniuste repetitur, xlii. q. v. non sane

Ex res ecclesie p. captiuis z. pauperibus erogate non debent ab erogatore repeti, xii. q. ii. sacroz.

Reprehensio Ex reprehensio tunc est iusta

qñ pmo sit in se z. postea exerceat in aliu, iij. q. vii. q. sine, z. c. iudicet, z. ca. postulat

Ex est reprehensio auctoritatis, q. solu. malorum puenit, z. h. debet fieri cum benivolentia, xlv. dis. licet, lxxxvi. dis. quando

Item est reprehensio zeli q. minoribus pcedit in maiores, z. hec debet fieri cu reuerentia, xxi. dis. nolite, ii. q. vii. si q. s. super his vos s. primo.

Item est reprehensio temeraria q. vergit ad infamiam, z. hec nec prelato ad subditum nec subdito ad prelatum pcedit, xxi. dis. nolite, ii. q. vii. plerumq. z. c. querit

De hac materia habes vbi agitur de accusatione z. correptione

Repulsio An repellere vim sit peccatum, xlii. quest. i. s. i.

Ex pfectus debet patienter iniuriam sustinere ab his q. optat bonos esse, xlii. q. i. paratus, xi. q. ii. ira sepe.

Ex pfectus licet iniuriam verbis z. non verberibus repellere, xlii. q. i. paratus. Exemplus ibi de xpo.

Ex qualiter cuilibet licet iniuriam repellere z. qualiter non, habes, xlii. q. ii. sex differentie, s. se.

De hac materia habes vbi agitur de patientia, z. de tolerantia, z. de iniuria.

Rescriptum Ex rescriptum principis quibus precipiat reprehensibile dummodo non fiat contra fidem est recipiendum, c. dis. contra mores

xix. dis. in memoriam

Ex rescriptum apostolicum contra euangelium z. contra apostolos non admittit, xxv. q. i. sunt q. dam. z. c. se.

Ex rescriptum in ius commune factum ab omnibus est refutandum, xxv. q. i. rescripta

Ex rescriptum posterius artat eos quibus dirigitur, xix. dis. in memoriam.

Ex i. arduis non scripta s. ipa originalia manu principis subscripta debent monstrari, xxv. q. ii. sanctimus

Ex rescripta personalia sine die z. consule facta carent auctoritate, xxv. q. ii. si qua

Ex rescriptum cassat si a curia non emanauit, xix. dis. in memoriam

Item cassatur si tacta veritate fuerit impetratum, xxv. q. ii. dicentis.

Item cassat si non fuerit honestum iustum possibile, tpe z loco uentiles. llij, dis, erit aut lex
Item cassat si non habet subscriptionem petitionis. lxxxj, dis, maximianus.
Item si expressse non continet in se si preces ueritate nitantur, xxv, q, ij, vniuersa
Item si non expressse continet nomen eius qui uult uenire. ij, q, viij, quisquis, z, s, vlti.
Item si obscurum fuerit ita ut plene intelligi non possit. llij, dis, erit.
De hac materia habes ubi agitur de scriptura

Residentia. Episcopi qui curam generalis debent gerere precipue debent residere, vij, q, j, pontifices
Non licet beneficiato ultra tres hebdomadas adesse, vij, q, j, si quis in clero
Propter negocia ecclesie vel propter caritatem de residentia quilibet excusatur, vij, quest, j, presentium

Et in ecclesia sine legitima causa non residet iuste alter substituitur, vij, q, j, presentium

Resistentia. Et posse resistere pueris z non facere est ipsis sentire, xxij, q, iij, qui potest.
Rusticitas sancta quantum ex uite merito ecclesiam dei edificat tantum nocet si destruentibus non resistit, ij, q, viij, sancta quippe.
Resistere malis manu armata maxime perfectis sit peccatum, xxij, q, iij, per totum.
Et ex platorum pulsione principes seculi persecutoribus pauperum debent resistere, xxij, q, iij, ab imperatoribus, z, c, maximianus
Et cum dicitur resistere malo non mali coercio sed propter uindictam executio prohibetur, xxij, q, v, de occidendis

De hac materia habes ubi agitur de patientia, et ubi agitur de iniuria, et ubi agitur de tolerantia

Respondere. Et bonum est quantum cumque responde re auditoribus, ne extiment nos responsionis penuria declinare certamen, xliij, dis, in mandatis, z tribus, c, se.

Propter hoc nemo debet respondere ut plus uideatur scire quam sciat, quia esset iactantia xliij, dis, dispensatio, s, pariter

Et garrulos z puocatores prudentia est responsionibus eludere, xliij, dis, in mandatis.

Restitutio. Et restitutio in integrum est quam quis bonoribus z ordinibus z ceteris restituitur, ij,

q, llij, c, vl, in fine
Item cum princeps in integrum restituit in familiam tollit, ij, q, llij, c, vl, in fine.

Et an litis ingressum spoliatus est in integrum restituendus, ij, q, ij, per totum

Et etiam predo est ante iudicium restituendus, llij, q, j, deus

Et antequam in causa iudicij procedatur mulier est primo restituenda, xxxij, quest, ij, siue de coniugij

Et sex mensium dantur inducere restitutis antequam respondeant, llij, q, ij, electis

Et restitutio rerum quantum sit in simplicibus, xliij, q, v, non sane

Item quandoque in duplum, lxxxix, dis, decen ter, xij, q, ij, in legibus.

Item quandoque in quadruplum, xij, quest, ij, cum deuotissimam

Item quandoque in nouem partibus, xvij, q, llij, quisquis

Item quandoque in decuplum, xij, q, ij, in legibus

Et non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum, xliij, q, vl, si res

Et non vere penitet qui ablata non restituit cum potest, xliij, q, vl, si res, xxij, q, viij, pessimam

Et non est super restitutione molestandum cui non est unde soluat, xliij, q, vl, si res

Et qui rem alienam deo consecrat non rem sed exclamationem restituat, xliij, q, vl, cooperimus

De restitutione lapsorum habes, l, dis, fere, per totum. Et in hoc opere ubi agit de lapsis

Et in restitutione lapsorum consideranda est quantitas criminis utrum sit enorme vel mediocre, quia quanto minus tanto facilius restituitur, l, dis, quia tua.

Item quantitas criminis utrum sit publicum vel occultum, nam publicatio multis impedit restitutionem, l, dis, sacerdotes si, z, c, se.

Item modus redeundi scilicet utrum sit uictus vel sponte confessus, nam mitius agitur cum sponte confessus, l, dis, si quis preposterum.

Item modus satisfactionis an scilicet uere vel fictus, nam uere contritus facilius paratur, l, dist, bene.

Et restituit quis ut possit ad omnia promoueri, l, dis, considerandum, ubi agit quomodo Petrus apostolus post negationem restitutus fuit

Item restituit quis ut maneat tamen in susceptis ut reuertentes ab hereticorum errore, j, q, viij, saluberrimum.

Item restituitur q̄s vt t̄m̄ ministret in mi-
noribz vt scienter simoniaci. j. q. v. c. j.

Itē restituit q̄s vt laicam t̄m̄ habeat cōlo-
nē vt doctor z auctor hereticorū. j. q. vii. c. j.

Resurrectio Ex ecclia vt gau-
diū resurrectōis
insinuet a pascavisqz ad penthecosten non
ieiunat. xxx. dis. si quis pbz. lxxvi. dis. scire
debet.

Ex olim baptisim⁹ iō tpe resurrectōis fiebat
vt sic x̄ps r̄surrexit a mortuis. sic nos i no-
uitate vite ambulem⁹. de cō. dis. liij. pp̄le.

Reuerentia Ex reuerētia ali-
cul exhibet rōne
dignitat. vl' sup̄ioris ptātis. xvi. q. ij. viis

Ex inutili plato q̄d̄m̄ sustinet reuerētia est
exhibenda. xvi. q. vi. si fortassis

Ex subditi debent platos reuereri cuz affe-
ctu dilectiōis. xcv. di. esto. ij. q. v. habet

Item ip̄is obediendo. xcij. dis. s. j. z. c. se. ij.
q. vii. sacerdotes

Item ip̄is subsequēdo. xcv. dis. nō oportz.

Item eoz officū temerarie nō vsurpando
xcv. dis. pbz

Item eoz statuta seruando. vii. q. j. quia

Item eos temerarie nō arguendo vel indi-
cando. xxi. dis. nolite

Itē defect⁹ eoz nō reuelādo s; potl' coope-
rando. xcv. di. in scripturis

Reuelatio Ex reuelatio diuina
instruit in agendis.
vii. q. j. si ergo

Item reuelatio diuina dirigit in scripturis.
ix. dis. noli

Ex confessio peccati occultī nulli penit⁹ est re-
uelanda. ij. q. j. si peccauerit

Ex fraudulent⁹ est q̄ reuelat archana. v. q. v
qui ambulat

De reuelatione diuina habes vbi agit
de inspiratione

Rigor Ex ex psideratiōe temporuz
z etatum rigor canonū q̄nqz
temperat. xliij. dis. sicut quedam

Item vbi strages multoz t̄met detraben-
dum est rigori. l. dis. vt cōstitueret. j. q. vii.
quotlēs a populis

Ex multi canones psituti sunt in rigorem
discipline. l. dis. vt psitueretur

Rogatio Ex rogationum tres di-
es ieiunādī sunt z feriā-
dī. de cō. dis. liij. pnūciandū. z. c. rogatiōes

Ex tribz diebz rogationū serui z ancille ab

ope seruili debent esse liberi. de cō. dis. liij.
rogationes

Ex inter duos dies rogationū quadragesi-
mali cibo est vtendum. ibidem

Roma Ex roma caput z p̄ncipatū
obtinēt nationum. ij. q. vii.
beatī

Ex iura romanoz alijs gentibz non pueni-
unt. j. dis. ius quiritum.

Ex i q̄bz iura romanoz psistūt habes. j. di-
sus quiritum

Ex qui romanā eccliam annihilat ip̄e se he-
reticū insinuat. xxi. dis. omnes.

Ex romana ecclia est p̄ncipium oim ecclesi-
arum. xxi. dis. q̄suis

De ecclia romana habes vbi agit de pa-
pa. z vbi agitur de sedibz

Sabbatum Ex die sab-
bati nō est
festiuandum ne iudassare vidca-
mur. de con. dis. liij. puenit

Ex antichrist⁹ iō faciet sabbatū z diē dñi sc̄i
obseruari vt pp̄t obfuationē sabbati iude-
os. z pp̄t obfuationē diē sce xp̄ianos sibi at-
trahat. de cō. dis. liij. puenit

Ex sabbatū nō vbiqz s; fm aliqua loca sc̄i-
natur. xij. dis. illa. Exempluz ibi de matre
Augustini

Ex die sabbati nisi pp̄t festiuitatem aut p̄-
pter infirmitatē a carnibz est abstinentuz
de cō. dis. v. quia.

Sacerdos Ex sacerdos nomē
habet cōposituz ex
greco z latino. quasi sacrum dans. xxi. di.
cleros. ante medium.

Ex sacerdotalis ordo incepit a sancto Pe-
tro. xxi. dis. in nouo

Ex maiores sacerdotes in aplis. minores
in septuaginta duobz discipulis sunt des-
gnati. xxi. di. s. j. post mediū

Ex sacerdotes angeli z dñi nūcupant. xj. q.
j. sacerdotibz

Ex ordo sacerdotalis p̄minet dignitatē re-
gali. xcvj. di. duo. in pn. z in fine

Ex ip̄e x̄ps eis reuerentiā exhibuit. duz ad
eos leprosos remisit. j. q. j. nonne

Ex etiā exempla gentiliū inducūt christia-
nos ad reuerentiā sacerdotum. xj. q. j. sa-
cerdotibz.

Ex ministerio sacerdotis z nō alteri⁹ chri-
sti corpus consecratur. xcv. dis. ecce ego.
circa medium

Item bñdictio pplis z gr̃a diuina datur .j.
q. j. dictum est. vi. q. j. sacerdotes
Item peccata delent. j. q. j. sp̃i sacerdotes
Item merito officij eoz futura reuelant. j. q. j.
dictum est a dño. Exemplū ibi de caypha
Item sacerdotes sunt lumen mundi. xliij.
dis. sacerdotes
Item sunt omnium patres z magistr̃i. xcvj.
dis. quis dubitet
Q̃ debent esse corpe z mente mundi. quia
diuino officio z sacrificio debēt esse intēti
j. q. j. necesse. liij. q. vij. in graulb. z duob.
ca. sequentib.
Item sobrii. xxxv. dis. vinolentum
Item discreti z docti. xxxvij. dis. p̃ totum.
xxxvij. dis. plurib. capitulis
Item debent esse in officio suo cauti. xliij.
q. vi. c. j. in fine
Item in vestib. z gestu debent esse maturi.
xli. dis. clericus
Q̃ sacerdotes instituunt ad laudādū deuz
z ad exēplū bone actionis. v. q. liij. qz ep̃s.
Q̃ sacerdotes ratione oblationū tenentur
orare pro populo. j. q. j. sacerdotes
Q̃ sacerdotes discuntur p̃medere pctā ppli
plurib. modis. vltz p̃cib. z õionib. pctā
p̃sumendo. j. q. j. ipsi sacerdotes
Item oblati p̃ peccat̃ vtēdo. j. q. j. pastor.
Item aliena peccata p̃ p̃sensuz incorporando
ibidem. in fine
Q̃ sacerdotes horas canonicas hospitali
tatem z ṽsitationes infirmoz sollicitē ex
ercere debēt. xxi. dis. p̃bz
Q̃ non de facili est suspicandum maluz de
sacerdotib. ex quo corpus christi confici
unt. xl. q. liij. absit
Q̃ ordo sacerdotalis nō dat̃ p̃p̃ ordinatuz
tm̃ sed etiā p̃pter alios quoz m̃ster esse dz
z ideo m̃udl̃ est suspiciendus q̃s alij ordi
nes. j. q. j. si quis ep̃i talem. s. primo.
Q̃ sacerdos mēbroz deformitatē notabilē
habere nō debet. xlix. dis. s. j.
Q̃ sacerdotes p̃pter multitudinem sunt cō
temptibiles. xliij. dis. legim⁹. in fine
Q̃ multi sūt sacerdotes nomine. pauci ope
re. xl. dis. multi
Q̃ non cathedra facit sacerdotē s; sacerdos
cathedram. ibidem
Q̃ nemo in ecclesia dei nocet pl⁹ q̃s q̃ puerse
agens nomen sacerdotis habet. lxxxij. dis.
nemo.
Q̃ malus sacerdos de ordine suo crimen z

iudiciū acq̃rit. ibidem
Q̃ multi sacerdotes nomen dei in quātuz
in eis est despiciūt. z panem pollutum of
ferunt. xlix. dis. sacerdotes
Q̃ magnū incōueniens est sacerdotē corp⁹
xp̃i p̃ficiētē immūdū esse. j. q. j. sacrosan
cta. z. c. se.
Q̃ ignominiosus est sacerdos q̃ studet di
uitijs. xij. q. ij. gloria
Q̃ sacerdos q̃ alios debet audire cōfessio
nes debet esse in scientia discret⁹ z in vita
bon⁹. de pe. dist. vij. s. j.
Q̃ malus sacerdos comparat̃ symle. j. q. j.
si quis inquit
Q̃ mali sacerdotes sunt audiedī nō imitā
dī. j. q. j. significastis. z. c. se.
Q̃ an p̃morus in sacerdotem ī mortali pec
cato possit exequi officium suum. xv. q. vi.
per totum
Q̃ peccatum est detrahere sacerdotib. vi.
q. j. sacerdotes
Q̃ grane peccatuz est inuidere sacerdotib.
vi. q. j. sunt plurimi. s. primo.
Q̃ nemo debet audire missam a sacerdote
quē scit indubitanter h̃re p̃cubinā. xxxij.
dis. null⁹. vbi exponit glo. Jo. q. h̃ ē indu
bitanter scire qd̃ scit scia iuris z nō facti. z
ad h̃ exp̃sse facit̃ mlt̃a iura. vt. xv. q. vlti.
sciscitantib. lxxxij. dis. nihil. s. quāq̃s. j. q.
j. multi. xxx. q. v. c. nec illud. s. his ita. z. ca.
nullū. Nam ante scientiam a nullo est re
cedendū. viij. q. liij. nonne
Q̃ aut sacramenta a malis sacerdotib. tra
dita q̃sdū tollerāt nō sunt p̃tēnenda plu
ra docēt capitula. qz sp̃i nō suis s; xp̃i ver
bis sacramenta p̃ficiūt. de cō. dis. ij. panis
est. j. q. j. significastis. z. c. xp̃s. z. c. se.
Quia sacramenta a iuda p̃ditore tradita n̄
fuerūt reprobata. j. q. j. dedit
Quia sibi iudiciū tm̃ manducant z bibunt
j. q. j. per Esayam
Quia sacramenta sicut nec sola locis imū
dis per que transit ab ipsiis nō inquinan
tur. xix. dis. fm̃ ecclesie
Quia ipsi sicut fax accensa alijs lucēt q̃suis
sibi noceant. xv. q. vlt. c. vlti.
Quia ipsi velut lixiū lauāt z nō lauantur
lxxxij. dis. nihil. s. se.
Quia per eos sacramēta velut aqua per la
pideos canales vbi nil generat̃ transeunt
ad locum fertilem. id est. ad salutem alioz
j. q. j. si fuerit

¶ sacerdos licite potest opas suas alijs lo-
care, x. q. ij. precarie, j.

¶ sacerdos non debet alijs irrogare sup-
plicium, xxij. q. v. hoc videtur,

¶ p. motus in sacerdotē tenetur vxori ī ne-
cessarijs puidere non tamen tenetur debi-
tum reddere, xxxj. dist. omnino,

De sacerdotibz habes vbi agitur de de-
ricis, z vbi agitur de ordine

Sacramentum ¶ sacra-
mentum
inuisibilis gratie ē visibilis forma, de cō.
dist. ij. sacrificiū.

¶ sacramenta dicuntur quia sub tegumē-
to corporalium rerum diuina virtus eorum-
dem sacramentoz salutē opatur. vnde a se-
cretis virtutibz vel sacris sacramenta di-
cuntur, j. q. j. multi, circa medium

¶ inter septem sacramenta ecclesie quedā
dicunt necessitatis vt baptisimus, de con.
dist. iij. nulla preter

Item confirmatio, de con. dist. iij. nullus
ministrorum

Item eukaristia, de conse. dist. j. omnis chri-
stianus

Item extrema vnctio, xxvi. q. vij. c. j.

Item penitentia, de pe. dist. j. §. non p̄t.

¶ alia duo sacramenta sunt voluntatis, vi-
delicet ordo, lxxij. dist. vbi ista.

Item matrimoniū, xxx. q. ij. vbi non est

¶ baptisimus est sacramentum intransituz
de conse. dist. iij. nulla preter. §. porro, an-
te finem

¶ confirmatio est sacramentū pugnantiū
de con. dist. iij. spū sanctus

¶ eukaristia est sacramentum progredien-
tium, propter quod z vaticum dz, xxvi. q.
vj. qui recedunt, z. c. de his

¶ penitētia est sacramentum redeūtiū, xvi.
q. vij. his q. de pe. di. iij. c. ij. §. secūdo

¶ extrema vnctio est sacramentū exeūtiū
xxvi. q. vij. c. ab infirmis.

¶ vnum sacramentū dz alio maius. diuer-
sis respectibz. videlicet effectu vt baptis-
mus, xxxij. dist. ad hoc vero, §. porro

Item subiecto vt eukaristia, xc. di. ecce.

Item significatione vt matrimoniū, xxvij.
q. ij. cum societas

Item ministri dignitate vt confirmatio, de cō.
dist. v. de his. z. ij. c. se. lxxij. dist. in. q̄uis.

Unde versus, Maloz ī effectu baptisim^o
corp^o in esse, Coniugii signo, maloz criss-

ma ministro.

¶ sacramenta a suis parrochianis sunt re-
cipienda, xvi. q. j. interdicimus

¶ p. pbz non per minorem clericum de-
bent sacramenta exhiberi, de con. dist. iij.
psbyteri qui.

¶ spū sanctus dat sacramentis efficaciaz
p. quoscūq; ministrant, j. q. j. multe, z. c. ista
fit, z quattuor, c. se. z. c. non nocet

¶ sacramenta ab immundis ministris, co-
inquinari nō possunt, j. q. j. remissionem.

¶ hominum malicia sacramenta non pro-
phanat, j. q. j. nonne

¶ sacramenta a malis ministris sunt acci-
pienda q̄diu tolerantur, j. q. j. neq; z. c. oia
z. c. multi, z. c. per Esaias, xv. quest. vltima
cap. vlti.

¶ sacramenta ab heretico scienter nō sunt
recipienda, xxij. q. j. c. vi.

¶ ab ipsis in forma ecclesie data sacramē-
ta virtutem habent, cix. dist. scdm, j. q. j. si
aut, z. tribz, c. se. z. c. sicut, z. c. qd̄ pro.

¶ sacramenta ab ipsis in forma ecclesie nō
data virtute carent, j. q. j. hi qui, §. sed no-
tandum

¶ virtutem non amittunt si p. malum mi-
nistrum in forma ecclesie exhibentur, xxij.
dist. p̄ter hoc, §. verum, z. c. ad hoc vero, §.
porro, j. q. j. si fuerit, z. c. neq; z. c. nonne, et
fere p. omnia capitula sequentia.

¶ sacramenta collata in forma ecclesie ab
hereticis z scismaticis, simoniacis, z depo-
sitis, interdictis, excommunicatis, rata sunt
quo ad characterem sed non quo ad execu-
tionem, xxxij. dist. ad hoc, §. porro, j. quest.
j. si qui a simoniacis

¶ sacramentum datum ab hereticis non
est iterandum sed virtus sacramenti dabi-
tur per man^o impositionem, xxxij. dist. ad
h. vero, §. porro, xxij. q. j. miramur, §. his
auctoritatibz

¶ deus in administratione sacramentoz
non pensat merita administrantiū, j. q. j.
in scriptura.

¶ sacramenta affectum suscipientiū z mē-
tis deuotionem exigūt, vij. quest. j. licet
post medium

¶ sacramenta contra interdictum prela-
torum suorum accepta damnosa sunt, xxxij.
dist. ad hoc vero, §. porro.

¶ non sunt danda impenitentibz, xxvi. q.
vij. fere, per totum

Item nō sunt danda a grauibz peccatibz subli-
to reuertētibz. de pe. di. j. in actione

Item nō sunt danda illis qui non subsunt
alicui. xvij. q. ij. abbatibz.

Q nō est vera puerſio ad deum vbi sacra-
menta ecclie p̄tenuunt. de con. di. iij. ba-
ptismi vicem

Q sacramentū qd̄ in se bonū est cedit malo
in malū. j. q. j. qd̄ quidam. s. opponit. ante
mediū vbi ponit exemplum de iuda

Q sacramenta xp̄i p̄ciosuz extrinsecū orna-
tum non requirunt. xij. quest. ij. auruz. an
mediū

De sacramentis habes supra vbi agitur
de sacerdotibz. z de quolibet sacramento
habes specialiter positum fm ordinem
alphabeti

Sacrificium Q sacrificiū al-
taris orationū
z elemosynarum est. xij. q. ij. non extimes-
mus

Item est sacrificium cordis cōtribulati. de
pe. di. j. in actione post mediū

Q magnum deo sacrificium offertur cum
malū q̄ in sua z alioz p̄nicie dilatantur cō-
pescunt. xij. q. v. quali.

Q om̄ia sacrificia p̄cellit corpus z sanguis
christi. de con. di. ij. nihil

Q nō sacrificioz magnitudinem sed meri-
ta offerentium deus d̄iudicat. xij. q. j.
odi

Q illud sacrificiū solum deus acceptat qd̄
intra eccliam catholicam sibi offert. xij. q. j.
quia ex sola

Q moztui multiplici sacrificio iuuari pos-
sunt. videlicet altaris. orationum. z elemo-
synarum. xij. q. ij. non extimemus. z ca. p
obeuntibz. z c. anime

De hac materia habes vbi ponitur de
oblato.

Sacrilegium Q sacrilegiū
p̄mittit̄ aue-
rendo sacrum de sacro. vel non sacruz de
sacro. vel sacrum de non sacro. xvij. q. iij.
quisquis.

Q sacrilegiuz est inuadere aut auferre res
ecclie. xij. q. ij. predia. z c. indigne z c. hec
xij. q. ij. q̄ oblationes. xvi. q. j. in canonibz
xvij. q. iij. q̄ rapit. z c. quisquis.

Q sacrilegium comittit̄ qui in clericuz ma-
nus violentas mittit. xvij. quest. iij. si q̄s
contumax.

Q sacrilegium est si quis quod venerabilis
bus locis datur sibi studuit retinere. xvij
q. iij. sacrilegium

Sacrilegus Q sacrilegus d̄ q̄
res ecclie indebi-
te vendit. l. di. si q̄s p̄bz

Item q̄ habēs sufficiēs patrimoniū res ec-
clesie ad sup̄fluitatem recipit. xvi. q. j. quo-
ntiam. in fine

Item sacrilegus d̄ q̄ p̄sonam ecclesiasticā
ledit. xvij. q. iij. sicut. z c. quisquis

Item q̄ fugientem violenter de ecclia tra-
hit. xvij. q. iij. nullus. z c. si quis p̄tumar

Item q̄ constitutiōes sanctorum patruz in-
fringit. xvij. quest. iij. si quis suadente. s.
qui autem

Item qui arti magice intendit. xvij. q. ij. il-
lud. in fine

Item qui alios temerarie rebaptizat. xij.
q. v. si vos.

Item qui infringit ecclesiam. xvij. quest. iij.
quisquis.

Q vendere vel comparare sp̄ualia sacrile-
gium est. j. q. iij. audiuimus.

Q dubitare de illo quez p̄nceps elegit an
dignus sit sacrilegium est. xvij. q. iij. si q̄s
suadente. s. primo.

Q sacrilegiū christiani cōmittunt euz iude
oruz cibis vtuntur. xvij. q. j. om̄is

Q sacrilegiū cōmittit̄ qui iudeis publica
officia cōmittit. xvij. q. iij. p̄stitit.

Q sacerdos sacrilegiuz cōmittit̄ q̄ pro ma-
trimonio adulteriū benedicat. xvij. q. j. vi.
de coniugali.

Q q̄ cum ea que castitatem vouit contraxit
vel coitum facit sacrilegiuz incurrit. xvij
q. j. impudicas

Q nō graui⁹ est pctm̄ fornicatio q̄ sacrile-
gium. xvij. q. iij. sicut q̄. s. non ergo

Q sacrilegus in rebz ecclie iude p̄ditori cō-
paratur. xvij. q. iij. q̄ forte. xij. q. iij. qd̄
ergo.

Q sacrilegi pena est infamia. vij. quest. j. in
fames.

Item excommunicatio minor. xvij. q. iij.
quisquis.

Item anathematizatio. xij. q. ij. indigne.

Item depositio. xvij. q. iij. si quis deinceps
xij. q. ij. indigne

Item publica penitentia. xvij. q. iij. si quis
contumax

Q imponitur sacrilego pena legalis scilicet

Decapitatio, xvij. q. liij. si quis, s. q. autem
Et aliquando imponitur sacrilego pena le-
galis et canonica scilicet pena pecuniaria et in-
fama, xvij. q. liij. attendendum, et c. si quis

Sacrista Et sacrista idem est quod
thesaurarius cuius officii
um exprimitur, xxv. dist. plectis

Sal Et Christus dicens. Salem habete in vo-
bis sapientiam verbi designavit
xlviij. dist. sit rector, post medium

Et prelati et sacerdotes dicuntur sal terre,
xciiij. dist. sacerdotes.

Et malus prelatus dicitur sal infatuatum, liij. q.
vii. sacerdos, s. item in euangelio, ij. q. vii
non omnes sacerdotes

Et sal infatuatum a porcis conculcatur, ij.
quest. vii. secuti, s. quia

Et sal sapientie in cunctis nostris sacrifi-
cijs offerri debet, de con. dist. liij. sal

Et aqua sale aspersa et per sacerdotem consecrata
sanctificat populum, de con. dist. liij. aqua sale.

Salomon Et Salomon rex te-
plum domino constru-
xit et illud consecrando magnum festum fe-
cit, de con. dist. i. s. i.

Et Salomon non diuitias, non longa tem-
pora vite sed sapientiam a deo petiit, xxx-
vi. dist. qui, s. ecce.

Et regina Saba venit a finibus terre audi-
re sapientiam Salomonis, viij. q. i. vereor.

Et Salomon ad expellendum demones de
corporibus quosdam exorcismos inuenit
xxi. dist. s. i.

Et Salomon amore mulierum deos gentili-
um coluit, et ydolis templa construxit, liij. q.
vii. s. vlti. xxxij. q. liij. s. Salomon

Samuel Et Samuel qui sanctus vir
fuit et sanctus de hac vita exi-
uit non sic potuit esse sub dyaboli potesta-
te ut arte dyabolica per phitonissas susci-
taret, xxvi. q. v. ne mirum, post medium

Sanctitas Et est sanctitas in-
nocentie que tamen bonis
pervenit, et est sanctitas sacramentalis que
quandoque malis puenit, i. q. i. dominus,
post medium, Exemplum ibi de Saul

Et non ex generis nobilitate vel dignitate
sanctitas innotescit, sed ex fidei puritate et
morum honestate, xl. dist. nos qui.

Et ubi Christus per bonam operationem in-
funditur et abominatio peccati aboletur
sanctitas consecratur, xv. q. i. nec his qui.

Et sanctum illum credere quod non est sanctus
periculosum est, xl. q. liij. si quis hominem

Et sanctus non debet dubitari que apex pa-
palis dignitatis attollit, xl. dist. non nos

Et omnis sanctificatio est in spiritu sancto
lxxv. dist. ordinationes

Sanitas Et sanitatem corporis
efficit moderata infectio
de con. dist. v. nihil

Et excessus ciborum putrescere faciunt cor-
pus, ibidem

Et impossibile est illos sanos esse et diu vi-
vere qui carnium adipibus continue involuuntur,
de con. dist. v. ne tales

Et abstinentia sanat morbos que superfluitas
ciborum contraxit, de con. dist. v. legimus

Sapientia Et si sine vera sapie-
tia quis extimat se pru-
dentem posse fieri non prudens sed stultus est
xxvi. q. ij. qui sine

Et sapientia cum sobrietate est habenda, quia
non oportet plus sapere quam sapere ad sobrieta-
tem, xlviij. dist. sit rector, post medium.

Et tunc iustificatur sapientia a filiis hominum
quando ostendit nec in manducando nec in ab-
stinendo esse iustitiam sed in equanimitate
tolerandi inopiam, xli. dist. quod dicit

Et sapiens nulli nocere intendit, vi. q. i. sa-
piens

Et sapiens sine peccato preciosis vti cogno-
uit, xl. dist. quisquis

Et sapiens prelationi et gubernationi compe-
tit, lxxiiij. dist. porro.

Et stultus in culpa sapiens erit in pena, xxx-
viij. dist. qui ca.

Satisfactio Et satisfactio peni-
tentie est peccatorum cau-
sas excidere, nec earum suggestionibus aditus
indulgere, de pe. dist. liij. circa penitentiam.

Et satisfactio est, vade et amplius non peccare,
de pe. dist. liij. quibus caute, s. hac aucto-
ritate

Et peccator tunc satisfactum dum penam iu-
dicio ecclesie impositam factis exequitur,
de pe. dist. i. s. hoc idem.

Et tres sunt partes satisfactionis, elemosy-
na, ieiunium, et oratio, de pe. dist. vi. s. i. de quibus
tribus habes in suis locis

Et in quantitate delicti satisfactio dicitur imponi,
xij. q. ij. fraternitas, de pe. dist. v. fallas.

Et publice peccatores publice satisfacere de-
bent, xl. q. vlti. canonica.

¶ An q̄s possit satisfacere de vno peccato sine satisfactione aliorum. de pe. dis. iij. inter omnia. §. his auctoritatibus

¶ An sola contritione sine confessione q̄s possit deo satisfacere. de pe. dis. i. sicut etiam et multis. §. sequentibus

De hac materia habes vbi agitur de penitentia

Saul. ¶ Saul licet fuerit a dño reprobat. tñ David sanct⁹ reuerbatur cum. ij. q. vij. c. plerūqz. §. de his

¶ p̄ saule intelligunt̄ plati et p̄ dauid subditū. ij. q. vij. c. plerūqz. §. item per saulem

¶ In h̄ q̄s saul reprobat⁹ plūm iudicabat innuit̄ q̄ prelat⁹ malus nō est retinendus q̄dū tolerat. iij. q. vij. c. vi.

Scandalum. ¶ p̄t scādalu s̄uetudines terrarū dūmodo non sint p̄ anime salutez sūt seruande. xij. dis. illa. Exemplū ibi de matre Augustini

¶ xp̄us soluit tributū p̄ter scandalum. xi. q. iij. inter verba

¶ Alisq̄ aliqd̄ p̄ceditur p̄ter scandalum. ibidem

¶ Alisq̄ aliqd̄ p̄cedit p̄ter scādalu quod alis nō p̄cederet. xcv. dis. pbros

¶ p̄ter scādalu q̄nqz aliqd̄ omittit̄ quod de iure esset faciendū. l. dis. aliquantos

¶ Scādalu q̄nqz surgit ex doctrina sana. ij. q. iij. inter verba

¶ pot⁹ est a qualibet esca abstinendus q̄s cū aliorū scādalo edendum. xliij. q. iij. §. i. ante finem.

¶ q̄nqz p̄ter scandalum incōsuetā tollerant. xcv. dis. puenit

¶ grauit̄ peccat q̄ p̄ximū indebite scandalisat. x. q. iij. cauendū

¶ q̄ plati suū scandalisat deū eul⁹ vicari⁹ est scandalisat. xcij. di. ille pcul.

¶ dantes occasionem scādali sunt rei eorum q̄ pereūt scādalo. j. q. j. h̄i q̄scūqz.

¶ mystice loquendo mēbz scādalisans sūt vxor vel p̄p̄nquus est amputandū. xliij. q. iij. illud. xxvij. q. j. vxor

¶ p̄uersus p̄dicator et doctor in deū scandalisatur. xcij. di. ille pculdubio

¶ infames plati sunt p̄ter plū scandaluz remouendi. l. dis. de his vero

¶ An p̄fectis liceat repetere sua p̄ter scandalum. xliij. q. iij. §. i. ante finem

Scientia. ¶ vera scientia est per quam xp̄s inchn̄ et noscitur. xxxvij. dis. legimus

¶ om̄is ratio sup̄ne scientie v̄l terrene creature in deo est. q̄ est eaz caput et auctor. q̄ hunc inuenit̄ nihil v̄ltra querat. qz q̄cqd̄ alibi querit̄ in ipso p̄fecte inuenit̄. xxxvij. dis. legimus. post me.

¶ scientia pietatis est scire et intelligere nouū et vet⁹ testamentum. xxxij. dis. si q̄s grāmaticam

¶ qz sacerdotes sunt duces aliorū eis scientia sūme necessaria est. et q̄ sunt q̄ precipue scire debent habes. xxxvij. dis. q̄ ip̄s.

¶ scientie q̄ curā aīe nō habent mittūt in errorem et non valent ad salutē. xxxvij. di. legim⁹. in fine.

¶ licet scientia triū et quadruū habeat in se veritatē nō tñ est scientia pietatis. xxxvij. dis. si quis grāmaticam.

¶ in vanitate sensus ambulāt q̄ scientiis secularibz tñ intendūt. xxxvij. di. c. nonne circa medū.

¶ scientia liberaliū artū valet ad sacram scripturam intelligendam. xxxvij. dis. de quibusdam. et c. turbat

¶ scientia p̄hoz et p̄oetarū non est legenda p̄ter delectationē vel ornatū verborū. xxxvij. dis. turbat. §. cum ergo

¶ illud d̄r q̄s vere scire qd̄ auduit vel vidit vel alis p̄sciis fuit. et talis p̄t ferre testē moniū. xliij. q. v. h̄ videtur

De hac materia habes vbi agitur de scriptura

Scisma. ¶ scisma nomen grecuz est et scissuram sonat. xxxvij. q. j. scisma

¶ si q̄s ab apostolica sede diuisus est scismaticus est. xliij. q. v. nō vos. ante me.

¶ scismatici eccliaz dei lacerāt. xliij. q. v. d̄ liguribz. xliij. q. j. aduocauit. et c. vbi.

¶ scismatic⁹ indiscissam dñi tunicā in frustra dirūpit. xliij. q. j. qm̄

¶ hec est differentia inter scisma et heresis quia scisma ab ecclia recedit. sed heresis p̄uersum dogma defendit. xliij. quest. iij. inter scisma

¶ scismatici sunt equales paganis et etiā peiores. vij. q. j. deniqz. post me. xliij. q. j. non afferamus.

¶ Item sunt in statu p̄ditionis. xliij. q. j. quicunqz.

Item sunt extra ecclesiam z corpus christi
 vii. q. j. scire
 Q scismatici nō habēt sui officij executio-
 nem. quia nō habent ecclie vnitatē. vii. q.
 j. factus. z duob. c. se. xlii. q. j. didicim⁹.
 Q scismatici infructuose sibi corp⁹ xpī con-
 ficiūt. xlii. q. j. scisma. z. c. pudenda.
 Q scismatici quia spm̄ sanctuz non habēt
 remissionem peccatorū dare non possunt
 xlii. q. j. didicimus
 Q scismatici sunt damnandi z excommu-
 nicandi. xlii. q. v. de ligurib⁹
 Item per p̄ncipes seculares coerceri de-
 bent. xlii. q. v. non vos
 Item vt ad vnitatem ecclie reuertant̄ sūt
 cogendi. xlii. q. iiii. ipsa. in fine.
 Q de scismate reuertentes non sunt ad or-
 dines promouendi sed in susceptis tolerā-
 tur. j. q. j. omnis
 Q scismatici dignitate z officio p̄uantur.
 xi. q. iij. si quis presbyter. xlii. quest. v. nō
 vos circa mediū
 Item temporalibus spoliantur. xlii. q. j. q̄
 contra. xlii. q. v. de ligurib⁹
 Item penis corporalib⁹ puniunt̄. vii. q. j. de
 nicq. circa finem. xlii. q. v. de ligurib⁹
 Item exilio relegant̄. xlii. q. v. de ligurib⁹
 Item non est eis cōmunicanduz. xlii. q. j.
 ois. z. c. se. vii. q. j. deniq. j. q. j. si q̄s inq̄r.
 Q vnitati non cōmunicat qui scismaticis
 cōmunicat. xlii. q. j. scisma.
 Q fautores scismaticoz eadem pena quaz
 ipi sunt plectendi. xlii. q. j. didicimus
Scriptura Q sc̄ptura sacra ē
 nouū et vet⁹ testa-
 mentum. ix. dis. quis nesciat
 Q in ea nil est improbandum vel respuen-
 dum. ix. dis. deniq̄
 Q nō est trahenda ad eum sensum ad quē
 sibi quisq̄ presumit. sed ex ipsa sc̄ptura
 sensuz oportet capere veritatis. xxxvii. di.
 relatum. z. ca. vino
 Q sc̄pturam sacram d̄z quis intelligere ex
 causa. ex persona. ex loco. z ex tempore. si
 nō vult in laborinthum impingere. xxxix.
 dis. sciendum. z. c. se.
 Q distinguenda sunt tempora vt concor-
 detur sc̄ptura. ij. q. j. si peccauerit.
 Q sc̄ptura qua quis scribit̄ in libro vite
 fit fm̄ presentem iusticiā vel prescientiam
 de pe. dis. iiii. §. finis hui⁹. p̄mo
 Q fm̄ prescientiā scribi est ad vitaz eternā

ordinari ibidem
 Q fm̄ iusticiā scribi est ea operari quozum
 merito fit dign⁹ eterna salute. de pe. di. iiii
 §. porro
 Q sc̄ptura sacra accipienda est z exponē-
 da fm̄ p̄rietatē linguaz in qua est edita.
 xxxvii. dis. locutio.
 Q non artat̄ sub regulis grāmatice artis.
 xxxvii. dis. indignū.
 Q non semp ad lrām sed quandoqz est m̄-
 stice intelligenda. xlii. d. j. nisi.
 Q sc̄pture sensus est quadruplex. videlicet
 historicus. qm̄ sc̄ptura intelligit̄ sicut litte-
 ra sonat. sicut sunt iudeozum historie. xlii.
 q. j. nisi
 Item allegoric⁹ qm̄ p̄ id quod dicit̄ signifi-
 catur quod iam factum est vl̄ futurum est
 ibidem.
 Item tropologic⁹ vel moralis qm̄ sc̄ptura
 ra ad mores p̄uertit̄. xxxvii. dis. vino
 Item allegoric⁹ qm̄ sc̄ptura ad sup̄iora et
 ad celestia reducitur. lxxvi. dis. seunum
 circa finem.
 Q sc̄ptura p̄cellioz z romanoz pontificū
 p̄ autentica est habenda. xv. di. sancta. xix.
 dis. per totum.
 Q multa seruat vsus ecclie licet in sc̄ptu-
 ra nō inueniantur. xl. dis. ecclesiasticarū.
 Q deus qm̄qz reuelat aliter q̄ sc̄ptura san-
 ctoz tradidit. ix. dis. noli. in fine
 Q amans sc̄pturas sacras carnis vicia
 nō amabit. de con. di. v. nūq̄
 Q om̄is splendor rethorice eloquētie om-
 nes modi poetice elocutionis. quelibz va-
 rietas decore p̄nūciatiōis ornata a diu-
 nis sc̄pturis sumpsit exordiu. xxxvii. di.
 legim⁹. §. ij.
 Q an licet cleric⁹ studere in sc̄pturis phoz
 z poetaz. xxxvii. dis. per totum
 Q qui aliter sacra sc̄pturam intelligit̄ q̄
 spū sanct⁹ flagitat hereticus est. xlii. q. iij
 heresis
 Item ipsam male exponētes dicuntur fal-
 si p̄phete. xxxvii. dis. vino
 Q fm̄ ea graua vel leuia pensant̄. qz est sta-
 tera. xlii. q. j. nō afferamus
 Q sc̄ptura requiritur in multis. vici in he-
 resis abiuratione. de cō. dis. ij. ego beren-
 garius. ij. q. j. legum
 Item in legatione vbi requirit̄ sc̄ptura
 missionis. xcvi. dis. nobilissimus.
 Item in electione q̄ debet fieri in sc̄ptis et

1, 20 m

ambro

grego

in hoo

pferri, lxxij, dist, quanto, ij, q, i, legum
 Item in excommunicatione que debet fieri
 in scriptis, xi, q, iij, cure, xij, q, i, legum
 Item in sententia platione, quia aliter sen-
 tentia non habet vigorem, ij, q, i, in pms
 S, si q's, in sine, z, c, statutū, z, c, legum
 Item in publici criminis accusatione, ij, q,
 viij, quisquis, z, q, i, legum,
 Item in civili pventione, liij, q, liij, offerat.
 Item in appellatōe, ij, q, vi, post appellatōez.
 Item in extraneoz clericoz susceptōe, xx-
 viij, dist, nullus, z, c, transmarinos
 Item in rez ecclesiasticarum venditōe, xij,
 q, ij, sine exceptione, x, q, ij, casellas.
 Item in baptisandoz susceptōe vbi no-
 men in scriptis dare debet, ij, q, i, legū, de
 con, dist, liij, baptisandi nomen
 Item in regularis voti pessione, xxvij, q, j,
 omnes femine, xx, q, i, vidua.
 Item in expositoꝝ pueroz collectione, lxxx
 vij, dist, si expositus
 Item in penitentie datione, xxx, q, v, qua-
 lis, in sine,
 Item in prelatoꝝ ad sinodū nō venientū
 excusatione, xvij, dist, placuit
 Item in illoꝝ qui impetunt citatione, v, q,
 ij, s, j, z, c, j,
 Item in plature renūciatione, vij, q, j, sicut
 vir, s, ecce
 Item in seruoꝝ ordinatōe, liij, dist, nulli.
 Item in reconciliatōe, ij, q, j, legum
 Item in ordinatōe, qz ordinatū debet scri-
 pturam q̄ formata dī ab ordinatore acci-
 pere ibidem, lxxij, di, p totum
 Item in pstitutiōis pmulgatione, xxxv, q,
 ix, q, q's, xcvi, di, bñ quidem, circa me.
 Item in seruoꝝ ab epō manumissione, xij,
 q, ij, ep̄s q̄ mancipiū
 De scriptura habes vbi agit de scientia
 z de subscriptōe

Scrutinium De scrutinio
 habes vbi agi-
 tur de examinatione

Securitas Q̄ vbi est pfecta dī
 lectio ibi est securi-
 tas, xxliij, q, j, nō turbatur

Q̄ nihil sic valet ad securitatez sicut bona
 cōscientia, xi, q, liij, sicuti, z trib, c, se.

Q̄ securitas p̄cie in tribulatiōibz releuat
 xxliij, q, j, nō turbatur

Q̄ in vltimo sine penitentibz de psecutiōe
 eterne felicitatē securitate dare nō possu-

mas, de pe, dist, vij, circa p̄n.

Sedes Q̄ sedes apostolica est p̄-
 ma auctoritate z dignitate
 licet antiochena sit p̄ior tempore, xxj, dist.
 nunc autem, xxliij, q, j, rogamus, ix, quest,
 liij, nemo, z, c, se.

Q̄ ip̄a est maior in iudicijs auctoritate, ix,
 q, liij, patet, z, c, ipsi sunt

Q̄ p̄stitutiōes hui⁹ sedis ab om̄ibz sūt ser-
 uande, xi, dist, p̄sequens

Q̄ nulli p̄mittit de ei⁹ iudicio iudicare, xvij,
 q, liij, nemini, xxi, dist, nūc aut̄

Q̄ xp̄ian⁹ pctm̄ infidelitatis incurrit qui
 sedi ap̄lice obedire p̄tēnt, lxxxj, dist, si q̄ in
 sine, xliij, dist, q̄ cathedram

Q̄ in dubijs z arduis ad sedem ap̄licaz est
 recurrendū, xvij, dist, nec licuit, z duobz, c,
 sequentibz, xvi, q, j, frater, post medius, xx-
 liij, q, j, rogamus.

Q̄ in libris z opusculis quicq̄d approba-
 uit sedes apostolica est tenendum, xix, di,
 si romanoꝝ, vsqz ad, c, ita.

Q̄ sine auctoritate sedis ip̄s⁹ generale nō
 celebratur p̄ciliū, xvij, dist, per totum

Q̄ immediate sedi ap̄stolice subiecti ma-
 xime q̄ p̄inqui sunt annuo se debēt p̄nta-
 re, xliij, dist, iuxta, z, s, p̄cedēt.

Q̄ sine sedis hmōl iudicio ep̄i nō p̄nt con-
 demnari, liij, q, vi, accusat⁹, z, ca, se, ix, q, liij,
 antiquis

Q̄ mali damnati per ip̄am restituunt, ix, q,
 liij, fuit, z, c, fratres

Q̄ sine sedis ap̄stolice auctoritate nullus
 ep̄s sedem suam audet mutare, vij, quest,
 j, mutationes

De hac materia habes vbi agitur de
 ecclesia romana, z de papa, z aposto-
 lica sede.

Item hec sunt que reseruant ecclesie roma-
 ne z ap̄stolice sedi, Iudiciuz ep̄oz, liij, q,
 vi, dudum

Item restitutio depositoz, ij, quest, vi, ideo
 hinc.

Item congregatio concilioꝝ, liij, quest, vi,
 dudum.

Item restitutio clericoz, j, quest, vij, conue-
 nientibus

Item exemptio ep̄oz, xvi, q, j, frater, xvij, q,
 ij, luminoso.

Item questio fidel, xxliij, q, j, quotiens

Item abrenunciatio ep̄iscopatus, vi, q, liij,
 deniqz.

Item mutatio ep̄oz, vij. q. j. mutationes
 Item ep̄iscopatum diuissio vnio, xvi. q. j. et temporis
 Item pallatij datio, L. dist. quoniam
 Item absolutio excomunicatiōis facte ex sede, xxi. dist. inferior, xvi. q. j. frater
 Item antiq̄ canonū et scripturaz interp̄tatio, xvi. dist. nec licuit
 Item fame restitutio. ij. q. iij. paulū. s. hinc autem colligitur
 Item cum simoniacis dispensatio, ij. q. iij. paulum
 Item maiorum z difficilium questionum discussio, xvij. dist. multis
 De hac materia habes vbi agitur de ecclesia romana, z de papa. z de disp̄satione
 Q̄ sedes quattuor patriarchaliū ecclesiaz sunt iste. Constantinopolitana. Alexandrina. Antiochena, z Hierosolimitana, xxij. dist. renouantes
 Q̄ constantinopolitana sedes licet vltima fuerit tempore, tamē p̄pter dignitatē translati imperij ex statuto concilij post romanam sedem p̄mum obtinet locuz, xxij. dist. sacrosancta, s. hac, z. c. se, z. s. hinc z. s. diffinimus.
 Q̄ alexandrina sedes quā beatus marcus euangelista ad honorem sancti petri instituit, olim post romanam p̄or fuit, z post illam secūda fuit antiochena. in qua resederat beatus petr̄ anteq̄ romam venisset, xxij. dist. sacrosancta.
 Q̄ sedes ep̄iscopales nō in villis vel castellis sed in maioribz locis debent constitui lxx. dist. per totum.
 Q̄ beatus petr̄ apostolus vbi pagani habebant archislamines fecit institui archiep̄iscopos, lxxx. dist. in illis
 Q̄ sedes ep̄iscopozū non longo interuallo debent distare vt ad consecrationem archiep̄iscopei c̄l̄i possint venire, lxxx. dist. nō debere, s. sedes, z. c. se.
 Q̄ vbi non fuit sedes ep̄alis de nouo non debet institui nisi fidelibz excreuerit multitudo, xvi. q. j. precipimus, z. c. felix.
 Item nisi gens noua ad fidem p̄uertatur, xcix. dist. nulli.
 Q̄ ep̄iscopales sedes ex causa auctoritate apl̄ica mutantur de loco ad locum vtz p̄pter barbaricam incursionez, vij. q. j. t̄pis
 Item ex causa vnionē, vtz p̄pter alteri lo-

ci desolationē, xvi. q. j. z t̄pis, z. c. se.
 Item ex culpa auferuntur, vtz p̄pter ep̄i ōc̄isionē, xxv. q. ij. c. vltimo
Senes Q̄ senes in scriptura sacra dicuntur sapientes, lxxxi. iij. dist. porro.
 Q̄ prim̄ abraam dictus est p̄bz, id est, senior, ibidem
 Q̄ non p̄pter senectutem vel decrepitaz etatem sed p̄pter sapentiā p̄bz dicuntur senes, ibidem
 Q̄ gloria senū est canicles. z canicles sapientiam designat. ibidem
 Q̄ quadruplex est senū, vtz nature, z h̄ tēdit ad defectū, lxxxvi. di. tāta, xij. q. ij. illd
 Item senū gr̄e, lxxxij. dist. porro, vbi d̄r q̄ canicles senum prudentia est, z h̄ senium ad p̄fectū ducit, xx. dist. de quibus, xxxij. q. ij. ancillam
 Item est senium culpe. z h̄ ducit ad interitum, ij. q. vij. paulus dicit
 Item est senū eterne glorie. z hoc ducit ad eternū premium. de q̄ d̄r. Cogitavi dies antiquos z annos eternos in mēte habui
 Q̄ senes quanti morti viciniores tanto debent esse puriores, lxxxvi. dist. in, tanta nequicia
 Q̄ mali senes a p̄latis suis sunt durius arguendi, lxxxvi. dist. tanta
 Q̄ presumendum est de sene bono bonum xvij. q. ij. diffinimus
 Q̄ senectus auferit incontinentie suspitōez xxxij. dist. fraternitatis
 Q̄ senect̄ decrepita reddit ad ep̄iscopatus inabilem, lxxxv. dist. archidiaconum florentinum
 De senio z senectute habes vbi agitur de antiquitate
Sententia Q̄ sententiā p̄ ratione d̄z p̄ferre, xxxv. q. ix. apostolice.
 Q̄ sententia aut p̄ p̄sideratione temporuz vel etatum, vel p̄pter surreptionē vel grauem necessitatē potest in melī cōmutari. xxxv. q. ix. sententiā, z. c. veniam
 Item papa sententiā suoz p̄decessoz potest in melī commutare, xxxv. q. ix. loci, s. his ita. in fine
 Q̄ sententia que in se nō valet, confirmata per superiorem valet, xvi. q. vi. si ep̄m
 Q̄ sententia debet dari in scriptis, ij. q. j. in p̄mis, in fine. z. c. legum

¶ Ad sententiam dandā pro modicis cau-
sis non requiritur scriptura, xi, questioe, j
si quis cum

¶ Non fm propriam voluntatem sed fm
leges est proferenda, xi, questioe, iij, sum-
mopere.

¶ Etiam p̄sentibus partibus ante plenā
negocij discussionem non est sententia fe-
renda, xxx, q, vlti, iudicantem.

¶ In re dubia nō debet dari certa sententia
xi, q, iij, graue

¶ Non est danda sententia nisi post plenā
inuestigationē veritatis, xi, q, iij, sumope-
re, z, c, graue, z quattuor, c, se.

¶ Sententia rite prolata ab omnib; est te-
nenda, vi, q, iij, si metropolitanus, s, s, z
ca, si quis episcopus, xxxv, q, ix, capitulo, j
xi, q, iij, nemo p̄temnat

¶ Iudex debet eam ferre cum menti tran-
quillitate non in furore, xi, questioe, iij, illa, z
trib; c, se.

¶ Sententia sub conditione nō est p̄feren-
da, ij, q, vi, biduū.

¶ Sententia diffinitiva obtinet auctorita-
tem rei iudicate, ij, q, vi, biduū, ante fi.

¶ Sententia plurium debet preualere, lxx
ix, dis, si transitus.

¶ Sententia quāq; est iniusta ex animo pro-
ferentis, s; iusta est ordine z cā., z aliqñ iu-
sta est animo, sed nō ordine vel causa, z ali-
quando est iusta ex animo z ordine s; non
ex causa, xi, q, iij, ep̄s pbz, s, se.

¶ Sententia lata quāq; non tenet, videlicet
quando p̄ appellationē infra certū temp⁹
releuat, xxxv, q, ix, loci, s, se.

¶ Item quando in arduis causis in scriptis
non datur, ij, q, j, in p̄mis, in fine.

¶ Item quando a non suo iudice fertur, iij, q,
vlti, accusatores, ix, q, ij, c, j, z, ca, ep̄iscopū,
vi, q, j, in clericorum

¶ Item quando ab vno solo iudice cū duo
fuerint delegati fertur, ij, questioe, vi, si quā-
do, s, diffinitiva

¶ Item si contra ius scriptum fertur, ibidem.

¶ Item si iudices fines statuti vel mandati
excedunt, ibidem.

¶ Item si contra prius iudicata lata fuerit,
ibidem.

¶ Item si iudex precio corruptus eam tulerit
ibidem.

¶ Item si parte non cōtumaciter absente la-
ta fuerit, iij, q, ix, per totum

¶ Non debet sustinere penam canonicam
in quem non est prelata canonica senten-
tia, xi, q, iij, nō debet

¶ Iniqua sententia est reuocanda, xxxiij, q,
ij, sane profertur

¶ Item si per falsas probationes z per surre-
ptioem lata est, est retrahenda, xxxv, q, ix,
veniam, z trib; c, se.

¶ Sententia excommunicationis siue iusta si-
ue iniusta timenda est, xi, q, iij, quibus, ec-
ca, ep̄s, z, s, si ergo

¶ Iniusta nocet potius ferenti q̄ patienti
xi, q, iij, illud, xxxiij, questioe, vlti, si quis non,
z quattuor, c, se.

¶ Item iniusta sententia nec apud deū nec
apud ecclesiam ligat, xi, q, iij, si quis pro-
hibet

¶ Cum subditi per superiores ad malum
euidenter coguntur sententie illorū nō est
obedendum, ibidem, s, cum ergo.

¶ Non est ferenda sententia quando mul-
tudo est in causa, xxxiij, questioe, iij, ca, si q̄s
potestatem, s, si mulier

¶ Est sententia suspensionis q̄ntuz ad offi-
cium z beneficiū, vij, q, j, si q̄s in.

De qua materia habes vbi agitur de
suspensione

¶ Differtur sententia z executio per triginta
dies cum princeps vel aliquis aliter al-
quem ad mortem condemnat, xi, q, iij, cuz
apud

¶ Item differtur per decem dies quoties ap-
pellatio admittitur, ij, q, vi, anterior.

¶ Item quousq; grauida ad mortem cōdem-
nata pariat, quia aliter committeretur ho-
micidium, ij, q, v, consuluisti, in fi, xxxij, q,
ij, q̄ vero non formatum.

¶ Item quousq; princeps assignauerit insu-
lam illi qui in exilium debet relegari, ij, q,
vi, biduū, post medum.

¶ Item quousq; condemnat⁹ seruus reddat
domino suo de peculio rationem, lxxij, di,
generalis

¶ Deus nouit mutare sententiā, xxxij, q, iij
vnusquisq;

¶ De⁹ nō mutat sententiam in homines sed
in opera, quia hominib; non irascit sed v-
cijs, de pe, dis, j, s, si agamus

De sententia habes vbi agitur de excō-
municatione, z de iudicio

Separatio ¶ heretici et scis-
matici ab ecclia sūc

Separati, et ideo non habent spiritum sanctum
xxij, q. iij, de illis.

¶ Mali christiani corporaliter sunt in ecclesia sed per pessimam vitam separantur ibidem.

¶ Tunc peccatores a christi corpore separantur cum per excommunicationem traduntur sathane in interitum carnis ut spiritus saluus fiat, xi, q. iij, audl.

¶ Item aliqui separantur ab ecclesia per iniquitates que sunt extra, xxiiij, q. vlti, cum aliquis

¶ Nil sic debent formidare christiani quod separari a corpore christi, quia hoc non est membrum eius, xi, q. iij, nihil.

¶ Separati a corpore christi sicut membrum percisum virtutem spiritualem non habent, s. q. j, corporalia. Notet hoc obstinati in malicia.

¶ Nos debemus separari a malis precepto domini que dicit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus, ij, q. j, si peccauerit

¶ Item mandato apostoli qui dixit hereticum post primam et secundam correctionem de uita, xxiiij, q. iij, dixit

¶ Item consilio Moyse qui dixit, separamini a tabernaculis impiorum ne pereatis, j, q. j, si quis inquit, ante fi.

¶ Item statuto concilii que separat iudeos a christianis, xxvii, q. j, iudei.

¶ Item exemplo Cipriani que separatus fuit a lucifero heretico, xxiiij, questione, j, aduocauit

¶ Item exemplo Polycarpi martiris, que a cherintho et marchione separatus fuit, xxiiij, q. j, omnis qui.

De hac materia habes ubi agitur de excommunicatione

Sepultura ¶ Nomine sepulture re aliquando significatur terra per ampliationem cimiterij et sepulture, et licet per ea accipere, xij, q. ij, aurum, xxij, q. viij, secundum

¶ Item nomine sepulture quoniamque significatur officium sepeliendi et non licet aliquid accipere, xij, q. ij, precipiendum

¶ Item nomine sepulture quoniamque significatur terra cimiterij, et per illo non licet aliquid accipere, xij, q. ij, questa, et tribus, c, se, j, q. j, dictus est solere in quibusdam

¶ Ius sepulture est ius competens ecclesie ad sepeliendum in cimiterio suo et puenit ex episcopi assignatione, xij, q. j, ecclesias

¶ Item hoc spectat proclalibus ecclesijs vel quibus iure vel privilegio est concessum, xij, q. j, ecclesias

¶ Vbi cumque sepellatur, dominus est terra et plenitudo eius, xij, q. vi, vbi cumque

¶ Officium deuote sepulture bone fidei est testimonium, xij, quest, ij, non extimemus, ante finem,

¶ In sepulturis christianorum requies est defunctorum, xij, q. ij, ante finem

¶ Prodest mortuis hęc signa sepulture sue que inspicientes amici per eis preces effundunt domino, xij, q. ij, cum graua

¶ Intra ecclesiam et maxime iuxta altare, ubi corpus christi officium nullum est sepeliendus, xij, q. ij, precipiendum

¶ Possunt in ecclesia episcopi sepeliri vel abbates vel eminentis vite presbiteri vel layci, xij, q. j, nullus

¶ Prodest homini inter bonos et iustos defunctos sepeliri, xij, q. ij, cum graua, et ca. aie, et ca, non extimemus, in fi.

¶ Peccatoribus plus obest sepeliri in sacris locis que prodest, xij, q. ij, quibus, et ca, cum graua,

¶ Quicumque modo seipsum occidit non solum carent ecclesiastica sepultura, sed etiam nec in psalmis nec in alijs de eis aliqua solennitas exhiberi, xij, q. ij, placuit

¶ Item similiter debet per illis fieri qui sine penitentia pro suis sceleribus occiduntur, ibidem

¶ Item usurarius excommunicatur etiam minori excommunicatione si absolutionem viuens non petiuit, xxij, q. ij, sane,

¶ Item predones manifesti etiam si penitentes moriantur si habent unde satisfacere possunt nec ipsi nec heredes satisfacere per eis volunt, xxiiij, q. ij, sane,

¶ Quilibet in peccato mortali moriens in cimiterio non est sepeliendus, xij, quest, ij, quibus.

¶ In patibulo mortis si penituerint non est neganda sepultura, xij, q. vi, c, vlti,

¶ Sepultura potest eligi, xij, q. ij, bone.

¶ Ad eligendam sepulturam locus debet inducere solennior, sicut est episcopus vel religiosorum monasterium, xij, q. ij, vbi cumque temporum.

¶ Episcopus etiam in minori et minori religiosa ecclesia potest eligere sepulturam, xij, quest, ij, bone,

Q nullus debet sepulturā parentū superbia vel odio deserere, xij. q. ij. placuit
Q filij emācipati a patribus libere eligūt sepulturam, xij. q. ij. soroz. s. econtra
Q an ecclesiaz in q̄ parētes sepulcra sūt possēt v̄dicare corpa filioꝝ, xij. q. ij. ebzō. z. c. se.
Q iugati vt videt̄ in vno sepulcro debēt sepeliri, xij. q. ij. c. j. s. nunc. z. c. ebzon
Q vxor mortua si nō elegerit sepulturā cū marito debet sepeliri, xij. q. ij. ca. j. s. nunc autem querit̄. z. c. ebzon. z. c. vnaqueq̄.
Q mulier si plures viros habuit z sepulturam nō elegerit videt̄ q̄ cum vltimo viro debeat sepeliri, xij. q. ij. vnaqueq̄
Q extrane⁹ quilibet vbi elegerit ibi sepelietur, xij. q. ij. vbiq̄q̄. s. quia.
Q extrane⁹ si nō elegit in episcopatu v̄l p̄rochia sepeliet̄, xij. q. ij. vbiq̄q̄
Q indigena si elegit locum magis religiosum ibi sepelietur, xij. q. ij. illud. s. quia. et ca. vbiq̄q̄
Item si elegit minus religiosus, quia videtur hoc facere ex odio vel superbia non habebit, xij. q. ij. placuit
Q indigena si de corpe non disposuit sepelietur cū p̄pinq̄is vel vbi decimas p̄soluebat, xij. q. ij. ebzon. z. c. vbiq̄q̄
Q violans sepulturam infamis efficitur, vi. q. j. infames
Q qui sepelit corpus alienum non solum sepulcrum sed omnia que p̄sequenter habuit tenetur restituere, ij. q. ij. omnes
Q ecclesia parrochialis vbi sacramenta p̄cipant de mortuo alibi sepulto dz ius suum habere, id est. canonicam portionem, xij. q. j. ecclesias. p̄ totum.
Q canonica portio est danda s̄m cōsuetudinem terrarum vt v̄setur scandaluz, ar. xij. dist. illa. lxxvi. dist. v̄tinam
Bequestratio **Q** lite p̄dēte fructus sequestrantur, ij. quest. vi. quotiens post. xj. quest. j. quia res
Q sequestrantur res cū appellatur ab executione, ij. q. vi. quotiens post.
Item cum aduersarius fructus dilapidat, ij. q. ij. quia ea.
Item legitime appellantī, ij. q. vi. b̄l duū.
Item de adulterio accusantī, liij. quest. iij. aliquando.
Seruitus **Q** duplex est seruit⁹ videlicet corporalī et

spūalis, xij. q. ij. cum redemptor.
Q seruitus inducta est ex iure gentium, ibi dem. z. j. dist. ius gentium.
Item iure diuino, xxxv. dist. vi.
Item iure cōstitutiōis. vij. dist. s. j. vbi de seruo empto agitur de quo statutū fuit q̄ sex annis seruire debuit z in septimo anno libere exire.
Item iure canonico est approbata. xvij. q. iij. id p̄stituumus
Q ante diluuiū inconcussa fuit libertas nec obsequia seruitutis a consortibus exigebantur, xxxv. dist. sexto. post medium
Q seruitus non esset si ebrietas non fuisset ibidem.
Q cleric⁹ ep̄o suo insidias vel insurias inferens in seruitutē p̄petuas curie est tradendus, xi. q. j. statuimus. liij. q. iij. clericus.
Q concubina dyaconi vel sacerdotis a p̄ncipe in seruitutem est redigenda, xxxij. dist. eos qui
Q meritorū est libertatem dare seruis, xij. quest. ij. cum redemptor.
Q serui ecclesie angarijs secularium sudcum molestari nō debent, xij. q. ij. ecclesiarum.
Q ecclesie serui etiā bene meriti sine compensatione non debēt dari libertati, xij. q. ij. si quos. z. c. ep̄s qui.
Q serui ministrī eiusdem ecclesie grati p̄nt dari, xij. q. ij. ecclesias
Q libertati dari si nō fuerint grati in seruitutem redigantur, xij. q. ij. ep̄s qui.
Q frequētī fugitiui possunt v̄di, xij. q. ij. fugitiui
Q si seru⁹ p̄mouet̄ sciente dñō z contradicente remanebit in ordine p̄mot⁹ s̄ ep̄us vel qui euz p̄sentauit duplū restituet, liij. dist. si seruus absente
Item si p̄sens est dominus z p̄sentit eo ip̄o seruus liber efficitur, liij. dist. si seruus sciente
Item si dominus est absens siue p̄sens z scit z tacet, videtur p̄sentire, ibidem.
Q si dominus nescit p̄motionem serui infra annum poterit reclamare z reuocare, ibidem.
Q seruus in debite promotus si infra dyaconatum fuerit degradatus ad p̄stinū statum reducitur, liij. dist. nullus. z. c. sequenti. z. c. si quis obligatus z. c. de rebus. s. ceterum.

¶ **Seruus** monachus factus in seculo domino infra triennium non debet profiteri. Infra quod tempus si non fuerit liberatus monachus remanebit, lxxij, dist. si seruus sciente

De hac materia habes ubi agitur de ordine et de clericis

De fuitute habes ubi agitur de libertate, et de libertis, et de manumissione

¶ **Spualis** seruus peccati relaxata est per incarnationem christi, xij, quest. ij, cum redemptor

¶ **Clericus** qui altari seruit de altari viuere debet, xij, q. j, clericus q. z, c. se.

¶ **Principes** et prelati deo seruiunt bene viuendo fideliter subditos regendo, xliij, quest. liij, si ecclesia, in fine.

¶ **Seueritas** seueritas non animo sed animum medendi, lxxxvi, dist. odio, et ca, sequenti.

¶ **In delinquentes** seueritas cum benignitate est temperanda, xlv, dist. disciplina, et ca, sunt, et c. se, xliij, q. liij, quid faciet, et ca, quod christus

¶ **Sicut** et tunc, et sic seueritas est ostendenda sic humilibus et penitentibus locum venie non debet denegari, ij, q. liij, quanto, in fine

¶ **Melius** est cum seueritate diligere quam cum lenitate decipere, v, q. v, non omnis

¶ **Prelati** officium seueritatis diligentissime implet qui non ex odio sed ex dilectione subditos corrigit, xliij, q. liij, ita plane.

¶ **Propter** multitudinem et plurimam stragem detrahendum est seueritati, l, dist. vt constituetur, xliij, q. liij, cum quisque, et ca, ipsa pietas, ante finem

¶ **Ubi** scilicet non timeat non debet dormire seueritas discipline, xliij, q. liij, cum quisque, et c. quidam, in fine

¶ **Ubi** fidei subuersio et ruina fratrum timeatur nerus seueritatis non debent dissolui, l, dist. absit

¶ **Dignum** est vt seueritate ecclesiastice discipline sentiat qui sacrorum patrum instituta seruare contemnit, iv, dist. nullus, in fine.

¶ **Quod** dei et sanctorum patrum contemnit mandata iustum est vt seuerioribus corrigatur vindictis vt ceteri sumant seueritatis et honestatis exemplum, xliij, q. liij, iustum

¶ **Prelati** quibus verentes peccantibus linguas seueritatis in corrigendo efficiunt in memores, xlv, dist. sed illud.

¶ **Quanto** malus est peccatum tanto maior seueritate est corrigendum, j, q. liij, ex multis circa medium

De hac materia habes ubi agitur de austeritate, et de correctione

¶ **Sigillum** quilibet ecclesia cathedralis vel collegiata debet habere sigillum, et hoc dicitur sigillum capituli, lxxij, dist. in nomine, in fine, xix, q. liij, statuimus

¶ **Signum** per facta et verba notificatur aliis dispositio cordis, de pe, dist. ij, querendum.

¶ **Quis** sint vera quaedam non tamen sunt credenda iudici nisi certi signis demonstrent, xi, q. liij, quis

¶ **Speciale** signum filii dei fuit quod spiritus sanctus descendens mansit super eum, de pe, dist. ij, querendum

¶ **Tunc** signum est spiritum sanctum ad tempus in sanctos venisse cum signa miraculorum per ipsos facta patefacta sunt, ibidem

¶ **Alii** demones videntur signa facere et non sunt, xxvi, q. v, nec mir, circa me.

De hac materia habes ubi agitur de demonibus

¶ **Silentium** cultus iusticie est silentium, v, q. liij, in loco.

¶ **Indiscretum** silentium prelati est dum eos qui crudiri poterant timore derelinquit, xliij, dist. sit rectos

¶ **Simplex** conuersatio absque sermone quantum exemplo predestat tantum silentio nocet, xliij, dist. s. j.

De hac materia habes ubi agitur de taciturnitate

¶ **Similitudo** homo ad similitudinem dei creatus est, angelopo pl' homine attribuitur quia non deus ad similitudinem dei dicitur sed signaculum similitudinis, de pe, dist. ij, s. q. vero reprobis post medium.

¶ **Similes** fuerunt Petrus et Paulus deuotione et merito, ij, q. viij, beati

¶ **Simon** magus fuit ex iudea natus, xxxij, q. liij, recurrat, circa me.

¶ **Simoni** baptismum simulatione acceptus non profuit, quia post non penituit, xxvij, dist. q. interrogasti.

Simonia *¶* Simonia est studio
 vendendi aliquid spūale. j. q. j. studet
¶ Simonia committitur prece vel precio vel
 obsequio. j. quest. j. ordinationes. z capitulo. sunt nonnulli
¶ Nullum vicium sic respicit in iuria; del
 et ideo inter alia illud grauius corripuit.
 j. q. j. quibusdam
¶ Simoniaca heresis ante omnes alias he
 reses pullulauit. j. q. j. cum liqueat
¶ Biezi in veteri testamēto. z simon mag⁹
 in nouo p^rincipium fuerunt simonie. j. q.
 j. qui studet
¶ In cōmissione simonie quantitas est at
 tenda. j. q. j. iudices. post me.
¶ Pueres sicut esculenta non videntur in
 ducere simoniam ibidem
¶ Ut omnis suspicio simonie vitetur non
 parillum pro aliquo spiritali detur. l. q.
 iij. si quis obsecerit
¶ Sine pacto datum munus potest accipi
 t. q. l. quicquid.
¶ Tam dans q̄ accipiēs aliquid pro spiri
 tuali committit simoniam. l. questione. l.
 quos constitit
¶ Per carnales preces committitur simo
 nia. l. q. l. sunt non. z. iij. c. se. viij. q. ij. ca. i.
¶ Pro digno preces fundere nō est simoni
 am committere. l. q. l. latozem
¶ Ille prelatus simoniam committit q̄ non
 numo precij sed numo fauoris ordine; vel
 beneficiū tribuit. l. q. l. sunt nonnulli.
¶ Ille simoniam fugit qui manus suas ab
 omni munere euitit. i. quest. l. sunt non
 nulli. z ca. se.
¶ Simonia licet sit execrabilis vicium. tamen
 heu nimis est vilitatū. l. q. l. reperuntur
¶ Simoniac⁹ sicut nō habet spiritalē qd̄
 p^r tpale emit. sic nec tēpale potest retinere
 qd̄ p^r spūali dedit vel accepit. l. q. l. q̄ studet
¶ Simoniaci si non renunciant z penitent
 in eternū peribunt. l. q. l. si quis neq;
 Item adeptis p^ruantur. l. q. l. p^rb^r si
 Item excommunicant. l. q. l. quicunq; sacros.
 z. c. qui studet
 Item deponuntur. p^rma quest. j. si q̄s ep̄s.
 z q̄nq; c. se. z. q. iij. ea que. z. ca. ex multis.
 z. q. viij. si quis omitem.
 Item heretici reputantur. p^rma quest. l. qui
 cunq; z duob. c. se.
 Item a quibuscunq; personis tanq̄ here

ticci accusant. vi. quest. l. quero ergo. s. por
 ro. z. s. sed cum omnes.
¶ Simoniacus ipso iure videtur excomu
 nicatus z a p^ricipatione sacramentoz se
 gregandus. l. q. l. reperuntur
 Item q̄nq; corporaliter puniuntur. l. q. l.
 qui studet. Exemplum ibi de Biezi qui le
 pra percussus fuit
 Item officium suū nō iuste exequitur. p^rma
 quest. l. qui sacros. z. c. qui p^rfectionez.
 Item sacramenta indignē largitur. p^rma
 quest. l. quicunq; sacros
 Item sacerdos non merito sed nomine tm̄
 dicitur. l. quest. l. c. ij.
¶ Aliquod munus dare pro prebenda vel
 dignitate est graue peccatum. l. quest. vi.
 per totum
¶ Emens vel vendens prelaturam p^rauul
 tatem incurrit simoniacam z eternam dā
 nationem. l. q. l. p^rb^r si
 Item tam ea q̄ ordine suo p^ruatur. ibide;
 z. c. reperuntur. z. c. sanctor.
 Item prebenda simoniaca cū salute aīe nō
 potest retineri. xij. dis. nerni. s. alius
¶ Prelatura per simoniam vel multā am
 bitionem adeptā etiā si morib; nō offen
 dat malo exitu terminatur. quia difficile
 est vt bono pagantur exitu q̄ malo sūt in
 choata p^rincipio. l. q. l. p^rncipatus
¶ Vbi prelatus per simoniam vel ambitio
 nem intrat ibi populi plus timēda est ca
 lamitas q̄ salus. p^rma questio. l. fertur. s.
 vulnerato.
¶ Simoniace scienter beneficium habens
 de rigore iuris p^ruand⁹ est eo. p^rma quest.
 l. p^rb^r si. z. q. iij. ea que. z. c. ex multis. i. p^rn. z i
 si. z. c. si q̄s ep̄s prebēdas. z. c. si q̄s dator.
¶ Pro omi spūali dare temporale simoni
 acum est. l. q. l. quicquid. in p^rn.
¶ P^r habendo regimine quarūcunq; domo
 rum religiosaz vel hospitaliū dare aliqd̄
 simonia est. l. q. iij. si quis prebēdas
 Itē pro iconomatu vel vicaria dare vel re
 cipere. l. q. l. si quis ep̄scopus
 Item pro quocunq; officio ecclesie vel pro
 administratione rerum ecclesiasticaz. p^rma
 quest. iij. saluator. post medium.
 Item pro iure percipiendi oblationes vel
 decimas. l. quest. iij. questum. z. c. se. z. c. si
 q̄s obsecerit. z. c. saluator. post medium
 Item pro ecclesijs dedicādis. l. quest. iij. si
 quis prebēdas. z. q. iij. ecclesia.

Item pro ecclia pmoꝝ lapidū fundatio
 ne, j. q. j. nullus episcopus
 Item p baptisimoꝝ consignatione, j. q. j. ba
 ptisandus, z. c. quicquid, z. c. se.
 Item p crismate vel firmatiōe, j. q. j. pla
 cuit vt nullus, z. c. dictū est, z. c. se.
 Item p eucharistie datione, j. q. j. dictum est
 solere in quibusdam
 Item pro sepulture exhibitioe, ibidem
 Item p quibuscūq; ecclesie sacramentis col
 latio, j. q. j. quicquid.
 Item p interdicti officij restitutione, j. q. j.
 nullus episcopus.
 Item p debiti officij executiōe, j. q. iij. nō solū
 Item p scriptura vel auxilio in alioꝝ ordi
 natione, j. q. j. sicut
 Item p sententie iuste maxime a prelato p
 latione, j. q. iij. vendentes
 Et simonia etiam comittit cū plati accusatio
 ex pacto suspendit, xl. q. iij. euphemum.
 Et collator beneficii simoniaci ab officio
 suspendit, j. q. iij. si quis episcopus pben
 das
 Item pferens platurā simoniaci si nō pe
 nitet pergit ad gebennā, j. q. j. cito.
 Item a dignitate deponit, j. q. j. reperit,
 z. q. iij. si quis episcopus pben
 das
 Item sacrilegus est z excommunicat^o, j. q. iij
 audiuimus.
 Et simoniaci in ordine acris q̄ alij simo
 niaci damnant, j. q. j. quisquis, z. ca. quos
 pstitit, j. q. iij. vendentes
 Et quicūq; simoniaci simoniaci ordinant^r z cū
 illis nō dispensatur s; pot^o a pprio gradu
 cadūt, j. q. j. statumus.
 Item quicūq; simoniaci simoniaci a nō simo
 niaci ordinant^r z hū etiam cadūt ab ordi
 ne, j. q. j. statumus
 Item quicūq; simoniaci nō simoniaci a simo
 niaci ordinant^r z hū misericorditer in or
 dinib; tolerant, j. q. j. statumus, z. c. se.
 Et in ordine simoniaci heretici reputantur
 j. q. j. pbz. si.
 Item excommunicant, j. q. j. quicūq; sacros
 Item deponunt, j. q. j. si quis episcopus p pecuniā:
 z quattuor, c. se.
 Item executionem officij nō recipiūt necq;
 habent, j. q. j. quicūq; sacros, z. c. gra, z. c.
 ordinationes, z. c. quibusdam.
 Item si celebrant pollutū sacrificiū offerūt
 xli. dis. sacerdotes.
 Et simoniaci ordinatores etiam si fideles
 videantur infideles sunt, j. quest. j. cuꝝ om

nis,
 Et ipsi tanq; seruum suum sp̄sanctū ven
 dunt z ideo p ditorū iude q̄ xpm iudeis vē
 didit assimilant, j. q. j. eos qui
 Item anathematizant, j. q. j. placuit vt.
 Item deponunt, j. q. j. si quis episcopus p pecuniā.
 z duob; c. se, z. c. quicūq; sacros
 Et mediator simonie infamis efficit, j. q. iij
 si quis episcopus pben
 das.
 Item si clericus est deponit, j. quest. j. repe
 riuntur.
 Item si laicus est excommunicatur, j. quest. j
 reperuntur.
 Et varia dispensatio est circa simoniacos.
 nam dispensat cū eis vt tm̄ laycā habeāt
 cōmunionē, q̄n. s. a simoniaci scienti pte
 ptuz ecclie p motū celebrauerūt, j. q. vii. c. j.
 Item dispensat vt tm̄ in minorib; ministrēt
 q̄n scz ad alias ecclias trāferri nō possūt
 s; in ea quā emerūt canonice viuere pmit
 tunt, j. q. v. c. j.
 Item dispensat vt remaneāt in susceptis q̄n
 nō in ea quā emerūt s; in alia ministrare
 volunt, j. q. v. c. j.
 Item dispensat vt ascendant ad superiores
 q̄n inscijs ipsis alij p ipsis simoniaci pmissi
 runt, j. q. v. c. j.
Simulatio Et vbi est piculus
 aie licet quicūq; vtili
 tatis causa simulatiōez p̄tendere, xxij. q. iij.
 vtilem, Exemplū ibi de iehu rege israel.
 Et ipe de^o simulauit se voluisse immolatio
 nem ysaac quā p̄ceperat, z postea p̄hibu
 it, xxij. q. iij. si quelibet, s. quicūq;
 Item abraam in egypto sarā vxorē simula
 uit sororē suā esse nec tm̄ peccauit, xxij. q. iij
 querit, z. s. primo
 Item Jacob simulauit se esse Esau pmo
 genitum ysaac, ibidem
 Item iustū bellū habentib; quicūq; s; hostes ex
 pediat simulatio, xxij. q. iij. dñs noster.
 Et nulli p̄iudicat dolosa simulatio, xxij. q.
 v. quacūq;
 Et baptism^o simulatori nō cassat, j. q. j. sp̄s
 s. ecce, de con. dis. iij. solet etiam
 Et ad oues xpi nō p̄tinēt q̄ illis ficto corde
 miscntur, xxij. q. vi. de illis.
 Et malū est religioso cadere a pposito z po
 stea simulare ppositum, xij. q. j. certe.
 Et non solum in falsis sed etiam in simula
 tis operib; filij dyaboli sunt, xxij. questio
 ne, v. caute.

Simplicitas *Ex simplicitate columbina dicitur q̄ dolo caret, z hec suadet, vij, q, j, ex merito, xvi, q, j, si cupis*

Item simplicitas innata, z hec excusat tanto in commissis. lxxxvi, dist. tanta nequicia, circa finem. z, xlviij, dist, de petro

Ex tali paritur simplicitati z venia conceditur. de con, dist, ij, scriptura. lxxxvi, dist, tanta nequicia

Ex simplicitas impedit promovendus, xxxix, dist, petrus

Ex plato p̄moto si hac habuerit dat̄ el coadiutor, lxxiiij, dist, ep̄oz, vij, q, j, qz, frater.

Item abbatibz p̄t simplicitate nō dan̄ coadiutores s; deponūt, xviiij, q, ij, si q̄s abbas

Ex sancta rusticitas z simplicitas solum sibi prodest, z quantum ex vite merito edifficat, tantū nocet si destruentibz nō resistat ij, q, vij, sancta quippe

Item ubi simplicitati tm̄ studetur disciplinā negligitur, xi, q, j, fratris

Ex sacramentoz collatione d; esse simplex z sine venalitate p̄sensus, j, q, vi, sicut is

Sindicus *Ex per sindicū absentis incimā volūtas ar, xciiij, dist, c, j, lxxv, dist, non debet.*

Singularitas *Ex singularitas in monachis z contemplatis approbatur, xvi, q, j, si cupis*

Ex singularitas nisi sit deo contraria communem consuetudinem non debet violare, turpis est em̄ om̄is pars vniverso suo nō p̄gruens, viij, dist, q̄ contra mores

Ex singularitas mox etiam bonoz incon-suetos scandalizat, xij, dist, illa.

Ex qui strictius viuūt q̄s habent mores eoz cum quibz viuūt singularis z supstitiosus videtur, xij, dist, quisquis

Ex singularitas inter inconsuetos flagitiū reputatur, viij, dist, que contra.

Ex nō interest quicqd̄ alimentozum sumat dummodo nō sit singularis sed p̄gruat i om̄ibz generibz alimentoz hīs cuz quibz viuendum est, xij, dist, quod dicit.

Ex exceptis religios nulli in decāando diuina officia aliter q̄ in ep̄ali ecclia cātantur d; esse singularis, xij, dist, de his

Sinodus *Ex sinodus ex greco interpretat̄ comitat̄ vel cetus, p̄cellij vero nomē tractū est a ro-*

ma vis, eo q̄ ad tractandū cōmuni intentione p̄ueniebant, xv, dist, sinodus

De hac materia habes vbi agitur de concilijs

Sobrietas *De sobrietate ep̄orum habes, xxxv, dist, p̄ totum, z, xli, dist, p̄ totum.*

De sobrietate habes sup̄ vbi agitur de abstinentia, z de cibo, z de ieiunio,

Societas *Ex societas requirit cōcordiam mox, xij, dist, quod dicit, z, c, clericus*

Ex soci⁹ tenet socium defendere ab iniuria, xxij, q, iij, nō inferenda

Ex bon⁹ q̄ in bonitate p̄manet non polluit si malo societ. xxxij, q, j, non est. Exemplū sibi de osee z de meretrice.

Ex boni quandoq; luunt societatem malorum, xxiiij, q, j, nō turbatur

Ex bonū est malū sociū declinare ne sic morbidā ovis inficiat p̄geriem societatis, xlv dist, s; illud, xxiiij, q, iij, resecande, z, c, ecce autem, z, c, illud sane

Ex difficile est incorruptū p̄manere q̄ corrupto sociat̄, xxiiij, q, iij, quisq; vel quod potest, in fine.

Ex tripliciter associatur q̄s malis, aut committendo, aut fauendo, aut in nō corripēdo, xxiiij, q, iij, ita plane.

Ex non caret scrupulo societatis occulte q̄ manifesto facinorū desinit obulare, lxxxiiij dist, error, xxiiij, q, iij, qui potest, lxxxv, dist, culpam facientis

Ex societas maloz est quandoq; toleranda z quicq; fugienda, viij, quest, j, suggestum, z duobz, ca, se.

Ex incantationes z artes magice fiunt ex quadam pestifera societate hoim z demonum, xxvi, q, ij, illud, in fine

Sodomia *Ex pctm̄ sodomie exercetur in masculis et in feminis, xxij, q, vij, vsus.*

Ex in pctō sodomie deordinatur ordinatio dei z nature, xxxij, q, vij, adulterij.

Ex societas q̄ cū deo esse nob̄ d; violat̄, cuz natura cui⁹ ip̄e auctor est libidinis p̄uersitate polluit, xxxij, q, vij, flagitia

Ex pctm̄ sodomie etiā apud gētiles est detestabile, xxxij, q, vij, flagitia

Ex sodomie pctm̄ grau⁹ est adulterio, xxxij, q, vij, vsus

Ex pctm̄ sodomie pei⁹ est q̄s cū p̄p̄ta matre

peccare. xxxij. q. vij. adulteri.
Ex loth obtulit suas stuprari fillas, vt de-
testadū pctm̄ sodomie in alijs impediret
xxxij. q. vij. offerebat.

Solllicitudo Ex solllicitudo tē
poraliuz suffocat
spūalia. clxx. di. hinc eteni. ante me.

Ex hoc nō debet esse in clericis z religiosis
xij. q. i. cui portio deus

Ex pia solllicitudo est egenozū cōmodis in-
tendere. lxxxvij. di. diuine.

Ex cū honoris augmēto cura q̄z solllicitudi-
nis d̄z exrescere. E. dist. rationis

Ex ep̄s solllicit̄ d̄z esse circa defensionē pau-
perū. redempcionē oppresoz. z munitiōez
monasterioz. lxxxij. di. s. i.

Item d̄z esse solllicit̄ tanq̄z pastor circa gre-
gem suum. lxxxij. di. oportet

De hac materia habes vbi agitur de ne-
gligentia.

Somnus Ex negligens p̄latus
dormienti comparat.
lxxxvi. di. fratrem.

Ex aliq̄n somnum vanū z deceptorū dor-
mientibus immittunt demones. xxxvi. q.
iij. sciendum. circa medium.

Ex demones maxime in somnis infideles
deludūt diuersas eis species z similitudines
offerentes z p̄ deuia queq̄z ducēdo. et hoc
cū sol̄ patiat̄ spūs in corpe euenire opinā-
tur. xxxvi. q. v. ep̄scopi. post mediu.

Ex somniādo illusiōes p̄tingūt hoīb̄ mul-
tipliciter. vj. di. testamentū. z. c. se.

Sortes Ex sortes nō est aliqd̄ malū sed
res i hūana dubietate diuinā
indicatis voluntatē. xxxvi. q. ij. sortes.

Ex licet sortib̄ nll̄ malū insit tñ phibent̄ ho-
mines ne sub hac specie ad antiq̄s ydola-
trie cult̄ redeāt. ibidē. s. primo.

Ex qui sortib̄ vtunt̄ ad negocia secularia z
ad vanitatē diuinā oracula vident̄ cōuer-
tere. xxxvi. q. ij. hī qui.

Ex sortes q̄ dicunt̄ ap̄loz vel alioz sc̄toz
sunt damnate z excentes sunt excōmu-
nicati. xxxvi. q. v. si quis clericus. z. q. vij. nō
obseruetis. z ca. sequenti.

Ex om̄e genus sortū sub anathemate phi-
betur. xxxvi. q. v. sortes. z. c. se.

Ex tpe necessitatis in libris diuinis p̄missa
ozone d̄n̄ica vel alia sortes vident̄ cōcedi
xxxvi. q. ij. hī qui. z. c. se.

Sortilegium Ex sortilegi sūt
q̄ p̄ quasdā in-
speciones sortū vel figuraz futura p̄mit-
tunt. xxxvi. q. j. sortilegi.

Ex qui seruant constellationes sortilegi di-
cuntur. xxxvi. q. v. non liceat.

Ex in kalendis Ianuarij mēsam cū epulis
ratione diuinationis parare sortilegiū est
cōmittere. xxxvi. q. vij. si quis

Ex ligature caractez vel aliaz rerū q̄s me-
dicina nō requirit. vl̄ obseruatio sternuta-
tionis. aut liminis p̄culcatio. aut dierum
egyptioz obfuetio. z plura alia noie sortil-
legij damnant. xxxvi. q. ij. illud quod

Ex portare sup se lapides p̄ciosos vel her-
bas nō est sortilegiū. xxxvi. q. vl. c. vl.

Ex infirmantib̄ carmina sortilega nll̄ pro-
ficiunt. xxxvi. q. vij. admoneant.

Ex q̄ fuat sortilegia sūt xp̄tane fidei et bap-
tismi violatores. xxxvi. q. vij. nō obfuetis.

Ex sortilegi a diabolo cui deseruūt sunt ca-
ptiuati. xxxvi. q. cpi eorum.

Ex ab ep̄scopis de parrochijs sūt expellen-
di. ibidem.

Item sortilegi sūt excōlicandi. xxxvi. q. v. s. j.

Ex sortilegi z eis assentientes ad accusatio-
nē nō sunt admittendi. ij. q. viij. quisq̄s.

Ex serui si sint sortilegi p̄berib̄. si liberi car-
cerib̄ sunt castigadi. xxxvi. q. v. contra.

Ex q̄ credit sortilegis q̄nq̄s annis d̄z penite-
re. xxxvi. q. v. non liceat.

De hac materia habes vbi agitur de
diuinatione z de incantatione.

Spectaculum Ex die solen-
ni eccliaz cō-
temnentes z spectacula custodientes sunt
excōmunicandi. de p̄se. di. j. qui die.

Ex precipue clerici curiosis spectaculis nō
debent interesse. de p̄se. di. v. non oportet.
xxxij. di. his igitur.

Ex clerici spectacula saltantium debent vl̄-
rare. xxxij. di. presbyteri.

Ex penitens si p̄fecte vult penitere d̄z se a
spectaculis seculi cohibere. de pe. di. v. s.
j. ante finem. ver. cohibeat.

Spūs sanctus Ex spūs sanctus
equalis est pa-
tri z filio. de p̄se. di. v. de spūs sancto.

Ex a p̄re z filio p̄cedit. de p̄se. di. v. saluator.

Ex spūs sancto attribuit̄ potētia miraculo-
rū. de p̄se. di. v. de spūs sancto.

Ex spūs sanctus extra eccliam nll̄ operatur.
q

xxliij, questione, j, audiuimus,
 Q non scissuras sed unitatem amātes spl-
 ritum sanctū accipiunt, ibidem,
 Q peccata tenere vel dimittere vel excom-
 municare opus est spū sancti, ibidem,
 Q in dño semp mansit spū sanctus, in alijs
 vero sanctis quibz manet, quibz recedit, de
 pe. dist. ij, §. qrendum,
 Q nemo potest dicere dñs iesus nisi in spl-
 ritu sancto, ibidem, post me,
 Q nemo accipit spū sanctū nisi intra eccle-
 siam, xxliij, q. j, audiuimus,
 Q blasphemare spiritum sanctū est contra
 sacros canones proterue agere, xxv, q. j,
 violato,
 Q apłus absens corpore pñs spū corinthi-
 um tradidit sathane, ibidem, xxliij, q. l, au-
 diuimus, circa me,
 Q simoniaci non habent spū sanctū verit-
 atis sed spiritū mendacij, et illū alijs dāt,
 l, q. l, gratiam,
 Q septem modis in spū sanctū q̄s peccat,
 videlicet cum q̄s male sentit de psona spi-
 ritu sancti, de pe. di. l, h, vero,
 Item cum q̄s obstinatur et dicit, omnia ma-
 la impunita et bona nō remuneranda, de
 pe. dist. iij, §. adhuc, in fi,
 Item q̄ penitens desperat ut Eba yn q̄ dicit,
 maior est iniquitas mea q̄ ut veniam mere-
 ar, de pe. di. l, voluissent, §. ex his,
 Item cum q̄s veritatē cognitā impugnat,
 sicut illi q̄ christū dixerūt in beelzebub de-
 monia eicere, l, q. l, eos qui,
 Item cum q̄s quocūq; modo mortalit̄ pec-
 cat, nā ex hoc spū sanctū a se fugat, de penit.
 di. iij, inter hec hircum, ij,
 Item cū q̄s scienter in quocūq; mortali pctō
 pseuerat, de pe. di. iij, ibidem, ante fi,
 Item cum quis existens in peccato habet
 propositum nunq; penitere, de pe. dist. l,
 potest etiam,
Spoliatio Q cū spoliatur q̄s re-
 bus vel beneficio ab
 aduersario, tunc ante litis ingressum resti-
 tuitur, ij, q. ij, per totum, iij, q. l, episcopi, v,
 q. ij, si primates, xi, quest. iij, fratres, xxxij
 q. ij, historia,
 Q si obijciatur spoliatio exceptio rei iudica-
 te a qua non fuit appellatum tunc non re-
 stituitur, ij, quest. vi, c. et qui appellat, §. dif-
 finitiua,
 Q cū spoliatur q̄s a iudice nō suo, h statim re-

stituitur nisi ppter graue scandalum dicitur
 muletur, iij, q. vi, hec quippe,
 Q si spoliatur q̄s a iudice suo q̄ ppter iustam
 causam absens inuenit h statim restituit,
 vij, q. l, presentiu, sed absens ex contuma-
 cia si infra annū purgare voluerit innocē-
 tiam est audiendus, xi, q. iij, rursus,
 Q si spoliatur q̄s presens a suo iudice post
 appellationē nihil agitur et spoliatus ad
 omnia restituitur, ij, quest. vi, c. ultimo, §.
 appello,
 Q si spoliatur q̄s a iudice suo ante appella-
 tionem ordine iudiciali non restituit, ij,
 q. vi, c. vi, §. quibz vnam,
 Q si a iudice suo ante appellationē ordie iu-
 ris p̄termissio q̄s spoliatur statim restituit
 ij, q. l, notum sit,
 Q spoliatus etiam absens per procurato-
 rem potest restitui, iij, q. l, episcopi, §. s; no-
 tandum,
Sponse Q sponse pmissæ non sta-
 tim debent dari ne viles-
 cant, xxvij, q. ij, institutum,
 Q vno viuente alteri alter nō debet plun-
 gi, xxvij, q. ij, desponsatam,
 Q vterq; iporum altero inuito potest reli-
 gionem approbatam intrare, xxvij, q. ij, de
 sponsatam,
 Q dos sponse scripto debet cōfirmari, xxx,
 q. v, nostrates,
 Q propter publicam honestatez neuter al-
 terius consanguineū nec in vita nec post
 mortem potest accipere, xxvij, q. ij, si q̄s de
 sponsauerit aliquam, et c. si quis uxorem,
 et c. se,
 Q fornicatio voluntaria videtur tollere de
 sponsationis vinculu de futuro, xxvij, q.
 ij, raptor,
 Q sponsa iubet lugere mortē sponsi sui q̄si
 viri sui, xxvij, q. ij, omne, in fine
 Q opprimens sponsam alterius morte pu-
 nitur, xxvij, q. ij, omne,
 Q sponsa quibz dz vxor et sponsi quibz viri,
 xxvij, q. ij, quapropter, et pluribz, c. se,
 Q sponsus cū sponsa ob reuerentiā bñdi-
 ctionis p̄ma nocte debet in cōiugitate per-
 manere, xxliij, di. sponsus,
Sponsalia Q sponsalia sunt fu-
 turaz nuptiaz fede-
 ra, xxx, q. v, nostrates,
 Q ante septenniū nequeūt strahere spon-
 salia, xxx, q. ij, §. l, et c. sequenti,

¶ Sponsalia in cunabulis p̄ parentes contracta non tenent nisi pueri postq̄ ad annos discretionis puenerint p̄sentiant, xxx q. ij. c. vbi.

¶ Sponsalia q̄nq̄ p̄trahunt p̄ verba de presenti, et hec quia faciunt matrimoniu non soluunt, nisi p̄ religionis ingressum, xxvij q. ij. scripsit

¶ Item p̄ frigiditatis perpetuum maleficius ij. q. v. consulisti. §. hoc autem

¶ Item verba de futuro hec impediunt cū alio p̄trahendū sed nō dirimunt iam contractū xxvij. q. vl. z. §. sequenti

¶ Parentibus nō licet pueroꝝ sp̄salia frangere que utroꝝq̄ consensu cōtrahuntur. xxxj. q. iij. c. si qui parentes

¶ Euidens signū sp̄saliū est p̄ anulū subarratio, xxx. q. v. nostrates

De hoc habes vbi agitur de anulo

¶ Sponsalia p̄ parentes tm̄ tractari debēt. non est enī virginalis pudoris eligere maritū. xxxij. q. ij. nō omis. §. se.

¶ Viuente auo pater puelle de sponsalibus tractandis non debet se intrmittere, sed auus, qz tpe pater est in potestate auī, xxxij q. iij. c. j.

De desponsatione marie cū Joseph habes xxvij. q. ij. §. j.

De hac materia z de p̄ditionibus turpibus z honestis q̄ fiūt in sponsalibus habes vbi agitur de matrimonio.

Stabilitas ¶ Stabilitas prelati z clericis suis ecclesijs z locis precipitur z contrarium inhibetur, vij. q. j. nō oportet, z per omnia ca. vsq̄ ad ca. sancitum

De stabilitate habes vbi agitur de constantia.

Statera ¶ Statera dolosa q̄ grauius pro se, leuius p̄ alio ponderat est vitanda, xxiiij. quest. j. nō afferamus.

¶ Omnis iudex stateram gestare debet vt i utroq̄ penso iusticiā z misericordiā habeat, xlv. di. omnis

¶ Quilibet q̄si in statera sermones suos debet ponderare, l. di. ponderet

Statuta ¶ Statuta sanctorum patrum inuolabiliter sunt seruanda, xj. di. nolite.

¶ Ecclesiastica statuta q̄dā apostolica traditione, q̄dam auctoritate scripture, q̄daz

consuetudine confirmantur, xj. dist. ecclesiasticarum.

¶ Apostolica statuta nō debēt negligi nec variari nec p̄ concertationem disturbari, xxv. q. ij. amputato

¶ Fit statutū p̄pter honestatem tenendam, xxxv. q. iij. porro.

De hac materia habes vbi agitur de publica honestate

¶ Item fit p̄pter inhonestatem delendam, de conse. di. iij. nec quenq̄, vbi agitur de immundicijs corporalibus

¶ Item fit p̄pter vtilitatē habendā, j. q. vij. tali, vbi p̄stituitur p̄pter ecclesie vtilitates, vt cū illegitime natis dispensetur

¶ Item fit p̄pter inutilitatē euadendā, xij. q. ij. terrulas, vbi statuit q̄ inutiles res ecclesie alienari possunt.

¶ Item fit statutum causa diligentie habēde, xvij. di. puenit, vbi statuitur q̄ sinodi certis temporibus habeant

¶ Item fit causa negligentie remouende, lxx. di. volumus, vbi statuitur q̄ episcopus vicariū habeat.

¶ Item fit causa necessitatis, qua cessante debet statutus cessare, j. quest. j. quod pro necessitate.

¶ Item fit causa facilitatis, lxxx. dist. fraternitatem, vbi statuit q̄ episcopales sedes debent esse p̄p̄nque vt facilius ad electionem archiep̄i conueniant

¶ Item fit causa maioris mali vitādī, xliij. dist. ca. j. z. c. ij.

¶ Item fit causa maioris boni adipiscēdi, xlv. q. ij. due, vbi dicit q̄ clericus p̄tradicente ep̄o religionē potest intrare

¶ Item fit causa oppressionis vitandē, xvi. q. j. p̄dicatoꝝ, vbi dicit q̄ maior minorē opprimere non debet

¶ Item fit causa subiectiōis suande, xc. dist. esto, vbi dicit q̄ licet ep̄i ad p̄bros et p̄bri ad ep̄os se debent habere.

¶ Legitime statutum potest dissolui p̄pter peccantis abusum, lxxij. di. quia sancta, §. proximo.

¶ Item p̄pter auctoris detestationē, xvi. dist. canones, vbi dicit q̄ licet bona sint q̄ statuerunt heretici, tū sunt detestanda

¶ Item p̄pter securiorem prouisionem, de cōse. di. j. vasa, vbi dicit q̄ pro ministerio diuino meliora sunt vasa aurea z argētea q̄ vitrea z lignea.

Item propter statutū nūm̄ rigozem, xxx
iij, di, fraternitatis.

Item ne prebeat malignandi occasionem,
xij, di, nos consuetudinem, vbi contra pri
mum statutum de hereticis statuit de do
natis nō promouendis

Item ppter maiorē honestatē, xxxi, di, aliter
vbi statuitur de grecoꝝ sacerdotū vxoribꝝ
qđ apud latinos dissoluit.

Item propter exempli pernitiem, xcvi, dist.
bene, vbi statutum Basilię licet fuerit pro
ecclesia cassatur.

Ex statutū antecessoris cassat si oppressionē
infert, xxxi, di, ante trienniu.

Item si iniusticiam continet, xix, dist, scđm,
z, x, questi, ij, de precarijs, L. distinctione
nouit.

Item si casus inopinatus emergit, xij, q, j,
certe.

Item si exemplum mali inducit, lxxij, di, qđ
sancta, s, verum

Item si melius alteri fuerit reuelatum, ix,
di, noll.

Item si causa vel persona vel aliquod simi
le causam dederit statuto, xxxix, dist, ctio
ne, regule

De qua materia habes vbi agitur de
constitutione.

Sterilitas Ex lege moysi ma
ledicta erit sterilit, xxx
ij, q, iij, recurrat, s, his ita.

Ex nulli licet vxorem dimittere ppter sterili
tatem z aliam ducere ppter fecunditatem,
ibidem, q, vij, tantum

Ex non videtur vere esse vxor que procurat
contra bona matrimouij venena sterilita
tis, xxxij, q, ij, aliqñ.

Ex sancti patres propter sterilitatem vxor
um ex ancillis pueros procreauerūt, xxx
ij, q, iij, s, j.

Stola Ex stola dicitur orarium, xliij
dist, ecclesiastica.

Ex stola episcopus et sacerdos vtrūqꝝ hu
merum debet ambire pectus in modū cru
cis stringendo ad designanduz qđ christū
crucifixum in pectore portans secur⁹ stet
inter prospera et aduersa, xliij, dist, eccle
siastica.

Ex qui sine stola celebrat vel euangeliz le
git graniter excedit vnde et excommunica
ri precipitur, xliij, dist, ctione, ecclesi
ca, in fine.

Ex dyaconus in sinistro humero stolam ge
stare debet vt expedite pbro ministrare va
leat, xxv, di, vnū orarium.

Ex sacerdos nunqꝝ debet corpus christi su
mere vel p alijs portare nisi stola in pecto
re ad modum crucis circūseptus, xliij, di,
ecclesiastica.

Studium Ex studiuꝝ apostolici
debet esse circa profe
ctum imperij, xcviij, di, victor.

Ex studium episcopi debet esse vt diuersa
rum scientiarum studium procuret in ec
clesijs baptismalibus, xxxviij, dist, de quib
busdam.

Ex studium debet esse clericis diuinis offi
cijs intendere, xliij, dist, ctioe, his igitur
in fine.

Ex clerici studium auaricie debent declina
re, ibidem

Item detestabile studium simonie debent
fugere, j, q, j, qđ studet.

Ex studium liberalium artium ad vtilitatē
ecclesie exercendū approbatur, xxxviij, di,
de quibus.

Ex studium in libris poetarum ratione cu
riositatis clericis inhihetur, xxxviij, dist, se
re, p totum.

Item clericis inhihetur ne filios suos in ec
clesiarum sumptibus studijs secularium
scientiarum occupent, xxxviij, dist, legant.
z ca, vino, z ca, omnem.

Stultum Ex stultus est nolle a q
cunqꝝ bona discere, xliij
dist, de constantinopolitana.

Item peccati periculum et pene correspon
denti non pensare, xxxviij, di, qui ea, vbi
dicitur, qui stultus est in culpa sapiēs erit
in pena.

Stuprum Ex stuprum est illici
ta virginum deflora
tio, xxxvi, q, j, lex, s, cum ergo.

Subdiaconus Ex subdia
coni appel
lantur qui subiacent officijs z pceptis le
uitarum, xxi, di, clerico.

Item subdiaconi officium est calicem z pa
tenam ad altare christi deferre et leuit⁹ tra
dere, xxv, di, plectis.

Ex nullus debet ordinari in subdiaconum
nisi pmissa castitate, xxxviij, di, de siracusa
nc, s, ecce, z duobz, c, se.

Ex tempore apłorū subdiaconat⁹ non erat

facer ordo, xxj, di, §. in fine, lx, dist, null^o in episcopum.

Ex subdiaconus potest eligi in ep^m et non in archidiaconū, lx, di, innouam^o, z, c, nullus in episcopum

Subscriptio Ex subscriptio in bellionarij v^l si non habetur tabellio trium testiu subscriptio scripturam facit autenticam, xvj, q, ij placuit vt, §, potest.

Ex subscriptio requiritur in electione, lxij, dist, quanto.

Item requiritur in constitutionis promulgatione, xvj, di, bene quidem, xxxv, q, ix, quod quis

Item requiritur in scientie prolatione, xvij di, concilia, §, hinc etiam

Item req^rit in rerū ecclesiasticarū alienatione, xij, q, ij, sine exceptione

Item req^rit in libertatis datione, xxij, q, ij, ep^{us} qui mancipium

De simili materia habes vbi agit de scriptura.

Successio Ex in ecclesijs nō debet esse successio, viij, q, j, apostolica.

Ex episcopus nō potest sibi substituere successorem, viij, q, j, p totum.

Ex filius sacerdotis vel clericū nō potest immediate in ecclesia succedere patri, j, q, j, cito turpem.

Ex varietate multiplicis successionis aboletur viciū pdecessoris, ibidem

Ex bona defuncti epⁱ seruanda sunt diligēter successori, xij, q, ij, hec hui^o placiti, z, c, licet, z, c, caritatem.

Successor Ex successor factū pdecessoris mutat propter subditoz oppressionē, xxxj, di, ante.

Item propter manifestam iniquitatem, L, dist, nouit.

Item ppter exempli perniciem, lxij, dist, qz sancta, §, verum.

Item ob iudicis circūuentionem, xxxv, q, ix, apostolice, z duob, c, se.

Item ob gratie dispensationem, xxxv, q, ix, sententiam.

Item ob originis incertitudinē, lxvij, dist, corepiscopi.

De hac materia habes vbi agit de statuto z de constitutione.

Suffragium Ex suffragia ecclesie sc^{ta} p mortuis prosunt, xij, questione, ij, non estimemus.

Ex quattuor modis fiunt suffragia p mortuis, aut missis, aut elemosynis, aut ieiunijs, aut p^cib, xij, q, ij, anime.

Ex cum pro centum animab^{us} psalteriū vel missa dicitur nō minus q^{am} si pro qualibet earum diceretur accipitur, de conse, di, v, non mediocriter.

Ex pro suffragijs mortuoz alij diem tertiu alij diem septimum, alij tricesimu, alij quadagesimu; obseruare consueuerunt, xij, q, ij, quia alij.

Ex debita suffragia mortuoz non reddentes fures sunt z sacrilegi, z sunt excoicandi, xij, q, ij, q oblationes

De hac materia habes vbi agit de mortuis z de elemosynis.

Superbia Ex superbia est bona que non habet q^{is} simulare, xij, q, ij, si quis vero

Item superbia est alijs se preferre, xxij, dist, de constantinopolitana.

Item superbia est vanas opiniones ex scripturis sacris confingere, xxx, distinctione hec autem

Item superbia est subditos non cum benivolentia sed cum asperitate corrigere, xlv di, licet nōnunq^{am}.

Item supbia est arrogāter alios instruere, xlvj, di, hoc habet, xlv, di, recedite.

Item superbia est occasione habitus v^l religionis simpliciores quosq^{ue} despiciere, xxx, dist, si quis per superbiam, xlv, dist, vera iusticia.

Item superbia est sine meritis p^refici v^l ordinari velle, lix, di, si officia.

Item superbia est peccatum suum in confessione non manifestare, de peni, di, j, taciturnitas.

Item superbia est officia alijs conuenientia sibi vsurpare, x, dist, quoniam, xcij, di, diaconi ecclesie sunt.

Ex nabuchodonosor propter superbiam in bestiam est mutatus, xvij, quest, de, iij, miror.

Superfluitas Ex superfluitas cibi z potus nocet anime z corpori, de p^rse, di, vlti, nihil enī sic, z duob, c, sequentib^{us}.

Ex superfluitas temporalium maxime clericis arguitur. xlvij. distinctione. sicut. xij. q. ij. aurum.

Item arguitur in usu ciborum et potuum. xliij. di. §. j. z. c. sequenti.

Item arguitur in excessu deliciarum et lasciviarum. xxxv. dist. ecclesie. xij. distinctione. quisquis.

Item arguitur in immoderata effusione verborum. xliij. di. si rector. ante finem.

Item in constructione edificiorum. lxxxvj. distinc. non satis. §. item pulchra. xij. q. ij. gloria.

Superstitio Ex superstitio est quicquid institutum est per homines ad faciendam z colendam idola vel ad colendam sicut deum creaturam. xxvj. q. ij. illud quod.

Item superstitio est servare tempora in agendis in edificijs inchoandis. in diebus egyptiacis custodiendis. xxxvj. questione. vlti. quis existimat.

Item superstitio est pacta quaedam federa cum demonibus subire. qualia sunt per magicas artes. xxvj. q. ij. illud quod.

Item superstitio est strictus vivere quam mores eorum cum quibus quis habitat se extendunt. xli. di. quisquis.

Suspensio Ex suspensio est duplex. videlicet corporalis z spiritalis.

Ex suspensio iude corporalis non delet peccatum sed auxit supplicium. xliij. questi. v. si non licet.

Quoties seipos suspendunt vel aliter occidunt cum Juda perpetue damnationis exitum incurrunt. xliij. q. v. si non licet.

De suspensione Jude habes ubi agitur de Juda.

Ex suspendendis in partibus si digne penetraverint non est neganda eucharistia neque sepultura. quia talibus supplicium cedit ad peccati remedium. xliij. questione vlti. capitulo vltimo.

Ex suspensio spiritalis est canonica vel ecclesiastica que contingit in officio z beneficio vel in utroque. xxxij. distinctione. eos qui.

Ex a canone suspensi sunt ipso facto clerici publici fornicatores. xxxij. distinctione. nullus. z. capitulo sequenti. xv. questione. viij. sciscitantibus.

Item heretici. xliij. questi. j. si quis dederit z capitulo sequenti.

Item scismatici. j. questi. j. quicumque. z capi. reperiuntur.

Ex suspenduntur clerici turpibus questibus et lucris incumbentes. lxxxvij. distinctione. consequens.

Item suspenduntur ab officio demoniaci et epileptici vel consimilibus vexationibus laborantes. xxxliij. dist. communiter. z duobus ca. sequentibus.

Item suspenduntur episcopi vel clerici de insolentibus se non corrigentes. xxxliij. dist. quorundam.

Item suspenduntur clerici prelatibus suis inobedientes z contumaces. xij. q. iij. si quis vero. et ca. absit.

Item quando quis suspenditur ab officio intelligit tamen de officio in ecclesia exequendo. quia in privato tenetur omnes homines dicere. xij. questione. iij. si quis episcopus in concilio.

Item in officijs eis participantes excommunicantur. xij. questi. iij. si quis episcopus damnatur.

Ex non timens suspensionem excommunicatur. xij. q. iij. si quis presbiter.

Item deponitur ab honore. xij. q. iij. si quis episcopus.

Suspicio Ex omnis suspicio potius repellenda est quam recipienda. vj. q. j. oves.

Ex fidelis homo non de facili debet venire in suspensionem. ibidem. xij. q. iij. absit. nota glo.

Ex est suspicio temeraria z hec est repellenda quia non vult de hominem ab humano iudicari arbitrio. ij. q. j. multi. post me.

Item suspicio probabilis. z hec recipit probationem in contrarium. vij. q. j. presentium.

Ex suspicio surgit ex presumptione iuris. vel ex testiis productione. ij. q. vij. accusatio quod.

Item est suspicio violenta. z hec sufficit ad sententiam. vt si vxor cum adultero in vno lecto inuenit. xxxij. q. j. dixit.

Item ex signis verisimilibus et ex infamia et hec inducit purgationem. ij. q. j. deus. z. q. v. presbyter.

Item surgit ex aduersariorum confictione. et hec est contemnenda. xij. questione. iij. in cunctis.

De hac materia habes ubi agitur de presumptione.

Tabellio Ex quolibet ciuitas dicitur habere tabellionem, xvj. questio. iij. placuit, §. is autem.

Ex ubi tabellio ad instrumentum scribendum non habetur sufficit trium testium subscriptio. ibidem.

Taberna Ex tabernaculo clericus pro alijs non debent tenere, xliij. dist. nulli.

Item nisi in necessitate peregrinationis tabernacula ad comedendum vel bibendum non debent intrare, xliij. dist. clericus.

Ex clericus tabernaculum frequenter, si admonitus non cessat debet deponi, xliij. dist. nulli.

Taciturnitas Ex est taciturnitas bona et mala, xliij. dist. sit rector, p. totum ca.

Ex in consilio vel in capitulo bona est taciturnitas et mala tumultuosa verbositas, v. q. iij. in loco.

Ex tacenda sunt coram indignis fidei sacramenta, xliij. dist. in mandatis.

Ex qui in obligatione tacet ipsa taciturnitas sibi preiudicat, xxvij. dist. dyaconi.

Ex taciturnitas mala est in peccati professione, de pe. dist. j. taciturnitas.

Item in veritatis defensione, vj. q. iij. quisquis, z. c. nolite timere.

Item in subditorum correctione, propter quod plures canis murus dicitur, xliij. dist. sit rector.

Ex taciturnitas siue bona siue mala quibusque trahitur ad sensum vicem propter fauorem ordinis, lviij. dist. si scire, vbi dicitur quod dominus si scit seruum ordinari et tacet videtur consentire.

Item propter fauorem religionis, xx. q. ij. z. ca. j. z. ij. vbi dicitur quod qui anno et die vno in religione steterit, etiam si voce professus non sit videtur ex taciturnitate in professione consensisse.

Item propter fauorem matrimonij, xxx. q. ij. si quis ingenuus, vbi dicitur quod ducens ancillam in uxorem scienter non potest eam dimittere, quia tacendo videtur in eam consentire.

Item propter fauorem castitatis, xxvij. dist. diaconus, vbi dicitur quod sacrum ordinem recipiens etiam tacendo de tenenda castitate in eam consentit.

De hac materia habes vbi agitur de silentio.

Tangere Ex qui iustos tangit velut pupillam oculi domini tangit, ij. q. vij. accusatio quoque.

Ex tangere immundum est peccatum aliorum sentire, xxij. q. iij. recedite.

Ex cui peccatum displicet et illud redarguit immundum non tangit, ibidem. z. c. tolerandi.

Ex etiam sine coitu lasciuus tactus graue est peccatum, xxvij. q. j. nec aliqua xxxij. questio. v. nec solo.

Temeritas Ex temeritas est maiorum statuta ausu proprio contemnere, ij. q. j. notum. vij. q. j. nihil, x. q. j. hanc consuetudinem, in fi. xxj. q. iij. episcopi.

Ex temeritas incurritur cum a subditis vita et facta superiorum diiudicantur vel reprehenduntur, xxj. dist. nolite, xij. questio. ij. placuit, z. c. sequenti.

Ex temeritas facilitatis veniam continet et inconsultus calor calumnie vicio caret, ij. q. iij. si que, §. notandum.

Ex temeritas accusatorum tribus modis detegitur, aut enim calumniantur aut peruariantur, aut tergiversantur, ij. q. iij. si que §. proximo.

De temerario iudicio et de suspitione habes in suis locis.

Temperantia Ex temperantia cibi est cum non plus quam necesse est seruitur corpori, sed sola eius infirmitas reficitur ut ad usus exercende virtutis aptum habeat, xliij. dist. distinctione conuulsa, de conse. distinc. v. non dico.

Ex temperantia predestinat anime et corpori, quoniam nihil sic homini predestinat sicut moderata refectio, de pse. dist. v. nihil enim sic.

Ex nec in manducando nec in abstinendo consistit iusticia sed in vtrisque secundum nature capacitatem temperantia, xli. dist. quod dicit, z. tribus. c. precedentibus.

Ex tunc ieiuniorum maxime est seruanda, de pse. dist. v. sint tibi ieiunia.

Ex temperantia attendit in moribus, xliij. dist. qui episcopus.

Item est habenda in dandis elemosynis, lxxxvj. dist. non satis, §. item pulchra.

Item in infligendis penis, xlv. dist. distinctio. disciplina, vbi dicitur quod de lenitate et de severitate debet fieri quoddam temperamentum.

Temporalis

Ex de^o largit^r tē
poralia ppter ele
mosyne largitionē, xvj. q. j. reuertimini.

Item propter pietatem factam, xxij. questi.
ij. si quelibet. Exemplum ibi de obiterri
cibus.

Item propter decimarum solutionem, xvj
q. j. decime.

Ex subtrahunt tpaia cū ex ipis nō sūt ele
mosyne, xvj. q. j. reuertimini.

Item cum non soluuntur decime, xvj. q. j.
decime.

Ex contemplatiui ab omī strepitu tempora
lium quiescere debent, xij. q. j. duo.

Ex temporalia debent possideri sed nō nisi
ad vsum, ibidem, post mediū.

Ex de omnibus temporalibus deo ab ho
minibus reddenda est ratio, xv. q. j. firmis
sime. s. ex eo.

De hac materia habes vbi agitur de
diuitijs.

Tempus

Ex tempora ppter dīul
nationem nō sunt fua
da, xvj. q. vi. non licet.

Ex tempus merendi non est nisi in presenti
xij. q. ij. in presenti.

Ex tps qualitate res mutant, x. q. iij. p̄scis
z. c. se. xxxv. di. ab exordio.

Ex christ^{us} veniēs in fine tempoz traxit finē
ad principiū, xxxv. di. ab exordio.

De quattuor temporib^{us} habes supra vbi
agitur de ieiunio.

Ex temporib^{us} nostris non solum corpa sed
etiam merita in hominib^{us} defecerunt, xxx
iij. di. fraternitatis.

Ex multi tolerantur ppter temporum neces
sitate vel vtilitate vel scandalum, j. q.
vj. requiritis. et ca. sequenti, xxiiij. q. j. pu
denda. in fine.

De temporib^{us} habes vbi agit^r de p̄sc̄tio
ne. z in multis locis vbi agitur cū tempo
ris adiunctione.

Temptatio

Ex tēptatio ē mul
tiplex. videlicet des
hominis z diaboli, de pe. di. ij. s. opponi
tur. z. s. e contrario.

Ex temptat deus ad instruendū. xxij. q. ij. p
phetavit. s. quandoq^{ue}.

Item ad pugnandum. vj. q. j. sunt plurimi.
de pe. di. ij. s. opponit. post mediū. vbi agi
tur de temptatione tribulationis.

Ex temptatio est vīta hominis super terrā.

de pe. di. ij. s. opponitur.

Ex humana temptatio est cū in animo illici
tis temptamur etiam nolentes. s. diaboli
ca cum quod caro suggerit anim^{us} consen
tit, de pe. di. ij. s. e contrario.

Ex sunt quidam qui nō expectant tempta
tionem sed preueniunt voluntate, de pen.
di. v. s. j. circ i p̄n.

Ex cum temptatio in corde non reprimitur
etiam in actione dominatur, xlix. distinct.
hinc etenim.

Ex nemo debet temptare deuz dum habet
quod consilio rationabili faciat, xxij. q. ij.
queritur.

Ex iudicium per duellum et per ferrum ca
lidum siue per aliquam aliam probatio
nem. phibetur. quia deus temptari videt^r.
ij. questi. v. monomachiam. z capitulo cō
suluisti.

Ex deū temptat qui habet quod faciat vni
de suam z aliorum salutes precauere que
at et non procurat, xxij. questione. viij. si
nulla.

Ex temptat hominem diabolus, de pe. di. s.
ij. s. opponitur. ante. finem.

Item temptat bonos vt laceret et deuozes
iij. q. j. nulli.

Item temptat dormientes. vj. di. testamen
tum.

Ex mille modos habet temptandi. vj. que
stione. ij. c. j.

Item temptat sub specie boni mala sugge
rendo. xiiij. q. v. forte.

Ex precipue sancti a peccato mūdi sustinēt
temptationes diaboli, de peni. distinct. ij.
s. opponitur.

Ex maxime illos temptat qui deo sunt fa
miliariores z in eius seruitio feruētiores.
iij. q. j. nulli.

Terguersatio

Ex tergiuer
satio est p̄bo
rum cauta prolatione peccata sua leuiga
re, de pe. di. j. s. e contra. ij. in fine.

Ex tergiuersari est ab accusatione desistere.
ij. q. iij. si quē. s. notandum.

Testamentum

Ex testamē
tum vetus
differt a nouo in plurib^{us}. quia in veteri pe
na. z in nouo venia peccati promittit. xxij.
q. iij. c. hec aut. s. proximo.

Item illud terrorem. istud mansuetudinez
inducit, ibidem.

Itē i veteri p culpa morte moriebāt. i nouo penitenti misericōdia pmittit. ibidem

Item differt in matrimonij coniunctione. xxxv. q. j. §. j.

Item in plurimū vxorū z concubinarū pmissiōe. xxxij. q. iij. recurrat. §. his ita

Item differt in multorum ceremonialium obseruatione. v. dist. §. j. vj. dist nō est peccatum. §. his ita.

Item differt quia vetus requirit opera. nouum autem non tm̄ opera sed voluntatē. xv. q. j. si quis non.

Item testamentū vetus virginitatē nō approbat. quas nouum cōmēdat. xxxij. q. iij. recurrat. §. his ita

¶ Concordat nouum testamentū cū veteri in moralium obseruatione. qz obfuar decalogum. xxxij. q. iij. meretrices

¶ In testamentis decedentū vltima voluntas testatoris est seruanda. xij. q. ij. vltima. xvj. q. j. admonere. z ca. consideratio.

¶ Heremite qz ppriū habent possunt testari. xix. q. iij. platum. §. proximo

¶ Religiosis ppriū nō habentibus non licet testari. xix. q. iij. quia. z. c. sequenti

Item seruus. quia omnia sunt domini testamentum condere non potest. xij. quest. ij. illud.

¶ Vtrum liceat episcopis et clericis condere testamentum habes. xij. q. j. ep̄i

¶ Non licet eis de rebz ecclie sicut agris et frugibus siue oblationibus siue de quibuscunqz alijs testari. xij. q. j. episcopi. z. q. ij. p totū. z. q. v. nulli. z. c. se.

Item bona propria decedentium ab intestato si non habent filios vel nepotes sūt ecclesiarum in quibus ministrant. xij. q. iij. quicunqz. et. q. v. c. vlti. et questi. ij. episcopus q filios

¶ In testamento xp̄s semp p vno filioz reputandus est. xij. q. ij. si q̄s irascit.

¶ Testamentorum non executores sunt sacrilegi fures. xij. q. ij. qui oblationes. xvij. q. iij. sacrilegium

Item sūt egenoz homicide. xij. q. ij. clerici.

Item sunt excomunicandi. ibidem.

¶ Successor non seruans defuncti testamentum est exheredandus. xj. questione. j. siluester.

Testis ¶ triplex est testis. videlicet superior scz deus. xj. q. iij. inter verba. vbi d̄r. ecce in celo testis meus.

z. xij. q. j. si peccatum.

Item est testis interior. videlicet consciētia xj. quest. iij. inter verba. vbi dicitur. gloria nostra hec est testimonium conscientie nostre. z. c. custodi.

Item est testis exterior. scilicet proximi. de conse. dist. j. iubemus. xj. q. iij. non sunt. xij. q. j. nolo vt.

¶ Est testimonium non solum verbale sed etiam reale. scz facti euidentia. xxvij. dist. priusqz. lxxij. dist. proposuisti. xxxij. q. ij. de his vero

¶ Apostoli verbo z opere sunt testes christi in hierusalem et in omni iudea. xj. quest. iij. estimant. in fine

¶ Voluntas morientis etia sine instrumēto probari potest ex circumstantiū testimonijs. xxvj. q. vi. his q̄ tempore

¶ In testimonio est attendenda diuersitas locoz z tempoz. xxxv. q. vj. de parentela

¶ Ad probationes ingenuitatis soli testes non sufficiunt nisi instrumētis z argumētis adiuentur. iij. q. iij. testes. §. itē in criminali. post mediū

¶ Nullus potest esse iudex z testis. iij. q. iij. nullus vnqz.

¶ Testibus non testimonijs per scripturas delatis credendum est. iij. q. ix. testes. §. primo. z. c. hortamur

¶ De illo est verum testimonium quod in presentia testificantium contigisse prohibetur. iij. q. ix. testes. §. de his

¶ Etiam non rogati dūmodo interfuerint testes esse possunt. iij. quest. iij. testes. §. itē in criminali.

¶ Testes sup vno facto in tpe z loco discrepantes repellunt. iij. q. ix. testes. §. se.

¶ Illi testes sunt grauitur puniendi q̄s tēpōz diuersitas simul facto nō interuisse ostendit. iij. q. viij. nihilomin?

¶ In causa criminali testimoniu d̄z esse de visis notis z auditis. iij. q. ix. testes

¶ In testibus attendenda est stat^o dignitas. fidei puritas z morum grauitas. iij. q. iij. testes. §. sequenti.

¶ Illi precipue recipiendi sunt in testes de quibus p̄sumit q̄ veritatem facti magis sciunt. xxxv. q. vj. c. j.

¶ Licet simplici verbo iudicis credendum sit. tamen si ab ipso appellatur non potest esse testis in causa appellatiōis. ij. q. vj. statuendum.

Quod unus testimonium nemo condemnatur nisi forte fama publica contra eum laboret: llij. q. iij. testes. §. se. xxxv. q. vi. §. vlt. xxxij. q. ij. admonere. ij. q. v. si mala.

Item nec ad testimonium unum etiam si sit episcopus. vi. q. ij. p. totum. llij. q. iij. testes. §. se. ver. unus.

Quod ex hoc episcopo vel alteri prelo in iura non inferuntur sibi soli in testimonium non creditur. vj. q. ij. ca. vlti.

Quod ad probandum duo testes sufficiunt vltres. nisi in aliquibus casibus singularibus ubi plures requiruntur. llij. q. iij. testes. §. se. post medium. ij. q. iij. §. j.

Quod presul non damnatur nisi. lxxij. testibus presbyter autem nisi. clxij. diaconus pro cardinalis nisi viginti tribus. Inferioris autem gradus clerici nisi septem testibus convicti non debent condemnari. ij. q. iij. presul

Quod nullus est idoneus testis in causa propria. xv. q. iij. sane. in fine.

Quod nec in re nec in causa propria quis ad testificandum admittitur. llij. q. iij. testes. §. sequenti. post medium

Quod contra se quisque testari potest. p. se pro minime. xliij. q. ij. §. j.

Quod propter inimicitias potest quis repellere testes contra se quos admisit p. se alios non. llij. q. iij. testes. §. se. ver. si quis

Quod qui agit non potest a reo petere testimonium. llij. q. iij. testes. ver. item qui intendit

Quod testes non videntur idonei quibus potest imperari. llij. q. iij. testes. §. se. ante me.

Quod testis videtur suspectus si sit de domo iudicis. llij. q. iij. contra.

Quod nullus debet cogi ut ferat testimonium contra consanguineum vel affine. llij. q. iij. testes. §. se. ver. item lege iulia.

Quod nec parentes nec liberi inuicem adversus se testificari possunt. llij. q. iij. testes. §. item codicem.

Quod pater et filius et duo fratres in eadem causa testes esse possunt. llij. q. iij. testes. §. se.

Quod in alieno negotio plures testes produci possunt ex eadem domo. llij. q. iij. testes. §. se. circa medium

Item testis domesticus admittitur in causa ecclesiastica. xliij. q. ij. super

Item in causa matrimoniali. xxxv. q. vj. de parentela

Item admittitur in causa civili sed non in criminali. llij. q. iij. testes. §. se. §. quos ac-

cusator. xliij. q. ij. p. totum

Quod hereticus pro christiano potest testificari contra hereticum sed non contra christianum. xliij. q. j. miramur. §. se.

Quod inabilis ad sacerdotium contra sacerdotem non potest testificari in causa criminali. ij. q. vij. ipi apostoli

Quod an clericus ad testificandum posset compelli. ij. q. vj. statuendum

Quod episcopus vel presbyter nisi in causa que aliter sciri non possit adducatur in testimonium quia ex hoc sacerdotium debonestatur. xj. q. j. testimonium

Quod episcopus vel presbyter in necessitate testimonium prohibens non debet iurare sicut alij super librum scriptum videre librum. ibidem. in fine

Quod episcopus vel presbyter potest loco iuramenti pro sanctam consecrationem dicere. ij. q. v. si quis presbyter.

Quod omnes alij testes debent primo iurare de veritate dicenda tactis sacrosanctis evangelij. llij. q. iij. quest. ix. hortamur. llij. q. iij. quest. iij. testes. §. proximo

Quod iudex debet testibus providere de loci securitate. llij. q. ix. hortamur

Quod testibus expense sunt ministrande. llij. q. iij. testes. §. se.

Quod episcopus siue presbyter pro ecclesie sue negotio potest ferre testimonium. xliij. q. ij. super

Quod clericus non debet esse testis contra laicum in criminali causa sed in civili. xj. q. j. testimonium. xliij. q. ij. super.

Quod in faciendis instrumentis secularium presbiter non debet ferre testimonium nisi de mandato episcopi. xliij. q. ij. super. in fine

Quod testi honestiori maior fides est adhibenda. llij. q. iij. testes. §. item iurisiurandi

Quod verum eremofroditus possit fieri testis. qualitas incalescentis sexus declarabit. llij. q. iij. testes. §. item eremofroditus

Quod mulier potest esse testis pro parentibus et amicis et consanguineis et pro crimine lese maiestatis et contra heresim et simoniam. xv. q. iij. §. de crimine

Quod de unoquoque minus est dubitandum ubi prior vita qualis fuerit testimonium reddat. lxxj. di. miramur

Quod testes debent esse bone opinionis. ij. q. j. in primis. circa medium. llij. q. v. suspectos. llij. q. iij. testes. §. j.

Quod ad testificandum non admittuntur alias inimici. ij. q. j. in primis. circa medium

Item nec serui p dño suo. nec minor vlgli-
xl annis. liij. q. iij. testes.

Item nec infideles. ij. q. vij. nō potest. liij. q.
v. suspectos.

Item nec a fide apostatantes. ij. quest. vij.
non potest.

Item nec infames. ij. q. vij. testes. liij. q. v. si-
militer. z. c. se. v. q. l. q. crimen.

Item nec criminosi. ij. q. vij. testes. liij. q. v.
constituimus.

Item nec cōplices in crimine qñ illud d se
pfitentur. xv. q. liij. c. vl. liij. q. liij. testes. S. se.

Item nec nimia paupertate laborantes. liij.
q. liij. testes. S. sequenti.

Item nec consanguinei vel propinqui nisi
cum contra seipos mutuo testificari volu-
erint. liij. q. v. c. l.

Item nec familiares scz de p̄ria domo pro-
deūtes. liij. q. v. c. l. z. c. accusatores. z. q. liij.
testes. S. se. post mediu.

Item nec affines. liij. quest. ix. absens. z. q. v.
similiter.

Item nec litigiosi. liij. quest. v. suspectos. et
ca. sequenti.

Item nec impuberes q̄ infra q̄rtūdecimuz
annū p̄sūt. liij. q. liij. testes. z. S. se.

Item nec liberti contra ecclesiam vel cōtra
dñm cui⁹ fuerūt serui. xij. q. ij. ep̄s q̄ man-
cipiū. S. vl. liij. q. liij. testes. S. se. ver. itez pa-
troni. z. ver. item liberti.

Item nec serui nisi dñ aliq̄ testes deficiunt
liij. q. liij. testes. S. se. ante finem.

Item nec ille qui iudex vel assessor vl' adno-
catus fuerit in eadem causa. ij. q. vj. statu-
endum.

Item q̄cunqz ad accusandū nō admittitur
nec ad testificandū. liij. q. liij. c. j.

Q̄ testimonium nunqz est vendendū. xliij.
q. v. non sane.

Q̄ nō testificans veritatez graulter peccat.
xj. q. liij. vnicuiqz. S. sic quoqz.

Q̄ falsus testis est q̄ etiā p̄tra seipm falsum
dicit. z p̄ hoc deum qui est veritas vendit.
xj. q. ij. abijt.

Q̄ p̄bri. vl' dyaconi in falso testimonio inuē-
ti p̄ tres annos ab officio suspensi i mona-
sterio debēt penitere. v. q. vj. qz. in fi.

Q̄ quilibet falsus testis septem annozū pe-
nitentia punitur. xxij. quest. v. si quis per-
iurauerit.

Q̄ infamis fit et a testimonio repellit. xxij.
q. v. si q̄s conuictus.

Q̄ inducēs ad falsum testimoniu graulter
peccat z p̄simili pena punit. xxij. q. v. si q̄s
p̄iurauerit. z. c. si conuictus.

Timor Q̄ timor est multiplex. vl'
delicet seruilis. quando q̄s
timore pene facit qd̄ facit. xxij. q. liij. hec
autē. S. se. in fi.

Item est timor initalis. qui sicut seta intro-
ducit linum ira z ip̄e caritatem. de pe. dis.
ij. S. hec que. ante fi.

Item est timor filialis q̄ etiā timor sanctus
vel cast⁹ dz. z h̄ est p̄fectozū. xxij. q. vj. scil-
matici. z. S. vl. in fine.

Item est timor naturalis quem etiam ip̄se
christus habuit z alij p̄fecti. vj. q. j. c. vlti.
circa finem.

Item est timor mundanus quando pecca-
tur timore temporalium. xlvij. di. sicut. xj.
q. liij. quisqz.

Item est timor mundan⁹ quo q̄s peccat ti-
more pellis p̄rie. xj. q. liij. nolite.

Q̄ humanū est timore euz qui potest oppri-
mere vel erigere. xvj. q. ij. c. j. post me.

Q̄ timendū est de sero penitente. de pe. dis.
vij. post mediu.

Q̄ amor carnalis z timor atqz auaricia sen-
sum hominis hebetant. liij. q. v. accusato-
res vel testes. xj. q. liij. quattuoz.

Item. Ibi ve est vbi timorat⁹ perijt a terra
xvi. questione. vij. et hoc diximus post me-
diu.

Titulus Q̄ titul⁹ dz p̄ncipiū pos-
sessionis sine quo nemo
vere possidet. xvi. q. liij. dilectio. S. p̄t. an-
te me. z. xvij. q. liij. quest.

Item dicitur titulus vexillum vel signū p̄
re vendicanda possitū. xvi. q. v. p̄suetudo.
xij. q. ij. non habenti.

Item dz titulus breuis annotatio sequen-
tis operis. xv. dist. sancta. z. c. in p̄mis. an-
te mediu.

Item titulus dz beneficiū ecclesie sub q̄ q̄s
ordinatur. z vbi tenetur seruire q̄d̄iu vl'
ult. lxx. dist. sanctorz.

Q̄ nemo sine titulo ordinari debet. ibidez.

Tolerantia Q̄ tolerā a bonis
infirmi ip̄is p̄sue-
ta nō denegando. liij. di. deniqz.

Item debilitati q̄rtum ad labores conde-
scendendo. xlvij. di. omnis. in fine.

Item ip̄oz defectus ad infamiam non de-
tegendero. xvi. di. in scripturis.

Item comissa eoz ppter spem correctionis patienter supportando, xlv. di. licet. Exem plu ibi de Petro que dñs post negatione nō dānauit. z. c. recedite. z. l. di. Considerādū vbi dicit q' ideo dñs Petru tolerauit vt postea alioz defectus toleraret.

Item tolerant a bonis mali ipoz detractōes z falsa iudicia equanimiter tolerādo. vi. q. j. deteriorēs. z. c. se. z. c. ex merito.

Item tolerantur a bonis ipozum sba z alias persecuciones patienter sustinēdo. vi. q. j. quiescite.

Item tolerantur de oibz ipoz Insuper se nō vlciscendo. xxiiij. q. iij. se. differētie. z. questione. viij. conuentoz.

Ex q' malos nō tolerat ipe sibi p hoc testis est qz bon' nō est. xxiiij. q. iij. hec aut.

Ex mala a bonis qñqz tolerantur. qz corrigi nō possunt. xxiiij. q. viij. c. j. in fl.

De tolerantia malozum habes vbi agitur de malis.

Tonsura Ex tonsura clerical' in circuitu z in summitate capitis in modum spere debet radi. xxiiij. dist. prohibete.

Ex hec tonsura designat in clericis contemptum temporalium. xij. q. j. duo.

Ex hec tonsura pri' dicit fieri p ep'm. nisi sint regulares qbz p abbatē suū si est p'sbz pot' dari. lxxix. di. quoniam.

Ex prima tonsura facit clericum. xxiiij. dist. clerici. z est ordo qui dicit psalmistatus. xxiiij. dist. psalmista.

Ex nō habentes tonsurā clericalem lectio nes in ecclesia publice in pulpito non debent legere. lxxix. di. qm.

Ex tonsura clericalis sic dicit tondi vt sit supraures. xxiiij. di. nō liceat quēlibet.

Ex ad eā deferendā clerici p archidiaconuz sunt cōpellendi. xxiiij. di. si q's.

Ex etiā vxorati clerici p hentes cū s'gine debent tonsuras portare si clericali p'ullegio volūt gaudere. lxxxiij. di. quis q's.

Ex cleric' strabēs cū corrupta. qz viderē nūciare p'ullegio clericali cōmunē cū laic' tonsuram deportabit. ibidē.

Tormentum Ex tormentū qñ pberibz inferi. xij. q. ij. fraternitas.

Ex quilibet iudex etiā eccl'astic' potest torquere suspectos vt veritatē facti possit exquirere. vi. q. vi. illi qui.

Ex quilibet sup'ior malefactorē sibi subditum fm magis z min' excedentē pot' tormenta re. xxiiij. q. v. c. j. in fl.

Ex plat' nō dicit p se s; p alios delinquentes tormentare. lxxvi. di. nō liceat.

Transactio Ex transactio ē cum aliq' dato vl' retento vel promisso ab actione litigij recedere. liij. di. generalis. circa fi.

Ex transactio dicit fieri de scire iudic' vel superioris. xxiiij. q. iij. si illic.

Ex p'rie loquēdo transactio nō potest fieri in spūalibz. j. q. ij. q's p'lo. xxiiij. quest. v. deniqz. xvi. q. viij. decimas quas. xiiij. q. ij. in ecclesiastico.

Ex qñ seru' diacon' effect' aliā psonaz pro se restituat in tali transactio nō cōmittitur simonia. qz nō p ordine sed p seruitio fit restitutio. liij. dist. ex antiquis. in fi. et c. generalis. in fine.

Transitus Ex in successores res transit cū onere suo. xi. q. j. siluester.

Ex spūalis transit' est de pctō ad vltam. de culpa ad grām. de terrenis ad celestia. de p'se. di. liij. p aquam.

De transitu religiosoz ad aliā religionē habes vbi agitur de religione.

Translatio Ex translati possunt ecclesiam ppter necessitatē vl' vtilitatē. viij. q. j. mutationes. z tr'ibz. c. se.

Ex sicut vir ducens alteram preter suā vxorem dicit adulter. sic p'latus qui p'ria temeritate se transfert ad aliā ecclesiaz. viij. q. j. sicut.

Ex translatio fit de minori ecclesia ad maiore z nō ecōuerso. xciij. dist. legimus. circa me. viij. q. j. mutationes.

Ex petrus de antiochia romā tanqz ad maiorem ecclesiam est translatus. viij. q. i. muta.

Ex ambitio p'sumit vbi de minori ecclesia ad maiorem sua temeritate q's transfertur. viij. q. i. si q's ep's. z. c. se.

Ex translatio vtilitat' plurimoz vni' vtilitati p'ferenda est. viij. q. i. scias.

Ex translatus nihil iuris in priori eccl'ia retinet. xxi. q. ij. si q's.

Ex translat' nō priuat prima ecclesia nisi possessionem habeat in secunda. xciij. dist. si q's ep's. z. c. si qui ep'i.

Ex translat^o causa necessitat^{is}, cessante neces-
sitate debet ad p^{ri}mu locum redire, vij, q.
j, pastoralis, j, q, j, quod p^{er} necessitate

Ex soli^o pape est transferre ep^{iscopos}, vij, q, j, mu-
tationes, z, c, sicut alter^o, in fi.

Ex p^{ro}bri sine inferioribus p^{ro}lati de eccl^{esi}a ad ec-
clesiam n^{on} debent transferri nisi auctori-
tate ep^{iscop}i, vij, q, j, ep^{iscop}s de loco

Ex ad aliam ecclesiaz sua temeritate se tras-
ferentes frustrant^{ur} habita z n^{on} habita, vij
q, j, si quis ep^{iscop}s, z, ca, se.

Ex in translatione clericor^{um} vel rerum eccle-
siasticarum ep^{iscop}s debet requirere p^{ro}siliu^m ca-
pituli, quia fit quedam alienatio, xij, q, ij,
sine exceptione

De translatione habes vbi agit^{ur} de mu-
tatione z de p^{ro}mutatione

Treuga Ex treuga est securitas p^{ro}-
stituta reb^{us} z p^{ro}sonis discor-
dia nond^{um} finita, xliij, q, vlti, illi, .110 Ed.

Ex archiep^{iscop}i z alij p^{ro}lati ad faciendum treu-
gas debent intendere, xliij, quest, vi, illi,
Et, dist, p^{ro} totum.

Ex frangentes treugas sunt excomunican-
di, xliij, q, vlti, illi

Tributum Ex licite datur tri-
butum eti^{am} ab ec-
clesia, vitz intuitu pacis, xliij, q, j, quid

Item datur intuitu subiectioⁿis, xi, q, j, ma-
gnum, Nota exempl^{um} de christo qui de-
dit tribut^{um}

Item intuitu soli quod quis possidet, xliij,
q, vij, tributum, z, c, se.

Item datur intuitu impensi officij vel im-
pendendi, xvij, q, ij, eleuther^o.

Item datur intuitu cathedrali, x, questio
ne, liij, p^{ro} totum

Item datur obtentu longe c^{on}suetudinis, j
q, liij, questum, an^{te} finem.

Ex nulla eccl^{esi}a p^{ro}struenda est sub tributa-
ria p^{ro}ditioⁿe, de c^{on}, dist, j, si q^{ui}s basilicam.

Tribulatio Ex tribulatio pati-
enter est toleranda
ne p^{ro} impatientia meritu^mz m^{er}it^{um} in culpa^m
vij, q, j, cum p^{ro}cussio

Ex de^o sepe suis mordacissimu^m genus tribu-
latioⁿis imittit ad aⁿie medicametu^m, v, q, v,
n^{on} ois, Ex^{em}pl^{um} ibi d^{icitur} stimulo carnis pauli

Item mittit ad virtutes augmentu^m, vij, q, j
aduersitas, Ex^{em}pl^{um} ibi de naufragio pe-
tri, xi, q, liij, in cunctis

Item mittit ad puniendu^m crimen commissu^m

vi, q, j, sunt plurimi, vij, q, j, cum p^{ro}cussio.
Item mittit ad p^{ro}sequendu^m eternu^m p^{ro}miu^m
vij, q, j, suggestum

Ex facit mudi honore^m p^{ro}temnere, xliij, q, liij,
displicet ante mediu^m

Item facit ad bonu^mz festinare, xliij, q, liij, c,
vlti, in fine.

Item tribulatio facit peccata deserere, xliij
q, liij, q^{ui} peccat, in fine

Ex q^{ui} n^{on} grex nec fides s^{ed} pastor querit tri-
bulatio est declinanda, vij, q, j, sciscitaris.

De hac materia habes vbi agit^{ur} de
aduersitate.

Tristitia Ex null^{us} p^{ro} sua nec suo-
rum morte tristari de-
bet, xliij, q, ij, q^{ui} p^{ro} posterum

Ex illi q^{ui} de morte c^{on}tristant^{ur} vident^{ur} de spe
resurrectionis dubitare, xliij, q, ij, vbi cu^mq^{ue}
s, se, z, c, se.

Tutor Ex tutor p^{ro}se d^{icitur} pupilli vel
orphan^o vel a parentib^{us} em^{an}-
cipati, lxxxvij, dis, desolatis

Ex triplex est tutela, vitz testam^{en}taria que
ex testamento p^{ro}stituitur, z legitima que p^{ro}-
pter p^{ro}inquitate^m assumitur, z datua que
cuic^{um}q^{ue} p^{ro}fertur, xvi, q, j, generaliter.

Ex tutela pupillo^{rum} in duob^{us} p^{ro}sistit, vitz vt
vita a criminib^{us} z res ab iniuria implo-
rum seruet^{ur}, xij, q, j, c, j.

Ex ipe de^o iussit pupillis z egenis tutele^m
impendi, lxxxvi, dis, desolatis

Ex ep^{iscop}s tanq^{am} iudex tutele^m testam^{en}-
tariam n^{on} debet inscipere, z susceptaz p^{ro}-
pter necessitate^m n^{on} p^{ro} se sed p^{ro} archi^{ep}iscop^o debet
agere, lxxxvij, dis, ep^{iscop}s, z duob^{us}, c, se.

Ex s^{ed} clerici z eti^{am} monachi n^{on} teneant^{ur} ad
tutelam testam^{en}taria^m vel legitimam vel
datuam, ad cautelam tamen miserabiliu^m
p^{ro}sonaz omnes tenent^{ur}, lxxxvi, dis, puenit.

Ex clerici p^{ro} ep^{iscop}u^m p^{ro}nt cogi ad egenoz tutele^m
susceptionem, lxxxvij, dis, decreuit

Vacatio Ex ecclesia cathe-
dralis vltra tres
m^{en}ses n^{on} debet vacare pastore, l,
dist, postq^{ue}, lxiij, dis, obeuntib^{us}.

Ex p^{ro}pter gregis periculum post tres men-
ses electionis, alij tres menses dan^{te} p^{ro} pe-
tenda c^{on}secratione, l, dis, postq^{ue}

Ex p^{ro}ceptiende atq^{ue} intuende veritati vacan-
dum est, vij, q, j, q^{ui} ep^{iscop}atu^m.

Ex clerici q^{ui} diuini officij debet esse obli-

Bona q^{ue} ex
S^{er}gintur

tutella est
d^{omi}ni no

z s^{ed} me
vacatione
menses di
c^{on}secratione
ep^{iscop}is //

gati nō debent terrenis actib; vacare, xxi
q. iij. mollitijs,

¶ Vacatio contemplationis cordis appeten-
da est s; aliqñ p multoz salute postponē-
da est, viij. q. j. in scripturis

¶ Dyabol; p incuriam vacantes facillius
opprimt z iima vicioz p sternit, de pe, di,
iij. s. j. p. quecūq;

Vagari ¶ Ep̄s vagabundus nō
si respiscat p̄mo excōica-
tur, postea in monasteriū retruditur, viij. q.
j. puenit, z. c. se,

¶ Clerici ab ecclesia nō sunt tenendi q̄ va-
gando sub nullius ep̄i diligentia p̄sistūt.
xcij. dist. nulla.

¶ Monachi vagari p̄hibentur, xvi. q. j. lu-
xta, z. c. se.

¶ Religiosi vagātes vt ad monasteria sua
redeant sunt cōpellēdi, xvi. q. j. q̄daz, xvij.
q. ij. abbates.

¶ Vaganti religioso sine sui superioris licē-
tia nō licet ordines recipere nec diuina offi-
cia celebrare, xvi. q. j. monachi, z. c. se.

¶ Si q̄d religiosus vagādo acq̄sierit totuz
monasterij vbi p̄fessus fuerit erit, xvij. q.
ij. abbates

¶ Vagabūdi religiosi post p̄tēptū admoni-
tionis auxilio ep̄i sunt carcerib; tradendi
xvij. q. ij. abbates

Vanitas ¶ Nomē dei nō est in-
uanum assumendum
xxij. q. ij. animaduertendum

¶ Vanitas gentiliū poetarum vel philo-
sophoz ipsoz auctoritatib; redarguitur,
xxxvij. dist. si quid

¶ In p̄dicatione postponere auctoritatem
p̄phaz z adducere auctoritatē p̄hoz vani-
tas est z curiositas sacrilega, xxxvij. dist. si
q̄s gramaticam, z. c. se.

¶ Om̄is scientia q̄ ad tropologiam, i. mo-
res nō p̄uertit in vanitatē z in lentus ob-
scuritatē deducit, xxxvij. dist. nōne, z. c. se.

Vasa ¶ In ecclesia ad baptisandū z
ad corporalia z pallas lauanduz
spectalia vasa debent haberi de con, dist.
iij. om̄is p̄bz, z di, j. nemo p̄ ignorantiaz,
z quattuor, c. se.

¶ Vasa sacrata nō debēt moniales nec in-
ferioris gradus clerici tractare, xxiij. dist.
sacratas, z. c. non oportet.

¶ Vasa sacrata z ecclesiastica iueterata de-
bēt cōburi, z cineres vbi p̄culcari nō p̄nt

reponi, de con, dist. j. altaris

¶ Vasa ecclesie p liberatione captiuoz et
egestate miseroz s; exponēda, qz meli; eua-
sa viuētū fuare q̄ metalloz, xij. q. ij. aux.

¶ Paulus d; vas electiōis, xxij. quest. v. si
paulus

¶ Vasis ire deus nūq̄ redderet interitū si
nō inueniret hō spontaneū h̄re pctm, xx.
iij. q. iij. nabuchodonosor.

Vates ¶ Vates a vi mēt; appella-
tur q̄ mō sacerdotē, mō pro-
phetam mō poetā significat, xxi. di. clerof

¶ Illud q̄d vates gentiliū de xp̄o p̄dixerit
valet ad conuincendā paganoz vanitatē
s; nō dat auctoritatē, xxxvij. dist. si quid.

Velum ¶ Est velū p̄fessionis q̄d
dat feminis anno duo-
decimo, xx. q. ij. puella

¶ Item est velum p̄secrationis q̄d dat anno
vicesimo q̄nto, xx. q. j. placuit.

¶ Item est velum p̄lationis q̄d dat anno se-
ragesimo, xx. q. j. iuenculas. ¶ M.

¶ Item est velum ordinationis quod datur
anno quadragesimo, xxxvij. quest. j. diaco-
nissam

¶ Item est velū p̄tinentie obseruatiōis, et h̄
est viduaz, xxxvij. q. j. viduas que.

¶ Ad ep̄os spectat virgines velare, xx. q. j.
deuotis

¶ Excepta egritudine ep̄s virgini velum
nō d; imponere, nisi in festo eph̄ie z p̄ to-
tas octauas pasce z in festis ap̄loz, ibidē

¶ Nec abbatisse nec alteri moniali aliquā
velare licet, xx. q. ij. statuisimus

¶ Viduam nullus pontifex velare debet,
xx. q. j. deuotis

¶ Vidua ab altari velamen continentie p̄t
suscipere, xxxvij. q. j. viduas q̄ spontanea

¶ Velate voto p̄fessionis siue virgines si-
ue vidue matrimoniū nō p̄nt p̄trahere et
contractū dirimūt, xxxvij. q. j. si q̄s sacro, et
ca. hec vero

Venatio ¶ Aliq̄ venatio p̄hibe-
tur z aliq̄ p̄mittit, z ali-
qua conceditur

¶ Venatio arenaria qua quis pugnat cum
bestia detenta in arena p̄hibetur nō solū
facientib; s; etiā aspicientib;, lxxxvi. dist. q̄
venatorib;, z. c. se.

¶ Item hanc venatiōez exercēs nō solū infa-
mis efficitur s; etiā ab actiōe in iudicio re-
pellitur, iij. q. vij. c. j. s. trisa, post p̄n.

nota

nota

Quoniam venatio saltuosa que fit in saltibus vel siluis si fit tpe debito non prohibetur, si fit propter utilitatem non delectationem laycorum non clericorum permittitur, lxxxvi. dist. qd. pdest. xxxiiij. dist. qruadas

Quoniam maxime germanie atq; galie plati venationi saltuose implicantur, ibidem.

Quoniam venatio que fit sine strepitu sic ponere rethe vel laqueum non solum laicis sed etiam clericis proceditur, qz silis est piscationi, lxxxvi. dist. esau, de con, dist. v. nuq;

Quoniam venator in quantum venator non legitur sanctus, lxxxvi. dist. quozudā, lxxxvi. dist. esau.

Quoniam videt venationem ad delectationem videtur christum ad tristandum, lxxxvi. dist. vident.

Quoniam parum prodest ieiunare in cibis et delectari in venationibus, lxxxvi. dist. qd. prodest.

Quoniam fouere venatorem propter artem suam est peccatum, lxxxvi. dist. q. venatoribus

Venditio. Quoniam emendi vilius et vendendi carius studium maxime clericis prohibetur, xliij. q. iij. canonum

Quoniam clericus permittit ut pro mutuat ab ipso denariis res alias statuto tpe put vendunt recipiant, xliij. q. iij. si quis clericus.

Quoniam turpe lucrum sequitur que ex cupiditate tempore messis vilius emit ut carius vendat, xliij. q. iij. quicunq; tempore

Quoniam que falsum iurando pro pecunia veritatem vendit christum que veritas est sicut iudas vendit, xi. q. iij. abijt

Quoniam sic iudex non debet vendere verum iudicium sic nec testis verum testimonium, xliij. q. v. non sane, xi. q. iij. non licet

Quoniam sic iuris peritus potest vendere iustum consilium sic advocatus iustum patrocinium, ibidem

Quoniam nullum dyabolus tanquam seruum possidet nisi que se sibi peccatorum ere vendiderit, xv. q. j. non est.

De venditione spiritualium habes ubi agit de symonia.

Quoniam christus eiecit de templo vendentes et ementes, xvi. q. vij. et h. diximus.

Venia. Quoniam apud deum nullas patitur moras venie conuersio, de pe. dist. j. serpens, in fi.

Quoniam deus non dat veniam in errore durantiibus sed se corrigentibus, xxxiiij. q. ij. legatur

Quoniam cum in confessione peccati erubescencia vincit timor dei fit venia criminis, de pe. dist. j. s. que penitet

Quoniam fit dignus venia ex desiderio sacerdotis que habere non valens socio confiteatur turpitudinem criminis, de pe. dist. vi. s. j.

Quoniam facilis venie incentiuum tribuit delinquenti, xxxiiij. q. iij. est iniusta, in fi. et ca. si ea

et c. se. xxxvi. q. ix. loci, lxxxvi. dist. in ferioz. et c. penam facientis

Quoniam non oportet prelatum si excedit in correctione a subdito veniam querere, lxxxvi. dist. qm

Veniale. Quoniam venialia peccata dicuntur quotidiana, qz quotidie subrepunt, de pe. dist. j. medicina, s. tres sunt actiones.

Quoniam fit veniale in confessione que fuit criminale in operatione, de pe. dist. j. que penitet.

Quoniam que sunt venialia peccata habes, xxv. dist. vnum orarium, s. alias aut.

Verbera. Quoniam fides verberibus non est exigenda, xlv. dist. c. j.

Quoniam ecclesia que dam damnis que dam verberibus castigat, xij. q. ij. fraternitas

Quoniam ad correctionem subditorum vergant verbera meritoze infliguntur, xliij. q. v. c. j. in. fi.

Quoniam siue monachi siue alij clerici de suis excessibus possunt verberibus coherceri, xx. q. vlti. monachum.

Quoniam episcopus nullum suis manibus debet verberare, lxxxvi. dist. non liceat.

Quoniam miseri sunt prelati que verberibus timolunt timeri, xlv. dist. c. j.

De hac materia habes ubi agit de tormentis et de correctione

Verba. Quoniam omnium rerum creatio et hominum recreatio fuit in verbo, j. q. j. intra catholicam.

Quoniam in verbis sacramenta christi perficiuntur, ibidem et c. detrahe

Quoniam accedit verbum ad elementum et fit sacramentum, j. q. j. detrahe.

Quoniam non minus est reus que negligenter verbum dei audit que corpus christi in terraz cadere permittit, j. q. j. interrogo

Quoniam que exiit dum verbum dei ponitur excomunicatur, de co. dist. j. sacerdote.

Quoniam verba ideo sunt instituta ut homines cogitationes in noticia aliorum proferant, xliij. q. ij. is autem

Quoniam verba non sunt accipienda sicut sonant, xliij. q. j. paratus, ante medium

Quoniam deus verba secundum preferentium intentionem accipit, xliij. q. v. humane

Verecundia. Quoniam est verecundia originalis que est naturaliter in virginibus, xxx. q. v. nec illud, Exemplum ibidem de rebecca

S. nota de a prelatos

nota

Item est verecūdia ydualis que verecūdia
pmitat ante q̄ iterato nubant, xxxij. q. ij.
nō omnis, s. se, in fine.

Item est verecūdia semi p̄fitentis dū quis
crubescit aliqua peccata p̄fiteri. de pe. di.
lij. s. si autem, p̄. inter hec. j.

Item est verecūdia plene p̄fitentis, z hec est
magna ps satisfactio. qz de mortali fa
cit v̄iale, de pe. di. j. s. que p̄tet, z. c. q̄ null
p̄pter verecūdia bonū nō est dimitten
dum, de pe. di. j. in actione, in fine

Veritas Veritas est cum illō
asseritur quod est, xxij.
q. ij. cum humilitatis

Ex tūc exit aliq̄s a veritate del cū a fide z ca
ritate exit, xxij. q. liij. cum aliquis.

Ex veritas sacramentoz in sola ecclia habe
tur catholica, xxij. q. j. quia.

Ex in q̄b nll interest ad habendū regnum
del vtrum vera putentur vel falsa non re
fert, xxij. q. ij. in quib.

Ex veritas etiā p̄feri cōsuetudini, quia xps
non dixit, ego sū p̄suetudo s; veritas, viij.
dis. veritate, z. liij. c. se.

Ex ille nō solū pditor est veritatis q̄ menda
cium dicit, sed etiā q̄ veritatē libere nō p̄
nunciat, xl. q. liij. nolite timere

Ex veritatē p̄ pecunia negantes deū negāt
xi. q. liij. abūt

Ex q̄ veritatem nō defendit quam defende
re p̄uenit proditor est veritatis, xi. quest.
liij. nolite timere

Ex veritas nō est in homine cuz q̄s dicit se
peccatorem esse cum non est, xxij. q. ij. cum
humilitatis z duobz, c. se.

Ex nō est sic vitāda arrogantia vt veritas
relinquatur, xxij. q. ij. non ita.

Ex nō p̄t veritas occultari, xxij. q. ij. si quis

Ex vbi de fide vel salute agitur q̄ veritates
occultat iram del sup se prouocat, xl. q. liij.
quissquis, z. c. nolite timere

Ex meli⁹ est p̄ veritate pati supplicium q̄ p̄
adulatione p̄sequi beneficium, xi. q. liij. ne
mo peritor

Ex veritas cū nō defendit opprimitur, lxxx
ij. dis. error.

Ex tria solent impedire veritatē. vicz carna
lis amor, timor, atqz auaricia. liij. q. v. accu
satores vel testes, xxxv. q. vi. eps.

Ex a sacerdotibz z a pdicatoribz veritas li
bere est predicanda, xl. q. liij. nolite timere.
circa medium,

Ex p̄pter indignos q̄q̄ dimittenda est ve
ritas doctrine, xl. q. liij. cum ergo.

Ex veritas bone vite p̄pter nullū est dimit
tenda, xxxij. q. v. ita ne, z. c. se.

Vestis Ex vestes sunt multiplices
vicz epoz, q̄ tā in veteri le
ge q̄ in noua varie sunt, z ex multis virtu
tibz d; resplendere vita pontificis, xl. dis.
s. j. xliij. dis. sit rector post medium.

Item sunt vestes ministroz ecclesiasticoz,
z hec sunt varie, designātes varias virtu
tes quas debent h̄re, xl. dis. s. h̄.

Ex cultus vestū ministroz ecclie p̄mo orna
tus actionis d; p̄uenire, L. dist. rōnis

Item sunt vestes clericoz q̄ nec sordide nec
fulgide debēt esse, xl. dis. s. j. z. c. parsimo
niam, z. c. cleric⁹, z. s. se, xxi. q. liij. p̄ totū.

Ex clerici siue intra siue extra nō laycalibz
s; clericalibz debent vti, z nō seruātes gra
uiter debent puniri, xxi. q. liij. nullus coz
z tribz, ca. se.

Item sunt vestes religiosoz q̄ debent esse hu
miles z despecte nō diuersi z nobilis co
loris, xx. q. j. c. vlti, xxi. q. liij. c. j.

Ex religiosi vestē p̄fessionis sue nūq̄ debēt
deponere, xi. q. j. vidua.

Item nec existens in scolis vestē debet mu
tare religionis, xxi. q. liij. nullus eoz

Item sunt vestes laycoz q̄ cū fm p̄suetu
dinem terre deferunt, a supsticiosis nō sūt
iudicandi, xxx. dis. si quis viroz

Item sunt vestes penitentū sicut cilicium
z similia, l. di. penitentes.

Item sunt vestes sacre ecclesiaz, q̄ debēt ho
neste seruari z alteri vsui nō sunt applicā
de, de con. di. j. vestimenta.

Ex vestibz sacris nō debent alij homines
vti q̄s sacrat, ibidem

Ex null⁹ p̄teru pietatis inuoluat mortuoz
vestibz sacris, de con. di. j. nemo per igno
rantiam

Ex vetera vestimenta ecclie debent cōburi
z cineres i pariete vel als vbi cōculcari n̄
p̄nt debēt poni, de cō. di. j. altaris

Via Ex via excellētor est caritas, q̄a
sine ea ambulare nō possunt ho
mines sed errare, de pe. di. ij. c. si q̄s semel
s. hec est caritas

Ex viā absqz ductore nō ingrediar̄ quā nū
q̄ ingressus es, xvi. q. j. si clericatus.

Ex deus docet māsueros vias suas, xvi. q.
j. vos autem,

mp̄stat
dia. cle

Viaticum *Ex viaticū dicitur eukaristia, l. dist. is vero,*

Ex viaticum nulli penitenti in morte est de negandū, l. dist. penitentes, xxvij, q. j. v. r. g. n. i. b. u. s.

De hac materia habes vbi agitur de eukaristia.

Vicarius *Ex vicari⁹ cuiuscūq;*

plati in loco capituli tanq̄ eius vices gerenti debet honorari, xliij, dist. c. vlti.

Ex subdiacono vices plati possent cōmitti, xliij, dist. c. j.

Ex nō dicitur esse late⁹ vicari⁹, qz indecorū ē laycos viros ecclesiasticos iudicare, xvi, q. vij in noua

Ex omnes ep̄l sunt vicarij ap̄loz, lxxvij, dist. quoz vices

Ex q̄ p̄tēnt vicariū p̄tēnt z illum q̄ posuit eū, xxi, dist. in nouo.

Vicedominus *Ex in quo*

libz ep̄atu dicitur esse vicedōs. q̄ z hospitijs z casibz supuenientibz loco ep̄l possit satisfacere, lxxxix, dist. volumus.

Ex ep̄lscopi interest vicedominum p̄stitue re, ibidem

Ex officiū vicedominū dicitur esse de ep̄lscopa z tu disponere, lxxxix, dist. diaconū

Viciū *Ex multiplex est viciūz*

videlicet morūz, verbo rum, z corpōz

Ex vicia morū quia obsunt anime sunt eni tanda, xxxvij, dist. q̄uis errare, s. s. licet, z ca. sedulo

Ex vicia morū dependent a voluntate, lvj, dist. nasci, in fine

Ex vicia sepe se virtutes esse mentiunt, xli, dist. sepe

Ex vicia verboz sunt tolerāda, sicut in sanctis hōibz corruptio grāmaticalis, qz nō sunt voces ad aures dei s; animi affect⁹, xxxvij, dist. sedulo, z. c. se.

Ex vicia corpōz sunt discutiēda nec debēt esse in sacerdote z maxime in prelato, xlix, dist. hinc

Ex quidam viciati corpore nō debent p̄moueri ad sacros, lv, dist. p̄ totum

Item viciati corpore q̄ remouentur ab ordine, intelligunt p̄prie abscissi nō casu s; p̄pria voluntate, lv, dist. si q̄s semetipsum

Item viciati corpore p̄pria abscissione homi

elde sui iudicant z sue p̄ditionis inimici, ibidem

Ex seipos in corpore viciantes nō p̄mouent s; etiā p̄moti deijciunt, lv, dist. si q̄s p̄ egritudinem, z. c. se.

Ex carēs quocūq; casu oculo qz est mēbrūz notabile non debet promoueri, lv, dist. si euangelica.

Ex eunuchus per insidias fact⁹ vel ita natus potest p̄moueri vicio corpōis non obstante, lv, dist. eunuchus.

Ex cū p̄pter egritudinē vel v̄solentia v̄ casu q̄s corpore viciat dūmodo nō sit cui magna deformitate nō p̄tinet ordine habito vel habendo, lv, dist. q̄ partē, z ca. si q̄s p̄ egritudinem, z. ca. se.

De hac materia habes vbi agitur de mutilatione

Victus *Ex vtiliter vincit cui licē*

tia peccandi tollit, xliij, q. j. paratus, in fine

Ex victo debetur misericōdia dūmodo nō timeatur turbatio futura, xliij, q. j. noli.

De hac materia habes vbi agitur de bello de paciētia z de hoste.

Vidua *Ex vidua est q̄ post solēne*

fedus nuptiarū morte inueniente a viro suo diuisa fuerit, xxxliij, dist. stinet, p̄bi, s. se.

Ex debent vidue assidue eccliaz dei bonis operibz z orōibz adiuuare, lxxxj, dist. c. vlt.

Item debent stipendijs ecclie sustentari, lxxxj, dist. vidue.

Ex clericis z religioz nō debēt esse multuz familiares, lxxxj, dist. clericus, z. c. se.

Ex ep̄l z aliaz eccliaz plati p̄cipue viduarū sustentationi z p̄tectioni debent intendere, lxxxvij, dist. p̄ totum

Item debent viduis imperatores z reges idem facere, xliij, q. iij, ad imperatores, et quest. v. regum

De viduis habes vbi agitur de bigamia, z in multis alijs locis

Vigilia *Ex vespa sanctorū vigilia*

dicitur quia olim p̄ reuerētia solennitatū in orationibz p̄noctabant, lxxvi, dist. nosse.

Ex in seruitio etiam diuino vigillie immoderate q̄ sensus integritatē diminuūt nō laudant, de con. dist. v. nō mediocre.

Ex vigilia natalis dñi cum ieiunio quattuor temp̄z ante celebrari debent, lxxvi, dist.

De ieiunio. in fine,

Ex vigilia penthecostes sic vigilia pasce in
ieiunio est obseruanda, lxxvi, dist, nosse.

Vinculum Ex est vinculum cu-

re pastoralis qd n

soluitur nisi p supiorē, vij, q, j, sicut alteri?

Item est vinculum status matrimonialis qd
nō soluit nisi p mortē alteri?, ibidez,

Item est vinculum sentētie excoicationis qd
soluit ab alligante, xi, q, iij, nemo ptemnat
vincula, z pluribz, c, se, z, c, cepisti

Vindicta Ex triplex est vindi-

cta vtz spūalis, vt ē
excoimunicatio, degradatio, suspētio, de-

positio, in monasteriū z in carcerē detru-

sio, z a publicis actibz repulsio, hec locū ha
bet i ecclesia, xxiij, q, iij, forte

De hac vindicta habes vbi agitur de
pena,

Item est vindicta pecuniarie actionis, hec
etiam hz in ecclesia locū vbi bannū pces-

sit, xvi, q, j, statumus vbi fm extimationē
iniurie pecunia recipit, xvij, q, iij, quisqs
z, ca, si qs pumar,

Item est corporalis vindicta punitionis, hec
pvenit iudicibz ecclie z seculi, s; nō equa-

liter, xxiij, q, v, c, j, v, q, v, illi qui

Ex vindicta corporalis detruicationis z occi-

sionis est tm seculariū, xxiij, q, v, reos, z, c,
se, z, q, vij, pterea, z duobz, c, se,

Ex vindicta nō est inferenda, xxiij, q, iij, s, j

Ex omnis milita vel ppter ppulsandaz inu-

riam vel ppter vindictā inferendā institu-

ta est, xxiij, q, j, s, j,

Ex vindicta aut fertur animo corrigēdi aut
animo vlciscēdi, si animo corrigēdi licē

te inferi malis nisi sociam habeant multī

tudinez, quia tunc non potest salubris eē
vindicta, xxiij, q, iij, non potest, l, dist, vt cō

stitueret, in fine.

Item si timeatur obstinatio, vij, quest, j, ad
neritas, s, cum autem

Item si timeat scismaticū perseculum, xxiij,
q, iij, quisquis vel quod potest

Item si timeatur maius malū ex vindicta,
l, dist, ut cōstitueretur

Item si reat? occult? non est manifestat? p
iudicium, xxiij, q, iij, forte

Item si crimen soli iudici sit notū, qz tūc ex
vindicta sit pditor, ij, q, j, si peccauerit,

Ex vindicta animo vlciscēdi, omibz phl-

bet, xxiij, q, iij, ita plane, xlvj, di, seditiona

rios, xliij, q, j, quod debetur

Ex vindicta puata deo est seruanda, q dicit
mibi vindictam z ego retribuam, xxiij, q,
j, s, j, post medium.

Ex vindicta ppta phibetur q est ad vltio-

nem, xxiij, q, j, nisi, z, c, paratus, z, q, iij, hec
autem, s, ex his,

Ex illa q est ad correctionem iudicibz exe-

quenda precipitur, xxiij, q, iij, est iniusta,
z, c, se, vsq; ad, c, ea vindicta

Item exequenda est ab eis vindicta nō ze-

lo ppte iniurie s; zelo iusticie, xxiij, q, iij,
ita plane z, q, v, prodest.

Item nō exequētes vindictā correctionis

grauter offendunt, xxiij, q, iij, si is qui, et
c, si ecclesia, z, c, est iniusta.

Item nō vindicando dant alijs incentiuū
delinquendi, xxiij, q, iij, est iniusta, in fi.

Item puocant nō solum contra se sed con-

tra populū flagelluz, lv, dist, sed illud, xxiij
q, iij, si quos, z, c, si ea.

Ex quādoq; in paucos vindicta exercetur
vt multitudo timeat, xxiij, q, iij, qd facit
in fi, z, c, se,

Ex epi z prelati nō de facili, debent ad vni-

dictam accēdi, lxxvi, dist, si quid

Ex non debet nos delectari vindicta q ani-

num pascit alieno malo, xxiij, q, v, de occi-

dendis

Ex in eo q xps psecuit discipulos a vni-

dicta samaritanoz innuit q nō semper p-

cedendū est ad vindictā peccatoz, xxiij, q,
iij, c, qd xps

De hac materia habes vbi agitur de pe-

na z de punitione,

Vinum Ex vinum est luxurie in-

centiuū, xxxv, dist, c, luxu-

riosa, z p totam dist,

De vino habes vbi agitur de ebrietate,

Violentia Ex violentia est legi-

bus inimica, xi, q, j,
christianis, in fine

Ex clerici a laicis per violentiā opprimi nō
debent, ibidem

Ex ecclesie res nō violentia sed rōne debēt
exquiri, xvi, q, vi, ca, j, z, ij, z, q, v, ca, consue-

Violentia absoluta excusat a toto. xxxij. q. ij. nō sat. xxxij. q. v. §. j. z. c. se.

Violentia conditionalis excusat a tōto s; nō a toto. ij. q. j. in p̄mis. ante mediū. §. glori- osus.

De hac materia habes vbi agitur de de coactione z de repulsione.

Vir. Vir aliqui ponit p̄ sexu. xxxij. q. vij. vxor.

Item vir aliqui ponit p̄ virtute. xxx. dist. si q̄s viroz.

Item aliqui ponit p̄ etate. lxxvij. dist. ep̄s Unde versus.

Vir notat etatē. vir sexum. vir pb̄tatem Quia caput mulieris est vir. melius debet viuere vir z p̄cedere in om̄ib; fact; bonis vxorē. xxxij. q. vi. c. vi.

Virga. Xp̄s sine pecunia z sine virga misit ap̄tos vt incen- tina litis. et vt instrumēta eriperet vltio- nis. xl. q. iij. ira. in fi.

Ideo dñs virgam non ferendam aposto- lis in via p̄cepit vt nulli violentia infera- tur. xx. q. iij. p̄ns. post mediū

Disciplina patr̄s vel magistr̄i nō dz esse in alijs tormētis q̄s in virgāz p̄berib;. xx. iij. q. v. c. j. an. fi. z. q. iij. dist. p̄nc. circa. me.

Assur fuit p̄ga furoris dñi. qz p̄ eū innu- meras gētes diuina iusticia flagellauit. xx. iij. q. v. remittitur. §. primo. circa pn.

Virginitas. Est virginitas corp̄s z nō mē- tis qm̄ casti corpe fornicantur vel adulte- rant mēte. xxxij. q. v. sicut em̄. z. c. si paul⁹. Item est virginitas mētis z nō corp̄s qm̄ sine cōsensu q̄s tolerat qd̄ ali⁹ opat. xxxij. q. v. maḡ. z. c. se. z. c. tolerabil⁹

Item est virginitas corp̄s z mētis quā cō- plectitur voluntas. z hec dz gloriosa p̄gi- nitas. xxxij. q. v. sicut em̄.

Virginitas non est in p̄cepto s; in consilio suaderi potest nō impari. xxxij. q. j. integri- tas.

Virginitas cū humilitate est admirabilis z deo acceptabilis. xxx. dist. hec sc̄psimus.

Virginitas antefert nuptijs. xxxij. quest. j. nuptie.

Virginitas nō debet voueri m̄simonium detestando. xxx. dist. si q̄s p̄pter deū. z. c. se.

Sic nuptie terra sic virginitas implet pa- radisum. xxxij. q. j. nuptie.

Prodest parentib; ad salutē si eoz p̄les in

virginitate p̄seuerēt. xxxij. q. v. tūc saluabit̄

Virginitas sine bonis operib; non sal- uat ibidem.

Virginitas pat̄rarchaz z alioz cōpan̄ mo- dernū tempis p̄ginitatē. de pe. di. ij. §. scio inquit. post mediū

Cū virginitas sine p̄sensu corrupit meri- ta castitatis duplicant. xxxij. q. v. §. j.

Virgo sic corrupta inter alias virgines nō cōsecratur. xv. q. j. c. vlti.

Cū de oia possit. p̄ginē corruptā nō p̄t facere incorruptam. xxxij. q. v. si paul⁹

De hac materia habes vbi agitur de castitate z de p̄tinentia

Virtus. Est est p̄tus z sapien- tia q̄ in vtero p̄ginis edi- ficauit sibi domū. lvi. dist. nasci.

Tres sunt p̄tutes theologice. fides. spes z caritas. de con. dist. ij. qz passus.

De p̄tute in p̄tute sunt ḡd⁹. qz vnaqueqz p̄tus q̄si quibusdā gradib; auget. de pe. dist. ij. dum sanctam. vsqz. ad. §. se.

P̄tutes sunt anime ornamentū. de pe. dist. ij. §. romanos. in fi.

Ornamēto virtutū maxime clerici z p̄- lati debent vti. xl. di. §. j.

Sunt q̄si picture ad anime ornamentū. qz illa aia a deo depingit̄ q̄ hz in se virtu- tum gr̄am renitente. de pe. di. ij. romanos post me. §. illa anima

Non ex parentib; s; ex volūate nascentis cā est vicioz atqz p̄tutū. lvi. dist. nasci

Ille est virtute dei mirabilis q̄ ex paren- tib; prozsus a p̄tute alienis nat⁹ p̄tute re- splendet. lvi. dist. nūqz. in fine

q̄ p̄ria p̄tute decorat̄ parentū suoz nō dedecorat̄ obprobrijs. lvi. di. nūqz

Non vicia sed virtutē parentū debent filij amplecti. ibidem.

Virtute nō generis mobilitate gr̄a com- paratur. xl. dist. illud.

Nec ad virtutē nec ad vicia necessitate q̄s trahit̄ s; libero arbitrio. de pe. di. ij. §. opponit. post mediū

Item nō est virt⁹ qd̄ sit ex necessitate. ibidē.

Virt⁹ simul cū vicijs haberi nō potest. de pe. di. ij. §. ex p̄missis

Virt⁹ p̄ vicia z peccata p̄uat. de pe. di. v. dolendū.

Virt⁹ adipiscit̄ cū vicio renūciat̄. egress⁹ em̄ malicie virtutis opatur ingressuz. xxx. ij. q. j. cū renūciatur

Ex virtus in aduersitate probatur, viij, que-
stione, j, aduersitas, z, ca, se,

Ex virtutes negantur esse vere apud infi-
deles quia nō pmerent grām, xxvij, que-
stione, j, omnes, s, ex his, circa finem,

Ex vbi deest agnitio eterne z incōmutabil
veritatis falsa virt^{us} est etiā in optimis mo-
ribz, ibidem, s, primo.

Visio. Ex visio est duplex, videlicet
spūalis q̄ per fidem de^o aspi-
citur, xxij, q, j, quia,

Ex visio spūalis obscurat p mala, z maxie
p carnalem opationem, xlix, dist: hinc, cir-
ca mediū, s, lippus

Item p arrogantia z scēte p̄sumptionem
quia talis a caritate vere visionis se exclu-
dit, xlix, dist: hinc, s, albuginem

Ex acuit tanq̄ collirio p bonam opatio-
nem, ibidem, s, collirio

Item ex acuit p sui despectionem z humilit-
tatem, ibidem, s, albuginem

Item ex acuit p temporalium postpositionez
viij, q, j, in scripturis, z, viij, q, j, aduersitas
post medium

Item ex acuitur p superiorem iugem p̄tem-
plationez, lxxxvij, dist, decreuit, Exemplū
ibi de scala Jacob

Ex est visio corporalis q̄ vident temporalia,
clvij, dist, sicut hi,

Ex visione corporali phibemur videre la-
sciuā, xxxij, q, v, nec solo,

Item phibemur videre locos z ludos in-
debitos, lxxxvij, dist, c, vident homines

Ex pctōres in futuro videbunt xp̄m corpa-
liter z p̄tristabunt, lxxxvi, dist, vident

Ex boni videbunt gl̄iam magni dei z bea-
tificabuntur, de con, dist, v, ieiuniū,

Visitatio. Ex eps per se vl' p ali-
os honestos si sit im-
peditus debet diocesim suam visitare, x,
q, j, decreuimus, z, c, se,

Ex visitando inquirere debet de vita cleri-
corz z ornatu ecclesiaz z de reparationibz
si fracte sunt, x, q, j, ep̄m

Item debet visitando statum laicoz vide-
re si in fide sint stabiles, si diuersa crimina
sicut homicidiū, adulteriū, p̄luriū, z consi-
milia fugiant, z resurrectionem credant, x,
q, j, placuit, z, q, lū, cauendum

Item visitando nō debet expensas cū gra-
uitate sed cum moderatione exq̄rere, x, q,
lū, cauendum, z, c, relatum

Ex eps visitando q̄nquagenariū numeruz
equoz nō dz excedere nec pl^{us} q̄ vna die in
parrochia stare, x, q, lū, inter cetera

Ex omni anno tenet semel eps diocesim suā
visitare, x, q, j, relata, z, c, decreuimus

Ex visitado tpale p suo obsequio p̄t recipere
stipendiū, xij, q, j, caritatem

Ex eps si nō visitat loco visitationis p̄cu-
raciones nō exigat, x, q, j, relata

Ex ep̄i visitandi et hortandi et exhortandi
grā vel quotiēs necessitas exigit p̄nt mo-
nasteria religiosoz nō exempta visitare, x,
vij, q, ij, visitandi, z, c, non semel

Ex in visitatione lucz animaz nō tpalium
rez debet querere, x, q, lū, cauendum,

Item visitando nō dz in visitandos crude-
liter deseuire, x, q, lū, cauendum

Item in visitatione in dubijs coram senso-
ribz canonicis veritatē debet p̄qrere, lxxx
vi, dist, si quid,

Ex p superiorem, p̄nt de visitatione ecclie
viduate, lxj, dist, obitū, z tribz, c, se,

Ex ecclie vacanti de anno in annum visita-
tio variat, viij, q, j, p̄stitutum

Ex vni visitatori plures ecclie visitande cō-
mitti p̄nt, xij, q, j, qm̄

Ex ep̄i italicī immediate ad curiā romanaz
spectantes de anno in annū limina aplo-
rum z romanā curiā visitare tenent per se
vel p l̄ras z se de impotentia debent excu-
sare, xcij, dist, iuxta sanctorz

Ex ultramontanis quia de longinquo sūt
p̄cedit vt de visitatione l̄ris se excusent, xc
ij, dist, iuxta,

De visitatione habes vbi agitur de
inquisitione,

Vita. Ex vita presens q̄ inter celum
z infernum sita est vtroq̄qz cl-
ues recipit, xxij, q, lū, hec autes, xxxij, que-
stione, lū, recurat

Ex in hac vita nō ē retributio malice vl' vir-
tutis, z si aliq̄ sit nō sit fm̄ dignū s; ē qui-
dam gustus, de pe, dist, lū, s, quanq̄s

Item in hac vita boni vt frequenti^{us} affli-
guntur z mali p̄sperant, ibidem

Ex sancti qm̄ cōmoda vel auxilia tpalia q̄-
rūt nō trāsitorie vite s; ecclie cul^{us} vtilitatē
intendūt p̄sulūt, xxij, q, lū, maxmilianus,
Exemplum ibi de paulo,

Ex vita cōmunis debet esse clericis z max-
ime religiosīs q̄ vitā aploz imitari volunt
xij, q, j, dilectissimis

¶ Vita aploꝝ erat vna, qz erat multitudi-
nis credentiũ cor vnũ z aia vna i deo, ibidẽ
¶ Vita anime est de^o. aia vero vita e corpis
qz sic corpus sine aia viuere nõ potest, ita
nec aia sine deo, de pe, di, j, s, item si, s, re-
suscitatus

¶ Corpus xpi vita est mundi, de con, dis, ij
xps, z, c. in christo

¶ Vita actiua z contemplatiua emendatur
vñ, q, j, olm. z, c. in scripturis,

¶ Suffragia quibusdam psunt post hanc
vitam z quibusdam nõ, xliij, q, ij, eps

Vnctio ¶ vnctio interioꝝ, vñ, q, j, i
uisibilis q est p spm̄san-
ctum nunq̄ arefcit, de pe, di, ij, s, querẽdũ
circa, pn, s, vnctio,

¶ Est vnctio exterioꝝ multiplex vñ, q, j, i
baptismalis, xl, dis, ecclesiasticaz

¶ Item est vnctio baptisandoꝝ q fit in pecto-
re z in scapulis, xi, di, ecclesiasticaz, de cõ,
dis, liij, deinde a sacerdote

¶ Item est vnctio baptisatoꝝ q fit p sacerdo-
tem cũ crismate in sumitate capiti, de cõ,
dis, liij, postq̄ ascendit, z, c, se,

¶ Itẽ est vnctio pfirmatiõis que fit in fronte
ministerio tm̄ pontificis, xcvi, dis, pb̄ios,

¶ Itẽ est vnctio extreme vnctõis quã p̄t eps
z sacerdos qlibet pferre p oleũ infirmoꝝ,
ibidem, z, c, illud supflũ

¶ Item e vnctio regalis q fit in brachio, ij, q,
vij, plerũq̄, s, item in libro,

¶ Item est vnctio sacerdotalis cui⁹ man⁹ tm̄
oleũ cũ crismate inũgunf, xliij, di, p̄terea,
xvi, q, j, generaliter, s, ecce sufficienter,

¶ Item est vnctio pontificalis sup man⁹ z ca-
put, xliij, dis, eps

¶ Xps z sacerdos semp in corde debet co-
gitare z aduertere qd sua vnctio represen-
tet, viij, q, j, licet, in fine

Vnitas ¶ nihil p̄trarium infert
diuersitas vbi e fidel vn-
tas, viij, q, j, nihil

¶ X vnitas representat in nobis dei similitu-
dinem, vt sicut a deo vno omes p crea-
tionẽ, sic ab homine vno p pagationem,
xxliij, q, vlti, hec ymago

¶ Item repñtat nature nre ymaginẽ z origi-
nem, qz omes ab vno, ibidẽ, c, vl

¶ Itẽ repñtat nascentẽ ecclie institutiõem, qz
licet xps omibz aplis dedit auctoritatem
tamen vni petro comisit, ecclesiaz ad ma-
nifestandũ ecclie vnitatem, xliij, q, j, lo-

quũ, circa pn,

¶ X vnitas ecclesie in sacramentõũ
xpi cõmunionẽ, de con, dis, liij, est vnitas,
z dis, ij, qz passus

¶ Item vnitas ecclesie in multoꝝ fili-
oꝝ suoꝝ p dilectionẽ p̄nexionẽ, xliij, q, j,
loquit̄, pro quo dz ibi, vna columba, vnũ
corpus zc.

¶ Item vnitas in membroꝝ ad caput p̄fecti-
one qz nõ se vnitati capiti cõicat q se par-
tem faciens a capite separat, xliij, q, j, scis-
ma

¶ X extra vnitatem ecclesie nõ possum⁹ ha-
bere gr̄am dei q p̄prie donũ est catholice
vnitatis, j, q, j, multe

¶ Item nec peccatoꝝ remissionẽ, j, q, j, remis-
sionem

¶ Item nec vitã spũalem, xl, q, liij, nihil, xliij,
q, j, loquitur

¶ X extra vnitatẽ ecclie non valet spũalis
iurisdicctio, viij, q, j, fact⁹, z, c, nouacianus
in fine,

¶ Item nõ prodest sacramentõꝝ pceptio, viij
q, j, scire, xliij, q, j, pudenda,

¶ Item nihil est miraculoꝝ opatio, j, quest, j,
teneamus

¶ Item inutilis est p fide martiriũ susceptio,
xc, dis, neq̄ ad caym

¶ Item nõ est peccatoꝝ remissio, xliij, q, j, q̄
cunq̄

¶ X vnitas est xpi vnitas fidelũ in vn-
culo pacis, xliij, q, liij, ipa pietas,

¶ X non possunt duo vel tres in noie xpi in
vnũ colligi q a xpo sunt separati, xliij, q,
j, alienus, in fine

¶ X nõ multitudinẽ deprecantũ s vnitatẽ
audit deus, xliij, q, j, alien⁹.

¶ X p̄phan⁹ z hostis e q ecclie nõ tenet vn-
tatẽ, viij, q, j, nouacian⁹, xliij, q, j, alienus,

¶ X xpiani scindetes vnitatẽ ecclie infideles
reputantur, viij, q, j, deniq̄, xliij, q, j, qm̄, i
fine, vbi anti xpi dz quisq̄s talis

¶ Item temporaliter z eternaliter puniunt̄, x-
liij, q, j, nõ afferamus

Voluntas ¶ volũtas est ani-
mi mot⁹ ad aliquid
imitandũ vel non imitandũ vl adipiẽdũ
dum, xv, q, j, s, j,

¶ X volũtas hois est causa viciũ, vel virtutũ
lyi, dis, nasci, in fi, viij, q, j, sciendũ, xv, q, j,
s, ex volũtate, in pn, q,

¶ X vsq̄ a deo peccatũ volũtarũ malum est

p nullo modo sit peccatū nisi sit volūtari
 um, xv, q, j, §. iij, z, c. merito, z, c. illa
 Q nemo tenet ad culpā nisi p̄ria volūtate
 deflexerit, xv, q, j, non est
 Q de nō ea q̄ offerunt sed voluntatem re-
 spicit offerentiū, xxiiij, q, j, odi, in fine
 Q sicut volūtariū seruitiū eligit sibi xp̄us
 sic z dyabolus, xv, q, j, nō est
 Q voluntatē alteri subijcere p̄pter deum p̄
 cipuū sacrificiū est, viij, q, j, sciendum
 Q bonum opus non valet nisi ex bona vo-
 luntate proficiat, lxxxvi, dist, nō sat, xv,
 quest, j, per totum
 Q lex humana opus non voluntatem req̄-
 rit, xv, q, j, si quis non
 Q voluntas p̄ ope reputatur cum deest fa-
 cultas, de pe, dist, j, §. si mulier
 Q iusticia ex ope non cōsummat nisi af-
 fuerit z voluntas, xxij, q, v, sicut em̄
 Q mala voluntas p̄ facto reputat, xxij, q, v
 q̄ plurare, xxvij, q, j, nuptiaz, xxij, q, v, si
 paul⁹, vbi dicit, q̄ viderit mulierē ad p̄cupi-
 scendū eā tam mechatur est eā in corde suo
 Q q̄ inferunt reluctantib⁹ crimen non ha-
 bent, xv, q, j, non est
 Q q̄ ea q̄ p̄pter bonū z licitum fiunt, si p̄-
 ter voluntatē in eis malū p̄tigerit nō im-
 putatur, xxij, q, v, de occidendis
 Q licet volūtas sit liberi arbitrii tamē ma-
 la voluntas non est libertati dīmittenda,
 xxij, q, llij, displicet
 Q malozū voluntas merito se impeditur
 ibidem, ante mediu
 Q mala volūtas merito se ad bonū cogit
 ibidem, p̄ totū, z, q, v, ad fidem
 Q nemo damnat nisi merito male volūta-
 tis, nec liberat nisi bonā habuerit volun-
 tatem, xxij, q, llij, displicet, ante mediu
 Q homo dicit seipm̄ p̄ria volūtate iudicare
 dum p̄t nec cum tā nō possit p̄ter volun-
 tatem a dño iudicē, de pe, dist, j, in actiōe
Votum Q duplex est votū, vitz
 de malo, z illud est rescin-
 dedū, xxij, q, llij, i mal, xxij, q, v, vna sola
 Item est votū de bono z illud est generale
 sine q̄ nō est salus, sicut illud qd̄ vouem⁹
 in baptismo, scz renūciare dyabolo, xvij,
 q, j, sunt quedam, de con, dist, llij, p̄ma
 Item est votū speciale sine q̄ habet sal⁹ del
 ad qd̄ nullus tenet nisi volēdo se obliga-
 re, sic est votū de castitate, de abstinentia, d̄
 pegrinatione, z hmoi, xvij, q, j, sunt q̄daz

Q votū speciale p̄ba de p̄nti emissū p̄esse
 obligat nisi minor etas impediatur, xx, q, ij,
 puella, xxij, q, v, pueri, xxij, q, v, mulier,
 Item nisi impediatur publica vtilitas sic p̄tin-
 git in trāstationib⁹ religiosoz p̄ superiores
 ad ecclesias regēdas, vij, q, j, qualiter
 Item nisi impediatur matrimoniu, quia vn⁹
 sine altero castitatem vouere nō potest, xx
 vij, q, ij, agatosa
 Item nisi impediatur maioris voti susceptio
 xx, q, ij, due
 Item nisi impediatur seruillis p̄ditio, llij, di,
 generalis
 Item nisi impediatur superioris p̄ria inhsibi-
 tio, xxij, q, v, manifestū, vbi dicit, mulier si-
 ne p̄sensu viri vouere nō p̄t, nec monach⁹
 sine p̄sensu abbatis, xx, q, llij, monacho
 Item nisi impediatur seruēs infirmitat⁹ pas-
 sio, xvij, q, ij, gonsaldus
 Q votum licitum deo p̄missum semp̄ ē im-
 plendū, xxij, q, v, quod deo
 Q votum debet fieri cum deliberatiōe, xx
 vij, q, j, de viduis
 Q votum cum deliberatiōe factū siue vo-
 ce exp̄mat siue nō apud deum obligat, xv
 vij, q, j, qui bona
 Q incautū votū non est seruandum, xxij, q
 llij, p̄ totum
 Q que in facie ecclesie in manu ep̄i castita-
 tem vouerūt, z vestē decentem castitat⁹ as-
 sumpserunt si spontanea volūtate postea
 dīmiserūt damnatiōez p̄petuā incurrunt
 xxvij, q, j, c, j
 Q videt si in occulto fiat professio religio-
 nis vel castitatis in manu ep̄i quasi
 votum non potest violari, xxvij, q, j, vidu-
 itatis
 Q vouentib⁹ nō solum nubere s̄ etiā vel-
 le nubere damnabile est, xvij, q, j, vouenti-
 bus
 Q simplex votū impedit matrimoniu con-
 trahendum, s̄ nō soluit tā p̄tractū, xxvij,
 dist, quidam, z, c. si vir, xvij, q, ij, nos
 Q femine p̄ria voluntate castitatem vouē-
 tes si nupserint sunt in matrimonio p̄mit-
 tende, xxvij, q, j, de viduis
 Q post solenne votū soluitur matrimoniu
 p̄tractum, xxvij, dist, vouentib⁹, z trib⁹, c,
 se, xvij, q, j, viduas
 Q votū religionis solennissatur q̄n p̄sona
 ad votum apta p̄ p̄fessione se obligat, xv
 vij, q, j, vidue quidem

Quod clericus sine consensu episcopi potest religionem
vovēre, *xlx. q. ij. due*

Quod simulatio siue fictio voti ex inhonesta
causa sicut spes plature vel simile spū obligat ad
religionem siue castitatem, *xxvij. di. qd inter-*
rogasti. xxvij. q. j. viduas aposito

Quod utroque coniugū consentiente votū castitatis
emissum est suandū, *xxxij. q. v. qd deo*

Quod coniuges castitatem vovēre nō debent nec
se separe sine scientia episcopi, *xxvij. q. ij. si vir*

Quod beata virgo voverat se virginem perseveraturam
nisi deus aliter revelaret, *xxvij. q. ij. s. ij. sed querit.*

Quod melius est nubere quā periculose viri, *xxxij. q. v. paulus*

Quod causa aliquē convertendi nō licet votū ca-
stitatis infringere, *xxxij. q. vij. nō solum.*

Quod votum castitatis impediens graviter
peccat et est excommunicatus, *xxxij. quest. ij. hoc sanctum.*

Quod melius est non vovēre quā votum nō p-
ficere, *xij. q. j. simus*

Quod votū velle retractare damnabile est, *xx-
vij. dist. vovētibz. xvij. q. j. vovētibz. et. c. se. vbi dicitur quod Ananias post votū pecuni-
as defraudavit*

Ursura **Q**uod usura est ubi amplius requi-
ritur quā datur, *xlj. q. iij. usura.*

Quod nō solū in pecunia sed in acceptioe cuius-
libet rei ultra sortem committitur usura, *xlj. q. iij. putant*

Quod accipere aliqūd emolumentū de mercibus
mercatorum ratione mutui usura est, *xlj. q. iij. pleriqz*

Quod qui emit vilius ut vendat carius maiorē clericus
usurarius est, *xlj. q. iij. canonū*

Quod mutuū siue in grano siue in vino vel in
simili cū repetitur pro comune forū, etiam si
plus accipit usura nō committitur, *xlj. q. iij. si quis clericus*

Quod videtur quod ab hoste quem licet impugna-
re liceat usuram accipere, sicut et licet aialia
sua tollere, *xlj. q. iij. ab illo.*

Quod clericus nec suo nec alieno nomine usuras debet
accipere, *xlvi. dist. sicut non.*

Quod publice convictus de usura ulterius ad or-
dines non est promovendus, *xxxij. dist. ma-
ritum. et. xlvi. dist. seditonarios. xlviij. dist. per totum*

Quod clericus de usura publice convictus est
de ordine et dignitate deponendus, *xlviij. dist. e-
piscopus. et quattuor. c. se.*

Quod monasterium recipiens usuras tenetur
ad usuras persolvendas, *liij. di. generalis.*

Quod in si, *xlj. q. iij. quid dicam*

Quod nulli licet accipere usuras, *xlj. questio. iij. per totum*

Quod videtur quod ad usuram accipere sit peccatum, *lxxx-
iij. dist. error. xlj. q. iij. nō in ferenda*

Quod tempe necessitatis ad usuram potest ac-
cipi, *ar. xlj. q. j. quid culpatur.*

Quod de usura nō potest fieri elemosyna, *xlj. quest. v. immolans*

Quod felix est usura ubi pro parvo denario pau-
peri dato centuplū accipimus a domino, *xlvi. dist. sicut non*

Quod usurarius nō vere penitet nisi usuras re-
stituatur, *xlj. quest. iij. quid dicam. et q. vi. si res.*

Usufructus **Q**uod usufructus est acq-
uisitio domini pro conti-
nuatione temporis, *xvi. q. iij. placuit. s. potest. i. sine. et. c. quas actiones*

Quod plura exiguntur in usufructu, videlicet bona
fides circa initiū, iustus titulus qui varia no-
mina sortitur, sicut titulus emptiois, titulus
donationis, titulus dotis, titulus pro legato, et
consimilia, ibidem

Quod itez exigitur continua possessio, et quod sit res mo-
bilis de qua omnibus habes, *xvi. q. iij. pla-
cuit. s. potest. pro totum*

Usus **Q**uod illud quod in comuni usu est
et consuetudo vocatur, *j. di. s. sue.*

Quod usum primum lex et ratio vincere debet
xl. dist. j. c.

Quod usus auctoritati cedere debet, *xl. di. usus*

Quod male possidet qui male utitur, *xlj. q. iij. quid dicam. in fine*

Quod utendum est temporalibus secundum usum eorum cum qui-
bus conversamur, *xlj. di. delicia. et. c. quod dicitur.*

Usurpacio **Q**uod usurpacio est or-
do illegitimus, *j. q. j. qd pro necessitate*

Quod usurpacio est non concessa presumere, *xc-
iij. dist. illud*

Quod usurpative dicuntur ordines recepisse vel
dignitates qui non iuxta sanctorum statuta sus-
cipiunt, *lxij. dist. quia sancta*

Quod usurpacio furtiva preiudicium non generat,
xcij. dist. illud.

Utilitas **Q**uod plurimorum utilitas
proponenda est utilitas
paucorum, *vij. q. j. scias.*

Quamutatioes platoꝝ nō debēt fieri nisi cā
utilitatis v̄l necessitat̄, vij. q. j. mutatioes
vbi ponit̄ exemplū quō petr⁹ dimissa ec-
clesia anthiocena iuit ad romas ppter ma-
iorem utilitatem.

Quam nec nob̄ nec alijs vtilis esse debem⁹ cū
damno alteri⁹, vij. q. j. mutatioes, in fine,
z quattuor: ca. se. xliij. q. v. deniq̄.

Uxor **U**xor subdita esse d̄z viro.
xxx. q. v. femine, xxxij. q. v. ē
ordo, z. c. se.

Uxor nō est dimittenda nec ppter sterili-
tatem, nec ppter deformitatē, nec ppter cecl-
ritatem, nec ppter leprā, nec ppter aliqd̄ sile ni-
si excepta cā fornicatōis, xxxij. q. v. si vxorē

Uxor marit⁹ d̄z h̄re vxorē suā in dilectione et
debita disciplina, xxxij. q. v. c. vl.

Uxor quāvis quisq̄ vxorē suā vult inuenire
talis debz inueniri ab illa, xxxij. q. vl. si du-
cturi estis

Uxor vbi meli⁹ vult vxor q̄ vir q̄ caput est ca-
pite deorsuz pendet dom⁹, xxxij. q. v. c. vl.

Uxorē sol⁹ marit⁹ d̄z iudicare, i. corrige-
re, vij. q. j. sicut alteri⁹.

Uxorē tāq̄ vxores nō habentes vbi salua ē
caritas cōnubioꝝ z cessant opa nuptiarū
xxxj. dis. lex continentie.

Uxoris z viri in matrimonialibz eadem
cōditio censet̄, xxxij. q. v. p̄cepit.

Uxorē castimonia debet a viro q̄ ab vxo-
re, xxxij. q. liij. nemo.

Uxorē reddere debitū quā exigit a viro v̄l
ecōuerso est meritoꝝ, xxxij. q. v. c. j.

Uxorē cognoscere debito z moderato af-
fectu siue cā reddendū debitū siue cā plis
nō est peccatū, xxxij. q. v. c. j. xliij. dis. c. ij.

Uxorē cognoscere moderate cā v̄stande forni-
cationis h̄ fm veniā p̄cedit a plus, z cre-
ditur esse veniale, xxxij. q. ij. quicqd̄

Uxorē cognoscere immoderato affectu causa
faciande libidinis est mortale pctm̄, xxxij
q. liij. origo, z. c. liberoꝝ

Uxorē cognoscere p̄ naturā h̄ grau⁹ est q̄ cuz
matre p̄ria, xxxij. q. vij. adulteri⁹.

Uxor nō d̄z cognosci tpe mēstrui v̄l ante
purificationē puerpere, vel ante ablacta-
tionem p̄mā pueri, q̄ est quā mater nimis
habūdat lacte, v. di. ad ei⁹ vero.

Uxor iniquus est q̄ castam z bonam dimittit
vxorem, xxxij. q. j. c. j.

Uxor fati⁹ est q̄ in adulterio p̄seuerantem re-
tinet vxorem, ibidem.

Uxor meritū est adulterā penitētē recipe vxorē
rem, xxxij. q. j. q̄ aut. z. c. nō erit. z apud.

Uxoricide **U**xoricide in adulte-
rio deprehensam
licet occidere vxorē, xxxij. q. ij. interfecto-
res, s. se. z. c. inter hec

Uxoricide p̄ sniam d̄z cōpelli publicam
agere p̄niam, xxxij. q. ij. quicūq̄, z. c. se.

Uxoricide d̄z pugiū denegat nisi p̄ per-
iculū incōtinentie cū adolescentibz dispen-
set, xxxij. q. ij. interfectores, z. c. i. adolescentia

Uxoricide vxorē occidēs grauissima pe-
na exemplo astulsi est puniendus, xxxij. q.
ij. admonere.

Uxor **U**xor ih̄s x̄ps dei filius
natus est de virgine
maria. de con. dist. liij. c. vl.

Uxor x̄ps veniēs in fine tpm̄ re-
traxit. o. q̄ est grecoꝝ vltima l̄ra ad a. q̄ est
latinoꝝ p̄ma qz p̄mū statū hoīs q̄stuz ad
escas renouādo extremitatē traxit ad p̄n-
cipium, xxxv. di. ab exordio

Uxor x̄ps q̄ ver⁹ pontifex fuit ideo de adulte-
rinis p̄mixtionibz nasci voluit vt sic nat̄
daret̄ fidutia p̄motionis, lvi. dis. d̄ns

Uxor x̄ps d̄z pastor pastoruz, ij. q. vij. testes, s.
x̄ps

Uxor x̄ps bon⁹ hospes d̄z, xxxij. q. j. q̄ dignior

Uxor x̄ps vendit cum veritas venditur, xl. q.
liij. abijt

Uxor x̄ps est panis de q̄ qui māducat v̄luct i
eternū. de con. dist. ij. x̄ps, z tribz. c. se.

Uxor x̄ps vna passione saluauit mundum, de
con. dist. ij. iteratur

Uxor **U**xor **U**xor **U**xor **U**xor
conomus **U**xor ycono-
mus z v̄l-
cednis p̄ eodem accipit, lxxxix. di.
volumus, z. duobz. c. se.

Uxor q̄libet ecclia cathedralis d̄z yconomuz
h̄re q̄ cū arbitrio ep̄i d̄z res ecclie guber-
nare, lxxxix. dis. diaconū, z. c. se. ix. q. liij. cuz
simus, xij. q. ij. vobis

Uxor eccliaz yconom⁹ clericus d̄z esse, lxxxix.
dis. iudicatū. xvi. q. vij. qm̄, z. c. in noua

Uxor plures yconomos vna ecclia p̄t h̄re, xij
q. ij. caritatē

Uxor yconom⁹ ep̄at⁹ p̄ ep̄m d̄z institui, lxxxix.
dis. volum⁹. z. c. iudicatū

Uxor yconom⁹ ep̄at⁹ p̄cipue d̄z intendere q̄l-
ter ep̄o mortuo v̄l amoto res ecclie in scri-
ptur̄ p̄ futuro ep̄o d̄z p̄fuare, lxxxv. di. qm̄
i fine, xij. q. ij. caritatē, z. c. illud, z. c. nō l̄ez

Ymago *Ymago* del dō hō. qz sic deus pncipiū est oīm p creationē. sic hō p m^o alioz est pncipiū p pagationem. xxxij. q. vi. hec ymago. *Qz fact^o ad ymaginē z similitudinē dei. qā aīa ei^o pudicitia z alijs v^o tūtib^o fuit pīcta. de pe. dī. ij. s. romanos. s. illa aīa* *Ymago virtutū dedit z dat anime pulcritudinē z p̄ciositatē. ibidem.* *tunc homo ab ymagine cecidit qū v^o tutes amisit. ibidem* *Ymagines scōz nō sūt p̄temnēde s; venerande. de con. dī. iij. venerabiles.* *Ymagines z pīcture sanctorū sūt libz et scripture laycoz. de con. dī. iij. platum.* *nō ymaginū pīctura ē adorāda vel veneranda s; res p ipam repūitate. de conse. dī. iij. platum. z. ca. venerabiles* *xps sub ymagine crucifixi cū ymaginaē vel depingit grā nob p̄teriti bñficij rep̄sē tatur. de con. dī. iij. sexta*

Ymnus *saluatorz apli nobis dederūt exemplū ymnos decantandi. de con. dī. j. de ymnis.* *maria soroz Aaron post transitum maris rubi ymnū deo cantavit. ij. q. vij. ple rūq; s. item obijcī.* *hij duo ymni. alleluia. z gloria in excelsis deo. ab angelis decantati sunt. de con. dī. j. hū duo.*

Ypocrisis *ypocrisis proū uenit ex imperitia dū quis simulat habere qd non habet. xi. q. iij. si quis vero* *religiosus q cadit a pposito z simulat p positum est ypocrita. z peior apostata. xij. q. j. certe* *ad ypocrisim tendit q plurib^o confitendo pctā diuidit p̄fessionem. de pe. dī. v. s. dolendum ante finem* *ypocrita lz uiuat corpaliter. mortu^o est tū spūaliter. xij. q. j. nolo. ante finem.* *nemo ampl^o ecclie nocet qz qui puerse agens nomē vel ordinē sanctitatis gerit. lxxij. dī. nemo.* *ypocrite in ecclesia bonis corpaliter sūt mixti sed per pessimā vitam separant. xx. iij. q. iij. de illis.* *ypocrita dō q festucam in oculo fratris videt z trabem in suo nō p̄siderat. xxxij. q. vi. s. j.* *vbi ypocrisis regnat humilitas locum*

nō habet. de pe. dī. j. taciturnitas
De hac materia habes vbi agitur de
simulatione

Ysaac *Ysaac fuit fill^o libere et heres. xxxij. q. ij. nō omnis* *Ysaac fuit vn^o ex trib^o qb^o pepererūt libere z ancille. xxxij. q. iij. recurrat* *domus ysaac nō fuit ex omni parte beata. quia domū iacob dilexi. Esau at odio habuit. xlviij. dī. q̄stūlibet* *Ysaac benedixit filio suo Jacob. xxxij. q. iij. cum ergo. s. si qui.* *Ysaac cum rebecca sepulti sunt in ebron. xij. q. iij. ebron.*

Zacharias *Zacharias papa de posito rege francoz quia inutil^o z vills vite erat. pypino patri karoli regnū tradidit. z omnes nobiles a iuramento fidelitatis absoluit. xv. questioe vi. alius.*

Zacharie patri Jobanis angelus in templo apparuit z super oratione exauditus fuit. j. q. j. nonne

Zacheus *Zacheus defraudata in quadruplū restituit. xij. q. ij. cum deuotissimam*

Zacheus male acq̄sita pl^o reddēda q̄s donanda docuit. xliij. q. v. c. vi. in fi.

Zacheus est exemplū q de multis male acq̄sitis multa pauperib^o dari debēt z plurima restituit. xxvj. q. vij. affectum.

Zelus *Zelus p̄rie dō amor v̄ri in vxorem. ij. questioe. j. si peccauerit in. sine*

Item zelus quādoq; ponitur pro inuidia. xc. dī. deniq; Exemplum ibi de Laym. q̄ fratri inuidit.

Item qñq; ponit^o pro amore. xliij. q. iij. qd crudele. Exemplū ibi de moyse q̄ ydolatras ex amore puniuit

Itē qñq; ponitur pro ira. xliij. q. viij. legi. Exemplū ibi de simone chananeo q̄ serpentes in magos retorfit

Itē qñq; ponit^o pro suspitione. xxvij. q. j. nec aliqua. Exemplū ibi de spōsa quam zelat sponsus

Itē qñq; ponit^o p seueritate. xxvij. q. j. hi ḡ Exemplū ibi de moniali apostatrice. z de pena ei^o

Zelus indiscret^o reprobat. xliij. q. iij. nō in p̄petuum

Ex zelo iusticie debet fieri vindicta nō amo
re vindicte nec ex odio, xxiiij, q, iij, s, vlti.
Ex de^o est zelotes vindicās in tertiā z quar
tam generatione, j, q, iij, hominū q̄ simīl.
S, e contra.
Ex zeli ardor erga rebelles ecclesie exhibet^r
cōmendat, xxiiij, q, v, excōmunicatoz, xlv,
dist, sed illud.
Ex zelo apostolice vltionis simonia in ortu
suo damnata est, xl, q, j, fertur
Ex zelo discipline iusti peccatoribz indignā
tur, xlv, dist, vera iusticia.
Zizania Ex zizania mixta tritico et
crescēs cū ipso innuit q̄ in
hac vita bonis malī cōmixti sunt, nec con
grue separari possunt, xl, q, j, nolite recede
re, Exemplū ibi de seb useo quem filij isra
hel euellere nō potuerunt
Ex cauendum est ne vitando zizaniā do
mīnica pdamus frumenta, xxv, quest, ij,
ita nos, in fine.
Ex toleranda est zizania, s, malī si fides non
impeditur z caritas nostra, xxiiij, questioe
iij, quidam.
Ex in hac vita nō possit plene discerni a fru
mento zizania, xxiiij, q, iij, q̄tus
Ex sinenda sunt vtraqz crescere vsqz ad mes
sem iudicij, z tūc angeli colligent zizaniaz
in fasciculos ad comburendū, xxiiij, q, j, s, j
ante finem.

Explicit Margarita decreti que
Martiana vocat, edita p venera
bilē virū frēm Martinuz ordinis p
dicatoz summi pontificis penitencia
rium z capellanū. Impressa Argen
tine Anno domini, M, cccc, xcij.